

สัญญาเลขที่ RDG5/0048/2544

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศไทย

พ.ศ. 2540-2544

ส่วนที่ 1

เล่มที่ 2

บทคัดย่อที่ 480 - 619

(<http://www.tu.ac.th/cgi-bin/arts/tourism/>)

(<http://tourism.su.ac.th>)

ผู้วิจัย

ผ.ศ. นฤตย์ นิ่มสมบูรณ์

สนับสนุนการวิจัยโดย

ชุดโครงการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

ประวัติผู้วิจัย

ผศ. นฤตย์ นิมสมบุญ

อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

E – mail : nar@alpha.tu.ac.th

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง “การประมวลผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2540-2544 ” ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในการสนับสนุนครั้งนี้ด้วย อนึ่งโครงการนี้เป็นโครงการที่ต่อเนื่องมาจาก โครงการวิจัยเรื่อง “การประมวลผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2529-2539 ”

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผศ. ดวงใจ หล่อธนะวิชช์ ที่ปรึกษาโครงการที่ได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการทำงาน เพื่อให้งานวิจัยนี้มีส่วนช่วยสนับสนุนให้นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยสามารถเข้าถึงข้อมูลวิจัยได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดังมีรายนามต่อไปนี้
น.ส. ศิริัญญา วนมงคล น.ส.เจดฉันท์ ราชบุรณะ น.ส. วริศรา โปรดปราน น.ส.วรรณภา อินทสร นายพิชญกรณ์ เต็มปิ่น น.ส. จุติยา เสง็จเจริญ น.ส. ณัฐสินี เพิ่มพิบูลย์ น.ส. ททัษรัตน์ คุณากรสกุล น.ส.ธีรรัตน์ มั่งแก้ว น.ส.ดวงพร แจ่มนิยม น.ส.หิรัญญา ดันหราชพันธุ์ น.ส. จารุณี แสงวทรัพย์ น.ส. สุวีรัตน์ แมลงทับ น.ส. นันทพร โตวิวัฒน์ และน.ส. วรภัทร สิมาส่งเสริม และนักศึกษาคนอื่น ๆ ที่ไม่สามารถเอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งได้ทุ่มเทในการช่วยทำวิจัยอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยและให้กำลังใจกับผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยหวังว่า โครงการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยบ้างไม่มากก็น้อย สำหรับความผิดพลาดทั้งหมดที่จะเกิดขึ้น ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

ผ.ศ. นฤตย์ นิ่มสมบุญ

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	i-i
บทนำ	1
บทคัดย่อรายการที่ 480 – 619.....	298
ภาคผนวก	
ครรชนผู้แต่ง (ภาษาไทย)	i
ครรชนผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ).....	a-1
ครรชนชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)	ก
ครรชนชื่อเรื่อง(ภาษาอังกฤษ)	I
รายชื่องานวิจัยที่ไม่สามารถหาต้นฉบับได้.....	a

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมไทย เป็นอย่างมากนับตั้งแต่มีการกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาประเทศใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 ในช่วงที่ผ่านมา ได้เกิดกระแสเรียกร้องให้มีการ ปรับกระบวนการทัศน์ของการท่องเที่ยวในประเทศไทยใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนซึ่งจำ เป็นต้องอาศัยรากฐานขององค์ความรู้ใหม่ที่มีลักษณะเป็นองค์รวมอัน ได้แก่องค์ความรู้เกี่ยวกับนัก ท่องเที่ยวและสินค้าท่องเที่ยว องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวและองค์ความรู้เกี่ยวกับมิติ ทางสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชนท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตาม การที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่นั้นจำเป็นต้องอาศัยการประมวลงานวิจัย ที่มีมาแต่เดิมเพื่อใช้เป็นรากฐานในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและเพื่อให้ นักวิจัยด้านการท่องเที่ยว ได้ รับความสะดวกและสามารถเข้าถึงงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่ทั้งในและนอกประเทศได้อย่าง ทั่วถึงและครอบคลุม และเนื่องจากการรวบรวมงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านมาได้ดำเนินการมา ถึงปีพ.ศ. 2529 จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการรวบรวมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ฐานข้อมูลมีความ สมบูรณ์ทำให้นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวสามารถใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลได้อย่างเต็มประสิทธิ ภาพ และนอกจากนี้การวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพของงานวิจัยในช่วงเวลา หนึ่งๆ จะทำให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยด้านการท่องเที่ยวต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมและจัดทำทศด้อยงานวิจัย วิทยานิพนธ์ของไทยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
2. เพื่อรวบรวมและจัดทำทศด้อย งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศที่เกี่ยวกับ การท่องเที่ยวไทย
3. เพื่อรวบรวมและจัดทำทศด้อย รายงานการประชุมและสัมมนาเชิงวิชาการ และรายงาน การศึกษาต่างๆรวมทั้งแผนแม่บทที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวไทย
4. เพื่อรวบรวมแหล่งข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ การวิจัยด้านการท่องเที่ยว
5. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยในรูปแบบหนังสือ บรรณานุกรม
6. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทย และให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

7. เพื่อจัดสร้างเว็บเพจที่เชื่อมโยงเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศ และให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
8. เพื่อศึกษาสถานภาพงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ทั้งของไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย

ขอบเขต

รายงานการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. สำรวจ รวบรวมและจัดทำบทความคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ซึ่งมีขอบเขตต่อไปนี้

1.1 งานวิจัย วิทยานิพนธ์ของประเทศไทย งานวิจัยภาคสนามของบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การพัฒนาเอกชนตลอดจนบทความวิจัยทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2540-2544 โดยมีขอบเขตในการศึกษารอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- 1.1.1 งานวิจัยเชิงวิชาการ ซึ่งรวมถึงงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ หรือเอกสารรวมบทความในการประชุม สัมมนา เชิงวิชาการ (Proceedings)
- 1.1.2 งานวิจัยเชิงนโยบาย ซึ่งรวมถึงแผนแม่บททั้งระดับประเทศและระดับจังหวัด การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ท่องเที่ยวหลักเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายการพัฒนาศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น
- 1.1.3 งานวิจัยเชิงการตลาด ซึ่งรวมถึงแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การตลาดทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ หรือแนวทางการโฆษณาของตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ

การรวบรวมเอกสารดังกล่าวข้างต้น จะไม่รวมถึงบทความในนิตยสารวารสารการท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ โฆษณาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

1.2 สำรวจและรวบรวมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกและโทของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ช่วง 10 ปี พ.ศ.2534-2544

2. สำรวจและรวบรวมบทความวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ช่วง 10 ปีพ.ศ.2534-2544
3. สำรวจและรวบรวมเว็บเพจให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว
4. จัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบหนังสือบรรณานุกรมและ จัดสร้างเว็บเพจเพื่อให้

บริการฐานข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเชื่อมโยงเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว

5. ศึกษาสถานภาพงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ด้านการท่องเที่ยวทั้งของไทยและต่างประเทศ ช่วง 5 ปีพ.ศ. 2540-2544 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. สืบค้นฐานข้อมูลห้องสมุดของห้องสมุดสถาบันการศึกษาของมหาวิทยาลัย และสถาบันราชภัฏรวมทั้งฐานข้อมูลของศูนย์สารนิเทศต่างๆในประเทศไทย
2. สืบค้นจากหนังสือบรรณานุกรมที่รวบรวมรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ของไทย
3. สืบค้นจากบรรณานุกรมท้ายเล่มงานวิจัย
4. สืบค้นฐานข้อมูล ABI/INFORM เพื่อรวบรวมบทความวิจัยด้านการท่องเที่ยวของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย
5. สืบค้นฐานข้อมูล DISSERTATIONS ABSTRACTS เพื่อรวบรวมวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย
6. สืบค้น โดยโปรแกรมสืบค้น(Search Engines) เพื่อรวบรวมเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว

วิธีวิจัย

สำหรับการวิเคราะห์งานวิจัยที่รวบรวมแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษางานวิจัยโดยวิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ช่วงที่ 1 (1 กรกฎาคม - 31 ธันวาคม 2544)

1. หนังสือบรรณานุกรมและฐานข้อมูลที่ให้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (<http://www.tu.ac.th/cgi-bin/arts/tourism> และ (<http://tourism.su.ac.th>) ซึ่งรวบรวมรายชื่อและบทคัดย่อผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทย พศ. 2529-2544
2. โยมเพจที่รวบรวมเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยวทั้งของไทยและต่างประเทศ รวมทั้งสถิติจำนวนผู้เข้าชม จำแนกตามประเภท

ช่วงที่ 2 (1 มกราคม 2545- 31 สิงหาคม 2545)

1. ทราบ สถานภาพงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ทั้งของไทยและต่างประเทศด้านการท่องเที่ยวของไทย พศ.2540-2544

วิธีการสืบค้นข้อมูลเพื่อรวบรวมงานวิจัย

การสืบค้นข้อมูลเพื่อรวบรวมงานวิจัยของไทยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีขั้นตอนวิธีการดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวจากเอกสารเพื่อให้ทราบแนวคิดพื้นฐาน และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และศึกษาจากคู่มือการกำหนดหัวเรื่อง (Subject Headings) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดคำสำคัญ (Keywords) เพื่อการสืบค้น ในการสืบค้นงานวิจัยครั้งนี้ได้ กำหนดคำสำคัญดังนี้

การท่องเที่ยว ท่องเที่ยว อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ธุรกิจท่องเที่ยว สนามบิน ท่าอากาศยาน ผู้โดยสาร การขนส่ง สิ่งแวดล้อม มลภาวะ มลพิษ พลังงาน โรงแรม ที่พักแรม เกสต์เฮาส์ มัคคุเทศก์ ไกด์ รถโดยสาร เรือ ท่าเรือ อาชญากรรม นักท่องเที่ยว น้ำประปา ขยะ ตำรวจ ของที่ระลึก สินค้าที่ระลึก ของฝาก ของขวัญ ภัยธรรมชาติ งานฝีมือ ร้านอาหาร ภัตตาคาร นันทนาการ

เนื่องจากคำสำคัญบางคำ เช่น มลพิษ มลภาวะ ตำรวจ หรืออาชญากรรม เป็นคำสำคัญที่กว้างเกินไป เพราะห้องสมุดมิได้กำหนดคำสำคัญหรือหัวเรื่องด้วยคำว่า “แหล่งท่องเที่ยว” ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องสืบค้นด้วยคำสำคัญประเภทดังกล่าว ควบคู่กับคำสำคัญ ที่เป็นชื่อเมือง หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเช่น พัทยา ภูเก็ต เชียงใหม่ เชียงราย กรุงเทพมหานคร กระบี่ หาดใหญ่ เกาะสมุย หัวหิน เกาะพีพี เป็นต้น

2) สืบค้นรายการเข้าถึงแบบออนไลน์ (Online Public Access Catalog- OPAC) ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยและสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ รวมทั้งศูนย์สารนิเทศต่างๆ ในประเทศ ดังนี้

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

URL : <http://www.car.chula.ac.th/elibrary.htm>

ระบบข้อมูลวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<http://research.u-office.chula.ac.th/edmsweb/temp/64617035.html>

ข้อมูลงานวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

<http://www.psu.ac.th/research/index.html>

สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ

URL : <http://www.rajabhat.ac.th/arc.htm>

ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

URL : <http://riclib.nrct.go.th>

ศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

URL : <http://www.nrct.go.th/query.html>

ห้องสมุดสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

URL : <http://library.hsri.or.th/>

หอสมุดแห่งชาติ

URL : <http://www.natlib.moe.go.th>

กรมป่าไม้

URL : http://www.forest.go.th/webcontent/index.asp?group_id=7

ห้องสมุดส่วนวิจัยอุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า

URL : http://www.forest.go.th/re_wildlife/library/Library.asp

ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

URL : <http://ndcthailand.tv5.co.th/>

วิทยาลัยเสนาธิการทหาร

URL : <http://web.schq.mi.th/~jsc/mainthai.html>

ฐานข้อมูลงานวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

URL : <http://www.trf.or.th/abstract/abst/c001.htm>

3) สืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

รายการเข้าถึงแบบออนไลน์ (OPAC) หมายถึง การสืบค้นรายชื่อสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แทนการใช้บัตรรายการ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและค้นหารายชื่อหนังสือที่ต้องการได้มากกว่าการใช้บัตรรายการ โดยสามารถสืบค้นได้จากชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ชื่อชุด หัวเรื่อง และคำสำคัญ สามารถค้นหาโดยใช้คำหลักแบบตรรกบูลีน หรือสืบค้นด้วยวิธีการลัดคำ และสามารถกำหนดขอบเขตการสืบค้นตามปี ชื่อสำนักพิมพ์ ภาษา หรือ ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

สถานภาพงานวิจัย หมายถึง สถานภาพโดยทั่วไปของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวไทย เช่น ประเภทงานวิจัย ประเภทของผู้จัดทำ สาขาวิชาที่ศึกษาหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ เนื้อหางานวิจัยจำแนกตาม โครงสร้างของการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวนผู้ศึกษาวิจัย และผู้สนับสนุนการวิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศไทย

พ.ศ.2540-2544

รายการที่ 480-619

ปรารธนา นิกริ. บทบาทของเรือสำราญต่อการท่องเที่ยวไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีความสำเร็จของ
ธุรกิจเรือสำราญของ Carnival Cruise Lines, Inc. ในประเทศสหรัฐอเมริกา.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาหลักการ แนวความคิดของชาวต่างชาติใน
การมาดำเนินธุรกิจเรือสำราญในประเทศไทย โดยเฉพาะความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจเรือ
สำราญจากประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาบทบาทของธุรกิจเรือสำราญในแง่ของความร่วมมือทาง
การท่องเที่ยวระหว่างประเทศและความร่วมมือในด้านอื่นๆ เพื่อศึกษาบทบาทของรัฐและหน่วยงาน
ของเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการนำเงินตรา
เข้าประเทศเพื่อการกอบกู้เศรษฐกิจที่ตกต่ำของประเทศไทย และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการนำ
เงินตราต่างประเทศที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวเข้าประเทศ การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความ
สำเร็จของธุรกิจเรือสำราญในสหรัฐอเมริกาเฉพาะ Carnival Cruise Lined, Inc. เท่านั้น โดยเริ่ม
ตั้งแต่จัดตั้งบริษัทจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2515-2540 (ค.ศ. 1972-1997) และศึกษาบทบาทของธุรกิจเรือ
สำราญต่อการท่องเที่ยวของไทยนั้นจะศึกษาเฉพาะบทบาทที่มีต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ส่วน
บทบาทที่มีต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้นจะเป็นการประเมิน โดยการวิเคราะห์จากความสำเร็จของ
บริษัท สำหรับข้อมูลที่น่าวิเคราะห์เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับ
ธุรกิจเรือสำราญในประเทศไทย ข้อมูลที่ได้จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ข้อมูลย้อนหลังเรื่อง
สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่แยกตามเชื้อชาติ และตัวเลขสถิติแสดงรายได้จากการส่งออก
เปรียบเทียบกับการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ประเทศในแถบเอเชียได้รับความสนใจจากบริษัทข้าม
ชาติที่ดำเนินธุรกิจเรือสำราญมากขึ้น เนื่องจากความต้องการขยายตลาดการท่องเที่ยวโดยเรือสำราญ
ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้นในเอเชีย ซึ่งเป็นการหากลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่และเป็น
การหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ เพื่อขยายการเติบโตของบรรษัทต่าง
ชาตินั้นๆ โดยการลงทุนร่วมกับบริษัทท้องถิ่น เนื่องจากนักลงทุนชาวเอเชียยังขาดประสบการณ์ใน
การดำเนินธุรกิจดังกล่าว และถ้าประเทศในเอเชียมีการลงทุนในธุรกิจเรือสำราญมากขึ้น เอเชียก็จะ
กลายเป็นแหล่งระบายเรือมือสองของโลก การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศโดย
ผ่านองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและ
การพัฒนา (Organization for Economic Cooperation and Development) โดยมีการตั้งคณะ
กรรมการท่องเที่ยวขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานทางด้านการท่องเที่ยวและเป็นผู้ดำเนินการ
จัดการประชุมระหว่างประเทศสมาชิก เพื่อปรับปรุงวิชาการทางสถิติของอัตราการแลกเปลี่ยน
เงินตราและระบบบัญชี นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดความร่วมมือทางด้านการเมือง

เศรษฐกิจ สังคม เพื่อการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว สำหรับการสนับสนุนการท่องเที่ยวที่วั้น ภาครัฐและภาคเอกชนมีบทบาทสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณของรัฐไปยังหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างพอเพียง เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ รวมถึงความร่วมมือของภาครัฐและภาคเอกชนในการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยด้านต่างๆ และธุรกิจเรือสำราญนับเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศให้กับประเทศที่ถูกกำหนดเป็นจุดเทียบท่าและจุดแวะพักของเรือสำราญ ซึ่งเป็นประเทศที่มีความพร้อมในสิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐานอย่างเพียงพอ นอกจากนี้การท่องเที่ยวโดยเรือสำราญที่ประสบความสำเร็จส่วนหนึ่งมาจากการดำเนินงานทางการตลาดที่ประสบความสำเร็จของบริษัทเรือสำราญ จากการศึกษาพบว่า Carnival Cruise Lines, Inc. ประสบความสำเร็จในการนำผลกำไรมาสร้างเรือสำราญใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งนับเป็นการสร้างรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศได้อีกวิธีหนึ่ง สำหรับธุรกิจการท่องเที่ยวโดยเรือสำราญในประเทศไทยนั้นจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงโอกาสการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นจุดแวะพักให้มากขึ้น เพราะในปัจจุบันรัฐบาลไม่ได้ให้การสนับสนุนในเรื่องนี้ ทั้งที่ประเทศไทยก็เป็นจุดแวะพักที่เป็นที่นิยมในการท่องเที่ยวโดยเรือสำราญในเอเชีย ดังนั้นการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ณ ท่าเรือที่เป็นจุดแวะพักต่างๆ จะทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวมากขึ้นและควรมีการคึงนักท่องเที่ยวให้มีการแวะพักในประเทศมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ในการพิจารณาการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึก ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบและผลที่ได้รับให้มากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกในการเลือกตัดสินใจอย่างรอบคอบหากมีการยื่นข้อเสนอเพื่อการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกต่อรัฐบาลไทยอีกครั้ง เมื่อเศรษฐกิจนานาชาติดีขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยไว้ดังนี้ รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวโดยเรือสำราญ เพราะการมีนักท่องเที่ยวในประเทศมากๆ อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมายและทำให้ทรัพยากรของประเทศไม่มีระยะพักตัวเพื่อการฟื้นฟู ควรมีการควบคุมการสร้างโรงแรมให้อยู่ในระดับที่พอดี ควรสนับสนุนสินค้าพื้นเมืองและสินค้าของไทยให้มากขึ้น โดยเฉพาะในร้านสินค้าปลอดภาษี ควรหาทางแก้ไขปัญหาสังคมต่างๆ ที่ทำให้ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ควรส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมของไทยและหาดลาดเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ ควรเปิดเส้นทางการบินสายตรงไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้มากขึ้น ควรให้ความสำคัญและความถูกต้องในการเดินทางท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น ควรจัดให้มีตำรวจท่องเที่ยวประจำในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวต่างชาติ ควรให้ความสำคัญกับธุรกิจเรือสำราญระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียและอินโดจีนให้มากขึ้น ไม่ควรพิจารณาการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกในประเทศไทยเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง เพราะต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ควรให้ความชัดเจนแก่นักท่องเที่ยวในเรื่องช่วงเวลาของการท่องเที่ยว ควรให้เงินสนับสนุนในการผลิตบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น เพื่อเป็นการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้

พื้นที่ใหม่ ควรมีข้อจำกัดในการนำเงินไปท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยให้มากขึ้น ควรให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวกับประเทศใกล้เคียงให้มากขึ้น ควรหามาตรการแก้ปัญหาการเข้าเมืองผิดกฎหมาย การแฝงตัวของพวกค้ายาเสพติดข้ามชาติและปัญหาการค้าประเวณีข้ามชาติที่เกิดจากรูขุมทรัพย์สำราญด้วย

LOCATION(S) : RU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

นิคม เวียนวัฒนา. การสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ในจังหวัดมหาสารคาม เน้นเนื้อหาด้านการทอผ้าและการจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมและศึกษาแนวทางในการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพแก่ประชาชนในท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพการทอผ้าและจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดมหาสารคาม โดยเน้นเนื้อหาบทเรียนด้านการทอผ้าและการจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง รวมทั้งศึกษาผลกระทบจากการใช้บทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECO-TOURISM) การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษจำนวน 5 บท ซึ่งเน้นเนื้อหาด้านการทอผ้าและการจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามวัดทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษการอนุรักษ์วัฒนธรรมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในหมู่บ้านหนองเขื่อนช้าง จังหวัดมหาสารคาม ที่ประกอบอาชีพทอผ้าซึ่งสนใจเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 26 คน จากกลุ่มประชากรที่สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า T-test Dependence

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ จากการที่กลุ่มตัวอย่างได้รับการสอนด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสารโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เน้นเนื้อหาด้านการทอผ้าและการขายสินค้าพื้นเมือง พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนสอนและหลังสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังสอนสูงกว่าก่อนสอน แสดงให้เห็นว่าบทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และวิธีสอนเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพและเหมาะสมในการใช้สอนชาวบ้านหนองเขื่อนช้าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาของบทเรียนตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสำรวจก่อนสร้างบทเรียน และผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ เห็นว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์ต่ออาชีพเนื่องจากในหมู่บ้านหนองเขื่อนช้างมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาเยี่ยมชมและซื้อสินค้าพื้นเมืองเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านจึงเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารในระดับพื้นฐานอยากพูดหรือติดต่อกับชาวต่างประเทศ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

จากการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษการอนุรักษ์วัฒนธรรมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่าทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

ก่อนสอนและหลังสอนมีความแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นหลังสอนสูงกว่าก่อนสอน แสดงให้เห็นว่าหลังจากการสอนจบบทเรียนแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษการอนุรักษ์วัฒนธรรมการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโดยปกติกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีอยู่แล้ว เมื่อได้รับการกระตุ้นชี้ให้เห็นความสำคัญจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยไว้ดังนี้ การสร้างบทเรียนจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักโดยก่อนสอนควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนก่อน อาจใช้วิธีสัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถามแล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาประกอบในการสร้างบทเรียน สำหรับเนื้อหาและโครงสร้างทางภาษาของบทเรียนต้องเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย ควรใช้ภาษาง่ายๆ สั้น กระชับ แต่สื่อความหมายได้เป็นอย่างดี ควรเริ่มจากคำหรือบทเรียนง่ายๆ ไปสู่บทเรียนที่ยากขึ้น นอกจากนี้ควรใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ซึ่งสามารถอ่านได้ง่าย ควรมีคำภาษาไทยใต้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพราะผู้เรียนส่วนใหญ่อ่านภาษาอังกฤษไม่ได้ ควรมีภาพประกอบคำศัพท์ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพเกิดความเข้าใจตรงกัน ระหว่างคำและภาพ สามารถจดจำได้ง่ายขึ้น และควรมีแบบฝึกหัดในบทเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจยิ่งขึ้น สำหรับวิธีสอนที่เหมาะสมในการใช้สอนบทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คือ วิธีสอนเพื่อการสื่อสาร เพราะวิธีสอนนี้ตรงกับจุดประสงค์ของการเรียน แต่ผู้สอนสามารถใช้วิธีสอนอื่นๆ ร่วมได้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และควรสอนทักษะทางภาษาที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้เท่านั้น นอกจากนี้ควรใช้กิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองโดยการลงมือกระทำ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงที่จะทำให้เข้าใจเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

LOCATION(S) : MSU LIBRARY

เรวัตต์ ทองสินवल. ประสิทธิภาพของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว : ศึกษาเปรียบเทียบสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยวของสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว กับสถาบันการจัดการ โรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ ในด้านการมีทักษะในอาชีพ การพัฒนาบุคลิกภาพ การใช้ภาษา การมีทัศนคติต่ออาชีพ ตลอดจนความรู้ทางระเบียบวัฒนธรรม และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ของสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว ปีการศึกษา 2542 จำนวน 106 คน และจากสถาบันการจัดการโรงแรม และการท่องเที่ยวนานาชาติ จำนวน 75 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 181 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ สถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมี ประสิทธิภาพของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว สูงกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยวในทุกๆ ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะในอาชีพ การพัฒนาบุคลิกภาพ ทักษะในการใช้ภาษา ทัศนคติต่ออาชีพ และความรู้ความเข้าใจทางระเบียบวัฒนธรรม โดยจากผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนของทางสถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมีความรู้ความสามารถมีความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่สอน สามารถถ่ายทอดเนื้อหาวิชาแก่นักศึกษาได้เป็นที่เข้าใจ มีความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาในด้านการเรียน แนะนำเอกสารแหล่งความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียนให้นักศึกษาทราบ มีความตั้งใจในการสอน มีการเตรียมการสอนที่พร้อม ตลอดจนสามารถนำสื่อการสอนมาใช้ประกอบการเรียนได้อย่างเหมาะสมกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว จึงทำให้สถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมี ประสิทธิภาพของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยวสูงกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว แต่ปริมาณผู้สอนไม่มีผลต่อประสิทธิผลของการฝึกอบรม นอกจากนี้ในด้านหลักสูตรวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว พบว่านักศึกษาของสถาบันการจัดการ โรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว และสามารถนำเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไปใช้ประกอบอาชีพได้สูงกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว แต่ความทันสมัยของเนื้อหาไม่มีผลต่อประสิทธิผลของการฝึกอบรม

ส่วนในด้านห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนพบว่า จำนวนห้องเรียนและความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนไม่มีผลต่อประสิทธิผลของการฝึกอบรม ในขณะที่บรรยากาศในห้องเรียนของสถาบันการจัดการ โรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมีความเหมาะสมกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว คือห้องเรียนมีความสะอาด แสงสว่างในห้องเรียนเหมาะสมกับการเรียนการสอน มีอุณหภูมิที่พอเหมาะและไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอกขณะทำการเรียนการสอน ส่วนจำนวนชั่วโมงการฝึกปฏิบัติที่สถาบันการจัดการ โรงแรมและการท่องเที่ยว นานาชาติมีจำนวนชั่วโมงการฝึกภาคปฏิบัติมากกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว ในขณะที่จำนวนชั่วโมงการเรียนภาคทฤษฎีไม่มีผลต่อประสิทธิผลของการฝึกอบรม และจากการศึกษาพบว่าสถาบันการจัดการ โรงแรมและการท่องเที่ยว นานาชาติมีค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนสูงกว่าทางสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว โดยค่าเล่าเรียนตลอดหลักสูตร 130,000 บาท ซึ่งมีผลทำให้สถาบันการจัดการ โรงแรมและการท่องเที่ยว นานาชาติสามารถให้ผลตอบแทนต่ออาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถได้สูง และการเรียนการสอนของสถาบันการจัดการ โรงแรมและการท่องเที่ยว นานาชาติมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และอาจารย์ส่วนใหญ่มาจากต่างประเทศ นักศึกษาจึงมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสูง ทำให้สถาบันการจัดการ โรงแรมและการท่องเที่ยว นานาชาติมีประสิทธิผลของการฝึกอบรมสูงกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว ซึ่งมีการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นคนไทย

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยไว้ดังนี้ ผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาวิชาที่สอนจนมีความรู้ความชำนาญเป็นอย่างดี สามารถถ่ายทอดเนื้อหาแก่นักศึกษาได้เป็นที่เข้าใจ มีความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาในด้านการเรียน สามารถแนะนำเอกสารแหล่งข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียนให้นักศึกษาทราบอยู่เสมอ ควรมีความตั้งใจในการสอน เตรียมการสอนให้พร้อมก่อนที่จะทำการสอน โดยให้ความสนใจต่อผู้เรียนและวิชาที่สอน และสามารถนำสื่อการสอนมาใช้ประกอบการสอนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม สำหรับความเพียงพอของเนื้อหาวิชานั้น การกำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาควรมีความชัดเจน เป็นที่เข้าใจของนักศึกษา และเนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพ การกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนควรเน้นการปฏิบัติจริงในสาขาอาชีพมากกว่าการเรียนการสอนในวิชาพื้นฐานทั่วไป นอกจากนี้ห้องเรียนควรมีความสะอาด มีแสงสว่างและอุณหภูมิที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก จำนวนชั่วโมงการฝึกภาคปฏิบัติ ควรมีอย่างเพียงพอทั้งในสถาบันและนอกสถาบัน โดยเน้นการฝึกจริงในการประกอบอาชีพ และควรเพิ่มจำนวนชั่วโมงในการฝึกภาคปฏิบัติให้มากขึ้นด้วย

LOCATION(S) : SWU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ศักรินทร์ ไม้น้อย. ประสิทธิภาพการปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจท่องเที่ยวใน

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินประสิทธิผลของการปฏิบัติตามแผนงาน การรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยวที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บท ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540-2544) ของ กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาเฉพาะในปีท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2541-2542 (Amazing Thailand 1998-1999) ว่าบรรลุเป้าหมายหรือและอยู่ในระดับใด และเพื่อ ทราบสาเหตุที่ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุหรือไม่บรรลุเป้าหมาย และเพื่อค้นหาข้อคิด และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงมาตรการในการปราบปรามอาชญากรรม ที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว ในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาจากสถิติข้อมูล การปราบปรามจับกุมคดีที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่อยู่ในข่ายความผิดทั้ง 3 ประการที่เกิดขึ้นในเขต กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 ถึง วันที่ 1 กรกฎาคม 2542 เปรียบเทียบเป็นร้อยละ กับสถิติของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540 และรวบรวมข้อคิดเห็นส่วนตัวจากเจ้าหน้าที่ ตำรวจผู้ปฏิบัติงานปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับโครงสร้างของหน่วยงาน บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และสถานที่ ตลอดจนสถิติข้อมูลที่เกี่ยวข้องนำมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติการปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ที่มีผล กระทบต่อการปฏิบัติงานของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ จากการศึกษาสถิติของผลในการปราบปรามอาชญากรรม และจับกุมผู้กระทำความผิดใน 3 กลุ่มคดี คือ 1) กลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ได้แก่ ความผิด ประเภตฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ ลักพาตัวเรียกค่าไถ่ วางเพลิง 2) กลุ่มคดีความผิด ต่อชีวิต ร่างกายและเพศ ได้แก่ความผิดประเภตฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ฆ่าผู้อื่นโดยไม่มีเจตนา ทำให้ ตายโดยประมาท พยายามฆ่า ทำร้ายร่างกาย ข่มขืนกระทำชำเรา กระทำอนาจาร 3) กลุ่มคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่ความผิดประเภตลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ ชิงทรัพย์ ชิงทรัพย์ ครอบ โขก ทรัพย์ ถ้อโกงทรัพย์ ยักยอกทรัพย์ ทำให้เสียทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ รับรองโจร ซึ่งกรมตำรวจโดย สำนักงานแผนงานและงบประมาณได้กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจใน ด้านการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวไว้ใน แผนแม่บทกรมตำรวจ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540- 2544) ดังนี้ 1) เพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวให้สูงขึ้น 2) ลดอัตรา การเกิดอาชญากรรมแก่นักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว 3) ลดอัตราการร้องเรียนของ นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกลุ่มหรือบุคคลที่ก่อปัญหาความเดือดร้อนรำคาญ และเอารัดเอาเปรียบในการ

เสนอขายสินค้าและบริการแก่นักท่องเที่ยว โดยเป็นความรับผิดชอบโดยตรงของกองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ที่ต้องให้ความคุ้มครอง ดูแล ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้ ระดับประสิทธิผลในการปราบปรามอาชญากรรมที่คนร้ายกระทำความผิดต่อนักท่องเที่ยวในกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำถึงต่ำมาก ส่วนระดับประสิทธิผลในการปราบปรามอาชญากรรมในกลุ่มความผิดต่อชีวิต ร่างกาย และเพศอยู่ในระดับที่สูงค่อนข้างมากถึงสูงมาก และระดับประสิทธิผลในการปราบปรามอาชญากรรมในกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินอยู่ในระดับต่ำมากถึงปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนบุคลากรงบประมาณ สถานที่ตั้งที่ทำการ วัสดุอุปกรณ์/เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะที่ใช้ในการปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการปราบปรามอาชญากรรม ก็เป็นสาเหตุที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลในการปราบปรามอาชญากรรมด้วย จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ว่า การปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครในส่วนของคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญและกลุ่มคดีการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ยังไม่สามารถดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมายที่กรมตำรวจได้ตั้งไว้ โดยเฉพาะในกลุ่มคดีการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินนั้นในแต่ละปียังมีความแตกต่างกันมากในตัวเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลในการปราบปรามอาชญากรรมอาจเกิดจากปัจจัยต่างๆ ที่ไม่มีความแน่นอนก็ได้ สำหรับในกลุ่มคดีความผิดต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ ที่สามารถจับกุมและปราบปรามที่ได้ผลอยู่ในระดับที่สูงค่อนข้างมากนั้น แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ท่องเที่ยวมีความสามารถในการปราบปราม ในส่วนของการร้องเรียนของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการถูกล่อลวงให้ซื้ออัญมณีพบว่า ผลทางสถิติที่นักท่องเที่ยวแจ้งว่าถูกล่อลวงให้ซื้ออัญมณีมีแนวโน้มที่จะลดลง แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุตามเป้าหมายที่กรมตำรวจกำหนดไว้

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยไว้ดังนี้ ควรมีการเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนของกองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวให้มากขึ้น โดยอาจใช้วิธีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของตำรวจหน่วยอื่นๆ เพื่อขอยืมตัวหรือจัดสรรหรือแต่งตั้งบุคลากรของหน่วยงานพื้นที่ว่าง หรือมีความจำเป็นน้อยให้มาช่วยปฏิบัติราชการในส่วนที่ขาดแคลนหรือมีความสำคัญก่อน และควรจัดให้มีการเพิ่มทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ควรมีการปรับปรุงการบริหารงานในด้านการจัดสรรบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ตรงกับความสามารถและความถนัด ในด้านงบประมาณการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรจัดสรรงบประมาณให้กับกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะงบประมาณในส่วนเงินเดือนและการเพิ่มขึ้นเงินเดือนแก่ข้าราชการตำรวจในแต่ละปี เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรมีการแก้ไขปัญหาในเรื่องสถานที่ตั้งของกองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันต้องเช่าอาคารสำนักงานของเอกชน ทำให้ขาดความแน่นอนในการมีที่ตั้งที่ทำการที่ถาวร

และสิ้นเปลืองงบประมาณในการเช่าอาคารจำนวนมาก ในด้านจำนวนวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจควรใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ อย่างถูกวิธีและทะนุถนอม นอกจากนี้ควรมีการควบคุมการใช้ยานพาหนะและปริมาณน้ำมันให้เป็นรูปธรรมมีความชัดเจนและสามารถยึดถือปฏิบัติได้ โดยควรจะมีการจัดทำสมุดควบคุมการใช้งานให้ผู้ใช้ลงสมุดบันทึกเวลาทั้งก่อนและหลังการใช้รถ และมีการเติมน้ำมันก็ควรที่จะมีการบันทึกโดยละเอียดและให้ตรงกับความเป็นจริง เพื่อเป็นการควบคุมให้ยานพาหนะที่จะนำออกใช้ในแต่ละครั้งนั้นเป็นการใช้งานในราชการจริงและสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

LOCATION(S) : RU LIBRARY

วิสุทธิ เลิศปีติวณิชชย์. การประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาทั่วไป (ต่างประเทศ) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตร ความเหมาะสมด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นที่ อาจารย์ วิทยากร ผู้เข้ารับการอบรม และสิ่งประกอบการเรียนการสอนในหลักสูตร ความเหมาะสมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและผลผลิตที่ได้รับจากหลักสูตร โดยใช้ทฤษฎีแบบจำลองซิป (CIPP Model) ในการประเมิน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 5 ชุดคือ แบบประเมินสำหรับผู้ดำเนินโครงการ แบบประเมินสำหรับวิทยากร แบบประเมินสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม แบบประเมินสำหรับผู้สำเร็จการฝึกอบรม แบบประเมินสำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการฝึกอบรม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.93 .92 .97 .98 และ .93 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 260 คน ประกอบด้วย ผู้ดำเนินโครงการ 15 คน วิทยากร 9 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 124 คน จากสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 6 แห่ง ผู้สำเร็จการฝึกอบรม 79 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการฝึกอบรม 33 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ จากการประเมินบริบท (Context evaluation) พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในระดับมาก โดย วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจตกต่ำในปัจจุบัน จึงต้องมีการส่งเสริมให้มัธยมศึกษา ตลอดจนนิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยและช่วยกันผดุงรักษามรดกทางวัตถุและสถานที่ของชาติไว้ และสามารถปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวในประเทศและนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้ถูกวิธี เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและต้องการที่จะกลับมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพและเป็นการนำเงินตราเข้าประเทศอีกด้วย สำหรับเนื้อหาของหลักสูตรนั้นมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตรซึ่งแบ่งเป็น 5 ภาค พบว่า ภาคความรู้ทางวิชาการ ภาคความรู้เฉพาะอาชีพ ภาคความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสม ในขณะที่ภาคการศึกษานอกสถานที่และภาคความรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เห็นว่าเวลายังน้อยเกินไป

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) พบว่าการประเมินด้านวิทยากรนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยผู้เข้ารับการประเมินและผู้สำเร็จการฝึกอบรมให้ข้อเสนอแนะ

ว่า วิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในวิชาที่สอน ซึ่งในประเด็นนี้พออนุมานได้ 2 กรณีคือ วิทยากรที่ให้ความรู้ส่วนใหญ่เป็นวิทยากรจากภายนอกซึ่งสถาบันแต่ละแห่งเชิญมาเป็นวิทยากรเฉพาะวิชา ยกเว้นวิทยากรในภาคความรู้ภาษาต่างประเทศที่แต่ละสถาบันมักมีอาจารย์ประจำอยู่แล้ว และวิทยากรเหล่านี้จะมีหน้าที่ประจำอยู่แล้วในภาครัฐหรือนักธุรกิจในภาคเอกชนด้านการท่องเที่ยว บางครั้งเมื่อเชิญวิทยากรประจำเหล่านี้ไม่ได้ก็ต้องเชิญวิทยากรท่านอื่นทดแทน ซึ่งอาจไม่มีความชำนาญหรือประสบการณ์สูงเท่า นอกจากนี้ผู้เข้ารับการศึกษาที่มีพื้นฐานการศึกษาสูง มีความถนัดหรือมีประสบการณ์ตรงกับบางที่เรียน จึงมองว่าวิทยากรนั้นมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่ไม่เหมาะสม และจากการประเมินผู้เข้ารับการศึกษาพบว่ามีที่เหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะจากผู้ดำเนินโครงการและวิทยากรว่าควรมีการคัดเลือกผู้ที่จะเข้ารับการศึกษาให้มีความรู้พื้นฐานเพียงพอต่อการเข้าอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

การประเมินกระบวนการ (process evaluation) พบว่าการเตรียมการหลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า การจัดเตรียมเอกสาร/คู่มือชี้แจงของหลักสูตร เอกสารประกอบการบรรยายและการบริการห้องสมุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่า ควรมีเอกสารประกอบการเรียนในทุกรายวิชา เอกสารประกอบการเรียนควรแจกล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน และควรมีเอกสารที่เป็นภาษาต่างประเทศตามโปรแกรมภาษาที่เลือกเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก แต่การจัดให้มีการสัมมนาในระหว่างการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเกินระดับปานกลางเล็กน้อย ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่ว่าควรให้ผู้เข้ารับการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้านเทคนิคและวิธีสอนของวิทยากรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ในรายชื่อ “การสอนเปิดโอกาสให้ค้นคว้าด้วยตนเองและสามารถนำเสนอความรู้รวมทั้งวิเคราะห์วิจารณ์” มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งผู้เข้ารับการศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาได้เสนอแนะว่า ควรมีกิจกรรมเสริมนอกเหนือจากบรรยาย ในด้านการวัดผลในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เข้ารับการศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาว่า การวัดผลควรกระทำในทุกๆ รายวิชาที่เรียน ในด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและด้านภาษาต่างประเทศ การวัดผลควรมีการสอบปฏิบัติจริงในสถานที่จริง นอกจากนี้วิธีการทดสอบ เวลาที่ใช้ในการทดสอบ และเกณฑ์การให้คะแนนควรเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกกลุ่ม ทุกห้อง และผู้สำเร็จการศึกษาควรมีโอกาสฝึกงานจริงกับบริษัทการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มประสบการณ์ อีกทั้งยังเป็นช่องทางไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต โดยอาจถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรหรือการวัดผลก็ได้ ผู้ดำเนินโครงการหรือคณะกรรมการวัดผลควรมีการประชุมเพื่อวางแผนการตัดสินใจในการวัดผลให้อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันที่สุด เพื่อให้ผู้ถูกทดสอบรู้สึกว่าการวัดผลนั้นมีความยุติธรรม

การประเมินผลผลิต (product evaluation) พบว่าด้านคุณลักษณะทั่วไป มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความหนักแน่น มั่นคงในอารมณ์ และความรู้สึกชอบต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับท้ายสุด ซึ่งทั้งสองข้อนี้ถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของมัคคุเทศก์ สถาบันที่ให้การอบรมจึงควรปลูกฝังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีทัศนคติในสองข้อนี้ด้วย ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จการฝึกอบรมที่ให้สถาบันจัดอบรมผู้เรียนให้มีจิตใจของการบริการ นึกถึงส่วนรวมเป็นสำคัญและเน้นจรรยาบรรณของมัคคุเทศก์เป็นหลัก ด้านคุณลักษณะทางด้านปฏิบัติงานในหน้าที่มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความรู้ความสามารถในด้านระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความสามารถในการตัดสินใจ การวางแผน และความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับท้ายสุด สำหรับความสามารถในการตัดสินใจ การวางแผนเป็นทักษะของการบริหารที่ผู้สำเร็จการฝึกอบรมสามารถศึกษาได้จากตำราการบริหารทั่วไปและจากประสบการณ์การทำงาน ส่วนระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นทักษะโดยตรงที่มัคคุเทศก์ควรมีความเชี่ยวชาญแต่แรก ดังนั้นสถาบันที่จัด อบรมจึงควรเน้นทักษะสองด้านนี้ให้มาก โดยเฉพาะการใช้ภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มก็ได้เสนอแนะไว้ว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรมีพื้นฐานภาษาต่างประเทศพอที่จะเข้ารับการฝึกอบรมได้ และในการฝึกอบรมควรเพิ่มเวลาสำหรับการอบรมในด้านนี้ เนื้อหาต้องสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานจริงได้ และวิธีการฝึกอบรมก็ควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริงด้วย

LOCATION(S) : RU LIBRARY

กัลยา สมมาตย์. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวชายทะเลในเขตจังหวัด

เพชรบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชายทะเลในจังหวัดเพชรบุรีและแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมการท่องเที่ยว ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมาท่องเที่ยวโดยจำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ อาชีพ การศึกษา และภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยว และเปรียบเทียบสภาพปัญหาและโอกาสทางการตลาดของแหล่งท่องเที่ยว การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบวิจัยคือ One-Shot Case Study มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม-15 กันยายน 2541 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชายทะเลในจังหวัดเพชรบุรี 3 จุด คือ ชายหาดชะอำ ชายหาดปึกเตียน และหาดเจ้าสำราญ จำนวน 450 ตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว พฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยใช้ค่าร้อยละและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวโดยใช้ค่าไค-สแควร์ ในการทดสอบ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 15-29 ปี สถานภาพเป็นโสด การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 3,500 บาท อาชีพนักเรียน นิสิต นักศึกษา และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง ลักษณะพฤติกรรมการท่องเที่ยวพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาเพื่อพักผ่อนหรือพักผ่อน กิจกรรมที่ทำระหว่างท่องเที่ยวคือ พักผ่อน นอนเล่น ฟังเพลง ในช่วงระยะเวลามากกว่า 6 เดือน จะมาเที่ยวเพชรบุรี 1 ครั้ง โดยใช้เวลาพักผ่อนเฉลี่ย 1-2 คืน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรวมค่าใช้จ่าย ค่าที่พัก และค่าเดินทางอยู่ในช่วง 500-1,499 บาทต่อการมาเที่ยวแต่ละครั้ง สำหรับค่าใช้จ่ายในการซื้อของฝากของที่ระลึกต่อคนต่อครั้งต่ำกว่า 500 บาท อำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวจะมีระดับใกล้เคียงกัน โดยครอบครัวมีส่วนร่วมตัดสินใจด้วยตนเอง และเพื่อนฝูงมีส่วนร่วมลักษณะการเดินทางไปท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะไปด้วยตนเอง บุคคลที่ไปท่องเที่ยวด้วยคือ กลุ่มคนเฉพาะครอบครัว โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีข้อมูลข่าวสารเพียงพอแล้ว ส่วนกลุ่มที่ยังไม่มีข้อมูลข่าวสาร ต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเป็นหลัก สิ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรับทราบข้อมูลมากที่สุดคือ สื่อบุคคลประเภทเพื่อน ในการเดินทางมาท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะพักแรมที่บังกะโลและรับประทานอาหารจากร้านอาหาร สำหรับเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวชายทะเลในจังหวัดเพชรบุรีคือ เคยไปเที่ยวมาแล้วประทับใจ โดยสิ่งจูงใจที่ทำให้ตัดสินใจมาเที่ยวเพชรบุรีคือ ชายทะเลสะอาด สวยงามและการขนส่ง

สะดวก ในการมาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจมาเที่ยวชายหาดชะอำมากที่สุด และหลังจากเดินทางมาแล้วกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางมาเที่ยวชายหาดในจังหวัดเพชรบุรี พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพาทนะว่าการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวสะดวกสบายมาก มีรถโดยสารหลายประเภทเข้าถึง ปัจจัยด้านที่พักนั้นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าที่พักแรมหาง่าย เพียงพอมากถึงมากที่สุด ส่วนราคาและบริการอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านร้านอาหารพบว่า ร้านอาหารหาง่ายมาก ส่วนความสะอาด ความหลากหลาย ราคา และคุณภาพของอาหารอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสถานที่ท่องเที่ยวสะอาดสวยงามมาก ส่วนความปลอดภัยและความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมืองกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลางในเรื่องราคา คุณภาพและทำเลที่ทำให้นักท่องเที่ยวแวะซื้อได้สะดวก ส่วนปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสารกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อความชัดเจนในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว การบริการของศูนย์บริการการท่องเที่ยวและอสังหาริมทรัพย์ของคนในท้องถิ่น นอกจากนี้จากผลการศึกษาวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ เพศ อาชีพ การศึกษา และภูมิลำเนาแตกต่างกันให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้และสถานภาพที่แตกต่างกัน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ ควรมีแผนในการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติอย่างจริงจังมากขึ้น เนื่องจากธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้สร้างอาชีพให้กับแต่ละท้องถิ่นได้ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น ททท. จังหวัด ภาคเอกชน รวมถึงคนในชุมชนควรร่วมมือกันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการท่องเที่ยวหรือกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อที่จะอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวให้คงสภาพที่ดี ควรส่งเสริมแผนการตลาดที่กระตุ้นให้กลุ่มคนที่มีรายได้น้อย ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสามารถ และต้องการซื้อ หรือรับบริการการท่องเที่ยว ได้มีโอกาสในการท่องเที่ยวมากขึ้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรประสานงานกับตำรวจแห่งชาติ หรือตำรวจท่องเที่ยวในการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว ส่วนทางสถานที่ท่องเที่ยวควรปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดี มีความปลอดภัย รวมทั้งมีการแจ้งข่าวสารต่างๆ แก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจและรู้สึกดีต่อสถานที่ท่องเที่ยวมากขึ้น หน่วยงานของรัฐและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรมีการประสาน สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนในชุมชนหรือท้องถิ่นด้วย เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการบริหารจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ดี และเป็นการป้องกันแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมด้วย นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐควรมีการอบรมหรือให้ความรู้กับสื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นเรื่องแหล่งท่องเที่ยว การเดินทาง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และ

ควรส่งเสริมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนให้มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้แต่ละจังหวัดมีศูนย์ข้อมูล
การท่องเที่ยวเพื่อให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นแก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น

LOCATION(S) : RU LIBRARY

นิติ นาจิต. การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ.

2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2544.

การประเมินการใช้หลักสูตรครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว และศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาในวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว สังกัดกรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2543 จำนวนทั้งสิ้น 30, 30 และ 131 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว จำนวน 3 ฉบับ

ผลการศึกษามีดังนี้คือ 1) สภาพการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นในด้านการบริหารหลักสูตรว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล 2) การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรฯ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นในด้านการบริหารหลักสูตรว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และกลุ่มสุดท้ายคือนักศึกษามีความคิดเห็นในด้านการบริหารหลักสูตรว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้คือ 1) ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร ด้านการบริหารหลักสูตร ควรมีการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในการจัดทำแผนการสอนของอาจารย์ผู้สอนและรวมถึงช่วยปรับปรุงแก้ไขด้วย ควรมีการจัดอบรมสัมมนาหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางวิชาการแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรในสถานศึกษา ก่อนที่จะนำหลักสูตรใหม่มาใช้ทุกครั้ง ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอนให้

มากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยพัฒนาการเรียนการสอน เช่น การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตสื่อ จัดหาสื่อที่ทันสมัย และสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดทำแผนการสอนของ อาจารย์ผู้สอน และควรจัดหาอุปกรณ์ครุภัณฑ์การเรียนการสอน ควรมีการจัดหาไว้ให้เพียงพอับ ความต้องการ และสำหรับเรื่องแหล่งฝึกงาน ควรแสวงหาความร่วมมือกับสถานประกอบการใน การส่งนักศึกษาไปฝึกงานให้มากขึ้น 2) ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอนด้านการบริหาร หลักสูตร ควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการสอนร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอน ภายในวิทยาลัยเดียวกัน หรือกลุ่มวิทยาลัยที่มีการเปิดสอนสาขาวิชาเดียวกัน อาจารย์ผู้สอนควรมี โอกาสในการศึกษาคู่ ศึกษาดูงาน หรือเข้ารับการอบรม หลักสูตรระยะสั้นให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็น การพัฒนาสมรรถภาพของบุคลากร ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ และควรเลือกสรรวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพการ จัดการเรียนการสอน และเพียงพอับความต้องการใช้ของนักศึกษา ในด้านการจัดกระบวนการ เรียนการสอน ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก หรือเชิญวิทยากรเพื่อให้ความรู้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสถานศึกษาจะต้องสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาด้วย และควรมีการใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายรูปแบบ และต้องมีความชำนาญในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งควรมีการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ใน การเรียนการสอนด้วย และด้านการวัดและประเมินผล อาจารย์ผู้สอนควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ ความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับ ลักษณะเนื้อหาวิชาและนักศึกษา และควรชี้แจงข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินให้นักศึกษาทราบ ทุกครั้ง เพื่อผู้เรียนจะได้นำข้อบกพร่องที่พบไปปรับปรุงให้ดีขึ้น และ 3) ข้อเสนอแนะสำหรับ นักศึกษาในด้านการบริหารหลักสูตร ควรมีส่วนร่วมในการเลือกสื่อการเรียนการสอน ตลอดจน บำรุงรักษาให้มีสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ และควรมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาและซ่อมแซมวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์การเรียนการสอนให้มีสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ ด้านการจัดกระบวนการเรียน การสอน ควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ ความรู้ด้านต่างๆ ด้วย และควรมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบวิธีสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษา และลักษณะเนื้อหาวิชา ส่วนด้านการวัดและประเมินผลนั้น นักศึกษาควรพัฒนาปรับปรุงตนเอง ให้ดีขึ้น หลังจากได้ทราบผลการประเมินในแต่ละครั้ง

LOCATION(S) : KMITL LIBRARY

อุทัย ทักนิณธรรม. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยประชาชนในท้องถิ่น กรณีศึกษา :

หมู่บ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม, 2542.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงแนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ
แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของ
พื้นที่ศึกษา เพื่อทราบถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อศึกษาถึงวิธีการจัดการการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนในท้องถิ่นที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และนำมาวิเคราะห์เพื่อนำ
เสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ศึกษา

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาลงง เจ้า
หน้าห้องค้การบริหารส่วนตำบลกำโลน สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์บ้านคีรีวง สมาชิก
องค์กรชุมชนต่างๆ ในหมู่บ้านคีรีวง ประชาชนในหมู่บ้านคีรีวงที่ไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กรชุมชนใด
ชุมชนหนึ่ง และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง ในการศึกษาถึงการจัดการการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ เป็นการศึกษาถึงสภาพพื้นที่จริง โดยการสำรวจ และสัมภาษณ์ ประกอบกับการศึกษาจาก
ข้อมูลทุติยภูมิ เช่น เอกสาร แผนที่ เป็นต้น นำมาวิเคราะห์ถึงผลที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศโดยประชาชนในหมู่บ้านคีรีวง

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อได้มีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านคีรีวง และ
พื้นที่บางส่วนของอุทยานแห่งชาติเขาลงง ตามแนวทางของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถลดปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยวในรูปแบบประเพณีได้ในบางเรื่อง
เช่น ปัญหาอาชญากรรม ความเสื่อมของความประณีตทางศิลปะ เป็นต้น แต่มีบางปัญหาที่ยังคงอยู่
เช่น ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ และการเปลี่ยนแปลง
วัฒนธรรมและประเพณี เป็นต้น นอกจากนี้ยังไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้ว่า การท่องเที่ยว
เชิงนิเวศจะสามารถรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติได้จริง และยังพบว่าการจัดการการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศนั้น ในทางปฏิบัติแล้วยากที่จะทำให้เป็นไปตามแนวคิดที่ได้กล่าวไว้ จึงได้นำผลจากการ
ศึกษาถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหามาหาแนวทางในการแก้ปัญหาและนำเสนอรูปแบบการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อที่จะให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดทั้งประชาชนในท้องถิ่นเองและนักท่องเที่ยว
ได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาให้ความสนใจดูแลรักษาสภาพแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การ
พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต่อไป

LOCATION(S) : KMITL LIBRARY

ศรัณญา จังชวานนท์. กลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดบนอินเทอร์เน็ตของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ใน
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2543.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ส่วน
ประสมการตลาดบนอินเทอร์เน็ต ระยะเวลาการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายการดำเนินงานของพาณิชย์
อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ ศึกษากิจกรรมใน
กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดบนอินเทอร์เน็ต ที่พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยวเลือกใช้ และเพื่อเสนอแนะแนวทางสำหรับการพัฒนากลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดบน
อินเทอร์เน็ตของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เข้าชม
เว็บไซต์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากจำนวนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยวจำนวน 95 เว็บไซต์ รวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการ การ
สังเกตการณ์ รวมทั้งมีการอ้างอิงถึงข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่างๆ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการ
แจกแจงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดบนอินเทอร์เน็ตมีผลต่อการเพิ่ม
จำนวนของผู้เข้าชมเว็บไซต์เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือกลยุทธ์ลักษณะเฉพาะ เช่นการบริการที่
ผู้ใช้สามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารได้เอง การบริการข้อมูลเฉพาะบุคคล เป็นต้น เนื่องจากเป็น
บริการพิเศษที่มีคุณค่าในสายตาของผู้ใช้ กลยุทธ์ สารสนเทศ เนื่องจากผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ต้องการ
ข้อมูลการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งความสะดวกในการติดต่อกลับเว็บไซต์ ระยะเวลา
ดำเนินการในรูปแบบบริษัท เนื่องจากความเชื่อถือจากลูกค้าเก่าที่มีมายาวนานก่อนจะมีการสร้าง
เว็บไซต์ขึ้น และงบประมาณการลงทุนขั้นต้น เนื่องจากการสร้างกลยุทธ์ต่างๆ ให้มีศักยภาพจำเป็น
ต้องอาศัยเงินลงทุน ส่วนกลยุทธ์กิจกรรมร่วมกลับส่งผลให้จำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ลดลง เนื่องจาก
ความไม่มั่นใจในความปลอดภัยในการติดต่อธุรกิจผ่านเว็บไซต์ และรวมทั้งระบบการชำระเงิน
ออนไลน์ ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือกลยุทธ์การรวบรวม ระยะเวลาดำเนินงานบนเว็บไซต์และ
งบประมาณการประชาสัมพันธ์ไม่มีผลกระทบต่อจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์

ข้อเสนอแนะจากการศึกษามีดังนี้คือ การที่จะเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ใน
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นั้น จะต้องมีการรวมตัวกันในรูปแบบของ
พันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาเว็บไซต์ขึ้นเพียงเว็บไซต์เดียวให้เป็นศูนย์กลางกระจาย
ข้อมูลสู่ผู้บริโภค ควรมีการให้ข้อมูลรายละเอียดและเป้าหมายในการดำเนินงานเกี่ยวกับตัวบริษัท
รวมถึงการใช้ตรารับรองจากรัฐ หรือหน่วยงานที่ควบคุม เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ สร้างมูลค่าเพิ่มให้

กับเว็บไซต์ด้วยการให้บริการเฉพาะบุคคล การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเฉพาะที่ลูกค้าต้องการ รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่คิดมูลค่า เช่น บริการคาว์โพลโปรแกรม และแจกอีเมลเป็นต้น สร้างความน่าเชื่อถือให้กับระบบธุรกรรมของกิจการ ด้วยการใช้ระบบธุรกรรมและธนาคารที่คนทั่วไปยอมรับ รวมถึงมีการชำระเงินวิธีอื่นๆ ให้เลือก เช่น การชำระด้วยเงินสด หรือการโอนผ่านธนาคาร ซึ่งเป็นทางเลือกที่จำเป็นสำหรับลูกค้าบางกลุ่มที่ไม่มั่นใจในความปลอดภัยของระบบ และกลุ่มที่ไม่มีเครดิตการ์ด

LOCATION(S) : KMITL LIBRARY

พิกุล สิริประเสริฐกุล. การจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ของอำเภอปางมะผ้า จังหวัด

แม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอปางมะผ้าที่ผ่านมาตั้งแต่ พ.ศ. 2530 ถึงปัจจุบัน เพื่อศึกษาถึงปฏิสัมพันธ์กันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวในอำเภอปางมะผ้า และเพื่อแสวงหารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ของอำเภอปางมะผ้า โดยใช้แนวคิดนิเวศวิทยาการเมืองช่วยในการอธิบายบริบทของการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การไปสำรวจพื้นที่ การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตการณ์จากการประชุมต่างๆ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ในเชิงปฏิสัมพันธ์ (interactive approach) เพื่อทำความเข้าใจถึงการรับรู้และการให้ความหมายของคนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งจะมีผลในการกำหนดบทบาท หน้าที่ของตนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ในการเก็บข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม 2542

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวใน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับผู้วางนโยบายและแผน ระดับผู้ปฏิบัติทั้งภาครัฐและเอกชน และระดับผู้ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว ทั้งนี้ในระดับผู้ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวได้ทำการศึกษาใน 3 กลุ่มหมู่บ้าน เพื่อให้ครอบคลุมทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกพัฒนาแล้ว และพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวแต่ยังไม่ถูกพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว คือ กลุ่มบ้านถ้ำลอด-ผามอน-เมืองแพม ตำบลถ้ำลอด บ้านบ่อไคร้-แม่ละนา-ยะป่าแหน ตำบลปางมะผ้า และบ้านน้ำริน-แม่คูมอง-ดงมะไฟ-แม่หมูลีซอ-บ้านสบโป่ง ตำบลสบป่อง ทั้งนี้ได้มีการจำแนกประชากรออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้นำ กลุ่มแม่บ้านและกลุ่มนักเรียน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า พัฒนาการการท่องเที่ยวในอำเภอปางมะผ้าได้รับอิทธิพลจากการขยายตัวของการท่องเที่ยวเดินป่าในภาคเหนือของไทย และการส่งเสริมการท่องเที่ยวในปี 2530 ส่วนการเข้ามาสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวของประชาชนนั้นเป็นผลมาจากการปรับตัว ปรับแบบแผนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรภายใต้อิทธิพลของนโยบายความมั่นคงซึ่งพยายามควบคุมและยุติการเคลื่อนย้ายของชาวไทยภูเขา เมื่อปัญหาความมั่นคงลดความรุนแรงลง นโยบายปราบฝิ่นและส่งเสริมพืชทดแทนจึงเข้ามามีบทบาทแทน โดยระบบการเกษตรยังชีพถูกแทนที่การเกษตรเพื่อขาย ทำให้ชาวอำเภอปางมะผ้าต้องตกอยู่ภายใต้

อิทธิพลของระบบตลาดอย่างสิ้นเชิง ขณะเดียวกันนโยบายการอนุรักษ์ที่เริ่มมีอิทธิพลมากขึ้น เนื่องจากปัญหาความเสื่อมโทรมและร่อยหรอของทรัพยากร ชาวอำเภอปางมะผ้าในวันนี้จึงอยู่ในภาวะที่ต้องต่อสู้เอาตัวรอดในระบบเกษตรเพื่อขาย พร้อมไปกับการช่วงชิงพื้นที่ในการอธิบายแบบแผนการใช้ทรัพยากรอย่างอนุรักษ์ เพื่อความชอบธรรมในการดำรงอยู่ในพื้นที่และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้คือ จากการใช้การทอเกี่ยวเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพ และลดการขยายตัวของเกษตรกรรม การทอเกี่ยวยังได้รับการขานรับอย่างดีจากทั้งภาคเอกชนที่ขยายตัวมาจากจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย และจากภาคประชาชนที่กำลังประสบกับทางตันจากการเกษตรเพื่อขาย แต่จากบทเรียนการส่งเสริมการทอเกี่ยวในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ เมื่อพิจารณาภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของชาวอำเภอปางมะผ้า พบว่าการจัดการการทอเกี่ยวเพื่อการอนุรักษ์นั้น จะต้องคำนึงถึงหลักคิด 3 ประการ คือ เห็นประโยชน์ของท้องถิ่นเป็นสำคัญ ไม่ใช่มองเพียงเม็ดเงินรวมที่ได้จากการทอเกี่ยว ซึ่งผลประโยชน์ที่ได้อาจตกอยู่ในมือของคนบางกลุ่มเท่านั้น การทอเกี่ยวแนวธรรมชาตินิยมเป็นการทอเกี่ยวที่ใช้ทรัพยากรสูงมาก และเป็นทรัพยากรที่ใช้ร่วมกันกับการใช้เพื่อการดำรงชีวิตของชาวบ้าน จากการใช้เพื่อการเกษตรหรือการยังชีพมาเป็นการใช้เพื่อการทอเกี่ยว เมื่อการทอเกี่ยวเข้ามามีส่วนแบ่งในการใช้ทรัพยากรจากชุมชน ประโยชน์ที่เกิดจากการทอเกี่ยวก็ต้องมีส่วนแบ่งกลับคืนสู่ชุมชนเช่นกัน โดยต้องคำนึงถึงส่วนแบ่งในสัดส่วนที่เป็นธรรมและการกระจายอย่างทั่วถึงด้วย เพิ่มพลังการต่อรองให้กับชุมชน หากต้องการให้การทอเกี่ยวได้ประโยชน์แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง การดำเนินการจากภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชนและนักวิชาการในการส่งเสริมการทอเกี่ยวจะต้องเป็นไปในลักษณะสนับสนุน ไม่ใช่สั่งการหรือคิดแทนให้อย่างเบ็ดเสร็จ แต่ต้องทำความเข้าใจกับผลกระทบทั้งทางด้านลบและด้านบวกของการทอเกี่ยว โดยนำเสนอบทเรียนทั้งที่ล้มเหลวและสำเร็จในหลายพื้นที่ให้ชุมชนได้รับรู้ หรืออาจสร้างโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันระหว่างชุมชนที่เข้าสู่การทอเกี่ยวมาก่อน เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ทำงานจากกันและกัน ภาคสนับสนุนที่มาจากภายนอกทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และนักวิชาการ จะต้องทำความเข้าใจโครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงการถอดแบบจากชุมชนที่ประสบความสำเร็จมาสวมให้กับอีกชุมชนหนึ่ง หรือเร่งรัดสนับสนุน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของตนในการให้ได้ผลงาน เพราะโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่มีขึ้นใน ชุมชนหากไม่สอดคล้องกับวิถีของสังคม วัฒนธรรม และประเพณีของชุมชนแล้ว อาจก่อตั้งขึ้นได้แต่ยากที่จะดำเนินการต่อไปได้ บทบาทของภาคสนับสนุนจึงควรเป็นบทบาทของการช่วยวิเคราะห์ในภาพกว้างที่ต้องอาศัยความรู้แบบเชื่อมโยงจากระดับกว้างสู่ระดับชุมชน หรือช่วยสนับสนุนด้านวิชาการและเทคนิคต่างๆ ตลอดจนจัดสรรทรัพยากรจากภายนอกให้สอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาที่ได้ประโยชน์แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง ไม่ละทิ้งฐานการเกษตร ท้องถิ่น

จำเป็นต้องเข้าร่วมกับการท่องเที่ยวโดยที่ละทิ้งฐานการผลิตด้านการเกษตรที่สามารถเลี้ยงชีพได้โดยตรง และต้องจัดการไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่าง 2 อาชีพนี้ ในแง่ของรายได้และการยอมรับของสังคม หรือหากรายได้ในภาคการท่องเที่ยวสูงกว่าภาคการเกษตรจะต้องมีมาตรการในการจัดสรรรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ประชาชนโดยรวม เพื่อเฉลี่ยประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยไม่ให้เกิดความแตกต่างกัน เพื่อมิให้ชุมชนตกอยู่ในภาวะพึ่งพิงเพียงการท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว และการส่งเสริมอาชีพอื่นนั้นจะต้องกระทำอย่างครบวงจร ตั้งแต่ระบบการผลิตจนถึงการตลาดเพื่อมิให้ตกอยู่ในวังวนเดิมที่ผลิตได้แต่ขายไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ชุมชนมีทางเลือกในการตัดสินใจ การเข้าร่วมในการท่องเที่ยวก็จะไม่เป็นไปเพราะไร้หนทาง หรือเนื่องจากภาวะจนตรอกจนตกเป็นเบี้ยล่างของการเรียกร้องต้องการจากภาคอื่นในธุรกิจการท่องเที่ยว แนวคิดหลักทั้ง 3 ประการนี้ใช้เป็นพื้นฐานในการแสวงหารูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ คือ ต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ในทุกภาคที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การร่วมกันกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ โดยต้องมีกระบวนการให้ทุกภาคได้เข้าร่วมในการกำหนดรูปแบบได้อย่างเท่าเทียมกัน และท้ายที่สุดจึงเป็นการแบ่งบทบาทกันเพื่อเสริมจุดแข็งของแต่ละภาคในการจัดการท่องเที่ยว

LOCATION(S) : MU LIBRARY

ศุภาพ บุญไชย...และคนอื่นๆ. การวิจัยการจัดการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม.

มหาสารคาม : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและส่งเสริมให้จังหวัดมหาสารคามเป็นจังหวัดที่มีความก้าวหน้าทางการท่องเที่ยว และเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคอีสานและประเทศอินโดจีน

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยมีเนื้อหา เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และการจัดการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบวิธีของ Likert แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด และไม่ทราบ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกเป็นข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนชาวจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 126 คน และกลุ่มที่ 2 เป็นนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 336 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มข้าราชการ พ่อค้า และประชาชนชาวจังหวัดมหาสารคาม พบว่าเป็นเพศชายร้อยละ 46.8 เพศหญิงร้อยละ 53.2 ส่วนมากเป็นข้าราชการ รายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,000-20,000 บาท เคยพาครอบครัวไปท่องเที่ยวทุกภาคของประเทศไทย ระยะเวลาในการเดินทางไปท่องเที่ยวปีละ 1 ครั้ง และเห็นว่าการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อครอบครัวมาก ถ้าจังหวัดมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจังก็จะเป็นประโยชน์ต่อทุกคนในจังหวัด ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน 2540 พบว่าส่วนมากมาจากภาคอีสาน จำนวน 287 คน (ร้อยละ 85.4) ส่วนมากมีอาชีพรับราชการ รายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000-20,000 บาท มีอายุระหว่าง 18-28 ปี จำนวนสมาชิกในครอบครัวประมาณ 2-4 คน แหล่งที่นักท่องเที่ยวชอบไปเที่ยวทุกจังหวัดในประเทศไทยนั้นประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้รับความนิยมมากที่สุด สำหรับข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน มีข้อเสนอแนะดังนี้คือ ในการจัดการด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและคนตรีพื้นเมือง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่อย่างจริงจัง โดยอาศัยสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และเอกสารเผยแพร่ ทั้งนี้ให้กระทำอย่างต่อเนื่อง ส่วนขนบธรรมเนียมประเพณีที่ควรส่งเสริมคือ งานประเพณีบุญเบิกฟ้า งานบุญบั้งไฟ หมอลำ และคณะกลองยาว ควรจัดให้มี

ศูนย์กลางการจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน และสินค้าทางการเกษตรที่ขึ้นชื่อของจังหวัด ในการจัดการด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาตินั้นอาจทำได้โดยการพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สะดวก มีเจ้าหน้าที่ให้ความปลอดภัย แนะนำประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับลักษณะเด่นและสิ่งสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ รวมทั้งแนะนำให้นักท่องเที่ยวทุกคนช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรทุกชนิดที่มีในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทางด้านโบราณวัตถุและโบราณสถาน ควรมีการบูรณะซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีขึ้น แต่คงลักษณะเดิมไว้ในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการท่องเที่ยว ควรส่งเสริมในเรื่องการแต่งกายพื้นเมือง การฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ของรัฐ ธุรกิจท่องเที่ยว และอบรมประชาชนเกี่ยวกับการผลิตของที่ระลึกจำหน่าย รวมทั้งอบรมให้มีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ค่อนักท่องเที่ยว ในการส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว ควรปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้มีความสะดวก ปลอดภัย มีสถานที่พักผ่อนอย่างเพียงพอ ส่งเสริม พัฒนา ประชาสัมพันธ์ และจัดตั้งศูนย์กลางการท่องเที่ยวธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดและอำเภอต่างๆ ส่วนที่ 2 นักท่องเที่ยวมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ ทางจังหวัดมหาสารคามควรจัดตั้งศูนย์บริการการท่องเที่ยว ให้มีมีคฤหาสน์บริการนำเที่ยวมีแหล่งขายสินค้าพื้นเมืองของที่ระลึก สินค้าทางการเกษตรที่เด่นๆ ของจังหวัด สินค้าอินโดจีน สินค้าพื้นเมืองของไทยทุกภาค และจัดให้มีตำรวจท่องเที่ยวเพื่อรักษาความสงบ ปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวด้วย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรริบดำเนินการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบายและปลอดภัย ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ โดยเฉพาะแผ่นพับ แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดมหาสารคาม ควรจัดตั้งศูนย์กลางการท่องเที่ยว มีรถนำเที่ยวและมีคฤหาสน์นำเที่ยวบริการด้วย นอกจากนี้ตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ควรมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลรักษาความสะอาด จัดตั้งขยะ และมีห้องน้ำไว้บริการนักท่องเที่ยว และท้ายที่สุดคือ ควรจะดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในแง่มุมต่างๆ เช่น พฤติกรรมการบริโภคแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนและผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวของจังหวัด เป็นต้น

LOCATION(S): MSU LIBRARY

- : ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- : UBU LIBRARY
- : ราชภัฏพิบูลสงคราม

ศิริพร สร้อยนาคนพงษ์. การพัฒนาและทดลองใช้คู่มือท่องเที่ยวโบราณสถานในเขตอุทยาน

ประวัติศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
สิ่งแวดล้อมศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างและพัฒนาคู่มือท่องเที่ยวโบราณสถานเชิง
อนุรักษ์ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งจะช่วยให้นักท่องเที่ยวมีความรู้
เพิ่มขึ้น และเพื่อประเมินผลการใช้คู่มือท่องเที่ยวโบราณสถานเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยาน
ประวัติศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูล ดังนี้คือ 1) หนังสือคู่มือ
ท่องเที่ยวโบราณสถาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) แบบทดสอบวัดความรู้จำนวน 15 ข้อ ซึ่งเป็น
แบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือกที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.77 ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ซึ่งเป็น
แบบทดสอบที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสำหรับงานวิจัย 3) แบบประเมินคุณภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ
ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัว ส่วนประเมินคุณภาพของกลุ่มและความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือ โดยมี
เกณฑ์ที่ใช้คือ ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และ 4) แบบประเมินคุณภาพสำหรับนักท่องเที่ยว
ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัว ส่วนประเมินคุณภาพของกลุ่มและความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือ โดยมี
เกณฑ์ที่ใช้คือ ดีมาก ดี ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ด้วยเครื่อง
คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Window โดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้
สถิติ t-test

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมโบราณสถานใน
เขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่มีความรู้อ่านออกเขียนได้ จำนวน 60 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ลำดับขั้นตอนการสร้างและพัฒนา
คู่มือ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นขั้นเตรียมการสร้างคู่มือซึ่งออกแบบเนื้อหาให้
ครอบคลุมในพื้นที่ที่กำหนดไว้โดยมีเนื้อหาครอบคลุมประวัติ ลักษณะสำคัญ การประกอบพิธีและ
ความเสื่อมโทรมของโบราณสถาน และเนื้อหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ขั้นตอนที่ 2 นำไปพัฒนาโดยให้
ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมและแก้ไข หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับ
นักท่องเที่ยว 1 คน และ 5 คน ตามลำดับ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ขั้นตอนที่ 3 นำคู่มือที่
สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้จริงกับนักท่องเที่ยวจำนวน 60 คน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางความรู้
และประเมินผลความพึงพอใจของกลุ่ม กำหนดให้นักท่องเที่ยวใช้ประกอบกับการท่องเที่ยวใน
สถานที่จริง จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแสดงด้วยจำนวนค่าร้อยละ ฐานนิยม และใช้สถิติ
ทดสอบคือ t-test สำหรับผลการทดลองเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการใช้คู่มือ พบว่าคู่มือท่องเที่ยว
โบราณสถานในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาสามารถนำไปใช้ประกอบการ

ห้องเที่ยวในพื้นที่อุทยานได้เป็นอย่างดี เนื่องจากได้ผ่านการตรวจแก้ไขประเมินคุณภาพจาก ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาทุกชั้นตอนและผลอยู่ในระดับดี คะแนนที่ได้จากการประเมิน ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีความพึงพอใจในระดับมาก และมีคะแนนสัมฤทธิ์ผลทาง การเรียนหลังการใช้คู่มือห้องเที่ยวโบราณสถานมากกว่าก่อนการใช้คู่มืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความรู้เพิ่มมากขึ้นหลังจากอ่านคู่มือซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้คู่มือห้องเที่ยว โบราณสถาน พบว่าส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเห็นว่าเป็นคู่มือที่น่าสนใจ ต้องการให้มีคู่มือห้องเที่ยว โบราณสถานเชิงอนุรักษ์ในทุกๆ สถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถาน เพื่อให้ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้มีจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์แหล่ง โบราณสถาน และควรจะพัฒนาให้มีระบบภาษาสากลควบคู่กันไปด้วย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้คือ หากจะมีการนำคู่มือ ห้องเที่ยวโบราณสถานฉบับนี้ไปใช้ ควรจะนำเอาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงที่นักท่องเที่ยวได้ เสนอมาปรับปรุงแก้ไขให้คู่มือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในส่วนของเนื้อหาควรตัดทอนให้กระชับมาก ขึ้นแต่คงเนื้อหาเดิมไว้เพื่อไม่ให้เนื้อหายืดเยื้อเกินไป เนื่องจากในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีพื้นที่ ขนาดกว้างใหญ่ และมีสถานที่สำคัญต่อประวัติศาสตร์ของชาติอยู่มาก ดังนั้นก่อนการสร้างคู่มือจึง ควรศึกษาเนื้อหาหลายๆ ด้านเพื่อนำมาอ้างอิงให้ตรงกัน มิฉะนั้นจะทำให้ประวัติศาสตร์ผิดไปจาก ความเป็นจริง และท้ายที่สุดคือ ควรมีการเน้นเนื้อหาในเชิงอนุรักษ์ให้มากขึ้น บอกถึงสาเหตุที่ สามารถทำให้โบราณสถานเสียหายได้ จะมีวิธีป้องกันแก้ไขและหลีกเลี่ยงอย่างไร เพื่อปลูก จิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวมีความตระหนักในการอนุรักษ์และสามารถมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ โบราณสถาน

LOCATION(S) : MU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

อรนุช โชติวิธานินทร์. การพัฒนาระบบการสืบค้นสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวบน World Wide Web. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสมกับการนำเสนอบน World Wide Web และเพื่อพัฒนาโปรแกรมในการสืบค้นสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวบน World Wide Web ในรูปแบบกราฟฟิคยูสเซอร์อินเตอร์เฟส (Graphic User Interface : GUI) ด้วยสถาปัตยกรรมแบบ Three-Tiered architecture โดยใช้ Oracle 7.3.4.0.0™ Server เป็นระบบการจัดการฐานข้อมูล ส่วน Application Server ใช้ Developer/2000™ 2.1 Server และ Oracle Web Server™ 2.1 บนระบบปฏิบัติการ Windows NT 4.0 server ส่วนของ Client ใช้ Internet Explorer 4.0 เป็นเว็บเบราว์เซอร์ โปรแกรม Plug-In ใช้ Java Plug-In™ 1.1.1 บนระบบปฏิบัติการ Windows 95

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวของกองสารสนเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) เครื่องคอมพิวเตอร์เซิร์ฟเวอร์ซึ่งประกอบด้วยฮาร์ดแวร์ที่มีหน่วยประมวลผลกลาง (CPU) Pentium 166 หรือมากกว่า มีหน่วยความจำ (RAM) 64 เมกะไบต์ขึ้นไป มีฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk) อย่างน้อย 1.7 กิกะไบต์ และจอภาพสีขนาด 14 นิ้ว SVGA นอกจากนี้ยังมีซอฟต์แวร์ที่มีระบบปฏิบัติการ Windows NT 4.0 Server มี RDBMS : Oracle 7.3.4.0.0™ server มี Application Server ซึ่งเป็น Web Server : Oracle Web Server™ 2.1 และ Forms Server : Oracle Developer/2000™ 2.1 server 2) เครื่อง Workstation ซึ่งประกอบด้วยฮาร์ดแวร์ที่มีหน่วยประมวลผลกลาง (CPU) Pentium 100 หรือมากกว่า มีหน่วยความจำ (RAM) 82 เมกะไบต์ขึ้นไป มีฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk) อย่างน้อย 100 เมกะไบต์ขึ้นไป และจอภาพสีขนาด 14 นิ้ว SVGA นอกจากนี้ยังมีซอฟต์แวร์ที่มีระบบปฏิบัติการ : Windows 95 มี Web Browser : Internet Explorer 4.0 มี Plug-In : Java™ Plug-in 1.1.1 และท้ายที่สุดคือ 3) อุปกรณ์เชื่อมต่อเครือข่าย 32 bit PCI 10 Mbps Ethernet Adapter

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ที่มีความคุ้นเคยกับระบบสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ นักวิเคราะห์และออกแบบระบบ พนักงานคอมพิวเตอร์และเจ้าหน้าที่คีย์ข้อมูลจำนวน 15 คน ซึ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างนี้ทำหน้าที่ในการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับผู้ใช้ (User Interface)

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ผลการศึกษาและวิเคราะห์ระบบแบ่งเป็น ส่วนที่ 1 ระบบฐานข้อมูล พบว่าเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริการท่องเที่ยวและสามารถนำมาพัฒนาระบบต่อไปได้ โดยแบ่งเป็นแฟ้มข้อมูล (Table) จำนวน 14 แฟ้ม แฟ้มข้อมูลประเภท

อ้างอิง (Reference Table) จำนวน 7 แฟ้ม และแฟ้มข้อมูลที่สร้างเพิ่มเติมขึ้นภายหลัง จำนวน 1 แฟ้ม ได้แก่ ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พัก 1 และ 2 ภัตตาคารร้านอาหาร สถานบันเทิง ร้านขายของที่ระลึก ธนาคารและสถานที่แลกเปลี่ยนเงิน สำนักงานททท.ในประเทศ สนามกอล์ฟ บริษัทรถเช่า สายการบิน สถานทูตและกงสุล บริษัทนำเที่ยว งานเทศกาล ข้อมูลจังหวัด และข้อมูลอ้างอิงต่างๆ ที่เกี่ยวกับรหัสประเภทที่พัก ตารางประเทศ ตารางรหัสประเภทสถานบันเทิง ตารางรหัสประเภทสินค้าหัตถกรรม ตารางอำเภอ ตารางภาคและตารางรหัสประเภทแหล่งท่องเที่ยว ส่วนที่ 2 ระบบอินเตอร์เน็ต เว็บเพจของททท. พบว่าเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยและสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบริการท่องเที่ยวโดยแบ่งเป็นหัวข้อคร่าวๆ ได้แก่ Welcome to land of smiles Thing to see & do Advice for visitor Planning your trip. Festivals & event Thai food Shopping Province guide Tourism Authority of Thailand. สำหรับการพัฒนาโปรแกรมต้นแบบ พบว่าต้นแบบโปรแกรมที่พัฒนาครั้งนี้เป็นการนำสถาปัตยกรรม Three-tiered architecture มาใช้ในการพัฒนา โดยจำลองเครื่อง server บนระบบปฏิบัติการ Windows NT 4.0 server ส่วน Database Server ใช้ Oracle 7.3.4.0.0™ Server และ Application Server ใช้ Oracle Web Server™ 2.1 เป็น Web Server และ Oracle Developer/2000™ 2.1 Server เป็น Forms Server สำหรับเครื่อง Workstation ใช้ Internet Explorer 4.0 บนระบบปฏิบัติการ Windows 95 และเพื่อให้เบราว์เซอร์สามารถใช้ Java developer kit (JDK) 1.1 ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพจึงได้ติดตั้งโปรแกรม Java™ Plug-in 1.1.1 ลงบนเครื่อง Workstation ด้วย โปรแกรมต้นแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีเนื้อหาของสารสนเทศที่นำเสนอ แบ่งเป็นหัวข้อได้ดังนี้คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นข้อมูลทั่วไป (General Information) ซึ่งมีหัวข้อย่อยหลายหัวข้อ ได้แก่ แผนที่ประเทศและข้อมูลจังหวัด สายการบิน สถานทูตและสถานกงสุล ธนาคาร บริการเช่ารถ บริการนำเที่ยวและสนามกอล์ฟ ส่วนที่สองเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ (Places of Interest) ประกอบด้วย สถานที่ท่องเที่ยว สถานที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร สถานบันเทิง และร้านขายของที่ระลึก ส่วนที่สามเป็นงานเทศกาล (festivals and events) และส่วนที่สี่คือสำนักงานททท. (TAT offices) สำหรับการประเมินผลต้นแบบโปรแกรม โดยใช้ผู้ที่มีความคุ้นเคยกับระบบสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยว เช่น นักวิเคราะห์และออกแบบระบบ พนักงานคอมพิวเตอร์และเจ้าหน้าที่ข้อมูลจำนวน 15 คน ทำการประเมินโปรแกรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับผู้ใช้ (User Interface) ด้วยคุณสมบัติดังนี้คือ ความสามารถในการเรียนรู้ระบบ ความสามารถในการปฏิบัติการของระบบ ความทนทานของระบบ ความสามารถในการกู้ระบบและความเหมาะสมของระบบ ทั้งนี้มีการแบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับคือ 1) ปรับปรุง 2) พอใช้ 3) ปานกลาง 4) ดี 5) ดีมาก จากการประเมินภาพรวมของระบบทั้งหมดนี้พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือร้อยละ 60 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถเข้ากับการทำงานของผู้ใช้ได้ในระดับดี

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ไว้ว่า จากผลการวิจัยนี้ทำให้ได้ต้นแบบโปรแกรมสำหรับการสืบค้นระบบสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวบน World Wide Web

ด้วยสถาปัตยกรรมแบบ Three-tiered โดยแยกส่วนที่เป็น User Interface Logic ออกมาจากเครื่อง Desktop client นำไปไว้บน Middle tier server หรือ Application Server ด้วยโปรแกรม Oracle Developer/2000™ 2.1 Server ซึ่งเป็นเครื่องมือหลักที่เจ้าหน้าที่ของกองสารสนเทศมีความคุ้นเคยในการพัฒนาโปรแกรมสำหรับใช้งานอยู่แล้ว ฉะนั้นการนำโปรแกรมที่มีอยู่เดิมหรือสร้างขึ้นใหม่เหล่านั้น deploy มาใช้บนระบบอินทราเน็ตในองค์กรหรืออินเทอร์เน็ตก็จะช่วยประหยัดเวลา แรงงาน ทรัพยากร และค่าใช้จ่ายต่อหน่วยงานเป็นอย่างมาก

LOCATION(S): MU LIBRARY

: MSU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ผาณิต บุญยวรรธนะ. รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการภาษาอังกฤษในธุรกิจการท่องเที่ยว.

เชียงใหม่ : ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สํารวจลักษณะปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อสํารวจลักษณะปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการใช้ภาษาอังกฤษติดต่อกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อสํารวจหาลักษณะของการใช้ภาษาอังกฤษ (functions) ที่จำเป็นในการติดต่อในธุรกิจการท่องเที่ยว และเพื่อนำข้อมูลที่ไ้ทั้งสามประการข้างต้นไปประกอบข้อเสนอในการจัดทำหลักสูตรและตำราในการอบรมภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 2 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามภาษาไทยเรื่อง ความต้องการภาษาอังกฤษในธุรกิจการท่องเที่ยว (เอกสารหมายเลข 1) จำนวน 300 ฉบับ ได้รับคืนมา 236 ฉบับ และชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาษาอังกฤษเรื่อง English for Tourism (เอกสารหมายเลข 2) จำนวน 90 ชุด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่หนึ่งเป็นบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วยตำรวจท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดเชียงใหม่ มัคคุเทศก์ พนักงานโรงแรม และเกสต์เฮาส์ในจังหวัดเชียงใหม่ แพทย์ และภูเก็ต พนักงานในบริษัทท่องเที่ยว พนักงานในร้านอาหาร และพนักงานในธนาคาร ซึ่งกลุ่มที่ 1 นี้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามชุด 1 กลุ่มที่สองเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 90 คน ซึ่งกลุ่มที่ 2 นี้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 2 ประกอบการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ความจำเป็นของภาษาอังกฤษต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว พบว่า บุคลากรทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเห็นความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติที่เดินทางมาใช้บริการ โดยตระหนักดีว่าหากคนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีก็จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานในหน้าที่ของตน และพร้อมจะพัฒนาปรับปรุงความรู้ ความสามารถของตนเองตลอดเวลา แต่โอกาสที่จะได้รับการอบรมหลังจากเข้ามาปฏิบัติงานในหน้าที่แล้วมีน้อยมาก และจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวในส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ความจำเป็นในการที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว ควรจะมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีนั้น ข้อมูลที่น่าสนใจคือ นักท่องเที่ยวประสบปัญหาในการติดต่อสื่อสารกับบุคลากรฝ่ายไทยมาก จนทำให้การเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยไม่ประทับใจเท่าที่ควร ดังนั้นบุคลากรที่จะมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้ธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทยประสบความสำเร็จในลักษณะยั่งยืนนั้น ยังต้องการการพัฒนา

ปรับปรุงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นอย่างยิ่ง จึงสมควรที่รัฐบาลจะสนับสนุนและวางมาตรการในการเตรียมบุคลากรเหล่านี้ให้เห็นเด่นชัด โดยเฉพาะบุคลากรของรัฐที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวโดยตรง ทั้งนี้จะได้สอดคล้องกับภาครัฐที่ได้ให้ความสำคัญกับความรู้ภาษาอังกฤษของบุคลากรของตนอย่างสม่ำเสมอ และจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สำหรับทักษะในภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องพัฒนา พบว่าจากข้อมูลที่ได้รับทั้งจากบุคลากรฝ่ายไทยที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติในธุรกิจการท่องเที่ยว และจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติแสดงให้เห็นว่า ทักษะในการพูดและการฟังจัดเป็นทักษะที่จำเป็นและมีความสำคัญยิ่งต่อประสิทธิภาพในการทำงานและต่อความสำเร็จในธุรกิจการท่องเที่ยว รวมทั้งสามารถก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและความประทับใจต่อนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ดังนั้นในการฝึกอบรมเพื่อเตรียมบุคลากรหรือการให้การอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษ ควรมุ่งพัฒนาทักษะการพูดและการฟังเป็นสำคัญมากกว่าทักษะในการอ่านหรือเขียนซึ่งมีความจำเป็นน้อยกว่าและมีความจำกัดในการใช้ด้วย นอกจากนี้ยังมีข้อมูลในเอกสารอ้างอิงของททท.ที่แสดงว่า จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยเป็นชาวต่างชาติที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาของตนเอง ปัญหาความแตกต่างเรื่องสำเนียงในการออกเสียงภาษาอังกฤษจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้เตรียมหลักสูตรในการอบรมบุคลากรต้องคำนึงถึงและเตรียมความพร้อม เพื่อให้บุคลากรที่ทำงานด้านนี้มีความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษที่มีสำเนียงต่างๆ นอกเหนือจากสำเนียงอังกฤษและสำเนียงอเมริกัน ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเหล่านี้แสดงถึงความเป็นจริงในการใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากลที่มีความจำเป็นต่อการสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์เป็นอย่างยิ่ง สำหรับการเตรียมหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรด้านธุรกิจท่องเที่ยว พบว่าลักษณะของตำรา อาจารย์ผู้สอน และวิธีการสอน ควรเป็นดังนี้คือ ในส่วนของตำรา ต้องไม่เน้นภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาการหรือเป็นทางการมากเกินไป เพราะไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้และไม่ใช้ภาษาอังกฤษที่ปรากฏใช้กันจริงๆ ดังนั้นผู้จัดทำตำราควรมีประสบการณ์และเข้าใจลักษณะและรูปแบบภาษาอังกฤษที่ใช้จริงในการทำงานด้านนี้ ในส่วนของอาจารย์ผู้สอน ควรจะเป็นผู้ที่คุ้นเคยและมีประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษในวงการธุรกิจท่องเที่ยวจะได้รับรู้ถึงปัญหาและความรู้สึกของผู้เข้าอบรมและสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ ในส่วนของวิธีการสอน อาจารย์ผู้สอนจะต้องลดบทบาทของตนเองจาก lecturer มาเป็นเพียง facilitator พยายามปรับห้องเรียนและบรรยากาศให้เป็น learner-centered classroom มากกว่า teacher-centered classroom หากทำได้ดังนี้บรรยากาศในห้องเรียนจะส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น ซึ่งเป็นหัวใจของการสื่อสาร นอกจากนี้กิจกรรมในการเรียนควรมุ่งการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในการทำงาน ควรส่งเสริมให้มีการใช้ภาษาอังกฤษในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อสร้างให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ และในส่วนของความสำคัญของการทำความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติควรได้รับการอบรมให้ตระหนัก

ถึงปัญหาอันอาจจะเกิดความแตกต่างด้านวัฒนธรรมด้วย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องเปลี่ยนความเป็นไทยให้เป็นสากลโดยสิ้นเชิงแต่ควรจะคงความมีเอกลักษณ์ของคนไทยที่เป็นสิ่งดั้งมาไว้ มีความภูมิใจและมีความรักในการเป็นคนไทยที่ทำหน้าที่ในอาชีพของตน

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เดือนจิต เหมพงศ์พันธุ์. รายงานการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวใน
จังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการ
ท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ
แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา และสัญชาติ
และข้อมูลเฉพาะด้านซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเดินทาง
ความชื่นชอบสถานที่ท่องเที่ยวเป็นพิเศษ วัตถุประสงค์ของการเดินทางสิ่งดึงดูดความสนใจ และ
การใช้บริการการท่องเที่ยว ส่วนตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวใน
จังหวัดนครราชสีมาในด้านต่างๆ ดังนี้คือ ด้านการคมนาคม ด้านที่พักแรม ด้านความปลอดภัยใน
ชีวิตและทรัพย์สิน ด้านความสะอาดและระเบียบวินัยของจังหวัด ด้านบริการต่างๆ และด้านการ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจาก
เอกสารที่เกี่ยวข้องด้วย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่ามัธยิมเลขคณิต ค่า t-test และค่า Analysis of Variance

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังจังหวัด
นครราชสีมาซึ่งถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 435 คน โดยนักท่องเที่ยวได้เดินทางเข้ามาตาม
แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จำนวน 10 แหล่ง ได้แก่ บริเวณอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารีและย่านชุมชนในตัว
จังหวัด ปราสาทหินพนมวัน ศูนย์จำหน่ายเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน อ.โชคชัย เขื่อนลำพระเพลิง
ปราสาทหินพิมาย ไทรงามและเขื่อนพิมาย แหล่งโบราณคดีบ้านธารปราสาท เขื่อนลำตะคอง
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และวัดบ้านไร่ อ.ด่านขุนทด

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า
เป็นเพศชาย (ร้อยละ 64.5) เพศหญิง (ร้อยละ 35.5) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี การศึกษาส่วน
ใหญ่จบระดับปริญญาตรี รองลงมาต่ำกว่าระดับอนุปริญญา ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ รองลงมา
เป็นพนักงานบริษัท นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มิภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง รองลงมาเป็นภาคอีสาน
ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกามากที่สุด รองลงมาคือ
ประเทศญี่ปุ่น สำหรับลักษณะของการเดินทาง พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักจะเดินทางโดยรถ
ยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 63.9) เดินทางเป็นกลุ่มเล็ก (2-10 คน) (ร้อยละ 52.9) พักค้างแรมประมาณ 1-3
วัน และส่วนใหญ่พักโรงแรม สำหรับกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชอบทำมากที่สุดเมื่อเดินทางมาจังหวัด
นครราชสีมา พบว่าอันดับที่ 1 คือ ชมโบราณสถาน รองลงมาคือ ชื้อของที่ระลึกและชิมอาหาร

พื้นเมือง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะมาท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาอีก (ร้อยละ 91.5) สำหรับสถานที่ที่นักท่องเที่ยวชอบและอยากไปท่องเที่ยว พบว่า ลำดับที่ 1 คือ ปราสาทหินพิมาย รองลงมาคือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารีตามลำดับ สำหรับภาพลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมาที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนึกถึงคือ ทานท้าวสุรนารี ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนึกถึง คือ ปราสาทหินพิมาย สำหรับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าด้านการคมนาคม ด้านที่พักแรม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอยู่ในระดับสูง ด้านระเบียบวินัยของจังหวัด ด้านบริการต่างๆ และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศอายุ การศึกษา รายได้ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เช่นกัน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ไว้สองประเด็นดังนี้คือ ข้อเสนอแนะที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่เน้นมีป้ายบอกเส้นทางไม่เพียงพอ ที่จอดรถไม่สะดวก ห้องสุขาไม่ค่อยสะอาดและมีน้อย ร้านอาหารที่มีคุณภาพมีน้อย ที่พักผ่อนหลบแดดของนักท่องเที่ยวมีน้อย และควรมีเจ้าหน้าที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่สำคัญๆ ตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ส่วนข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนคือ ควรร่วมมือจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาอย่างต่อเนื่อง และรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น โดยร่วมมือกันสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัด เช่น การไม่เอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ไม่ทำร้ายนักท่องเที่ยว การรักษาความสะอาดของท้องถิ่นให้ดูแลสวยงามและมีระเบียบวินัยนำท่องเที่ยว การรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การรักษาวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้คงอยู่คู่บ้านคู่เมืองตลอดไป

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

กุลวรา สุวรรณพิมล...และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง. ภูเก็ต : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏภูเก็ต, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สํารวจความต้องการ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว จำนวนวันที่มาท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก และการบริการของบริษัทนำเที่ยวในการมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ในระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนกรกฎาคม 2540

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง จำนวน 416 คน

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ในด้านแหล่งท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 96.9 ต้องการมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ รองลงมาเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก สำหรับกิจกรรมที่ต้องการในระหว่างการท่องเที่ยวสูงสุด ได้แก่ การท่องเที่ยวชายทะเลจังหวัดภูเก็ต รองลงมาต้องการไปท่องเที่ยวเกาะสิมิลัน และต่ำสุดคือ การเล่นคาลิโน (ถ้ำมึ) เที่ยวเดินป่า และล่องเรือแคนู ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการท่องเที่ยวโดยเน้นด้านธรรมชาติมากที่สุด ในด้านความต้องการและความคิดเห็นต่อจำนวนวันเวลาในการมาท่องเที่ยวจริง พบว่า นักท่องเที่ยวใช้เวลามาท่องเที่ยวประมาณ 5-6 วัน ในขณะที่จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวต้องการโดยเฉลี่ย คือ 7-8 วัน ทั้งนี้ความต้องการจำนวนวันเวลาในการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับเพศ อายุ รายได้ การศึกษา ฯลฯ ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในระดับดีเกี่ยวกับความประทับใจในบรรยากาศและทัศนียภาพ รองลงมาคือ ความสะอาดและการรักษาสภาพแวดล้อมซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ ทั้งนี้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ที่จะแตกต่างกันตามอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพครอบครัว ในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง พบว่าสิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุดคือ การรักษาความสะอาดโดยมีถังขยะตั้งไว้เป็นจุด รองลงมาคือ ควรเพิ่มความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว และควรมีห้องน้ำสาธารณะมากกว่านี้ นอกจากนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกจิตสำนึกนักท่องเที่ยวให้เห็นความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้น และผู้ที่ให้บริการไม่ควรเอาเปรียบนักท่องเที่ยว สำหรับผลการวิเคราะห์ความต้องการ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อลักษณะที่พัก

และบริการของมัคคุเทศก์ โดยแยกเป็น ในด้านความต้องการแบบที่พักและบริการของบริษัท นำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการพักตามบังกาโล/รีสอร์ท มากที่สุด (ร้อยละ 60) รองลงมาคือ โรงแรม แต่ความต้องการจะแตกต่างกันตามเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพของครอบครัว โดยความต้องการนี้อาจจะขึ้นอยู่กับบริการที่ต้องการ ความปลอดภัย งบประมาณที่มีจำกัดและการยอมรับของสังคม ในด้านความต้องการระดับโรงแรม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการโรงแรมระดับสามดาวมากที่สุด เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ต้องการที่พักที่มีคุณภาพพอสมควร ไม่จำเป็นต้องหรูหรา มีบริการพอสมควร เพื่อมีเงินส่วนหนึ่งไว้ ใช้จ่ายในบริการด้านอื่นๆ ของการท่องเที่ยว ทั้งนี้ความต้องการจะแตกต่างกันตามเพศ อายุ รายได้ การศึกษา อาชีพ สถานภาพ โดยนักท่องเที่ยวที่ต้องการโรงแรมระดับ 4 ดาว หรือ 5 ดาว จะเป็นเพศ หญิง อายุ 47 ปีขึ้นไป มีรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการและมีสถานภาพ ครอบครัวเป็นหม้ายและมีลูกแล้ว ส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศหรือชาวไทยที่มีฐานะดีหรือเป็น นักธุรกิจที่มีชื่อเสียง มีรายได้ดี ในด้านความต้องการสถานที่ตั้งของโรงแรมนั้น ขึ้นอยู่กับอายุ รายได้ และอาชีพเป็นเกณฑ์สำคัญ โดยนักท่องเที่ยวอายุ 31-50 ปี มีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป มีอาชีพรับราชการและเจ้าของบริษัท ผู้ที่แต่งงานมีลูกแล้วจะต้องการโรงแรมที่ตั้งอยู่บริเวณ ชายทะเลมากกว่าที่พักแบบอื่นๆ ในด้านราคาห้องพัก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการสูงสุดในระดับ 500-1,000 บาท แต่ผู้ที่มีอายุมาก ระดับการศึกษาสูง เป็นเจ้าของกิจการ สถานภาพเป็น หม้ายหรือแต่งงานมีลูก จะต้องการห้องพักในราคาสูงระดับ 1,500-2,000 บาท เพราะกลุ่มนี้มีอำนาจ ในการซื้อ ต้องการบริการในระดับที่ดี ต้องการความหรูหรา ปลอดภัย หรือการยอมรับนับถือของ สังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้บริการ นักท่องเที่ยวเห็นว่าอัตราค่าที่พักมี ราคาเหมาะสมและราคาแพงอยู่ในอัตราใกล้เคียงกัน เพราะระดับราคาที่พักจะแตกต่างกันตาม สถานที่และระดับการให้บริการ ในด้านความต้องการจำนวนที่พัก พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มี ความคิดเห็นว่าจำนวนที่พักในจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพียงพอแล้ว ในด้านความคิดเห็นต่างๆ ของ โรงแรมที่พัก พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการบริการและการต้อนรับอยู่ในเกณฑ์ ที่ดีเป็นอันดับแรก รองลงมาคือความประทับใจ ในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโรงแรมที่พัก นักท่องเที่ยวเสนอแนะว่า ราคาของที่พักไม่ควรแพงเกินไป และควรมีการส่งเสริมและอบรม พนักงานในโรงแรมให้ได้มาตรฐาน ในด้านความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อบริการของบริษัทนำ เที่ยว พบว่ามีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับเพศ รายได้ การศึกษา อาชีพ แต่โดยเฉลี่ยจะต้องการด้าน การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว และการจองที่พักจะมีมากที่สุด ในการจองที่พักช่วงเทศกาลโรงแรม ที่พักในภูเก็ตจะมีการจองล่วงหน้าจากบริษัทนำเที่ยวเป็นจำนวนมาก ดังนั้นบริการด้านนี้จึงมีมาก ในด้านบริการของบริษัทนำเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าจะอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยอันดับ แรกคือ ความประทับใจ รองลงมาคือ การต้อนรับและบริการ ยกเว้นในด้านความสะอาดของยาน พาหนะ ความปลอดภัยของการเดินทางอยู่ในระดับพอใช้ ในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการ

ของบริษัทนำเที่ยว นักท่องเที่ยวเสนอแนะว่า ควรอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ ราคาไม่แพงเกินไป ควรปรับปรุงคุณภาพของมัคคุเทศก์ให้ดีขึ้น และมีการรักษาความสะอาดของยานพาหนะและการขับขีให้เป็นระเบียบ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ สำหรับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านสิ่งแวดล้อมควรมีมาตรการในการรักษาธรรมชาติ สภาพแวดล้อมให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ สำหรับธุรกิจที่ขายสินค้าหรือบริการแก่นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการควรศึกษาความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากมีความต้องการที่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการใกล้ชิดธรรมชาติ ดังนั้นสถานที่พักที่ต้องการจึงเป็นโรงแรมชายทะเลหรือนั่งกะโล ผู้ประกอบการควรให้ความสนใจกับความต้องการในการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ ของนักท่องเที่ยวแต่ละวัย อาชีพ และสถานภาพครอบครัว เพื่อจะได้จัดรายได้การท่องเที่ยวให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากที่สุด หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับช่วงเวลา-วันที่ต้องการมาท่องเที่ยว ทำให้สามารถจัดระยะเวลาท่องเที่ยวได้เหมาะสมยิ่งขึ้น และผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยใช้ลักษณะการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในการทำธุรกิจท่องเที่ยวด้วย สำหรับสถาบันการศึกษาหรือแหล่งผลิตบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ควรคำนึงถึงในเรื่องต่อไปนี้ในการอบรมและการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ควรปลูกฝังผู้ให้บริการมีสำนึกในการตรงต่อเวลา ควรมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว มีทัศนคติมิตรไมตรีที่ดี และจัดบริการการท่องเที่ยวที่รักษาสภาพแวดล้อมหรือเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลทางการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เพ็ญพักตร์ ศรีทอง. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นศูนย์กลางในการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและภูมิภาคอินโดจีน. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาวิเคราะห์และประเมินถึงขีดความสามารถ และศักยภาพเชิงธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ความพร้อมของเมือง ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค ศักยภาพของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถ และศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งในภาพรวม และในส่วนที่เป็นแผนงานการพัฒนาอย่างเฉพาะเจาะจง และเพื่อศึกษาถึงความเชื่อมโยงของทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และของประเทศในกลุ่มอินโดจีน และเสนอแนะ โครงข่ายการท่องเที่ยวที่เหมาะสม โดยมีจังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาค

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสถิติการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ข้อมูลแผนการพัฒนาก่อสร้างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รายงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสถาบันต่างๆ แผนนโยบายการพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี และข่าวสารการท่องเที่ยวของประเทศในกลุ่มอินโดจีน รวมทั้งการสำรวจสภาพแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุบลราชธานี และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนซึ่งเป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดอุบลราชธานีกับบริษัทนำเที่ยวได้มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี แสดงให้เห็นว่าบริษัทนำเที่ยวและผู้เยี่ยมชมที่ต้องการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวได้ให้ความสนใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดอุบลราชธานีน้อยลง อย่างไรก็ตามจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนที่เดินทางมาด้วยตนเองกลับมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการเดินทางมาเพื่อติดต่อด้านธุรกิจ ประชุมสัมมนาและปฏิบัติราชการ มีเพียงร้อยละ 10-15 ของผู้เยี่ยมชมเยือนในแต่ละปีเท่านั้นที่เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อนในจังหวัดอุบลราชธานี และมีระยะเวลาการพำนักโดยเฉลี่ย ประมาณ 2-4 วัน ทำให้มีรายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,000 บาทต่อวันเท่านั้น สาเหตุของปัญหาหลักที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี คือ จังหวัดอุบลราชธานียังไม่มีจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถใช้เป็นจุดขายและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวได้ โดยแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ยังไม่เป็นที่น่าสนใจเพียงพอที่จะทำ

นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวซ้ำ เนื่องจากในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวยังขาดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี น้อยมาก นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่และบริษัทท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีในฐานะที่เป็นจังหวัดที่มีประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาที่ยิ่งใหญ่เท่านั้น และยังไม่มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในรูปแบบที่เป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยใช้จังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาค ส่วนสาเหตุของปัญหาการที่ส่งผลกระทบต่อ การท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี คือ ระบบการขนส่งมวลชนยังไม่ค่อยสะดวกมากนัก ทำให้ ผู้ที่เดินทางมายังจังหวัดอุบลราชธานีต้องประสบปัญหาความล่าช้าและความไม่สะดวกในการหา รถโดยสารเพื่อเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ภายในจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดใกล้เคียง ผู้โดยสารไม่สามารถทราบเวลาของการเดินทางล่วงหน้าได้อย่างถูกต้อง ทำให้เป็นอุปสรรคสำหรับนักท่องเที่ยวในการกำหนดเวลาและแผนการเดินทางที่ต้องการเดินทางท่องเที่ยว ไปยังสถานที่ต่างๆ โดยรถประจำทาง ความไม่พร้อมของเมืองที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ระบบ การกำจัดขยะทั้งที่เป็นขยะมูลฝอย ขยะติดเชื้อ สิ่งปฏิกูล และระบบการบำบัดน้ำเสีย ยังไม่มีระบบ การกำจัดที่เหมาะสมและปลอดภัยเพียงพอต่อชุมชนและสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัด ของกฎระเบียบการผ่านแดนและการท่องเที่ยวในประเทศลาว ซึ่งมีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่มีความทุรกันดารของเส้นทางคมนาคมของลาวเพื่อ ไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในลาว และเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวของเวียดนาม ทั้งนี้กำลังอยู่ใน ระหว่างการพัฒนาและคาดว่าจะส่งผลดีต่อการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวระหว่างไทย ลาว และ เวียดนาม โดยผ่านทางด่านช่องเม็กในช่วงระยะเวลา 3-5 ปีข้างหน้า

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ควร พัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุบลราชธานีให้มีความน่าสนใจในการท่องเที่ยว มากขึ้น โดยการจัดให้มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว และเร่งพัฒนาความ พร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติภูจอง-นายอย และป่าดงนาทาม เพื่อเปิดให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แห่งใหม่ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้ในอนาคต ควร ทำการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ ยโสธร อำนาจเจริญ มุกดาหาร เข้าเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ตามกลุ่มเป้าหมาย นักท่องเที่ยว ควรทำการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดอุบลราชธานีเข้ากับ แหล่งท่องเที่ยวของประเทศลาว เวียดนาม เพื่อใช้แหล่งท่องเที่ยวของลาวเป็นแม่เหล็กในการดึงดูด นักท่องเที่ยวเข้ามาพักผ่อนชมแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ก่อนเดินทางเข้าไปท่องเที่ยว ยังประเทศลาวและเวียดนาม ควรวางแผนการตลาดและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและกลุ่มประเทศอินโดจีน โดยมีจังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลาง การท่องเที่ยวไปยังบริษัทนำเที่ยวทั้งที่ตั้งอยู่ในประเทศและต่างประเทศ ควรดำเนินการก่อสร้าง

สถานีขนส่งผู้โดยสารที่ได้มาตรฐานและมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวให้ครบถ้วนอย่างเร่งด่วน ควรปรับปรุงระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ขยะติดเชื้อ สิ่งปฏิกูล และระบบบำบัดน้ำเสียให้มีความเหมาะสม ปลอดภัยต่อชุมชนและสภาพแวดล้อมและมีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น ควรดำเนินการประสานงานกับกระทรวงต่างประเทศเพื่อขอจัดตั้งสถานกงสุลลาวและเวียตนามในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้ขอวีซ่าเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวภายในประเทศลาวและเวียตนามเป็นไปด้วยความสะดวกยิ่งขึ้น และท้ายที่สุดคือ สำนักงานการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีร่วมกับหอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี ควรจัดแผนงานการฝึกอบรมและให้คำแนะนำด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการและบุคลากรในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและให้จัดเป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญของแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนมีความตื่นตัวและตระหนักในการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงในอนาคต

LOCATION(S): ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

อุดมศักดิ์ แนวจิตร. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อม
เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน. การค้นคว้าแบบอิสระ
สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวอุทยาน
แห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปาง และเพื่อศึกษาความคาดหวัง ความพึงพอใจ ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผล
ต่อความคาดหวัง ความพึงพอใจและความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจของนัก
ท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งประกอบ
ด้วยข้อมูลที่เป็นลักษณะส่วนบุคคล แบบวัดความรู้ ความคาดหวังและความพึงพอใจ จากนั้นนำข้อ
มูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางแจก
แจงความถี่ด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง
เดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้
ซ้อน ซึ่งถูกสุ่มเป็นตัวอย่างจำนวน 200 ราย

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบ
ว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีการ
ศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนมากเป็นนักเรียน / นักศึกษา รองลงมาคือ รับราชการ / พนักงาน
รัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลำปาง รองลงมาคือ กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ นัก
ท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักมีความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมากที่สุด โดยมีความรู้ในแต่ละ
ประเด็นไม่แตกต่างกันมากนัก สภาพปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัด
ลำปาง พบว่า อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปางได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่คุ้มครอง
ประเภทอุทยานแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา และในปีพ.ศ. 2543 อุทยานฯ ได้รับรางวัล
ยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจากททท. และรางวัลชนะเลิศ
ในการประกวดอุทยานแห่งชาติดีเด่นด้านการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติจากกรมป่าไม้
ปัจจุบันอุทยานฯ ได้แบ่งเขตเพื่อการบริหารจัดการออกเป็น 6 เขต ได้แก่ เขตบริการ เขตเพื่อการพัก
ผ่อนและการศึกษาหาความรู้ เขตสงวนสภาพธรรมชาติ เขตหวงห้าม เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติและ
เขตกิจกรรมพิเศษ ซึ่งอยู่ภายใต้การดำเนินงานและการจัดการของสำนักงานอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
จังหวัดลำปาง สภาพแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยานฯ ประกอบด้วยจุดท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เป็น
จุดเด่นสำคัญ ได้แก่ น้ำตกแจ้ซ้อน น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน ที่ทำการอุทยานฯ และมีเส้นทางศึกษาธรรม
ชาติที่น่าสนใจ 2 เส้นทางมีบริเวณปิกนิก 1 แห่ง และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ทางอุทยานฯ

เตรียมไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว ส่วนกิจกรรมในการเที่ยวชมอุทยานฯ มีหลายประเภทที่น่าสนใจ ที่สำคัญคือการเที่ยวชมน้ำตก – น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน ปิกนิก อาบน้ำแร่ และเดินป่าตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น สำหรับความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานฯเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศพบว่า ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเที่ยวชมอุทยานฯ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคาดหวังอย่างมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมด้านพื้นที่และด้านการมีส่วนร่วม แต่มีความคาดหวังปานกลางต่อด้านการจัดการและด้านกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ หลังจากที่นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชมอุทยานฯแล้ว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจอย่างมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมด้านพื้นที่ และด้านการมีส่วนร่วม แต่กลับมีความพึงพอใจเพียงปานกลางต่อด้านการจัดการและด้านกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน คือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิฐานะ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีส่วนทำให้ความคาดหวัง และความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานฯต่างๆ ด้านดังกล่าวแล้วข้างต้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจมีค่าน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยของความคาดหวังเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการของอุทยานฯอาจจะมีข้อบกพร่องอยู่บางประการ จึงไม่เป็นที่พอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า ความคาดหวังของกลุ่มนักท่องเที่ยวต่อการจัดการสภาพแวดล้อมทั้งด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ และการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน แม้ว่านักท่องเที่ยวมีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิฐานะ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่างกันก็ตาม ส่วนความพึงพอใจต่อการจัดสภาพด้านพื้นที่ พบว่ามีความแตกต่างกัน เมื่อนักท่องเที่ยวมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่างกันเท่านั้น แต่สำหรับปัจจัยอื่นแล้ว พบว่าความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ความพึงพอใจต่อการจัดการสภาพแวดล้อมด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ และด้านการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน แม้ว่าปัจจัยส่วนบุคคลจะแตกต่างกันก็ตาม สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวพบว่า ความคาดหวังกับความพึงพอใจมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกซึ่งกันและกัน หรือเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้ง 4 ด้าน กล่าวคือ ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเข้าไปชมอุทยานฯต่างมีความคาดหวังอย่างมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมในด้านพื้นที่ และด้านการมีส่วนร่วม ขณะที่คาดหวังเพียงปานกลางต่อด้านการจัดการ และด้านกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ แต่เมื่อได้เข้าไปเที่ยวชมอุทยานฯแล้ว เกิดความพึงพอใจมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานฯด้านพื้นที่และด้านการมีส่วนร่วม ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานฯ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ดูแล และทางอุทยานฯ ควรหามาตรการในการควบคุมป้องกันการละเมิดและไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของอุทยานฯ โดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เป็นวัยรุ่น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของนักท่องเที่ยวโดยรวม สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการด้านบริการต่าง ๆ ที่มากเกินไปจนจำเป็น โดยมีได้ตระหนักถึงจุดประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนั้นจึงควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน ในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้ประชาชนได้เตรียมตัวสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างเหมาะสม และท้ายที่สุดคือ ในการท่องเที่ยวภายในอุทยานแห่งชาติในลักษณะที่เป็นหมู่คณะ หัวหน้าคณะควรติดต่อประสานกับทางอุทยานฯ ล่วงหน้า เพื่อมิให้เกิดปัญหาด้านการบริการต่างๆ และเพื่อให้ทางอุทยานฯ ได้ทราบจำนวนนักท่องเที่ยวที่สามารถรองรับได้ในแต่ละครั้งด้วย

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

วิไล บุญบรรจง. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมื่อระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับการมีส่วนร่วม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของประชาชน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC+ ในการประมวลผลข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อยู่บริเวณชายฝั่งทะเลในรัศมี 200 เมตร ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 135 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นจำนวน 80 คน และผู้ประกอบการสถานที่พักชายทะเลและร้านค้าบริเวณชายหาดจำนวน 55 คน โดยกำหนดพื้นที่ศึกษาซึ่งเป็นตัวแทนของพื้นที่ทั้งหมดออกเป็นชายหาด 4 แห่ง ได้แก่ หาดทรายทอง หาดแสงจันทร์ หาดกันอ่าว และหาดบ้านพู่

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แยกเป็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้านการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาอยู่ในระดับต่ำ ด้านการวางแผนงานกิจกรรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านการวางแผนงานกิจกรรมอยู่ในระดับต่ำ ด้านการปฏิบัติการตามแผนงานที่วางไว้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านการปฏิบัติการตามแผนงานที่วางไว้ในระดับต่ำ ด้านการติดตามประเมินผล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากภาพรวมของทุกด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้ง 2 กลุ่ม มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำ สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แยกเป็นปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี

ความคิดเห็นว่า ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง ความต้องการเกียรติยศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าความต้องการเกียรติยศเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับต่ำ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าแรงจูงใจทางเศรษฐกิจเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง ตำแหน่งทางสังคม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าตำแหน่งทางสังคมเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง การได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่รัฐ / ผู้นำหมู่บ้าน / คณะกรรมการหมู่บ้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ / ผู้นำหมู่บ้าน / คณะกรรมการหมู่บ้านเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในภาพรวมของปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งประกอบด้วย ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการเกียรติยศ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ ตำแหน่งทางสังคม การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ การได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ / ผู้นำหมู่บ้าน / คณะกรรมการหมู่บ้าน และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชนนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 58.5 มีความคิดเห็นว่าปัจจัยภายในและภายนอกมีความเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือมีความคิดเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 40.8 โดยประชาชนที่มีความคิดเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำ มีน้อยมาก ร้อยละ 0.7 สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แยกเป็น 3 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 1 ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีเวลา ต้องประกอบอาชีพ ไม่รู้ถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วม ไม่ทราบว่าตนเองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาได้ และไม่ทราบว่าต้องทำอะไร ไม่มีการประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ประเด็นที่ 2 การพัฒนาในอดีตที่ผ่านมาส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ จึงส่งผลให้ประชาชนไม่เห็นความสำคัญ ทำให้ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร จึงส่งผลให้การดำเนินการต่าง ๆ ของส่วนราชการและส่วนท้องถิ่นไม่ประสบความสำเร็จ ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมโดยก่อให้เกิดปัญหาเรื่องขยะ น้ำเสีย การรุกรานที่สาธารณะ อีกทั้งยังส่งผลให้นักท่องเที่ยว

เที่ยวและนักลงทุนเข้ามาท่องเที่ยวและลงทุนในพื้นที่น้อยลง ประเด็นที่ 3 ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะว่า หากจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนนั้น จะต้องใช้วิธีการหรือมาตรการคือ การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมทั้งการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่ โดยก่อให้เกิดรายได้ต่อประชาชนในพื้นที่ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม สำหรับการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 สมมติฐานได้ส่งผลดังนี้ สมมติฐานที่ 1 ที่ว่าประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำนั้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนสมมติฐานที่ 2 ที่ว่าปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง ไม่แตกต่างกันนั้น พบว่ากลุ่มของตัวแปรอิสระทั้งปัจจัยภายนอกและภายใน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุเท่ากับ .57 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 2 ปัจจัยคือ ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวและความต้องการเกียรติยศ และสมมติฐานที่ 3 ที่ว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ การศึกษา อาชีพ และรายได้มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยองไม่แตกต่างกันนั้น พบว่าค่า Sig. ที่ได้มีค่ามากกว่า .05 ที่กำหนดในการทดสอบ แสดงว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ การศึกษา อาชีพและรายได้ ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงโครงการต่างๆ ที่จะดำเนินการในพื้นที่ โดยให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกสื่อ ควรจัดการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม บทบาทหน้าที่ ผลกระทบที่คนในพื้นที่จะได้รับจากการพัฒนาเพื่อให้เกิดความตระหนักต่อปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการขาดความร่วมมือของประชาชน นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐควรจัดทำโครงการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ โดยการสอบถามความคิดเห็นหรือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาให้มากที่สุด และเน้นให้ประชาชนคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาเพื่อลดการทำลายสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการพัฒนา ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความรู้สึกรัก ห่วงแหน และเห็นคุณค่าของทรัพยากร เพราะเมื่อประชาชนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม จะทำให้เกิดความตระหนักเห็นคุณค่าของทรัพยากร และทราบถึงปัญหาที่มีในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ประชาชนได้เข้าใจถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น และท้ายที่สุดคือควรมีการกำหนดเขตในการพัฒนาให้ชัดเจน รวมทั้งควรมีบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อปฏิบัติที่ตั้งไว้อย่างเข้มงวด จริงจัง เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปตามแผนที่วางไว้

LOCATION(S): CMU LIBRARY

นิรุรินทร์ ไล่พันธ์. ศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อุทยานแห่งชาติภู
 จอมนายอย จังหวัดอุบลราชธานี. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการ
 มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของอุทยานแห่งชาติภูจอมนายอย
 ในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และศึกษาแนวทางในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติภูจอม
 นายอยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือ
 ในการเก็บข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for
 Windows และ Microsoft Excel โดยใช้สถิติอย่างง่ายคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และใช้วิธีถ่วงน้ำ
 หนักเพื่อคำนวณระดับศักยภาพในด้านพื้นที่ธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ ด้านการจัดการ
 สิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งแวดล้อมศึกษา และ
 ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 299 คน โดยแบ่ง
 เป็นเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติภูจอมนายอย 25 คน ประชาชนในท้องถิ่น 174 คน และนักท่องเที่ยว
 100 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า อุทยานแห่งชาติภูจอมนายอยมีศักยภาพด้านพื้นที่ธรรมชาติ
 ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศและด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสูง เหมาะสม
 ต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งแวดล้อมศึกษามีศัก
 ยภาพปานกลาง และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวมีศักยภาพต่ำ สำหรับแนว
 ทางในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติภูจอมนายอยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูล
 จากการประเมินศักยภาพผสมผสานกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติภูจอมนายอย
 ประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับหลักการบริหาร
 จัดการอุทยานแห่งชาติ แนวทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หลักการและนโยบายการท่องเที่ยว
 เชิงนิเวศ ซึ่งโดยภาพรวมแล้ว อุทยานแห่งชาติภูจอมนายอยควรจะดำเนินการในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ
 ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ควรปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณที่
 ทำการอุทยานแห่งชาติ ในเรื่องของเส้นทางคมนาคม เส้นทางศึกษาธรรมชาติ รวมทั้งจัดสถานที่
 สำหรับชมวิวยิวทัศน์และชมสัตว์ป่าเพิ่มเติม โดยคำนึงถึงความกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติและผล
 กระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก สำหรับน้ำตกห้วยหลวงซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ควรได้รับการ
 ปรับปรุงบันไดการขึ้นลงให้มีความแข็งแรง และกลมกลืนกับธรรมชาติ และควรมีมาตรการที่
 เข้มงวดในการดูแลรักษาความสะอาด โดยเฉพาะเรื่องขยะ นอกจากนี้ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

อื่นๆ เพิ่มขึ้น ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ด้วยการจัดอบรมสัมมนา ค่าขนนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทำการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้และสร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ควรมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนในท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการตลาดและการนำเที่ยว ควรมีการประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติของนายออยให้นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปรู้จักมากขึ้นในทุกกระดับ และควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีเพิ่มขึ้น ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการ ควรพัฒนาระบบสาธารณูปโภคต่างๆ และควรปรับปรุงถึงอำนวยความสะดวกให้พอเพียงและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการลงทุน ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ และควรเปิดโอกาสให้เอกชนองค์กรชุมชนท้องถิ่น และประชาชนในท้องถิ่นเข้าร่วมลงทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และควรกำหนดมาตรการที่ชัดเจนในการป้องกันผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ว่า อุทยานแห่งชาติของนายออยยังมีข้อจำกัดในเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ดังนั้นหากอุทยานแห่งชาติของนายออยจะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวในลำดับต้นๆ โดยเริ่มจากการประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี และจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม รวมทั้งจัดกิจกรรมให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ในส่วนของการท่องเที่ยว ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น สำหรับเรื่องการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่นักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ด้วยการจัดค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จัดสัมมนาอบรม จัดชุดประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ โดยพิจารณาการดำเนินการให้เป็นไปตามความเหมาะสม

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

: ราชภัฏพิบูลสงคราม

พรพิมล วิกรัยพัฒน์. การประเมินความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษยศาสตร์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ ซึ่งแยกออกเป็น 2 ประเด็นคือ หัวข้อที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าต้องการในการพัฒนาความรู้ และวิธีการหรือกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าต้องการในการพัฒนาความรู้ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติวิเคราะห์ความแปรผัน และสถิติวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่า ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 91 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่า 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จบปริญญาตรี 25 คน จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 21 คน และอีก 15 คนจบระดับอนุปริญญา กลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์การทำงานในช่วง 1 ปี หนึ่งในสามเพิ่งเริ่มงานและยังไม่มีประสบการณ์ ส่วนที่เหลือมีประสบการณ์ตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป ในส่วนของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่ามีการรับรู้ข่าวสารในระดับมากมีเพิ่ม 4 คน จำนวนมากกว่าครึ่งมีการรับรู้ข่าวสารในระดับน้อย ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่ากลุ่มที่ได้รับรู้ข่าวสารข้อมูล 5 ครั้งต่อสัปดาห์ ทุกวันจะได้รับข่าวสารทางโทรศัพท์มากที่สุด และน้อยที่สุดจากโครงการรณรงค์และนิทรรศการต่างๆ ความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสาร 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้เข้ารับการ

ฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าจะได้รับจากสื่อนิคยสาร วารสารมากที่สุด และน้อยที่สุดจะได้รับจากโครงการรณรงค์และนิทรรศการต่าง ๆ สำหรับความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสาร 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าจะได้รับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์มากที่สุด และน้อยที่สุดจากโปสเตอร์หรือป้ายประกาศ นอกจากนี้ความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสาร 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าจะได้รับข้อมูลข่าวสารจากนิคยสาร และวารสารมากที่สุด และน้อยที่สุดจากวิทยุ และโครงการรณรงค์ต่าง ๆ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าที่ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากโครงการรณรงค์ต่าง ๆ มากที่สุด และไม่เคยได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากโทรทัศน์น้อยที่สุด สำหรับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่จะมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยเฉลี่ย 21.70 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่า 67 คน มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับดี และอีกจำนวน 24 คน มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาระดับคะแนนเฉลี่ยแล้ว จะเห็นได้ว่าก่อนข้างอยู่ในระดับปานกลาง จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าส่วนใหญ่มีความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับความรู้ดี สำหรับความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามัคคุเทศก์ 71 คน จากทั้งหมด 91 คน มีความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก มีเพียง 3 คนเท่านั้นที่มีความต้องการในระดับน้อย และจากผลการศึกษาปัจจัยการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่ามีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่ผู้เข้ารับการอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการอบรมมัคคุเทศก์เดินป่า มีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่า โดยเพิ่มเนื้อหาในเรื่องการท่องเที่ยวและการพัฒนาความรู้โดยใช้วิธีการต่างๆ ให้มากกว่าเดิม ตามลำดับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่า ควรจัดให้มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในเรื่องนี้โดยใช้สื่อต่าง ๆ ในการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อโทรทัศน์ เนื่องจากเป็นสื่อที่มีอิทธิพลและสามารถเข้าถึงผู้บริโภค และเรื่องราวที่น่าเสนอควรเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย ใกล้ตัว ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมไปยังกลุ่มเป้าหมายกลุ่มอื่นที่นอกเหนือจากกลุ่มมัคคุเทศก์เดินป่า และเพื่อเป็นการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกในฐานะที่ทุกคนเป็นนักท่องเที่ยวและเป็นชาวท้องถิ่น

นอกจากนี้ผู้เข้ารับการศึกษาที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีได้รับการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และความตระหนักในปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์ท่องเที่ยวในท้องถิ่น ตลอดจนควรมีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในท้องถิ่นของตนเอง และท้ายที่สุดคือ ควรมีการสร้างมาตรฐานของบุคลากรที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควบคู่กันไป และควรมีการสร้างมาตรฐานของธุรกิจที่ประกอบกิจการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วย โดยมีมาตรการในการควบคุมกำกับให้เป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สุทธิพร สุวรรณพันธ์. การเปิดแหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหาร : ศึกษากรณีกองพลรบพิเศษที่ 2

อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาการตอบสนองนโยบายสาธารณะของหน่วยทหาร ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและบริษัทนำเที่ยว และเพื่อปรับปรุงกลยุทธ์ให้สามารถแข่งขันกับเอกชนได้

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ยังได้เก็บข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษาหนังสือ วารสาร งานวิจัยและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 197 ตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ นายทหาร นายสิบสังกัดหน่วยทหารในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 80 ตัวอย่าง นักท่องเที่ยวจำนวน 80 ตัวอย่าง และบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 37 ตัวอย่าง

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ กลุ่มที่ 1 นายทหาร นายสิบสังกัดหน่วยทหารในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ พบว่าเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 – 29 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา และส่วนใหญ่ยังไม่มียาได้ กลุ่มที่ 3 บริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 – 29 ปี จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และมีระยะเวลาการทำงาน 6 – 10 ปี สำหรับความพึงพอใจของบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ในการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวในกองพลรบพิเศษที่ 2 แยกเป็น 7 ประเด็นดังนี้ ด้านความพึงพอใจในกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่แปลกไปจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ และสร้างประสบการณ์แปลกใหม่ให้กับผู้มาใช้บริการ ด้านความพึงพอใจต่อการใช้บริการแหล่งท่องเที่ยว พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่ใกล้เมือง การคมนาคมสะดวก และกิจกรรมต่างๆ สนุกสนานประทับใจ ด้านสภาพการณ์ของการท่องเที่ยวในเขตทหาร พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก เนื่องจาก

มีการดำเนินงานตามแนวนโยบายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นสินค้าหลักและกิจกรรมนันทนาการประกอบ ด้านการได้รับการบริการในแหล่งท่องเที่ยวพบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก เนื่องจากให้ความสำคัญพลอดภัยที่ดีในการท่องเที่ยว ด้านการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เนื่องจากไม่มีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ บุคลากรยังยึดติดอยู่กับระบบราชการมากเกินไป และไม่มีสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ประจำแหล่งท่องเที่ยว ด้านการได้รับข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยว พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เนื่องจากขาดคำแนะนำในการใช้บริการกิจกรรมต่างๆ คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวขณะใช้บริการกิจกรรมต่างๆ ขาดการให้ความรู้ในการรักษาสิ่งแวดล้อม พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรขาดความถนัดและความรู้ด้านการท่องเที่ยว ขาดการสื่อความหมายธรรมชาติ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมน้อย การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ และขาดการร่วมทุนจากชุมชนในท้องถิ่น สำหรับความคิดเห็นของนายทหาร นายสิบ สังกัดหน่วยทหารต่าง ๆ ในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ต่อการตอบสนองต่อนโยบายการเปิดแหล่งท่องเที่ยวในกองพลรบพิเศษที่ 2 พบว่าในภาพรวมแล้วมีทัศนคติในระดับที่ดีต่อการตอบสนองต่อนโยบายการเปิดแหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหาร เนื่องจากกองพลรบพิเศษที่ 2 มีศักยภาพทางด้านสถานที่และบุคลากร ตลอดจนมีทรัพยากรที่เหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารกับประชาชน และหน่วยงานภายนอก นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการด้วย สำหรับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวในกองพลรบพิเศษที่ 2 แยกเป็น 7 ประเด็นได้แก่ ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากความมีมนุษยสัมพันธ์และอัธยาศัยที่ดีของทหาร พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวสามารถรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก มีการสร้างจิตสำนึกต่อนักท่องเที่ยวให้รู้จักการอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าให้ดำรงสภาพอย่างยั่งยืน การร่วมมือกับเอกชนในด้านการตลาด โดยไม่หวังผลกำไรทางธุรกิจมากเกินไป ด้านความพึงพอใจในกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก โดยเฉพาะกิจกรรมเดินป่าเชิงนิเวศซึ่งได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือกิจกรรมกระโดดหอสูง 34 ฟุต ซึ่งเป็นการทดสอบกำลังใจของนักท่องเที่ยว ด้านการได้รับการบริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก เนื่องจากมีการอำนวยความสะดวกในเรื่องที่พัก ห้องน้ำ - ส้วม ความเต็มใจและกระตือรือร้นที่จะบริการนักท่องเที่ยว การดูแลเอาใจใส่ในเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ด้านการได้รับข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก เนื่องจากมีการจัดทำบอร์ดแสดงภาพกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ชม มีการปลูกจิตสำนึกในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการมาใช้บริการ และให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในแต่ละกิจกรรมให้เข้าใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว ด้านสภาพการณ์ของการท่องเที่ยวในเขตทหาร พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก เนื่องจากมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารกับประชาชนเพิ่มมากขึ้น พื้นที่ในหน่วยทหารมีการอนุรักษ์และพัฒนาการใช้พื้นที่อย่างเหมาะสมให้เกิดประโยชน์ และเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปเข้ามาสัมผัส ด้านความพึงพอใจต่อการใช้บริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากกิจกรรมบางอย่างได้เรียนรู้วิถีทหาร และประสบการณ์แปลกใหม่ที่อาจจะหาไม่ได้ในแหล่งท่องเที่ยวอื่น ด้านการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ยังไม่สม่ำเสมอ ทหารไม่มีความรู้ความถนัดในด้านการท่องเที่ยว และไม่มีสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ประจำแหล่งท่องเที่ยว สำหรับข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ควรจัดระบบการจัดการด้านประชาสัมพันธ์และนำเสนอต่อประชาชน โดยผ่านสื่อโฆษณา หรือแผ่นพับ ควรพัฒนาบางกิจกรรมในโครงการท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ควรอบรมให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวแก่เจ้าหน้าที่เพื่อสามารถถ่ายทอดให้นักท่องเที่ยวได้ ควรปรับปรุงอุปกรณ์และเครื่องมือที่อำนวยความสะดวกสำหรับใช้ประกอบกับกิจกรรมต่างๆ ควรจัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นหากเกิดอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยว สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ได้แก่ ควรมีการติดต่อประสานงานหรือเชิญเจ้าหน้าที่บริษัทท่องเที่ยวเข้าไปดูงานหรือศึกษาแหล่งท่องเที่ยวก่อนเพื่อเป็นข้อมูลแนะนำลูกค้าที่สนใจได้ ควรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อคงความสมบูรณ์ตามระบบนิเวศให้มากที่สุด ควรจัดอบรมมัคคุเทศก์ให้มีความรู้จริงเพื่อสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักท่องเที่ยวได้ ควรดูแลความสะอาดของสถานที่ และอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ให้ดีอยู่เสมอ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้ แหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหารของกองพลรบพิเศษที่ 2 ควรจัดตั้งเป็นหน่วยงานแยกต่างหากจากส่วนราชการ และจัดบุคลากรดำเนินงานโดยเฉพาะเพื่อจะได้ทุ่มเทการปฏิบัติงานได้เต็มที่ และมีการบริหารงานในระบบธุรกิจ แต่ไม่แสวงหาผลกำไรมากเกินไป ควรเชิญชวนบริษัทท่องเที่ยวเอกชนมาร่วมหุ้น เพื่อให้มีเงินทุนมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งจะได้รับการกลยุทธ์ใหม่ๆ มาใช้ในการบริการลูกค้า ควรจัดหาสถานที่ทำงานของโครงการท่องเที่ยวแยกต่างหากเป็นเอกเทศ เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อการรักษาความปลอดภัยในหน่วยทหาร และท้ายที่สุดคือควรจัดส่งบุคลากรไปอบรมด้านมัคคุเทศก์ในหน่วยงานการท่องเที่ยวภายนอกเพื่อจะได้มีความรู้กว้างขวางสามารถนำมาถ่ายทอดให้กับเพื่อนร่วมงานต่อไป

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ศรีสุภางค์ เล็กใจชื้อ. วิเคราะห์วารสารท่องเที่ยวไทย ปี พ.ศ. 2536–2538. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และศึกษาวารสารท่องเที่ยวไทยที่จัดพิมพ์ในช่วงปี พ.ศ. 2536–2538 ในด้านผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา แหล่งอ้างอิง วิธีการเขียน ภาพประกอบและลักษณะรูปเล่ม รวมทั้งเพื่อแสดงแนวโน้มแก่ผู้ผลิตในการพัฒนาวารสารให้มีมาตรฐาน

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์บทความวารสารแต่ละชื่อเรื่อง พร้อมทั้งบันทึกลักษณะต่างๆ ที่ต้องการวิเคราะห์ลงในแบบสำรวจและวิเคราะห์วารสารท่องเที่ยวไทย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ ได้แก่ การหาค่าร้อยละ และวิธีพิจารณาค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามต่อหน่วยของตัวแปรต้น จากวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด และนำเสนอข้อมูลในตาราง กราฟแท่ง และความเรียง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วารสารแคมป์ท่องเที่ยว ท่องเที่ยวตกปลา ท่องธรรมชาติ เที่ยวรอบโลก เพื่อนเดินทาง สารคดีและอนุสาร อ.ส.ท. ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง 233 เล่ม และรวมบทความเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยจำนวน 497 บทความ

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ การวิเคราะห์วารสารท่องเที่ยวไทย ปี พ.ศ. 2536 – 2538 พบว่าวารสารที่ผลิตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 – 2538 ได้แก่ วารสารแคมป์ท่องเที่ยว ท่องเที่ยวตกปลา ท่องธรรมชาติ เที่ยวรอบโลก เพื่อนเดินทาง สารคดีและอนุสาร อ.ส.ท. จำนวน 233 เล่ม รวมบทความเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวน 479 บทความ มีจำนวนการผลิตรายอยู่ในช่วงร้อยละ 7.72 – 15.45 ส่วนจำนวนบทความอยู่ในช่วงร้อยละ 7.5 – 33.19 สำหรับการศึกษาวารสารท่องเที่ยวไทยโดยจำแนกในด้านผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา แหล่งอ้างอิง วิธีการเขียน ภาพประกอบ และลักษณะรูปเล่ม แยกเป็น 7 ประเด็นดังนี้คือ ผู้ผลิต พบว่ามี 2 ประเภทคือ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานเอกชน โดยหน่วยงานเอกชนผลิตวารสารท่องเที่ยวไทยมากที่สุดจำนวน 320 บทความ รองลงมาคือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 159 บทความ ผู้ผลิตไม่ได้เป็นผู้จัดพิมพ์มากที่สุดคือจำนวน 273 บทความ และผู้ผลิตจัดพิมพ์เองมีจำนวน 206 บทความ ผู้เขียน พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่ที่ปรากฏผู้เขียนมีจำนวน 376 บทความ ปรากฏผู้เขียนเป็นบุคคลมีจำนวน 372 บทความ และผู้เขียน 1 คน มีจำนวนมากที่สุดคือ 371 บทความ เนื้อหา แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ขอบเขตเนื้อหาแต่ละบทความ พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่เนื้อหากล่าวถึงเฉพาะสถานที่ 1 แห่ง มีจำนวน 210 บทความ ส่วนที่ 2 หัวข้อเนื้อหาตามสถานที่ท่องเที่ยว พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่เนื้อหาถึงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จำนวน 391 บทความ ส่วนที่ 3 หัวข้อเนื้อหาตามภูมิศาสตร์ พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยว

เที่ยวไทยส่วนใหญ่มีเนื้อหากล่าวถึงภูมิประเทศ จำนวน 240 บทความ ส่วนที่ 4 หัวข้อเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่มีเนื้อหากล่าวถึงประวัติศาสตร์ที่มีจำนวน 261 บทความ ส่วนที่ 5 หัวข้อเนื้อหาด้านประเพณีและวัฒนธรรม พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่มีเนื้อหากล่าวถึงโบราณคดีและศิลปกรรม มีจำนวน 98 บทความ ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว พบว่า บทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเดินทางและการเตรียมตัว มีจำนวน 320 บทความ แหล่งอ้างอิง พบว่า บทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่ไม่ระบุแหล่งอ้างอิงมีจำนวน 343 บทความ ระบุอ้างอิงมีเพียง 136 บทความ และแหล่งอ้างอิงเป็นบุคคลมากที่สุดมีจำนวน 75 บทความ วิธีการเขียน พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่ใช้วิธีการเขียนแบบเล่าเรื่อง มีจำนวน 316 บทความ ภาพประกอบ พบว่า บทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่มีภาพประกอบทั้งภาพสี และภาพขาวดำ จำนวน 327 บทความ ใช้กระดาษปอนด์มากที่สุด จำนวน 431 บทความ มีแผนที่ แผนที่ ตาราง จำนวน 115 บทความ และมีคำอธิบายได้ภาพมากที่สุด จำนวน 389 บทความ ลักษณะรูปเล่ม พบว่า วารสารท่องเที่ยวไทยจำนวน 233 เล่ม รวม 479 บทความเป็นปกอ่อน ใช้กระดาษอาร์ตขนาด 8 หน้ายกและพิมพ์แบบออฟเซต สำหรับการศึกษาแนวโน้มของผู้ผลิตวารสารท่องเที่ยวไทยในด้านผู้ผลิต ผู้เขียนเนื้อหา แหล่งอ้างอิง วิธีการเขียน ภาพประกอบ และลักษณะรูปเล่ม แยกเป็น 7 ประเด็นดังนี้คือ ผู้ผลิต พบว่าหน่วยงานเอกชนมีแนวโน้มในการผลิตวารสารท่องเที่ยวไทยเพิ่มขึ้น ในขณะที่รัฐวิสาหกิจมีแนวโน้มในการผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และอาจจะมีการผลิตลดลงในปีต่อๆ ไป ด้านผู้จัดพิมพ์ พบว่าแนวโน้มของผู้ผลิตที่จัดพิมพ์เองมีเพิ่มขึ้นมากกว่าที่ผู้ผลิตไม่ได้เป็นผู้จัดพิมพ์ ผู้เขียน พบว่าการปรากฏผู้เขียนในบทความวารสารท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากกว่าบทความที่ไม่ปรากฏผู้เขียน และการระบุผู้เขียนเป็นบุคคลจำนวน 1 คนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน เนื้อหา พบว่าขอบเขตของเนื้อหาแต่ละบทความที่กล่าวถึงจังหวัดเดียวนั้นมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่เนื้อหา กล่าวถึงสถานที่ 1 แห่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื้อหาด้านสถานที่ท่องเที่ยว พบว่าสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื้อหาด้านภูมิศาสตร์ พบว่าเนื้อหาด้านภูมิประเทศมีแนวโน้มลดลง เนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ พบว่าเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื้อหาด้านประเพณีและวัฒนธรรม พบว่าเนื้อหาด้านโบราณคดีและศิลปกรรมมีแนวโน้มลดลง และด้านข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว พบว่าข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเดินทางและการเตรียมตัวมีแนวโน้มลดลง แหล่งอ้างอิง พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยไม่ระบุแหล่งอ้างอิงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และที่ระบุแหล่งอ้างอิงเป็นบุคคลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน วิธีการเขียน พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยใช้วิธีการเขียนแบบเล่าเรื่องมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาพประกอบ พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยมีภาพประกอบทั้งภาพสี และภาพขาวดำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยการใช้กระดาษปอนด์ และกระดาษอาร์ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเท่ากัน ในขณะที่คำอธิบายได้ภาพมีแนวโน้มลดลง ลักษณะรูปเล่ม พบว่า

วารสารท่องเที่ยวไทยเป็นปกอ่อน ใช้กระดาษอาร์ต ขนาด 8 หน้ายก และพิมพ์แบบออฟเซ็ท โดยมี
แนวโน้มเพิ่มขึ้นเท่ากันทุกด้าน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ จากการ
ศึกษาและวิเคราะห์บทความวารสารท่องเที่ยวไทย พบว่า เนื้อหาด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้าน
ภูมิศาสตร์ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านประเพณีและวัฒนธรรม และข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว
ยังขาดความสมบูรณ์ของเนื้อหาบางส่วน ดังนั้นผู้เขียนจึงควรเพิ่มเติมเนื้อหาในด้านต่างๆ ให้
ครบถ้วนเพื่อเป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ในส่วนของแหล่งอ้างอิงควรระบุแหล่ง
อ้างอิงท้ายบทความทุกบทความ เพราะจะทำให้ผู้อ่านทราบถึงแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
เพียงใด และยังสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ และท้ายที่สุด ควรมีภาพประกอบ แผนที่ แผนที่
และตาราง ประกอบเนื้อหาในบทความ เพราะจะช่วยดึงดูดใจให้อยากไปเที่ยว และยังทำให้ผู้อ่าน
เข้าใจลักษณะต่างๆ ของสถานที่ท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น

LOCATION(S) : RU LIBRARY

รัชชัย รัตนช้อน. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนบนพื้นที่สูง. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลง
โครงสร้างทางวัฒนธรรมของชุมชนบนพื้นที่สูงในด้านระบบคุณค่า ระบบการผลิต และระบบความ
สัมพันธ์ ศึกษาแนวคิดและระบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนที่สัมพันธ์กับการจัด
การทรัพยากรธรรมชาติ และศึกษาการจัดองค์กรภายในชุมชน รวมทั้งการจัดสรรผลประโยชน์ของ
ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกการสังเกต แบบ
บันทึกเสียง และกล้องบันทึกภาพ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่ง
โครงสร้าง การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่มย่อย จากนั้นนำข้อ
มูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และนำเสนอโดยการบรรยาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อาวุโส ผู้รู้ในชุมชน ผู้นำทางการ ผู้นำ
ธรรมชาติ คณะกรรมการกลุ่มจัดการท่องเที่ยวบ้านห้วยฮี้ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่
ที่กรมป่าไม้ และนักพัฒนาจากภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศของชุมชนห้วยฮี้

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ระบบคุณค่า ชุมชนบ้านห้วยฮี้ยังคง
ให้ความสำคัญต่อการเคารพสิ่งเหนือธรรมชาติ และภายใต้ระบบคุณค่าของชุมชนนั้น ผู้วิจัยยังพบ
ว่าชุมชนมีการปรับตัวทางแนวคิดในการให้คุณค่ากับธรรมชาติ ครอบครัว การศึกษาและการ
บริโภคด้วย กล่าวคือ ด้านธรรมชาติ พบว่าชุมชนมีการปรับเปลี่ยนแนวความคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ
ว่า ชุมชนควรมีสิทธิในการจัดการและใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของชุมชน
พร้อม ๆ กับการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติอันเป็นภูมินิเวศของชุมชนให้ยั่งยืนเพื่อ
ประโยชน์ของสังคมส่วนร่วมด้วย ด้านครอบครัว พบว่าชุมชนยังคงรักษาระบบครอบครัว คงไว้
ซึ่งการให้ความเคารพต่อผู้อาวุโส และในด้านที่เป็นทัศนคติการสร้างครอบครัวนั้น ชุมชนได้ปรับ
ตัวให้สอดคล้องกับกระแสเศรษฐกิจยุคปัจจุบันที่ต้องมีการสะสมเพื่อความมั่นคงเพิ่มขึ้นอย่างพอ
เพียง ด้านการศึกษา พบว่าชุมชนมีการปรับทัศนคติต่อการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยชุม
ชนเริ่มเข้าใจว่าการศึกษาไม่ได้มีแต่ในระบบเท่านั้น ชุมชนก็มีการศึกษา มีความรู้ มีภูมิปัญญา มี
เกียรติและมีความภาคภูมิใจที่ได้สั่งสมภูมิปัญญาให้ดำรงอยู่ รวมทั้งมีการสืบทอดวัฒนธรรม
ประเพณีความคิดความเชื่อ ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตที่ดั้งเดิมแก่ลูกหลานได้ ด้านการบริโภค ชุม
ชนมีพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยปัจจุบันนิยมซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค
และสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าที่จะผลิตเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากอิทธิพลของข้อมูลข่าวสาร โดย

เฉพาะการ โฆษณาสินค้าและพฤติกรรมบริโภคนิยมในสังคม อย่างไรก็ตามแม้ว่าชุมชนห้วยฮี้จะมีการปรับปรุงแนวคิดความเชื่อต่างๆ ไปบ้าง แต่ก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งหมด เนื่องจากการมีความเชื่อหลักเหล่านี้เป็นตัวกำหนดให้คนปกากะญอที่ห้วยฮี้ยังคงรักษาความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน มีการหวงแหน สืบทอดคุณค่าดั้งเดิม โดยเฉพาะคุณค่าในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นพื้นฐานสำคัญของวิถีการดำรงชีวิต มีการจัดการเรียนรู้ของลูกหลานในเรื่องความเป็นคนของตนเอง และเผ่าพันธุ์ รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลและเอื้อเฟื้อแบ่งปันกัน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกัน ที่สำคัญคือระบบคุณค่าดังกล่าวนี้เป็นคุณค่าหลักสำคัญที่ไปกำหนดพฤติกรรมปฏิบัติของชุมชน รวมไปถึงการกำหนดรายละเอียดต่างๆ ของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วย สำหรับระบบการผลิตของชุมชน พบว่า ยังคงเป็นการผลิตแบบดั้งเดิมเพื่อยังชีพเป็นหลัก แต่วิธีการในการผลิตมีรูปแบบเปลี่ยนไปจากเดิม หากยังคงสาระสำคัญเดิมไว้คือการขออนุญาตก่อนทำการผลิต และขอขอบคุณเมื่อได้รับผลผลิต อย่างไรก็ตามชุมชนได้มีการทดลองปรับปรุงรูปแบบและวิธีการเกษตร โดยเฉพาะการทำไร่ข้าว และสวนผลไม้หลายวิธีด้วยกัน แต่ยังคงอยู่ในระหว่างการทดลองทำซึ่งยังไม่สามารถสรุปผลได้ว่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมกว่าระบบเดิมหรือไม่ จึงยังไม่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตของชุมชนแต่อย่างใด สำหรับระบบความสัมพันธ์ของชุมชน พบว่าบ้านห้วยฮี้ยังคงมีลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนแบบแนวราบ เป็นความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และความเป็นเพื่อนบ้านที่แน่นแฟ้น มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้กัน และกันอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันชุมชนมีความสัมพันธ์กับภายนอกโดยผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ชุมชนจัดขึ้น กล่าวคือ การเข้ามาของนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน เป็นไปในลักษณะของมิตรมากกว่าลูกค้า ซึ่งมีความสนใจอยากเรียนรู้และอยากมีประสบการณ์ตรงกับคนต่างวัฒนธรรม สำหรับแนวคิดของชุมชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่าชุมชนห้วยฮี้ยอมรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศของชุมชน เป็นแนวทางในการเพิ่มพูนรายได้จากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรภายในชุมชนอย่างมีความรับผิดชอบและระมัดระวัง อันเป็นการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน การดำเนินงานเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังเป็นการสร้างความรัก และความสามัคคีขึ้นภายในชุมชน ส่งเสริมความเข้าใจที่ีระหว่างคนต่างวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว ทั้งยังเป็นโอกาสที่ชุมชนจะได้เผยแพร่ความจริงในการเป็นผู้รักษาทรัพยากร และใช้ทรัพยากรอย่างเคารพอ่อนน้อมมากกว่าการเป็นผู้ทำลายอย่างที่สังคมภายนอกส่วนใหญ่เข้าใจ สำหรับระบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน พบว่า ชุมชนห้วยฮี้ได้ใช้ระบบองค์กรชุมชนดำเนินการ โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนคือ ชุมชนมีอุดมการณ์และการตัดสินใจร่วมกัน มีการกำหนดโครงสร้างและการแบ่งงานกันทำ มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และการสื่อสารภายในชุมชน มีการกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้มีเนื้อหาการเรียนรู้ชุมชน มีกระบวนการเรียนรู้และการสื่อความหมายธรรมชาติและวัฒนธรรม มีการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชนนอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบสำคัญที่เกื้อหนุนให้ชุมชนมีความ

เข้มแข็งหลายประการ ได้แก่การที่ชุมชนห้วยฮี้มีลักษณะโครงสร้างสังคมแบบแนวราบ มีระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเอง มีค่านิยมจากศาสนาที่เข้มแข็ง มีกระบวนการเรียนรู้เพื่อชีวิต มีกลุ่มผู้นำตามธรรมชาติ มีระบบความสัมพันธ์เชิงสังคมที่แน่นแฟ้น และมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา การที่ชุมชนมีองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลให้ระบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนห้วยฮี้เป็นระบบที่ควบคุมได้ เป็นระบบที่มีการควบคุมจากภายใน จึงเป็นการจัดการที่สอดคล้องกับแนวคิดของชุมชนที่ต้องการใช้กิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นทางเลือกในการหารายได้มาปรับปรุงฐานะทางเศรษฐกิจไปพร้อมๆ กับการรักษาวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนด้วย สำหรับการจัดการองค์ประกอบภายในชุมชน และการจัดสรรผลประโยชน์ของชุมชนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า กลุ่มจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านห้วยฮี้มีการจัดการในลักษณะร่วมเป็นเจ้าของและร่วมกันตัดสินใจ ส่วนการจัดสรรผลประโยชน์ พบว่า ชาวบ้านมีการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดสามระดับ คือ ในระดับครัวเรือน ชาวบ้านโดยกลุ่มจัดการท่องเที่ยววางระบบการกระจายรายได้แก่ทุกหลังคาเรือน โดยการจัดคิวกันอำนวยความสะดวกและบริการนักท่องเที่ยวทั้งเรื่องอาหาร ที่พัก และนำเที่ยวแล้วรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นไปจำนวนร้อยละ 80 ของรายรับในระดับกลุ่ม มีการหักยอดของรายรับจำนวนร้อยละ 15 เพื่อเป็นกองทุนสำหรับกลุ่มในการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนเป็นสวัสดิการของสมาชิกและเพื่อเป็นการลงทุนร่วมกัน ในระดับชุมชน มีการหักยอดร้อยละ 5 ของรายได้ในการจัดกิจกรรมส่งเข้ากองทุนพัฒนาหมู่บ้าน สำหรับการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชน และยุทธศาสตร์การพัฒนาของหมู่บ้าน พบว่า ชุมชนมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างชัดเจน คือเพื่อการเผยแพร่ความรู้และการปฏิบัติงานของชุมชนเกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศ รวมไปถึงทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน นอกจากนี้ชุมชนยังเห็นว่าการดำเนินการเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนอีกด้านหนึ่งที่ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกัน ทั้งยังเป็นกิจกรรมทางเลือกที่ก่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชน และเป็นเงื่อนไขในการสืบค้น ฟื้นฟูและรักษาวัฒนธรรมของชุมชนให้ยั่งยืนสืบไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาศักยภาพของชุมชนมากกว่าที่จะพิจารณาเฉพาะศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเดียว และในขั้นตอนการส่งเสริมนั้นควรเน้นไปที่การสร้างเสริมขีดความสามารถของชุมชนในด้านการบริหารจัดการด้วยตนเอง กระบวนการส่งเสริมนั้นควรต้องให้ความสำคัญอย่างมากกับกระบวนการมีส่วนร่วมโดยเฉพาะการเรียนรู้โดยผ่านการปฏิบัติร่วมกัน และควรพัฒนาให้เกิดความร่วมมือกันเป็นเครือข่ายเพื่อรักษาระบบนิเวศทั้งลุ่มน้ำ ซึ่งจะเป็นการขยายและกระจายโอกาสในการพัฒนาธุรกิจชุมชนในบริบทที่สูงที่มีทางเลือกค่อนข้างจำกัดให้เกิดผลได้ ควรมีการพิจารณาการวิจัยที่มุ่งสู่การปฏิบัติการที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการศึกษาความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อก่อให้เกิดระบบพัฒนาฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เกิดการรวบรวมองค์

ความรู้ท้องถิ่นในการอนุรักษ์และจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ การวิจัยเชิงปฏิบัติต้องเน้นการคิดค้นทางเลือกที่เหมาะสมที่ชุมชนในท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้เอง อันเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่น ส่งผลให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีอำนาจมากขึ้น ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเงื่อนไขที่จำเป็นในการสร้างการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น นอกจากกะเหรี่ยงในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูงด้วย ควรมีการพัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์วิจารณ์แก่บุคลากรของชุมชน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกที่ตระหนักและเชื่อมั่นในคุณค่าของระบบนิเวศ และวิถีชีวิตแบบชุมชนชนบทจากภายในจิตใจของบุคคล เพราะเนื้อหาการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะกำหนดให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไปสู่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและชุมชนอย่างยั่งยืน และท้ายที่สุดคือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะมีผลในเชิงเศรษฐกิจและการเรียนรู้ได้เพิ่มขึ้น หากสร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในชุมชนให้มากขึ้น

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

บุษบา สิทธิการ. การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแหล่งท่องเที่ยววัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหาร. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องขยะ น้ำ อากาศ มลพิษ การจราจรและเสียง และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยววัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหาร

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้ใช้แบบสำรวจ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง เพื่อถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพเรื่องขยะ น้ำ อากาศ มลพิษ การจราจรและเสียง การเปลี่ยนแปลงของสภาพปัญหา ความเร่งด่วนในการแก้ปัญหา สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS ในการประมวลผลหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย แล้วนำเสนอในรูปตารางและการบรรยายประกอบ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนชาวเชียงใหม่ ประชาชนหมู่บ้านคอกยสุเทพ หมู่ 9 และนักท่องเที่ยว ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 100 คน 110 คน และ 100 คนตามลำดับ รวมทั้งสิ้น 310 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา พบว่าวัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหารเป็นพระอารามหลวงชั้นโท ชนิดราชวรวิหาร ตั้งอยู่บนยอดเขาสูงเหนือระดับน้ำทะเล 1,600 เมตร มีอาณาเขตติดกับหุบเขาและบริเวณป่าสงวนแห่งชาติทางทิศเหนือ ทิศใต้และทิศตะวันออก ส่วนทางด้านทิศตะวันตกติดกับถนนศรีวิชัย และหมู่บ้านคอกยสุเทพ หมู่ที่ 9 มีพื้นที่ทั้งสิ้น 66 ไร่ 18 ตารางวา เป็นบริเวณที่ถูกกั้นออกจากป่าสงวนแห่งชาติ ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ 11716/2505 การเข้าถึงพื้นที่ศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์จากตัวเมืองเชียงใหม่ขึ้นคอกยสุเทพไปตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1004 (ถนนห้วยแก้ว) จนถึงถนนศรีวิชัย ซึ่งเป็นถนน 2 – 4 ช่องทางจราจร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง สำหรับการสัญจรภายในพื้นที่ศึกษามีถนนหลักที่สามารถเข้าสู่พื้นที่ได้โดยตรง คือ ถนนศรีวิชัย นอกจากนี้ยังมีถนน ทางเดินเท้า ในบริเวณเขตสงวนป่าของวัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหาร ซึ่งกว้างประมาณ 0.80 – 1.50 เมตร เป็นถนนที่ใช้ในพื้นที่ที่เป็นธรรมชาติและถนนภายในหมู่บ้าน

คอยสุเทพ หมู่ที่ 9 มีสภาพเป็นถนนคอนกรีต กว้าง 2 ช่องทางจราจร การใช้ที่ดินมี 2 ประเภท ได้แก่ สถาบันศาสนา คือ วัดพระธาตุคอยสุเทพราชวรวิหาร โดยมีลักษณะการใช้พื้นที่ภายในซึ่งประกอบด้วยเจดีย์พระธาตุคอยสุเทพ รวมทั้งอาคารรอบพระธาตุเป็นส่วนที่ประชาชนมาสักการะบูชา และบริเวณอาคารบริการ และบริเวณลานชมทิวทัศน์ บริเวณที่พักอาศัยและร้านค้า ได้แก่ หมู่บ้านคอยสุเทพ หมู่ 9 ซึ่งเป็นชุมชนกึ่งพาณิชย์และพักอาศัย ตั้งอยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติคอยสุเทพ - ปุย ประกอบด้วยอาคารพาณิชย์และพักอาศัย บริเวณจอดรถส่วนบุคคลและรถโดยสารขนาดใหญ่

ปัจจุบันการใช้พื้นที่อาคารได้เปลี่ยนไปอันสืบเนื่องจากอาคารเดิมไม่สามารถค้าขายได้ผล จึงเกิดร้านค้าหาบเร่แผงลอย อาคารพาณิชย์เปลี่ยนเป็นอาคารพักอาศัย ซึ่งผิดไปจากวัตถุประสงค์เดิม ภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม พบว่าวัดพระธาตุคอยสุเทพราชวรวิหาร และหมู่บ้านคอยสุเทพ หมู่ 9 มีภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน กล่าวคือ วัดพระธาตุคอยสุเทพราชวรวิหารมีที่ตั้งอยู่บนภูเขา มีสภาพป่าตามธรรมชาติ ร่มรื่น ลาดชันสูง ปัจจุบันมีปัญหาด้านสภาพแวดล้อม และการกัดเซาะดินจนเกิดการพังทลายของหน้าดิน ในขณะเดียวกันบริเวณนี้ยังประกอบด้วยลานชมทิวทัศน์ ซึ่งรวมถึงลานบริเวณด้านทิศใต้ ที่มองเห็นทิวทัศน์ของตัวเมืองเชียงใหม่ได้อย่างสวยงาม ส่วนบริเวณหมู่บ้านคอยสุเทพ หมู่ 9 เป็นที่ราบระหว่งเนินเขา ขาดความร่มรื่น มีลำห้วยไหลผ่านชุมชนแต่เกิดปัญหาน้ำเสียเนื่องจากขาดการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ลำธาร การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในแหล่งท่องเที่ยววัดพระธาตุคอยสุเทพราชวรวิหาร พบว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาได้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โดยเฉพาะเรื่องขยะและการจราจร ถือว่ามี การเปลี่ยนแปลงและมีความรุนแรงของปัญหามากที่สุดและต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงด้านน้ำ อากาศ มลพิษ และเสียงในทางลบ ความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับกลางซึ่งต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในแหล่งท่องเที่ยววัดพระธาตุคอยสุเทพราชวรวิหาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านการพัฒนาประเทศ ได้แก่ การขยายโครงข่ายการคมนาคม 2. การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการเพิ่มจำนวนของยานพาหนะ จำนวนประชากร นักท่องเที่ยว ร้านขายอาหารเครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก 3. การจัดการของวัดและกรมป่าไม้ เกี่ยวกับการจัดระเบียบร้านค้า / การขายสินค้า รวมทั้งการจัดการด้านขยะ น้ำเสีย และการจราจร และ 4. ความเชื่อของประชาชนชาวเชียงใหม่ที่เชื่อว่าต้องไปนมัสการพระธาตุปีละครั้ง คนที่มาเที่ยวเชียงใหม่ถ้าไม่ได้ขึ้นคอยสุเทพถือว่ามาไม่ถึงเชียงใหม่ การบนบานเพื่อความสำเร็จ / สมหวังในการใด ๆ ตลอดจนการทำบุญ เคาะระฆัง จุดธูปเทียน ดัดทอง และบูชาด้วยดอกไม้ ซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาขยะ จราจรและเสียง ปัญหาความแออัดของคน ตลอดจนความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้โดยแบ่งเป็นแผนระยะสั้น และแผนระยะยาวดังนี้ สำหรับแผนระยะสั้น ควรเริ่มที่การพัฒนาด้านกายภาพโดยการพัฒนาผังกาย

ภาพของวัดตามลักษณะของกลุ่มกิจกรรม โดยแบ่งเขตพุทธาวาส สังฆาวาส บริเวณสาธารณ
ประโยชน์ บริเวณจัดหาผลประโยชน์ พื้นที่เปิดโล่งโดยรอบ และทางสัญจรประเภทต่าง ๆ ให้แยก
จากกันและมีขอบเขตที่ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดมาตรการ / แนวปฏิบัติและบทลงโทษไว้ให้ชัดเจน
ส่วนแผนระยะยาว ควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ประชา
ชนในพื้นที่ และส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยตรง

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

บุญเลิศ เปเร่ร่า. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรต่อการท่องเที่ยวในจังหวัด
เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร พบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี มีอาชีพอิสระหรือช่างเทคนิคมากที่สุด ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเป็นเพศหญิงและมีสถานภาพแต่งงานแล้ว โดยเกือบทั้งหมดมีเชื้อชาติอังกฤษ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่มาก่อน โดยส่วนใหญ่จะพักอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ 3 – 5 คืน มีการเดินทางมากับคู่สมรสมากที่สุด ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 25,000 ปอนด์ ส่วนผู้ที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร ได้แก่ เพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน และสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทาง คือ หนังสือโฆษณาของบริษัทนำเที่ยว สำหรับข้อมูลด้านความสำคัญขององค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อองค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ความสำคัญขององค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญมาก” ต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทวิถีชีวิตและอัธยาศัยไมตรีของประชาชน แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ อุณหภูมิและสภาพอากาศ ในขณะที่จะให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญน้อย” ต่อแหล่งท่องเที่ยวด้านแหล่งจับจ่ายใช้สอย ด้านกีฬา สันทนาการและการศึกษา ด้านโรงแรมที่พัก พบว่านักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญมากที่สุด” ต่อองค์ประกอบด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญมาก” ต่อองค์ประกอบด้านสถานที่ สถาปัตยกรรมและการตกแต่ง สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงแรม บริการเสริมของโรงแรม พนักงาน ราคา ความสะดวกในการจอง ในขณะที่จะให้

ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญน้อย” ต้ององค์ประกอบด้านการส่งเสริมการขาย ด้าน
ภัตตาคารร้านอาหารและแหล่งบันเทิงยามราตรี พบว่านักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรให้ความสำคัญ
สำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญมากที่สุด” ต้ององค์ประกอบด้านคุณภาพและรสชาติของ
อาหาร ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญมาก” ต้ององค์ประกอบด้านสถานที่
สถาปัตยกรรมและการตกแต่ง รายการอาหารและเครื่องดื่ม พนักงานและราคา ในขณะที่จะให้ความสำคัญ
สำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญน้อย” ต้ององค์ประกอบด้านการส่งเสริมการขาย คนตรี เกม และ
การแสดง ด้านร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและศูนย์การค้า พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร
ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญมาก” ต่อคุณภาพของสินค้า ราคาสินค้า ความ
หลากหลายของสินค้า ร้านค้า การตกแต่ง และพนักงาน ในขณะที่จะให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ย
ในระดับ “สำคัญน้อย” ต้ององค์ประกอบด้านการส่งเสริมการขายและบริการอื่นๆ ด้านบริษัทนำ
เที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญ
มากที่สุด” ต้ององค์ประกอบด้านมัคคุเทศก์และพนักงาน อีกทั้งยังให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ
“สำคัญมาก” ต้ององค์ประกอบอื่น ๆ ทุกองค์ประกอบ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า นักท่องเที่ยว
ชาวสหราชอาณาจักรให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญมากที่สุด” ต่อการกำจัดขยะ
มูลฝอย ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญมาก” ต่อโครงสร้างพื้นฐานด้านถนน การจราจร
การขนส่งมวลชน สาธารณูปโภค ทำอากาศยาน ไฟฟ้า น้ำประปาและโรงพยาบาล ในขณะที่จะให้
ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญน้อย” ต่อโทรศัพท์ และให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ
“สำคัญน้อยที่สุด” ต่อรถไฟ สถานีรถไฟและอินเทอร์เน็ต ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
ต้ององค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ โดยนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร
มีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” ต้ององค์ประกอบหลักของ
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ด้านบริษัทนำเที่ยว ด้านแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจ และมีความพึงพอใจ
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ” ต้ององค์ประกอบหลักของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านอื่นๆ
ทุกด้าน ด้านแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” ต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทวิถีชีวิตและธรรมาศัยของประชาชน
และมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ” ต่อแหล่งท่องเที่ยวด้านอื่นๆ ทุกด้าน
ด้านโรงแรมที่พัก พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน
ระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” ต้ององค์ประกอบด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและด้าน
พนักงาน และมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ” ต้ององค์ประกอบด้านอื่น ๆ ทุก
ด้าน ด้านภัตตาคารร้านอาหาร แหล่งบันเทิงยามราตรี ด้านร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและศูนย์การค้า
 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ”
ต่อทุกองค์ประกอบ ด้านบริษัทนำเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรมีความพึงพอใจที่
มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” ต้ององค์ประกอบด้านมัคคุเทศก์ พนักงาน รายการนำ

เทียบน้ำหนักและความหลากหลายของรายการนำเที่ยว และมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ” ต่อองค์ประกอบด้านอื่น ๆ ทุกด้าน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” ต่อองค์ประกอบด้านระบบไฟฟ้า และมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ” ต่อโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ ทุกด้าน สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรระหว่างการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาดังกล่าวได้แก่ ปัญหาความไม่สะอาดของจังหวัดเชียงใหม่ ปัญหาความไม่พอเพียงของสิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงแรม และปัญหาค่าบริการต่าง ๆ ของโรงแรมมีราคาค่อนข้างแพง

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่าสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร คือการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จึงควรจัดทำศูนย์ข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ ให้นำหน่วยงานที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ในการประกอบการทำรายการนำเที่ยว สามารถค้นหาและนำไปใช้ได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีข้อมูลที่ทันสมัยและถูกต้อง ควรจัดทำห้องสมุดรูปภาพที่น่าสนใจของจังหวัดเชียงใหม่ทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ สไลด์ ฯลฯ เพื่อให้บริษัทนำเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ สามารถนำรูปภาพไปใช้ประกอบการทำหนังสือโฆษณาชักชวนนักท่องเที่ยวมายังจังหวัดเชียงใหม่ได้ดึงดูดใจมากยิ่งขึ้น ด้านแหล่งท่องเที่ยว สำหรับแหล่งท่องเที่ยวประเภทวิถีชีวิตและอสังหาริมทรัพย์ของประชาชน ควรณรงค์ให้ชาวเชียงใหม่แต่งกายชุดพื้นเมือง ชาวเขาแต่งชุดประจำเผ่า รณรงค์การใช้ภาษาถิ่นและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับวิถีชีวิตใหม่ๆ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาและรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตน รวมทั้งควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเข้มงวด และให้มีการแก้ไขกฎหมาย บทลงโทษหากมีความจำเป็น ด้านโรงแรมที่พัก ควรพัฒนาขีดความสามารถในการสร้างความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยแก่นักท่องเที่ยวชาวอังกฤษได้โดยการฝึกอบรมพนักงานให้มีความเชี่ยวชาญในหน้าที่การงาน ให้มีความกระตือรือร้น มีอสังหาริมทรัพย์ มีบุคลิกน่าเชื่อถือและเข้าใจลูกค้า อีกทั้งควรเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้พอเพียงแก่นักท่องเที่ยวด้วย ด้านภัตตาคารร้านอาหารและแหล่งบันเทิงยามราตรี ควรพัฒนาในเรื่องของคุณภาพ รสชาติอาหารให้ตรงกับรสนิยม และความต้องการของชาวอังกฤษ ควรฝึกอบรมพนักงานเรื่องการต้อนรับ ภาษาอังกฤษ เมนูอาหารและเครื่องดื่ม พนักงานควรสวมเครื่องแบบที่สะอาด เรียบร้อย และควรพัฒนารายการอาหารให้หลากหลายทั้งอาหารไทยและอาหารยุโรป ด้านร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและศูนย์การค้า ควรพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้มีมาตรฐาน และควรฝึกอบรมพนักงานเรื่องการต้อนรับ ภาษาอังกฤษ และขั้นตอนการผลิตสินค้า ด้านบริษัทนำเที่ยว ควรสังกัดเป็นสมาชิกของสมาคม องค์กรทางธุรกิจนำเที่ยวที่เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับสากล อีกทั้งควรฝึกอบรมพนักงานในเรื่องของ

การเข้าถึงลูกค้า ความไว้วางใจได้ ควรตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว ความมี
น้ำใจ การติดต่อสื่อสาร ความสามารถของบุคลากร การสร้างบริการให้เป็นที่รู้จัก การเข้าใจและรู้
จักลูกค้า ความน่าเชื่อถือ และความปลอดภัยในการให้บริการ นอกจากนี้ควรเพิ่มช่องทางในการ
จูงรายการนำเที่ยงให้ลูกค้ามีความสะดวกในการจอง และการชำระค่าบริการมากที่สุด ด้านระบบ
สาธารณูปโภค เทศบาลจังหวัดเชียงใหม่ควรแก้ปัญหาเรื่องขยะมูลฝอยอย่างถาวร โดยหาวิธีการจัด
เก็บขยะอย่างมีประสิทธิภาพ ในเรื่องของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ควรดำเนินกลยุทธ์ในเรื่องการตั้ง
ราคาแตกต่างกันในแต่ละฤดูกาลท่องเที่ยว ควรเพิ่มกิจกรรมสำหรับช่วงที่มีลูกค้าน้อยเพื่อดึงดูดลูกค้า
มากยิ่งขึ้น ควรให้บริการเสริมอื่นๆ สำหรับช่วงที่มีนักท่องเที่ยวมาก เพื่อป้องกันมิให้นักท่องเที่ยว
รอนาน ควรใช้ระบบการจองเพื่อป้องกันปัญหานักท่องเที่ยวมากเกินไป และทำที่สุดควรจ้าง
พนักงานชั่วคราวเพิ่มเติม เพื่อสามารถให้บริการกับนักท่องเที่ยวในช่วงที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก
ได้อย่างเหมาะสม

LOCATION(S): CMU LIBRARY

กฤษฎา ชะการ. ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย อำเภอร่องขาว จังหวัดแพร่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลแม่ทราย และเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระหว่างประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ อาชีพ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS / PC+ ส่วนสถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้าครัวเรือนในตำบลแม่ทราย อำเภอร่องขาว จังหวัดแพร่ จำนวน 4 หมู่บ้าน ทั้งหมด 480 ครัวเรือน ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย จำนวน 218 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ข้อมูลอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรมากที่สุด (ร้อยละ 61.5) รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 25.2) สำหรับข้อมูลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นึกว่าจะได้รับประโยชน์จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อตนเอง มีค่ารวมเฉลี่ย 2.06 อยู่ในระดับปานกลาง ต่อครอบครัวมีค่ารวมเฉลี่ย 2.18 อยู่ในระดับปานกลาง ต่อชุมชนค่ารวมเฉลี่ย 2.44 อยู่ในระดับมาก สำหรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีค่าเฉลี่ยรวม 1.90 อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีค่ารวมเฉลี่ย 8.33 อยู่ในระดับมาก สำหรับข้อมูลความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในขั้นตอนการคิดวางแผนและตัดสินใจ มีค่ารวมเฉลี่ย 2.31 อยู่ในระดับมาก ขั้นตอนการลงทุนมีค่ารวมเฉลี่ย 1.99 อยู่ในระดับปานกลาง ขั้นตอนการปฏิบัติมีค่ารวมเฉลี่ย 2.74 อยู่ในระดับมาก ขั้นตอนการติดตามประเมินผลมีค่ารวมเฉลี่ย 2.16 อยู่ในระดับปานกลาง และขั้นตอนการรับผลประโยชน์มีค่ารวมเฉลี่ย 2.71 อยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 2.31 อยู่ในระดับมาก สำหรับการทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกับความ

ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนประเด็นที่ว่าประชาชนที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกันมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และประชาชนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน มีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ จากผลการศึกษาพบว่าประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนการมีส่วนร่วมแล้วพบว่า ขั้นตอนการคิด วางแผนและตัดสินใจ ประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ซึ่งในกระบวนการพัฒนานั้นควรเริ่มจากการคิด วางแผนและตัดสินใจของประชาชนเอง ดังนั้นหากจะพัฒนาตำบลแม่ทรายให้เกิดธุรกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้คิดและตัดสินใจในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนมากยิ่งขึ้น ในการใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้อาจจะไม่สามารถครอบคลุมขอบเขตของเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ทั้งหมด ดังนั้นผลที่ได้ อาจมีความคลาดเคลื่อน จึงควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้แก่ประชาชน และการจัดการบริหารองค์กรและการดำเนินการธุรกิจชุมชนได้ นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนมากมีอาชีพเกษตรกรกรรม ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบธรรมชาติในพื้นที่ให้มากขึ้น โดยเฉพาะการทำสวนผลไม้และการทำไม้ตัดดอก เพื่อเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศได้ และท้ายที่สุดคือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มความร่วมมือกับองค์กรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้มากขึ้น เพราะถึงแม้ประชาชนจะมีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญด้วยเช่นกัน

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ขวัญฤทัย บุญยะเสนา. การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก.

การค้นคว้าแบบอิสระ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก และศึกษาถึงนโยบาย มาตรการและงบประมาณของรัฐในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ปัญหาของโครงการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก และแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และแบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ซึ่งถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 230 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้ คือ ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว พบว่า เป็นเพศชาย (ร้อยละ 53.5) และเพศหญิง (ร้อยละ 46.5) เป็นชาวไทย 220 คน ชาวต่างประเทศ 10 คน อายุเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเท่ากับ 27.54 ปี มีสถานภาพโสดมากที่สุด มีอาชีพเป็นนักเรียนนักศึกษามากที่สุดรองลงมาประกอบอาชีพรับจ้าง รายได้เฉลี่ยของนักท่องเที่ยวต่อครัวเรือนเท่ากับ 34,818.91 บาท มากกว่าครึ่งของนักท่องเที่ยวสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบปีของนักท่องเที่ยวเท่ากับ 96.17 และส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเดินทางมาจากภาคเหนือมากที่สุด สำหรับรูปแบบและพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมายังอำเภออุ้มผาง จังหวัดตากมากที่สุด จำนวนครั้งเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภออุ้มผาง จังหวัดตากเท่ากับ 1.11 ครั้ง วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางของนักท่องเที่ยว คือ เพื่อการพักผ่อน / พักผ่อนมากที่สุด นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวกับเพื่อนมากที่สุด นักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมดใช้รถยนต์เป็นพาหนะในการเดินทางและนิยมพักค้างคืนในรีสอร์ทมากที่สุด จำนวนพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวเท่ากับ 3 วัน และจากข้อมูลของนักท่องเที่ยวพบว่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันของนักท่องเที่ยวเท่ากับ 1,484.11 บาท สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และบริการของอุทยานการท่องเที่ยว ในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการให้บริการของอุทยานการท่องเที่ยวในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก และคิดว่าจะเดินทางกลับมาท่องเที่ยวที่อำเภออุ้มผาง จังหวัดตากอีกครั้งถึงร้อยละ 80.4 สำหรับการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก เพื่อหาปัจจัยที่กำหนดจำนวนวันหยุดเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ได้แก่ อายุ ที่อยู่ รายได้เฉลี่ย การศึกษา จำนวนวันหยุดในรอบปีของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อวัน และจำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาอำเภอ

อุ้มผาง โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ พบว่ามีตัวแปรสามตัวที่มีอิทธิพลต่อจำนวนวันพักเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10 ได้แก่ อายุ จำนวนวันหยุดในรอบปีของนักท่องเที่ยว และจำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ทั้งนี้อาจสรุปได้ว่าอุปสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก (จำนวนวันพักเฉลี่ย) กับอายุจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงข้ามกัน แต่กับจำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบหนึ่งปี และจำนวนครั้งที่เคยเดินทางมาอำเภออุ้มผางจะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ Adjusted R Squares เท่ากับ 0.094 แสดงว่าร้อยละ 9.4 ของการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก (จำนวนวันพักเฉลี่ย) ได้รับอิทธิพลจากอายุ จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบหนึ่งปี และจำนวนครั้งที่นักท่องเที่ยวเคยเดินทางมาอำเภออุ้มผาง โดยที่ปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 90.6 โดยจากตัวแปรทั้งหมดในสมการมีการยอมรับสมการที่ระดับนัยสำคัญ 0.000

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ควรมีการส่งเสริมด้านการตลาด โดยมุ่งเป้าหมายไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย โดยเฉพาะในช่วงอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอำเภออุ้มผางมากที่สุด ควรปรับปรุงถนนสายแม่สอด-อุ้มผาง เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังอำเภออุ้มผางมากขึ้น และควรจัดตารางการเดินรถเส้นทางแม่สอด – อุ้มผาง เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวกในการใช้บริการในปัจจุบันนี้เส้นทางดังกล่าวมีเพียงรถสองแถวที่ให้บริการเดินรถ ดังนั้นรัฐน่าจะให้ผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาดำเนินกิจการรถตู้ในเส้นทางดังกล่าวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวให้ได้รับความสะดวกสบายมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการลดอำนาจการผูกขาดอันจะทำให้ผู้บริโภคได้รับประโยชน์สูงสุด และควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตากให้มากขึ้น และเพียงพอต่อปริมาณของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว และควรรณรงค์ให้คนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวมีจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและช่วยกันดูแลรักษาสาธารณูปโภคเหล่านี้ให้มีอายุการใช้งานที่ยาวนาน ควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มเติมจากโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภออุ้มผาง จังหวัดตากที่มีอยู่แล้วเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ และเข้าใจถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมถึงประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการดำเนินการดังกล่าว แล้วสามารถนำความรู้ความเข้าใจดังกล่าวไปถ่ายทอดต่อยังประชาชนในท้องถิ่น หรือนักท่องเที่ยว เพื่อที่จะได้ตระหนักถึงความสำคัญและร่วมมือกันในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมอันดีงาม ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนสืบไป อีกทั้งผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ควรกำหนดมาตรการในการดูแลการให้บริการระหว่างกัน เพื่อรักษามาตรฐานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ในระยะยาว เพราะเมื่อนักท่องเที่ยวรู้สึกประทับใจในการให้บริการ นักท่องเที่ยวก็จะกลับมาใช้บริการใหม่ในอนาคต นอกจากนี้การดำเนินงานทางด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอำเภออุ้มผาง จังหวัดตากที่ผ่านมาค่อนข้างประสบความสำเร็จ สามารถสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาใหม่ ดังนั้นจึงควร

จะรักษามาตรฐานของการดำเนินงาน และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป และทำที่สุดคือ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
ข้องกับการท่องเที่ยวควรร่วมมือกันแก้ไขปัญหาเรื่องขยะและความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยวใน
อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยังคงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้คงอยู่
แบบยั่งยืน และสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวยังคงเดินทางมาท่องเที่ยวในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น

LOCATION(S): CMU LIBRARY

วีระชัย มงคลพันธ์. ความต้องการและความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นในการเข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง อำเภอเถลี จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการและความพร้อม : ปัญหาและข้อเสนอแนะของประชาชนในท้องถิ่นในการเข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง อำเภอเถลี จังหวัดลำพูน

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วยคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิดจำนวน 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมแบบวัดความรู้พื้นฐานเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตอนที่ 3 เป็นข้อมูลความต้องการและความพร้อมในการเข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวธรรมชาติ การจัดบริการด้านพาหนะรับ – ส่งนักท่องเที่ยว การจัดบริการด้านที่พัก การจัดบริการด้านอาหารและเครื่องดื่ม ตอนที่ 4 เป็นข้อมูลความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอนาคต ผู้วิจัยใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 1 เดือน จากนั้นนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS และใช้สถิติพรรณนาแล้วนำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบของการบรรยายประกอบตาราง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าครัวเรือนในตำบลก้อ อำเภอเถลี จังหวัดลำพูนทั้งหมด 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านก้อทุ่ง หมู่ที่ 2 บ้านก้อหนอง หมู่ที่ 3 บ้านก้อจอก และหมู่ที่ 4 บ้านท่าก้อ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 489 ครัวเรือน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 220 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุมากกว่า 36 ปีขึ้นไป โดยมีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 2,000 บาท มีรายจ่ายมากกว่ารายรับ มีอาชีพหลักคือเกษตรกรกรรม โดยทำไร่นาสวนมากที่สุด ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ไม่ค่อยมีความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศ มีสถานภาพสมรส มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 – 6 คนมากที่สุด ระยะเวลาที่อาศัยในหมู่บ้านมากกว่า 20 ปีขึ้นไป สำหรับข้อมูลความต้องการและความพร้อมในการเข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง พบว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการประกอบธุรกิจด้านการบริการนักท่องเที่ยวมากที่สุด คือด้านการเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวธรรมชาติ (ร้อยละ 60.9) ด้านอาหารและเครื่องดื่ม (ร้อยละ 43.6) ด้านที่พัก

(ร้อยละ 34.5) และน้อยที่สุดคือด้านพาหนะรับ – ส่งนักท่องเที่ยว (ร้อยละ 28.2) โดยมีรายละเอียดในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมที่ถูกต้องโดยหน่วยงานราชการ (ร้อยละ 84.3) ต้องการจัดตั้งกลุ่มมัคคุเทศก์ในท้องถิ่น (ร้อยละ 93.3) ต้องการเป็นมัคคุเทศก์แทนอาชีพเดิม (ร้อยละ 56.0) มีความพร้อมด้านเงินทุน (ร้อยละ 3.0) และสามารถหาแหล่งเงินทุนหรือเงินกู้ (ร้อยละ 8.2) ด้านอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มตัวอย่างต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรม (ร้อยละ 87.5) ต้องการจัดตั้งกลุ่มผู้ประกอบการ (ร้อยละ 91.7) มีความพร้อมด้านเงินทุนและทรัพย์สิน (ร้อยละ 7.3) และสามารถหาแหล่งเงินทุนหรือเงินกู้ (ร้อยละ 14.6) ด้านที่พัก กลุ่มตัวอย่างต้องการให้บริการในรูปแบบเช่ากระท่อม (ร้อยละ 39.5) ให้เช่าห้องพัก (ร้อยละ 35.5) ให้เช่าเต็นท์ (ร้อยละ 25.0) ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมการจัดการด้านที่พัก (ร้อยละ 89.5) ต้องการความรู้เกี่ยวกับการกำจัดของเสียและบำบัดน้ำเสีย (ร้อยละ 92.1) มีความพร้อมด้านเงินทุนและทรัพย์สิน โดยสามารถดัดแปลงปรับปรุงบ้านพักให้เป็นที่พักของนักท่องเที่ยวได้ (ร้อยละ 30.8) สามารถแบ่งส่วนใดส่วนหนึ่งของบ้านเพื่อให้นักท่องเที่ยวเช่า (ร้อยละ 44.7) มีเงินทุนในการเริ่มต้นธุรกิจ (ร้อยละ 7.9) และสามารถหาแหล่งเงินทุนหรือเงินกู้ (ร้อยละ 10.5) ด้านพาหนะรับ – ส่งนักท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างสนใจที่จะให้บริการรับ – ส่งนักท่องเที่ยวในรูปแบบรถยนต์ (ร้อยละ 75.8) รูปแบบรถจักรยานยนต์ (ร้อยละ 17.7) และรูปแบบแพ (ร้อยละ 6.5) มียานพาหนะที่สามารถนำมาประกอบธุรกิจรับ – ส่งนักท่องเที่ยวได้โดยมีรถยนต์ (ร้อยละ 30.6) มีรถจักรยานยนต์ (ร้อยละ 30.6) มีรถจักรยาน (ร้อยละ 8.06) และมีแพ (ร้อยละ 6.45) สำหรับความพร้อมด้านความรู้พื้นฐานด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพร้อมมากในด้านความรู้พื้นฐานการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ร้อยละ 74.10) โดยมีความรู้ในเรื่องการเสริมสร้างประสบการณ์ให้นักท่องเที่ยว เป็นการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สภาพสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นมากที่สุด (ร้อยละ 95.5) และมีความรู้พื้นฐานน้อยที่สุดคือเรื่องการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม (ร้อยละ 15.9) ส่วนความพร้อมด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติแม่ปิง พบว่ากลุ่มตัวอย่างรู้จักแหล่งท่องเที่ยวมากตามลำดับดังนี้คือ น้ำตกก้อหลวง (ร้อยละ 97.3) แก่งก้อ (ร้อยละ 84.5) หูงก๊ก (ร้อยละ 81.4) และน้ำตกก้อน้อย (ร้อยละ 74.1) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างสามารถแนะนำถ่ายทอดเรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวได้ โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่แนะนำได้ดีในสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุดคือ น้ำตกก้อหลวง (ร้อยละ 70.0) แนะนำได้บ้างส่วนใหญ่มิได้ต่างกันมากในทุกสถานที่ และแนะนำไม่ได้เลยมากที่สุดคือพระบาทน้ำจาง (ร้อยละ 70.5) อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่เคยได้รับอนุญาตให้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ แต่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่างๆ (ร้อยละ 2.7) เคยได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้แก่ การฝึกอบรม (ร้อยละ 0.5) การจัดตั้งกลุ่ม / ชมรมท่องเที่ยว (ร้อยละ 0.5) และการศึกษาดูงานโดยอุทยานแห่งชาติ (ร้อยละ 0.5) สำหรับความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอนาคต พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการความช่วยเหลือ

เหลือในเรื่องการฝึกอบรมเพื่ออาชีพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ร้อยละ 95.5) โดยต้องการฝึกอบรมในเรื่องการนำวัสดุเหลือใช้มาทำเป็นของที่ระลึกจำหน่ายมากที่สุด (ร้อยละ 85.5) อบรมหัตถกรรมพื้นบ้าน ช่างฝีมือเพื่อเสริมรายได้ (ร้อยละ 80.9) และต้องการอบรมภาษาต่างประเทศน้อยที่สุด (ร้อยละ 37.7) ส่วนความต้องการด้านอื่นๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้น กลุ่มตัวอย่างต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น ถนน ท่าเทียบเรือ ที่จอดรถ ระบบประปามากที่สุด (ร้อยละ 91.8) และรองลงมาคือต้องการการสนับสนุนด้านเงินทุนในการเริ่มต้นทำธุรกิจ (ร้อยละ 82.7) อีกทั้งยังต้องการหน่วยบริการประชาชน ป้าย / สัญลักษณ์บอกทาง ระบบกำจัดขยะภายในหมู่บ้าน ส่วนที่ความต้องการน้อยที่สุดคือ เรื่องที่พัก หน่วยกู้ภัย (ร้อยละ 2.3) สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่มีความต้องการเป็นมัคคุเทศก์นำเที่ยวธรรมชาติ ประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่ขาดความพร้อมด้านเงินทุน และทรัพยากรที่ใช้ประกอบการให้บริการด้านการท่องเที่ยว และประชาชนชนท้องถิ่นไม่มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประเด็นที่ว่าประชาชนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ต้องการให้บริการด้านพาหนะรับ – ส่งนักท่องเที่ยว ไม่ต้องการให้บริการที่พักแก่นักท่องเที่ยว ไม่ต้องการจัดบริการขายอาหารและเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยว ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ด้านสถานที่ท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ อุทยานแห่งชาติแม่ปิงควรเปิดโอกาสให้สภาตำบล ผู้นำชุมชน ตลอดจนประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ในการรับทราบปัญหาต่างๆ ของอุทยาน และมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลทรัพยากรการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติ โดยการสนับสนุนหรือจัดตั้งเป็นคณะทำงาน หรือองค์กรเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติไว้ ควรเพิ่มความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมถึงการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรสนับสนุนให้ชุมชนมีการจัดตั้งธุรกิจชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว การส่งเสริมให้มีศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้าน การแปรรูปอาหารที่ได้จากวัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อสร้างเสริมรายได้ ขณะเดียวกันก็ควรสนับสนุนชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หน่วยงานของรัฐจึงควรสนับสนุนกลุ่มตัวอย่างในเรื่องการฝึกอบรมด้านต่างๆ สนับสนุนโดยการหาแหล่งเงินทุนหรือเงินกู้เพื่อเริ่มต้นประกอบธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว ควรพัฒนาระบบการติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ การบริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวทั้งในและนอกประเทศ โดยให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะพื้นที่ให้เป็นที่รู้จักด้วย ควรมีการจัดตั้งองค์กรประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการอำนวยความสะดวก และสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ทั้งในส่วนภาครัฐและเอกชน รวมถึงชุมชนท้องถิ่น เพื่อเป็นหลัก

ประกันในการสร้างความปลอดภัยและความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว ควรส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวและจัดทำโครงการต่าง ๆ ในชุมชนท้องถิ่นโดยการร่วมมือกับกลุ่ม / ชมรมท่องเที่ยว ผู้ประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชนท้องถิ่นนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรท่องเที่ยวในท้องถิ่น ตลอดจนลดการอพยพออกไปทำงานนอกชุมชนของกลุ่มประชากรวัยหนุ่มสาว นอกจากนี้ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นมีบทบาทร่วมกันกับเจ้าหน้าที่อุทยานในส่วนของคำแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว การนำเที่ยวทางธรรมชาติ การเป็นวิทยากร เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในการฝึกทักษะการบริการด้านการท่องเที่ยว และท้ายที่สุด ชุมชนท้องถิ่นควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวในชุมชนโดยการจัดตั้งกลุ่ม/ชมรมการท่องเที่ยว และหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว รวมถึงการนำรายได้จากการท่องเที่ยวมาพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตน

LOCATION(S): CMU LIBRARY

ดวงตา จตุพร. ประสิทธิภาพของการนำนโยบายไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะกรณี ปีการท่องเที่ยวไทย 2541 – 2542. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาถึงความเป็นมาและความสำคัญของโครงการทดลองนประสิทธิภาพของการนำนโยบาย โครงการปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542 ไปปฏิบัติ และปัญหาในการนำนโยบายโครงการปีท่องเที่ยวไทยไปปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์นโยบาย แผน และรายงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับปีการท่องเที่ยวไทย 2541-2542 (The Amazing Thailand 1998-1999)

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่เจาะจง และใช้แบบสอบถาม จำนวน 300 ฉบับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 คน มัคคุเทศก์ จำนวน 200 คน และเจ้าหน้าที่ททท. จำนวน 50 คน โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ให้มีความแตกต่างกันทางด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวของเจ้าหน้าที่ททท. และผู้ที่อยู่ในธุรกิจการท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อประเมินผลของการกำหนดนโยบาย โครงการนำนโยบายไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติพรรณนา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ คือ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว มัคคุเทศก์ และเจ้าหน้าที่ททท. ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อยู่ในวัยหนุ่มสาวและวัยกลางคน มีรายได้จัดอยู่ในระดับปานกลาง มีการศึกษาสูงและเป็นผู้ประกอบการอาชีพเป็นพนักงานบริษัทและเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของรัฐ นอกจากนี้ยังพบว่ามีสถานภาพเป็นโสด ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า นโยบายนี้ประสบความสำเร็จค่อนข้างสูง อีกทั้งการนำไปปฏิบัติ การกำกับดูแลแหล่งท่องเที่ยวของ ททท. และการบริหารด้านการดำเนินงานก็อยู่ในระดับปานกลาง แต่การบริหารงานด้านงบประมาณยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ ซึ่งจากการศึกษาเอกสารการวิจัยจะพบว่า มีความสำเร็จน้อยและพบปัญหาเกี่ยวกับข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณและบุคลากรที่นำไปสู่ปัญหาด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้วย

จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยยังไม่ประสบความสำเร็จในนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเนื่องจากการทำอย่างเร่งรีบไม่มีการวางแผนที่รัดกุม ผู้ประกอบการมุ่งแต่จะแสวงหากำไรโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพในการให้บริการมุ่งเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบคนหมู่มากโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของนักท่องเที่ยว อีกทั้งรัฐบาลไม่ได้มีการวางแผนในการป้องกันปัญหา จึงส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาเช่น ปัญหามลภาวะ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว และปัญหาสังคม ซึ่งนโยบายนี้จะเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการขนาดใหญ่มากกว่า นอกจากนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ได้เสนอแนะว่าควรมีการดำเนินการจัดการ โครงการควบ

คู่ไปกับนโยบาย และควรจัดให้มีการบริหารงานด้านงบประมาณให้ดีขึ้น และที่สำคัญก็คือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถยังเป็นที่ต้องการอีกมาก ควรมีการดำเนินนโยบายและแผนงานต่างๆอย่างต่อเนื่อง และควรให้การบริการที่ทำให้เกิดความประทับใจต่อนักท่องเที่ยวโดยไม่สร้างปัญหาและเป็นการทำลายมลภาวะอีกด้วย

ผู้วิจัยได้เสนอแนะดังนี้คือ ทางรัฐบาลหรือผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบควรทบทวนการของบประมาณและพิจารณางบประมาณให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อการดำเนินงานและสนับสนุนการสำรวจแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความหลากหลายสาขาเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนบุคลากรและเพิ่มบุคลากรในองค์กรให้มากขึ้น สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปคือ ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้อีกเพื่อวิเคราะห์ถึงความคืบหน้าของการดำเนินการและการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นรวมถึงปัญหาต่างๆ

LOCATION(S): RU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

กัสดาล ภูสิงหา. การเสริมบทบาทของอบต.ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษาอบต.บ้าน
เปิดกับบึงหนองโคตร อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศักดิ์ มหาวชิยาลัยขอนแก่น, 2542.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาสภาพบทบาทในปัจจุบันของอบต. ต่อ
การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และเพื่อหาแนวทางเสริมบทบาทให้กับสมาชิกอบต. ในการพัฒนาแหล่ง
ท่องเที่ยว โดยผลการวิจัยที่ได้ จะนำมากำหนดเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมแทรกแซง เพื่อเป็น
แนวทางเสริมความรู้ ความเข้าใจ ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้นกว่าสภาพเดิม

การศึกษาครั้งนี้เริ่มจากการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
และการสำรวจบริเวณแหล่งท่องเที่ยว แล้วทำการวิเคราะห์สภาพปัญหาของการปฏิบัติงานในการ
พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อกำหนดกิจกรรมแทรกแซงที่สำคัญมี 3 อย่างคือ 1. การจัดอบรมให้
ความรู้ ความเข้าใจแก่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 2. ประชา
สัมพันธ์ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 3. จัดกิจกรรมปรับ
ปรุงสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ คณะกรรมการบริหารอบต.
สภาอบต. และพนักงานอบต. บ้านเปิด อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นจำนวน 40 คน
ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณแหล่งท่องเที่ยวบึงหนองโคตร และผู้มาเที่ยวจำนวน 100 คน โดยใช้
เวลาในการศึกษาประมาณ 4 เดือน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ สมาชิกอบต.บ้านเปิดส่วนใหญ่ พบว่าประชากรเป็นเพศ
ชาย จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกอบต.บ้านเปิด 3 ปี
ขึ้นไป มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท และส่วนใหญ่เป็นผู้เคยรับการฝึกอบรมมา
แล้ว และผลการศึกษาของประชาชน / นักท่องเที่ยวซึ่งมีอายุแตกต่างกัน คืออยู่ระหว่าง 20 – 29 ปี
และก่อนจัดกิจกรรมแทรกแซง จะมีอาชีพพนักงานลูกจ้างบริษัท หลังจากกิจกรรมแทรกแซง มี
อาชีพข้าราชการ ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบคือการขาดงบประมาณจากภาครัฐบาล และอบต.ไม่มีเวลา
มากพอเนื่องจากมีงานมาก บทบาทของอบต.ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวคือ เพื่อปรับปรุงสถานที่
หามาตรการเพื่อรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว การจัดหาถังขยะให้มาก
ขึ้น การเข้าร่วมกิจกรรมของจังหวัดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่น แต่จะพบได้ว่าการปฏิบัติ
หน้าที่ของอบต.ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความเข้าใจต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกับ
สมาชิกอบต.มีเพียงบางส่วนเท่านั้น ซึ่งระดับความพึงพอใจของประชาชนบวกกับนักท่องเที่ยวมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่ากิจกรรมแทรกแซงทำให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่อง
เที่ยวมากขึ้น และประชาชนมีความพึงพอใจมากขึ้นด้วย

จากการศึกษาพบว่า หลักทฤษฎีศึกษภาพการแพร่กระจายและการพัฒนาคือการนำความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมาเผยแพร่และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ซึ่งได้ผลที่อยู่ในระดับที่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะต้องอาศัยระยะเวลา งบประมาณ และความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งยังไม่ดีนัก แต่ก็ทำให้สมาชิกอบต.มีความกระตือรือร้นที่จะสร้างสรรค์ผลงานในการดำเนินงานต่อการพัฒนาท้องถิ่นของคนมากขึ้น และพยายามสร้างสิ่งดีๆ ให้กับพื้นที่มากขึ้น

ผู้วิจัยได้เสนอแนะดังนี้คือ เจริญโยบายนั้น ควรกำหนดให้มีความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างรอบคอบ เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งในปัจจุบันและอนาคต ปลุกจิตสำนึกแก่ประชาชนในท้องถิ่นในการรัก หวงแหน และร่วมใจกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างจริงจัง ในเชิงวิจัยและพัฒนา ควรมีการขยายเวลาในการจัดอบรมสมาชิกอบต. ให้มากขึ้นและอย่างต่อเนื่อง และจัดให้มีการดูงานจากแหล่งอื่นเพื่อนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาตนเอง และสามารถพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

LOCATION(S): KKU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ศิริพร ศรีพลากิจ. พฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักท่องเที่ยวบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก
อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
พฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักท่องเที่ยวบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก อำเภอดำเนิน
สะดวก จังหวัดราชบุรี ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการรักษาความสะอาด
ของนักท่องเที่ยวบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม
ประกอบการสัมภาษณ์ และการสังเกตพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
วิจัยคือ นักท่องเที่ยวบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ซึ่งประกอบ
ด้วยนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 ราย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 100 ราย การ
วิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติการวิเคราะห์ผันแปร
และสถิติการวิเคราะห์การจำแนกหมู่

ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้คือ พฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนัก
ท่องเที่ยวบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี อยู่ในระดับปานกลาง
ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักท่องเที่ยว ได้แก่ อายุ ความรู้เกี่ยวกับ
การรักษาความสะอาด จำนวนสมาชิกที่มาเที่ยว และเชื้อชาติ ซึ่งก่อให้เกิดความแตกต่างในพฤติ
กรรมการรักษาความสะอาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เมื่อวิเคราะห์การผันแปร
ประกอบการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ ระดับการศึกษาก่อให้เกิดความแตกต่างในเรื่องพฤติกรรมการ
รักษาความสะอาดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนเหตุผลของการมาเที่ยวมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของการสังเกตพฤติกรรมการรักษาความสะอาด พบว่านักท่องเที่ยว
ไทยบางส่วนทิ้งขยะมูลฝอยลงในถังขยะ และจับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะลงส้วมที่ถูกหลัก
สุขาภิบาล ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนั้นพบว่า ส่วนใหญ่ทิ้งขยะมูลฝอยลงในถังขยะ และ
ทั้งหมดจับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะลงส้วมที่ถูกหลักสุขาภิบาล ในเรื่องการแยกประเภทขยะนั้น
พบว่าไม่มีการแยกประเภทขยะเปียก ขยะแห้ง ก้อนทิ้ง เนื่องจากไม่มีถังขยะแยกประเภทจัดไว้ให้ ผู้
ศึกษาวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยไว้ว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะพฤติกรรมการรักษา
ความสะอาดของนักท่องเที่ยวบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี
ต้องมีการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการรักษาสภาพแวดล้อม โดยชี้ให้เห็นถึงความจำ
เป็นในการมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดตลาดน้ำดำเนินสะดวกให้มากขึ้น โดยการท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทยควรเข้ามามีบทบาทในการรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในการรักษา

ความสะอาด โดยอาจจัดทำโปสเตอร์ ป้ายประกาศ ต่างๆ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด จัดให้มีถังขยะแยกประเภทไว้ในบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวกด้วย มีการประชาสัมพันธ์ โดยอาศัยสื่อต่างๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวร่วมกันรักษาความสะอาด นอกจากนี้ควรมีการตรวจตรา จับกุม และลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด พ.ศ. 2535 อย่างจริงจัง เพื่อส่งเสริมให้มีพฤติกรรมการรักษาความสะอาดที่ถูกต้องมากขึ้น โดยการใช้กฎหมายดังกล่าวไม่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวตลาดน้ำ

LOCATION(S): MU LIBRARY

ทายาท กิตติกุล. ปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจไปท่องเที่ยวต่างประเทศของ
คนไทย : กรณีศึกษาคนไทยที่กำลังจะเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศโดยผ่านทาง
ด่านตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2540.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเหตุจูงใจที่ทำให้คนไทยต้องการไปท่องเที่ยว
ต่างประเทศ แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในต่างประเทศที่คนไทยค้นหา ลักษณะสำคัญ
ของแหล่งท่องเที่ยวที่คนไทยนำมาใช้พิจารณาก่อนการตัดสินใจไปท่องเที่ยวต่างประเทศ และปัจจัย
บางประการที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจไปท่องเที่ยวต่างประเทศของคนไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ คนไทยที่กำลังจะเดินทางไปต่างประเทศโดยผ่านทางด่านตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานเชียงใหม่เท่านั้น ระหว่างวันที่ 1 มกราคม
2540 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2540 โดยมีขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 361 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
คือ แบบสอบถามซึ่งมีระดับความเชื่อมั่น 0.8813 และได้นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ด้วยเครื่อง
คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อใช้ในการคำนวณค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการ
ทดสอบสมมติฐานด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ คนไทยที่กำลังจะไปท่องเที่ยวต่างประเทศ
ส่วนมากเป็นเพศหญิง โดยมีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี และสมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่ สำเร็จการ
ศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด (44.0 เปอร์เซ็นต์) มีอาชีพธุรกิจเอกชน มีรายได้ต่อเดือนอยู่ใน
ช่วง 10,001 – 20,000 บาท และมีเงินออมต่อเดือนต่ำกว่า 10,001 บาทเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเหตุจูงใจ
ที่ทำให้คนไทยต้องการไปท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เกิดจากความตั้งใจที่จะไปท่องเที่ยวต่าง
ประเทศ ซึ่งสะสมมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และพบว่าสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ และ
นิตยสารเป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวต่างประเทศของคนไทยส่วนใหญ่ค้นหา คนไทยให้
ความสำคัญกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีปัจจัยด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากที่สุด และ
แหล่งท่องเที่ยวต่างประเทศที่คนไทยใฝ่ฝัน และต้องการจะไปท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ประเทศ
สวิตเซอร์แลนด์ แต่แหล่งท่องเที่ยวต่างประเทศที่คนไทยเดินทางไปมากที่สุดคือ เมืองคุนหมิง
ประเทศจีน ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ กับการตัดสินใจ
ไป 0.2020 ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด ส่วนปัจจัยด้านแรงจูงใจ สินค้าทางการท่องเที่ยว
เที่ยว ราคาของสินค้าทางการท่องเที่ยว ผู้จัดการหน่วยสินค้าทางการท่องเที่ยว การส่งเสริมการตลาด
ของสินค้าทางการท่องเที่ยว ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เงินออมต่อเดือน ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ อายุ ค่า
นิยม กลุ่มอ้างอิง ความเชื่อและทัศนคติ สถานภาพการสมรส รายได้ต่อเดือน อาชีพ ประสบ

การณ์ในการท่องเที่ยวต่างประเทศ ระดับการศึกษาและเพศก็มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของประเทศไทยสามารถนำไปใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงแผนงานในการสนองความต้องการของผู้บริโภคไว้ว่า ผู้เป็นเจ้าของสินค้าทางการท่องเที่ยวต้องพยายามควบคุมคุณภาพของสินค้าทางการท่องเที่ยว รวมถึงราคาสินค้าให้เป็นจริงตามที่ผู้ซื้อ หรือนักท่องเที่ยวคาดหวังไว้ ควรมีการสร้างและรักษาภาพลักษณ์ของสินค้าทางการท่องเที่ยวอยู่เสมอ มีการนำเสนอสินค้าทางการท่องเที่ยว เพื่อให้ผู้ซื้อสามารถติดต่อและเข้าถึงแหล่งที่ขายสินค้าทางการท่องเที่ยวได้สะดวก กระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยว ด้วยการใช้สิทธิต่างๆ รวมถึงการนำเสนอโดยผ่านพนักงานที่ได้รับการอบรมมาโดยตรง เพิ่มคุณภาพด้วยการบริการ โดยเฉพาะการให้ความสะดวกสบายแก่ลูกค้าตลอดการเดินทาง นอกจากนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของผู้ที่มาบริโภคสินค้าทางการท่องเที่ยวของตน

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

กรณีศึกษา เครื่องทนต์. ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาแผนกการท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาแผนกการท่องเที่ยว ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาแผนกการท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปี 2 จำนวน 121 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาแบบปรนัยจำนวน 100 ข้อ ที่ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และแบบสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษแบบปรนัยจำนวน 100 ข้อ ที่ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน โดยค่าความเที่ยงของแบบสอบทั้ง 2 แบบเท่ากับ .83 และ .89 ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้คือ พื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาในหัวเรื่องประเพณี วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และศิลปะของนักศึกษาแผนกการท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในแต่ละหัวเรื่อง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษในหัวเรื่องเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาในหัวเรื่องประเพณี กับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ พบว่าอยู่ในระดับสูงคือ มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .77 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเรื่องที่นักศึกษาได้ฟังเป็นเรื่องเกี่ยวกับประเพณีประจำท้องถิ่น ซึ่งนักศึกษามีความคุ้นเคยและพบเห็นเป็นประจำทุกปี จึงทำให้นักศึกษามีพื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาในหัวเรื่องประเพณีมาก พื้นความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาโดยรวมของนักศึกษาก็มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นกัน

LOCATION(S) : CU LIBRARY

อนันต์ สุรพัฒน์. การศึกษาเปรียบเทียบเชิงพื้นที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวประเภทมรดกทางวัฒนธรรม : กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของการมีส่วนร่วม และปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองพระนครศรีอยุธยาที่มีต่อการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวประเภทมรดกทางวัฒนธรรม โดยเป็นการศึกษาเปรียบเทียบในเชิงพื้นที่เพื่อพิสูจน์ว่าระดับของการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระต่างๆ ที่อยู่ในชุมชน และรวมทั้งตัวแปรอิสระในด้านความแตกต่างในเชิงพื้นที่ เป็นไปในลักษณะใดบ้าง พร้อมกับศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามประชาชนในชุมชนท้องถิ่น และแบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนข้อมูลจากแผนที่ต่างๆ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในชุมชนท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองพระนครศรีอยุธยา จำนวน 200 ราย ใน 16 ชุมชน โดยแยกเป็นชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ภายในบริเวณเกาะเมืองจำนวน 6 ราย ชุมชนและชุมชนท้องถิ่นที่อยู่ภายนอกบริเวณเกาะเมืองจำนวน 10 ชุมชน โดยมีการสุ่มตัวอย่างในพื้นที่ตามหลักการทางภูมิศาสตร์ เป็นการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนโดยใช้วิธี random point sampling within clusters

ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้คือ ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวประเภทมรดกทางวัฒนธรรมอย่างมีนัยสำคัญคือตัวแปรเกี่ยวกับอายุของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น โดยกลุ่มของผู้มีอายุระหว่าง 56 – 65 ปี เป็นกลุ่มของประชาชนที่มีระดับของการมีส่วนร่วมมากกว่ากลุ่มคนในช่วงอายุอื่นๆ ส่วนตัวแปรที่เกี่ยวกับเพศ อาชีพ พื้นที่ ระยะเวลาในการอาศัย และความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวประเภทมรดกทางวัฒนธรรม ระดับการมีส่วนร่วมทั้งในบริเวณเกาะเมือง และบริเวณนอกเกาะเมืองอยู่ในระดับปานกลางเหมือนกันทั้งสองพื้นที่ แต่ถ้าไม่มีการแบ่งแยกพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน ในบริเวณเขตเทศบาลจะมีส่วนร่วมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 51 ของประชากรทั้งหมด ด้านปัญหาอุปสรรคของการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ได้แก่ การที่ประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าหน้าที่ความรับผิดชอบในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวเป็นหน้าที่ของกรมศิลปากร และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเท่านั้น ประชาชนมักไม่กล้าตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ เพราะคิดว่ามีความรู้ด้านการอนุรักษ์ และประวัติแหล่งท่องเที่ยวด้านมรดกทางวัฒนธรรมไม่เพียงพอ พร้อมทั้งรัฐขาดกระบวนการชักจูง

ประชาชนให้เข้าไปมีส่วนร่วม รัฐจึงควรมีการชักชวนและสนับสนุนให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากกว่าที่จะให้ชุมชนแสดงออกในการอนุรักษ์เอง นอกจากนี้ประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะอยู่ในระดับปานกลาง จึงไม่มีโอกาสและเวลาเพียงพอในการเข้ามามีส่วนร่วมได้มากเท่าที่ควร พร้อมทั้งขาดผู้นำชุมชนที่มีความเข้มแข็ง และการนำกิจกรรมของหน่วยงานที่รับผิดชอบลงไปดำเนินการไม่ทั่วถึง ดังนั้นจึงควรมีการจัดอบรม และให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แก่ชุมชน เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึก และทำให้ประชาชนได้ใช้ความรู้ที่มีในการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวมรดกทางวัฒนธรรมอย่างจริงจัง

LOCATION(S) : RU LIBRARY

นงเยาว์ ใจห่อ. ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเรื่องศักยภาพของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วย
ฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-
tourism). การค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพและความพร้อมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่
ด้านดึงดูดใจและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึง ด้านสิ่ง
อำนวยความสะดวก ด้านบุคลากรและการจัดการในพื้นที่ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน
กับแหล่งท่องเที่ยวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism) นอกจากนี้ยังได้ศึกษาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการท่อง
เที่ยวโดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ด้านข้อ
จำกัดของพื้นที่ที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว และด้านปัญหาที่อาจเกิดขึ้นโดยตรงต่อพื้นที่
และท้ายที่สุดคือเพื่อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมต่อศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วย
ฮ่องไคร้ เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัว
อย่าง รวมทั้งได้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากแนวคิด เอกสาร หนังสือ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์
ตามกรอบแนวคิดเนื้อหาศักยภาพ และความพร้อมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้
แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 100 ราย กลุ่มผู้ประกอบการและนักวิชาการจำนวน 100 ราย และ
กลุ่มเจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 46 ราย รวมทั้งสิ้น 146 ราย

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ การศึกษาศักยภาพและความพร้อม
ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ แยกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 กลุ่มนักท่องเที่ยว พบว่า
นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาห้วยฮ่องไคร้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ
ระหว่าง 31 – 40 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยมากประกอบ
อาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจ ในส่วนความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อศักยภาพและความพร้อม
ของศูนย์ศึกษาพัฒนาห้วยฮ่องไคร้นั้น นักท่องเที่ยวให้ความพร้อมในระดับมากในด้านความดึงดูด
ใจและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
และด้านบุคลากรและการจัดการพื้นที่ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวให้ความพร้อมในระดับปานกลางใน
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นกับแหล่ง
ท่องเที่ยว ส่วนที่ 2 กลุ่มผู้ประกอบการและนักวิชาการ พบว่าผู้ประกอบการและนักวิชาการส่วน
ใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส และมีการศึกษาในระดับ

ปริญญาตรี โดยมากประกอบอาชีพรับจ้างและพนักงานเอกชน ในส่วนความคิดเห็นของผู้ประกอบการและนักวิชาการต่อศักยภาพและความพร้อมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ นั้น ผู้ประกอบการและนักวิชาการให้ความพร้อมในระดับมากในด้านความตั้งใจและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ผู้ประกอบการและนักวิชาการให้ความพร้อมในระดับปานกลางในด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ด้านบุคลากรและการจัดการในพื้นที่ และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นกับแหล่งท่องเที่ยว ในขณะที่ผู้ประกอบการและนักวิชาการให้ความพร้อมในระดับน้อยต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนที่ 3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีสถานภาพใกล้เคียงกันทั้งสมรสและโสด มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรี มีอาชีพทั้งลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว มีทั้งระดับปฏิบัติงานและระดับบริหาร ในส่วนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่แหล่งท่องเที่ยวต่อศักยภาพและความพร้อมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ นั้น เจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยวให้ความพร้อมในระดับมากในด้านสิ่งตั้งใจและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และด้านบุคลากรและการจัดการในพื้นที่ นอกจากนี้ยังให้ความพร้อมในระดับปานกลางในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นกับแหล่งท่องเที่ยว และให้ความพร้อมในระดับน้อยต่อด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว สำหรับการศึกษาลักษณะและปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ แยกเป็น 3 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 กลุ่มนักท่องเที่ยว ให้ความคิดเห็นในระดับมากในด้านความสามารถในการรองรับของพื้นที่ และให้ความคิดเห็นในระดับปานกลางต่อด้านข้อจำกัดของพื้นที่ที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นโดยตรงต่อพื้นที่ ส่วนที่ 2 กลุ่มผู้ประกอบการและนักวิชาการ ได้ให้ความคิดเห็นในระดับปานกลางในด้านความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ด้านข้อจำกัดของพื้นที่ที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวและด้านปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ ส่วนที่ 3 กลุ่มเจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว ให้ความคิดเห็นในระดับมากในด้านความสามารถในการรองรับของพื้นที่ และให้ความคิดเห็นในระดับปานกลางต่อด้านข้อจำกัดของพื้นที่ที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยว และปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ณัฐินี ศรีวงศ์ตระกูล. แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรม

ท่องเที่ยวในสถาบันราชภัฏ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏนครราชสีมา. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนของโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนของโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และโปรแกรมวิชาอื่นๆ นอกจากนี้ยังใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลด้วย ทั้งนี้แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 สำหรับอาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ชุดที่ 2 สำหรับนักศึกษาในโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ส่วนแบบสัมภาษณ์ก็แบ่งออกเป็น 2 ชุดเช่นกัน คือ ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถาบันราชภัฏนครราชสีมา และชุดที่ 2 สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 อาจารย์ผู้สอนในโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สถาบันราชภัฏนครราชสีมา ในปีการศึกษา 2543 จำนวนทั้งหมด 5 คน กลุ่มที่ 2 นักศึกษาที่กำลังเรียนในโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ภาคปกติ ระดับปริญญาตรี 4 ปี ในปีการศึกษา 2543 จำนวน 118 คน กลุ่มที่ 3 ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ในเขตอำเภอเมืองนครราชสีมา จำนวน 10 คน และกลุ่มที่ 4 ผู้บริหารสถาบันราชภัฏนครราชสีมาที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวคือ อธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ และประธานโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ สภาพการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของสถาบันราชภัฏนครราชสีมาจากการประเมินทั้งของอาจารย์และนักศึกษา พบว่าสภาพการเรียนการสอนของโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีการปฏิบัติโดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยของแต่ละด้านจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาตามความเห็นของอาจารย์ ด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์ผู้สอน ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษาตามความเห็นของนักศึกษา ด้านการเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอน ด้านหลักสูตร ด้านสื่อประกอบการสอน ด้านการวัดผล

และประเมินผลการเรียน สำหรับปัญหาการเรียนการสอนของโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พบว่า อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันว่า การเรียนการสอนของโปรแกรมวิชามีปัญหาโดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดก็พบว่าปัญหาที่พบในระดับมากที่สุดคือ การขาดแหล่งวิชาการและงบประมาณสนับสนุนจากทางสถาบัน ส่วนปัญหาที่พบอยู่ในระดับน้อยที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนห้องเรียน สำหรับแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนของโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พบว่า อาจารย์มีความเห็นว่า ควรให้มีการจัดสรรโควตาในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท - เอกมากที่สุด ส่วนการพัฒนาด้านสื่อประกอบการสอน มีวิธีในการพัฒนาด้านการประเมินและวัดผลผลการเรียน ควรใช้วิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าจะพัฒนาในด้านอุปกรณ์การเรียนที่เกี่ยวกับวิชาเฉพาะด้านหรือเฉพาะสาขา และควรเน้นการฝึกปฏิบัติในรายวิชาต่างๆ ที่สอนให้มากขึ้น เพื่อสร้างความชำนาญและทักษะให้แก่นักศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารสถาบันราชภัฏนครราชสีมาที่มีความเห็นว่า ควรเน้นคุณลักษณะเฉพาะของนักศึกษาให้มีพื้นฐานความรู้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี เน้นความมีมนุษยสัมพันธ์ มีใจบริการโดยกำหนดลงในเนื้อหาในรายวิชาอย่างชัดเจน เน้นให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพอย่างถูกต้องและมีจรรยาบรรณ เน้นให้เป็นการเรียนลึก ๆ ลงไปในเฉพาะด้านในสาขาวิชาชีพ ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานให้แก่บุคลากรประจำโปรแกรม ควรให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอก หรือศึกษาดูงานในต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะและนำข้อดีอันพึงปฏิบัติมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของโปรแกรม นอกจากนี้สถาบันควรให้การสนับสนุนให้โปรแกรมวิชาในการจัดกิจกรรมหรือการจัดทำโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา โปรแกรมวิชาควรมีการจัดแนะแนวการศึกษาต่อในโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในการเรียนการสอน และวัตถุประสงค์ของโปรแกรมวิชาก่อนจะตัดสินใจเข้ามาศึกษา ควรให้การสนับสนุนงบประมาณแก่โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ควรให้มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษากับสถาบันอื่นๆ ทั้งในและต่างประเทศ และทำยที่สุดคือ ควรเน้นให้มีการประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในการผลิตบัณฑิต ส่วนผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวมีความเห็นว่า การเรียนการสอน ควรเน้นการฝึกประสบการณ์จริงมากขึ้น ควรจัดให้นักศึกษาได้เรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปใน 2 ปีการศึกษาแรก และ 2 ปีการศึกษาหลัง ให้เป็นการเรียนเฉพาะสาขาวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและออกฝึกประสบการณ์ ควรมีการเรียนระหว่างการท่องเที่ยวและการโรงแรมให้ชัดเจน และให้นักศึกษาเลือกเรียนได้เฉพาะสาขา เพื่อจะได้มีความชำนาญเฉพาะด้าน อาจารย์ผู้สอนควรเป็นผู้ที่เน้นการให้ความรู้ในเนื้อหาวิชา หลักการแนวคิดและทฤษฎี ส่วนด้านประสบการณ์ควรจะเชิญวิทยากรที่ปฏิบัติงานจริงมาให้ความรู้ และทักษะในการทำงาน หรือควรจ้างผู้ที่อยู่ในสาขาวิชาชีพมาสอน โดยสถาบันต้องให้ความรู้และ

พัฒนาทักษะในด้านการสอน หรือวิชาชีพครูก่อน สถาบันควรให้ความสำคัญในการพัฒนาอาจารย์ผู้สอน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาต่อ การเข้าอบรม การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งในและต่างประเทศ และท้ายที่สุดผู้สอนควรเน้นให้นักศึกษาเข้าใจถึงอาชีพการบริการและเน้นให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่ออาชีพการบริการ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ด้านหลักสูตร พบว่ามีปัญหาคือ ยังไม่มีความชัดเจนและขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรของอาจารย์ผู้สอนหรือผู้ที่นำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นการแก้ไขปัญหานี้จึงควรแยกหลักสูตรให้ชัดเจนและให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนแขนงใดแขนงหนึ่งเพื่อความชำนาญในวิชาชีพ โดยอาศัยความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน ควรปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน และให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาด้านภาษาได้เอง โดยทางสถาบันควรเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรหรืออาจารย์ผู้สอนให้กับนักศึกษา สำหรับในการจัดกิจกรรมนั้น อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาควรเข้าร่วมในการปรับหรือพัฒนาหลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของสถาบันราชภัฏ ควรมีการทำการศึกษาหรือวิจัยความต้องการแรงงานในท้องถิ่นเพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตร และสถาบันควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแก่อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการสัมมนา ด้านนักศึกษา พบว่านักศึกษามีเจตคติไม่ถูกต้องเกี่ยวกับอาชีพในสายงานการบริการหรืออาชีพในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และนักศึกษขาดความพร้อมทางการเงิน อีกทั้งยังขาดความสามารถทางด้านภาษา ดังนั้นจึงควรแก้ไขโดยการจัดแนะแนวการศึกษาต่อใน โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนของ โปรแกรมวิชาและความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพการบริการหรืออาชีพในสายงานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ควรทำความเข้าใจกับนักศึกษาที่เลือกเรียนใน โปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กับกิจกรรมการเรียนการสอน และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มแรก และควรสร้างเกณฑ์ในการคัดเลือกนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความสะดวกทางภาษา ส่วนกิจกรรมที่ควรทำคือ จัดแนะแนวการเรียนใน โปรแกรมวิชาในสถาบัน และเชิญนักศึกษาจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่สนใจมาเข้าร่วม และปฐมนิเทศนักศึกษาปีที่ 1 เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมวิชาการเรียนการสอนและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ด้านอาจารย์ผู้สอน พบว่ามีปัญหาการขาดความชำนาญในสาขาวิชา ขาดแคลนอาจารย์และวิทยากรผู้มีประสบการณ์ มีภาระงานสอนและงานสถาบันมากเกินไป ค่าตอบแทนต่ำไม่มีแรงจูงใจในการเป็นอาจารย์ ดังนั้นอาจแก้ไขได้โดยการจัดสรรโควตาการศึกษาต่อให้กับอาจารย์ในระดับปริญญาโท-เอก สนับสนุนให้อาจารย์ได้ศึกษาดูงานและเข้าอบรมในต่างประเทศ เพิ่มค่าตอบแทนให้เหมาะสม ส่วนกิจกรรมที่ควรทำคือ จัดการอบรม สัมมนา ให้ความรู้ความเข้าใจแก่อาจารย์เกี่ยวกับการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาสื่อประกอบการสอน และขาดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นจึงควรแก้ไขโดยจัดหาอุปกรณ์สื่อการศึกษาให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และควรจัดสรร

งบประมาณในการทำกิจกรรมอย่างเหมาะสม ส่วนกิจกรรมที่ควรทำคือ จัดให้มีการศึกษาดูงานห้องปฏิบัติการในสถาบันอื่นๆ จัดหางบประมาณสนับสนุนให้มากขึ้น และจัดอบรมให้ความรู้ด้านสื่อประกอบการสอน

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

พิมพ์วรรณ ขอดเผื่อ. การจัดการสถานพักแรมราคาประหยัด : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอบรมและปฏิบัติ
 การสาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สถาบันราชภัฏเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบ
 อิศระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
 2544.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติ
 ความเป็นมา ปัญหา อุปสรรคของการจัดการดำเนินงาน ตลอดจนข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุง
 และพัฒนาสถานพักแรม ศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ ให้มีบริการที่มีมาตรฐานมากขึ้น

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม และการ
 สัมภาษณ์ ร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์
 โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS ด้วยสถิติพรรณนาในรูปการแจกแจงความถี่ และอัตรา
 ร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์
 ถูกนำมาศึกษาหาจุดอ่อนจุดแข็ง เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการ
 จัดการดำเนินงาน แล้วมาหาวิธีการเสนอแนะแก้ปัญหาเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สมบูรณ์ และตรงกับ
 ความจริงมากที่สุด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง
 แบบบังเอิญ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ แยกผู้มาใช้บริการซึ่งมีทั้งอาชีพข้าราชการ นักเรียน / นัก
 ศึกษา รับจ้าง นักธุรกิจและอาชีพอื่น ๆ จำนวน 200 คน และผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งเป็นผู้บริหารและ
 พนักงานของศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ จำนวน 8 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปและความพึงพอใจด้านการ
 บริการและความสะอาดของผู้มาใช้บริการของศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ แยกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1
 ข้อมูลของผู้ใช้บริการซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย
 มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นข้าราชการและนักเรียนนักศึกษา มีระดับการศึกษา
 ส่วนใหญ่ในระดับปวช. / ปวส. / อนุปริญญา และปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เหตุผลในการมาใช้
 บริการคือ ที่พักมีราคาประหยัด คุ้มค่าเงิน ปลอดภัย พนักงานมีอัธยาศัยดี ส่วนแหล่งข้อมูลที่กลุ่ม
 ตัวอย่างได้รู้มาส่วนใหญ่มาจากภายในสถาบันที่ผู้มาใช้บริการทำงานหรือศึกษาอยู่ และคำบอกเล่า
 ปากต่อปาก ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการให้บริการ พบว่า การจองห้องพัก
 การต้อนรับ ความยิ้มแย้มแจ่มใส การอ่อนน้อมถ่อมตน การมีมนุษยสัมพันธ์ ความตั้งใจในการให้
 บริการ การมีไหวพริบของพนักงาน ความสามารถในการบริการ และการให้ข้อมูลข่าวสารและ
 แหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมนั้นอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความ
 พึงพอใจด้านความสะอาดภายในสถานพักแรม พบว่า ความสะอาดภายในห้องน้ำ เครื่องสุขภัณฑ์

ความสะอาดบริเวณภายนอกที่พักรถ บริเวณบันไดและลานจอดรถอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนผ้าเช็ดตัวและความสะอาดภายในห้องรับประทานอาหารอยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุง ในขณะที่เตียงนอนเป็นประเด็นเดียวที่อยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ของผู้ใช้บริการ พบว่า ในบริเวณภายในห้องพัก ห้องน้ำ ล็อบบี้ และภายนอกที่พักรถควรมีการทำความสะอาดทุกวัน และให้แม่บ้านนำเศษขยะไปกำจัดอย่างสม่ำเสมอ ส่วนการจองห้องพัก พนักงานควรมีการบอกรายละเอียดของห้องพักทั้งห้องปรับอากาศและห้องธรรมดา พร้อมกับบอกราคาห้องพักให้กับผู้ใช้บริการอย่างรวดเร็ว เพราะบางครั้งโทรศัพท์มาจากต่างจังหวัด และพนักงานควรสนทนาเป็นภาษาอังกฤษได้พอสมควร ในการต้อนรับแขกควรมีพนักงานประจำเคาน์เตอร์ต้อนรับอย่างน้อย 2 คน เพื่อให้เพียงพอต่อการให้บริการ ส่วนการแต่งกายของพนักงาน ควรแต่งกายประจำถิ่นเพื่อให้เกิดความประทับใจและอบอุ่นใจของผู้มาเยือน การให้ข้อมูลข่าวสารแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดเชียงใหม่ ควรมีเอกสารเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว รวมทั้งแผนที่ของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคเหนือ นอกจากนี้พนักงานควรทราบเกี่ยวกับราคาค่าโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยว ในส่วนของผ้าปูที่นอน ผ้าห่มและผ้าเช็ดตัว ควรเปลี่ยนทุกวัน และมีบริการผู้ใช้บริการอย่างเพียงพอ สำหรับปัญหาอุปสรรคในการจัดการศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ พบว่า ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นได้แก่ ด้านงบประมาณ ศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ เป็นหน่วยงานหนึ่งของสถาบันราชภัฏเชียงใหม่ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ดังนั้นค่าใช้จ่ายและงบประมาณต่าง ๆ ต้องขออนุมัติจากหน่วยงานราชการที่สังกัด จึงทำให้การดำเนินการต่าง ๆ ลำช้า ด้านบุคลากร ศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดองค์กร และมีบุคลากรไม่เพียงพอกับการให้บริการ จึงทำให้การบริการเกิดความล่าช้าและงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ด้านการตลาด ศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ ยังขาดการดูแลเรื่องการตลาด หรือถ้ามีการทำก็มีการใช้สื่อโฆษณาแผ่นพับภายในสถาบันราชภัฏเชียงใหม่เพียงเท่านั้นและไม่ต่อเนื่อง ด้านอื่นๆ พบว่ามีปัญหาสถานที่จอดรถยังไม่เป็นระเบียบและไม่มีป้ายสัญลักษณ์ที่จอดรถ ล็อบบี้ไม่เป็นสัดส่วน สวนหย่อมไม่มีการดูแลรักษาให้สวยงามและไม่มีป้ายสัญลักษณ์และลูกศรชี้ทางเข้าที่พักรถของศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ สำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารต่อการจัดการศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ แยกเป็น ด้านงบประมาณ พบว่า ต้องการมีงบประมาณในการจัดการด้านที่พักรถโดยการปรับห้องพักธรรมดาให้เป็นห้องพักปรับอากาศให้มีปริมาณที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ด้านบุคลากร พบว่า ต้องการจัดแผนกองค์กรของพนักงานให้เป็นสัดส่วนและเพิ่มจำนวนพนักงานให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้มาใช้บริการด้านเทคโนโลยี พบว่า ต้องการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในระบบการทำงานและการให้บริการ ด้านการตลาด พบว่า ต้องการทำโฆษณาประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานการศึกษาทั้งส่วนของรัฐบาลและเอกชน เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับที่พักรถของศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สำหรับข้อมูลทั่วไปของพนักงานต่อการจัดการศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ แยกเป็น ด้านบุคลากร พบว่า ต้องการให้มีการจัดแผนกงานของพนักงานให้เป็นสัดส่วนและเพียงพอต่อการให้บริการ รวมไปถึงการให้ความสำคัญในด้านการส่งเสริมให้ไปฝึกอบรม คู่มือและการประเมินผลงาน เลื่อนขั้น

พิจารณาขึ้นเงินเดือน ด้านเทคโนโลยี พบว่า ต้องการให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยในระบบงาน เพื่อความสะดวกรวดเร็วและช่วยให้งานพิมพ์เอกสารเป็นระเบียบเรียบร้อยขึ้น ด้านการบริการ พบว่า ควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เพียงพอสำหรับผู้มาใช้บริการ ด้านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ พบว่า ควรเตรียมสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น แผ่นพับ แผนที่ไว้ให้บริการแก่ผู้มาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ คือ ผู้บริหาร ควรมีการวางแผนในฝ่ายงานต่าง ๆ การวางแผนด้านการตลาด ด้านงบประมาณให้สามารถดำเนินงานสะดวกรวดเร็วและเป็นระบบยิ่งขึ้น ควรมีการจัดระเบียบองค์กรภายในศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ ใหม่ โดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายงานอย่างชัดเจน นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีการตั้งงานผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเป็นระบบ โดยในการตั้งงานนั้น ควรชี้แจงเหตุผลในการตั้งงานและเปิดโอกาสให้พนักงานทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นด้วย และในกรณีที่ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ได้ดีก็ควรชมเชยหรือให้รางวัลตามความเหมาะสม ศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ ควรจะต้องมีการทำงานเป็นทีม มีการประสานงานกันในแต่ละแผนก อีกทั้งผู้จัดการควรทำคำบรรยายลักษณะงาน (Job Description) ให้กับพนักงานว่าต้องรับผิดชอบงานและมีหน้าที่อะไรบ้าง เพื่อให้ เกิดความเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน ควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งหมดภายในองค์กร เพื่อให้ทราบถึงจุดดีและจุดด้อยสำหรับนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้น ผู้บริหาร ศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ ควรจะมีการพัฒนาให้พนักงานมีศักยภาพในการติดต่อสื่อสารได้หลายภาษา ควรส่งเสริมให้พนักงานไปอบรมดูงานนอกสถานที่ เพื่อให้เกิดความรู้ความสามารถในงานด้าน บริการ ควรมีการปรับปรุงบรรยากาศภายในสถานพักแรมให้เหมาะสมกับการพักผ่อน และเป็นสัดส่วนของแขกผู้มาใช้บริการ ควรมีคอมพิวเตอร์มาช่วยในการทำงานภายในสำนักงาน เพื่อให้เกิด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการทำหนังสือเข้า-ออกทั้งภายในและภายนอกองค์กร ควรจัดให้มีห้อง อาหารไว้บริการแขกเพื่อให้เกิดความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ทางสถานพักแรมศูนย์ฝึกท่องเที่ยวฯ ควรเป็นสมาชิกนิตยสารต่างๆ ภายในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้เกิดการกระจายข่าวสารเกี่ยวกับที่พัก แรมแก่บุคคลทั่วไป และควรเตรียมข้อมูลเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวภายในภาคเหนือ เพื่อไว้บริการแขกผู้มาใช้บริการ ควรมีพนักงานดูแลสวนหย่อมและบริเวณสนามหญ้าอย่าง สม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความสวยงามของสถานพักแรม ควรสร้างโรงจอดรถของสถานพักแรมให้เป็น สัดส่วนไว้สำหรับแขกผู้มาใช้บริการ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากยิ่งขึ้น และท้ายที่สุด คือ ควรมีการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดช่วยในการประชาสัมพันธ์สถานพักแรมให้เป็นที่รู้จักแก่ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานเอกชนและรัฐบาลให้ทั่วถึง

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

0518

สมาน สรรพศรี. การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปกรรมและประวัติศาสตร์ จังหวัดชลบุรี. ชลบุรี:
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2542.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสามารถส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปกรรมและประวัติศาสตร์ ของจังหวัดชลบุรี โดยทำการสำรวจเส้นทางการเดินทางตำแหน่งที่ตั้ง โดยแบ่งเป็นสองกลุ่มใหญ่ คือสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และสถานที่ท่องเที่ยวทางศิลปกรรม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ สถานที่ท่องเที่ยวเน้นเฉพาะแหล่งศิลปกรรมที่สำคัญ ได้แก่ วัดใหญ่อินทาราม ชลบุรี ชมจิตรกรรมฝาผนัง และพระอุโบสถ สมัยอยุธยา วัดอ่างศิลา อ.เมือง ชมจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัชกาลที่ 4 วัดเสม็ด อ.เมือง ชมจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัชกาลที่ 5 วัดราษฎร์บำรุง อ.เมือง ชมจิตรกรรมฝาผนังสมัยรัชกาลที่ 5 วัดใต้ต้นลาน อ.พนัสนิคม ชมจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถ และชมหอไตรกลางน้ำวัดเขาบางทราย อ.เมือง ชมสถาปัตยกรรมมณฑป วัดโบสถ์ อ.พนัสนิคม ชมสถาปัตยกรรมและอุโบสถหลังเก่าสมัยอยุธยา จิตภาวันวิทยาลัย อ.บางละมุง ชมสถาปัตยกรรมร่วมสมัยรัตนโกสินทร์ และวัดญาณสังวราม ชมกลุ่มอาคารสถาปัตยกรรมร่วมสมัย รัชกาลที่ 9 สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวเน้นเฉพาะแหล่งทางประวัติศาสตร์ ได้แก่ โลกพนมดี ต.ท่าข้าม อ.พนัสนิคม ถ้ำเขาชะอาง อ.บ่อทอง เนินพระธาตุ เมืองพระรถ เขต อ.พนัสนิคม และพระจุฑาธุชราชฐาน เกาะสีชัง

LOCATION(S) : BURAPHA LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

มนัส สุวรรณ. โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่
อนุรักษ์ (เชียงใหม่). เชียงใหม่ : โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
ภาคเหนือ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลบรรจุลงในระบบข้อมูลติดตามสภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource Monitoring System) เพื่อการศึกษาบท
ทวนแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาของจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบถึงสถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันตลอดจนแนวโน้มในอนาคต และรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้น
เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการในการจัดการ และฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง
สามารถนำไปใช้ในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป และเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยว
ของจังหวัดเชียงใหม่ ภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับได้ (Carrying Capacity) ของจังหวัด
เชียงใหม่ โดยให้เป็นแผนพัฒนาที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ (Implementability) สำหรับขอบเขต
การศึกษามีดังนี้คือ 1) ศึกษาบททวนแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ที่ผ่านมา โดย
ศึกษาแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวและแผนแม่บทในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ มีการ
ศึกษาและสำรวจเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว ศึกษาแผนลงทุนจังหวัดและแผนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
2) ศึกษาข้อมูลติดตามสภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource Monitoring
System) ซึ่งจัดทำโดยสถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (TDRI) 3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์
ข้อมูล ตลอดจนทฤษฎี ต่างๆที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการและการฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวและ
ศึกษกรณีตัวอย่าง 4) ศึกษาข้อมูลองค์ประกอบของทรัพยากรท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาซึ่ง
สามารถจำแนกได้เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และทางสังคมและวัฒนธรรม 5) ศึกษา
ด้านการตลาดการท่องเที่ยวโดยศึกษาด้านอุปสงค์ทางการท่องเที่ยว (Tourism Demand) โดยจะทำการ
ศึกษาการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศภายในพื้นที่โครงการ และ
ศึกษาด้านอุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply) 6) ศึกษาความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว
แนวโน้มและการประมาณการความต้องการในอนาคตในด้านต่าง ๆ คือ ปัจจัยพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ การกำหนดการใช้ที่ดินที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยว ศึกษาโครงการ
ที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ ศึกษาความสอดคล้องของการพัฒนาการท่องเที่ยว
กับแผนงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน และศึกษาผลกระทบต่อท่องเที่ยวในด้าน
ต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม 7) ศึกษากฎหมาย ขี้อระเบียบ กฎกระทรวง
ประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว การแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบที่เกิดขึ้น
8) วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ โดยวิเคราะห์สภาพปัญหา

และสาเหตุของปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น 9) ข้อเสนอแนะและแนวทางการฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวของพื้นที่โครงการ โดยประเมินผลการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่โครงการที่ผ่านมา สรุปความสัมพันธ์ระหว่างค่านอุปสงค์ อุปทาน และความพร้อมการท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการ เพื่อหาทางเลือกและกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการกำหนดนโยบายพัฒนาการท่องเที่ยว และการจัดการฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยว เสนอแนะมาตรการ แนวทางในการฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวและแนวทางในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งมาตรการในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และจัดเก็บข้อมูลลงในระบบข้อมูลติดตามสภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว

LOCATION(S): MU LIBRARY

: MSU LIBRARY

: SWU LIBRARY

: CU LIBRARY

: KMITL LIBRARY

: RU LIBRARY

: UBU LIBRARY

: SURANAREE LIBRARY

: SU LIBRARY

: NARESUAN LIBRARY

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. รายงานขั้นสุดท้าย (Final Report) : โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือตามเส้นทางแม่น้ำโขงในกลุ่มประเทศอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.

โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือตามเส้นทางแม่น้ำโขงในกลุ่มประเทศอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง เป็นโครงการที่อยู่ในแนวทางการพัฒนาเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงของเส้นทางท่องเที่ยวและเพื่อให้ประเทศไทยมีบทบาทเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวในเขตอนุภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษารวบรวมข้อมูลในระบบโครงข่ายทางการท่องเที่ยวทางน้ำในกลุ่มแม่น้ำโขงที่สามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวบนบกในกลุ่มประเทศอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง รวมทั้งศักยภาพโอกาสความเป็นไปได้และข้อจำกัดทางการพัฒนาการท่องเที่ยว 2) เพื่อวางกรอบหรือแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวตามเส้นทางแม่น้ำโขงที่ถูกต้องและสอดคล้องกับความเป็นจริงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 3) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการกำหนดแนวทางความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนของแต่ละประเทศที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่โครงการ อันจะนำไปสู่การจัดทำแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวทางลุ่มแม่น้ำโขงของททท. ในกลุ่มประเทศอนุภาค และ 4) เพื่อศึกษาลู่ทางการลงทุนด้านการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนของประเทศไทยในพื้นที่ที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวในแม่น้ำโขง ขอบเขตการศึกษามีดังนี้ 1) ลักษณะทั่วไปของแม่น้ำโขง ศึกษานูมิประเทศ ภูมิอากาศ ธรณีวิทยา ลักษณะสำคัญของแม่น้ำโขงและสถานภาพและแนวโน้มในอนาคต 2) สภาพเศรษฐกิจสังคม ศึกษาสภาพเศรษฐกิจสังคมของกลุ่มประเทศอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงรวมทั้งประเทศไทย 3) แหล่งท่องเที่ยว ศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางแม่น้ำโขง ชุมชนในเส้นทาง 4) การศึกษาด้านตลาดการท่องเที่ยว โดยศึกษาตลาดการท่องเที่ยวของอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ตลาดการท่องเที่ยวในประเทศตามเส้นทางแม่น้ำโขง ตลาดการท่องเที่ยวทางเรือตามเส้นทางแม่น้ำโขงในประเทศไทย บริการท่องเที่ยวภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงและแนวโน้มการขยายตัวของตลาดการท่องเที่ยว 5) โครงสร้างพื้นฐานชุมชนและบริการศึกษาสภาพของโครงสร้างพื้นฐานในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง การเดินเรือและท่าเรือในแม่น้ำโขง โครงข่ายถนนเชื่อมโยงกับท่าเรือเมืองศูนย์กลางเพื่อการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางเรือในแม่น้ำโขง และโครงข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง 6) องค์กรและกฎหมาย ศึกษาองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรระดับภูมิภาค องค์กรภายในประเทศและความร่วมมือการเดินเรือในแม่น้ำโขงตอนบน 7) การประเมินศักยภาพเส้นทางท่องเที่ยวทางเรือ ศึกษาแนวความคิดในการประเมินศักยภาพเส้นทางท่องเที่ยวทางเรือ ลักษณะการท่องเที่ยวทางเรือ ลักษณะและจุดสนใจของเส้นทาง สภาพการท่องเที่ยวทางเรือในแม่น้ำโขง และแนวทางเบื้องต้นการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือในแม่น้ำโขง 8) แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือในแม่น้ำโขง

ศึกษานโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยว การจัดช่วงลำนํ้าเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือในแม่น้ำโขง แนวทางการพัฒนาแต่ละช่วงลำนํ้าโขง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ความร่วมมือการพัฒนาการท่องเที่ยว คู่ทางการลงทุน แนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในแม่น้ำโขง การพัฒนาอาชีพและการมีส่วนร่วมของประชาชน

LOCATION(S) : UBU LIBRARY

อภิชาติ อัครมาตย์. การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแก่นักท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ
ธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา
และงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการ
ธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในการป้องกันอาชญากรรมแก่นักท่องเที่ยว ศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ
ที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว และเพื่อเสนอแนะแนว
ทางสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมที่จะเกิดแก่นักท่องเที่ยวในจังหวัดภู
เก็จและจังหวัดต่างๆซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทั่วประเทศ

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ ผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว
ในเขตจังหวัดภูเก็ตจำนวน 272 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว
และกลุ่มอาชีพบริการ การศึกษาสำรวนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างโดยบังเอิญและเก็บรวบรวมข้อมูล
โดยใช้แบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแก่นักท่องเที่ยว
ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่แนะนำนักท่องเที่ยวไม่ให้ทิ้งทรัพย์สินโดยไม่มีใครดูแล ให้ฝาก
ของมีค่าไว้กับผู้นิรภัย ให้ถือกระเป๋าหิ้วนอนก่อนออกไปข้างนอก แนะนำไม่ให้ไปท่องเที่ยวใน
สถานที่เกิดอันตราย รายงานเหตุการณ์การเกิดอาชญากรรมต่อนักท่องเที่ยวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ร่วม
มือกับผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมและสังเกตบุคคลที่น่าสงสัยว่าน่าจะเป็นผู้ก่อการ
อาชญากรรมและรายงานต่อเจ้าหน้าที่ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเป็นสมาชิกของสมาคม ไม่
เคยเข้าร่วมอบรมการป้องกันอาชญากรรม มีความสนใจต่อปัญหาอาชญากรรมมาก รับรู้เกี่ยวกับ
อาชญากรรมที่เกิดแก่นักท่องเที่ยวจากหนังสือพิมพ์ การพูดคุยในที่ทำงาน และจากโทรทัศน์ ส่วน
ใหญ่ไม่พร้อมจะไปเป็นพยานทั้งในชั้นสอบสวนและชั้นศาล

ผู้วิจัยเสนอแนะให้มีการฝึกอบรมให้แก่ภาคธุรกิจในการนำนักท่องเที่ยวในที่ต่างๆ
ควรรหาข้อมูลใหม่ๆเพิ่มเติมเพื่อให้ข้อมูลที่ต้องการแก่นักท่องเที่ยว ควรตรวจตราดูแลด้านความ
ปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดจากสาเหตุต่างๆ ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวขาด
เจ็บหรือเสียชีวิตและควรให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารด้านการท่องเที่ยวรวมทั้งจัดอบรมความรู้ด้าน
ภาษาอังกฤษแก่ผู้ประกอบการเพื่อสามารถสื่อสารแนะนำนักท่องเที่ยวได้

LOCATION(S) : MU LIBRARY

อานาภาพ วงษ์จินดา. ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารและการท่องเที่ยว จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542.

วิทยานิพนธ์นี้คือโครงการ “ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารและการท่องเที่ยว จังหวัดพิษณุโลก” ซึ่งเกิดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์บริการข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการหาข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดพิษณุโลกเป็นหลัก โดยสามารถเลือกใช้บริการข้อมูลได้หลายระดับ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ใช้บริการ ซึ่งแบ่งได้ 3 ระดับ คือ 1) กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ต้องการข้อมูลคร่าวๆ เพื่อเตรียมตัววางแผนสำหรับการเดินทางท่องเที่ยวก่อนไปสถานที่จริง โดยสามารถใช้บริการได้ในส่วนบริการข้อมูลท่องเที่ยว 2) กลุ่มบุคคลผู้สนใจในแหล่งท่องเที่ยว สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งจะได้ข้อมูลทั้งในระดับภาพรวมและรายละเอียด สามารถใช้บริการโดยเข้าชมนิทรรศการ ซึ่งเป็นการจัดแสดงงานในรูปแบบที่น่าสนใจ ใช้สื่อที่ทันสมัย 3) กลุ่มนักเรียน นักศึกษา นักวิชาการที่ต้องการค้นคว้าหาข้อมูลการท่องเที่ยวในรายละเอียดที่สามารถอ้างอิงได้ เพื่อการศึกษาในเชิงวิชาการ โดยมีส่วนการศึกษาเพื่อตอบสนองการใช้งาน ซึ่งประกอบด้วยห้องสมุดและส่วนประชุมสัมมนา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออกแบบสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของเมือง ทำเลที่ตั้งโครงการและพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายหลัก ศึกษาการออกแบบสถาปัตยกรรมที่มีการจัดแสดงในรูปแบบนิทรรศการและเพื่อศึกษารายละเอียดอื่นๆ ประกอบการออกแบบสถาปัตยกรรม เช่น การจัดภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับสถาปัตยกรรมและที่ตั้ง งานระบบที่สำคัญ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการศึกษาแบ่งเป็น 2 ภาคคือ ภาคข้อมูล เป็นการรวบรวมข้อมูลและศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวกับโครงการเพื่อนำมากำหนดโปรแกรมการออกแบบ และภาคออกแบบ เป็นขั้นตอนการออกแบบตามโปรแกรม โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในแนวความคิดที่กำหนดไว้

การบริหารและดำเนินงานโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมือง พิษณุโลก เชิงสะพานเอกาทศรถ ฝั่งตะวันออก บริเวณจุดตัดระหว่างถนนพหลโยธินกับถนนเรศวรติดกับสำนักงานตำรวจภูธรภาค ๖ ประกอบด้วยส่วนพื้นที่ใช้สอยโครงการ 5,685 ตารางเมตร บนพื้นที่โครงการ 4.5 ไร่ องค์กรประกอบโครงการและพื้นที่ประกอบด้วย ส่วนโถงทางเข้าหลัก ส่วนนิทรรศการ ส่วนบริการข้อมูลและข่าวสารการท่องเที่ยว ส่วนการศึกษาซึ่งแบ่งเป็นห้องสมุดและส่วนประชุมและสัมมนา ส่วนร้านอาหาร ส่วนบริหารและธุรการ ส่วนบริการกลาง และส่วนจอดรถ สำหรับกิจกรรมในโครงการมีดังนี้คือ บริการข้อมูลและข่าวสารการท่องเที่ยว จัดนิทรรศการถาวร การแสดงหุ่นเวียนและกลางแจ้ง ห้องสมุดการท่องเที่ยวและห้องโสต จัดอบรม

บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ประชุมและสัมมนาวิชาการที่เกี่ยวข้อง บริการเสริม เช่น ร้านอาหาร ขายของที่ระลึก สํารวจและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ และการบริหารและดูแลโครงการ

LOCATION(S): SU LIBRARY

สุวัฒนา สัตตบรรณสุข. ศูนย์บริการวิชาการและการท่องเที่ยว จ.ลพบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2541.

วิทยานิพนธ์ศูนย์บริการวิชาการและการท่องเที่ยว จ.ลพบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาการออกแบบสร้างสรรค์มวลของสถาปัตยกรรม ให้สัมพันธ์กับกิจกรรมใช้สอยต่างๆ ผนวก
กับอิทธิพลทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และสถาปัตยกรรมท้องถิ่น โดย
การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ให้เกิดสถาปัตยกรรมไทยร่วมสมัยที่มีลักษณะเฉพาะ
ศึกษาการสร้างสรรค์บรรยากาศของสถาปัตยกรรมทั้งภายในและภายนอก ให้ผู้ใช้เกิดการรับรู้เรื่อง
ราวเกี่ยวกับความเป็นมาของเมือง และศึกษาถึงการจัดผังบริเวณรวม โดยคำนึงถึงความกลมกลืน
ของสภาพแวดล้อมที่ตั้ง โดยทั้งหมดมิได้ลงไปลงในรายละเอียดอื่นๆ เช่น งานโครงสร้าง งาน
ระบบ จึงเป็นวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์ในรูปของงานออกแบบทางสถาปัตยกรรมเท่านั้น โครงการนี้มี
องค์ประกอบหลักแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) ส่วนบริการวิชาการและการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
โถงทางเข้าใหญ่และส่วนประชาสัมพันธ์ ส่วนนิทรรศการ ส่วนบริการวิชาการห้องสมุด ส่วน
บริการการท่องเที่ยว ส่วนอเนกประสงค์ ส่วนบริหารและเจ้าหน้าที่ และส่วนซ่อมบำรุงและงาน
ช่าง และ 2) ส่วนบริการสาธารณะประกอบด้วย ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกและพื้นที่จอดรถ
รวม

การค้นคว้ารวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้แบ่งเป็นข้อมูลขั้นปฐมภูมิ
คือ การหาข้อมูลเพื่อนำมากำหนดโปรแกรมได้แก่ สถิติตัวเลขต่างๆ เช่น สถิติจำนวนนักท่องเที่ยว
และข้อมูลเชิงวิชาการเช่น ข้อกำหนดทางกฎหมาย ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น และ
ข้อมูลทุติยภูมิ คือ การรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตสำรวจ สภาพที่ตั้งสัมภาษณ์ผู้คนในท้องถิ่น
และผู้มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นมา

โครงการศูนย์บริการวิชาการและการท่องเที่ยว จ.ลพบุรี มีเป้าหมายดังนี้คือ 1)การ
ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจังหวัด ก่อนการเที่ยวชมในระยะเวลาอันจำกัด โดยให้ข้อมูลเป็นภาพ
รวมจากส่วนบริการการท่องเที่ยวและการจัดนิทรรศการเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดความเข้าใจใน
เรื่องราวก่อให้เกิดความประทับใจในการเที่ยวชม 2) การให้คำแนะนำทางด้านการท่องเที่ยวอย่าง
ถูกวิธี เช่น แนวทางในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู วัฒนธรรม และทรัพยากรการท่องเที่ยวควบคู่กับสิ่งแวดล้อม
3) การให้ความรู้เพิ่มเติม สำหรับผู้ที่สนใจลึกซึ้งต่อไป ด้วยการนำเสนอจากสื่อต่าง ๆ รวม
ทั้งห้องสมุด เพื่อให้ผู้ที่สนใจค้นคว้าด้วยตนเอง และ 4) ส่วนบริการการท่องเที่ยวโดยจัดให้มีสิ่ง
อำนวยความสะดวกต่าง ๆ อาทิ โถงพักคอย จุดนัดพบ ห้องประชุมสัมมนา สาขาบริษัทนำเที่ยว
ร้านขายของที่ระลึก ส่วนอเนกประสงค์เพื่อจัดงานต่างๆ เช่น เทศกาลประจำปี รวมทั้งเป็นสถานที่
ที่ประกอบกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม และสันทนาการ ซึ่งกิจกรรมต่างๆจะช่วยให้บรรยากาศของ

เมืองคูมิชิวิตชิวาซึน ซึ่งที่ตั้งของโครงการอยู่บริเวณภายในเขตอนุรักษณ์เมืองเก่า บนถนนนารายณ์ อ.
เมือง จ.ลพบุรี มีขนาดพื้นที่ทั้งหมด 11,000 ตารางเมตร หรือ 6.875 ไร่

LOCATION(S): SU LIBRARY

ทิวฉน์ รัตนเกตุ. การศึกษาศักยภาพของพื้นที่และความพร้อมของชุมชนในการส่งเสริมและ
พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประเภทอ่างเก็บน้ำ กรณีศึกษา : อ่างเก็บน้ำคลอง
ระโถก จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวางแผน
สิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของพื้นที่ และความพร้อม
ของชุมชนในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประเภทอ่างเก็บน้ำตามแนวทางการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ผลการศึกษาพบว่า พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ คือ พื้นที่ทางตอนกลางของพื้นที่ศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้แก่บริเวณรอบๆอ่าง
เก็บน้ำ สามารถกำหนดเป็นจุดท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้ เช่น บริเวณห้วยนาง บริเวณเขาจุก บริเวณ
วัดถ้ำหมื่นอน บริเวณศาลาคนเหล็ก บริเวณหมู่บ้านที่ 4 บ้านเหมืองแร่ เป็นต้น รวมทั้งบริเวณเขต
อุทยานแห่งชาติเขาชะเมาและเขาวง ซึ่งมีความเป็นธรรมชาติแบบดั้งเดิมสูง ลักษณะพื้นที่ประกอบ
ด้วยน้ำตก ถ้ำที่มีหินงอกหินย้อยสวยงาม พืชพรรณและสัตว์ป่ามีความหลากหลายทางชีวภาพ
เหมาะแก่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่วนในด้านความพร้อมของชุมชน พบว่าประชาชนในพื้นที่
ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระดับปานกลาง ร้อยละ 55.3 มีทัศนคติต่อการ
ดำเนินการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ระดับปานกลาง ร้อยละ 38.0 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระดับต่ำร้อย
ละ 38.7 จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่าความรู้มีผลต่อทัศนคติเรื่องการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ตัวแปรที่มีผลสูงสุดต่อความรู้และ
ทัศนคติเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คือ บทบาทหรือตำแหน่งในหมู่บ้าน ตัวแปรที่มีผลสูงสุดต่อ
การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์คือ ประเภทเอกสารสิทธิในที่ดินที่อาศัยอยู่ ซึ่งพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเอกสาร
ประเภท ภบท.5 (ภาษีบำรุงท้องที่) มากที่สุด ส่วนความคาดหวังในการลงทุนเพื่อพัฒนาพื้นที่
เพื่อรองรับตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ตอบว่ายังไม่แน่ใจ ผู้วิจัย
สรุปว่าพื้นที่มีศักยภาพเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แต่ในด้านความพร้อมของชุมชนยังมี
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการพื้นที่อย่างเชื่อมโยงในแนวทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ร่วม
กัน

ผู้วิจัยได้เสนอแนะดังนี้คือ ควรมีการฝึกอบรมให้ความรู้เรื่องทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ควรมีการประชุมวางแผนการใช้
ประโยชน์พื้นที่ร่วมกัน อบต. ควรมีบทบาทหรือเป็นแกนนำในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่

ที่ทำให้เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน เพื่อป้องกันผลกระทบที่กำลังเกิดแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเร็ว ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ควรให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ให้มาก ในส่วนของเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐผู้รับผิดชอบพื้นที่ ควรมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ในแนวทางที่ก่อให้เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนบนพื้นฐานของการอนุรักษ์ไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติที่หายากและสิ่งแวดล้อมที่ดี และควรใช้หลักการวางแผนจัดการพื้นที่โดยใช้หลักสหสัมพันธ์วิทยาการ

LOCATION(S) : MU LIBRARY

สร้อยทิพย์ สมัครเขตการณ์. การพัฒนาคู่มือศึกษาธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประจำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการผลิตและทดลองใช้หนังสือคู่มือศึกษาธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประจำเส้นทางศึกษาธรรมชาติ อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตหนังสือคู่มือศึกษาธรรมชาติที่ใช้ประกอบการเดินศึกษาธรรมชาติ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับธรรมชาติในเส้นทาง โดยศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความพึงพอใจ ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อคู่มือศึกษาธรรมชาติ รูปแบบวิจัยเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผล 2 ครั้ง โดยมีเครื่องมือวิจัยคือ คู่มือศึกษาธรรมชาติที่ได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ และการทดลองเบื้องต้น และแบบประเมินคุณภาพคู่มือศึกษาธรรมชาติซึ่งประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ แบบประเมินคุณภาพจากนักท่องเที่ยว และแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติน้ำหนาว และประสงค์จะเดินศึกษาธรรมชาติเส้นทางห้วยห้วยาเครือ จำนวน 40 คน นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS For Windows โดยวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้คู่มือด้วยสถิติ T-Test ประเมินคุณภาพหนังสือคู่มือและความคิดเห็นด้วยสถิติ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ก่อนและหลังการใช้คู่มือศึกษาธรรมชาติที่ผลิตขึ้น พบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้หลังการใช้คู่มือศึกษาธรรมชาติสูงกว่าก่อนการใช้คู่มือศึกษาธรรมชาติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นต่อคู่มือศึกษาธรรมชาติว่ามีความเหมาะสม สามารถสร้างจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้ ขนาดมีความเหมาะสมลักษณะรูปเล่มมีความสวยงามน่าสนใจ สามารถให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติได้มาก นอกจากนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าควรมีการจัดทำหนังสือคู่มือศึกษาธรรมชาติในเส้นทางอื่นด้วยและคิดว่าหนังสือคู่มือศึกษาธรรมชาติเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยมีดังนี้คือ การจัดทำคู่มือศึกษาธรรมชาติควรมีเนื้อหาสั้นกะทัดรัด และได้ใจความชัดเจน ภาพประกอบควรมีปริมาณมาก ขนาดใหญ่และชัดเจน และควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนถึงระดับ อายุ อาชีพ การศึกษา เพื่อง่ายต่อการกำหนดขอบเขตวัตถุประสงค์ และจัดทำคู่มือที่เหมาะสมกับกลุ่มจริง ๆ

LOCATION(S): MU LIBRARY

จินตนา พงศ์ถิ่นทองงาม. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
คลองมหาสวัสดิ์และคลองโยงสำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม
ศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคลองมหาสวัสดิ์และคลองโยงสำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการศึกษาแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้
1) เตรียมการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยสำรวจความจำเป็นและความต้องการจากประชากร
จำนวน 36 คน 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม โดยพัฒนาโครงสร้างและองค์ประกอบหลักสูตร
ฝึกอบรมประกอบด้วยวัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เฉพาะ และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
ความคิดรวบยอด ขอบเขตเนื้อหาสาระ กระบวนการในการฝึกอบรม การวัดและการประเมินผล 3)
การฝึกอบรมและประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 คน ระยะฝึกอบรม 1 วัน
การประเมินหาคุณภาพของหลักสูตรจากแบบทดสอบความรู้และแบบวัดเจตคติก่อนและหลังการ
ฝึกอบรมและแบบประเมินความพึงพอใจวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาด้วยค่าร้อยละ ค่า
เฉลี่ยฐานนิยม ใช้สถิติวิเคราะห์ T-Test

ผลการวิจัยพบว่าผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และเจตคติทางบวกต่อการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผู้เข้าอบรมเห็นว่าหลักสูตร
ฝึกอบรมมีความเหมาะสมมาก ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากและผู้เข้า
รับการอบรมได้รับประโยชน์และความรู้จากการอบรม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาหลักสูตร
ฝึกอบรมและสื่อการสอนวีดิทัศน์เรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในลำคลองสำหรับสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางน้ำในอำเภอพุทธมณฑลควรประชา
สัมพันธ์โครงการท่องเที่ยวทางน้ำเพื่อเตรียมความพร้อมของชุมชนโดยผ่านผู้นำชุมชน ควรมีการจัด
อบรมเชิงปฏิบัติการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางน้ำให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ในการจัดฝึกอบรมครั้งต่อไปควรคัดเลือกตัวแทนสมาชิกสภา
องค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ประธานและรองประธานสภา อบต. เพื่อความสะดวกในการเข้า
รับการอบรมในระยะเวลาที่เหมาะสม และเพิ่มกลุ่มเป้าหมายในอำเภออื่นที่มีลักษณะพื้นที่ใกล้เคียง
กัน และการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมควรมีการสำรวจความจำเป็นและความต้องการในการฝึกอบรม
ทุกครั้งเพื่อกำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม และควรใช้การสัมภาษณ์

แทนการทำแบบสอบถาม จะทำให้ได้รับข้อมูลที่เกิดจากความคิดเห็นของตนเองจากประชากรอย่างแท้จริง ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเกิดประโยชน์สูงสุด

LOCATION(S): MU LIBRARY

รัฐฉวี เจริญศรีพงษ์. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสนปัจจุบันที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน และศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อม บริเวณหาดบางแสน โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจประกอบการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ นักท่องเที่ยวชาวไทย อายุ 15 ปี ขึ้นไป ที่เข้ามาบริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำนวน 400 ราย และสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลแสนสุข ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดูแลรักษา และจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน ซึ่งได้แก่ เทศมนตรี ปลัดเทศบาล และเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสิ้น 4 ราย ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวนค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์นั้นผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การจำแนกหมู่

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมหาดแสนในระดับปานกลาง จากวิเคราะห์การผันแปรพบว่า ที่อยู่ปัจจุบัน ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด มีผลต่อความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และกิจกรรมการท่องเที่ยวมีผลต่อความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การให้คุณค่าหาดบางแสนอายุ มีผลต่อความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นว่า บริเวณหาดบางแสนประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมบางประการเช่น ปัญหาขยะมูลฝอย น้ำทะเลไม่สะอาด และการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำทะเลอันเนื่องจากปรากฏการณ์ซีปลาวาพ นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสนไว้ดังนี้คือ การพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงใดๆ บริเวณหาดบางแสน ควรรักษาความเป็นธรรมชาติของหาดบางแสนไว้ให้มากที่สุด ตลอดจนควรดูแลรักษาสภาพแวดล้อมหาด

บางแสนโดยเฉพาะในด้านการรักษาความสะอาดของชายหาดและน้ำทะเล และควรรักษาภาพพจน์
และความเป็นเอกลักษณ์ของหาดบางแสนให้คงอยู่

LOCATION(S) : MU LIBRARY

: SUKHOTHAI LIBRARY

เขาวรี เจริญสวัสดิ์. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการใช้ประโยชน์อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เพื่อ
นันทนาการ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อม
เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการใช้ประโยชน์อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เพื่อนันทนาการ วิธีการดำเนินการวิจัยใช้แบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไปที่อยู่พักแรมด้วยเต็นท์ ณ สถานที่กางเต็นท์ผากสวยไม้ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่จำนวน 300 ราย ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม ถึง 3 สิงหาคม 2542 ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ต่อสูงสุด การวิเคราะห์ความผันแปรและการวิเคราะห์การจำแนกหมู่

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อทรัพยากรธรรมชาติในระดับปานกลาง ร้อยละ 61.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุ และความคาดหวังต่อการพักผ่อนหย่อนใจ โดยกลุ่มที่มีอายุน้อยมีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่มีอายุมาก กลุ่มที่มีความคาดหวังต่อการพักผ่อนหย่อนใจในระดับสูงมีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่มีความคาดหวังปานกลางและต่ำ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการระดับปานกลาง ร้อยละ 51.9 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความคาดหวังต่อการพักผ่อนหย่อนใจ โดยกลุ่มที่มีความคาดหวังต่อการพักผ่อนหย่อนใจในระดับสูงมีความพึงพอใจมากกว่ากลุ่มที่มีความคาดหวังปานกลางและต่ำ ส่วนเพศ รายได้ การศึกษา อาชีพ จุดประสงค์ของการพักผ่อน ประสบการณ์การพักผ่อน และความรู้กฎระเบียบการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันไม่มีผลทำให้ความพึงพอใจต่อทรัพยากรธรรมชาติและต่อสิ่งอำนวยความสะดวกที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคาดหวังที่จะกลับมากางเต็นท์พักแรมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ในครั้งต่อไปอย่างแน่นอน สำหรับปัจจัยสำคัญที่มุ่งใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมากางเต็นท์พักแรมในอนาคตได้แก่ การมีงบประมาณเพียงพอ การได้ใกล้ชิดธรรมชาติ บรรยากาศความสวยงามตามธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์และความสะดวกในการเดินทาง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้คือ ทางอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ควรจัดส่งเสริมปรับปรุงบริการนันทนาการของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่โดยมุ่งเน้นการให้การศึกษาแก่ประชาชนในด้านระบบนิเวศ ทรัพยากรและการใช้ประโยชน์ ควรมีการพัฒนารูปแบบและประชาสัมพันธ์กิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมสอดคล้องตามลำดับอายุที่เพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ควบคู่กันไป ทั้งนี้เพื่อให้นักท่องเที่ยวทุกวัยได้ใช้เวลาว่างให้เป็น

ประโยชน์อย่างมีความรู้ ความเข้าใจ และรู้จักคุณค่าของนันทนาการในการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรจะมีการรณรงค์ด้วยกลวิธีต่างๆ เช่น ลดหย่อนค่าธรรมเนียม
นิยมเป็นกรณีพิเศษให้กับนักท่องเที่ยวที่มาพักแรมกางเต็นท์กลุ่มนี้เพื่อเป็นแรงจูงใจ และการ
พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกใดๆ เพื่อรองรับกิจกรรมนันทนาการที่สืบเนื่องเกี่ยวข้อง ควรพิจารณา
ความเป็นไปได้ของโครงการในการร่วมมือกับเอกชนและตอบสนองกับความต้องการในการใช้
ประโยชน์ของนักท่องเที่ยว

LOCATION(S) : MU LIBRARY

: SUKHOTHAI LIBRARY

เกศินี ศรีสังวาลย์. ประตูเมืองเชียงใหม่ : ศูนย์ข้อมูลและส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2541.

โครงการประตูเมืองเชียงใหม่เป็นโครงการที่มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อเป็นอาคารที่เน้นในเรื่องภาพลักษณ์ของโครงการโดยอาศัยเนื้อหาของเมืองจากอดีตถึงปัจจุบันในการออกแบบ เพื่อให้เกิดอาคารที่มีลักษณะเป็นที่หมายตา แสดงการเข้าเมือง ซึ่งต้องพิจารณาองค์ประกอบในระดับเมืองควบคู่ไปด้วย นอกจากนี้การใช้สอยภายในโครงการก็มีเนื้อหาที่สอดคล้องกับภายนอก คือการเป็นประตูเมืองที่ไม่ใช่ทำหน้าที่ป้องกันศัตรูเช่นในอดีต แต่เป็นประตูเมืองใหม่ที่ทำหน้าที่ต้อนรับและบ่งชี้เมืองซึ่งอยู่ถัดไปทางเบื้องหลังประตู โครงการนี้จึงมีหน้าที่ให้บริการด้านข้อมูลการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการอารัมภบทก่อนเข้าสู่เมืองในฐานะประตูเมือง

วัตถุประสงค์ของการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้เพื่อศึกษาการจัดผังบริเวณ โดยคำนึงถึงความประสานกลมกลืนกันของสภาพแวดล้อมโดยใช้ Context ของเมืองมาใช้ในการพิจารณาออกแบบ ศึกษาหาที่ตั้งโครงการที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำผังรวมโครงการศึกษาการสร้างสรรคั่มวลของสถาปัตยกรรมทั้งภายในและภายนอก โดยมีการจัดรูปแบบจัดแสดงและการนำเสนอข้อมูลที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมา สังคม เศรษฐกิจ และชีวิตความเป็นอยู่ รวมถึงลักษณะทางกายภาพซึ่งเป็นลักษณะเด่นของจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้สื่อการจัดแสดงที่ทันสมัยในรูปแบบหุ่นจำลองและวีดิทัศน์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินควบคู่ไปกับการได้รับความรู้ในขณะชมและสร้างจินตภาพให้เห็นความเจริญรุ่งเรืองทางศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดเชียงใหม่ ศึกษาถึงการออกแบบที่ได้รับอิทธิพลจากประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นและสถาปัตยกรรมท้องถิ่น ผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ทำให้เกิดอาคารร่วมสมัยที่มีลักษณะเฉพาะ และหาแนวทางของอาคารที่มีลักษณะเป็นอาคารสัญลักษณ์ที่ยังคงลักษณะของอาคารพื้นถิ่นที่ถูกรับให้มีลักษณะที่เหมาะสมกับยุคสมัย

เป้าหมายของโครงการประตูเมืองเชียงใหม่คือ เพื่อสร้างอาคารศูนย์ให้บริการข้อมูลและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูลในภาพรวมด้านประวัติความเป็นมา ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด ลักษณะทางกายภาพ สถานที่ท่องเที่ยวทั้งทางศิลปวัฒนธรรมและสถานที่ตามธรรมชาติ เส้นทางท่องเที่ยว รูปแบบประเพณีที่ควรรู้ การท่องเที่ยวในรูปแบบต่าง ๆ และคำแนะนำในการเดินทางท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี รวมทั้งเป็นศูนย์บริการให้ความสะดวกแก่ผู้ที่มาเยี่ยมเยือนและผู้สนใจทั่วไปทั้งด้านที่พัก การเดินทาง แหล่งจำหน่ายซื้อของตลอดจนการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นการแนะนำหรือเป็นแนวทางทำความเข้าใจและเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีเพื่อการพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งค้นคว้าให้ความรู้กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ สำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวใน

จังหวัดเพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพในการให้บริการ เป็นการให้ข้อมูลความรู้ ความเข้าใจเพื่อประโยชน์ในการทำงานและเปิดรับความคิดเห็นเพื่อการพัฒนาการประกอบการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ภายในโครงการนี้จึงถือได้ว่ารวบรวมองค์การการท่องเที่ยวให้ได้มารวมกัน และร่วมมือกันสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการประสานประโยชน์ทั้งผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว ในส่วนอาคารโดยรวมนอกจากจะประกอบด้วยส่วนที่ให้ข้อมูลทั่วไปแล้ว ยังจะมีส่วนบริการนักท่องเที่ยว ห้องประชุมสัมมนาและสถานที่ประกอบกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม และนันทนาการแก่คนในท้องถิ่น ซึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นก็จะเป็นการก่อให้เกิดกิจกรรม และปรับสภาพให้สามารถดำเนินอยู่ได้ควบคู่ไปกับสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน

องค์ประกอบสำคัญในโครงการได้แก่ ส่วนหลักคือ ส่วนศูนย์ข้อมูลด้านทางท่องเที่ยวและส่วนรองคือ ศูนย์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งแบ่งออกเป็นส่วนย่อยได้ดังนี้คือ 1) ศูนย์บริการข้อมูลและบริการท่องเที่ยว อันประกอบด้วยส่วนข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวส่วนบริการนักท่องเที่ยว ส่วนจัดแสดงนิทรรศการและส่วนบริการให้ความสะดวกสบายแก่ผู้มาเยี่ยมชมเช่น ธนาคาร สาขา ร้านอาหาร ฯลฯ 2) ส่วนประชุมสัมมนาผู้เกี่ยวข้องและมีบทบาทต่อการท่องเที่ยวของจังหวัด และ 3) พื้นที่จอดรถรวม ที่ตั้งของโครงการอยู่บนถนนชูปเปอร์ไฮเวย์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ขนาดพื้นที่ทั้งหมดของโครงการ 16,480 ตารางเมตร

LOCATION(S) : SU LIBRARY

พรรณอนงค์ สิทธิสมจินต์. พิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกบ้านเชียง.
 วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542.

วิทยานิพนธ์สถาปัตยกรรมไทยโครงการ “พิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกบ้านเชียง” มีความมุ่งหมายที่จะศึกษากิจกรรมออกแบบโครงการประเภทพิพิธภัณฑสถานที่มีความสัมพันธ์กับชุมชน โดยที่ชุมชนและกิจกรรมทั้งหมดภายในชุมชน เป็นส่วนจัดแสดงนิทรรศการของพิพิธภัณฑสถานด้วย โดยศึกษาเกี่ยวกับที่ว่างทางสถาปัตยกรรมและรูปลักษณะของอาคารที่มีเอกลักษณ์ท้องถิ่นซึ่งแสดงออกถึงลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมชาวไทยในภาคอีสานศึกษาการออกแบบที่ว่างของอาคารประเภทพิพิธภัณฑสถานที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน และศึกษาประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของชุมชนโดยรวม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในชุมชน และ เป็นประโยชน์ในการกำหนดพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการกลางแจ้งของพิพิธภัณฑสถาน

วิธีการดำเนินการศึกษามีดังนี้ คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก การสำรวจบันทึกภาพชุมชนและกิจกรรมของคนในชุมชนจากสถานที่จริง การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและรอบรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและวิถีชีวิตของชุมชนบ้านเชียง และข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการต่างๆ ที่รวบรวมไว้แล้วจากแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบหมวดหมู่ และแบ่งประเภท แล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลกำหนดพื้นที่ใช้สอยในโครงการและตำแหน่งที่ตั้งโครงการที่เหมาะสม สรุปข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วเป็นโปรแกรมทางสถาปัตยกรรมเพื่อนำไปใช้ในการออกแบบต่อไปและทำการออกแบบโครงการ

ลักษณะเฉพาะของโครงการ คือ การพยายามที่จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นมาของประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและกิจกรรมของท้องถิ่นในปัจจุบันให้มีความผสมผสานกลมกลืนและทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบมากขึ้น โดยโครงการประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 ส่วนคือ ส่วนจัดแสดงที่สัมพันธ์กับพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติบ้านเชียง ส่วนส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่วนส่งเสริมกิจกรรมชุมชน และส่วนสนับสนุนกิจกรรมหลัก นอกจากนี้ยังมีการกำหนดพื้นที่ในการจัดแสดงนิทรรศการกลางแจ้งที่มีชีวิตโดยการเลือกย่านชุมชนที่มีวิถีชีวิตจริงในปัจจุบันและสามารถสื่อให้เห็นถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของท้องถิ่นมาจัดแสดงร่วมกับส่วนจัดแสดงนิทรรศการส่วนอื่นๆ ของพิพิธภัณฑสถานด้วย เพื่อให้ผู้ชมได้สัมผัสกับบรรยากาศความเป็นท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ดังนั้นเพื่อเพิ่มให้เกิดความรู้ความเข้าใจถึงรากเหง้าและวิถีชีวิตของผู้คนในชุมชนบ้านเชียงปัจจุบันมากขึ้นจึงเห็นสมควรที่จะจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกบ้านเชียงขึ้น ซึ่งจะเป็นการจัดแสดงในเรื่องของประวัติศาสตร์ ชาติพันธุ์วิทยา วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ วิถีชีวิต และมรดกทางวัฒนธรรม เช่น ศิลปหัตถกรรมท้องถิ่น การละเล่น

การแสดง และการจัดแสดงกลางแจ้งในลักษณะที่นำผู้ชมเข้าไปสัมผัสวิถีชีวิตจริงในชุมชนโดยตรง ซึ่งจะทำให้ผู้ชมได้เข้าใจวิถีชีวิตของชุมชนอย่างแท้จริงซึ่งจะครอบคลุมพื้นที่ที่เป็นแหล่งมรดกโลก ของบ้านเชียง อันประกอบไปด้วย หมู่บ้านคำอ้อ หมู่บ้านปูลู และหมู่บ้านเชียง ซึ่งเป็นกลุ่มหมู่บ้านซึ่งอยู่ไม่ห่างกันมากนัก โดยมีหมู่บ้านเชียงเป็นศูนย์กลางของโครงการ เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่คนในท้องถิ่นและส่งเสริมให้เป็นสัญลักษณ์อีกประการหนึ่งของวัฒนธรรมบ้านเชียง

LOCATION(S) : SU LIBRARY

ศิริรักษ์ ปิ่นแมนปิ่น. ความรู้ของผู้ปฏิบัติงานทางด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ศึกษากรณีผู้ปฏิบัติงานทางด้านสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานเอกชน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ของผู้ปฏิบัติงานทางด้านสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน และศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ของผู้ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้ปฏิบัติงานทางด้านสิ่งแวดล้อมจำนวน 222 ราย จากหน่วยงานของรัฐคือ กรมป่าไม้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และหน่วยงานเอกชน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) สถิติที่ใช้คือ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที สถิติวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุโดยเฉลี่ย 39 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เคยเข้าร่วมกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาสังคมสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านการท่องเที่ยวในช่วง 5 ปี และต่ำกว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่เคยปฏิบัติหน้าที่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเคยเข้าร่วมประชุม ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พบว่ากลุ่มประชากรทั้งหมดเคยได้รับข่าวสารการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จากการประชุมอบรมสัมมนา จุลสาร วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือเอกสารต่าง ๆ เพื่อนร่วมงาน และจากแหล่งอื่น ๆ กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้อยและมีความคิดเห็นว่าแหล่งข่าวสารในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ยังไม่เพียงพอ กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ให้คุณค่าต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาก ด้านระดับความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พบว่า กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับสูงส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ของกลุ่มประชากรพบว่า เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา และตำแหน่งที่แตกต่างกัน จะมีความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไม่แตกต่างกันส่วนการรับรู้ข่าวสารและการให้คุณค่าต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่วนตัวแปร อายุ รายได้ และประสบการณ์การทำงานด้านสิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ผู้วิจัยได้เสนอแนะดังนี้คือ ด้านการส่งเสริมการให้ความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ควรให้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แก่ผู้เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดและคำจำกัดความ ข้อปฏิบัติในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ข้อมูลสถิติต่าง

ๆ การอ้างอิงข้อมูลและการศึกษาที่ทันสมัย เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สำหรับแหล่งข่าว
สารทุกประเภท เช่น สื่อมวลชน สื่อบุคคล อินเทอร์เน็ต ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการเผยแพร่ความรู้ เช่น สถาบันการศึกษา
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมป่าไม้ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ เป็นต้น
ซึ่งประชากรส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะได้รับความนิยมต่อไป ทั้งนี้ควรมี
การจัดการปัญหาต่างๆ ให้ลดลงก่อน เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว
สาธารณูปโภคและบริการ นอกจากนี้ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง
ในเรื่องต่างๆ ควรจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมโดยใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมและการประสาน
กับผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเป็นผู้ส่งเสริมให้เกิดความรู้ การให้
คุณค่าต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการประสานงานและการมีส่วนร่วมในการวาง
แผนการจัดอบรมศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรมีการศึกษา
วิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ เช่นนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในกลุ่มเป้า
หมายอื่นๆ เช่นนักท่องเที่ยว ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ
กลุ่มประชากรอื่นๆ และศึกษาวิจัยความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในแหล่งท่องเที่ยว
ประเภทต่างๆ จากกลุ่มนักท่องเที่ยวและประชากรในท้องถิ่น

LOCATION(S) : MU LIBRARY

วิรุจ อัครประสาท. บ้านนักท่องเที่ยวห้วยน้ำค้าง เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.

การศึกษาโครงการบ้านพักนักท่องเที่ยวห้วยน้ำค้าง เพื่อการท่องเที่ยวอนุรักษ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการออกแบบอาคารประเภทรีสอร์ตในพื้นที่ป่าธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ปัจจุบันกำลังมีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มว่าจะดีขึ้นเรื่อยๆ และสอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ศึกษาการวางผังและออกแบบกลุ่มอาคารที่มีลักษณะการใช้งานต่างๆ กันไปดังนี้คือ การบริการที่พัก การบริการข้อมูล การท่องเที่ยว สำนักงานและนันทนาการ และรวมไปถึงการอำนวยความสะดวกต่างๆ ศึกษาการจัดวางผังภูมิสถาปัตยกรรมและผังบริเวณให้มีความกลมกลืนและอนุรักษ์สภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ รวมถึงการสะท้อนลักษณะของสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นและศึกษาความสัมพันธ์ของขนาดพื้นที่ใช้สอยขององค์ประกอบต่าง ๆ ของอาคารประเภทรีสอร์ต

วิธีการดำเนินงานมีดังนี้คือ วางแผนและจัดทำโครงร่างของโครงการ เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากการสำรวจและสัมภาษณ์ ข้อมูลภาคสนามและข้อมูลจากการศึกษาโครงการประเภทเดียวกันหรือใกล้เคียงกันจากนั้นจึงศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับสถานที่ตั้งโครงการลักษณะและขนาดพื้นที่ใช้สอยของกิจกรรมต่างๆ จำนวนบุคลากร และข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ เช่น เทคโนโลยี วัสดุ จากนั้นจึงสรุปรายละเอียดโครงการ ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลและจัดทำรายงานภาคเอกสาร

โครงการบ้านพักนักท่องเที่ยวห้วยน้ำค้าง เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีที่ตั้งอยู่บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ 1 (โป่งเดือด) อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำค้าง จังหวัดเชียงใหม่ มีขนาดพื้นที่ 124 ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ส่วนที่เป็นอาคาร 2,970 ตารางเมตร และกิจกรรมกลางแจ้ง 2,720 ตารางเมตร ใช้บุคลากรทั้งสิ้น 53 คน โดยส่วนหนึ่งเป็นเจ้าของที่ของทางอุทยานฯ และบางส่วนเป็นชาวบ้าน หน่วยงานที่รับผิดชอบคือ อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำค้าง และกรมป่าไม้ ในส่วนของเป้าหมายของโครงการมีดังนี้คือ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาพักผ่อนท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์สภาพความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ตามธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือ Ecotourism เพื่อออกแบบภูมิสถาปัตยกรรมให้มรรี้นสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ให้ความรู้ทางด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กับนักท่องเที่ยว ให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในโครงการเพื่อรักษาธรรมชาติของท้องถิ่น และเพื่อเป็นศูนย์กลางของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวห้วยน้ำค้างและท่องเที่ยวโดยรอบ

วารวดี ดิสรพงษ์. การศึกษาการดำเนินงานของการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยในการให้บริการด้านความสะดวกและปลอดภัยแก่ผู้โดยสาร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาค วิชาพาณิชยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงวิธีในการให้บริการในด้านความสะดวกและปลอดภัยแก่ผู้โดยสาร ตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นอันเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานของการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย เนื่องจากความจำกัดของพื้นที่ที่มีอยู่ในปัจจุบันและการตัดสินใจในการปรับปรุงสิ่งต่างๆ ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับโครงการพัฒนาทำอากาศยานกรุงเทพ ซึ่งคาดว่าจะต้องใช้เงินลงทุนประมาณ 5,000 ล้านบาท จึงเป็นเหตุทำให้ไม่สามารถปรับปรุงพัฒนาได้อย่างเต็มที่ เช่น การปรับปรุงห้องผู้โดยสารระหว่างประเทศขาเข้า-ขาออก เพื่อลดปัญหาความคับแคบให้น้อยลง ซึ่งเป็นการแก้ไขเพื่อให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้ จนกระทั่งทำอากาศยานแห่งใหม่จะแล้วเสร็จ

เนื่องจากทำอากาศยานเป็นกิจกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ขนาดของอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จัดสรรให้ในขณะใดขณะหนึ่งอาจไม่เพียงพอไม่เหมาะสม เมื่อเทียบกับจำนวนผู้โดยสารและวิวัฒนาการทางด้านเทคโนโลยี จากผลของการศึกษาสรุปได้ว่า 1) ในปัจจุบันขนาดพื้นที่ของห้องผู้โดยสารระหว่างประเทศขาออก สามารถรองรับในการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพได้จนกระทั่งโครงการพัฒนาทำอากาศยานกรุงเทพจะดำเนินการแล้วเสร็จ 2) ในปัจจุบันขนาดพื้นที่ของห้องผู้โดยสารระหว่างประเทศขาเข้า สามารถรองรับในการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพได้ จนถึงปี 2530 และเริ่มอึดตัวในปี 2531 3) สถานที่จอดรถในชั่วโมงคับคั่ง ในปัจจุบันมีไม่เพียงพอกับปริมาณขบวนที่ต้องการเข้ามาใช้บริการ เนื่องจากพื้นที่มีบริเวณจำกัดเป็นผลทำให้การหมุนเวียนของขบวนภายในทำอากาศยานกรุงเทพเกิดความไม่คล่องตัว 4) การตรวจเอกสารเดินทางขาเข้าและขาออก ในปัจจุบันในชั่วโมงคับคั่ง การให้บริการมีความล่าช้า เนื่องจากช่องตรวจที่เปิดให้บริการมีน้อย เพราะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่ได้ประจำครบทุกช่องตรวจ 5) การรอรับกระเป๋าเดินทาง ในปัจจุบันในชั่วโมงคับคั่งผู้โดยสารต้องใช้เวลาในการรอคอย เนื่องจากข้อจำกัดของขนาดพื้นที่และสัมภาระจากหลายเที่ยวบินกระจุกค้างอยู่ที่สายพานกระเป๋าเพียงตัวเดียว

การปรับปรุงแก้ไขปัญหาทำให้ 3 ประการคือ 1) ทางด้านกายภาพ ปรับปรุงพื้นที่บริเวณเช็คอิน-อินให้เป็นห้องสำหรับเช็คอิน และเป็นการแยกผู้โดยสารกับผู้มาส่งโดยเด็ดขาด เพื่อให้ผู้มาส่งไปใช้บริการ ณ ห้องโถงที่ได้จัดเตรียมไว้สำหรับให้บริการ ติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิดขนาดใหญ่เพิ่มเติมอีก 2 เครื่อง โดยติดตั้งไว้บริเวณผนังด้านหลังเคาน์เตอร์ตรวจคนเข้าเมืองและในบริเวณห้องโถงสำหรับผู้มาส่งผู้โดยสาร ขยายพื้นที่บริเวณห้องตรวจหนังสือเดินทางขาออก เพื่อแก้

ไขปัญหาความคับแคบที่เกิดขึ้นในช่วงโค้งคับคั่ง 2) ทางด้านระบบงาน โดยมีประกาศข้อความแจ้งไว้ภายในบริเวณอาคารผู้โดยสารขาออก เพื่อให้ผู้โดยสารที่เดินทางถึงท่าอากาศยานทราบว่าจะต้องผ่านพิธีการและบริการอะไรบ้าง จัดเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองให้ประจำเคาน์เตอร์ทุกช่องตรวจในเวลา 10.00-10.59 นาฬิกา สำหรับผู้โดยสารขาออก และ 17.00-17.59 นาฬิกา สำหรับผู้โดยสารขาเข้า เพิ่มประสิทธิภาพในการขนถ่ายกระเป๋า โดยกำหนดตารางตรวจสอบระบบสายพานกระเป๋า กำหนดมาตรการในการใช้สายพานกระเป๋า และการเพิ่มความถี่ในการใช้หัวรถลากให้มากขึ้น โดยลดปริมาณความจุของรถขนถ่ายกระเป๋าให้น้อยลง การปรับปรุงอัตราที่จอดรถใหม่ เพื่อจำกัดเวลาของผู้ที่มาใช้บริการให้น้อยลง เนื่องจากสถานที่จอดรถมีจำกัด การออกกฎหมายให้มีบทลงโทษต่อผู้ที่ละเมิดมาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างจริงจัง 3) ความร่วมมือของผู้โดยสารในการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ทำอากาศยานกรุงเทพได้กำหนดไว้ โดยผู้โดยสารจะต้องมาถึงสนามบินก่อนเครื่องบินออก 2 ชั่วโมง เพื่อให้ได้รับความสะดวกสบายในการเข้ารับบริการ การนำเงินตราออกนอกประเทศให้ถูกต้องตามประกาศของกรมศุลกากร และการกรอกรายละเอียดในใบสำแดงรายการสิ่งของให้ถูกต้องและครบถ้วน

LOCATION(S) : CU LIBRARY

บุทรชัย โกศลมนตรี. ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว อำเภอเกาะสมุย. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2541.

โครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และการท่องเที่ยว อำเภอเกาะสมุย มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและเผยแพร่วัฒนธรรมไทยและท้องถิ่น เพื่อร่วมอนุรักษ์มรดกไทยทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อเป็นศูนย์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความรู้และความเข้าใจ ความเป็นไปของขนบธรรมเนียมประเพณีบนเกาะสมุย และเกาะข้างเคียง และก่อให้เกิดการเพิ่มรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศในระดับชาติ ระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น

วิธีการดำเนินการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ ผู้มีความรู้และผู้ที่มีประสบการณ์ ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับแหล่งข้อมูลต่อไป ข้อมูลทุติยภูมิ จากการศึกษาข้อมูลในส่วนที่นำมาใช้เป็นเหตุผลและที่มาของการออกแบบรวมถึงการใช้ที่ดินของโครงการ ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาในส่วนเทคนิคของแต่ละองค์ประกอบ การวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ นำมากำหนดหัวข้อในการจัดแสดงรวมทั้งกำหนดกิจกรรมภายในโครงการและนำไปวิเคราะห์ขนาดของพื้นที่ใช้สอยและที่ตั้งโครงการ และสรุปข้อมูลจัดทำเป็นรายละเอียดโครงการที่พร้อมสำหรับทำการออกแบบ ลักษณะเนื้อหาของส่วนโครงการวิทยานิพนธ์นี้ได้จากการศึกษาข้อมูลจริงที่เป็นไปได้โดยมีองค์ประกอบหลักๆ ดังนี้คือ ส่วนบริหาร ส่วนนิทรรศการ ส่วนการแสดง ส่วนสำนักงานการท่องเที่ยว ส่วนร้านอาหาร และส่วนจอดรถ

ผลจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ แล้วได้ผลสรุปในส่วนที่เกี่ยวกับพื้นที่ใช้สอยของตัวอาคารทั้งหมด 7,817 ตารางเมตร พื้นที่เปิดโล่ง 5,472 ตารางเมตร รวมพื้นที่โครงการทั้งหมดได้ 8.35 ไร่ สำหรับกิจกรรมในโครงการศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว อำเภอเกาะสมุย มีดังนี้ คือ ทำการศึกษาค้นคว้าและวิจัย รวมทั้งแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวของชีวิตและวัฒนธรรมของท้องถิ่น และประวัติศาสตร์อันได้แก่ โบราณคดี โบราณสถาน โบราณวัตถุ โดยการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลเพื่อทำการเผยแพร่ต่อไป จัดแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งวัตถุ และเรื่องราวโดยเน้นในกิจกรรมของชุมชนและสภาพชีวิตความเป็นอยู่ในรูปแบบนิทรรศการทั้งถาวรและชั่วคราว จัดให้มีการแสดงประเพณี และศิลปการแสดง เช่น หนังตะลุง โนรา เพลงบอกลีเกลา เพื่อให้ผู้ที่สนใจได้รับความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์ไว้เพื่อให้ดำรงอยู่และสามารถถ่ายทอดแก่นุชนรุ่นหลังต่อไป เป็นศูนย์กลางในการอบรม สัมมนาทางวิชาการทั้งระดับพื้นบ้านและระดับประเทศ และจัดทำเอกสารแหล่งวิชาการ แหล่งท่องเที่ยว และวัฒนธรรมต่าง ๆ

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวสมุยทั้งยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมของคนท้องถิ่น จึงสมควรที่จะกำหนดให้มีศูนย์วัฒนธรรมขึ้นบนเกาะสมุย เพราะเป็น

การเผยแพร่วัฒนธรรมไทยอีกทางหนึ่ง อีกหนึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกต่อนักท่องเที่ยวให้มาชมในพื้นที่และลดปริมาณนักท่องเที่ยวที่กระจาย ไปสู่พื้นที่วัฒนธรรมจริงให้อยู่ในขอบเขตที่จำกัด อันจะเป็นการอนุรักษ์อีกทางหนึ่ง โครงการนี้จะสามารถรองรับการใช้งานในด้านต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการท่องเที่ยว คือ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล เผยแพร่ความรู้แก่ผู้ที่สนใจ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปวัฒนธรรมบนเกาะสมุยที่สำคัญ โดยศูนย์ดังกล่าวตั้งอยู่ที่บ้านหน้าทอน ตำบลอ่างทอง อำเภอสुरาษฎร์ธานี สามารถรองรับผู้ที่มาเยือนศูนย์ได้ 4,702 คน / วัน

LOCATION(S): SU LIBRARY

นราธิป โกคาร์ต. ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเกาะเกร็ด. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2542.

โครงการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว “เกาะเกร็ด” พื้นที่โครงการตั้งอยู่ที่ตำบลเกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางกิจกรรมการท่องเที่ยวรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมของชาวรามัญ และชาวเกาะเกร็ด และข้อมูลทางการท่องเที่ยวไปสู่นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปโดยที่ให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโครงการโดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นแกนนำ และได้รับการสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเพื่อให้โครงการนี้เป็นองค์กรที่ช่วยดูแลและจัดการกับการท่องเที่ยวให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม รวมทั้งการวางแผน ประสานงาน และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวภายในจังหวัดนนทบุรี สำหรับวัตถุประสงค์ของการจัดทำวิทยานิพนธ์นี้ก็เพื่อศึกษาการออกแบบสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เป็นพื้นที่อนุรักษ์ทางวัฒนธรรม ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมที่เกิดขึ้นกับรูปแบบสถาปัตยกรรม และศึกษาสถาปัตยกรรมที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ความเชื่อและวัฒนธรรมของชาวเกาะเกร็ด

การสำรวจและรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 1) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสำรวจพื้นที่ด้วยการสังเกต การสัมภาษณ์ ทำแบบสอบถามจากชาวบ้านและนักท่องเที่ยว และปรึกษาและขอคำแนะนำจากผู้รู้และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการศึกษาและค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร จากห้องสมุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และศึกษาจากวิทยานิพนธ์ที่มีลักษณะโครงการใกล้เคียง โดยที่สามารถจำแนกประเภทของข้อมูลได้ดังนี้คือ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่ทางวัฒนธรรม ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่ตั้ง ข้อมูลเกี่ยวกับประชากรในพื้นที่ ข้อมูลเกี่ยวกับการคมนาคมและการเข้าถึง ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมทางวัฒนธรรมในพื้นที่ ข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของโครงการและอุปกรณ์อาคาร กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การออกแบบโครงการมุ่งเน้นให้เกิดความกลมกลืน และมีความสอดคล้องกันระหว่างสถาปัตยกรรมกับวิถีชีวิตของชาวเกาะเกร็ดและสภาพแวดล้อม โดยมีศูนย์ต่างๆ กระจายไปยังส่วนต่างๆของเกาะ ตามกิจกรรมที่มีอยู่เดิม โดยที่ศูนย์มีองค์ประกอบหลักดังนี้คือ ส่วนบริการนักท่องเที่ยว ส่วนเผยแพร่ความรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรม ประกอบด้วยส่วนจัดแสดงนิทรรศการและลานวัฒนธรรมและองค์ประกอบสุดท้ายคือ ส่วนบริหารโครงการ

ปัญหาที่พบจากการทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มต้นมีการหาข้อมูลจนออกมาเป็นผลงานขั้นสุดท้ายคือ การวางแผนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเดิมและการใช้งานจริง เพราะมีปัจจัยภายนอกมากำหนด เช่น เส้นทางเดินท่องเที่ยว เส้นทางเดินของชาวบ้าน และสภาพแวดล้อมซึ่งมีสภาพ

พื้นที่เป็นร่องสวนและมีระดับต่ำ ส่วนศูนย์ย่อยต่างๆ เป็นการเสนอในส่วนภาคข้อมูล ไม่ได้ทำใน
ส่วนของภาคออกแบบ

LOCATION(S) : SU LIBRARY

เกศศิริ เจริญวิศาล และ จุฑามาศ จันทร์คนน์. ความเข้าใจแรงจูงใจในการท่องเที่ยว : เพื่อส่งเสริมให้
ไทยเที่ยวไทย. สงขลา : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา, 2542.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจและ
เหตุผลที่มีผลทำให้คนไทยตัดสินใจไปเที่ยวต่างประเทศ เพื่อศึกษาคุณลักษณะเด่นของอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวของประเทศไทยซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวไทย เพื่อหามาตรฐานของสินค้าและ
บริการโดยเปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวในต่างประเทศที่สร้างความประทับใจให้ลูกค้าคนไทย
และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาสินค้าและบริการจากมุมมองของนักท่องเที่ยวไทยโดยการ
เปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวในต่างประเทศ

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้การสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์แบบลึก ซึ่งจะได้ข้อมูล
เชิงคุณภาพ โดยคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็นคำถามแบบปลายเปิด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการ
รวบรวมมาวิเคราะห์และแปลผลเพื่อหาข้อสรุป

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเรียกว่า “กรณีศึกษา” โดยกรณีศึกษาซึ่งเป็น
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ตัวบุคคล มีจำนวน 31 กรณี ซึ่งเคยมีประสบการณ์ใน
การเดินทางท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้ สาเหตุในการเดินทางไปต่างประเทศ พบ
ว่า กรณีศึกษามีเหตุผลในการเดินทางไปต่างประเทศ 3 อันดับแรกได้แก่ อันดับหนึ่งคือ ต้องการ
ได้ประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่สามารถหาได้ด้วยการเดินทางในต่างประเทศ เช่น สภาพอากาศ อาหาร
ชีวิตความเป็นอยู่ที่เป็นระเบียบ และสภาพภูมิประเทศโดยเฉพาะฤดูหนาวที่มีหิมะตก อันดับสองคือ
ต้องการหาความรู้ ในที่นี้กรณีศึกษากล่าวถึงการหาความรู้และเรียนรู้ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม
และชีวิตความเป็นอยู่ อีกทั้งยังเป็นการหาความรู้เพื่อการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น โดยเนื่องมาจาก 5-
10 ปี ที่ผ่านมา ความเจริญทางเศรษฐกิจอยู่ในอัตราที่สูงโดยเฉลี่ยถึงปีละร้อยละ 5 ทำให้กรณีศึกษา
มีรายได้เพียงพอที่จะศึกษาต่อต่างประเทศซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการศึกษาในประเทศโดยมาก อันดับ
สามคือ ค่านิยมของความเป็นพิเศษ กล่าวคือ กรณีศึกษาส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าการเดินทางไป
ต่างประเทศเป็นค่านิยมของคนไทยซึ่งสะท้อนถึงฐานะทางการเงินและสังคมที่มีความพิเศษกว่า
กลุ่มคนทั่วไปเนื่องจาก โอกาสในการเดินทางไปต่างประเทศของคนไทยมีน้อยและไม่ใช่เป็นเรื่อง
ง่ายสำหรับแรงจูงใจในการเลือกการเดินทางไปต่างประเทศ พบว่า การเดินทางและการคมนาคม
สะดวก ความสะอาด ความปลอดภัยและค่าใช้จ่ายที่ลดลงเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้กรณีศึกษา
ส่วนใหญ่เลือกเดินทางไปต่างประเทศ กล่าวคือ กรณีศึกษาให้ความเห็นว่าการเดินทางทางอากาศ
นั้นเป็นการคมนาคมที่สะดวก รวดเร็วและปลอดภัย อีกทั้งค่าใช้จ่ายในการเดินทางมีราคาลดลงเมื่อ

เปรียบเทียบกับเมื่อประมาณ 5 ปีที่แล้ว นอกจากนี้กรณีศึกษายังให้ความสำคัญกับสภาพความเรียบร้อย ความสะอาดและบรรยากาศในต่างประเทศที่ไม่มีมลภาวะ สถานที่ท่องเที่ยวได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างดีและมีการวางแผนอย่างเป็นระบบก็เป็นปัจจัยที่ทำให้กรณีศึกษาเลือกเดินทางไปต่างประเทศ สำหรับจุดเด่นของการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า จุดเด่นที่ทุกกรณีศึกษาให้ความเห็นตรงกันคือ การเดินทางในประเทศมีราคาถูกกว่าการเดินทางไปต่างประเทศ ไม่มีปัญหาเรื่องภาษา ความมีน้ำใจของคนไทย ความมีเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยทำให้รู้สึกอบอุ่นเมื่อเดินทางภายในประเทศ นอกจากนี้กรณีศึกษายังให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวทางทะเลในประเทศไทยซึ่งได้เปรียบสถานที่ท่องเที่ยวในต่างประเทศเพราะสภาพภูมิอากาศที่มีความอบอุ่นมากกว่า แม้การเดินทางไปต่างประเทศทำได้สะดวกมากขึ้น แต่บางจุดหมายปลายทางต้องมีความยุ่งยากในการขอเอกสารในเมือง (VISA) ทำให้ระยะเวลาในการวางแผนการเดินทางภายในประเทศทำได้รวดเร็วกว่าเพราะไม่ต้องผ่านกระบวนการเหล่านั้น ดังนั้นเมื่อมีเวลาเพียงระยะสั้นๆ กรณีศึกษามักเลือกเดินทางในประเทศ อย่างไรก็ตาม แม้กรณีศึกษาให้ความสำคัญกับความเป็นระเบียบในต่างประเทศ แต่เมื่อให้อธิบายจุดเด่นในการเดินทางภายในประเทศกลับให้ความเห็นว่า ความสบาย บางครั้งก็เป็นข้อได้เปรียบของประเทศไทยเช่นกัน เพราะสามารถทำอะไรก็ได้โดยไม่มีข้อบังคับมากเกินไปเหมือนในต่างประเทศ โดยเฉพาะความสะดวกในการหาอาหารและบริการต่างๆ ได้ตลอด 24 ชั่วโมง สำหรับปัญหาในการเดินทางภายในประเทศไทย พบว่าปัญหาดังกล่าวได้แก่ การคมนาคมขนส่งมวลชนไม่มีความสะดวกและขาดความต่อเนื่อง โดยกรณีศึกษาได้อธิบายจากประสบการณ์ว่าการเดินทางจากจุดหมายหนึ่งไปอีกจุดหมายหนึ่งต้องมีการต่อรถหลายครั้ง แม้การเดินทางทางอากาศจะสะดวกและรวดเร็วกว่า ราคาค่าใช้จ่ายบางครั้งใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายไปประเทศใกล้เคียง ในขณะที่การเดินทางทางบกมีความเสี่ยงสูงและมีอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ป้ายบอกทางเมื่อเทียบกับการเดินทางในต่างประเทศยังต่ำกว่ามาตรฐานและไม่มีความชัดเจน แผนที่แต่ละจังหวัดมีบริการไม่ทั่วถึงและส่วนใหญ่ไม่มีจุดพักริมทางระหว่างการเดินทาง ปัญหาการเอารถเช่าเปรียบยังคงพบเห็นอยู่ทั่วไปในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ขาดการให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ และประกอบกับขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานที่นั้นๆ อย่างแพร่หลายทำให้นักท่องเที่ยวไม่มีความสะดวกในการเดินทางเที่ยวชม การเอารถเช่าเปรียบจากผู้ประกอบการ โดยเฉพาะการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย มีความประมาทและความโลภจนก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นบ่อยครั้ง

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ จากผลการวิจัยที่ได้ให้นักการวางแผนการตลาดสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจกำหนดกลยุทธ์การตลาดต่อไปโดยอาจพยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวชาวไทยว่าสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถตอบสนองความต้องการเหล่านั้นได้เช่นกัน สถานที่ท่องเที่ยวในประเทศควรพยายามเสนอภาพลักษณ์ของความเป็นสถานที่ที่พิเศษและควรเน้นปรับปรุงปัจจัยที่พบว่าเป็นแรงจูงใจให้คนไทยเลือกเดินทางไปต่างประเทศของสถานที่ท่องเที่ยวในไทย เช่น ความ

สะอาด เทคโนโลยีที่ทันสมัย นอกจากนี้ความโดดเด่นของสถานที่ท่องเที่ยวซึ่งพบจากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนส่งเสริมจุดเด่นนั้นต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการท่องเที่ยวทางทะเล และท้ายที่สุดคือ จากผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นข้อบกพร่องหลายประการในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวในต่างประเทศ ดังนั้นหากต้องการส่งเสริมให้ไทยเที่ยวไทยจึงควรปรับปรุงประเด็นข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่พบ

LOCATION(S): CMU LIBRARY

: SWU LIBRARY

วรรณพร วัฒนชานุกร, วรรณวิภา จัตุชัย และมาลี บุญยะมา. รายงานการวิจัยแนวทางการ

พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่รัฐต่อหลักการ
และแนวทางปฏิบัติด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการในภาค
เอกชนต่อหลักการและแนวทางในการปฏิบัติด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ
คนในท้องถิ่นต่อการมีส่วนร่วม วางแผน ดัดสนใจ และอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อม
และเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับหน่วยงานภาครัฐ
ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2540 โดยใช้
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จำนวน 4 ชุด จาก 1,000 ตัวอย่าง
จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยสถิติที่ใช้คือ ค่าไคสแควร์และร้อยละ ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล
ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2540

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้
แก่ เจ้าหน้าที่รัฐของจังหวัด ผู้ประกอบการ ผู้นำชุมชน ประชาชน นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาว
ต่างชาติ รวมทั้งสิ้น 1,000 คน ในจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ อุทัยธานี กาญจนบุรี เพชรบุรี
นครนายก สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และกระบี่

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่รัฐ
ผู้ประกอบการต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แบ่งเป็น ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า
กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุ และการศึกษาสูงกว่ากลุ่มผู้ประกอบการ มีภูมิลำเนาใน
พื้นที่มากกว่า แต่มีจำนวนปีที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้อยกว่ากลุ่มผู้ประกอบการ มีเจ้าหน้าที่รัฐน้อยกว่า
ครั้งที่เข้าใจความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างถูกต้อง แต่ก็ยังมากกว่ากลุ่มผู้ประกอบการซึ่งมี
เพียงส่วนน้อยที่เข้าใจ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้ประกอบการที่มีต่อแนวทางและหลักการ
ดำเนินงานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่ามีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่ม
เจ้าหน้าที่รัฐเห็นความจำเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในทิศทางที่ยั่งยืน แต่กลุ่ม
ผู้ประกอบการยังคงมีแนวความคิดและหลักการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวแบบเดิมที่ผ่านมามีคือ มุ่ง
กำไรสูงสุดและเร็วที่สุด อย่างไรก็ตาม ยังมีเจ้าหน้าที่รัฐอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่ทราบ ไม่แน่ใจใน
เรื่องนโยบาย และแผนงานสิ่งแวดล้อมของทางจังหวัด ทั้งๆ ที่ปัญหาสภาพแวดล้อมของทางจังหวัด
เป็นสิ่งที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน ขณะที่กลุ่มผู้ประกอบการได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาสิ่ง

แวดล้อมและต้องการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำชุมชนและประชาชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แบ่งเป็น ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มประชาชนมีลักษณะทั่วไปคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ คือ เป็นครอบครัวเดี่ยว นับถือศาสนาพุทธ อายุของหัวหน้าครัวเรือนชายอยู่ในช่วงอายุ 40-49 ปี และ 30-39 ปี มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนชายและหญิงเท่าๆ กัน ส่วนจำนวนของสมาชิกในครัวเรือนทั้งที่อยู่ในวัยพึ่งพิงและวัยทำงานไม่มีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ทั้ง 2 กลุ่มก็มีความแตกต่างกันคือ กลุ่มผู้นำชุมชนนั้นมีหัวหน้าครัวเรือนหญิงที่มีอายุมากกว่ากลุ่มประชาชน ส่วนการศึกษาทั้งหัวหน้าครัวเรือนชาย-หญิงก็อยู่ในระดับสูงกว่า มีจำนวนปีที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านนี้น้อยกว่า และแนวโน้มของผู้ที่คิดจะย้ายออกจากหมู่บ้านมีมากกว่ากลุ่มประชาชน ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนและประชาชนที่มีต่อแนวทางและหลักการดำเนินงานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า ถึงแม้การท่องเที่ยวในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบให้แก่ชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวแล้ว แต่คนในท้องถิ่นมีความเห็นว่า การท่องเที่ยวทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนดีขึ้นนั้นมีมากกว่าเลวลง และแม้ว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ว่างงานและไม่มีการทำงานยังมีอยู่มาก คือ ประมาณ 1 ใน 5 แต่ก็มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเพียงส่วนน้อยที่ทำงานเกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม มีคนเป็นจำนวนมากที่ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยว พร้อมจะจัดที่พักและอาหารที่สะอาดปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้คนส่วนใหญ่ก็มีความเห็นว่า คนในท้องถิ่นสามารถให้ความร่วมมือในการดูแลสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม และประเพณีให้อยู่ในสภาวะดีดังเดิมได้ อีกทั้งยังมีความกระตือรือร้นในการร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดการท่องเที่ยวเพื่อรักษาสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นให้ยั่งยืน ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แบ่งเป็น ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติไม่มีความแตกต่างกันในเรื่อง เพศ อายุ สถานภาพสมรสและการศึกษา คือ มีทั้ง 2 เพศ ในจำนวนใกล้เคียงกันมาเดินป่า ส่วนใหญ่อายุต่ำกว่า 30 ปี เป็นโสดมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า สิ่งที่แตกต่างกันคือ อาชีพและรายได้ นักท่องเที่ยวไทยมีอาชีพรับราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจเอกชน และประกอบธุรกิจส่วนตัวมากกว่า ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติมีอาชีพอิสระมากกว่า และรายได้ของนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีต่อแนวทางและหลักการดำเนินงานการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติได้มีการเตรียมตัวเพื่อมาเที่ยวและใช้บริการมัคคุเทศก์ อีกทั้งต้องการพบปะ-พักกับชาวบ้านในการมาเที่ยวครั้งต่อไปมากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย ถึงแม้ว่าส่วนใหญ่ของทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นว่า นักท่องเที่ยวควรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม แต่นักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นการทำลายสภาพแวดล้อมมากกว่า และยินดีจะบริจาคเพื่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมมากกว่านักท่องเที่ยวต่างชาติ ในการเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว ทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการหนังสือคู่มือการเดินทางและแผนที่ ตลอด

จนสิ่งที่ควรและไม่ควรปฏิบัติมากเป็นอันดับแรก รองลงไปนักท่องเที่ยวต่างชาติต้องการมัคคุเทศก์ มีอาชีพค่อนข้างมากกว่าชาวไทย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ สำหรับหน่วยงานภาครัฐ ควรมีแผนแม่บทในระดับภาคและระดับจังหวัด จัดทำโดยบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีตัวแทนของประชาชนเพื่อการจัดสรรใช้ทรัพยากรและให้บริการร่วมกัน ควรมีการอบรมระยะสั้นเรื่องการจัดการสภาพแวดล้อมให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ประกอบการ และตัวแทนประชาชน และควรมีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนดำเนินโครงการใดๆ นอกจากนี้ยังควรมีดัชนีชี้วัดระบบนิเวศ สภาพเศรษฐกิจและสังคมเพื่อประเมินการพัฒนาทั้งในเขตและนอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ การที่จะมีธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่อนุรักษ์จึงจำเป็นต้องมีการแก้ไขกฎหมาย ควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว ควรมีการจองล่วงหน้าได้ นอกจากนี้ยังควรมีการประชาสัมพันธ์นโยบายและแผนงานด้านสิ่งแวดล้อม และตั้งคณะทำงานเพื่อตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ ส่วนการให้สัมปทานพื้นที่อนุรักษ์ใดเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรมีประชาพิจารณ์ก่อนการอนุมัติสำหรับผู้ประกอบการ ควรเพิ่มเงื่อนไขทางสิ่งแวดล้อมในวงเงินค่าประกันของบริษัทนำเที่ยวที่ให้บริการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ยิ่งไปกว่านั้นควรสร้างความมั่นใจในบริการที่มีคุณภาพไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมโดยใช้มาตรฐาน ISO 14001 หรือกำหนดระดับความเขียวให้ลูกค้าทราบ มัคคุเทศก์ควรได้รับการอบรมและอนุญาตให้ทำได้เฉพาะพื้นที่เท่านั้น และที่สำคัญคือผู้ประกอบการควรร่างหลักการทางสิ่งแวดล้อมร่วมกัน และตั้งคณะทำงานคอยควบคุมดูแลซึ่งกันและกัน สำหรับประชาชนในท้องถิ่น ควรให้การศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อม ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นเพิ่มเติมในวิชาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ควรสนับสนุนให้มีการวิจัยเกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการวางแผน การให้การศึกษา และการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ นอกจากนี้ควรดำเนินการให้มีความร่วมมือระหว่างเจ้าของบ้านพักและธุรกิจนำเที่ยวในท้องถิ่น ตลอดจนการผลิตและการขายของที่ระลึก เพื่อกำหนดราคาที่เป็นธรรมสำหรับทุกฝ่าย ยิ่งไปกว่านั้นภาคเศรษฐกิจดั้งเดิมควรได้รับการสนับสนุนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และสุดท้ายควรให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่างๆ สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ควรจัดให้เครือข่ายข้อมูลทั้งในระดับภาคและระดับท้องถิ่น เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกตัดสินใจไปยังที่ต่างๆ ซึ่งเป็นการควบคุมและกระจายนักท่องเที่ยวไปยังที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ดังนั้น จึงควรให้มีการจองล่วงหน้าได้ คู่มือการเดินทางและแผนที่เดินป่าควรมีหลายภาษา ควรจัดให้นักท่องเที่ยวสามารถร่วมกิจกรรมที่น่าสนใจกับชาวบ้าน ยิ่งไปกว่านั้นควรจัดให้มีการลงทะเบียนนักท่องเที่ยวก่อนเดินป่าเพื่อการติดตาม ตรวจสอบ และเพื่อความปลอดภัยในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นอกจากนี้ควรมีการริเริ่มตั้งกองทุนเพื่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม และการศึกษาสำหรับนักเรียนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเงินที่บริจาคหรือสนับสนุนโดยนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ

LOCATION(S): CMU LIBRARY

: SWU LIBRARY

สมชาย เลียงพรพรรณ. การศึกษาแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใน

บริเวณทะเลน้อย ทะเลหลวง และทะเลสาบสงขลา. สงขลา : ภาควิชาภูมิศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สํารวจแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อจัดทำแผนที่แสดงที่ตั้งแหล่งทรัพยากรนันทนาการที่สำรวจพบ และเพื่อให้เป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการวิจัยขั้นสูงต่อไป

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษา 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ศึกษาจากแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนที่ 2 ศึกษาภาคสนามโดยการสังเกต สอบถาม สัมภาษณ์ บันทึกข้อมูล บันทึกภาพ และเก็บข้อมูลทางแผนที่จากแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในแต่ละแหล่ง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบและคัดเลือกข้อมูล แผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ รูปถ่ายจากภาคสนาม หนังสือ เอกสาร งานวิจัย และข้อมูลที่ศึกษาได้จากภาคสนามของแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในแต่ละแหล่ง เพื่อสืบค้นหาลักษณะต่างๆ เช่น ที่ตั้ง ลักษณะทางกายภาพ ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ การเข้าถึง เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ในการเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ แหล่งทรัพยากรนันทนาการทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม เช่น ภูเขา แหล่ม อ่าว หาดทราย เกาะ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า สวนพฤกษศาสตร์ วัด ศาลเจ้า พระนอน กำแพงเมือง ป้อม พิพิธภัณฑฯ พิพิธภัณฑ์ อาคารเก่า อนุสาวรีย์ สุสาน สะพาน สวนสาธารณะ เป็นต้น ทั้งนี้แหล่งทรัพยากรนันทนาการดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ที่ใช้ศึกษา คือ บริเวณทะเลน้อย ทะเลหลวง ทะเลสาบสงขลา และพื้นที่โดยรอบที่อยู่ห่างจากชายฝั่งทะเลประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดพัทลุงและสงขลา

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ จากผลการศึกษาพบแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้งหมด 70 แหล่ง ทั้งนี้ได้แบ่งแหล่งทรัพยากรนันทนาการที่พบเป็น 2 แบบคือ ทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม กล่าวคือ แหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางวัฒนธรรม จะปรากฏมากในบริเวณลำปำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร และตำบลบ่อยาง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นที่ตั้งของตัวเมืองมาแต่อดีต สามารถเข้าถึงได้ง่ายและมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้ดี ส่วนแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางธรรมชาติ จะปรากฏมากในบริเวณตั้งแต่ตอนกลางถึงตอนใต้ของทะเลหลวง สามารถเข้าถึงและมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้ในระดับปานกลาง นอกจากนี้แหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่พบในแต่ละบริเวณมีลักษณะต่างๆ ดังนี้ ด้านการกระจายรายได้ พบว่า บริเวณทะเลน้อย พบแหล่ง

ทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน 3 แห่ง เป็นทรัพยากรนันทนาการฯ ทางวัฒนธรรม จำนวน 2 แห่งคือ ชุมชนทะเลน้อย และวัดทะเลน้อย และเป็นแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางธรรมชาติ จำนวน 1 แห่งคือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย โดยแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางวัฒนธรรมทั้ง 2 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลุ่มหรือพื้นที่พรุ เหมาะต่อการตั้งถิ่นฐานหรือชุมชนมาแต่อดีต แหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางวัฒนธรรมซึ่งมีความสัมพันธ์กับชุมชนส่วนมากจะตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนหรือบริเวณใกล้เคียง จึงทำให้แหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางวัฒนธรรมในบริเวณทะเลน้อยส่วนใหญ่ ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลน้อยด้านทิศตะวันตก ส่วนแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางธรรมชาติ ถึงแม้จะพบเพียงแหล่งเดียว คือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย แต่ก็มีพื้นที่มากถึง 457 ตารางกิโลเมตร และมีแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ จำนวนมากกระจายอยู่ในพื้นที่ โดยเฉพาะนกน้ำ พืชน้ำ และทัศนียภาพที่งดงามจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญ และมีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาธรรมชาติในแต่ละปีเป็นจำนวนมากกว่าแสนคน บริเวณทะเลหลวง พบแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำนวน 26 แห่ง เป็นแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางวัฒนธรรม จำนวน 13 แห่ง และทางธรรมชาติ จำนวน 13 แห่ง โดยแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางธรรมชาติ พบมากที่สุดถึง 11 แห่ง (ร้อยละ 84.62) กระจายตัวอยู่ในบริเวณตอนกลางถึงตอนใต้ของทะเลหลวง เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีลักษณะภูมิประเทศที่หลากหลายและมีทรัพยากรทางชีวภาพที่หลากหลายทั้งสัตว์น้ำ นกน้ำ และพืชน้ำ จึงทำให้บริเวณดังกล่าวมีแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางธรรมชาติมากกว่าบริเวณอื่นของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด ส่วนแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางวัฒนธรรม พบมากที่สุดถึง 7 แห่ง (ร้อยละ 53.85) ในบริเวณพื้นที่ใกล้ชายฝั่งของตำบลลำปำ อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง ได้แก่ วัดป่าเลไลยก์ วัดวัง วัดวิหารเบิก วัดเจ้าเมืองพัทลุง วัดยางขาม วัดป่าขอม และวัดโพเค็ด เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเคยเป็นที่ตั้งของเมืองพัทลุงมาก่อน บริเวณที่เป็นที่ตั้งเมืองหรือชุมชนส่วนมากจะมีการสร้างแหล่งทรัพยากรฯ ทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะวัด เพื่อรองรับกิจกรรมของสมาชิกในชุมชนนั่นเอง จึงทำให้บริเวณที่เป็นที่ตั้งของเมืองส่วนใหญ่จะมีแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางวัฒนธรรมมากกว่าบริเวณที่ไม่ได้เป็นที่ตั้งเมือง ส่วนแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางวัฒนธรรมที่เหลืออีก 6 แห่ง จะกระจายอยู่ตามชุมชนชายฝั่งเป็นระยะห่างๆ บริเวณทะเลสาบสงขลา พบแหล่งทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จำนวน 41 แห่ง เป็นแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางธรรมชาติ จำนวน 4 แห่ง และทางวัฒนธรรม จำนวน 37 แห่ง โดยแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางธรรมชาติ พบมากที่สุดถึง 3 แห่ง (ร้อยละ 75) ในบริเวณชายฝั่งทะเลด้านทิศเหนือของตำบลบ่อทราย เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีลักษณะภูมิประเทศที่เหมาะสม เช่น แหลม หาดทราย ทะเล เกาะ และเนินเขา ส่วนแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางวัฒนธรรม พบมากที่สุดถึง 16 แห่ง (ร้อยละ 42.24) ในตำบลหัวเขา อำเภอสิงหนคร รองลงมาได้แก่ ตำบลบ่อทราย จำนวน 13 แห่ง (ร้อยละ 35.14) เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเคยเป็นที่ตั้งของเมืองสงขลาในอดีตจึงทำให้บริเวณดังกล่าวมีแหล่ง

ทรัพยากรนันทนาการฯ ปรากฏอยู่เป็นจำนวนมากกว่าพื้นที่อื่นๆ ด้านการเข้าถึง การเข้าถึงแหล่ง ทรัพยากรนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำรวจพบในบริเวณทะเลน้อย ทะเลหลวง และ ทะเลสาบสงขลา แบ่งออกเป็น การเข้าถึงแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ทางธรรมชาติ โดยสามารถ แบ่งระดับความยากง่ายในการเข้าถึงได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับง่าย มีจำนวน 8 แหล่ง (ร้อยละ 44.44) ระดับปานกลาง มีจำนวน 2 แหล่ง (ร้อยละ 11.12) และระดับยาก มีจำนวน 8 แหล่ง (ร้อยละ 44.44) ทั้งนี้แหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ส่วนใหญ่เป็นแหล่งที่ได้รับการพัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยว หรืออยู่ใกล้ตัวเมือง ซึ่งเส้นทางคมนาคมเข้าถึงได้โดยสะดวก ทำให้มี นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าถึงเป็นจำนวนมาก ส่วนแหล่งทรัพยากรนันทนาการฯ ที่เข้าถึงได้ปานกลาง- ยาก ส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว หรือไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ บางแหล่งมีความสวยงามตามธรรมชาติมากกว่าแหล่งที่เข้าถึงได้ง่าย เช่น หมู่เกาะสี่ เกาะห้า เกาะ หมา

LOCATION(S) : SWU LIBRARY

บรรจบพร สุมนรัตนกุล. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของ
นักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจ
ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการ
เดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการ
ศึกษา อาชีพ และรายได้ของนักท่องเที่ยว

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแบ่ง
เป็น 6 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ
และรายได้ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการ
เดินทางท่องเที่ยว ด้านบรรยากาศ ด้านกายภาพ เป็นแบบสอบถามปลายปิดจำนวน 3 ข้อ แบบ
มาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 24 ข้อ ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ด้าน
บรรยากาศ ด้านจิตใจ เป็นแบบสอบถามปลายปิด จำนวน 1 ข้อ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า
จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 4 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ด้านบรรยากาศประกอบอื่นๆ เป็น
แบบสอบถามปลายปิด จำนวน 3 ข้อ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 15 ข้อ ตอนที่ 5
ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ด้านส่วนผสมทางการตลาด เป็นแบบสอบถาม แบบมาตรา
ส่วนประมาณค่า จำนวน 25 ข้อ และตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งให้เกิดการ
เดินทางท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรี เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม
ถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของนักท่องเที่ยว คิดเป็นค่าความถี่ ส่วน
ข้อมูลด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว 4 ด้านคือ ด้านบรรยากาศ
ด้านกายภาพ ด้านบรรยากาศด้านจิตใจ ด้านบรรยากาศประกอบอื่นๆ และด้านส่วนผสมทางการ
ตลาด คิดเป็นค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล 2 เดือน คือ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2543 ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว
ของจังหวัดกาญจนบุรี

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวใน
จังหวัดกาญจนบุรี ในช่วงวันที่ 1 เมษายน ถึง 31 พฤษภาคม 2543 โดยถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 300 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามสถานที่ที่สำคัญในจังหวัด
กาญจนบุรี ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลาง เขต 1 ที่พักรวมใน
เขตอำเภอเมือง บริเวณสถานีรถไฟ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และอุทยานแห่งชาติเอราวัณ

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 156 คน มีอายุระหว่าง 20-35 ปี จำนวน 195 คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน มีอาชีพพนักงาน/ลูกจ้าง จำนวน 102 คน และมีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท/เดือน จำนวน 187 คน สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว 4 ด้านคือ ด้านบรรยากาศด้านกายภาพ ด้านบรรยากาศด้านจิตใจ ด้านบรรยากาศประกอบอื่นๆ และด้านส่วนผสมทางการตลาด พบว่า ด้านบรรยากาศด้านกายภาพ ประเภทที่พักแรมที่นักท่องเที่ยวเลือกใช้บริการมากที่สุด คือ แพพัก งานประเพณีและวัฒนธรรมของจังหวัดกาญจนบุรีที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด คือ งานสัปดาห์สะพานข้ามแม่น้ำแคว พาหนะที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด คือ รถยนต์ส่วนตัว ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุดคือ น้ำตกเอราวัณ ($\bar{x} = 4.210$) ส่วนแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด คือ สะพานข้ามแม่น้ำแคว ($\bar{x} = 4.223$) ด้านบรรยากาศด้านจิตใจ พบว่า มูลเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด คือ ความตั้งใจเดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนในด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในระดับมากคือ ความสะดวกสบายในการเดินทาง ($\bar{x} = 3.820$) ด้านบรรยากาศประกอบอื่นๆ พบว่า แหล่งข้อมูลของจังหวัดกาญจนบุรีที่นักท่องเที่ยวได้รับมากที่สุด คือ ประสบการณ์จากที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนสินค้าที่ระลึก/ของฝากที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกซื้อ คือ ประเภทอาหาร และนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า ราคาของที่ระลึก/ของฝาก มีความเหมาะสม ส่วนในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจในระดับมากคือ เล่นน้ำตก ($\bar{x} = 4.043$) ด้านส่วนผสมทางการตลาด พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในระดับมาก ด้านผลิตภัณฑ์คือ ชื่อเสียงและความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยว สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า ไม่มีความสอดคล้องกัน สำหรับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด คือ อยากให้มีการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวให้มากกว่านี้ รองลงมาคือ ควรเพิ่มป้ายบอกทางและสถานที่ให้มากขึ้น

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ในการให้บริการด้านที่พักแรม ประเภทแพพักซึ่งนักท่องเที่ยวเลือกใช้บริการมากที่สุดนั้น ควรจะต้องมีการดูแลเอาใจใส่อย่างมาก เพราะอาจส่งผลให้เกิดปัญหามลภาวะทางน้ำได้ถ้าไม่มีการจัดการที่ดี ซึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวนั้นไม่เป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนดังที่คาดหวังไว้ นอกจากนี้ควรมีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดกาญจนบุรีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน เพราะข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดกาญจนบุรีในปัจจุบันที่นักท่องเที่ยวได้รับยังไม่แพร่หลายนัก และท้ายที่สุดคือ เนื่องจากสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อเป็นของฝาก/ของที่ระลึก เมื่อเดินทางมา

ห้องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีคือ ประเภทอาหาร ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาของฝาก/ของที่ระลึกอื่นๆ ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ด้วยการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบ และควรมีการรวบรวมเอาสินค้าของฝาก/ของที่ระลึกของจังหวัดกาญจนบุรีมาไว้ในแหล่งเดียวกัน เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวอีกแหล่งหนึ่งได้ด้วย

LOCATION(S) : SWU LIBRARY

ชาติรี ทั้งเจริญกุล. ทักษะของนักท่องเที่ยวและพนักงานของบริษัทการบินไทยก่อนนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของบริษัท : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและพนักงานบริษัทการบินไทยจำกัด (มหาชน) ต่อการให้บริการของบริษัท เพื่อทราบทัศนคติของนักท่องเที่ยวและพนักงานบริษัทการบินไทยจำกัด (มหาชน) ต่อการดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของบริษัทในช่วงตั้งแต่เดือนตุลาคม 2540-กันยายน 2541 เพื่อศึกษาถึงจุดเด่นและจุดด้อยของการให้บริการของบริษัท และเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานของบริษัท ตลอดจนแนวทางในการแก้ไข

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย บทความต่างๆ ในเรื่องความเป็นมา แผนงาน กลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานทางด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวของการบินไทย นอกจากนี้ยังได้เก็บข้อมูลภาคสนาม โดยการออกแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีลักษณะคำถามทั้งปลายปิดและปลายเปิด โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ชุดคือ ชุดที่ 1 สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ชุดที่ 2 สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และชุดที่ 3 สำหรับพนักงานการบินไทยเชียงใหม่ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ SPSS เพื่อหาค่าทางสถิติแล้วนำค่าดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่ออนุมานตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวหรือมีภูมิลำเนาหรือมาอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 100 คน กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวหรือมีภูมิลำเนาหรือมาอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 100 คน และกลุ่มที่ 3 พนักงานการบินไทยที่ปฏิบัติหน้าที่ยังสำนักงานขายภาคเหนือตอนบนและสถานีเชียงใหม่ จำนวน 100 คน ทั้งนี้ประชากรดังกล่าวนี้ถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ รวมทั้งสิ้น 300 คน โดยผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มเป็นจำนวน 104, 93 และ 92 ตามลำดับ

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและพนักงานการบินไทยต่อคุณภาพการให้บริการ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นที่พึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 พนักงานการบินไทยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ทุกกลุ่มมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับพอใจ โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติมีความพอใจสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการบริการทางการท่องเที่ยวที่ว่า นักท่องเที่ยวในตลาดแต่ละตลาดจะมีความต้องการใน

เรื่องคุณภาพของการบริการที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในการให้บริการในด้านต่างๆ แต่ละด้านแล้วจะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจด้านเที่ยวบินและเส้นทางบินโดยเฉพาะอย่างยิ่งความแน่นอนของตารางการบินและการดูแลรับผิดชอบในกรณีการเลื่อนและการยกเลิกเที่ยวบิน จะเป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยแน่ใจต่อคุณภาพในการให้บริการหรือไม่พอนัก ซึ่งผลของการศึกษาสอดคล้องกับปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดคุณภาพการบริการที่อ้างไว้ในแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดคุณภาพการบริการที่มีอยู่ 10 ประการว่า ความไว้วางใจได้ ความคงเส้นคงวาของบริการเป็นสิ่งสำคัญต่อการวัดคุณภาพในการให้บริการ การไม่เสียเวลารอคอย ความน่าเชื่อถือ ส่วนในด้านความมั่นคง ปลอดภัย เป็นประเด็นที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติตลอดจนพนักงานการบินไทย มีความพอใจค่อนข้างมากต่อความปลอดภัยของการให้บริการของการบินไทย ในประเด็นของการรู้จักและเข้าใจลูกค้าก็ยังเป็นประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างยังไม่พอนัก ส่วนในด้านความมีอัธยาศัย ความสุภาพอ่อนน้อม ความเป็นมิตรของพนักงาน ผู้ให้บริการถือว่าเป็นสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างพอใจ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการให้บริการที่มีคุณภาพจะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยกำหนดทั้ง 10 ประการคือ ความไว้วางใจ ความพร้อม ความสามารถ การเข้าถึง ความมีอัธยาศัย การสร้างสัมพันธ์ ความเชื่อถือได้ ความมั่นคงปลอดภัย การรู้จักและเข้าใจลูกค้า และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทัศนะของนักท่องเที่ยวและพนักงานการบินไทยต่อการดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของบริษัท พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีทัศนะที่ดีต่อการดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของบริษัทฯ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 นักท่องเที่ยวต่างชาติมีค่าเฉลี่ย 4.28 พนักงานการบินไทยเชียงใหม่มีค่าเฉลี่ย 4.37 ทุกกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับที่ว่าการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของการบินไทยมีผลอย่างมากต่อการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการของการบินไทย และมาท่องเที่ยวไทยซึ่งถือได้ว่ากลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวของบริษัทการบินไทยจำกัด (มหาชน) ที่ได้กำหนดกิจกรรมโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวไว้ ถือเป็นนโยบายที่ดี มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ มีทรัพยากรการบริหารที่เพียงพอทั้งทางด้านกำลังคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ ลักษณะของหน่วยงาน จึงทำให้การดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของการบินไทยประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี สำหรับจุดเด่นจุดด้อยของการให้บริการของการบินไทย พบว่า นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติต่างมีความเห็นตรงกันว่า จุดเด่นของการบินไทยคือการเป็นสายการบินแห่งชาติ มีภาพพจน์และชื่อเสียงดี สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติเกี่ยวกับจุดด้อยของการบินไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติมีความคิดเห็นที่ค่อนข้างแตกต่างกัน โดยให้ความสำคัญต่อประเด็นของจุดด้อยที่แตกต่างกัน ดังนั้นปัจจัยที่ทำให้เกิดจุดด้อยดังกล่าวนักท่องเที่ยวชาวไทยจึงให้ความสำคัญต่อบุคลากรมากกว่าระบบ ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้ความสำคัญต่อระบบมากกว่าบุคลากร นอกจากนี้สิ่งที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้ความสำคัญมากที่สุดคือ ค่าบัตรโดยสารและการบริการที่ไม่ประทับใจ และการบริหารที่ล้าสมัย แต่

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยจะให้ความสำคัญกับระบบเส้นสาย ราคาบัตรโดยสารและกิริยามารยาทของพนักงานว่าเป็นจุดค้อย สำหรับปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานของการบินไทยพบว่า พนักงานการบินไทยมีความเห็นว่าปัจจัยทางด้านบุคลากรเป็นปัญหาต่อการดำเนินงานของการบินไทยในระดับปานกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของผู้บริหาร ไม่ว่าจะเป็นความรู้ความสามารถ และความรับผิดชอบ การยอมรับเปิดใจกว้างเพื่อรับความคิดเห็นของพนักงานทุกระดับ ตลอดจนการกระจายอำนาจการตัดสินใจไปในผู้รับผิดชอบแต่ละระดับเป็นประเด็นที่พนักงานเห็นว่ายังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานของการบินไทย ส่วนปัจจัยทางด้านการบริหาร พนักงานการบินไทยยังไม่แน่ใจว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่พนักงานเห็นว่ายังเป็นปัญหาอยู่ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางการเงิน/งบประมาณ จำนวนระดับชั้นการบังคับบัญชาที่ยืดยาวและการพิจารณาความคิดเห็นความชอบยังเป็นปัญหาอยู่บ้าง สำหรับผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ชาวต่างชาติและพนักงานการบินไทยมีความพึงพอใจต่อคุณภาพและการให้บริการของการบินไทยในทุกๆ ด้าน โดยมีค่าสถิติเท่ากับ 8.59, 8.63 และ 8.76 และค่าระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.00 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทย ชาวต่างชาติ และพนักงานการบินไทยมีทัศนคติไปในทางที่ดีต่อการดำเนินนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวของการบินไทย โดยมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นและค่าสถิติเท่ากับ 4.30, 18.22 4.28, 17.93 และ 4.37, 21.06 ตามลำดับซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยว่า ปัจจัยทางด้านบุคลากรและปัจจัยทางด้านการบริหารเป็นปัจจัยที่มีปัญหาต่อการดำเนินงานของการบินไทย โดยมีค่าเฉลี่ย และค่าสถิติเท่ากับ 3.58, 5.40 และ 3.38, 3.80 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ผู้วิจัยสนับสนุนการแปรรูปการบินไทย ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปี 2534 เนื่องจากการแปรรูปดังกล่าวทำให้ฝ่ายต่างๆ ได้รับประโยชน์ คือ ต่อประเทศ ทำให้ประเทศมีสายการบินที่มาตรฐานสูงสุดและสามารถแข่งขันกับสายการบินต่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งการนำรายได้จากการจำหน่ายหุ้นมาพัฒนาประเทศ ทำให้อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนมีสัดส่วนดีขึ้นและเข้าสู่มาตรฐานสากลมากยิ่งขึ้น ทำให้การบินไทยมีความคล่องตัวในการบริหาร เป็นการแก้ปัญหาระบบดำเนินงานซึ่งเป็นปัญหาการดำเนินงานของบริษัทตลอดมาให้สอดคล้องกับธุรกิจสายการบิน ซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ส่งผลให้มีความสามารถในการแข่งขันของการบินไทย ตัวผู้ถือหุ้นทำให้ได้รับเงินปันผลหรือส่งล้ามูลค่าหุ้นสูงขึ้น ต่อพนักงานการบินไทย ทำให้ระบบการให้ผลตอบแทนและผลประโยชน์ต่างๆ สอดคล้องกับมาตรฐานของอุตสาหกรรม ค่าตอบแทนและสวัสดิการไม่น้อยกว่าเดิม พนักงานมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของการบินไทย การนับอายุงานต่อตนเอง ส่งเสริมให้พนักงานปฏิบัติตนในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาตนเองเป็นการแก้ปัญหาบุคลากรที่เป็นปัญหาต่อการดำเนินงานตลอดมา นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่าการเปิดเสรีทางการบินนั้นเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมการบินให้เจริญรุดหน้าเท่าเทียมกับประเทศอื่นๆ เพราะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในภาพ

รวมถึงนี้คือ ทำให้มีการปรับปรุงการให้บริการของการบินไทยเพราะมีการแข่งขันในการให้บริการ ทำให้ผู้โดยสารสามารถเปรียบเทียบในทุกๆ ด้าน เพื่อให้ความต้องการเป็นที่น่าพอใจต่อผู้โดยสาร เป็นการแก้ไขปัญหาคลากรให้การบริการอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นการเพิ่มโอกาสทางการตลาดของการบินไทยทำให้เกิดตลาดใหม่สำหรับผู้เดินทางที่ยังไม่เคยเดินทางทางอากาศหรือผู้ที่มีทุนทรัพย์น้อย เนื่องจากราคาบัตรโดยสารของสายการบินที่เปิดใหม่จะถูกกว่าการบินไทย ซึ่งกลุ่มเป้าหมายนี้จะเป็นลูกค้าใหม่ของการบินไทยในอนาคต และท้ายที่สุดคือ สามารถเปิดจุดบินไปยังเมืองต่างๆ ทั่วโลกได้มากขึ้น เพราะถ้าเปิดนโยบายกว้างจะเป็นข้อต่อรองที่ดีที่เราจะเจรจากับประเทศอื่น ทำให้จำนวนผู้โดยสารที่บินผ่านประเทศไทยมีมากขึ้น และสัดส่วนของผู้โดยสารที่จะบินกับการบินไทยก็จะมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลนานาชาติ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ปวีณา โทนแก้ว. ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามปลายปิดเกี่ยวกับภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนรูปแบบและพฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยวกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพำนักโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปจำนวน 900 คน ทั้งประเภทที่ค้างคืนและไม่ค้างคืน ซึ่งได้จากแหล่งท่องเที่ยวที่มีรายได้จากค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสูงสุด 6 อันดับแรกของประเทศ ซึ่งได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ หาดใหญ่ นครราชสีมา กาญจนบุรี และพัทยา ตามลำดับ ทั้งนี้ประชากรดังกล่าวถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจากแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จังหวัดละ 150 คน

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า เป็นเพศชาย 466 คน (ร้อยละ 51.78) เพศหญิง 434 คน (ร้อยละ 48.22) นักท่องเที่ยวมีอายุเฉลี่ย 33.56 ปี มีรายได้โดยเฉลี่ย 13,827.60 บาทต่อเดือน และมีระยะทางในการเดินทางท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยแต่ละครั้งประมาณ 407.17 กิโลเมตร มีค่าพาหนะเดินทางไปกลับจากถิ่นที่อยู่จนถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย 439.17 บาทต่อคน มีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งเท่ากับ 2.83 วัน โดยมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวต่อคนต่อวันเท่ากับ 1,049.96 บาท และในรอบ 1 ปีนักท่องเที่ยวจะมีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยปีละ 4.42 ครั้ง สำหรับลักษณะพฤติกรรมกรการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่าเป็นนักท่องเที่ยว 540 คน และนักท่องเที่ยว 360 คน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1-3 วันมากที่สุด รองลงมาคือ ไม่ค้างคืนและพำนักเฉลี่ย 4-6 วัน ตามลำดับ มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนมากที่สุด รองลงมาคือเพื่อการเยี่ยมญาติ/เพื่อน และเพื่อการศาสนา ตามลำดับ พาหนะที่ใช้ในการเดินทางเกินกว่าครึ่งหนึ่งคือ ร้อยละ 51.78 จะใช้พาหนะในการเดินทางเป็นรถยนต์ส่วนบุคคล รองลงมาคือรถโดยสารประจำทาง และรถเช่าเหมา (มีคนขับ) ตามลำดับ ส่วนสถานที่พักผ่อนนั้นพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกที่จะพักผ่อนตามบ้านญาติ/เพื่อนมากที่สุด รองลงมาคือโรงแรมในระดับราคา 500-999 บาท และโรงแรมราคาต่ำกว่า

500 บาท ตามลำดับ ส่วนลักษณะการท่องเที่ยวนั้น นักท่องเที่ยวจะเลือกชอบเที่ยวเฉพาะครอบครัว/ญาติสูงที่สุด รองลงมาคือท่องเที่ยวเฉพาะเพื่อน และท่องเที่ยว 2 คนกับคนรัก/ภรรยา ตามลำดับ โดยนักท่องเที่ยวจะชื่นชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทภูเขา น้ำตก ป่า ถ้ำ เขื่อนมากที่สุด รองลงมาคือทะเล เกาะ และโบราณสถาน โบราณวัตถุ ตามลำดับ จังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวชื่นชอบและอยากไปมากที่สุด 10 อันดับแรก ได้แก่ เชียงใหม่ กาญจนบุรี ภูเก็ต พัทธยา (ชลบุรี) หาดใหญ่ (สงขลา) กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา ระยอง เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และสุราษฎร์ธานี ตามลำดับ ส่วนหลักเกณฑ์ในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทาง ความเหมาะสมกับค่าใช้จ่ายและความปลอดภัยในการเดินทาง ตามลำดับ สำหรับรูปแบบค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในเรื่องของที่พักร้อยละสี่ต่อคนต่อวันเท่ากับ 318.70 บาท ค่าอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับ 209.25 บาท/คน/วัน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าบริการท่องเที่ยวและพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยวภายในจังหวัดเท่ากับ 72.75 บาท/คน/วัน ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก 652.78 บาท/คน/วัน ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง 570.05 บาท/คน/วัน และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด 188.77 บาท/คน/วัน ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 2,012.30 บาท/คน/วัน สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับตัวแปรอิสระทั้ง 7 ตัว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และเวลาพักนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 มี 5 ตัวดังนี้คือ เพศของนักท่องเที่ยวจะมีความสัมพันธ์เชิงลบกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว กล่าวคือ นักท่องเที่ยวเพศหญิงจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าเพศชาย อายุของนักท่องเที่ยว จากค่าสถิติของอายุของนักท่องเที่ยวพบว่าอายุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว หมายความว่า เมื่อนักท่องเที่ยวมีอายุมากขึ้นจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้น ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว คือ นักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี จะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าระดับการศึกษาอื่น ๆ อาชีพของนักท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานเอกชน อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัวและอาชีพแม่บ้าน/ทำงานในครอบครัว จะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่นๆ และรายได้ของนักท่องเที่ยว พบว่าเมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นเขาจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้นด้วย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ จากผลการศึกษาพบว่าอายุของนักท่องเที่ยวมีผลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ซึ่งในแต่ละกลุ่มช่วงอายุต่างก็มีหลักเกณฑ์ในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกัน ดังนั้นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงควรกำหนดแนวทางในการส่งเสริมให้ตรงตามหลักเกณฑ์ของนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่มช่วงอายุ จากการศึกษาพบว่า ระดับรายได้มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ดังนั้นในการส่งเสริมการท่องเที่ยวควรเน้นไปที่กลุ่มเป้าหมายหลักว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงมีหลักเกณฑ์ในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวอย่างไร และนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ในระดับต่ำหรือปานกลางมีหลักเกณฑ์ในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวอย่างไร เพื่อให้การพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวตรงตามหลักเกณฑ์ของกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น ในขณะที่เดียวกันควรมีการหาแนวทางการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ครอบคลุม และมุ่งใจให้ท่องเที่ยวมากขึ้นในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ระดับปานกลางและรายได้ในระดับต่ำ เพื่อเป็นการขยายกลุ่มเป้าหมายในการส่งเสริมให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนมากที่สุด โดยคำนึงถึงความสวยงามของสภาพแวดล้อม ความเหมาะสมกับค่าใช้จ่าย และความสะดวกในการเดินทาง ดังนั้นในการวางแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงควรมุ่งเน้นการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวให้มากที่สุด ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศหญิง และมุ่งใจนักท่องเที่ยวเพศหญิงให้มีการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเพศหญิงจะมีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าเพศชาย ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญต่อการออกแบบสินค้าและของที่ระลึกให้มากขึ้น เพราะจากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวเพศหญิงมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการซื้อสินค้าและของที่ระลึกมากเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มเป้าหมายที่มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพลูกจ้าง/พนักงานเอกชน อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน/ทำงานในครอบครัวเป็นหลัก เนื่องจากกลุ่มอาชีพดังกล่าวมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าอาชีพอื่นๆ ดังนั้นการจัดสื่อในการเผยแพร่การท่องเที่ยวและสถานที่แหล่งท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงอาชีพหลักของนักท่องเที่ยวด้วย และท้ายที่สุดคือควรมีการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายและค่าบริการสินค้าเกี่ยวกับการท่องเที่ยวราคาต่ำให้กับนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาในระดับต่ำ เนื่องจากนักท่องเที่ยวดังกล่าวเป็นผู้มีรายได้ต่ำหรือยังไม่มีรายได้เป็นของตัวเอง ส่วนผู้มีการศึกษาในระดับสูงก็ควรมีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงประชุมสัมมนาเชิงวิชาการ หรือการศึกษาดูงานให้มากขึ้นตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งนี้เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าระดับการศึกษาจะมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี

LOCATION(S): CMU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อเสนอเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พรหมเมธ นาดมทอง. กระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น : กรณีศึกษา
แหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการท่องเที่ยวในปัจจุบันของพื้นที่
ศึกษาและบริเวณโดยรอบที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาต่างๆ ของชุมชนที่
เกี่ยวข้องกับการรองรับการท่องเที่ยว ตลอดจนปัญหาผลกระทบอันเป็นผลสืบเนื่องจากการ
ท่องเที่ยว เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของชุมชนกับการท่องเที่ยวและองค์ประกอบหรือปัจจัยในการ
พัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนท้องถิ่น และเพื่อนำเสนอกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อ
พัฒนาชุมชนท้องถิ่น ในพื้นที่ชุมชนอันเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวหลักในเขตอำเภอเมือง จังหวัด
นครนายก ซึ่งประกอบด้วย น้ำตกสาริกา เขตตำบลสาริกา และน้ำตกนางรองในเขตตำบลหินตั้ง
รวมถึงอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อันเป็นพื้นที่ต่อเนื่องกับแหล่งท่องเที่ยวหลักทั้งสองแห่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาสภาพทั่วไปและการท่องเที่ยวของ
พื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพทาง
การท่องเที่ยวสูง ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักตามการจัดลำดับในเอกสารทำเนียบแหล่ง
ท่องเที่ยว (2540) ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย น้ำตกสาริกา น้ำตกนางรอง และ
พื้นที่บางส่วนของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ และมีประชาชนใน
ท้องถิ่นเข้าไปเกี่ยวข้อง โดยชุมชนท้องถิ่นที่นำมาทำการศึกษาพิจารณาจากตำบลอันเป็นที่ตั้งของ
แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงหรือบทบาทขององค์กรปกครองท้องถิ่นใน
ด้านการท่องเที่ยวด้วย ซึ่งตำบลที่ทำการศึกษามีจำนวน 2 แห่งคือ ตำบลสาริกาและตำบลหินตั้ง
นอกจากนี้ผู้วิจัยได้มีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว และความเกี่ยวข้อง
ของประชาชนในชุมชนท้องถิ่นกับการท่องเที่ยว โดยการสำรวจ สังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ และ
การสอบถามจากผู้ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยอาศัยนโยบาย
กฎหมาย แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาใช้อธิบายหรือเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ ได้แก่
แนวความคิดที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว แนวความคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน แนวความคิดตาม
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ตลอดจนกรอบการพัฒนาตามข้อเสนอของแผน
ต่าง ๆ ระดับจังหวัด และแสดงผลการศึกษาวิเคราะห์ในรูปแบบของการบรรยายสรุปผล ตารางและ
แผนภูมิ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ จากการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยได้นำเสนอองค์ประกอบหรือปัจจัย
ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น โดยเห็นว่าปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 3 ประการ คือ
ปัจจัยด้านสภาพของพื้นที่ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา ปัจจัยด้านความพร้อมของชุมชน และปัจจัย

ด้านองค์กรความร่วมมือในการพัฒนา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับผลของการพัฒนาที่ส่งเสริมศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นให้มีความสามารถและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ ทั้งนี้แนวทางการดำเนินการที่ผู้วิจัยเสนอเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น จะเริ่มตั้งแต่การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อเริ่มการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เกิดขึ้น ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ท้องถิ่นในเรื่องของการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและบทบาทของชุมชน ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวตลอดจนพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ให้ชุมชนท้องถิ่นมีความสามารถในการดำเนินการได้ด้วยตนเอง สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างฝ่ายต่างๆ ขึ้น เพื่อดำเนินการและถ่ายทอดบทบาทจากหน่วยงานส่วนกลาง โดยเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการมากยิ่งขึ้น โดยที่เครือข่ายความร่วมมือประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ ได้แก่ ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น องค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการ องค์กรพัฒนาเอกชนและสถาบันการศึกษา

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ชุตินา ต่อเจริญ และสุรติ พูนพิสิฐทรัพย์. รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อ
การท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต. สงขลา : วิทยาลัยชุมชนภูเก็ต มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 2543.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบตัดขวาง (Cross-Sectional Studies) มีวัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคในการพัฒนาระบบสารสนเทศ และเพื่อเผยแพร่และส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวในด้านอื่นๆ ให้นักท่องเที่ยวทราบโดยการจัดทำระบบสารสนเทศการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต
ไว้รองรับความต้องการข่าวสารของนักท่องเที่ยวที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น และตรงกับความต้องการของ
คนในสังคมข่าวสารที่มีการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยมีการจัดหมวดหมู่ของสารสนเทศตาม
ความสนใจของนักท่องเที่ยว ทำให้มีความสะดวกที่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ได้ตามความต้องการ

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้การศึกษาจากเอกสารวิชาการ งานวิจัย และเว็บไซต์ที่
เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต นอกจากนี้ยังใช้วิธีการศึกษา
ภาคสนาม ซึ่งเป็นการสำรวจและสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามา
ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต โดยใช้แบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลปฐมภูมิเกี่ยวกับการรับข่าวสารและ
สารสนเทศการท่องเที่ยว ความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ การรับรู้สารสนเทศการท่องเที่ยว การ
ใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และความต้องการสารสนเทศการท่องเที่ยว จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อามา
ทำการวิเคราะห์เพื่อใช้ในการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่
เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต จากสถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว โรงแรมและที่พัก บริษัท
นำเที่ยว สถานีขนส่ง สนามบินนานาชาติภูเก็ต และสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
สำนักงานเขตภาคใต้ เขต 4 จังหวัดภูเก็ต โดยถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบกำหนดพื้นที่ จำนวน
3,000 คน แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียง 2,555 คน (ร้อยละ 85)

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว พบว่า
เป็นชาย (ร้อยละ 50.3) มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 49.0) ส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
(ร้อยละ 66.2) มากกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย (ร้อยละ 32.5) มีอายุเฉลี่ย 32 ปี อายุมากที่สุดคือ 76 ปี
และอายุน้อยที่สุดคือ 12 ปี กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มากที่สุดเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 25-34 ปี มี
สถานภาพโสด ส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้างและมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่
เลือกที่พักเป็นโรงแรมหรือรีสอร์ทมากที่สุด เดินทางมาครั้งแรกมากกว่าเดินทางซ้ำ มีการศึกษา
ข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตล่วงหน้าก่อนการเดินทาง นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เดินทาง
เข้ามา 10 อันดับแรก ได้แก่ ประเทศสหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น สวีเดน สหรัฐอเมริกา
เยอรมนี มาเลเซีย เนเธอร์แลนด์ สิงคโปร์ และฮ่องกง นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่ง

ท่องเที่ยวธรรมชาติทางทะเลมากที่สุด แหล่งข้อมูลที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจและสนใจที่จะมาท่องเที่ยว 4 อันดับ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทางทะเล แหล่งท่องเที่ยวกีฬาทางน้ำ แหล่งอาหารทะเล และแหล่งสถานบันเทิง แหล่งข้อมูลที่นักท่องเที่ยวต้องการทราบ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทางทะเล แหล่งอาหารทะเล และแหล่งสถานบันเทิง นอกจากนี้ยังจำแนกนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในจังหวัดภูเก็ตได้เป็น 2 กลุ่มดังนี้คือ กลุ่มที่ 1 เป็นนักท่องเที่ยวที่ศึกษาข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตล่วงหน้าก่อนการเดินทาง (ร้อยละ 72.4) มักมีแผนการเดินทางหรือแผนการท่องเที่ยวที่แน่นอน มีที่พัก ยานพาหนะ ทราบกิจกรรมการท่องเที่ยวล่วงหน้า ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถประมาณค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวได้ ในขณะที่เดียวกันเป็นการรับรองว่านักท่องเที่ยวจะได้รับการบริการตามที่คาดหวังไว้ กลุ่มที่ 2 เป็นนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ศึกษาข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมาก่อน (ร้อยละ 28.6) มักจะไม่มีแผนการเดินทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเมื่อเดินทางเข้ามาแล้วจะมาหาข้อมูลการท่องเที่ยวเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลภายในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งสามารถเลือกได้หลากหลายตามความสามารถที่จะจ่ายค่าบริการได้ สำหรับแหล่งข้อมูล พบว่า ก่อนการเดินทางนักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลการท่องเที่ยวจากหนังสือแนะนำการท่องเที่ยว จากบริษัทนำเที่ยว รายการแนะนำ สารคดีท่องเที่ยวทางสถานีโทรทัศน์ การโฆษณาการท่องเที่ยวจากหนังสือพิมพ์ การสืบค้นจาก URL ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การเผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวของบริษัทสายการบินต่างๆ สถานทูต วิทยุทัศน์สารคดีท่องเที่ยว และจากคำบอกเล่าของเพื่อน/ญาติ แหล่งข้อมูลเพิ่มเติมหลังจากที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในจังหวัดภูเก็ตแล้ว แหล่งแรกได้แก่สนามบินหรือสถานีขนส่ง ต่อมาเป็นสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดภูเก็ต เพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับที่พักในกรณีที่ไม่มียี่พักและแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ หรือในกรณีมีที่พักแล้วแต่ต้องการที่พักราคาประหยัด นอกจากนี้นักท่องเที่ยวมักจะสอบถามจากโรงแรมหรือที่พัก หรือสอบถามคนท้องถิ่น หรือใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว และสอบถามจากมัคคุเทศก์ สำหรับลักษณะของข้อมูลการท่องเที่ยว พบว่า องค์กรหลักซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวคือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคใต้ เขต 4 จังหวัดภูเก็ต ได้ให้บริการแนะนำข้อมูลที่พักและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวเป็นสิ่งพิมพ์ ได้แก่ จุลสารภูเก็ตและมีเอกสารการท่องเที่ยวขององค์กรธุรกิจ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสามารถค้นข้อมูลการท่องเที่ยวได้จากเว็บไซต์แนะนำการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเทศบาลเมืองภูเก็ต ส่วนองค์กรธุรกิจต่างๆ เสนอข้อมูลในเชิงการค้า เป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อแนะนำข้อมูลของตนเองเพื่อแนะนำสินค้าหรือบริการให้แก่ลูกค้า สำหรับข้อมูลการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการ พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางทะเล รองลงมาคือแหล่งท่องเที่ยวกีฬาทางน้ำ อันดับสามคือการเป็นแหล่งอาหารทะเล และอันดับสี่คือการเป็นแหล่งสถานบันเทิง สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว

จังหวัดภูเก็ต พบว่ามีปัจจัยดังนี้คือ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ผู้ใช้ระบบ ฐานข้อมูล การดูแลรักษาและการเชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ภาครัฐควรกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นเฉพาะจังหวัดหรือพื้นที่ที่มีศักยภาพในการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแหล่งข้อมูลที่น่าสนใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งควรจะมีนโยบายในด้านการพัฒนาระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ นโยบายในการส่งเสริมการเรียนรู้การใช้ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ให้กับประชาชนทุกระดับ นโยบายในการดูแลรักษาฐานข้อมูลกลางทางด้านการท่องเที่ยวที่มีความทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ภาครัฐควรมีการพัฒนากลไกการประสานงานให้มีความสามารถสูง เพื่อสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ดี อีกทั้งภาครัฐควรเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวที่เป็นส่วนกลางในส่วนของประเทศท่องเที่ยวอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ดีที่สุด ส่วนข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ได้แก่ รัฐบาลควรมีบทบาทอย่างชัดเจนในการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการท่องเที่ยวให้ต่อเนื่อง โดยร่วมมือกับบริษัทการบินไทยให้เผยแพร่สื่อต่างๆ และระบุสถานที่ตั้ง (WebSite) ของข้อมูลการท่องเที่ยวที่เป็นส่วนกลางให้กับนักท่องเที่ยวได้ทราบ และร่วมมือกับผู้ประกอบการส่งออก โดยให้นักท่องเที่ยวมีการใช้ข้อมูลในระบบสารสนเทศมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นผลย้อนกลับมาในการปรับปรุงและพัฒนาระบบสารสนเทศ ในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวนี้ต้องการการมีส่วนร่วมจากบุคคลหลายๆ ด้านมากกำหนดแนวทาง หรือนโยบายในระดับต่างๆ เพื่อให้ระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวครอบคลุมทุกๆ ด้าน ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบตลอดเวลาเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวในพื้นที่ที่น่าสนใจให้มากที่สุด และต้องมีการสอดคล้องประสานกันระหว่างองค์ประกอบของการใช้ระบบสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ กับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมมากที่สุด และที่สำคัญต้องมีความพร้อมของระบบฐานข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยวที่มีการจัดเก็บและรวบรวมให้ได้มากที่สุด ควรมีการกำหนดราคาสินค้าและที่พักให้เหมาะสม ควรมีแผนจัดทำข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตตลอดทั้งปี โดยระบุวัน เดือน ปีที่ชัดเจน และมีการเผยแพร่ล่วงหน้าเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบ ควรมีการส่งเสริมการใช้ภาษาต่างประเทศให้กับประชาชนทั่วไป โดยการเปิดหลักสูตรสนทนาภาษาต่างประเทศเพื่อเป็นการเพิ่มความสามารถเชิงภาษาให้แก่ประชาชน ควรมีการกรองข้อมูลข่าวสารก่อนที่จะนำเสนอให้นักท่องเที่ยวทราบ สำหรับการคมนาคมขนส่ง ควรส่งเสริมให้มีการให้บริการรถประจำทางสาธารณะ และสร้างระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการขนส่งให้มีความชัดเจนสำหรับความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวควรมีแผนที่แสดงเส้นทางอย่างชัดเจน มีเครื่องหมายหรือป้ายชี้ทิศทางที่แน่ชัด ซึ่งได้รับการดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา สำหรับการดูแลรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ควรมีป้ายหรือเครื่องหมายแนะนำนักท่องเที่ยวให้รักษา

สิ่งแวดล้อม ควรมีนโยบายส่งเสริมสร้างจิตสำนึกในการรักษาความสะอาดของท้องถิ่น หรือแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนตลอดไป และทำที่สุดทุกองค์กรที่เป็นส่วนประกอบของการท่องเที่ยวควรมีข้อมูลการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกที่จะบริโภคแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ มากขึ้น

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

นพดล กรุตนาค. การศึกษาชี้ขาดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2541.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา และกำหนดระดับขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของหมู่เกาะพีพี ทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม และเพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวและกำหนดมาตรการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จำแนกการศึกษาออกเป็น 5 องค์ประกอบได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม กายภาพ ตลาดและบริการการท่องเที่ยว เศรษฐกิจและสังคม และองค์การจัดการ

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Structured questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยว ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการ ผู้ลงทุน ผู้ประกอบการ ผู้บริหาร โครงการลงทุนด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและผู้นำชุมชน นอกจากนี้ยังใช้วิธีสังเกตการณ์ และการทบทวนเอกสารและรายงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกมาประมวลวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อหาข้อสรุปการจำแนกประเภท การตีความหมาย การหาความแตกต่าง และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแบ่งองค์ประกอบในการศึกษา ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น จะนำมาประมวลผลวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ แล้วจึงนำมาสรุปรวมกันกับข้อมูลจากทุกแหล่ง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 พื้นที่ตัวอย่าง คือ หมู่เกาะพีพีที่ประกอบด้วยเกาะจำนวนทั้งหมด 6 เกาะ ได้แก่ เกาะพีพีดอน เกาะพีพีเล เกาะบิต๊ะใน เกาะบิต๊ะนอก เกาะไผ่ และเกาะบูง ส่วนที่ 2 ประชากรตัวอย่างมี 3 กลุ่ม ดังนี้คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) จากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวของหมู่เกาะพีพี กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวชาวไทย 35 คน และชาวต่างประเทศ 35 คน ซึ่งถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และกลุ่มที่ 3 เป็นประชาชนในท้องถิ่น

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ การท่องเที่ยวและขีดความสามารถในการรองรับ พบว่า หมู่เกาะพีพีมีจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 3,427 คนต่อวัน และมีปัจจัยรองรับ และมีปัจจัยรองรับการท่องเที่ยวอยู่ 13 ปัจจัย ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง ร้านอาหาร ที่พัก น้ำ ไฟฟ้า การสื่อสาร สาธารณสุข การรักษาความปลอดภัย พื้นที่นันทนาการ ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ใช้ประโยชน์ในกิจกรรมการท่องเที่ยว ระบบการจัดการของเสียทัศนคติของประชาชนท้องถิ่นต่อการท่องเที่ยวและทัศนคติของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยว ภายได้ปัจจัยทั้ง 13 ปัจจัยที่มีขีด

ความสามารถในการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวได้ต่ำที่สุดคือ ระบบบำบัดน้ำเสียที่มีขีดความสามารถเป็นการบำบัดน้ำเสียต่อวันน้อยกว่าปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นบนเกาะพีพี และด้วยขีดจำกัดของระบบบำบัดที่มีอยู่ทำให้มีขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 2,000 คนต่อวันเท่านั้น ซึ่งต่ำกว่าจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อวันอยู่ 1,427 คนต่อวัน ดังนั้นจึงต้องมีการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับขีดความสามารถที่มีอยู่ และหาแนวทางในการบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีการอื่นควบคู่กันไป สำหรับแนวโน้มการพัฒนาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว พบว่า ปัจจุบันได้มีความพยายามที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนัก ทั้งนี้เนื่องมาจากการขาดแคลนบุคลากร งบประมาณ และการจัดการที่เป็นระบบ ตลอดจนนโยบายการพัฒนาจากภาครัฐที่ยังไม่ชัดเจน ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาจากหลายหน่วยงานขาดการประสานสอดคล้องกันได้ นอกจากนี้ในภาคเอกชนได้เร่งรีบที่จะลงทุนในหมู่เกาะพีพีต่อไปเรื่อยๆ ตามสภาพความพร้อมและเงื่อนไขต่างๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้ ลักษณะแนวโน้มการพัฒนาการท่องเที่ยวดังกล่าวมานี้ในระยะยาวจะส่งผลเสียต่อหมู่เกาะพีพีอย่างแน่นอน อย่างไรก็ตามหากมีการพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพีในกรณีมีการวางแผนการจัดการที่ดี จะสามารถนำไปสู่การวางแนวทางในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในระยะต่างๆ ภายใต้แนวโน้มนโยบายด้านการท่องเที่ยวที่คาดการณ์ไว้แล้ว มีการป้องกันและมีมาตรการลดผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งจะต้องมุ่งให้ความสำคัญกับปัจจัยหลักในการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพี ซึ่งก็คือการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม เป็นเป้าหมายหลักมากกว่าที่จะตั้งเป้าหมายทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ ซึ่งในที่สุดจะทำให้หมู่เกาะพีพีมีทิศทางการพัฒนาไปในทิศทางของการพัฒนาแบบยั่งยืนในที่สุด

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการหมู่เกาะพีพีในประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวหมู่เกาะพีพีโดยรวม จะต้องคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนเป็นหลัก การขยายตัวของนักท่องเที่ยวที่พอเหมาะกับการจัดการโครงสร้างพื้นฐาน การบริการ การป้องกันและควบคุมมลพิษ มีการกระจายรายได้สู่ประชาชนในท้องถิ่น มีการประสานงานกันอย่างเป็นระบบระหว่างองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ในเรื่องของวัตถุประสงค์การพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้ขีดความสามารถในการรองรับและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องมีการควบคุมและพัฒนาควบคู่กันไปเพื่อความสำเร็จของการพัฒนา ในขณะเดียวกันจะต้องรีบเร่งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นมาแล้ววางมาตรการและแนวทางป้องกันในอนาคตและส่งเสริมการท่องเที่ยว การให้บริการให้สะดวกสมบูรณ์ โดยคำนึงถึงการรักษาระดับขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยการควบคุมการพัฒนาให้อยู่ภายในขอบเขตที่จำกัดไว้ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นมาแล้วในอดีตจนถึงปัจจุบัน การพัฒนาสื่อที่ยังขาดหรือจำเป็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และการส่งเสริมให้การท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้โดยก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งผู้ประกอบการ ประชาชนในท้องถิ่น และเกิด

ความพึงพอใจต่อนักท่องเที่ยวด้วย ท้ายที่สุดในการพัฒนาการท่องเที่ยวควรมีการจัดการหลายอย่าง
เข้ามาประกอบอย่างประสานและสอดคล้องกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ การกำหนดพื้นที่ (Zoning)
การจัดการพื้นที่ท่องเที่ยว การใช้ที่ดินและควบคุมอาคาร การจัดปะการัง การจัดการเพื่อส่งเสริม
และควบคุมสถานประกอบการ การพัฒนาแหล่งน้ำ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การกำจัดขยะ
มูลฝอย และการจัดองค์การบริหารและกฎหมาย

LOCATION(S) : NIDA LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

กฤษกร วณิชสัมบรรณ. แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำโดยอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์ระบบตารางกิจกรรมเชิงนิเวศน์วิทยา กรณีศึกษา : พื้นที่เกาะเกร็ด, จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ศึกษา ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง รวมทั้งระเบียบ กฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา เพื่อทราบถึงสภาพปัจจุบันและปัญหา เพื่อศึกษาถึงกลไกของระบบห่วงโซ่ความสัมพันธ์ของกิจกรรมและทรัพยากรของระบบชุมชนพื้นที่ศึกษา รวมถึงข้อเด่นข้อด้อยของระบบชุมชนในเรื่องความต้องการท่องเที่ยวต่างๆ ของกิจกรรมต่างๆ และเมื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา

การวิจัยใช้การรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง รวมทั้งระเบียบ กฎหมาย นโยบายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา จากการค้นคว้าเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสำรวจ และนำข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจในพื้นที่มาดำเนินการตามเทคนิค การวิเคราะห์ระบบตารางกิจกรรมเชิงนิเวศน์วิทยา (THE ECOSYSTEM ACTIVITIES MATRIX ANALYSIS)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ กิจกรรมในระบบชุมชน มีกิจกรรมหลักและเป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำให้เกิดความเป็นชุมชน และเป็นแหล่งเอื้อทรัพยากรต่อการดำเนินกิจกรรมอื่น ทั้งทางด้านกายภาพ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ความรู้สึก เศรษฐกิจ และกฎระเบียบอยู่ 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอยู่อาศัยของครอบครัว และกิจกรรมศาสนาและประเพณีวัฒนธรรม โดยกิจกรรมอื่นเป็นเพียงส่วนประกอบย่อยที่สนับสนุน การดำเนินกิจกรรมทั้งหมดในระบบชุมชน พื้นที่ศึกษาอยู่ภายใต้การควบคุมของทรัพยากรทางด้านความรู้สึกคือขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชนในชุมชน ซึ่งมีมาก โดยเฉพาะกลุ่มชาวไทยเชื้อสายมอญ และอยู่ภายใต้การควบคุมของทรัพยากรด้านกฎระเบียบ คือพระราชบัญญัติการปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 ผ่านอำนาจหน้าที่ของกำนัน ประกอบกับการประชุมหาความตกลงร่วมกันของสมาชิกในชุมชน การพัฒนากิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลเชิงเศรษฐกิจแก่พื้นที่เพิ่มขึ้นจะถูกจำกัดด้วยทรัพยากรด้านเศรษฐกิจ คือแหล่งเงินทุนที่มีอยู่อย่างจำกัด ประกอบกับทรัพยากรทางด้านกฎระเบียบ ซึ่งควบคุมการพัฒนาทางด้านกายภาพ คือข้อกำหนดของผังเมืองรวมเมืองนนทบุรี ได้แก่ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2517, แนวควบคุมความสูงของอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2512 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2535), การควบคุมการทำลายและรบกวนซึ่งการเดินเรือในน่านน้ำตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456 โดยเฉพาะการถูกจำกัดลงด้วยทรัพยากรทางด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ด้านการ

สัญจรคือการเดินทางเข้าถึงพื้นที่ได้ทางเดียวคือทางน้ำ และโอกาสในการเพิ่มหรือเปลี่ยนรูปแบบของกิจกรรมในพื้นที่ให้ก่อเกิดผลเชิงเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นแก่ชุมชนในพื้นที่ คือการเพิ่มหรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลเชิงเศรษฐกิจแก่พื้นที่ในปัจจุบันอยู่แล้ว คือการเกษตรกรรม หัตถกรรม และการค้า โดยให้มีความสามารถในการเอื้อให้เกิดการจับจ่ายใช้สอยออกมาจากกิจกรรมการทรัพยากรเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับเพิ่มความหนาแน่นของกิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ ด้วยการขยายช่วงเวลาการท่องเที่ยวให้ดีขึ้นในพื้นที่ จากเทศกาลพิเศษและการสร้างจินตภาพที่ดีของการท่องเที่ยวในพื้นที่ ซึ่งลักษณะการท่องเที่ยวที่ควรส่งเสริมคือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

นอกจากนี้พบว่ายังมีการกระจายตัวของที่ตั้งกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างไม่เท่าเทียมกัน ในสถานที่ที่มีลักษณะในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวบนพื้นที่ศึกษา ในวันทำงานและวันหยุดสุดสัปดาห์ ทั้งนี้เนื่องจากการขาดจุดประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความน่าสนใจของสถานที่ต่างๆ ซึ่งแก้ไขได้โดยการส่งเสริมการกระจายตัวของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เท่าเทียมกันมากขึ้นในพื้นที่ศึกษา ด้วยการแก้ไขการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ท่องเที่ยว 3 ระดับคือ ระดับต้นคือการเพิ่มจุดแจกจ่ายแผ่นพับประชาสัมพันธ์ซึ่งเป็นสถานที่บนพื้นที่เกาะเกร็ดขึ้น ระดับกลางคือการจัดสร้างศูนย์การท่องเที่ยวที่รวบรวมและนำเสนอความน่าสนใจของสถานที่ต่างๆ ระดับสูงคือการจัดสร้างศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น ซึ่งมีการให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพของพื้นที่เกาะเกร็ด ทั้งทางด้านธรรมชาติและวัฒนธรรม ประวัติความเป็นมา และสภาพปัจจุบัน อีกทั้งยังควรเปลี่ยนพฤติกรรมการเดินทางเข้าสู่พื้นที่ จากเดิมที่นิยมให้บริการเรือข้ามฟากที่ทำวัดสนามเหนือ-วัดปรมย์ยิกาวาส ให้หันมาใช้บริการเรือข้ามฟากบริเวณท่าวัดกลางเกร็ด-ท่าป่าฝ้าย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ คือการพัฒนากิจกรรมใด ๆ ในพื้นที่เกาะเกร็ด จะต้องอยู่ภายใต้หลักการที่สำคัญคือ ต้องไม่ก่อให้เกิดการรบกวนต่อการดำเนินและการคงอยู่ของกิจกรรมหลักที่สำคัญทั้งสองกิจกรรมคือ กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาประเพณีวัฒนธรรม และกิจกรรมเกี่ยวกับการอยู่อาศัยของครอบครัว เพื่อป้องกันความกระทบกระเทือนต่อระบบชุมชน จนอาจถึงความล่มสลายของระบบในเวลาต่อไปได้ อีกทั้งยังต้องอยู่ภายใต้การควบคุมทรัพยากรทางด้านความรู้ก็คือ ขนบธรรมเนียมประเพณีของกลุ่มชนในชุมชน และภายใต้การควบคุมของทรัพยากรทางด้านกฎระเบียบ คือกฎหมายต่างๆ ที่ควบคุมการพัฒนาทางด้านกายภาพอยู่ในพื้นที่ เพื่อสอดคล้องกับการควบคุมเดิมในระบบชุมชน ป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น และป้องกันการละเมิดกฎหมายด้วยการพัฒนาด้านกายภาพที่ขัดต่อระบบชุมชน นอกจากนี้ควรนำกฎหมายมาใช้ออกระเบียบควบคุมกิจกรรมต่างๆ เพื่อประโยชน์ในทางอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของพื้นที่ร่วมด้วย คือการควบคุมการดำเนินกิจกรรมที่อาจก่อมลพิษหรือส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ไม่รูกล้ำเข้าสู่พื้นที่อนุรักษ์ของชุมชน และให้มีการกำหนดการจัดการที่ถูกต้องลักษณะตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535

ข้อเสนอแนะลักษณะการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในการพัฒนาการท่องเที่ยวพื้นที่ศึกษา โดยหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECOTOURISM) มี 4 ประการคือ ต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดต้องมีจิตสำนึก หรือความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศน์ (ECOLOGICALLY SENSITIVE) ต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ต้องมีการจัดการและการบริหารกิจการที่ก่อให้เกิดผลกระทบน้อยหรือต่ำ (LOW COMPACT) ทั้งนี้ต้องศึกษาในเรื่องขีดจำกัดของทรัพยากร RESOURCE LIMITATION และการศึกษาด้านขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนา เพื่อทราบถึงระดับความเหมาะสมที่รองรับนักท่องเที่ยว ต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ต้องมีการจัดให้บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่อผู้มาท่องเที่ยว (EDUCATIONAL) และต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ต้องมีการกระจายรายได้สู่คนท้องถิ่น และผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจะต้องมีส่วนช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ (LOCAL BENEFIT)

LOCATION(S) : NIDA LIBRARY

: KMITL LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สกถวรรณ มาเรื่อง. องค์ประกอบที่ส่งเสริมพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษา
ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
พัฒนาการ ภาควิชาประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ หาดองค์ประกอบของปัจจัยต่างๆ ที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษา และศึกษาปัจจัยทางประชากร, การใช้เวลาว่าง, รสนิยมการท่องเที่ยว, ลักษณะการท่องเที่ยว, พฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ของ ททท., ความเข้าใจในเนื้อหาที่เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ของ ททท., ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษา รวมทั้งเพื่อศึกษาหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษา

การวิจัยนี้เป็นเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยแบบจำกัดรับภาครัฐบาล กลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยแบบจำกัดรับภาคเอกชน และกลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยแบบไม่จำกัดรับภาครัฐบาล กลุ่มละ 150 คน รวมทั้งสิ้น 450 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนและใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล แบบความถี่ ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยการใช้เวลาว่าง รสนิยมการท่องเที่ยว พฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ทั่วไปและของ ททท. และพฤติกรรมท่องเที่ยวทั่วไป-เชิงอนุรักษ์ ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้วิธีการ Factor Analysis เพื่อการวิเคราะห์สมมติฐานข้อที่ 1 และวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) เพื่อการวิเคราะห์สมมติฐานที่ 2-7

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ คุณลักษณะทางประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 450 คน แบ่งตามเพศ สาขาวิชา และสถาบันได้ดังนี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 150 คน แบ่งเป็นสาขาวิชาสังคมศาสตร์, มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ แต่ละสาขามีจำนวน 50 คน ชาย 25 คน และหญิง 25 คน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 150 คน แบ่งเป็นสาขาวิชาสังคมศาสตร์, มนุษยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ แต่ละสาขามีจำนวน 50 คน ชาย 25 คน และหญิง 25 คน มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 150 คน แบ่งได้เป็นสาขาวิชาสังคมศาสตร์, มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ แต่ละสาขามีจำนวน 50 คน ชาย 25 คน และหญิง 25 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 อายุ 19 ปี รายได้ต่อเดือนจำนวนประมาณ 4,000 บาท ส่วนรายได้ต่อเดือนของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วง 50,000 บาทเป็นส่วนใหญ่ เขตภูมิลำเนาเกิดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในเขตเมือง และภูมิภาคเดิมอยู่ในกรุงเทพ

ข้อมูลด้านรสนิยมการท่องเที่ยว มีประเด็นดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจท่องเที่ยวในประเทศมากกว่าต่างประเทศ เหตุผลคือ เมืองไทยมีความสวยงาม วัฒนธรรมน่าสนใจ ธรรมชาติสวยงาม ประหยัด และยังไม่ทั่วประเทศไทย นอกจากนี้ยังพบเหตุผลจากการประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในสวนปี Amazing Thailand และการรณรงค์ของสำนักนายกรัฐมนตรี ดังคำขวัญที่ว่า “ไทยช่วยไทย กินของไทย ใช้ของไทย เที่ยวเมืองไทย ร่วมใจประหยัด” สถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างไปเที่ยวบ่อยที่สุด คือกรุงเทพฯ และปริมณฑล รองลงมาเป็นภาคตะวันออกและภาคกลาง ประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศที่ไปสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างคือสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติทั่วไป รองลงมาคือแหล่งอาหารอร่อยและสถานโบราณวัตถุ

ลักษณะการท่องเที่ยวมักไปกับครอบครัว การใช้เวลาว่างของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ การฟังวิทยุ โดยมีระดับค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง การเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวทั่วไปๆ และรูปแบบเชิงอนุรักษ์ มีลักษณะพฤติกรรมมีการเดินทางท่องเที่ยวในช่วง 6 เดือน - 2 ปี อยู่ในระดับค่าส่วนพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกับการเข้าร่วมกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ของ ททท. โดยค่าเฉลี่ยรองลงมา แต่อยู่ในเกณฑ์ต่ำคือ การเข้าไปศึกษาแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรมไทย โดยอยู่ในช่วงของการเคยไปนานๆ ครั้ง หรือระดับการร่วมกิจกรรมต่ำ ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีลักษณะการเคารพต่อทุกๆ สถานที่ที่ไปเยือนในระดับปานกลาง และรองลงมาคือ การพยายามปรับตัวเป็นนักท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวในระดับปานกลาง นอกจากนี้พฤติกรรมการท่องเที่ยวเน้นความสนุกเป็นหลัก เพราะเป็นการปลดปล่อยความเครียด มีระดับค่าเฉลี่ยสูงปานกลาง

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ การเปิดรับสื่อในเรื่องทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีการรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด การเปิดรับสื่อเชิงอนุรักษ์ของกลุ่มตัวอย่างก็พบว่าเปิดรับสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ประเด็นความสนใจเปิดรับ อ่าน ฟัง และชม จากสื่อต่างๆ กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในเนื้อหา ด้านเพลงสูงที่สุด รองลงมาเป็นเนื้อหาตลก เบาสมองและข่าว ส่วนด้านเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ในอันดับที่ 4 ส่วนเนื้อหาด้านกีฬา อยู่ในความสนใจใกล้เคียงกับสถานที่ท่องเที่ยว พฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่สนับสนุนโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในช่วงปีงบประมาณ 2540 พบว่า ระดับการเปิดรับสูงสุดคือโฆษณาชุด “เงิน 600 บาท” ระดับความเข้าใจในสื่อต่างๆ ที่นำเสนอเรื่องราวหรือเนื้อหาเชิงอนุรักษ์ พบว่าระดับความเข้าใจสูงสุดจากสื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือ นิตยสาร และหน่วยงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ด้านความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ามีความรู้ในระดับที่สูงมาก โดยมีผู้ตอบถูกเป็นส่วนใหญ่ในประเด็นนี้คือ ความรู้เรื่องสัตว์ป่า นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่น ๆ ก็มีผู้ตอบถูกในระดับคะแนนที่ใกล้เคียงกัน เช่น ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, ปัญหาสิ่งแวดล้อม, หน้าที่รณรงค์และดำเนินการตามนโยบายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, วัตถุประสงค์ของการจัดปีการท่องเที่ยวไทย, การอนุรักษ์พื้นที่ป่าและสัตว์ป่า, การปฏิบัติตัวเพื่อให้การท่องเที่ยวเป็น

รูปแบบเชิงอนุรักษ์ และการจัดแบ่งเขตภายในแหล่งท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามประเด็นเรื่องความสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีผู้ตอบได้คะแนนระดับต่ำ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการจัดรูปแบบโครงการให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายด้านประชากรคือ ชั้นปี สาขาวิชา ควรมีการให้ความรู้และจูงใจทั้งด้านก่อให้เกิดพฤติกรรมและแนวคิดที่เหมาะสมในเชิงอนุรักษ์ พิจารณาด้านภูมิสำเนา บุคคลที่พื้กอาศัยด้วย ควรมีการจัดทัวร์ หรือกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวรูปแบบครอบครัวก็อาจช่วยให้เกิดพฤติกรรมการท่องเที่ยว และมีส่วนสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวได้อีกลักษณะหนึ่ง การใช้เวลาว่าง ควรจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยพิจารณาความสนใจในการใช้เวลาว่างเพื่อกำหนดเป็นรูปแบบกิจกรรมเฉพาะกลุ่มในด้านรสนิยมการท่องเที่ยว ประเด็นการสนับสนุนการท่องเที่ยวไทย ไม่ควรนำเสนอมากในช่วงนี้ เพราะมีหลายๆ หน่วยงานที่เผยแพร่ในประเด็นนี้มากแล้ว เช่น คำขวัญที่เผยแพร่โดยสำนักนายกฯ

ลักษณะการท่องเที่ยวควรเน้นการสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบเพื่อนกลุ่มเล็ก และแบบครอบครัว การเปิดรับข่าวสารของกลุ่มเป้าหมายควรมีการจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือลักษณะทั่วไป ไม่จำกัดกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และลักษณะจำกัดกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจัดทั้งในด้านเนื้อหาสาระที่เหมาะสมต่อลักษณะของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย, กลวิธีการสื่อสารและช่องทางการสื่อสาร เนื้อหาที่เผยแพร่คือ เนื้อหาด้านวิธีการอนุรักษ์และปฏิบัติตนเป็นนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์, ประวัติแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ, สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ และการแจ้งข่าวเพื่อการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วิธีการนำเสนอในประเภทบทความ ควรปรับให้มีรูปแบบที่สนุกสนานและผจญภัย ประเภทเกมโชว์ ควรมีการสอดแทรกเนื้อหาด้านสิ่งแวดล้อม และความรักหวงแหนในทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ประเภทของสื่อ สื่อวิทยุไม่สามารถส่งเสริมประเด็น โดยพบว่าในประเด็นของการเก็บทรัพยากรจากแหล่งท่องเที่ยว ยังเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากกลุ่มผู้เปิดรับรายการที่สนับสนุนโดย ททท. สื่อโทรทัศน์ พบว่าประเด็นการเก็บทรัพยากรจากแหล่งท่องเที่ยวและการปรับตัวเป็นนักท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยว เป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากกลุ่มเปิดรับรายการที่สนับสนุนโดย ททท. สื่อบุคคล ควรส่งผ่านการสนับสนุนชมรมเพื่อการอนุรักษ์ในสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นศูนย์กลางการจัดกิจกรรม, สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และหวงแหนศิลปวัฒนธรรมความเป็นไทย, ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ นอกจากนี้วิทยากรบรรยายที่สถาบันการศึกษาต่างๆ และวิทยากรนอกสถานที่ก็สามารถสร้างกระแสอนุรักษ์แก่กลุ่มเป้าหมายได้กว้างขวางขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีดังนี้คือ ควรมีความร่วมมือจากระบบการศึกษาในทุกๆระดับ, ไม่เน้นการศึกษาในระบบท่องจำ, ควรเป็นที่ที่จะสร้างพื้นฐานการศึกษาด้านประวัติศาสตร์แก่เยาวชนทุกระดับ, สร้างจิตสำนึกในการรักษาสภาพแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึกตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา

สถาบันการศึกษาควรสนับสนุนและเป็นสื่อกลางเพื่อชักจูงเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เชิง
อนุรักษ์ โดยร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง, ผู้สนับสนุนรายการต่าง ๆ ในสื่อมวลชนแต่ละ
ประเภท การให้ความสำคัญกับการสนับสนุนกิจกรรมเยาวชน โดยเฉพาะกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ และ
รายการประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์แก่เยาวชน, การจัดกิจกรรมเชิงอนุรักษ์ ควร
พิจารณาในการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการที่มีความสนใจอย่างแท้จริง และผลักดันและสนับสนุน
ให้นักเรียน นักศึกษา ร่วมกับอาจารย์ในการก่อตั้งชมรม หรือกลุ่มทำงานเพื่อสอดคล้องเรื่อง
สิ่งแวดล้อมหลังจากการเสร็จสิ้นโครงการแล้ว

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: TU LIBRARY

อุมา ทับเที่ยง. การใช้ปัจจัยความหลากหลายทางธรรมชาติและปัจจัยอำนาจความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อชี้วัดความประทับใจของนักท่องเที่ยว กรณีศึกษา : อุทยานแห่งชาติเขาหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาระดับความประทับใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวตามปัจจัยความหลากหลายทางธรรมชาติและปัจจัยอำนาจความสะดวก เพื่อประเมินความประทับใจของนักท่องเที่ยวตามระดับความหลากหลายของปัจจัยทางธรรมชาติและปัจจัยอำนาจความสะดวก และจัดกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตามระดับความประทับใจ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดการอุทยานแห่งชาติเขาหลวง เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

สำรวจโดยใช้แบบสอบถามนักท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาหลวง จำนวน 156 คน และสอบถามความประทับใจจากผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว แหล่งธรรมชาติในพื้นที่ 3 ท่าน ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยเชิงสังคมศาสตร์ (SPSS FOR WINDOWS) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต การแจกแจงความถี่ ร้อยละ สมการ ความประทับใจ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ลักษณะของนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายร้อยละ 50.6 เพศหญิงร้อยละ 49.4 มีอายุเฉลี่ยประมาณ 27 ปี ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ร้อยละ 41.7 รองมาอายุระหว่าง 25-34 ปี ร้อยละ 39.7 อายุระหว่าง 35-44 ปี ร้อยละ 14.1 และอายุระหว่าง 44-48 ปี ร้อยละ 4.5 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในจังหวัดนครศรีธรรมราช ร้อยละ 83.3 รองลงมาภูมิลำเนาในภาคใต้ร้อยละ 9.0 ภาคกลางและภาคตะวันออก ร้อยละ 4.5 กรุงเทพฯ ร้อยละ 2.6 และภาคเหนือ ร้อยละ 0.6 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าร้อยละ 28.8 รองลงมาคือมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 27.6 อนุปริญญาหรือเทียบเท่าร้อยละ 14.7 ประถมศึกษาร้อยละ 14.1 ปริญญาตรีร้อยละ 13.5 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 1.3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน นักศึกษาร้อยละ 34.0 รองลงมาอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 18.6 พนักงานบริษัท เอกชน ร้อยละ 14.7 รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจร้อยละ 11.5 ท้าขายร้อยละ 10.3 เกษตรกรร้อยละ 5.8 อาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ทหารเกณฑ์ ร้อยละ 0.6 ไม่ระบุร้อยละ 4.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,000-6,000 บาท ร้อยละ 44.9 รองลงมาได้เฉลี่ยต่อเดือน 6,000-10,000 บาท ร้อยละ 2.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 2.6 และไม่ระบุรายได้เฉลี่ยต่อเดือนร้อยละ 33.1

ด้านข้อมูลการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจากเพื่อน รองลงมาจากหนังสือวารสารด้านการท่องเที่ยว จากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ จาก Internet และแหล่งอื่น ๆ ตามลำดับ ท่องเที่ยวในกลุ่มเพื่อนร้อยละ 39.6 กลุ่มครอบครัว ร้อยละ 26.3 กลุ่มครูและ

นักเรียน ร้อยละ 7.1 กลุ่มอบรมสัมมนา ร้อยละ 3.8 กลุ่มบริษัทนำเที่ยว ร้อยละ 1.9 และกลุ่มอื่น ๆ ร้อยละ 1.3 ส่วนใหญ่ไปเวลาในการท่องเที่ยวต่อครั้ง 1 วัน ร้อยละ 65.4 2 วัน 1 คืน ร้อยละ 19.2 3 วัน 2 คืน ร้อยละ 7.1 1 วัน 3 คืน ร้อยละ 1.9 มากกว่า 4 วัน 3 คืน ร้อยละ 1.6

ความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานเขาหลวง สามารถจัดกลุ่มของแหล่งท่องเที่ยวตามระดับความประทับใจได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีระดับความประทับใจสูง ได้แก่ น้ำตกกรุงชิงและน้ำตกกระโรม กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีระดับความประทับใจปานกลาง ได้แก่ น้ำตกอ้ายเขียว น้ำตกพรหมโลก และยอดเขาหลวง และกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีระดับความประทับใจต่ำ ได้แก่ ถ้ำแก้วสุรกานต์ เปรียบเทียบความแตกต่างในการประเมินความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติเขาหลวงระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกแหล่งท่องเที่ยว

ปัจจัยความหลากหลายทางธรรมชาติและปัจจัยอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ใช้เป็นเกณฑ์วัดความประทับใจของนักท่องเที่ยว แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ ปัจจัยทางกายภาพ ได้แก่ ระยะเวลา ความลาดชัน สภาพภูมิทัศน์ เรือนยอด ต้นไม้ สายน้ำ และโขดหิน เป็นสิ่งที่สัมผัสได้ง่าย ต้องสวยงาม โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ แตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ปัจจัยทางชีวภาพ ได้แก่ ชนิดของพืช จำนวนของพืช ชนิดของสัตว์ และจำนวนของสัตว์ ปัจจัยอำนวยความสะดวก ได้แก่ เส้นทางเดินเท้า เส้นทางเดินรถ ข้อมูลสถานที่ ลานกางเต็นท์ ห้องน้ำ การท่องเที่ยวแบบผจญภัยพิชิตยอดเขาหลวง นักท่องเที่ยวไม่มีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกใด ๆ เป็นต้น

นอกจากนี้พบว่าปัจจัยความหลากหลายทางธรรมชาติและปัจจัยอำนวยความสะดวกทุกปัจจัยมีอิทธิพลต่อความประทับใจของนักท่องเที่ยว และมีอิทธิพลระหว่างปัจจัยความหลากหลายทางธรรมชาติและปัจจัยอำนวยความสะดวกด้วยกันในระดับต่าง ๆ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มตามระดับความประทับใจ ได้แก่ กลุ่มปัจจัยความปลอดภัย ปัจจัยเส้นทางเดินเท้า และปัจจัยข้อมูลสถานที่ กลุ่มปัจจัยโขดหิน ปัจจัยสภาพภูมิทัศน์ ปัจจัยเส้นทางเดินรถ ปัจจัยเรือนยอดต้นไม้และปัจจัยระยะเวลา กลุ่มปัจจัยจำนวนของพืช ปัจจัยจำนวนของสัตว์ ปัจจัยลานกางเต็นท์ ปัจจัยชนิดของสัตว์ ปัจจัยชนิดของพืช ปัจจัยสายน้ำ และปัจจัยความลาดชัน และกลุ่มปัจจัยห้องน้ำ ปัจจัยบ้านพัก ปัจจัยลานจอดรถ และปัจจัยโทรศัพท์ตามลำดับ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรเพิ่มเติมข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติแก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพราะการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์ธรรมชาติเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อระดับความประทับใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยว โดยสามารถเพิ่มเติมข้อมูลดังกล่าวที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และบริเวณแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งตามความเหมาะสม รวมทั้งการจัดทำคู่มือเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้เข้าใจกับสิ่งที่จะเกิดจากการทำลายธรรมชาติ การมีการปรับปรุงปัจจัยอำนวยความสะดวกต่างๆ ได้แก่ บ้านพัก ห้องน้ำ ลานกางเต็นท์ ลานจอดรถ โทรศัพท์ ควรมีการฟื้นฟู

พุทธรักษาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวที่ยังมีระดับความประทับใจปานกลาง และระดับความประทับใจต่ำ จากการศึกษาพบว่ายอดเขาหลวงเลื่อมไทรม พืชพรรณบอบช้ำ กองขยะจากปริมาณนักท่องเที่ยวที่มากเกินไป หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรควบคุมการดำเนินงานขององค์กรเอกชนที่ให้บริการท่องเที่ยวยอดเขาหลวง ควรส่งเสริมทักษะด้านการบริการของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การท่องเที่ยวยั่งยืนอนุรักษ์สัมฤทธิ์ผลทั้งในด้านการพักผ่อนหย่อนใจและการศึกษาหาความรู้

LOCATION(S) : MU LIBRARY

นวรรค์ เกี้ยวมาศ. การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวใน
เขตชายฝั่งทะเล กรณีศึกษาจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
เอกการจัดการสารสนเทศสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการ
วางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตชายฝั่งทะเลของจังหวัดจันทบุรี

ใช้โปรแกรม PAMAP ในการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินศักยภาพ
พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์สภาพพื้นที่เพื่อการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกการท่องเที่ยว และ
ศักยภาพพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยแสดงผลเป็นแผนที่แสดงศักยภาพในแต่ละประเด็น
ในการหาค่าความสำคัญและค่าความสามารถของปัจจัยในการประเมินศักยภาพของพื้นที่ใน 2
ประเด็นแรก ทำแบบสอบถามไปยังผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น รวมทั้งนักท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ ส่วนในประเด็นที่ 3 ได้ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ในเรื่องความสามารถของปัจจัยในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นำผลที่ได้จากการทำ
แบบสอบถามมาประมวลกับแผนที่ จากนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์พื้นที่ด้วยการซ้อนทับแผนที่ แบ่ง
ระดับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ออกเป็น 3 ระดับ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ วิเคราะห์จากปัจจัยด้านความสำคัญ
ทางนิเวศวิทยาของพื้นที่ พื้นที่ตามกฎหมาย และพื้นที่ที่เป็นแหล่งประกอบอาชีพของคนท้องถิ่น
ประกอบด้วย พื้นที่ลุ่มน้ำ, พื้นที่ป่าไม้, ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ, เขตการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากร
ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ, พื้นที่เกษตรกรรม ศักยภาพเหมาะสมที่สุดของพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ อยู่
ในขอบเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำและพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมายที่ไม่มีสภาพป่า
เหลืออยู่ มีพื้นที่ประมาณ 69,144 ไร่ ศักยภาพเหมาะสมต่ำสุด เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของพื้นที่ศึกษา
ไม่มีสภาพป่า ใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรม และเป็นพื้นที่อื่น ๆ มีพื้นที่ประมาณ 509,646 ไร่

พื้นที่เพื่อการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว วิเคราะห์จากปัจจัย
ด้านระบบสาธารณูปโภค แหล่งน้ำ และความเหมาะสมของชุดดิน ประกอบด้วย การบริการไฟฟ้า,
ประปา, การขยายเลขหมายโทรศัพท์เพิ่ม, ความสามารถในการนำน้ำใต้ดินมาใช้, ความเหมาะสม
ของชุดดินด้านวิศวกรรมสำหรับสร้างอาคารค่า และระยะห่างจากถนน ศักยภาพพื้นที่เหมาะสมสูง
สุด อยู่ในบริเวณที่เป็นตัวจังหวัดและกิ่งอำเภอ มีพื้นที่ประมาณ 116,719 ไร่ ศักยภาพเหมาะสมปาน
กลางมีพื้นที่ประมาณ 306,888 ไร่ พื้นที่ศักยภาพเหมาะสมต่ำสุด มีพื้นที่ประมาณ 174,017 ไร่

พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประเมินจากปัจจัยที่เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจนัก
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในแหล่งท่องเที่ยวในปัจจุบัน ประกอบด้วย ระบบนิเวศชายฝั่งทะเล, ความ
สมบูรณ์ของสังคมพืช, แหล่งรวมพืชหรือสัตว์หายาก, โอกาสในการพบเห็นสัตว์ในแต่ละระบบ

นิเวศ, ความโดดเด่นทางประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน ศิลปกรรม, ความโดดเด่นทาง วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชน, ความโดดเด่นเฉพาะตัวทางกายภาพ, สภาพภูมิทัศน์และความ สะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ศักยภาพเหมาะสมสูงสุด ได้แก่ อ่าวคุ้งกระเบน วัดเขาพลอย แหวน อ่าวกระทิง และเกาะนมสาว ศักยภาพเหมาะสมปานกลาง ได้แก่ หาดนาซา หาดคุ้งวิมาน แหลมสมเด็จ หาดไพศูรี วัดพลับ โบสถ์คาทอลิก วัดไผ่ล้อม อุทยานเรือพระเจ้าตาก อ่าวยาง เกาะจุฬา และป่าชายเลนขลุ่ย ศักยภาพเหมาะสมต่ำ ได้แก่ หาดเจ้าหลาว ตลาดพลอยคิบ บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ ถ้ำ เนิวง วังสวนบ้านแก้ว ตลาดท่าหลวง ตลาดพลอย บ้านเสม็ดงาม บ้านบางสระเก้า คุ้งขี้ไก่อ๊ ดึกแดง และหาดแหลมสิงห์

แนวทางการจัดการจากการประเมินศักยภาพของพื้นที่มีดังนี้คือ การอนุรักษ์พื้นที่ ธรรมชาติ พื้นที่สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะป่าชายเลน พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ที่มี ศักยภาพเหมาะสมสำหรับการพัฒนาสูงสุด เช่น ที่พักแรมคุณภาพดี ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ศูนย์กลาง การ เดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ แหล่งบันเทิง สินค้าพื้นเมือง รวมทั้งการบูรณะแหล่งท่องเที่ยว เก็บขยะ รักษาความสะอาด ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้สวยงาม การนำเสนอข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยว เกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ และในการจัดการทั้งทางด้านอนุรักษ์ การพัฒนา และการท่องเที่ยว ควรเป็นการร่วมมือกันระหว่างประชาชนในพื้นที่และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ปัญหาและข้อเสนอแนะมีดังนี้ แผนที่แสดงขอบเขตการปกครองของสำนักงาน สถิติแห่งชาติ ไม่ตรงกับขอบเขตการปกครองในพื้นที่จริง ควรมีการปรับข้อมูลให้ตรงกัน การนำ เข้าข้อมูลเชิงพื้นที่จากแผนที่ดินแบบต่าง ๆ ซึ่งบางครั้งมีความล่าช้าจากความไม่ชัดเจน การขาด ทักษะของผู้วิจัย จึงควรมีการใช้ข้อมูลเชิงพื้นที่ (Digital Data) ที่มีการจัดทำไว้แล้วจากหน่วยงานที่ จัดทำข้อมูล เพื่อความถูกต้องและน่าเชื่อถือของงานวิจัย ข้อจำกัดของซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการทำ ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงแฟ้มข้อมูลขนาดใหญ่และรูปภาพได้ แต่ สามารถทำได้โดยเปลี่ยนข้อมูลเชิงพื้นที่และเชิงคุณลักษณะให้เข้ากับซอฟต์แวร์อื่นๆ ที่เชื่อมโยง ระหว่างข้อมูลเชิงพื้นที่และฐานข้อมูล ควรศึกษาในระดับขีดความสามารถในการรองรับพัฒนาการ ท่องเที่ยว ทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ รวมทั้งผลกระทบต่อทรัพยากร ระบบนิเวศ และชุมชน รวมทั้งเป็นการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System) โดยใช้โปรแกรมจัดการระบบฐานข้อมูล (DEMS) ทำฐานข้อมูลเพิ่มในแต่ละ layer เช่น layer ตำบล, ถนน, ประชากร เป็นต้น ผลที่ได้จากการทำระบบสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในหน่วย งานต่าง ๆ นอกจากนี้การวางแผนการจัดการใดๆ ในพื้นที่ต้องสอบถามความคิดเห็น ทศนคติจาก ประชาชนในพื้นที่ก่อน รวมทั้งยอมรับในบทบาทของชุมชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่

ฉวีวรรณ สุขมงคลรัตน์. ความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปะการังด้าน

การท่องเที่ยว : กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเต็มใจที่จะจ่ายในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปะการังด้านการท่องเที่ยว และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อหาแนวทางในการกำหนดอัตราการจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปะการังด้านการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการท่องเที่ยว ปัจจัยกระตุ้นและความเต็มใจที่จะจ่าย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) พร้อมทั้งคำนวณมูลค่ารวมทางเศรษฐกิจของทรัพยากรปะการัง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 464 ราย โดยแบ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าไปชมปะการัง จำนวน 103 ราย นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้เข้าไปชมปะการัง จำนวน 109 ราย ผู้ประกอบการที่ให้บริการอุปกรณ์และ/หรือเรือเพื่อชมปะการัง จำนวน 22 ราย ผู้ประกอบการที่ไม่ได้ให้บริการอุปกรณ์และ/หรือเรือเพื่อชมปะการัง จำนวน 24 ราย และประชาชนทั่วไป จำนวน 206 ราย เพื่อศึกษาความเต็มใจที่จะจ่ายด้วยวิธีต้นทุนการเดินทาง (Travel Cost Method) และวิธีสำรวจ (Contingent Valuation Method) และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความเต็มใจที่จะจ่ายด้วยสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าไปชมปะการัง และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ไปชมปะการังส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี/สูงกว่า และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท จะต่างกันที่อาชีพของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าไปชมปะการัง ส่วนใหญ่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ แต่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ไปชมปะการังเป็นลูกจ้างภาคเอกชน สำหรับปัจจัยด้านการท่องเที่ยว ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่มมาเที่ยวที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างครั้งแรก มีวันพักค้าง 1-2 วัน โดยมาเป็นกลุ่ม 1-2 คน และมีต้นทุนการเดินทางอยู่ในช่วง 1,001-1,500 บาทเหมือนกัน ทำให้มีค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของทั้ง 2 กลุ่มใกล้เคียงกัน ทั้งมูลค่าในปัจจุบันเพื่อจะใช้ในอนาคต และมูลค่าเพื่อการคงอยู่ต่อไปของทรัพยากรปะการัง สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการที่ให้บริการ และกลุ่มผู้ประกอบการที่ไม่ได้ให้บริการส่วนใหญ่มีปัจจัยส่วน

บุคคลแตกต่างกัน คือ มีปัจจัยระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาเหมือนกัน ค่าความเต็มใจที่จะจ่ายของทั้ง 2 กลุ่ม มีค่าแตกต่างกันอย่างชัดเจน สำหรับประชาชนทั่วไปมีปัจจัยส่วนบุคคลใกล้เคียงกับผู้ประกอบการที่ไม่ได้ให้บริการ จะต่างกันที่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มประชาชนทั่วไปมีน้อยกว่ามาก แต่ความเต็มใจที่จะจ่ายมีมูลค่าค่อนข้างสูง ทั้งนี้อาจเกิดจากประชาชนทั่วไปมีจิตใจสำนึกและมีความตระหนักในการอนุรักษ์ปะการัง สำหรับปัจจัยกระตุ้นในทุกกลุ่มตัวอย่างทั้งความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรปะการัง ทักษะคิดเกี่ยวกับทรัพยากรปะการังและความเต็มใจที่จะจ่าย และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปะการังอยู่ในระดับปานกลางทุกปัจจัย

ความเต็มใจที่จะจ่ายด้วยวิธีต้นทุนการเดินทาง (TCM) ของนักท่องเที่ยวที่เข้าชมปะการังสามารถประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปะการังในปัจจุบันด้านการท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด เท่ากับ 219,808,391.80 บาท/ปี และสำหรับวิธีการสำรวจ (CVM) สามารถสรุปได้ดังนี้

นักท่องเที่ยวที่ชมปะการัง มีความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการใช้ประโยชน์ปัจจุบัน 21.51 บาท/คน/ครั้ง และจะจ่ายเพื่อการคงอยู่เท่ากับ 31.41 บาท/คน/ครั้ง

ผู้ประกอบการที่ให้บริการอุปกรณ์และ/หรือเรือเพื่อชมปะการัง มีความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการใช้ประโยชน์ในปัจจุบันเท่ากับ 128.64 บาท/คน/ครั้ง และจะจ่ายเพื่อการคงอยู่เท่ากับ 154.55 บาท/คน/ครั้ง

นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้เข้าชมปะการัง มีความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการใช้ในอนาคต 24.03 บาท/คน/ครั้ง และจะจ่ายเพื่อการคงอยู่เท่ากับ 36.59 บาท/คน/ครั้ง

ผู้ประกอบการที่ไม่ได้ให้บริการอุปกรณ์และ/หรือเรือเพื่อชมปะการัง มีความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการใช้ในอนาคตเท่ากับ 53.54 บาท/คน/ครั้ง และจะจ่ายเพื่อการคงอยู่เท่ากับ 115.00 บาท/คน/ครั้ง

ประชาชนทั่วไป มีความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการใช้ในอนาคตเท่ากับ 64.81 บาท/คน/ครั้ง และจะจ่ายเพื่อการคงอยู่เท่ากับ 63.74 บาท/คน/ครั้ง

เมื่อนำค่าความเต็มใจดังกล่าวมาประเมินมูลค่ารวมทางเศรษฐกิจทรัพยากรปะการังด้านการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด ได้แก่ กรณีจังหวัด มูลค่าปัจจุบันของทรัพยากรปะการังเท่ากับ 5,352,179.50 บาท/ปี มูลค่าเพื่อใช้ในอนาคตเท่ากับ 64,589,546.56 บาท/ปี และมูลค่าเพื่อการคงอยู่เท่ากับ 99,554,576.66 บาท/ปี รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจเท่ากับ 169,496,302.70 บาท/ปี กรณีระดับประเทศ มูลค่าปัจจุบันของทรัพยากรปะการังเท่ากับ 1,026,027,000 บาท/ปี มูลค่าเพื่อใช้ในอนาคตเท่ากับ 2,038,416,996.00 บาท/ปี และมูลค่าเพื่อการคงอยู่เท่ากับ 4,121,056,186 บาท/ปี รวมมูลค่าทางเศรษฐกิจเท่ากับ 7,185,500,182.00 บาท/ปี ทั้งหมดเป็นมูลค่าต่ำสุด เพราะยังมีส่วนนอกเหนือไปจากการตีค่าของมนุษย์ซึ่งไม่อาจตีค่าได้ทั้งหมด

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการใช้ประโยชน์ในปัจจุบันคือ รายได้เฉลี่ยและทัศนคติเกี่ยวกับทรัพยากรประการังและความเต็มใจที่จะจ่าย ส่วนปัจจัยอายุมีความสัมพันธ์เชิงลบ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อใช้ในอนาคคือ อายุ รายได้เฉลี่ย ต้นทุนการเดินทางที่รวมค่าของเวลา ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรประการัง และทัศนคติ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการคงอยู่ไปคือ รายได้เฉลี่ย ความถี่ในการมาเที่ยว ความรู้ ทัศนคติ และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรประการัง ส่วนปัจจัยระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แนวทางในการกำหนดอัตราการจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประการัง ด้านการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราดคือ ควรจัดเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้าชมประการังและนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้เข้าไปชมประการังไม่น้อยกว่า 52.92 และ 60.62 บาท/ครั้ง ตามลำดับ ในขณะที่ผู้ประกอบการที่ให้บริการและผู้ประกอบการที่ไม่ให้บริการอุปกรณ์และ/หรือเรือเพื่อชมประการัง ควรจัดเก็บค่าธรรมเนียมไม่น้อยกว่า 3,398.28 และ 757.48 บาท/ปี ตามลำดับ และสำหรับประชาชนทั่วไปควรจัดเก็บค่าธรรมเนียมไม่น้อยกว่า 128.55 บาท/ปี

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยดังนี้คือ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายได้แก่ ควรนำหลักการผู้ก่อให้เกิดมลพิษเป็นผู้จ่าย (PPP) มาใช้ โดยอาจปรับเปลี่ยนการจัดเก็บให้ผู้รับผิดชอบได้รับผลประโยชน์บางส่วน เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับผิดชอบเกิดความกระตือรือร้นมากขึ้น และจะได้ไม่กระทบต่องบประมาณของรัฐ ควรปรับอัตราการจัดเก็บให้เหมาะสมกับเศรษฐกิจและค่าใช้จ่ายในการดูแลพื้นที่อุทยาน ควรให้ประชาชนและองค์กรต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรประการังและให้การศึกษาธรรมชาติให้กับนักเรียน ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป ควรกำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับพื้นที่ และควรมีมาตรการขยายตัวของผู้ประกอบการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเชิงพื้นที่คือ ควรเก็บค่าธรรมเนียมในการเข้าใช้ประโยชน์ในอุทยาน โดยให้ประชาชนยอมรับได้ ควรให้องค์กรบริการส่วนตำบล และประชาชนมีบทบาทพร้อมทั้งมีส่วนร่วมในการจัดการดูแลทรัพยากรประการังในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ควรจัดพื้นที่ประการังในอุทยานและนอกอุทยาน เป็นพื้นที่ศึกษาธรรมชาติของทรัพยากรประการังในจังหวัดตราด และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดความรู้สึกหวงแหนทรัพยากรประการัง รวมทั้งควรจัดทำหุ่นผูกเรือและมีการซ่อมแซม โดยมีหน่วยดูแลรับผิดชอบพร้อมทั้งควรมีทุนแนวเขตเพื่อทำให้ทราบเขตพื้นที่ประการังได้ชัดเจนขึ้น

LOCATION(S) : MU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

กำไลทอง ปิ่นนำ. ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่มีต่อชุมชนในกำแพงเมืองเก่า
 เชียงแสน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อม
 ศิลปกรรมที่มีผลต่อชุมชนในกำแพงเมืองเก่าเชียงแสน และแนวทางในการแก้ปัญหาของชุมชนที่
 เกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ตามโครงการบูรณะและอนุรักษ์เมืองประวัติศาสตร์
 เชียงแสน โดยกรมศิลปากร ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสารวิชาการที่
 เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับผลกระทบ จำนวน 16 ราย

ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานตามโครงการฯ ได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนใน
 ด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในด้านที่เป็นประโยชน์และด้านที่เป็นปัญหา ดังนี้คือ ผล
 กระทบด้านกายภาพโครงการฯ ก่อให้เกิดผลกระทบที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนจากการขุดแต่ง
 บูรณะ และปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ที่สะอาด สวยงาม ทำให้แหล่งศิลปกรรมบางแห่งกลายเป็นแหล่ง
 ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์สำหรับผู้ที่มีความสนใจ การโยกย้ายที่อยู่อาศัยของราษฎรในแหล่ง
 ศิลปกรรมบางแห่ง ภายหลังจากดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วทำให้เกิดความโดดเด่น สง่างามของตัว
 ศิลปกรรม เกิดผลดีทำให้ปัญหาขยะ น้ำเสีย และกลิ่นเหม็นในแหล่งศิลปกรรมบางแห่งหมดไป และ
 ยังมีส่วนทำให้เกิดการปรับปรุงการคมนาคมภายในชุมชน ส่วนผลกระทบที่เป็นปัญหาต่อชุมชน
 ของโครงการนี้คือ แหล่งศิลปกรรมที่ขุดแต่งบูรณะเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขาดป้ายบอกทาง บอกสถานที่
 ที่ และประวัติศาสตร์ความเป็นมาชัดเจน บางแห่งมีป้ายเหมือนกันแต่ชำรุด คนในชุมชนบางครอบครัว
 ครัวที่ถูกให้หรือถอนโยกย้าย ไร่ที่อยู่อาศัย ทางคมนาคมไม่สะดวก ขาดแคลนสาธารณูปโภค ส่วน
 การบูรณะศิลปกรรมขึ้นมาใหม่ โดยหลักฐานทางด้านประวัติศาสตร์ไม่เพียงพอ อาจทำให้เกิดการ
 บิดเบือนไขว้เขวทางประวัติศาสตร์ได้ ส่วนการปรับปรุงสภาพถนนภายในเขตเมืองเชียงแสน บาง
 ครั้งมีการรื้อกำแพงโบราณสถาน ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน การจัดระเบียบชุมชนบาง
 แห่งมีความล่าช้า แหล่งศิลปกรรมที่อยู่ติดถนนสายเสียบแม่น้ำโขง มีปัญหาความสกปรกและกลิ่น
 เหม็น ไม่มีความสงบ ส่วนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โครงการฯ นี้ก่อให้เกิดประโยชน์
 ต่อชุมชนด้านอาชีพและรายได้ ทำให้เกิดอาชีพที่เกี่ยวกับการบริการนักท่องเที่ยว เกิดรายได้กับคน
 ท้องถิ่นจากการขายของที่ระลึก ขั้บรดสองแถว ขั้บรดสามล้อเครื่อง ทำร้านอาหาร เกสเฮ้าส์ กิจการ
 โรงแรม ลดปัญหาการว่างงานของคนในชุมชน ส่วนผลกระทบที่เป็นปัญหาต่อชุมชน ทางด้าน
 อาชีพและรายได้จากการโยกย้ายที่อยู่อาศัย ทำให้ที่อยู่อาศัยและสถานที่ประกอบกิจกรรมทาง
 เศรษฐกิจกับปัญหาการดำเนินการของกรมศิลปากรเกี่ยวกับการเก็บรักษาโบราณวัตถุที่ขุดพบแล้วก็
 ขาดการประชาสัมพันธ์ ให้ชุมชนทราบว่าดำเนินการเช่นใด ปัญหาการย้ายถิ่นฐานของประชากร

แบบชั่วคราวและถาวร ปัญหาด้านการศึกษาของบุตร ความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ปัญหาครอบครัว และค่าครองชีพสูง เพราะทำงานไกลบ้าน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการปรับตัว ในส่วนของแนวทางแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรมของโครงการฯ ในมุมมองของผู้ได้รับผลกระทบมีดังนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการฯ การประชาสัมพันธ์แก่ผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ได้รับผลทางลบ การประสานความร่วมมือในหน่วยงานภาครัฐ และชุมชน ควรให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลแหล่งศิลปกรรม โดยเฉพาะแหล่งศิลปกรรมที่อยู่ในย่านธุรกิจและความเป็นธรรมในการจ่ายค่าชดเชย รื้อถอนที่อยู่อาศัย ควรครอบคลุมถึงผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจ

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้คือ การกั้นแนวเขตศิลปกรรมน่าจะมีการยืดหยุ่นให้มากที่สุด รื้อถอนโยกย้ายแต่ในกรณีที่เป็นจริงๆ ที่มีสิ่งปลูกสร้างทับอยู่บนตัวศิลปกรรมเท่านั้น แม้จะทำให้สภาพภูมิทัศน์ไม่สวยงามเท่าที่ควรก็ตาม และควรเตรียมการด้านต่างๆ ศึกษาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาทางสังคมของผู้รับผลกระทบด้วย เพื่อจะได้หาแนวทางช่วยเหลือและลดปัญหาความขัดแย้งลงได้บ้าง ปรับปรุงแผนของกรมศิลปากรเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเกี่ยวกับโบราณสถาน เพื่อป้องกันปัญหาความซ้ำซ้อนของหน่วยงานในการดำเนินการ ควรสนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวของชุมชนที่มีอาชีพหลักอยู่แล้ว หันมาประกอบอาชีพที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการฯ เช่น มีการสนับสนุนให้ทำประดิษฐกรรมพื้นบ้าน เป็นสินค้าไว้อขายแก่นักท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น ไม่ทำเลียนแบบสินค้าที่ระลึกจากที่อื่น ควรให้ประชาชนในชุมชนเข้าใจถึงประโยชน์ของการอนุรักษ์ ซึ่งอาจทำโดยการณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรมในด้านการเป็นเอกลักษณ์เป็นทรัพย์สินสมบัติและเป็นทรัพยากรในการประกอบอาชีพของคนในชุมชน ซึ่งอาจจะกระทำโดยการให้ความรู้ทางวิทยุกระจายเสียง เสียงตามสายในชุมชน แผ่นพับ และใบปลิวต่างๆ ควรมีการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่ระดมผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ ของเมืองเชียงใหม่เข้าร่วมกับร่างหลักสูตรนี้ เพื่อใช้เป็นหลักสูตรแกนนำสำหรับเยาวชนในเขตเมืองเชียงใหม่ และชุมชนใกล้เคียง เพื่อสร้างความรักจิตสำนึก และรู้คุณค่าต่อมรดกทางศิลปกรรมให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืนต่อเยาวชนและคนเชียงใหม่ในอนาคต ควรร่วมมือกันสนับสนุนให้ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมจัดการมรดกทางศิลปกรรมเหล่านี้ของท้องถิ่นด้วยตัวของเขาเอง ควรสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง บริหารจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวด้วยตนเอง เพื่อป้องกันมิให้กลุ่มธุรกิจจากภายนอกชุมชนเข้ามามีอิทธิพลครอบงำเหนือชุมชนท้องถิ่น ผู้สูงอายุที่มีความรู้และยังมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง ควรสนับสนุนให้เป็นผู้รู้ท้องถิ่นประจำแหล่งโบราณสถานแต่ละแห่งที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม เพื่อที่จะได้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจประวัติศาสตร์ความเป็นมาของเมืองเชียงใหม่ ในการพิจารณารับลูกจ้างรายวันของโครงการ ควรที่จะพิจารณารับผู้ที่ได้รับผลกระทบที่ถูกรื้อถอน โยกย้ายที่อยู่อาศัยที่ยังไม่มีอาชีพเข้าเป็นลูกจ้างของโครงการฯ ก่อน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้รับผลกระทบเหล่านี้

และในการดำเนินการใดๆ ของโครงการฯ ควรทำอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง หากมีปัญหาหรืออุปสรรคเกิดขึ้น ควรมีการประสานความร่วมมือกัน เพื่อร่วมกันรับรู้ปัญหาค้างกันทั้งสองฝ่าย อันจะนำซึ่งการลดปัญหาความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

พนิดดา สิงห์ครา. ศักยภาพของชุมชนบ้านห้วยฮี้ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบ

โฮมสเตย์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและวิเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชน ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ กรณีบ้านห้วยฮี้ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โดยทำการศึกษาความคิดเห็นทั้งจากประชาชนในหมู่บ้านและบุคคลภายนอกที่ให้ความช่วยเหลือด้านการท่องเที่ยวในชุมชนแห่งนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำโครงการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สมาชิกในโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้นำอาวุโส ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานขององค์กรเอกชน พนักงานบริษัทท่องเที่ยวและชมรมมัคคุเทศก์และประชาชนสัมพันธ์จังหวัด โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 30 คน ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการศึกษา รวบรวม ใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้สถิติเชิงพรรณนาซึ่งประกอบด้วยวิธี การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ ด้วยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากบริบทของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ พร้อมกับนำปัจจัยด้านต่างๆ มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์ คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่นักท่องเที่ยวจะพักแรมในชุมชนเสมือนสมาชิกในครอบครัว เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิต แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรียนรู้วัฒนธรรม ชุมชนแห่งนี้ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวประมาณ 3-4 ปี สามารถสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกระหว่าง 200-600 บาทต่อเดือน แม้รายได้ไม่สูงนักแต่ก็สร้างความพึงพอใจให้ชุมชน เพราะทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต ถูกรักษาไว้ได้ภายใต้การจัดการการท่องเที่ยว ผลการศึกษา เมื่อพิจารณาในแง่สังคม พบว่าชุมชนมีการแบ่งโครงสร้างขององค์กรและมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกันอย่างดี อีกทั้งผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถสั่งและชักชวนให้สมาชิกชุมชนร่วมกันทำงานให้สำเร็จได้ ในเชิงกายภาพ การที่ชุมชนตั้งอยู่ที่สูงทำให้ได้เปรียบในแง่ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงความหลากหลายในพันธุ์พืชและสัตว์ เป็นจุดขายสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แสดงให้เห็นว่าชุมชนบ้านห้วยฮี้มีศักยภาพหลายประการที่สามารถสนับสนุนการพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบโฮมสเตย์อย่างสมบูรณ์ได้

หทัยรัตน์ วัฒนพฤกษ์. ความรู้ความเข้าใจของมัคคุเทศก์เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการนำไป
เผยแพร่งานแก่นักท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับ
สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของมัคคุเทศก์ และ
การนำไปเผยแพร่งานแก่นักท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศของมัคคุเทศก์ ศึกษาเผยแพร่งานความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว และ
เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเผยแพร่งานความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของมัคคุเทศก์แก่นัก
ท่องเที่ยวระหว่างมัคคุเทศก์ที่มีปัจจัยพื้นฐานแตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ มัคคุเทศก์ที่จดทะเบียนมัคคุเทศก์กับสำนักงาน
ทะเบียนมัคคุเทศก์จังหวัดเชียงใหม่ เลือกศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี
การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน ความรู้
เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว และการเผยแพร่งาน
ความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม
SPSS/PC+ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบไปด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าประสิทธิสัมสัมพันธ์แบบเพียร์
สัน

ผลการศึกษาพบว่า มัคคุเทศก์ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการเผยแพร่งานรู้
ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกัน ประสิทธิภาพการทำงานของมัคคุเทศก์มีความ
สัมพันธ์ในเชิงบวกกับการเผยแพร่งานความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของมัคคุเทศก์มีความ
สัมพันธ์ในเชิงบวกกับการเผยแพร่งานความรู้ความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษามีดังนี้คือ ควรจัดให้มีการจัดอบรมเสริมความรู้ด้านการ
นำเที่ยวและข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ แก่มัคคุเทศก์เป็นครั้งคราว เนื่องจากมัคคุเทศก์เป็น
ผู้ที่ต้องนำความรู้ไปอธิบายและตอบคำถามนักท่องเที่ยวอย่างถูกต้อง และเพื่อให้มัคคุเทศก์
สามารถเผยแพร่งานความรู้ความเข้าใจเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ควรมีการตรวจสอบ
ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านภาษาไทยของมัคคุเทศก์ก่อนที่จะออกใบอนุญาตประกอบอาชีพให้เพราะว่า
มัคคุเทศก์ก็มีบทบาทเสมือนเป็นครูที่จะอธิบายให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และยังเป็นตัวแทนในการ
เผยแพร่งานเอกลักษณ์ของชาติอีกด้วย และควรณรงค์ให้มัคคุเทศก์มีจิตสำนึกเผยแพร่งานรู้แก่นัก
ท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อนักท่องเที่ยวจะได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวมากขึ้น และอาจนำไปสู่
การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการทำลายธรรมชาติของนักท่องเที่ยวได้

LOCATION(S): CMU LIBRARY

รวี หาญเผชิญและคนอื่นๆ. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการแผนการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของเส้นทางท่องเที่ยว เส้นทางที่ 1 อุทยานแห่งชาติภูเวียง โบราณสถานโนนเมือง อุทยานแห่งชาติภูผาม่านและหมู่บ้านห้วยซ้อ. ขอนแก่น : ฝ่ายวิจัย สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542.

วัตถุประสงค์ของโครงการคือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่ศึกษา 3) เพื่อวางกรอบและแนวนโยบาย ตลอดจนกำหนดบทบาทและสถานภาพ ของแหล่งท่องเที่ยว ในพื้นที่ศึกษา โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของทรัพยากรในพื้นที่ (Resource Limitation) 4) เพื่อจัดทำรายละเอียด แผนงาน และโครงการเสนอแนะปรับปรุง พื้นฟูสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา และ 5) เพื่อให้เกิดความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการวางแผนของกลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้เกิดการยอมรับร่วมกันเป็นเจ้าของแผนงาน ดำเนินการและปฏิบัติตามแผน ตลอดจนร่วมกันติดตามผลการปฏิบัติ ระเบียบวิธีศึกษา มีดังนี้คือ การศึกษาในครั้งนี้จะแยกพื้นที่ศึกษาเป็น 4 แหล่ง คือ แหล่งท่องเที่ยวภูเวียง โบราณสถานโนนเมือง แหล่งท่องเที่ยวภูผาม่าน และหมู่บ้านห้วยซ้อ โดยศึกษารายละเอียดในหัวข้อดังนี้ 1. การศึกษารวบรวมข้อมูล เบื้องต้น โดยทบทวนแผนงานในแหล่งท่องเที่ยวที่เคยปรากฏ รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สัมภาษณ์และศึกษาสถานที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว และสำรวจข้อมูลทางกายภาพ โดยสำรวจข้อมูลทางสังคม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร กิจกรรมการท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ 2. รวบรวมวิเคราะห์ ประเมินสภาพ ปัญหาทางสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว และแจกแจงปัญหาเชิงสาขา/เชิงพื้นที่ ได้แก่ ปัญหาด้านสภาพทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทั่วไป ปัญหาด้านสวัสดิภาพของนักท่องเที่ยว ปัญหาด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ปัญหาด้านนโยบายการจัดการบริหารแหล่งท่องเที่ยว และสรุปปัญหาของแหล่งท่องเที่ยว นำมาจัดลำดับความสำคัญ 3) กำหนดกรอบแนวคิด ในการจัดทำแผนการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวระดับภาพรวมทั้งแหล่งและระดับแต่ละจุดท่องเที่ยว 4) กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวระดับเส้นทาง ระดับแหล่งท่องเที่ยว และระดับแต่ละจุดท่องเที่ยว 5) กำหนดโครงสร้างและกรอบการจัดทำแผนการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และ 6) จัดทำประชาพิจารณ์ และนำข้อคิดเห็นมาปรับปรุงงานวิจัย

การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางที่ 1 เส้นทางอุทยานแห่งชาติภูเวียง โบราณสถานโนนเมือง อุทยานแห่งชาติภูผาม่าน และหมู่บ้านห้วยซ้อ จังหวัดขอนแก่น เป็นงานวิจัยเชิงแผนปฏิบัติการด้านสิ่งแวดล้อม ผลจากการศึกษาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางดังกล่าวมีศักยภาพในการท่องเที่ยวสูง สามารถอนุรักษ์และพัฒนาได้ หากได้รับการร่วมมือวางแผนอย่างเป็นระบบ แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีระดับปัญหารุนแรงมากในด้านการจัดการด้าน

สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทุกแหล่งตลอดเส้นทาง ขังขาดการวางแผนและการจัดการที่ไม่ได้มาตรฐานในด้านองค์กรรับผิดชอบ และสำนักแห่งการมีส่วนร่วม และความรู้สึกเป็นเจ้าของยังต่ำ นอกจากนี้องค์กรท้องถิ่นบางแห่งเข้ามาจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ขาดมาตรฐานและความพร้อมทั้งงบประมาณ บุคลากร และวิชาการ ส่งผลกระทบและเกิดปัญหา มลภาวะสิ่งแวดล้อมต่อแหล่งท่องเที่ยวปัญหาในด้านภาครัฐไม่สามารถที่จะชี้้นำการอนุรักษ์ พัฒนา แหล่งท่องเที่ยวได้เท่าที่ควร นอกจากนี้คณะวิจัยได้พบประเด็นปัญหาด้านการอนุรักษ์ พัฒนา สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่แยกได้ 2 ระดับ กล่าวคือปัญหาจากการจัดการแหล่งท่องเที่ยวโดย ภาครัฐในด้านการขาดแคลนงบประมาณ และกำลังบุคลากรที่จะดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนความอ่อนแอและยุ่งยากของระบบราชการ ส่งผลให้การดูแลรักษา วางแผน ควบคุม ป้องกัน ปัญหาในแหล่งท่องเที่ยวเชิงซ้ำไม่ทันทั่วถึง ประเด็นปัญหาที่ 2 คือ ผลกระทบจากการเปิดแหล่ง ท่องเที่ยว โดยชุมชนท้องถิ่นองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) มันจะมีสาเหตุจากการส่งเสริม สนับสนุนจากภาครัฐ การขาดความชำนาญ ความเข้าใจในคุณลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวไม่ว่าจะ เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมก็ตาม การขาดการควบคุมการ ใช้ที่ดิน ผังบริเวณ ขาดความรู้ทางวิชาการ การพัฒนาไม่อยู่บนพื้นฐานความรู้ทางนิเวศหรือ วัฒนธรรม ประเพณี สังคม ตลอดจนชุมชนองค์กรท้องถิ่นขาดประสบการณ์ในด้านการดูแล รักษา จัดการและบริหารผลประโยชน์สาธารณะจากแหล่งท่องเที่ยว ทำให้แหล่งท่องเที่ยวถูกทำลายลง อย่างรวดเร็วและรุนแรง

LOCATION(S) : KKU LIBRARY

กิตติ วิรัชดิษฐ์. ศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหมู่เกาะลันตา อำเภอเกาะลันตา
จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ,
2540.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหมู่
เกาะลันตา อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
เที่ยว กระบวนการการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และผลกระทบจากการพัฒนา
อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

วิธีดำเนินการวิจัย ทำโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ และเก็บรวบรวม
ข้อมูลในพื้นที่ ศึกษาจากการสังเกตใช้วิธีการจดบันทึกและถ่ายภาพประกอบ และการสัมภาษณ์
ใช้วิธีจดบันทึกลงในแถบบันทึกเสียง โดยกำหนดกลุ่มบุคคลที่จะสัมภาษณ์ไว้ดังนี้คือ เจ้าหน้าที่ของ
รัฐที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวในหมู่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ประชาชนในหมู่
เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ และนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวที่หมู่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีดังนี้คือ
ด้านสภาพพื้นที่ หมู่เกาะลันตามีสภาพพื้นที่ทางธรรมชาติที่สวยงามและเอื้อต่อการพัฒนาเป็นแหล่ง
ท่องเที่ยว และด้านทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มาก ตลอดจนสถานที่ท่องเที่ยวมีแหล่ง
ท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับการพักผ่อนทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวก หมู่เกาะลันตามีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อ
รองรับความเจริญเติบโตด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหมู่เกาะลันตา ด้านนโยบายของ
รัฐและท้องถิ่น การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและท้องถิ่น ได้กำหนดแผนงานและ
โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งระยะสั้นและระยะยาว มีการจัดรูปแบบ
การใช้พื้นที่และกำหนดด้านสาธารณูปการ โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ตลอดจนเพิ่ม
คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟูให้ดีขึ้น ส่วนกระบวนการ
พัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีดังนี้คือ ศึกษาสภาพและปัญหา การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้า
หมาย การกำหนดแนวทางและมาตรการ และการดำเนินการที่ดีตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายใน
แผนงานและโครงการต่างๆ ที่กำหนดไว้ ส่วนผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
หมู่เกาะลันตา อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ได้ส่งผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม
และสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจได้แก่ การเปลี่ยนแปลงอาชีพของชาวบ้าน การเคลื่อนย้ายแรงงาน
ต่างถิ่น การบริโภคและมาตรฐานการครองชีพ ด้านสังคมได้แก่ ความสัมพันธ์ของคนในหมู่บ้าน
การแข่งขันและการขัดแย้ง และปัญหาทางด้านสังคม ด้านวัฒนธรรมได้แก่ การบริโภค ภาษา การ

แต่ร่างกาย ความเชื่อ และขนบธรรมเนียมประเพณี และด้านสิ่งแวดล้อม เกิดความเสื่อมโทรมด้านสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางด้านกายภาพและชีวภาพ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ ควรจะนำผลการศึกษการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหมู่เกาะลันตา อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวหมู่เกาะลันตา หรือหมู่เกาะใกล้เคียงให้มีมาตรฐานที่ดี และเพียงพอต่อการบริการนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังส่งผลให้ชาวบ้านในท้องถิ่นมีงานทำและมีรายได้สูงขึ้นด้วย ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาลงทุนในจังหวัดกระบี่เพิ่มขึ้น เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวบริเวณนี้มีความเจริญก้าวหน้า ส่งผลให้รายได้ในระดับจังหวัดสูงขึ้น ควรส่งเสริมให้ชาวบ้านในหมู่เกาะลันตามีการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมไว้ โดยกำหนดแนวทางและมาตรการที่ชัดเจน เพื่อให้หมู่เกาะลันตาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมอีกแห่งหนึ่ง และในการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวควรจะได้เตรียมการเพื่อการแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ไว้ล่วงหน้าด้วย

LOCATION(S) : MSU LIBRARY

: NARESUAN LIBRARY

อรุณี ปัญญามูลวงษา. ความต้องการของนักท่องเที่ยวในการใช้บริการที่พักตากอากาศใน

อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยในการใช้บริการที่พักตากอากาศในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการออกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการที่พักตากอากาศในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 200 คน ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวชาวไทย 50 คน ชาวเอเชีย 50 คน ชาวยุโรป 50 คน และชาวอเมริกา 50 คน และนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล โดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยความต้องการโดยรวมของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยในการใช้บริการที่พักตากอากาศอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการปัจจัยต่างๆ ตามลำดับ ได้แก่ การบริการของพนักงาน ระบบรักษาความปลอดภัย การโฆษณาประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขาย ทำเลที่ตั้ง รูปแบบของที่พักตากอากาศ ชื่อเสียงของที่พักตากอากาศ บริการของที่พักตากอากาศ สิ่งอำนวยความสะดวกของที่พักตากอากาศ และราคาที่พัก บริการของพนักงาน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการพนักงานที่สุภาพ เป็นกันเอง เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ สามารถไว้วางใจได้ เข้าใจในลูกค้า รับผิดชอบ บริการได้อย่างทันใจ และมีความรู้ความเข้าใจในการบริการตามลำดับ ระบบรักษาความปลอดภัย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการให้มียามรักษาการณ์ในตอนกลางคืน เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ มีเครื่องดับเพลิงกระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณที่พักตากอากาศ มีเครื่องตรวจจับควันในห้องพัก และมีโทรทัศน์วงจรปิดตลอด 24 ชั่วโมง ตามลำดับ การโฆษณาประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขาย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการการโฆษณาในหนังสือแนะนำเที่ยวเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ข้อมูลจากคนรู้จัก การขยายเวลาตื่นห้องพักจนถึงเวลาตามตารางบินของลูกค้า และแผ่นพับโฆษณา ตามลำดับ ทำเลที่ตั้งที่พักตากอากาศ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการที่พักตากอากาศที่ตั้งอยู่ติดแม่น้ำเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ อยู่ติดภูเขา และอยู่ใกล้ตัวเมือง ตามลำดับ รูปแบบของที่พักตากอากาศ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการความสะอาดเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ การตกแต่งห้องพัก การตกแต่งสวนและที่พักตากอากาศ และลักษณะของที่พัก ตามลำดับ ชื่อเสียงของที่พักตากอากาศ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการชื่อเสียงของที่พักตากอากาศในระดับมาก บริการของที่พักตากอากาศ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการบริการของห้องพักเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ รถรับส่ง บริการรับฝากข้อความ และบริการจักรยานฟรีสำหรับลูกค้า ตามลำดับ สิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการเครื่องทำน้ำอุ่นเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ฝักบัว ตู้เย็น และพัดลม ตามลำดับ สิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งนันทนาการภายในที่พักตาก

อากาศ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการร้านอาหารเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ สระว่ายน้ำ สระน้ำวน และห้องเช่าวันๆ ตามลำดับ ราคาที่พัก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการแข่งราคาโดยราคาห้องพักรวมอาหารเช้าเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ราคาห้องพักอย่างเดียว ราคาห้องพักรวมอาหารทุกมื้อ และโปรแกรมนำเที่ยว และราคาห้องพักรวมอาหารทุกมื้อ ตามลำดับ โดยราคาที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าราคาที่เหมาะสมสำหรับห้องเดี่ยวคือ ราคา 501-1,000 บาท

LOCATION(S): CMU LIBRARY

สยามล ชัยรัตนอุดมกุล. ความรู้และความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความรู้และความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันกับความรู้และความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ประชากรที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์หาความแตกต่างของตัวแปรใช้สถิติทดสอบค่าที และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับสูง เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวนมาก นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังได้รับความรู้จากมัลติมีเดีย ทั้งยังมีการเผยแพร่ความรู้จากสื่อต่างๆ มาถ่ายทอดแก่นักท่องเที่ยวให้ทราบถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว รวมทั้งมีกิจกรรมเชิงนิเวศเป็นสื่อที่ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากมีการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการสร้างจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกรักและรักษาแหล่งท่องเที่ยวได้ และอีกสาเหตุหนึ่ง เชื่อว่า นักท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์การเดินทางท่องเที่ยวบ่อยครั้งเท่าไร ก็ยังมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์มากขึ้น เพราะคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่นักท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้คือ ควรจะเร่งการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ถูกต้องให้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อการท่องเที่ยว นำไปสู่พฤติกรรมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ทางภาครัฐควรจัดให้มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และจัดโครงการรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ โดยมีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ขยายไปในวงกว้างทั่วทุกภูมิภาค หน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น กรมป่าไม้ กรมศิลปากร และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรร่วมมือกัน จัดเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลอย่างทั่วถึงให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวไม่ให้มีพฤติกรรมในสิ่งที่เป็นข้อห้ามตามแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ถึง

การทำลายธรรมชาติของนักท่องเที่ยวและไทยในการทำลายธรรมชาติเพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยว รวมไปถึงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้สามารถแนะและอธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติหรือนิเวศวิทยาของสิ่งต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวพบเห็นได้ ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวยั่งยืน ตามหลัก 3 A's สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) ให้มีความหลากหลายทั้งทางธรรมชาติ ทางกิจกรรมประเพณีและทางวัฒนธรรม มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นจุดขาย ทั้งนี้จะมีการควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวไม่เกินความสามารถในการรองรับของพื้นที่ มีนักท่องเที่ยวสม่ำเสมอตลอดปี ไม่ใช่เฉพาะช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities). ควรสร้างที่พัก โครงสร้างพื้นฐานให้มีความเหมาะสมกลมกลืนไปกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติ มุ่งเน้นเรื่องคุณค่าธรรมชาติที่มีลักษณะเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ไม่จำเป็นต้องเสริมแต่งให้ทันสมัย การเข้าถึง (Accessibility) ถนนหนทางไปสู่แหล่งท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง ควรพัฒนาให้มีความปลอดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในพื้นที่ด้วย

LOCATION(S): CMU LIBRARY

ภัทรอนงค์ ณ เชียงใหม่. แนวกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวของศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จังหวัด

ลำปาง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการดำเนินงานด้านการตลาดการท่องเที่ยวของศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา และเพื่อเสนอแนะแนวกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมของศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จังหวัดลำปาง โดยมีกรอบแนวคิดของการศึกษา เพื่อเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันด้านการตลาดการท่องเที่ยว ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบต่อศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยมีความจำเป็นต้องพัฒนาการดำเนินงานด้านการตลาดการท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเยือนศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในลำปาง และเชียงใหม่ เจ้าของกิจการปางช้างเอกชนในเชียงใหม่ และผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดของการศึกษา

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้คือ ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย ซึ่งจัดตั้งโดยองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดลำปางและประเทศไทย ในฐานะที่เป็นศูนย์ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับช้าง และศูนย์กลางในการอนุรักษ์ช้าง ถึงแม้ว่าความเป็นหน่วยงานของรัฐจะทำให้ภาพลักษณ์ของศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยในสายตาของนักท่องเที่ยวน่าเชื่อถือมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินการด้านการตลาดอีกด้วย นอกจากนี้แล้วในระยะ 10 ปีที่ผ่านมาศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยก็ยังไม่ได้มีการดำเนินการด้านการตลาดในเชิงรุกที่ชัดเจน

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยมีความจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการด้านการตลาดการท่องเที่ยว ได้แก่ ปัจจัยภายนอก อันหมายถึง สถานการณ์การแข่งขันทางการตลาดของธุรกิจปางช้างที่สูงขึ้น รูปแบบความต้องการของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไป นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศที่สนับสนุนให้แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา และความต้องการของนักท่องเที่ยว ปัจจัยภายใน อันหมายถึงนโยบายขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ที่ ต้องการพัฒนาอนุรักษ์ช้างไทยให้มีรายได้เพิ่มขึ้น การปรับปรุงโครงสร้างของศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย และการกระตุ้นให้บุคลากรพัฒนาตนเอง

แนวกลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสมสำหรับศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย โดยมีเป้าหมายในการเพิ่มรายได้ให้สามารถครอบคลุมค่าใช้จ่ายได้ทั้งหมด ควรเน้นการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวและเพิ่มค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว ตลาดกลุ่มเป้าหมายสำคัญได้แก่นักท่องเที่ยวชาวไทย

กลุ่มครอบครัว กลุ่มนักเรียนนักศึกษา กลุ่มขับรถเดินทาง และกลุ่มวัยทำงาน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ กลุ่มที่เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว กลุ่มวัยทำงาน และกลุ่มที่เดินทางด้วยตนเอง กลยุทธ์ในการดำเนินการด้านการตลาดการท่องเที่ยวที่สำคัญของศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย ได้แก่ การพัฒนาสินค้าที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น การสร้างความแตกต่างให้กับสินค้าและราคา การขายสินค้ารวมกันเป็นรายการนำเที่ยว การขยายช่องทางการจัดจำหน่ายให้มากขึ้น การจัดตั้งฝ่ายการตลาดที่ดูแลรับผิดชอบการดำเนินการด้านตลาดเชิงรุก และการอบรมภาษาต่างประเทศให้กับบุคลากร

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมของศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยไว้ดังนี้คือ ด้านการจัดการด้านสินค้า ควรสร้างความแตกต่างให้กับสินค้าหลัก เพื่อเป็นการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวรู้สึกสนใจในความแตกต่างนี้ และควรปรับปรุงสินค้าเสริมที่มีอยู่แล้วให้กลายเป็นสินค้าหลักของตลาดกลุ่มเป้าหมายใหม่ๆ เพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงการแต่งช้างให้มุ่งเน้นการบรรยายถึงธรรมชาติวิถีชีวิตของช้าง และความผูกพันที่มีต่อความผูกพัน ช้าง การให้ช้างแสดงความสามารถพิเศษในทางสร้างสรรค์ ควรมีการอธิบายให้ความรู้แก่พนักงานเพิ่มมากขึ้น และควรใช้เอกสารแผ่นพับประกอบการบรรยายในหลายภาษาแจกให้นักท่องเที่ยวภาษาที่ใช้บรรยายควรมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ที่มีอยู่แล้ว ควรได้รับการพัฒนาให้มีความโดดเด่นและชัดเจนขึ้น เช่น การนั่งช้างชมธรรมชาติ ควรมีการรักษาความปลอดภัยอย่างดี โรงเรียนฝึกสอนความผูกพันช้างควรปรับหลักสูตรให้กระชับสั้น และมีหลักสูตรภาษาต่างประเทศ ควรขยายโครงการพ่อแม่อุปถัมภ์ช้างไปยังนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ควรจัดให้มีป้ายชี้ทาง ป้ายสื่อความหมาย และป้ายอธิบายสถานที่ต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กระจายในทุกพื้นที่ของศูนย์ฯ ห้องน้ำควรได้รับการดูแลเรื่องความสะอาด ร้านอาหารควรสะอาดถูกสุขลักษณะ และจำหน่ายในราคาที่เหมาะสม ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก นอกจากจะจำหน่ายสินค้าเกี่ยวกับช้างแล้ว ควรมีสินค้าของลำปางร่วมจำหน่ายด้วย อาคารแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับช้างไทยควรตั้งอยู่ในที่โดดเด่น และควรจัดให้มีลานพักผ่อนด้วย ควรจัดให้มีกิจกรรมพิเศษอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางท่องเที่ยวศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยได้ตลอดทั้งปี ควรผนวกสินค้าภายนอกอื่นๆ ร่วมกับศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย ด้วยการจัดทำเป็นตัวอย่างรายการนำเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงหลายๆ แหล่งท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน และควรเพิ่มมาตรการในการรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ด้านการจัดการด้านราคา ด้วยการเพิ่มราคาสินค้า เช่น อาจขึ้นราคาค่าเข้าชมการแสดงของช้าง และการลดราคาสินค้าสำหรับการซื้อล่วงหน้า และการซื้อที่มีปริมาณมาก ด้านการจัดการด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ควรเมช่องทางในการจัดจำหน่ายใน 3 ช่องทางคือ การขายตรงกับนักท่องเที่ยว ขายผ่านบริษัทนำเที่ยว และการขายไปยังสมาคม/ชมรม หรือการเดินทางเป็นหมู่คณะของเยาวชน ด้านการจัดการด้านการส่งเสริมการตลาด ควรเข้าร่วมออกงานแนะนำตัวในงานส่งเสริมการขายที่เจาะกลุ่มผู้บริโภคโดยตรง เช่น งานเทศกาลเที่ยวเมืองไทยของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ควรเข้าร่วมงานพบปะแลกเปลี่ยนการขายกับบริษัทนำเที่ยว ควรจัดโครงการร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ไทยให้ช่วยแนะนำศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยให้นักท่องเที่ยว และบริษัทนำเที่ยวในต่างประเทศรู้จัก ควรมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางในเชิงรุก และควรจัดทำสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ จัดทำวีดิทัศน์ ด้านการจัดการด้านบุคลากร ควรมีการพัฒนาคุณภาพของบุคลากรที่มีอยู่ โดยเพิ่มเติมการอบรมด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ อบรมจิตสำนึกในการให้บริการ รวมไปถึงการสรรหาบุคลากรที่มีคุณภาพดี และมีความชำนาญเรื่องภาษาต่างประเทศมาเป็นพนักงานต้อนรับ ด้านการจัดการด้านขั้นตอนการให้บริการ ควรมีป้ายชี้ทางทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษภายในบริเวณศูนย์ฯ ควรจัดระบบการคมนาคมภายในจากบริเวณทางเข้าศูนย์อนุรักษ์ช้างไทยมาจนถึงลานแสดงของช้าง และควรจัดให้มีจักรยานให้นักท่องเที่ยวเช่าขี่เที่ยวภายในศูนย์ และข้อเสนอแนะด้านภาพลักษณ์ต่างๆ ขององค์กร เช่น การสร้างตราสัญลักษณ์ การสร้างเพลงประจำศูนย์ การกำหนด Brand Name ของศูนย์ฯ การกำหนด Sub Theme ของศูนย์ฯ การแต่งตั้ง Presenter ที่เป็นคารานักร้องวัยรุ่นที่มีภาพจน์ของการเป็นคนรุ่นใหม่ที่น่าสนใจการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และควรมีการออกแบบเครื่องแต่งกายของพนักงานและบุคลากรให้เป็นรูปแบบเดียวกัน และสะท้อนความเป็นท้องถิ่นของจังหวัดลำปาง

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ปรีชา ผ่องเจริญกุล. การส่งเสริมรถสามล้อแรงคนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเมืองเชียงใหม่.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

เชียงใหม่เป็นเมืองที่โด่งดังทางการท่องเที่ยว โครงสร้างทางเศรษฐกิจของเชียงใหม่มีกิจกรรมเชิงบริการเป็นพื้นฐานของการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ แต่เนื่องจากเชียงใหม่เป็นเมืองเก่าแก่ทางประวัติศาสตร์ และมีศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม ซึ่งมีการพัฒนาสั่งสมกันมาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลายาวนานกว่า 700 ปี จนเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง อันได้แก่การมีภูมิสถาปัตยกรรมการวางผังเมืองโบราณของการตั้งถิ่นฐาน คูเมือง มีกำแพงเมือง มีวัดวาอารามเก่าแก่ที่สำคัญๆ ตลอดจนวัฒนธรรม วิธีการดำรงชีวิตแบบล้านนาที่ผู้คนมีอัตลักษณ์อันดีงาม ดังนั้นเพื่อให้กิจการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่มีการขยายตัวและพัฒนาไปอย่างยั่งยืนมั่นคง จึงควรเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นสำคัญ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะในเขตคูเมืองเชียงใหม่ที่เหมาะสมและกลมกลืนมีจุดน่าส่งเสริมให้มีการใช้รถสามล้อแรงคนอย่างจริงจัง จึงเกิดโครงการศึกษาวิจัยการส่งเสริมสามล้อแรงคนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเมืองเชียงใหม่ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความเป็นไปได้ในการส่งเสริมและอนุรักษ์สามล้อแรงคน การสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่ต้องการใช้บริการรถสามล้อซึ่งได้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวเมืองเชียงใหม่ และสำรวจความคิดเห็นทางด้านผู้จัดหาบริการสามล้อแก่นักท่องเที่ยว อันได้แก่ บริษัทนำเที่ยว ผู้ให้เช่ารถสามล้อ และคนขับขี่รถสามล้อ

ผลการวิจัยการส่งเสริมรถสามล้อแรงคนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเมืองเชียงใหม่ โดยสรุปตามประเภทของกลุ่มบุคคลต่างๆ ดังนี้ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่อยุ่ละ 67.0 เห็นว่าการใช้รถสามล้อสำหรับการเดินทางระยะสั้นภายในเมืองมีความเหมาะสม นักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นว่า หากมีการรับรองมาตรฐานในการเรียกใช้รถสามล้อแล้ว นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนมากจะทดลองใช้ (ร้อยละ 84.0) ผู้อยู่อาศัยเมืองเชียงใหม่ มีความเห็นว่าการบริหารที่ซ้ำ เรียบหายาก และกลัวอันตรายจากการใช้ เช่น อุบัติเหตุ ซึ่งหากแก้ไขปัญหาดังนี้ได้แล้ว ผู้อยู่อาศัยในเมืองเชียงใหม่ (ร้อยละ 62.0) จะหันกลับมาใช้บริการรถสามล้อมากขึ้น กิจการให้เช่ารถสามล้อ ข้อมูลจากกิจการให้เช่ารถสามล้อ 2 แห่งในจำนวนผู้ประกอบการให้เช่ารถสามล้อในจังหวัดเชียงใหม่ทั้งหมด 4 แห่ง พบว่า เนื่องจากกว่ารายได้ที่ได้รับจากการให้เช่ารถสามล้อของกิจการนี้ได้น้อย ไม่พอกับการลงทุนและการซ่อมแซมรถสามล้อ หรือแม้แต่การที่จะซื้อรถมาเพิ่มยังไม่คุ้มกับการลงทุน ทำให้กิจการเหล่านี้ขาดความเชื่อมั่นในความเป็นไปได้ของการที่จะให้บริการรถสามล้อเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แต่ถ้าหากว่ามีแนวทางในการส่งเสริมให้คนใช้บริการรถสามล้อมากขึ้น และได้รับการสนับสนุนเงินลงทุนดอกเบี้ยต่ำแล้ว ทางผู้ประกอบการก็เห็นด้วยที่จะปรับปรุงสภาพรถและเพิ่มการลงทุนให้มากขึ้น ผู้ขับขี่รถสามล้อส่วนใหญ่จะให้บริการเกี่ยวกับ

การท่องเที่ยว เช่น ให้บริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศยังมีน้อย (ร้อยละ 20.0) และยังมีปัญหาเกี่ยวกับการแข่งบริการลูกค้ากับรถสองแถว และรถตุ๊กๆ ทำให้ผู้ขับขี่รถสามล้อเห็นด้วยกับการที่จะจัดการให้บริการนักท่องเที่ยวร่วมกับบริษัทนำเที่ยวเพื่อเป็นทางออกหนึ่งของการเพิ่มรายได้ และเป็นการให้อาชีพนี้ดำรงอยู่ต่อไปได้

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมรถสามล้อแรงคนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเมืองเชียงใหม่ เกิดศักยภาพเป็นจริงและดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงต่อไปได้ ดังนี้คือ ด้านการจัดระบบระเบียบการจราจรภายในบริเวณเมืองเก่า อันประกอบด้วยบริเวณภายในสี่เหลี่ยมคูเมือง ซึ่งเป็นบริเวณที่มีความสำคัญที่สุด และบริเวณใกล้เคียงโดยรอบคูเมืองดังนี้ จัดระบบขนส่งมวลชนที่สะอาด ปราศจากกลิ่น เสียง และลดความแออัดการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล ตลอดจนพาหนะที่ใช้เครื่องยนต์ลงให้มากที่สุด ส่งเสริมการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และต้นไม้ที่ให้ร่มเงาตามถนนที่ต่างๆ ให้มากที่สุด โดยเฉพาะในที่สาธารณะ กำหนดถนนบางสายให้เป็นถนนเฉพาะสำหรับคนเดิน ด้านการสนับสนุนการปรับปรุงอาชีพขับขี่รถสามล้อ จัดการอบรมด้านภาษาต่างประเทศที่ใช้ในการสื่อสารความหมายง่ายๆ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ให้แก่ผู้ขับขี่สามล้อโดยหน่วยงานของรัฐ เช่น ททท. หอการค้า สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว หรือสถาบันการศึกษา ปรับปรุงสภาพผู้ขับขี่โดยการจัดหาแหล่งเงินกู้พิเศษ หรือกองทุนพิเศษสนับสนุนจากภาครัฐหรือเอกชน ในการจัดหาอุปกรณ์การแต่งกายในรูปแบบพื้นเมืองที่เหมาะสม ให้การสนับสนุนการปรับปรุงรถสามล้อให้อยู่ในสภาพที่ดี แข็งแรง สามารถกันแดดกันฝน และมีระบบไฟส่องทางและแผงสะท้อนในยามกลางคืน ขอความร่วมมือจากโรงแรมจัดหาที่จอดรถสามล้อ เพื่อรอให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของโรงแรม จัดการรวมกลุ่มผู้ประกอบอาชีพขับขี่สามล้อ ให้มีการประสานงาน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับอาชีพของตน รณรงค์และสนับสนุนให้นักเรียนนักศึกษาขับขี่รถสามล้อนอกเวลาเรียน เป็นการหารายได้พิเศษ และประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้ทราบ เพื่อการสนับสนุนและจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยมของสังคมที่มีต่อการขับขี่สามล้อ

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สุวณี ทรัพย์พิบูลย์ผล. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนปกากะญอ

(กะเหรี่ยง) บ้านแม่กลางหลวงและบ้านอังก้าน้อย อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของชุมชนหลังจากที่มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกิดขึ้น และศึกษาถึงผลกระทบด้านบวกและด้านลบต่อการเปลี่ยนแปลงในชุมชน โดยศึกษาการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนกะเหรี่ยง บ้านแม่กลางหลวงและบ้านอังก้าน้อย อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ตัวแทนหรือหัวหน้าครัวเรือนหมู่บ้านแม่กลางหลวง และบ้านอังก้าน้อย จำนวน 75 คน จาก 75 ครัวเรือน การเก็บรวบรวมข้อมูลได้จากการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยเกี่ยวข้อง การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การสนทนากลุ่มย่อย และจากแบบสอบถามจำนวน 75 ชุด ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งหมดถูกนำมาประมวลหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS แล้วนำเสนอในรูปของตารางและการบรรยายประกอบ

ผลการศึกษาพบว่าโครงสร้างหลักทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนกะเหรี่ยงมิได้เปลี่ยนแปลงไปมากนัก แต่ได้มีการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบด้าน ชุมชนยังคงได้ซึ่งระบบการผลิตแบบเลี้ยงตนเอง และคงความสัมพันธ์แบบเครือญาติที่มีความเอื้อเฟื้อแบ่งปัน มีความสามัคคีช่วยเหลือกันอย่างดี ซึ่งแม้ว่าชุมชนจะมีการเปลี่ยนแปลงการนับถือศาสนาไปแล้ว แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งระบบคุณค่าของการเคารพต่อธรรมชาติซึ่งมีสิ่งเหนือธรรมชาติควบคุมอยู่ การท่องเที่ยวในชุมชนได้นำมาซึ่งผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบในทางสังคม วัฒนธรรม แม้ในระยะต้นจะมองไม่เห็นเด่นชัดนักก็ตาม ในเชิงบวกได้ช่วยยับยั้งการตัดไม้ทำลายป่า แต่ในขณะเดียวกันก็ได้ส่งผลกระทบในเชิงลบเช่นกัน ก่อให้เกิดมลภาวะ เช่น ขยะมูลฝอย การรบกวนระบบนิเวศของป่าดิบเขาตอนบน และรบกวนความเป็นส่วนตัวหรืออิสระในการใช้พื้นที่ของชุมชน โดยส่วนรวม ชุมชนสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เป็นกิจกรรมทางเลือกสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจในลักษณะธุรกิจชุมชนพร้อมๆ กับการอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนท้องถิ่น ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้คือ ควรหามาตรการในการกำจัดขยะมูลฝอยแบบองค์รวม อันหมายถึง รวมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะหน่วยงานต้นสังกัด คือ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ ที่จะหาทางป้องกันปัญหามลพิษสู่สิ่งแวดล้อม และการทำลายระบบนิเวศของป่า

การรองรับของพื้นที่ที่ปฏิบัติได้จริงจัง โดยไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและธุรกิจท่องเที่ยวในชุมชน หากจะมีการเริ่มธุรกิจชุมชนในด้านการท่องเที่ยวในสถานที่อื่นอีก ควรให้ชุมชนและผู้เข้าร่วมเข้าใจความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้ถ่องแท้ก่อนเริ่มกิจการใดๆ ควรมีการปรับปรุงส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มาจากชุมชนในรูปแบบอื่นๆ ให้เกิดความหลากหลายและมากขึ้นที่จะจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว และควรปรับปรุงรูปแบบของผลิตภัณฑ์อื่นๆ ด้วยเช่นกัน

LOCATION(S): CMU LIBRARY

วัฒนชัย ชูมาก. แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย : กรณีศึกษาสมาชิกสโมสรโรตารี อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงพฤติกรรมในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ สมาชิกสโมสร โรตารี ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศเพื่อต้องการความแปลกใหม่เป็นเหตุผลสำคัญที่สุด รองลงมาคือ การเดินทางไปต่างประเทศเพื่อไปพักผ่อนหย่อนใจ และเป็นการให้รางวัลกับชีวิต นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่สนับสนุนให้การเดินทางไปต่างประเทศทำให้ง่ายขึ้นคือ การมีรายได้มากขึ้น มีวันหยุดพักผ่อนมากขึ้น และความเจริญในการคมนาคมมีมากขึ้น สำหรับช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวยังต่างประเทศนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศในช่วงวันหยุดพักร้อน หรือช่วงปิดเทอมมากที่สุด รองลงมาคือเดินทางในช่วงอื่นๆ และช่วงวันหยุดเทศกาล และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้บริการจากบริษัทนำเที่ยวเป็นจำนวนมากที่สุด และลักษณะในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศนั้น ส่วนใหญ่เป็นการเดินทางท่องเที่ยวกับครอบครัวเป็นจำนวนมากที่สุด สำหรับเรื่องความถี่ในการเดินทาง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศประมาณปีละ 1 ครั้ง เป็นจำนวนมากที่สุด และใช้ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวมากกว่า 7,000 บาทต่อวัน จากการศึกษาแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ ผู้ศึกษาได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับแรงผลักและแรงดึงทางการท่องเที่ยวของ Dann ซึ่งประกอบไปด้วยความต้องการที่ตอบสนองความต้องการทางร่างกาย ความต้องการเดินทางเพื่อให้โอกาสในการเข้าสังคม ความต้องการที่ตอบสนองความต้องการทางร่างกาย ความต้องการเดินทางเพื่อให้โอกาสในการเข้าสังคม ความต้องการที่จะศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรม ชนชาติและการดำรงชีวิตที่แตกต่างไปจากที่อยู่อาศัยเดิม ความต้องการความภาคภูมิใจทางด้านสถานภาพและชื่อเสียง และความต้องการค้นพบสิ่งใหม่ๆ สถานที่ใหม่ๆ และแนวคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว กับความแตกต่างทางด้านประชากรศาสตร์ จากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกัน จะมีแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน กล่าวคือแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยววนั้น จะมีความแตกต่างกันตามความแตกต่างกันด้านเพศ อายุ และสถานภาพ โดยพบว่าเพศชายมีแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเพื่อที่จะได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่จากการเดินทางท่องเที่ยว ในขณะที่เพศหญิงมีแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อต้องการพักผ่อนหย่อนใจ และพบว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อที่จะได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือผู้ที่มีอายุ 31-40 และ 41-50 และผู้ที่มีอายุ

ต่ำกว่า 30 ปี เป็นผู้ที่มีแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเพื่อแสวงหาความรู้เป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือผู้ที่มีอายุ 31-40 ปี มากกว่า 50 ปี และ 41-50 ปี นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่าผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศเพื่อต้องการพักผ่อนหย่อนใจนั้นจะเป็นผู้ที่มีสถานภาพหย่ามากที่สุด และผู้ที่มีสถานภาพโสดจะมีแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อที่จะได้พบเห็นสิ่งแปลกใหม่ และเพื่อที่จะแสวงหาความรู้จากการเดินทางมากกว่า ผู้ที่มีสถานภาพสมรสและผู้ที่มีสถานภาพหย่า

ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการพัฒนาสิ่งดึงดูดใจเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการเดินทางของนักท่องเที่ยวไว้ดังนี้คือ ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีกิจกรรมที่มีความหลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักท่องเที่ยวได้ การสร้างกิจกรรมหรือสถานที่ท่องเที่ยวให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ สามารถดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวในประเทศแทนการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศได้ การจัดงานเทศกาลประจำปี จะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวได้ เช่น จังหวัดเชียงใหม่มีการจัดฉลองเทศกาลไม้ดอกไม้ประดับ งานเทศกาลสงกรานต์ งานเทศกาลลอยกระทง งานฤดูผลไม้ท้องถิ่นเป็นต้น ควรส่งเสริมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็น “ที่สุด” เช่นใหญ่ที่สุด เก่าแก่ที่สุด ฯลฯ ซึ่งจะสามารถสร้างแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้เกิดความอยากรู้ อยากเห็นของนักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความสนใจและเดินทางมาเที่ยวชม นอกจากนี้ควรมีการสร้างค่านิยมใหม่ในการเดินทางท่องเที่ยว การจัดโครงการรณรงค์เพื่อให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทย แทนการท่องเที่ยวในต่างประเทศ การปลูกจิตสำนึกของคนไทยให้เห็นถึงผลกระทบจากการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศ ด้วยการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านการท่องเที่ยวต่อนักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไปถึงบทบาทและความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ กำหนดรูปแบบของการส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ และการผลิตสื่อทัศนูปกรณ์และเอกสารต่างๆ ให้สอดคล้องกับพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่ทำการส่งเสริม สนับสนุนและร่วมมือกับธุรกิจเอกชนและหน่วยงานของรัฐในท้องถิ่นเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานเทศกาล งานประเพณี ตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวสนใจ รณรงค์ให้นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นเกิดจิตสำนึกความรับผิดชอบในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ให้การสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในการจัดการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อทัศนศึกษาอย่างถูกวิธีสำหรับเยาวชน ให้การสนับสนุนในการจัดทำแผนการตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดต่างๆ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาจังหวัดนั้นๆ และใช้แหล่งท่องเที่ยวหลักที่มีอยู่ เช่น เชียงใหม่ ภูเก็ต หาดใหญ่ พัทยา กรุงเทพฯ ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม เพื่อที่จะชักจูงกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูง

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

วัฒนา เจียรพิพันธ์. การสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริม

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ในจังหวัดมหาสารคาม เน้นเนื้อหา
ด้านการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ สร้างบทเรียนภาษาอังกฤษ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับ
การท่องเที่ยว สำหรับประชาชนในท้องถิ่น ที่มีศักยภาพด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อ
ศึกษาแนวทางในการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพสำหรับประชาชนในท้องถิ่นที่ประกอบ
อาชีพท่องเที่ยว เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้บทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริม
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนในหมู่บ้านแพ่ง อำเภอโกสุมพิสัย
จังหวัดมหาสารคาม ที่ประกอบอาชีพขายเนื้อ จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง
(Purposive Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามเพื่อศึกษา
ข้อมูลพื้นฐานความต้องการในการเรียนภาษาอังกฤษ ทศนคติต่อด้านบทเรียนและการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษ ด้านวัฒนธรรมและด้านสิ่งแวดล้อม แบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บท
เรียนภาษาอังกฤษ 40 ชั่วโมง ที่ใช้สอนกลุ่มตัวอย่างโดยสอนวันละ 2 ชั่วโมง สถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test Dependence

ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดหลักภาษาอังกฤษ
เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English For Specific Purpose) ที่ใช้สอนแบบการสอนภาษาเพื่อการสื่อ
สาร (The Communication Approach) ที่ใช้สอนมีประสิทธิภาพจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน
และหลังสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษ การจรรโลงวัฒนธรรม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมก่อนสอนและหลังสอนไม่แตก
ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนในหมู่บ้านแพ่งที่มีอาชีพท่องเที่ยวและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เนื้อ
หมู มีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว เมื่อได้มีโอกาส
เรียนรู้เพิ่มขึ้น จึงมีทัศนคติไม่แตกต่างไปจากเดิม รวมทั้งมีความต้องการที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษมี
เพิ่มมากขึ้นด้วย

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็นคือ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการ
สร้างบทเรียน การสร้างบทเรียนต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก โดยการสอนควรมี
การสำรวจความต้องการของผู้เรียนว่า ผู้เรียนต้องการเรียนรู้อะไรมีความสนใจในสิ่งใด และสิ่งใดที่
เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด แล้วนำข้อมูลนั้นมาประกอบในการสร้างบทเรียน ควรมีการจำกัด
ทักษะภาษาที่จะใช้สอน เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการพูด เป็นต้น ตามความต้องการของผู้เรียน บท

เรียนภาษาอังกฤษควรมีคำอ่านภาษาไทยกำกับได้คำศัพท์มีความหมายของคำและประโยค มีรูปภาพประกอบคำศัพท์และเนื้อหา เพราะจะทำให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียนและง่ายต่อการจดจำ ส่วนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอน มีดังนี้คือ แนวทางในการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสม ควรเป็นแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากแนวการสอนนี้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกและปฏิบัติจริงมากเท่าที่จะสามารถทำได้ เช่น มีโอกาสฝึกกับชาวต่างชาติ (Native Speaker) และข้อเสนอแนะทั่วไปมีดังนี้คือ ควรให้ศูนย์การเรียนนอกโรงเรียน (กศน.) มีส่วนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หรือยึดหลักความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อจะได้เป็นการฝึกเตรียมความพร้อมในการที่จะพัฒนาให้จังหวัดมหาสารคามเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ

LOCATION(S) : MSU LIBRARY

เพ็ญศรี บิสนุม. สภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดสตูล.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2542.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดสตูล เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว สินค้าท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว และการบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก และศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดสตูล เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ไปสินค้าท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวและการบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางทะเล ประมาณ 30 คน ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวทางทะเลประมาณ 50 คน ประชาชนซึ่งมีภูมิลำเนาใกล้แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลประมาณ 50 คน นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวทางทะเลในจังหวัดสตูล ชาวไทยประมาณ 30 คน และชาวต่างชาติประมาณ 30 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลทำโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์ สังเกต และถ่ายภาพประกอบ การสัมภาษณ์จะใช้วิธีการบันทึกลงในแถบบันทึกเสียงและ/หรือจดบันทึกตามความเหมาะสม การสังเกตจะใช้วิธีการจดบันทึกและเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดสตูลมีส่วนที่น่าสนใจศึกษาอยู่ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านนักท่องเที่ยว ด้านสินค้าท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยว และด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ด้านนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากกรุงเทพฯ และปริมณฑล ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาจากมาเลเซียมากที่สุด นักท่องเที่ยวจะเป็นกลุ่มมากที่สุดในช่วงเดือน ธันวาคม-เมษายน และมาเพื่อต้องการพักผ่อน ด้านสินค้าท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ เกาะต่างๆ ภายในบริเวณอุทยานแห่งชาติเกาะตะรุเตา และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา ซึ่งบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม และมีคุณค่าควรแก่นุรักษ์ให้คงอยู่ตลอดไป แต่เหล่าท่องเที่ยวหลายแหล่งก็ยังคงอยู่ในภาวะเสื่อมโทรม ด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกประกอบด้วย การคมนาคมขนส่ง การบริการด้านที่พัก การบริการด้านร้านอาหารและเครื่องดื่ม การบริการนำเที่ยว และบริการอื่นๆ ได้แก่ งานบริการด้านข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ งานบริการด้านร้านขายของที่ระลึก และสินค้าพื้นเมือง ซึ่งงานบริการเหล่านี้มีความพร้อมและจำนวนเพียงพอต่อการบริการและสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่

สำหรับผลการศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดสตูลที่สำคัญคือ ด้านต่างๆ ไป ควรมีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน ควรมีการร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่างๆ ควรส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เพิ่มการเดินทางท่องเที่ยวและใช้งานแหล่งท่องเที่ยวในประเทศ ด้านสินค้า

ท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูปรับปรุง ปรุงกฎระเบียบและกฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ จัดทำโครงการต่างๆ ที่ส่งผล ต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และสร้างจิตสำนึกการ อนุรักษ์ให้แก่นักท่องเที่ยว การเรียนรู้เกี่ยวกับทะเล และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในทะเลที่จะ สามารถร่วมมือปฏิบัติคนในการดูแลรักษา สินค้าท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลได้ ส่วน ด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ควรปรับปรุงหรือตรวจสอบสภาพเส้นทางหรือพาหนะที่ใช้ ในการเดินทาง ควรจัดบริการที่พักให้เพียงพอและมีคุณภาพ ควรมีร้านอาหารที่มีเพียงพอ และมีคุณภาพ ควรอบรมมัคคุเทศก์เฉพาะทางเพิ่มขึ้น ควรมีประกันภัย (พระราชบัญญัติ) กลุ่มครองนักท่องเที่ยวและควรมีอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยตลอดการเดินทาง และด้านบริการอื่นๆ ควรมีป้าย ธรรมรงค์และป้ายเตือนอุบัติเหตุในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง เจ้าหน้าที่ประจำสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ควรแต่งเครื่องแบบหรือติดป้ายชื่อ เพื่อให้นักท่องเที่ยวจะได้ทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำรวจท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่พยาบาล

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้คือ ควรนำผลการศึกษาสภาพและแนวทางการ พัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดสตูลไปใช้ในการวางแผน การพัฒนาการท่องเที่ยวทาง ทะเลของจังหวัดสตูล หรือจังหวัดใกล้เคียง ให้มีมาตรฐานที่ดี และสร้างความประทับใจแก่นักท่อง เที่ยว อันจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดและของประเทศต่อไป หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาค รัฐและเอกชน รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่น ควรจะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ประสานงาน ความร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนาการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักและเดินทางมาเที่ยวมากยิ่งขึ้น การพัฒนาการท่องเที่ยวทาง ทะเลต้องส่งเสริมและชักนำให้มีการสงวนรักษาแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งประเภทธรรมชาติและประเภทวัฒนธรรม โดยเฉพาะขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรได้รับการ อนุรักษ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการควบคุมและป้องกันการกระทำใดๆ ที่ส่งผลต่อการ ทำลายทรัพยากรการท่องเที่ยว และควรเพิ่มมาตรการในการให้ความคุ้มครองและรักษาความปลอดภัยบริเวณแหล่งท่องเที่ยว โดยให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำอยู่ตลอดเวลา

LOCATION(S) : MSU LIBRARY

: NARESUAN LIBRARY

: BURAPHA LIBRARY

ชัชวาล เอื้อสุวรรณ. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว

ศึกษาเฉพาะกรณี : สวนรุกขชาติน้ำตกธารทอง อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านผาดัง ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของสวนรุกขชาติน้ำตกธารทอง อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย และประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียงหรือรอบๆ สวนรุกขชาติน้ำตกธารทอง จำนวน 258 คน รวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบผสม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติทางสังคมศาสตร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 75.84 ในการศึกษครั้งนี้จำแนกการจัดการสิ่งแวดล้อมออกเป็น 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมด้านการสงวนทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ กิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ กิจกรรมด้านการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ และการจัดการขยะมูลฝอย และกิจกรรมด้านการจัดการเพื่อการใช้ประโยชน์ ปรากฏว่าประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ มากที่สุด และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ และการจัดการขยะมูลฝอยน้อยที่สุด และเมื่อจำแนกตามขั้นตอนการมีส่วนร่วมตั้งแต่ การคิดค้นปัญหาและตัดสินใจ การปฏิบัติการ การร่วมรับประโยชน์และการประเมินผล ปรากฏว่าประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการรับประโยชน์มากที่สุด และมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในขั้นตอนการประเมินผล ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมเรียงตามลำดับได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม การได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว การมีตำแหน่งในชุมชน ทักษะติดต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังพบว่าทักษะเชิงสิ่งแวดล้อมนิยมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม แต่ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วม ตัวแปรอิสระทุกตัวสามารถร่วมทำนายตัวแปรการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวได้ร้อยละ 57.90

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถอำนวยความสะดวกต่อระบบเศรษฐกิจของชาติต่อไป ดังนี้ ทางภาครัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนประชาชนในด้านต่างๆ เช่น การปรับปรุงสิทธิและหน้าที่ให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชน

อย่างแท้จริง การสนับสนุนด้านงบประมาณ การสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร และการสนับสนุนด้านการให้ความรู้หรือฝึกอบรมการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ซึ่งจะต้องมีการระดมความร่วมมือจากองค์กรเอกชนต่างๆ ให้มากยิ่งขึ้น ควรมีการบูรณาการแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการในเชิงธุรกิจ ประกอบการพิจารณาด้วย เช่น สร้างตลาดกลางค้าผลิตภัณฑ์พื้นเมือง หรือการประกอบธุรกิจนำเที่ยว มีมัคคุเทศก์ หรือการประกอบธุรกิจที่พักในบริเวณที่ใกล้เคียงกับสวนรุกขชาติน้ำตกธารทอง โดยอาศัยจุดเด่นของน้ำตกธารทอง เป็นสิ่งดึงดูดใจ แต่ทั้งนี้จะต้องมีการนำเอาแนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประกอบด้วย ในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวจะต้องเริ่มดำเนินการจากกลุ่มของผู้นำ หรือผู้มีตำแหน่งในชุมชนก่อน แล้วจึงขยายต่อไปยังประชาชนทุกๆ ไป ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ของประชาชนในท้องถิ่น และในการปฏิบัติงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์ หรือการจัดตั้งอาสาสมัคร หรือการคัดเลือกผู้นำชุมชน จะต้องระดมหรือคัดเลือกผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมมา ร่วมในการปฏิบัติงานด้วย จะต้องมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้ประชาชนได้เกิดการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมร่วมกัน สร้างระบบและบรรทัดฐานทางสังคมให้ทุกคนประจักษ์ถึงผลเสียของการทำลายสิ่งแวดล้อม และมีการลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนอย่างจริงจัง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐควรประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนด้วย

LOCATION(S) : KKU LIBRARY

มธุรส ปราบไพรี. ศักยภาพของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว : กรณีชุมชนไทยทรงดำ บ้านเขาย้อย ตำบลเขาย้อย อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาศักยภาพของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีผลในการทำให้ชุมชนเกิดศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว กรณีชุมชนไทยทรงดำ บ้านเขาย้อย ตำบลเขาย้อย อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษากครั้งนี้คือ ชาวไทยทรงดำที่เข้าร่วมในโครงการ “เยี่ยมเรือนเยือนเหย้าชาวไทยทรงดำ” วิธีการศึกษาใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้าง การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่มการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสถิติพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ และร้อยละ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation)

ผลการศึกษาพบว่า ชาวไทยทรงดำมีศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยพบว่าศักยภาพของชุมชนคือ การรวมกลุ่มทำงานของสมาชิกโครงการฯ โดยมีผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการที่มีศักยภาพ ความเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่สะท้อนถึงความเป็นชุมชนเดียวกัน ความเข้มแข็งทางวัฒนธรรมชุมชนที่สามารถเกิดการสืบทอดและถ่ายทอด โดยเฉพาะระบบอุดมการณ์ชุมชน การดำเนินรูปแบบทางเศรษฐกิจแบบทวิลักษณ์ และการเปิดโอกาสให้ชุมชนเกิดการมีส่วนร่วม เพื่อตัดสินใจร่วมกันอย่างสมัครใจและยุติธรรม นอกจากนี้ชุมชนยังประกอบด้วยศักยภาพในด้านลักษณะภูมิประเทศ การคมนาคม วัฒนธรรม สิ่งปลูกสร้าง และสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนที่สามารถพัฒนาให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนได้ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยที่มีผลในการทำให้ชุมชนเกิดศักยภาพประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) วัฒนธรรมชุมชนที่มีความเข้มแข็ง โดยได้รับการสืบทอดอย่างต่อเนื่องและมีผลต่อความเป็นชุมชนไทยทรงดำและระบบเครือญาติ โดยเฉพาะความเชื่อเกี่ยวกับผีบรรพบุรุษและพิธีกรรม 2) การพึ่งตนเองของชุมชนโดยการอาศัยปัจจัยภายในชุมชนที่มีอาชีพและรายได้ โดยเห็นว่าการท่องเที่ยวคืออาชีพเสริมจึงไม่เกิดการพึ่งพาการท่องเที่ยว การมีผู้อาวุโส ผู้นำอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ที่ได้รับความเคารพนับถือจากชุมชน และเป็นผู้ที่มีความรู้ จึงทำให้ชุมชนต่างมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชน และ 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตั้งแต่ระดับของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร จนถึงการรับผลประโยชน์ร่วมกันของสมาชิกโครงการซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุน ทำให้เกิดการยอมรับต่อการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมชุมชนเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนของท้องถิ่น การเพิ่มประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของชุมชน รวมถึงการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ของชุมชน การให้ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ หน่วยงานในท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมกับชุมชนเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเสริม และการสร้างเครือข่ายทางการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน

LOCATION(S): CMU LIBRARY

รสมารินทร์ อรุโณทัยพิพัฒน์. ปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้โรงแรมในจังหวัด
เชียงใหม่เป็นสถานที่จัดการประชุม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้
โรงแรมเป็นสถานที่จัดประชุมของหน่วยงานต่างๆ และปัญหาในการใช้บริการของโรงแรม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นหน่วยงานประเภทต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ที่
มาใช้โรงแรมเป็นสถานที่จัดประชุมจำนวน 186 หน่วยงาน ซึ่งแบ่งเป็นหน่วยงานเอกชน 85 หน่ว
ยงาน หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ 86 หน่วยงาน และหน่วยงานประเภทสมาคม/ชมรม/มูลนิธิ 17
หน่วยงาน การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลาย
เปิดเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาถอดรหัสและ
นำมาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์
ซึ่งได้แก่การแจกแจงค่าความถี่ อัตราร้อยละ และการหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร แล้วนำเสนอ
ข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม มีปัจจัยในการเลือกโรงแรม
ที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ พิจารณาโรงแรมจากปัจจัยด้านสถานที่ตั้ง โดยให้ความสำคัญกับการเดิน
ทางไปมาสะดวกมากที่สุด ปัจจัยด้านห้องประชุม โดยให้ความสำคัญกับขนาดและความจุของห้อง
ประชุมมากที่สุด ปัจจัยด้านอุปกรณ์การจัดประชุม โดยต้องการให้โรงแรมจัดเตรียมแอลซีดี
โปรเจคเตอร์ไว้บริการมากที่สุด ปัจจัยด้านห้องพัก โดยให้ความสำคัญกับจำนวนห้องพักที่มีเพียง
พอมมากที่สุด ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยให้ความสำคัญกับที่จอดรถมากที่สุด ปัจจัยด้าน
ช่องทางการจัดจำหน่ายหรือช่องทางในการรับข้อมูลด้านการจัดประชุม ต่างได้รับข้อมูลด้านการจัด
ประชุมจากฝ่ายขายของโรงแรมมากที่สุด และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดโดยเห็นว่าการให้
ส่วนลดพิเศษ และการจัดเป็นแพ็คเกจการประชุมมีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงแรมมากที่สุด ส่วน
ปัจจัยที่มีความแตกต่างกันในการเลือกได้แก่ ปัจจัยด้านอาหารและเครื่องดื่มโดยหน่วยงานเอกชน
ให้ความสำคัญกับเรื่องรสชาติอาหารมากที่สุด หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ ให้ความสำคัญกับ
เรื่องความสะดวก ถูกสุขอนามัย และหน่วยงานประเภทสมาคม/ชมรม/มูลนิธิ ให้ความสำคัญกับ
เรื่องราคามากที่สุด ปัจจัยด้านคุณสมบัติของพนักงานหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานราชการ/รัฐ
วิสาหกิจ ให้ความสำคัญกับพนักงานที่ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรมากที่สุด และหน่วยงานสมาคม/
ชมรม/มูลนิธิให้ความสำคัญกับพนักงานที่สามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
และปัจจัยด้านราคา โดยหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ ต่างพิจารณาราคาจาก

งบประมาณที่กำหนดไว้มากที่สุด และหน่วยงานประเภทสมาคม/ชมรม/มูลนิธิพิจารณาราคาจาก ความคุ้มค่าของเงินมากที่สุด

ส่วนปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ประสบเช่นเดียวกันคือ ปัญหาการขาดการติด ค่อหรือสื่อสารจากฝ่ายขายของโรงแรมหลังจากจัดการประชุมเสร็จแล้ว ส่วนปัญหาที่หน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างประสบแตกต่างกันไปได้แก่ ปัญหาด้านห้องประชุม อุปกรณ์การจัดประชุม ห้องพัก อาหารและเครื่องดื่ม การบริการของพนักงาน และด้านราคา ซึ่งมีสาเหตุมาจากการเลือกใช้บริการ ของโรงแรมที่มีมาตรฐานต่างกัน

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้คือ ข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงและพัฒนาถึง อำนาจความสะดวกและการบริการเพื่อการประชุม เกี่ยวกับห้องประชุม โรงแรมควรมีห้องประชุม หลายๆ ห้องหรือมีห้องประชุมใหญ่ที่สามารถใช้ฉากกันเป็นห้องประชุมย่อยๆ และควรใช้วัสดุเก็บ เสียงได้เป็นอย่างดี และสามารถปรับขยายหรือลดขนาดของห้องประชุมได้ตามความต้องการของ ลูกค้า การออกแบบให้โปร่ง ไม่มีเสากั้นกลางห้อง ตกแต่งให้สวยงามสะท้อนถึงความเป็นเอก ลักษณะของท้องถิ่นนั้นๆ ได้ และควรจัดเตรียมอุปกรณ์การประชุมที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ มี การนำเทคโนโลยีด้านแสง สี เสียง ระบบการรับฟัง ระบบการแปล และระบบการประชุมทางไกล เป็นต้น มาใช้ เกี่ยวกับห้องพัก โรงแรมควรจัดเตรียมห้องพักที่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกด้าน สำนักงานไว้บริการภายในห้องพัก เช่น โด้ะเขียนหนังสือ คอมพิวเตอร์ โทรสาร ระบบฝากข้อความ อัตโนมัตี ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้านสถานที่จอดรถ ควรจัดสถานที่จอด รถให้เพียงพอแก่ผู้เข้าร่วมประชุม และให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาความปลอดภัยในบริเวณที่ จอดรถด้วย ด้านการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ควรจัดให้มีความหลากหลายของอาหาร รสชาติ ความสะอาด ถูกสุขอนามัย มีปริมาณที่เพียงพอแก่จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม รวมทั้งมีบรรยากาศการ ตกแต่งห้องอาหาร และต้องมีราคาที่คุ้มค่า ด้านกิจกรรมนันทนาการ โรงแรมควรจะต้องคำนึงถึง การจัดเตรียมกิจกรรมนันทนาการไว้ให้กับผู้เข้าร่วมประชุมและผู้ติดตาม เพื่อผ่อนคลายความตึง เครียดหลังจากการเข้าประชุม ด้านการพัฒนาบุคลากร โรงแรมควรจัดฝึกอบรมพนักงานให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการทำงาน นอกจากนี้ควรส่งพนักงานเข้าร่วมอบรมสัมมนาที่ทาง หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ทำการส่งเสริมด้านธุรกิจการประชุมได้จัดขึ้น เพื่อเพิ่มพูนประสบ การณ์ให้กับพนักงานในด้านการจัดประชุม และด้านการยกระดับมาตรฐานการบริการ โรงแรมต้อง พัฒนานตนเองให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นในทุกๆ จุดของการให้บริการ เพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้ กับลูกค้า สำหรับข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงและพัฒนาการส่งเสริมการตลาด โรงแรมควรมีการ ส่งเสริมให้มีภาพลักษณ์ที่ชัดเจนว่าเป็น โรงแรมเพื่อการจัดประชุม เช่น การเพิ่มชื่อโรงแรมด้วยคำว่า Convention, Conference Center เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องดำเนินกิจกรรมทางการตลาดอื่นๆ เช่น การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการขาย เป็นต้น และข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงและพัฒนา ระบบการบริการหลังการขาย โรงแรมควรให้ความสำคัญกับการบริการหลังการขาย โดยทำระบบ

ฐานข้อมูลของลูกค้าที่เคยมาใช้บริการ และกำหนดช่วงเวลาที่ชัดเจนในการส่งฝ่ายขายไปเยี่ยมเยียน
ลูกค้าอย่างต่อเนื่อง และควรมีการดูแลเอาใจใส่ลูกค้าทั้งเก่าและใหม่ นับตั้งแต่ก่อนการให้บริการ
ระหว่างการให้บริการและหลังการให้บริการเป็นอย่างดี

LOCATION(S): CMU LIBRARY

สาขา ทัศนวิสัย. การประเมินประสิทธิภาพในการให้บริการอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศ ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาวิศวกรรมโยธา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาแนวทางและขั้นตอนในการประเมินประสิทธิภาพการให้บริการอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศ ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพฯ ซึ่งประกอบด้วยแนวทางและวิธีการในการกำหนดระดับของการให้บริการแก่ผู้โดยสาร และการพัฒนาแบบจำลองที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพส่วนบริการต่างๆ ภายในอาคารผู้โดยสาร ซึ่งประกอบด้วย เคาน์เตอร์ตรวจบัตรโดยสารและสัมภาระ ค่านตรวจหนังสือเดินทาง และค่านตรวจคนเข้าเมือง

ในการกำหนดระดับการให้บริการอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศ การศึกษานี้ได้พิจารณาใช้แบบจำลองวัดระดับความพึงพอใจของผู้โดยสาร (Passenger Perception-Response Models) โดยแบบจำลองดังกล่าวแบ่งทัศนคติของผู้โดยสารที่ได้รับจากการใช้บริการออกเป็น 3 ระดับคือ ดี พอใช้ และไม่พอใจ ซึ่งทำการแบ่งประเภทของผู้โดยสารออกเป็น 2 ประเภทคือ ผู้โดยสารที่เดินทางเพื่อธุรกิจ และผู้โดยสารที่เดินทางเพื่อท่องเที่ยวหรือศึกษา

ในการพัฒนาแบบจำลองในการประเมินประสิทธิภาพ ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของผู้โดยสารและการให้บริการในแต่ละส่วนประกอบต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดสร้างแบบจำลอง โดยการศึกษาได้พิจารณาใช้แบบจำลอง Simulation ซึ่งวิเคราะห์แต่ละส่วนประกอบ (Component) แยกเป็นอิสระต่อกัน และพัฒนาโปรแกรม ARENA มาใช้ในการประเมินประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ผู้โดยสาร แบบจำลองที่พัฒนาขึ้นมาได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและทดสอบความน่าเชื่อถือ โดยปรากฏว่าแบบจำลองมีศักยภาพที่จะนำมาใช้ในการจำลองพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงในระบบภายในอาคารผู้โดยสารได้ถูกต้องระดับหนึ่ง

แบบจำลองที่พัฒนาขึ้นมานั้นสามารถนำไปใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการให้บริการภายในอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศ ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพฯ เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการทั้งในปัจจุบันและอนาคต

LOCATION(S) : TU LIBRARY

เดชา ไฉ่สูงเนิน. การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกษตร กรณีศึกษาร้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง

อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์
กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์การท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเกษตร และเพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ประชาชนในพื้นที่ กลุ่มผู้ทำสวนโป่งแยง เจ้าหน้าที่องค์กรรัฐที่เกี่ยวข้องกับโครงการท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวชมในหมู่บ้านม่วงคำ และหมู่บ้านใกล้เคียง วิธีการศึกษาได้เลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยอาศัยการสัมภาษณ์ การสำรวจและการสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลจากการศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวที่บ้านม่วงคำและหมู่บ้านใกล้เคียง พบว่ามีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในสามพื้นที่คือ 1) พื้นที่บริเวณศูนย์ท่องเที่ยวเกษตรม่วงคำ จะมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมในช่วงเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงการท่องเที่ยวของศูนย์เกษตรม่วงคำ ส่วนในช่วงเวลาอื่นจะมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวชมน้อยมาก เนื่องจากนักท่องเที่ยวไม่ทราบว่ามีอะไรที่น่าสนใจให้เที่ยวชมบ้าง ภายในศูนย์ท่องเที่ยวเกษตรม่วงคำเองก็ไม่มีเจ้าหน้าที่ประจำ ไม่มีกิจกรรมการบริการนักท่องเที่ยวแต่อย่างใด โดยเฉพาะในช่วงที่ไม่มีนักท่องเที่ยว อาคารและสถานที่ภายในศูนย์จะขาดการจัดการดูแลให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะต้อนรับผู้ที่มาศึกษาดูงานและนักท่องเที่ยวได้ 2) พื้นที่บริเวณถนนเชื่อมต่อบ้านม่วงคำกับบ้านโป่งแยงใน บริเวณนี้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติแวะเข้ามาเดินเที่ยวในทุกๆ สัปดาห์ นอกจากจะเที่ยวชมสถานที่ ชมธรรมชาติแล้ว นักท่องเที่ยวยังนิยมที่จะศึกษาวัฒนธรรมของชาวบ้านด้วยและ 3) บริเวณบ้านผานกกกหรือหมู่บ้านชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง บริเวณนี้มีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมจำนวนมาก สาเหตุที่ทำให้นักท่องเที่ยวชอบและสนใจที่จะเดินทางมาเที่ยวเพราะว่าหมู่บ้านผานกกก มีพิพิธภัณฑ์ และศูนย์วัฒนธรรมชาวเขาที่ได้จัดแสดงไว้ให้นักท่องเที่ยวได้ชม ประกอบกับหมู่บ้านนี้มีการจัดแสดงเครื่องมือล่าสัตว์และกับดักสัตว์ที่ชาวเขาเผ่าม้งใช้ในสมัยก่อน มีการสาธิตการทอผ้าพื้นเมืองแบบง่ายๆ มีพืชพรรณอาหารสมุนไพรที่ชาวเขาเผ่าม้งใช้ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นเอกลักษณ์ของคนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมต่างก็เห็นว่าบ้านผานกกกมีวิถีชีวิตที่เป็นแบบดั้งเดิมและมีวัฒนธรรมที่น่าสนใจ

ผลจากการศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ พบว่ามีสาเหตุมาจาก 1) การมอบหมายอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานด้านการท่องเที่ยวไม่ชัดเจน 2) เจ้าหน้าที่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานด้านการท่องเที่ยว 3) ขาดงบประมาณ 4) ขาด

บุคคลากร 5) ขาดการประสานงานและความร่วมมือระหว่างองค์กรและ 6) เกิดความขัดแย้งภายใน และภายนอกชุมชน

ข้อเสนอแนะถึงแนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกษตรบ้านม่วงคำ มีดังนี้ คือ จะต้องมี การฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเกษตรแก่บุคคลากรที่เข้ามาดำเนินงาน ต้องมีการวางแผนเพื่อจัดระบบการท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านเพื่อให้เป็นการท่องเที่ยวแบบครบวงจร มีการจัดแบ่งพื้นที่เพื่อใช้ในการศึกษาดูงานและการท่องเที่ยวตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ โดยจัดให้เป็นสัดส่วนตามที่ตรงกันข้ามเป็นรายคู่ (Binary Opposition) ได้อย่างถูกต้อง ยกเว้นที่มีจุดที่แตกต่างกันคือในเรื่องของขนาดของภาพที่ให้ความหมายแตกต่างกันไป ซึ่งอาจจะมาจากการใช้จุดเร้าใจในเชิงลบ ที่เป็นการถ่ายทอดอารมณ์ของสภาพความสกปรก จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งมีระดับความเกี่ยวพันสูงให้ความหมายถึงความรู้สึกกลัวว่าเป็นการกระทำที่ทำลายสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งต่างจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความเกี่ยวพันต่ำที่ให้ความหมายของขนาดภาพที่แตกต่างกันไปในเรื่องของปริมาณขยะที่ถูกส่งสมไว้ ซึ่งเป็นการตีความหมายได้เพียงระดับพื้นฐาน (Denotation) ในส่วนของการศึกษาประสิทธิภาพของสื่อโฆษณาสิ่งพิมพ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถที่จะกระตุ้นจิตสำนึกให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกถึงการที่ต้องเข้าไปมีส่วนร่วมกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว นอกเหนือจากภาพโฆษณาที่จะให้แรงจูงใจให้แก่ผู้รับสารให้เกิดการคล้อยตามแล้ว ในตัวของผู้รับสารก็จะแฝงไว้ด้วยแรงจูงใจที่ใช้เป็นพลังงานในการขับเคลื่อนให้มีแนวโน้มของการสนองตอบในทิศทางที่ตั้งใจไว้ เหตุผลที่เป็นแรงผลักดันให้กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมก็เนื่องมาจากความเกรงกลัวในผลร้ายของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดกับตนเอง กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าอย่างน้อยที่สุดการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากปัญหาสิ่งแวดล้อมได้ก็ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระดับปัจเจกบุคคลเสียก่อนที่จะพัฒนาระดับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในขั้นอื่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ 1) สื่อมวลชนควรเร่งรัดให้ความรู้แก่ประชาชน และทำให้ประชาชนรู้สึกร่วมชะตากรรมกับปัญหาสิ่งแวดล้อมซึ่งจะนำไปสู่พฤติกรรมการอนุรักษ์ที่มั่นคง 2) กิจกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมควรเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลายและมีความต่อเนื่องทำให้เกิดความรู้สึกร่วมเกี่ยวพันกับประเด็นที่กำลังทำการรณรงค์

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

มัลลิกา เกื้อปัญญา. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยุคต่อการจัดการ

สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ความคาดหวัง และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยุคต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง ความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจ และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยุคต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวชมหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย ที่มีอายุตั้งแต่ 14 ปีขึ้นไป จำนวน 200 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาซึ่งประกอบด้วย การกระจายความถี่ การกระจายร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติวิเคราะห์ซึ่งประกอบด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การทดสอบทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้งในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกทุกๆ กรณี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวยุคในด้านเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความหวังต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวยุคในด้านอายุ อาชีพ และภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวยุคในด้านเพศและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .

ข้อเสนอแนะ จากการวิจัยสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาและจัดการสภาพแวดล้อมหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้งให้สอดคล้องกับความหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยุคได้ดังนี้ 1) ปรับปรุงเส้นทางเข้าหมู่บ้านและถนนภายในหมู่บ้านให้มีความปลอดภัยและมีความสะดวกเพิ่มขึ้น 2) ปรับปรุงเรื่องไม้ดอกไม้ประดับให้มีจำนวนมากขึ้นและเป็นพันธุ์ไม้เฉพาะถิ่น มีป้ายบอกชื่อและคุณสมบัติเพื่อความสวยงาม 3) ดูแล ควบคุมอาคาร/สิ่งปลูกสร้างไม่ให้มีขนาดและรูปร่างที่จะส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิทัศน์ เอกอัครกษณ์และความเป็นชาวเขา หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ควร

คัดแปลงให้เข้ากับสภาพแวดล้อมให้มากที่สุด พร้อมทั้งตรวจตราระบบการระบายน้ำทิ้งและขยะจากอาคารด้วย 4) จัดหาถังขยะเพิ่มเติม ตามจุดที่มีนักท่องเที่ยวหนาแน่นและควรมีถังค้ำและฝาปิด 5) ปรับปรุงเรื่องความเพียงพอ การจัดระเบียบที่จอดรถ และการรักษาความปลอดภัยของรถนักท่องเที่ยว 6) ปรับปรุงเรื่องการดูแลความสะอาดของห้องน้ำห้องสุขา 7) จัดทำแผ่นป้ายสื่อความหมายในด้านต่างๆ เช่น สัญญาณจราจร ป้ายบอกแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น 8) ควรปรับปรุงสถานที่ขายบัตรผ่านประตูให้มีความเหมาะสม เค้นซัด แยกราคาเด็กและผู้ใหญ่ พร้อมกับมีระบบรักษาความสะอาด 9) ควรมีการดูแล ควบคุมราคาสินค้าให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน 10) ปลูกสร้างจิตสำนึกให้กับชาวเขาเผ่าม้งในหมู่บ้าน รวมทั้งนักท่องเที่ยวให้ตระหนักถึงคุณค่าในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาสภาพแวดล้อมไม่ให้เสื่อมโทรม

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ศศิวิมล พลิตากรณ์. ลักษณะภาษาในพระราชนิพนธ์ประเภทสารคดีท่องเที่ยวในสมเด็จพระ

พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
ภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาลักษณะภาษาที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์
สารคดีท่องเที่ยวในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 5 เรื่อง ได้แก่ พระ
ราชนิพนธ์เรื่องย่าแค้นมังกร ชมข่อมลาดติ ปริศนาดวงดาว “ไอรัก” คืออะไร และมหัศจรรย์ทุกวัน
ใน 4 ประเด็นดังต่อไปนี้ 1) ศึกษาโครงสร้างภาษาในพระราชนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยวในสมเด็จพระ
พระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2) ศึกษาลักษณะภาษาแสดงหัวเรื่องและลักษณะภาษา
แสดงการเปลี่ยนหัวเรื่องย่อ 3) ศึกษาการเชื่อมโยงความ 4) ศึกษาการใช้เครื่องหมายและสัญลักษณ์
ในพระราชนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยวในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ 1) โครงสร้างภาษาในพระราชนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยวฯ
แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ โครงสร้างภายในและโครงสร้างภายนอก โครงสร้างภายในได้แก่การ
เริ่มต้นและการลงท้าย โครงสร้างภายนอกได้แก่ ส่วนคำนำและส่วนภาคผนวก จากการศึกษาพบว่า
พระราชนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยวฯ ทุกเล่มมีโครงสร้างภายใน ส่วนโครงสร้างภายนอกปรากฏเฉพาะ
ในบางเล่มเท่านั้น 2) ลักษณะภาษาแสดงหัวเรื่องและลักษณะภาษาแสดงหัวเรื่องย่อ ลักษณะภาษา
แสดงหัวเรื่องพบ 2 ลักษณะได้แก่การใช้ (วัน)-วันที่-เดือน-ปี ที่บันทึกเหตุการณ์และการใช้ชื่อส่วน
ประกอบของโครงสร้างสารคดี ส่วนลักษณะภาษาแสดงหัวเรื่องมี 2 ลักษณะได้แก่ การเปลี่ยนหัว
เรื่องย่อโดยไม่มีตัวกำหนดการเปลี่ยนหัวเรื่อง และการเปลี่ยนหัวเรื่องย่อโดยมีตัวกำหนดการ
เปลี่ยนหัวเรื่อง 3) การเชื่อมโยงความในพระราชนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยวฯ ศึกษา 3 ประเด็นได้แก่
การเชื่อมโยงความโดยการอ้างถึง การเชื่อมโยงโดยการซ้ำ และการเชื่อมโยงความโดยใช้คำเชื่อม
จากผลการศึกษาการเชื่อมโยงความโดยการอ้างถึงมี 2 ลักษณะได้แก่ การอ้างถึงด้วยสรรพนามและ
การอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะการเชื่อมโยงความโดยการซ้ำ มีการซ้ำทั้งหมด 4 ประเภทได้แก่ การซ้ำ
ทุกส่วน การซ้ำบางส่วน การซ้ำความหมาย และการซ้ำโครงสร้าง การเชื่อมโยงความโดยใช้คำ
เชื่อมมี 19 ประเภทได้แก่ คำเชื่อมแสดงความคล้อยตามหรือคำเชื่อมเพิ่มเติม คำเชื่อมแสดงการแจก
แจงรายละเอียด คำเชื่อมแสดงการขยายความ คำเชื่อมแสดงเหตุ คำเชื่อมแสดงผล คำเชื่อมแสดงการ
กล่าวถึงคำพูด ความคิด หรือข้อเท็จจริง คำเชื่อมแสดงเวลา คำเชื่อมแสดงวัตถุประสงค์ คำเชื่อม
แสดงจุดเริ่มต้น คำเชื่อมแสดงจุดสิ้นสุด คำเชื่อมแสดงลำดับขั้นตอน คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข คำเชื่อม
แสดงวิธีการ คำเชื่อมแสดงการเปรียบเทียบ คำเชื่อมแสดงการสรุปความและคำเชื่อมแสดงการตัด
ตอนหรือแยกส่วน 4) การใช้เครื่องหมายสัญลักษณ์ศึกษา 3 ประเด็นได้แก่ การใช้เครื่องหมายข
ลิต การใช้เครื่องหมายอัญประกาศ และการใช้ตัวอักษรเอน ผลการศึกษาได้ผลดังนี้ การใช้เครื่อง

หมายนชลิขิต มีหน้าที่ 12 ลักษณะคือ เพื่อแสดงข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ข้อ
สังเกตหรือข้อสงสัย เพื่อแสดงการบรรยายเหตุการณ์ในขณะนั้นเพื่อระบุตำแหน่งหรือสถานะ เพื่อ
แสดงคำภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ เพื่อแสดงการกำกับคำทับศัพท์ เพื่อแสดงชื่อเต็ม เพื่อแสดง
อักษรย่อ เพื่อแสดงชื่อบุคคล เพื่อแสดงชื่อเฉพาะ เพื่อแสดงตัวอย่าง และเพื่อแสดงการแจงรายการ
เป็นลำดับ การใช้เครื่องหมายอัฒประกาศ มีหน้าที่ 6 ลักษณะคือ เพื่อแสดงการกล่าวเน้น เพื่อแสดง
การกล่าวอ้าง เพื่อแสดงคำพูด เพื่อแสดงคำภาษาต่างประเทศ เพื่อแสดงชื่อบุคคล และเพื่อแสดงชื่อ
เฉพาะ การใช้ตัวอักษรเอน มีหน้าที่ 8 ลักษณะคือ เพื่อแสดงข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อแสดงความคิดเห็น
ความรู้สึกหรือข้อสังเกต เพื่อแสดงการกล่าวอ้าง เพื่อแสดงข้อความที่อยู่ในนชลิขิตหรืออัฒประกาศ
เพื่อแสดงคำภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ เพื่อแสดงคำภาษาต่างประเทศ เพื่อแสดงชื่อบุคคล และเพื่อ
แสดงชื่อเฉพาะ

LOCATION(S) : TU LIBRARY

ศิริพันธุ์ ไพโรจน์รัตน์. ความพร้อมของผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงความพร้อมของผู้นำ อบต. ในการบริหารจัดการด้านการกำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การดำเนินงาน รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน และระดับความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้นำ อบต.

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งเครื่องมือในการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ สำหรับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จะใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบสอบถาม ตัวชี้วัดความพร้อมหรือการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนประชาชนจะใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/PC ในการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถามจะใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนเท่ากับ 0.92

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 83 คน และประชาชนจำนวน 150 คน ในตำบลบ้านคู ตำบลคอยฮาง และตำบลแม่ยาว จังหวัดเชียงราย

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ข้อมูลพื้นฐาน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-46 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีตำแหน่งในฐานะผู้นำของท้องถิ่นโดยเป็นประธานกลุ่มต่างๆ มากที่สุด ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาหรืออบรมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุดในช่วง 1-4 ปี และมีการวางแผนจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ อบต. มาเป็นเวลา 1-4 ปีมากที่สุด กลุ่มประชาชนพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30-40 ปี มากที่สุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุด ด้านความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพ ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ผู้นำ อบต. มีความพร้อมน้อยในประเด็นการจัดอบรมประชา

ชนให้มีความรู้และร่วมมือกัน เพื่อจัดตั้งกลุ่มชมรมต่างๆ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรให้มีใช้แบบ
ยั่งยืน และสมาชิก อบค. ส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงแผนโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการด้านการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ สำหรับการบริหารจัดการของผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่ม
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ในด้านการกำหนดนโยบาย ผู้นำ อบค. มีความพร้อมใน
ประเด็นมีการกำหนดนโยบายด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจน
กำหนดนโยบายด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยการให้ความรู้
และความเข้าใจในธรรมชาติและวัฒนธรรม ในด้านการวางแผนพบว่า อบค.มีความพร้อมใน
ประเด็นมีการวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมให้
น้อยที่สุด ได้กำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่ออนุรักษ์ไว้เป็นพื้นที่เฉพาะเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นำ
ความเด่นของแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนแหล่งท่องเที่ยวอื่นมาเป็นจุดขาย โดยจัดทำแผนการพัฒนา
เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นำผลประโยชน์หรือรายได้จากการท่องเที่ยวที่ได้รับไปช่วยปรับปรุง
คุณภาพชีวิตของประชาชน ส่วนประเด็นที่มีความพร้อมน้อยคือ การวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
โดยผนวกการลงทุนหรือต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมด้วย และการกำหนดระเบียบหรือบทลงโทษผู้ที่ฝ่า
ฝืนหรือบุกรุกพื้นที่ที่กำหนดไว้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในด้านการดำเนินงานผู้นำ พบว่า
อบค.มีความพร้อมโดยดำเนินการบำรุง ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวตามนโยบายที่กำหนดไว้ ไม่ทำลาย
สิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น
ได้ฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติที่เสื่อมโทรมพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนประเด็นที่มี
ความพร้อมน้อยคือ ได้จัดตั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศครอบคลุมทุกหมู่บ้านและการจัดเจ้าหน้าที่รับ
ผิดชอบลาดตระเวนตรวจพื้นที่เป็นเขตท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนความคิดเห็นของประชาชนพบว่า ใน
ด้านการกำหนดนโยบาย ประชาชนมีความคิดเห็นต่อผู้นำ อบค. ว่ามีความพร้อมน้อยในประเด็นมี
การวางแผนนำผลประโยชน์ รายได้จากการท่องเที่ยวไปช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชน
วางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมให้น้อยที่สุด ผนวก
การลงทุนหรือต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมในการวางแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ นำความเด่นของแหล่ง
ท่องเที่ยวที่ไม่เหมือนแหล่งท่องเที่ยวอื่นมาเป็นจุดขาย โดยจัดทำแผนการพัฒนาและส่งเสริมที่
เหมาะสมในด้านการดำเนินงาน ประชาชนมีความคิดเห็นต่อผู้นำ อบค. ว่ามีความพร้อมน้อยใน
ประเด็นการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและ
วัฒนธรรม ดำเนินการท่องเที่ยวที่เน้นความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ดำเนินการปรับปรุงแหล่ง
ท่องเที่ยวตามนโยบายที่กำหนดไว้ การจัดตั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศครอบคลุมทุกหมู่บ้าน รวมทั้ง
จัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบลาดตระเวนตรวจพื้นที่ที่เป็นเขตท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเผยแพร่ความรู้ด้าน
อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม พบว่า ผู้นำ อบค. มี
ความพร้อมน้อยในประเด็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความต้องการด้านการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศต่อผู้แทนของตน เพื่อนำสู่การพิจารณากำหนดนโยบายแผนงาน โครงการได้จัดกิจกรรมให้

ประชาชนพบปะปรึกษาหารือเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การประกอบธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อบต.เปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นเป็นเจ้าของพื้นที่เข้ามาดำเนินการ โดยไม่ถูกขูดรีดจากคนภายนอก แผนงานด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ปฏิบัติส่วนใหญ่มาจากความต้องการของประชาชนที่น่าเสนอ กำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบในการใช้แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ข่าวสารแก่ประชาชนให้เข้าใจถึงความสำคัญของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และอบต.เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชน ในส่วนความคิดเห็นของประชาชนต่อผู้นำในด้านการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศพบว่ามีส่วนร่วม น้อย ซึ่งตรงกับผลการศึกษาในกลุ่มสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อยเช่นเดียวกัน สำหรับการจัดสรรงบประมาณ พบว่า ผู้นำอบต.มีความพร้อมโดยได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการดูแลบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยให้ความสำคัญกับลำดับปัญหาในการพัฒนาด้านคมนาคม คุณภาพชีวิตก่อนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและงบประมาณที่ได้รับจะใช้เพื่อพัฒนาด้านพื้นฐาน ในส่วนของประชาชนนั้น มีความคิดเห็นต่อผู้นำอบต. ว่ามีความพร้อมโดยจัดสรรงบประมาณเพื่อการดูแล บำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่งบประมาณที่ได้รับจะใช้เพื่อพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยว และลำดับความสำคัญของปัญหาในการพัฒนา อบต.จะเน้นทางด้านคมนาคม คุณภาพชีวิต ก่อนการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้คือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างแท้จริง โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นแก่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการเพิ่มพูนความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแก่ชุมชนและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยการประชุม อบรม คู่มือ อย่างสม่ำเสมอ ควรมีการศึกษาความพร้อมของผู้นำอบต. ในด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออื่น ในจังหวัดเชียงรายเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานและศึกษาเฉพาะด้านความรู้ ประสิทธิภาพเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของสมาชิก อบต. และประชาชนใน อบต. รวมทั้งการบริหารจัดการของอบต.ในปัจจุบัน นอกจากนี้ในการใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลควรครอบคลุมทุกด้านไม่เฉพาะพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเท่านั้น ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น และท้ายที่สุดควรศึกษาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเด็นอื่นในอบต. เช่น การแยกขยะ การจัดการป่าชุมชน เป็นต้น

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

จิราวรรณ กาวิละ. ทางเลือกของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม : กรณีศึกษาหมู่บ้านวัวลาย
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการ
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบททั่วไปและ
การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของหมู่บ้านวัวลายในอดีต เพื่อศึกษาปัญหาและวิเคราะห์หา
สาเหตุของปัญหาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของหมู่บ้านวัวลายในปัจจุบัน และเพื่อหาแนวทาง
แก้ไขปัญหา โดยการเสนอทางเลือกอื่นๆ สำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในหมู่บ้านวัวลาย
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้
ให้ข้อมูลหลักทั้งภายในและภายนอกชุมชน นอกจากนี้ยังใช้วิธีการสังเกตการณ์ การสังเกตการณ์
แบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ที่ศึกษา และการเข้าร่วมกิจกรรมกับชาวบ้านในโอกาสต่างๆ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งภายในและภายนอกชุมชน
ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ คือ ผู้อาวุโสภายในชุมชน ช่างฝีมือเครื่องเงิน ช่างราชการครู โรงเรียน
ในชุมชน เจ้าอาวาสในชุมชน เจ้าของกิจการร้านจำหน่ายเครื่องเงินหมู่บ้านวัวลาย โดยพื้นที่ที่ใช้
ในการศึกษา ได้แก่ พื้นที่บริเวณถนนวัวลาย ตั้งแต่ถนนวัวลายซอย 1 ถึง 7

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้คือ บริบททั่วไปของหมู่บ้านวัวลาย พบ
ว่า หมู่บ้านวัวลายเป็นถิ่นที่อยู่ของช่างฝีมือเครื่องเงินที่ถูกกวาดต้อนมาจากกลุ่มแม่น้ำสาละวินใน
ประเทศพม่า ปรากฏหลักฐานการอพยพของกลุ่มคนดังกล่าวตั้งแต่ปี พ.ศ. 2342 ในสมัยพระเจ้า
กาวิละ และได้ตั้งบ้านเรือนอยู่โดยรอบวัดหมื่นสาร ประกอบอาชีพหัตถกรรมเครื่องเงินสืบทอดกัน
มาเป็นเวลานาน กลายเป็นเอกลักษณ์ของหมู่บ้านวัวลายจนถึงปัจจุบัน หมู่บ้านวัวลายอยู่ในเขตการ
ปกครองส่วนท้องถิ่นของสำนักงานแขวงเมืองราย สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีประชากรอาศัยรวม
1,153 หลังคาเรือน แต่เดิมแทบทุกหลังคาเรือนมีอาชีพการทำเครื่องเงิน แต่ปัจจุบันประสบภาวะช
เขาอันเนื่องมาจากปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่วนทางด้านการศึกษา นั้น ประชาชนชาวบ้าน
วัวลายร้อยละ 80 เป็นผู้มีการศึกษาคือ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ สภาพสังคมส่วนใหญ่รู้จักกันและ
มีความสัมพันธ์กันทางเครือญาติ มีกลุ่มทางสังคมที่มีการพึ่งพาอาศัยกันและทำกิจกรรมต่างๆ ร่วม
กันอยู่เสมอ สำหรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของหมู่บ้านวัวลายในอดีต พบว่า สภาพ
การค้าขายและการประกอบอาชีพเครื่องเงินของชาวบ้านวัวลาย เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้หมู่บ้าน
วัวลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ที่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาว
ต่างประเทศเดินทางมาเยี่ยมชมโรงงานเครื่องเงิน และเลือกซื้อเครื่องเงินตามโรงงานในหมู่บ้าน
วัวลายมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบทางวัฒนธรรมของหมู่บ้าน

วัลลาช พบว่า หมู่บ้านวัลลาชมีองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และได้ยึดถือปฏิบัติมาปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ศาสนสถานและและโบราณวัตถุภายในวัดศรีสุพรรณและวัดหมื่นสาร ประเพณีและพิธีกรรมตามความเชื่อของชาวบ้านวัลลาชซึ่งได้แก่ ประเพณีหรือเทศกาลที่ทำเป็นครั้งคราว และประเพณีประจำเดือนที่น่าสนใจที่จัดขึ้นภายในวัดและที่บ้านของชาวบ้าน ภูมิปัญญาพื้นบ้าน การรักษาโรคด้วยสมุนไพร การทำอาหารพื้นเมือง ศิลปะการแสดงพื้นบ้าน องค์ประกอบทางวัฒนธรรมของหมู่บ้านวัลลาชดังกล่าวนี้ จะช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในหมู่บ้านวัลลาชให้มีความน่าสนใจ และนำเสนอเป็นทางเลือกแก่นักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน และมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่แท้จริงของชาวบ้านวัลลาชอย่างใกล้ชิด สำหรับสภาพปัญหาและการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของหมู่บ้านวัลลาชในปัจจุบัน พบว่า มีปัญหา 3 ด้าน ดังนี้ ปัญหาด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้านวัลลาช มีสาเหตุหลายประการ ได้แก่ สภาพถนนที่คับแคบมีสิ่งกีดขวางไม่สะดวกในการสัญจร การทิ้งขยะบริเวณที่รกร้างขาดการเอาใจใส่ดูแล การขาดแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงที่เป็นสิ่งดึงดูดใจ และแหล่งท่องเที่ยวกระจายตัวตามจุดต่างๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเดินทางท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ส่วนปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว มีสาเหตุหลายประการ ได้แก่ การขาดข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีที่จอดรถ ขี่จำกัดของคนท้องถิ่นในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ร้านอาหารและร้านขายของไม่อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวเท่าที่ควร ไม่มีการจัดที่นั่งพักผ่อนและห้องน้ำสาธารณะสำหรับนักท่องเที่ยว ส่วนปัญหาด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว มีสาเหตุหลายประการ ได้แก่ ช่างฝีมือไม่สามารถผลิตสินค้าได้ตามความต้องการของลูกค้า ต้นทุนการผลิตสูงทำให้มีการลดคุณภาพเนื้อเงินลง มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิตเพื่อให้สามารถขายสินค้าได้ ผู้ประกอบการขาดเงินทุนหมุนเวียน การว่างงานทำให้ช่างฝีมือต้องหันไปประกอบอาชีพอื่น มีปัญหาการตลาด ลูกค้าไม่มั่นใจในคุณภาพของสินค้า ช่างฝีมือหันไปทำงานที่ง่ายได้เงินเร็วใช้เวลาน้อย และการไม่ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่าที่ควร สำหรับการเสนอทางเลือกสำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของหมู่บ้านวัลลาช พบว่า กิจกรรมที่ผู้วิจัยได้นำเสนอเพื่อเป็นทางเลือกได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบ้านวัลลาช การจัดตั้งศูนย์ศิลปหัตถกรรมบ้านวัลลาช การจัดงานเทศกาลเครื่องเงินบ้านวัลลาช การจัดท่องเที่ยวแบบถีบจักรยานท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวัลลาช และการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์บ้านวัลลาช โดยในระยะเริ่มต้น ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องควรเข้าไปช่วยเหลือสนับสนุนชุมชนทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ วิชาการและอื่นๆ ให้ชุมชนพร้อมที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีคุณค่า และเพื่อให้ชาวบ้านวัลลาชสามารถบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของตนเองได้ในอนาคต

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ หน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบในด้านการท่องเที่ยวควรมีการร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนที่เคยเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ มีองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ และมีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านสวัสดิการแก่ช่างฝีมือผู้ผลิตงานศิลปหัตถกรรมท้องถิ่นให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพียงพอสำหรับการเลี้ยงชีพและได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรมเมื่อเทียบกับผลงานที่ผลิต นอกจากนี้ภาครัฐควรมีการช่วยเหลือสนับสนุนชุมชนในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างภาพลักษณ์ในการเป็นแหล่งประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อสร้างจิตสำนึกแก่ชุมชนให้เกิดความรู้สึกรักและหวงแหนในวัฒนธรรมของตน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น อีกทั้งเพื่อเป็นการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเนื่องจากชุมชนหมู่บ้านวัวลายเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ และเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่นมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สามารถสืบค้นได้ จึงเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่น สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาแนวทางในการพัฒนาบ้านวัวลายให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ได้อีกด้วย และท้ายที่สุดในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในหมู่บ้านวัวลาย และแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอื่นใดก็ตาม ภาครัฐตลอดจนองค์กรที่เกี่ยวข้องควรมุ่งเน้นความต้องการ วัตถุประสงค์ของชุมชนเจ้าของพื้นที่และประโยชน์ที่ชุมชนพึงจะได้รับในด้านคุณภาพชีวิต ความยั่งยืนของสังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อป้องกันผลกระทบและความขัดแย้งต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

LOCATION(S): CMU LIBRARY

กาญจนรัตน์ รัตนสนธิ. การส่งเสริมการตลาด การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับเยาวชนไทย : กรณี

ศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี สถาบันราชภัฏเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบ
อิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการตลาดการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับเยาวชนไทย และเพื่อศึกษาถึงการใช้เครื่องมือในการส่งเสริมการตลาด
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้เหมาะสมกับกลุ่มตลาดเยาวชนไทย

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล รวมทั้งการ
ศึกษาจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยคำร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล และการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศให้เป็นไปตามกรอบแนวความคิดในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี สถาบันราชภัฏ
เชียงใหม่ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า
กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ทั้งในคณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะครุศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ คณะวิชาละ 100 คน
ประกอบด้วยนักศึกษาจาก 17 โปรแกรมวิชา เป็นนักศึกษาในโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
มากที่สุด นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 3,000 บาท รองลงมา มีระดับรายได้ต่อ
เดือน 3,000 - 5,000 บาท และมีนักศึกษาที่ได้รับรายได้ต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท มีเพียงส่วน
น้อย สำหรับข้อมูลด้านการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะการเดินทาง
ท่องเที่ยวเกี่ยวกับหมู่คณะมากที่สุด รองลงมาคือการเดินทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับครอบครัว การเดินทาง
ท่องเที่ยวคนเดียวและการเดินทางท่องเที่ยวกับกลุ่มเพื่อนสนิทเพียง 3 - 4 คน มีเพียงส่วนน้อยเท่า
นั้น ส่วนใหญ่ใช้วิธีการข้อมูลก่อนการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวโดยการสอบถามเพื่อนที่รู้จัก
มากที่สุด รองลงมาคือการหาข้อมูลโดยดูจากนิตยสารหรือวารสารทางการท่องเที่ยวโดยการสอบ
ถามเพื่อนที่รู้จักมากที่สุด รองลงมาคือการหาข้อมูลโดยดูจากนิตยสารหรือวารสารทางการท่องเที่ยว
และดูจากโฆษณาทางโทรทัศน์ในระดับปฏิบัติที่ใกล้เคียงกัน ส่วนวิธีการหาข้อมูลจากงานแสดง
นิทรรศการทางการท่องเที่ยวและการสอบถามจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยอยู่ในระดับน้อย
และวิธีการหาข้อมูลก่อนการเดินทางท่องเที่ยวที่กลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับที่ไม่เคยปฏิบัติเลย คือ การ
ติดต่อสอบถามจากบริษัทนำเที่ยว โดยในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยว
กับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือนิตยสาร วารสารการท่องเที่ยวและ

วิทยุตามลำดับ ส่วนสื่อประเภทอื่น ๆ คือ อินเทอร์เน็ตซึ่งมีจำนวนการพบเห็นน้อย กลุ่มตัวอย่างกว่าร้อยละ 70 เคยเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศแล้ว โดยใช้กิจกรรมช่วยเสริมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยที่เขื่อนน้ำตกเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ เดินป่าศึกษาธรรมชาติ และพักผ่อนชมวิวทิวทัศน์ธรรมชาติมีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศเลยมีความสนใจในกิจกรรมช่วยเสริมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ พักผ่อนชมวิวทิวทัศน์ธรรมชาติและที่เขื่อนน้ำตกเป็นอันดับ 1 และ 2 ตามลำดับ และมีเหตุผลในการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อความเพลิดเพลินและได้มีโอกาสเรียนรู้ธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือเหตุผลเพื่อผจญภัยและประสบการณ์ที่ตื่นเต้น ส่วนการกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นนั้นไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดเลือกตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อเหตุผลนี้เลย สำหรับข้อมูลด้านการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเคยพบเห็นโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจากสื่อต่างๆถึงร้อยละ 96 ส่วนมากเห็นว่าการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์มีส่วนช่วยให้เยาวชนสนใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมากและปานกลางตามลำดับ โดยเคยพบเห็นโฆษณาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยโดยจากโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือนิตยสาร อันดับที่ 3 คือ อินเทอร์เน็ต ในขณะที่เดียวกันกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการสอบถามข้อมูลหรือติดตามการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือบริษัทนำเที่ยวก่อนเดินทางท่องเที่ยวถึงผจญภัยในระดับปานกลาง น้อยและถึงระดับที่ไม่มีเลยตามลำดับ ด้านเครื่องมือในการส่งเสริมการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากหรือน้อยเพียงใดนั้น กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญต่อส่วนผสมทางการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นลำดับที่ 1 คือ การโฆษณา ลำดับที่ 2 คือ การประชาสัมพันธ์ที่ระดับความสำคัญปานกลาง ลำดับที่ 3 คือ การส่งเสริมการขายและลำดับสุดท้ายคือ การขายโดยพนักงานขาย สำหรับข้อมูลด้านทัศนคติของเยาวชนไทยที่มีต่อการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้จำหน่ายและผู้แทนจำหน่ายสินค้าทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้ ด้านการโฆษณา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการโฆษณาที่ระดับมากที่สุด โดยให้ความสำคัญต่อการโฆษณาผ่านโทรทัศน์และวิทยุที่ระดับความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือการโฆษณาผ่านนิตยสารและวารสารการท่องเที่ยว การโฆษณาผ่านอินเทอร์เน็ต การโฆษณาในรูปแบบเอกสารและแผ่นพับทางไปรษณีย์ และการใช้ป้ายโฆษณาตามแหล่งชุมชนที่ระดับความสำคัญมาก ตามลำดับ ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์ที่ระดับความสำคัญมากเป็นอันดับ 2 โดยให้ความสำคัญต่อการจัดทัศนศึกษาไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การจัดกิจกรรมในโอกาสพิเศษ และการร่วมกับสถาบันการศึกษาเชิงวิทยุวิชาการมาบรรยายในหัวข้อด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ระดับความสำคัญมากตามลำดับ รองลงมาคือการทำจดหมายแจ้งข่าวสารของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมายังสถานศึกษาที่ระดับความสำคัญปานกลาง ด้านการส่งเสริมการขาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการขาย

เป็นอันดับ 3 โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ ที่ระดับความสำคัญมากไม่แตกต่างกัน โดยเรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ ลำดับที่ 1 คือ การจัดงานเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศใหม่ๆ ลำดับที่ 2 คือ การขายโปรแกรมนำเที่ยวสำหรับเยาวชนในราคาพิเศษ ลำดับ 3 คือ การจัดแสดงสินค้าและนิทรรศการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรัฐและเอกชน และลำดับสุดท้ายคือการแจกรางวัลให้แก่ผู้ชนะเลิศในการแข่งขันต่างๆ ด้านการขายโดยพนักงานขาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการขายโดยพนักงานขายเป็นอันดับสุดท้าย โดยให้ความสำคัญต่อการจัดพนักงานขายแนะนำสินค้าทางการท่องเที่ยวในรูปแบบของนิทรรศการตามหน่วยงานต่างๆ ที่ระดับความสำคัญมาก และการจัดกิจกรรมซื้อขายระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวที่ระดับความสำคัญปานกลาง

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ด้านการโฆษณา ควรมีการโน้มน้าวใจและปลูกจิตสำนึกรวมทั้งวิธีการท่องเที่ยวที่ถูกต้องผ่านสื่อต่างๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ซึ่งสามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรจัดรูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่น่าสนใจอื่นๆ เช่น การจัดทัศนศึกษาสำหรับเยาวชนและการจัดกิจกรรมในโอกาสพิเศษ โดยมีการเน้นที่เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในแง่ของการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศให้มากขึ้น ด้านการส่งเสริมการขาย ผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนควรจัดวิธีการส่งเสริมการขายที่น่าสนใจ เช่น การจัดงานเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวใหม่และขายโปรแกรมทัวร์สำหรับเยาวชนในราคาพิเศษ แต่ควรอยู่บนพื้นฐานของการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มุ่งเน้นการศึกษาเรียนรู้ควบคู่ไปกับการสนุกสนานเพลิดเพลินในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ด้านการขายโดยพนักงานขาย ในด้านนี้ยังคงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลไม่มากนักต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มตัวอย่างเมื่อเทียบกับการส่งเสริมการตลาดวิธีอื่นๆ อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการอาจจัดพนักงานแนะนำสินค้าทางการท่องเที่ยวในรูปแบบของงานนิทรรศการตามหน่วยงานต่างๆ และสถาบันการศึกษาควบคู่กันไป เพราะจะทำให้เยาวชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในท้องถิ่นของตนเองเพิ่มมากขึ้น

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

มุขกร แพ้บำรุง. วิเคราะห์สารคดีท่องเที่ยวของปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์สารคดีท่องเที่ยวของปราโมทย์
ทัศนาศูวรรณ ในด้านกลวิธีการนำเสนอ การใช้สำนวนโวหาร และคุณค่า

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสารคดี
ท่องเที่ยวตลอดจนแนวทางในการศึกษา นอกจากนี้ยังศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลงานของ
ปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ และรวบรวมสารคดีท่องเที่ยวทุกเรื่องของปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ จาก
นั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์อย่างละเอียดในด้านกลวิธีการนำเสนอ การใช้สำนวนโวหาร และ
คุณค่า

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้ คือ กลวิธีการนำเสนอ แยกเป็น 3
ประเด็นได้แก่ การเปิดเรื่องของปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ พบว่า มีกลวิธีในการเปิดเรื่อง 4 ลักษณะ
คือ ให้คำจำกัดความของเนื้อหาที่เขียน กล่าวถึงสถานที่ที่จะกล่าวถึง กล่าวถึงชื่อบุคคลที่จะกล่าวถึง
และใช้วิธีการเล่าเกร็ด คำานาน เรื่องเล่า ประวัติศาสตร์ พงศาวดาร โดยผู้เขียนได้ใช้วิธีการเปิดเรื่อง
ด้วยการกล่าวถึงสถานที่ที่จะกล่าวถึงมากที่สุด ซึ่งการเปิดเรื่องแบบนี้ได้ผลมากที่สุดในการสร้างความ
สนใจของผู้อ่านให้อยากอ่านติดตามเนื้อหาของเรื่อง ส่วนวิธีที่ผู้เขียนใช้รองลงมาคือการเล่าเกร็ด
คำานาน เรื่องเล่า ประวัติศาสตร์ และพงศาวดาร การดำเนินเรื่องของปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ พบว่า
มีทั้งหมด 3 ลักษณะ คือ การแทรกเรื่องเกร็ด คำานาน นิยาย นิทาน เรื่องเล่า ประวัติศาสตร์
พงศาวดาร การให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ และการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว โดยผู้เขียนได้ใช้วิธีการ
ดำเนินเรื่องด้วยการแทรกเรื่องเกร็ด คำานาน นิยาย นิทาน เรื่องเล่า ประวัติศาสตร์ และพงศาวดาร
มากที่สุด ซึ่งวิธีนี้ผู้เขียนได้จากประสบการณ์ส่วนตัวที่มีอยู่ตลอดเวลาเขียน เพื่อเป็นสิ่งจูงใจผู้อ่าน
ทั้งยังเป็นส่วนสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้อ่านได้ง่ายขึ้น ส่วนวิธีที่ผู้เขียนใช้รองลงมา คือ การแนะนำ
สถานที่ท่องเที่ยว การปิดเรื่องของปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ พบว่า มี 4 ลักษณะ คือ การตั้งคำถามทิ้ง
ท้ายให้คิด การย้ำความประทับใจ การแสดงข้อคิดเห็นของผู้เขียน และการแนะนำเรื่องที่จะเขียนถึง
ในครั้งต่อไป โดยผู้เขียนใช้วิธีการปิดเรื่องด้วยการแนะนำเรื่องที่จะเขียนถึงในครั้งต่อไปมากที่สุด
ซึ่งเป็นการแนะนำให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในสถานที่ท่องเที่ยว และติดตามเรื่องที่จะเล่าในครั้งต่อไป
ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ต่างๆ ความสนุกสนานเพลิดเพลินเกี่ยวกับสถานที่ที่ท่องเที่ยวนั้นๆ
และทราบรายละเอียดของเรื่องราวที่จะนำมาเล่าได้ดียิ่งขึ้น ส่วนวิธีที่ผู้เขียนใช้รองลงมาคือ การตั้ง
คำถามทิ้งท้ายให้คิด สำหรับสำนวนโวหาร แยกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ การใช้สำนวนของปราโมทย์
ทัศนาศูวรรณ พบว่า มี 8 ลักษณะคือ สำนวนที่เกิดจากการกระทำ สำนวนที่เกิดจากธรรมชาติ
สำนวนที่เกิดจากความประพจน์ สำนวนที่เกิดจากเครื่องแวคล้อม สำนวนที่เกิดจากอุบัติเหตุ

สำนวนที่เกิดจากการเล่นหรือกีฬา สำนวนที่เกิดจากลัทธิศาสนา และสำนวนที่เกิดจากความเชื่อโดยผู้เขียนใช้สำนวนที่เกิดจากการกระทำมากที่สุด และสำนวนที่ผู้เขียนใช้รองลงมาคือ สำนวนที่เกิดจากธรรมชาติ ทั้งนี้การที่ผู้เขียนนำสำนวนมาใช้ในเนื้อเรื่องทำให้ผู้อ่านชวนติดตามเรื่องจนกระทั่งจบ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เขียน นอกจากนี้ผู้เขียนใช้สำนวนเหล่านี้เพื่อให้ผู้อ่านเห็นว่า คนในสังคมมีความสามารถในการคิดหาถ้อยคำสั้นๆ ขึ้นมาเปรียบเทียบ อบรมสั่งสอนให้ผู้อ่านคิด รู้สึกและเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว การใช้โวหารของปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ พบว่ามีทั้งหมด 5 ประเภท คือ การบรรยายโวหาร พรรณนาโวหาร เทศนาโวหาร อุปมาโวหาร และสาธกโวหาร โดยผู้เขียนใช้บรรยายโวหารมากที่สุด เพราะสารคดีท่องเที่ยวที่เสนอสู่สายตาผู้อ่านนั้น ผู้เขียนมุ่งเสนอความรู้แก่ผู้อ่านเป็นสำคัญก่อนที่จะแทรกความเพลิดเพลิน จึงต้องมีการอธิบายรายละเอียดต่างๆ ชัดเจน นอกจากบรรยายโวหารแล้ว ผู้เขียนยังใช้สาธกโวหารมากเป็นอันดับต่อมา ทั้งนี้เพราะการเล่าเรื่องที่ได้พบเห็นมาด้วยตนเองนั้น ผู้เขียนจำเป็นต้องยกตัวอย่างมาประกอบเพื่อให้ข้อความมีความชัดเจนขึ้นซึ่งจะช่วยเพิ่มความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้ดียิ่งขึ้น สำหรับคุณค่า พบว่าปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ ได้เสนอคุณค่าไว้ 7 ด้าน คือ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านโบราณคดี ด้านภูมิศาสตร์ ด้านขนบประเพณี ด้านอารมณ์ขัน ด้านวรรณคดี และด้านคติชนวิทยา โดยผู้เขียนเสนอคุณค่าทางด้านคติชนวิทยามากที่สุด ซึ่งผู้เขียนแสดงให้เห็นว่าคุณค่าทางด้านนี้มีประโยชน์บุคคลในสังคมเป็นอย่างยิ่ง เพราะทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงวิถีชีวิตของคนในสังคมที่ปฏิบัติสืบกันมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่วนคุณค่ารองลงมาที่ผู้เขียนได้นำเสนอคือ ด้านประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้ คือ ควรนำผลการวิเคราะห์สารคดีท่องเที่ยวของปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวรรณกรรมประเภทอื่นๆ และควรนำความรู้ที่ได้ในการวิเคราะห์สารคดีท่องเที่ยวของปราโมทย์ ทัศนาศูวรรณ ไปใช้เป็นแนวทางในการเขียนสารคดี

LOCATION(S) : BURAPHA LIBRARY

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย และ ศูนย์เศรษฐกิจและเทคโนโลยี มณฑลยูนนาน.

โครงการศึกษาการจัดการทรัพยากรในกลุ่มน้ำโขงไทย-ยูนนาน เล่มที่ 1 :

มณฑลยูนนาน และเล่มที่ 2 : ภาคเหนือตอนบน กรุงเทพฯ : กรมวิเทศสหการ, 2541.

วัตถุประสงค์ของโครงการศึกษาการจัดการทรัพยากรในกลุ่มน้ำโขงไทย-ยูนนาน มีดังนี้คือ 1) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างทรัพยากรมนุษย์ และความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารทรัพยากรที่มีค่าทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมในเขตที่เชื่อมเศรษฐกิจ 2) ฟื้นฟูฐานความเข้าใจด้านเศรษฐกิจ (การเงิน การคลัง การธนาคาร) และระบบบริหารราชการแผ่นดินและราชการท้องถิ่นให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในเขตที่เชื่อมเศรษฐกิจ 3) วางรากฐานระบบข้อมูลทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะส่งเสริมการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

วิธีการในการศึกษา คือเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ระหว่างนักวิจัยฝ่ายจีนและไทยโดยทีมงานวิจัยร่วมระหว่างสถาบันคือ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) และศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและเทคโนโลยี ภายใต้รัฐบาลมณฑลยูนนาน

คณะวิจัยฝ่ายไทย ซึ่งประกอบด้วย นักวิจัยจากสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจภาคเหนือ สถาปนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการลงทุนภาคเหนือ เจ้าหน้าที่ธนาคารแห่งประเทศไทย อาจารย์จากคณะเศรษฐศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เดินทางไปเสนอรายงานการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรในภาคเหนือตอนบนที่นครคุนหมิง มณฑลยูนนาน ระหว่างวันที่ 10-11 มีนาคม 2540 หลังจากนั้นนักวิจัยฝ่ายไทยได้เรียบเรียงรายงานของฝ่ายจีนให้ประกอบด้วยข้อมูลและประเด็นที่เข้าใจว่าจะเป็นที่สนใจในประเทศไทย

ผลของโครงการ คือ ได้จัดทำเอกสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจพื้นฐานของอนุภูมิภาคอินโดจีน สำหรับภาคธุรกิจเอกชนไทยและต่างประเทศ และได้จัดทำระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ซึ่งได้มอบทั้งคู่มือ พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูล ให้แก่หอการค้าจังหวัด พณิชยจังหวัด ภาคเหนือตอนบน ศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจภาคเหนือ และศูนย์ส่งเสริมการลงทุนเรียบร้อยแล้ว

ข้อสรุปของโครงการ สามารถสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้ คือ 1) การที่ไทยเสียเปรียบการค้ากับจีนก็เพราะจีนมีระบบควบคุมสินค้านำเข้าค่อนข้างเคร่งครัด รัฐวิสาหกิจของจีนมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาและเจาะตลาด จีนมีความพร้อมด้านการเดินเรือและรัฐบาลยูนนานมีความกระตือรือร้นในการจัดทำข้อตกลงในการใช้แม่น้ำโขงกับพม่าและลาว เรือจีนจึงผ่านมาไทยได้ ในขณะที่เรือไทยยังผ่านพม่า ลาว ไปจีนไม่ได้ 2) การลงทุนของผู้ประกอบการไทยในยูนนานยังไม่จัดว่าประสบผลสำเร็จนัก จีนมีกฎระเบียบมากมายที่ผู้ประกอบการไทยคาดไม่ถึง ผู้

ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนโดยปราศจากการศึกษาสถานการณ์ที่ถูกต้อง โดยตัดสินใจตามคำเชิญชวนของฝ่ายจีนโดยไม่มีการตรวจสอบกฎระเบียบให้เคร่งครัด และขาดการศึกษาทางการตลาดที่ดีทั้งหน่วยราชการไทยและผู้ประกอบการไทยต่างหลงคิดผิดว่า จีนเป็นประเทศปฏิรูปเศรษฐกิจใหม่ยังมีความไร้ขีดจำกัดทางเศรษฐกิจมาก เปิดโอกาสให้ผู้มีประสบการณ์จากไทยต่อรองกับข้าราชการหรือหากำไรได้โดยง่าย 3) ก่อนที่ประเทศไทยจะทำลายตัวเองด้านการเงินโดยสิ้นเชิงในปี 2540 ไทยมีโอกาที่จะขายบริการด้านการเงินในยูเนียน แต่สถานการณ์ในปัจจุบัน (ตุลาคม 2540) โอกาสนี้ก็เริ่มลางเลือนลง อย่างน้อยที่สุดในระยะสั้น 4) การวิจัยนี้นอกจากนี้จะทำให้ความกระจ่างถึงศักยภาพ ปัญหาและข้อจำกัดของระบบเศรษฐกิจและการจัดการทรัพยากรในยูเนียน และภาคเหนือตอนบนได้มากขึ้น ยังทำให้เกิดความเข้าใจถึงระบบการบริหารการตัดสินใจของจีนซึ่งไม่ใช่ข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจเท่าไรนัก แต่จะเลือกใช้ข้อมูลปูทางให้เกิดโครงการ สมควรที่ฝ่ายไทยจะต้องระวังไว้เป็นอันมากในการวิเคราะห์โครงการ 5) การศึกษานี้ได้ก่อให้เกิดมิตรภาพที่ดีงามระหว่างนักวิจัยทั้งสองฝ่าย ซึ่งสมควรที่จะต้องมีการรักษาความรู้ และความเข้าใจอันดีให้ต่อเนื่องสืบไป

LOCATION(S) : CU LIBRARY

ศุระภี แพรสกุล. ทักษะคตินักท่องเที่ยวต่างชาติต่อโครงการปีรณรงค์ท่องเที่ยวไทยปี 2541-2542 :ศึกษากรณีจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ให้ทราบว่าการประกาศปีรณรงค์ท่องเที่ยวไทยมีผลทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาท่องเที่ยวในประเทศไทย : เชียงใหม่หรือไม่ เพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชียงใหม่มีความพึงพอใจในระดับใดบ้างในด้านสังคม ประเพณี วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การบริการ และการได้รับการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ และเพื่อให้ทราบว่านักท่องเที่ยวใช้จ่ายเงินในการท่องเที่ยวไปในระบบเศรษฐกิจด้านใดบ้าง

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งมี 3 ลักษณะ คือ แบบสอบถามแบบที่ 1 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชียงใหม่ในช่วงปีรณรงค์ท่องเที่ยวไทย 2541-2542 แบบสอบถามที่ 2 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวในระดับผู้ปฏิบัติการ และแบบที่ 3 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานธุรกิจเอกชน ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/Window ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าโคสแควร์ และนำมาผนวกกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อนำเสนอผลการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน และกลุ่มที่สองเป็นบุคลากรปฏิบัติงานตามนโยบายการรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย ระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 120 คน และในระดับผู้บริหารของหน่วยงานจำนวน 30 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็น นักท่องเที่ยวต่างชาติ พบว่านักท่องเที่ยวเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 16-27 ปี มีสถานภาพโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ และถูกจ้างในสถาบันเอกชนมากที่สุด มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 74,300 บาทต่อเดือน นักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแยกได้ 30 สัญชาติ มีภูมิลำเนาในต่างประเทศทั้งหมด โดยนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชียงใหม่มากที่สุดเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากสหราชอาณาจักรอังกฤษถึงร้อยละ 22.50 บุคลากรระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 22-30 ปีมากที่สุด มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ

ได้แก่ โรงแรมที่พัก/สถานบันเทิง มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 13,600 บาท มีอายุการทำงานเฉลี่ย 7 ปี โดยปรากฏอายุการทำงานระหว่าง 1-6 ปีมากที่สุด บุคลากรในระดับผู้บริหารของหน่วยงาน พบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ยระหว่าง 36-45 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ประกอบอาชีพในภาคธุรกิจ ได้แก่โรงแรมที่พัก/สถานที่บันเทิง มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 28,000 บาทต่อเดือน มีอายุการทำงานเฉลี่ย 12 ปี โดยปรากฏอายุการทำงานระหว่าง 1-10 ปีมากที่สุด สำหรับทัศนคติของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการประกาศปีรณรงค์ท่องเที่ยวไทย พบว่าโดยภาพรวมของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยและได้เดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนมากไม่ได้เดินทางมาท่องเที่ยวเนื่องจากการประกาศปีรณรงค์ท่องเที่ยวไทยในครั้งนี้นี้ การประกาศดังกล่าวไม่มีผลทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติตัดสินใจมาท่องเที่ยวประเทศไทย : จังหวัดเชียงใหม่แต่อย่างใด ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีเหตุผลสนับสนุนคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยทุกคนจะเดินทางมาเชียงใหม่ด้วย หรือเมื่อนักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาประเทศไทยก็ได้เดินทางมาเชียงใหม่ด้วยเหมือนกัน นอกจากนี้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยในช่วงการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542 (Amazing Thailand Year Project) ส่วนมากไม่ทราบและไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับประเทศไทยว่ามีการจัดกิจกรรมดังกล่าวขึ้น อีกทั้งนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ตัดสินใจเดินทางมายังประเทศด้วยตนเองถึงร้อยละ 77.00 สำหรับระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อสังคม ประเพณี วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การบริการและการได้รับการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ พบว่านักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีทัศนคติโดยรวมต่อด้านต่างๆ ชำ้ระดับ ในระดับความพึงพอใจอย่างมาก สำหรับการใช้จ่ายเงินในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ พบว่า นักท่องเที่ยวนำเงินเข้ามาใช้จ่ายในประเทศไทยเฉลี่ยต่อคนประมาณ 112,500 บาท โดยมีนักท่องเที่ยวนำเงินมาใช้จ่ายในประเทศระหว่าง 50,001 ถึง 100,000 สูงสุด และนักท่องเที่ยวนำเงินมาใช้จ่ายในเชียงใหม่เฉลี่ยต่อคนต่อวันประมาณวันละ 1,660 บาท โดยมีนักท่องเที่ยวนำเงินมาใช้จ่ายในเชียงใหม่ต่อคน/ต่อวัน ระหว่าง 4,001 ถึง 8,000 บาทสูงสุด นอกจากนี้นักท่องเที่ยวต่างชาติยังนำเงินเข้ามาใช้จ่ายหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของเชียงใหม่ในด้านต่างๆ ตามลำดับดังนี้ คือ ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่ายานพาหนะ ค่าซื้อของที่ระลึก ค่าทัวร์กลุ่มย่อยพิเศษ ค่าเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว ค่าซักรีด และค่าใช้จ่ายอื่นๆ สำหรับทัศนคติของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในกิจการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเชียงใหม่ทั้งระดับผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหารของหน่วยงาน พบว่า บุคลากรมีทัศนะโดยรวมในระดับความพึงพอใจ ความเห็นด้วย และความพร้อมในระดับมากต่อการปฏิบัติตามนโยบายรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยปี 2541-2542

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆดังนี้ ด้านการกำหนดนโยบาย ควรมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายในทุกสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยต้องยอมรับความคิดเห็นจากภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ที่สามารถนำพานักท่องเที่ยวเข้ามา

ปฏิบัติงานสัมพันธ์กับนักท่งเที่ยวโดยตรง รับทราบและรู้ปัญหา ข้อเสนอแนะของนักท่งเที่ยวโดยตรง สามารถก่อรายได้หมุนเวียนในภาคเศรษฐกิจได้อย่างครบวงจร ในการกำหนดนโยบายการปฏิบัติควรเป็นไปตามขั้นตอนโดยมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติอย่างชัดเจน ตลอดจนสืบค้นปัญหา ก่อนการกำหนดแผน และมีการกำหนดแนวทางการแก้ไขไว้ล่วงหน้า อีกทั้งควรให้ความสำคัญกับการที่รัฐเป็นหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติ มิใช่เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจสั่งการเพียงอย่างเดียวซึ่งจะ ไม่ได้รับความร่วมมือจากภาคเอกชนในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ด้านการประชาสัมพันธ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นอย่างทั่วถึง ครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ ควรจัดสื่อประชาสัมพันธ์ให้ครบทุกสื่อ โดยแยกตามกลุ่มของนักท่งเที่ยว นอกจากนี้สื่อที่จัดทำ ขึ้นควรมีการปรับปรุงแก้ไขทุกกระยะอย่างต่อเนื่องไม่ให้ล้าสมัย ด้านการท่งเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการสำรวจแหล่งท่งเที่ยวใหม่ๆ ควรปลูกฝังให้ประชาชนมีความรักในศิลปวัฒนธรรมและ ประเพณี ตลอดจนหวงแหนแหล่งท่งเที่ยว โดยช่วยกันรักษาความสะอาดแหล่งท่งเที่ยวไปพร้อมๆ กับการรณรงค์ส่งเสริมการท่งเที่ยวเพื่อไม่ให้แหล่งท่งเที่ยวเสื่อมโทรมไป อีกทั้งชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาเสนอแนะแหล่งท่งเที่ยวใหม่ๆ ซึ่งจะได้พัฒนาและนำเสนอแก่นักท่งเที่ยวรุ่นต่อไปหมุนเวียนไปตามวงจรชีวิตแหล่งท่งเที่ยว ด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม การท่งเที่ยว ควรมีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของทรัพยากรการท่งเที่ยวทั้งด้านนโยบาย การประชาสัมพันธ์ การนำพานักท่งเที่ยวเข้ามาและได้มาเจอภาพลักษณ์ที่ดีตามความคาดหวัง เพื่อจะได้ สามารถสนองความคาดหวังและนักท่งเที่ยวได้อย่างแท้จริง และท้ายที่สุดควรมีการสำรวจทัศนคติ ของนักท่งเที่ยวและการสำรวจตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาและรณรงค์การท่งเที่ยว

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ฉันทัก วรรณณอม. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ และศึกษาแนวโน้มของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จะเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศครั้งต่อไป

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ และส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวโน้มในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศครั้งต่อไป จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Window โดยจัดกลุ่มข้อมูลสำหรับเสนอผลในภาพรวม หาระดับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุอยู่ในช่วง 15-65 ปี ที่เดินทางท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้ คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนเพศชายเท่ากับเพศหญิง มีสถานภาพโสดมากที่สุด และมีอายุระหว่าง 21-30 ปี ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพเป็นพนักงานในบริษัทเอกชนมากที่สุด มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 5,000-10,000 บาท และมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนมากที่สุด สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเลือกท่องเที่ยวภายในประเทศ แบ่งเป็น 11 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านสิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความเห็นว่าอิทธิพลอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยวภายในประเทศ รองลงมาอิทธิพลอยู่ในระดับมากได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและความเป็นมิตรไมตรีของคนไทยตามลำดับ สิ่งดึงดูดใจจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีอิทธิพลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ แหล่งช้อปปิ้งสินค้าที่ระลึกและแหล่งให้ความบันเทิงยามราตรี ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านการเผยแพร่โฆษณา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในระดับมากเป็นลำดับแรก ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ รองลงมา ได้แก่ สื่อการบอกต่อจากคนใกล้ชิดรู้จัก สื่อนิตยสาร วารสาร สื่อแผ่นพับ โบรชัวร์ และสื่อหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ ส่วนสื่อที่มีอิทธิพลอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สื่อวิทยุ

สื่ออินเทอร์เน็ต และสื่อป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านค่าครองชีพในการเดินทาง
ท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการตัดสินใจ
เลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านระยะทางและระยะเวลาในการเดินทาง
ท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยนักท่องเที่ยว
จะให้ความสำคัญเรื่องระยะเวลาในการท่องเที่ยวที่มีจำกัดมากกว่าเรื่องระยะทางในการเดินทาง
ไปยังแหล่งท่องเที่ยวภายในประเทศเล็กน้อย ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านการเตรียมความพร้อมในการ
เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการ
ตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านงบประมาณในการเดินทาง
ท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือก
เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินระหว่าง
การเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยใน
การตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่
มีในการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในระดับมากเป็นลำดับแรก ได้แก่
สภาพถนนหนทางในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ระดับการลงมา ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำประปา
โทรศัพท์ และสาธารณูปโภคอื่นๆ ในแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
ต่างๆ ที่มีระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในระดับมากเป็น
ลำดับแรก ได้แก่ ความสะดวกสบายด้านอาหารการกิน ระดับลงมา ได้แก่ ความสะดวกสบาย
ด้านที่พัก และด้านความสามารถในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและบริการจากแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยที่มี
อิทธิพลด้านมาตรการในการควบคุมการเดินทางออกนอกประเทศ พบว่า ในมาตรการขอความร่วมมือ
มือปลุกจิตสำนึกจากภาครัฐบาลและภาคเอกชนให้คนไทยท่องเที่ยวภายในประเทศมีอิทธิพลต่อนัก
ท่องเที่ยวชาวไทยในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในระดับมาก แต่ปัจจัยด้าน
มาตรการการบังคับมิให้คนไทยบางประเภทเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างประเทศของภาครัฐ กลับมี
อิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในระดับ
ปานกลาง ปัจจัยที่มีอิทธิพลด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราจากเงินบาทไทยเป็น เงินตราต่างประเทศ
พบว่า มีอิทธิพลอยู่ในระดับมากต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ
สำหรับแนวโน้มของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จะเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศครั้งต่อไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าแนวโน้มของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่จะเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศครั้งต่อไปสูงถึงร้อยละ 98.6 โดยส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าสถานที่ท่องเที่ยวภายในประเทศมีความหลากหลายมากที่สุด รองลงมาเพราะสามารถเลือกและวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศได้สะดวกตามความพอใจ มีความรักในความเป็นชาตินิยม มีสินค้าบริการค่าครองชีพที่ถูกกว่า ไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก ไม่ต้องปรับวิธีการดำเนินชีวิต มีความปลอดภัยสูงกว่าไปต่างประเทศและมีสิ่งอำนวยความสะดวกโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศที่ดีกว่าต่างประเทศ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ด้านต่างๆดังนี้คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจ จากแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการจัดเส้นทางท่องเที่ยวให้สามารถเที่ยวเป็นวงรอบได้มากขึ้นและสามารถแวะท่องเที่ยวได้หลายจุด ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกคุ้มค่าและไม่เสียเวลาในการเดินทาง ข้อนกลับไปกลับมา หน่วยงานราชการ ผู้ประกอบการ ประชาชนทุกคนควรสนับสนุนให้ความร่วมมือในแต่ละท้องถิ่น ให้มีการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมให้มีอยู่สืบต่อไป และสร้างสรรคกิจกรรมใหม่ที่น่าสนใจให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการจัดแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ตามความสนใจและความนิยมของนักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่ม โดยเฉพาะควรมีการติดตามความเคลื่อนไหวรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวจากต่างประเทศ เพื่อที่จะได้รับทราบความต้องการของตลาดและนำมาปรับปรุงระบบการจัดแหล่งท่องเที่ยวให้พอเหมาะกับความต้องการ ด้านการเผยแพร่โฆษณาประชาสัมพันธ์ ควรให้ความสำคัญต่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้น โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ต เพราะจะทำให้การเผยแพร่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ภาครัฐบาลควรนำสื่อมวลชนเดินทางไปร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในลักษณะของการทัศนศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยประชาสัมพันธ์ข้อมูลผ่านสื่อมวลชนไปในตัวเพื่อให้สื่อมวลชนเป็นแนวร่วมและเป็นสื่อกลางในการช่วยส่งเสริมให้ไทยเที่ยวไทย และขอความร่วมมือให้สื่อมวลชนบรรจุแผนการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ไทยเที่ยวไทยไว้ในผังรายการของสื่อทุกชนิดด้วย นอกจากนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรให้การสนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมที่สอดคล้องกับการส่งเสริมให้ไทยเที่ยวไทย โดยเน้นกิจกรรมด้านการพัฒนาสินค้าและบริการ รวมถึงกิจกรรมด้านการตลาด ควรสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับภาครัฐกิจเอกชน ตลอดจนหน่วยงานของภาครัฐในท้องถิ่นให้ร่วมกันเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เทศกาล งานประเพณี ตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวสนใจ เพื่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวตลอดปี ด้านระยะทางและระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยวควรเผยแพร่เอกสารการท่องเที่ยวอย่างย่อรวมทั้งแผนที่ไว้ตามสถานีรถไฟ ขนส่ง สนามบิน สถานีบริการน้ำมันซึ่งจะช่วยให้นักท่องเที่ยวไม่เสียเวลาในการเดินทางเข้าไปหาข้อมูลถึงสำนักงานการท่องเที่ยว ทั้งนี้ควรเลือกสถานที่ที่เข้าถึงสะดวกและมีบริการด้านอื่นๆ ประกอบด้วย ควรส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด โดยชี้ให้เห็นถึงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และสนับสนุนให้การเดินทางท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินชีวิต ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้ครอบคลุมสถานที่ท่องเที่ยวที่ห่างไกลและเป็นที่ล่อแหลมต่อการเกิดภัยอันตรายและขอความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยอีกทางหนึ่งด้วย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการจัดตั้งศูนย์ให้บริการข่าวสารการท่องเที่ยวและป้ายบอกทาง บอกสถานที่ที่สำคัญโดยเน้นให้เป็นจุดที่สามารถพบเห็นและเข้าถึงได้ง่าย มีเอกลักษณ์ส่งเสริมสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นและสามารถอ้างอิงถึงตำแหน่งที่ตั้ง โดยการเลือกศูนย์ให้บริการนั้น ควร

จัดตั้งอยู่ในพื้นที่หลักของการเดินทางท่องเที่ยว ด้านมาตรการควบคุมการเดินทางออกนอกประเทศ
ควรเน้นขอความร่วมมือและปลูกจิตสำนึกให้ไทยเที่ยวไทยมากกว่าเน้นการบังคับ ควรพิจารณาการ
เก็บภาษีการเดินทางออกนอกประเทศ เพื่อเป็นการชะลอการเดินทางออกนอกประเทศของคนไทย
อีกทางหนึ่ง แต่ทั้งนี้ควรระมัดระวังและควรรหาทางป้องกันการโต้ตอบในมาตรการดังกล่าวจากต่าง
ประเทศด้วย ด้านอื่นๆ ควรมีการรณรงค์ ลด แลก แจก แถม ในช่วงนอกฤดูกาล ท่องเที่ยวให้กับ
นักท่องเที่ยวชาวไทยในแต่ละพื้นที่โดยขอความร่วมมือกับสายการบิน โรงแรมในท้องถิ่นและผู้
ประกอบการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการรณรงค์ดังกล่าว และท้ายที่สุดควรมีการวาง รากฐานการ
ศึกษาในด้านหลักสูตรวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เป็นรายวิชาบังคับ เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกที่
ถูกต้องให้กับเยาวชนในแนวทางที่ยั่งยืน

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

คารารัตน์ วรจิตตานนท์. สักยภาพองค์กรชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษา
แก่งหินเพลิง อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี. สารนิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
การจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2542.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของชุมชน
ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมศักยภาพการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง
รวมทั้งใช้การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและการสังเกตโดยตรงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เทคนิคการ
ประเมินสถานะชนบทอย่างเร่งด่วน (RRA) มาประยุกต์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นนำ
ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แบบอุปนัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเลือกตัวอย่าง
แบบสโนว์บอลล์ ได้แก่ ผู้นำองค์กรชุมชน สมาชิกองค์กร ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว
ในชุมชน สมาชิกชุมชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง คือ เจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์ส่วนใหญ่ ซึ่ง
รับผิดชอบพื้นที่แก่งหินเพลิง ส่วนชุมชนในที่นี้หมายถึงหมู่บ้านหนองแวม ซึ่งอยู่ใกล้และได้รับ
ประโยชน์ในการท่องเที่ยวมากที่สุด สำหรับพื้นที่ในการศึกษาครั้งนี้จะครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยว
แก่งหินเพลิงและหมู่บ้านหนองแวม ตำบลลำพันตา อำเภอนาคี จังหวัดปราจีนบุรี

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้ คือ ปัญหาการจัดการการท่องเที่ยวของ
พื้นที่ศึกษา พบว่ามี 3 ด้าน ได้แก่ ปัญหาการบริการการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ปัญหาด้านความ
ปลอดภัยของนักท่องเที่ยวในกิจกรรมล่องแก่ง ปัญหาความล่าช้าในการให้บริการล่องแก่งและ
ความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการ ปัญหาการจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย การไม่มี
มาตรการในการควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวและการศึกษาความสามารถในการรองรับของพื้นที่
และความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้และประชาชนในท้องถิ่น ปัญหาการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประกอบด้วย ปัญหาการกระจายรายได้ให้ท้องถิ่น การมี
ส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น การให้ความรู้ด้านนิเวศวิทยาแก่นักท่องเที่ยวและการป้องกัน-
ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สำหรับศักยภาพขององค์กรชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ แยกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลลำพันตา พบว่า เป็นองค์กรชุมชนที่มีสิทธิ
และอำนาจตามกฎหมายที่จะดำเนินการใดๆเพื่อการพัฒนาในท้องถิ่น รวมทั้งเป็นองค์กรที่ได้รับ
การสนับสนุนจากทั้งหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชน แต่อย่างไรก็ดีเนื่องจากเป็นองค์กรที่จัดขึ้น
ใหม่ทำให้บุคลากรขององค์กรยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ให้เป็น
ประโยชน์ต่อท้องถิ่นมากที่สุด รายได้ขององค์กรเองทั้งที่ได้รับจากหน่วยงานแผ่นดินและจากการ

จัดเก็บขององค์กรก็ยังไม่มีเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นต่างๆตามนโยบายที่วางไว้ซึ่งรวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ตลอดจนขนาดความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่แท้จริง ทำให้องค์กรยังไม่มีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ชมรมลูกหาบ พบว่า ปัจจุบันยังไม่มีศักยภาพเพียงพอในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเกิดจากการขาดคณะกรรมการในการดำเนินงาน ผู้นำที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่เนื่องจากมีภารกิจมาก ชมรมลูกหาบเป็นองค์กรที่เกิดจากการจัดตั้งของภาครัฐประกอบด้วยสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านหนองแห่น ซึ่งเกิดจากการศึกษาชุมชนพบว่าไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน องค์กรชุมชนที่ประสบความสำเร็จมากนัก ทำให้องค์กรต้องการการสนับสนุนทั้งจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรต่างๆ จึงจะทำให้เกิดศักยภาพได้ แต่อย่างไรก็ดีภาครัฐยังไม่มีแผนงานที่ชัดเจนและไม่เปิดโอกาสให้องค์กรมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเท่าที่ควร ทำให้องค์กรขาดทั้งความรู้ ความสามารถและโอกาสที่จะพัฒนาให้มีศักยภาพมากขึ้นได้ ส่วนชมรมคนพายเรือ พบว่าเป็นองค์กรชุมชนที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมากถ้าสามารถแก้ไขจุดอ่อนขององค์กรได้ กล่าวคือสามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับองค์กร และจงใจให้คนพายเรือเห็นความสำคัญและประโยชน์ในการเข้าเป็นสมาชิกของชมรมมากขึ้น ในส่วนของสมาชิกชมรมก็ควรจะมีบทบาทในด้านการบริหารงานชมรมมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ อันจะทำให้เกิดการพัฒนาศามารถเพื่อไม่ให้เกิดการดำเนินงานของชมรมต้องพึ่งพาผู้นำเพียงคนเดียว ซึ่งจะเป็นผลเสียต่อชมรมในอนาคต

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆดังนี้ คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลลำพันดา ควรมีการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ให้บุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลโดยการประเมินศักยภาพเพื่อสำรวจจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส ข้อจำกัด ตลอดจนปัญหาในการบริหารงานของฝ่ายต่างๆ เพื่อให้สามารถจัดเนื้อหาในการอบรมให้ได้ประโยชน์สูงสุด รวมทั้งควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นในการบริหารงานกับบุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลอื่นๆ ด้วย นอกจากนี้้องค์การบริหารส่วนตำบลลำพันดาควรเป็นศูนย์กลางในการจัดการบริการล่องแก่ง กล่าวคือ เป็นผู้จัดสรรนักท่องเที่ยวให้ผู้ประกอบการล่องแก่งและที่พักรตามกฎเกณฑ์ที่ร่วมกันกำหนดขึ้น โดยผู้ประกอบการต้องมอบรายได้ส่วนหนึ่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นค่าบริหารจัดการ เพื่อเป็นการลดปัญหาการไหลออกของรายได้จากการท่องเที่ยว ปัญหาความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการตลอดจนปัญหาความล่าช้าในการบริการล่องแก่ง ชมรมลูกหาบ ควรเร่งจัดอบรมลูกหาบตามมาตรฐานมัคคุเทศก์ท้องถิ่นของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้เกิดเป็นรูปธรรมโดยเร็ว ส่วนอำเภอชาติซึ่งเป็นผู้สนับสนุนการจัดตั้งชมรมควรกระตุ้นให้มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อระดมความคิดเห็นจากสมาชิกชมรมเพื่อเป็นตัวแทนสมาชิกในการดำเนินการต่างๆ นอกจากนี้หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องควรช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศรูปแบบอื่นๆ ในพื้นที่ศึกษา ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ของ

สมาชิกชมรมอย่างสม่ำเสมอ สมาชิกชมรมหรือตัวแทนควรมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวกับชมรม โดยเฉพาะการกำหนดค่าบริการนักท่องเที่ยวในราคาที่เหมาะสม สมาชิกชมรมควรมีส่วนร่วมในการให้ความรู้ด้านนิเวศวิทยาแก่นักท่องเที่ยว และควรมีบทบาทในการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยว ตลอดจนช่วยติดตามผลกระทบจากการท่องเที่ยว และการลักลอบใช้ประโยชน์จากป่าที่เกิดขึ้นต่อสภาพธรรมชาติในขณะปฏิบัติงานและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้เพื่อป้องกันแก้ไขต่อไป ซึ่งเป็นการลดภาระของเจ้าหน้าที่รัฐและก่อให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติต่อไป ชมรมคนพายเรือควรสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทและวัตถุประสงค์ของชมรม รวมทั้งความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากการเป็นสมาชิกชมรมเพื่อจูงใจให้คนพายเรือเข้าร่วมเป็นสมาชิกมากขึ้น นอกจากนี้ประธานชมรมควรเปิดโอกาสให้ผู้นำและสมาชิกคนอื่นๆ ได้แสดงบทบาทในการบริหารงานชมรมมากขึ้นเพื่อเป็นการพัฒนาความสามารถของสมาชิกชมรมอันจะเป็นผลดีในระยะยาวต่อไป และท้ายที่สุดควรมีการระดมทุนจากสมาชิกชมรมเพื่อซื้อเรือมาให้บริการเอง และสามารถแบ่งผลประโยชน์ให้สมาชิกได้มากขึ้นเป็นการพัฒนาองค์กรและเป็นแรงจูงใจให้คนพายเรืออื่นๆหันมาสมัครเป็นสมาชิกมากขึ้น ตลอดจนสามารถช่วยลดการไหลออกของเงินรายได้จากการท่องเที่ยวได้ส่วนหนึ่ง

LOCATION(S) : NIDA LIBRARY

วรพล วัฒนเหลืออรุณ. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระบบเหมืองฝายของภูมิปัญญาชาวบ้าน : กรณีศึกษาหมู่บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการจัดหาระบบเหมืองฝายกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ตลอดจนการศึกษาความพร้อมของชุมชนท้องถิ่น หมู่บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแบบยั่งยืน

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสำรวจและการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และตัวแทนบริษัทนำเที่ยวประเภททัวร์ป่าในเขตตำบลแม่วิน

ผลการวิจัยสรุปเป็นประเด็นต่างๆดังนี้ คือ ภูมิปัญญาชาวบ้านหมู่บ้านอีค่างกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝาย พบว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมู่บ้านห้วยอีค่าง มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของระบบนิเวศวัฒนธรรมหรือความสัมพันธ์ระหว่างวิถีชีวิตกับดิน น้ำ ป่า ดังนี้ ความเชื่อเรื่องน้ำ ชาวบ้านมีข้อห้ามและความเชื่อต่างๆเกี่ยวกับแหล่งน้ำ 5 แห่ง ได้แก่ น้ำซับ น้ำโป่ง ลำห้วยน้ำผุดและน้ำอ่างแก้ว จึงทำให้เกิดพิธีกรรมของชาวบ้านที่เกี่ยวข้องกับน้ำเพื่อให้ชาวบ้านนึกถึงบุญคุณของน้ำและการอนุรักษ์ร่วมตามความเชื่อนี้ ความเชื่อเรื่องป่า ชาวบ้านมีข้อห้ามและความเชื่อเกี่ยวกับป่า 3 ลักษณะ คือ กอบใบไข่ เกอะเนอพา และเกอะเนอเมือ โดยชาวบ้านมีการจัดป่าเป็น 2 ประเภท คือ ป่าใช้สอยและป่าอนุรักษ์ ในการใช้ประโยชน์จากป่า ชาวบ้านจะปฏิบัติตามข้อห้ามและความเชื่อต่างๆเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ พิธีกรรมเพื่อการคุ้มครองปกป้องรักษาและทำให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข อย่างไรก็ตามมองในภาพรวมแล้วจะเห็นว่า ความเชื่อ พิธีกรรมของวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่นหมู่บ้านห้วยอีค่างนับได้ว่าการส่งผลสืบต่อกันมา ทำให้มีความแข็งแกร่งทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นข้อดีของการสร้างความพร้อมทางการท่องเที่ยวด้วยเป็นปัจจัยพื้นฐาน ซึ่งสามารถประยุกต์วิถีชีวิตที่เป็นองค์รวมในความรู้ของชุมชนท้องถิ่นมาเป็นความรู้ที่ควรศึกษาให้แก่นักท่องเที่ยวด้วยการตั้งมั่นบนพื้นฐานของการให้ความเคารพ เชื่อมั่นในความเป็นชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมหมู่บ้านห้วยอีค่างให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรในเขตตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ พบว่า ปัญหาดังกล่าว ได้แก่ การขาดการริเริ่มและการให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง

จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน มีความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานและเกิดความขัดแย้งของหน่วยงานหลายแห่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้นๆ นอกจากนี้บริษัทนำเที่ยวยังขาดข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีทางการเกษตรในระบบเหมืองฝายของชุมชนท้องถิ่น ทำให้ส่งผลถึงการที่ไม่สามารถถ่ายทอดข้อมูลที่ถูกต้องให้กับนักท่องเที่ยวได้ จึงกลายเป็นการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติโดยทั่วไปแทนที่จะเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และท้ายที่สุดคือหมู่บ้านห้วยอีด่างยังมีกำลังในการรองรับของสาธารณูปโภคไม่เพียงพอแก่นักท่องเที่ยวจึงทำให้การอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวยังไม่ดีเท่าที่ควร ปัญหาด้านบุคคล ยังขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกที่ดีในด้านการท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้กับชุมชนท้องถิ่น นอกจากนี้ชาวบ้านมิได้มีส่วนร่วมเท่าที่ควรในเรื่องของการศึกษา การวางแผน การจัดการ ทำให้ชุมชนในบางครั้งเกิดการต่อต้าน หรือไม่ให้ความร่วมมือเพราะไม่ได้รับความรู้ที่ถูกต้องหรือการปกป้องผลประโยชน์ที่ท้องถิ่นควรจะได้รับ และท้ายที่สุดคือยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการประสานงานและการต่อรองกับภาครัฐและภาคธุรกิจเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของชุมชนท้องถิ่นให้มากที่สุด สำหรับข้อเสนอเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำกรท่องเที่ยวและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวัฒนธรรมระบบเหมืองฝายที่หมู่บ้านห้วยอีด่างและหมู่บ้านใกล้เคียง มีดังนี้

ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สำหรับการท่องเที่ยวรูปแบบเกษตรกรรมนี้ควรจัดเส้นทางคมนาคมที่ไม่ต้องสะดวกสบายมากนัก เพราะผู้เดินทางหรือนักท่องเที่ยวจะได้รับรู้ถึงบรรยากาศของการเดินทางสู่ชมรมท้องถิ่นชนบทอย่างแท้จริง ส่วนพาหนะที่ใช้ก็ควรมีความเหมาะสมกับพื้นที่ที่ลาดชันสูงโดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ด้านสื่ออำนวยความสะดวก สื่อควรจัดให้มีและเหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่จอดรถที่สามารถรับส่งนักท่องเที่ยวได้สะดวก สถานที่พักแรมซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์เช่นเดียวกับหมู่บ้าน รวมทั้งมีการอำนวยความสะดวกและการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ มีบริการห้องน้ำสาธารณะ มีสถานที่ดูแลผลผลิตของหมู่บ้านเพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว และควรมีบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ท้องถิ่นสำหรับนักท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อมควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ชุมชนเกี่ยวกับระบบนิเวศการเกษตรของภูมิปัญญาชาวบ้าน ด้านขีดความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่ ควรมีการกำหนดขนาดของกลุ่มนักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวแต่ละครั้ง และควรจัดรายการนำเที่ยวนักท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด โดยสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและกิจกรรมในพื้นที่ด้วย ด้านการบริหารจัดการ ควรจัดตั้งคณะกรรมการท่องเที่ยวของหมู่บ้านเพื่อรักษาผลประโยชน์ต่างๆจากการท่องเที่ยวให้ท้องถิ่นได้รับประโยชน์มากที่สุด ควรมีการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในด้านต่างๆ ให้เหมาะสมและควรมีการบำรุงดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวหมู่บ้านห้วยอีด่างเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ด้านความหลากหลายของกิจกรรมในพื้นที่ท่องเที่ยวตำบลแม่วิน ปัจจุบันแม่วินมีความพร้อมในด้านทรัพยากรแหล่ง

ท่องเที่ยวประเภทต่างๆอยู่แล้ว จึงสามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในหลายลักษณะเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆดังนี้ ควรมีการวางแผนเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการหมู่บ้านดูแลรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว ในการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและผู้ประกอบการนำเที่ยว เพื่อรักษาผลประโยชน์ให้กับชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด และป้องกันการรับวัฒนธรรมสมัยใหม่เข้าไปในหมู่บ้านเร็วจนเกินไป ควรให้ความสำคัญในการศึกษาภูมิปัญญา เพื่อการรวบรวมภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรกรรมของชาวบ้านด้วยการสนทนา สัมภาษณ์และจัดทำกรรวบรวมแยกหมวดหมู่ให้เป็นเอกสารเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงและถ่ายทอดให้กับนักท่องเที่ยวได้ ควรฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้กับบุคลากรที่เข้ามามีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยวของชุมชนท้องถิ่นเพื่อเป็นการเตรียมการเข้ามารับหน้าที่การบริหารจัดการของชุมชน และเป็นการพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่นให้ตอบสนองกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ควรมีการจัดการในการวางแผนจัดระบบการท่องเที่ยวภายในหมู่บ้านเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบครบวงจร โดยมีการให้ข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นที่รับรู้ต่อสังคมภายนอกอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งมีการเตรียมความพร้อมด้านที่พักโดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝายและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรวัฒนธรรมควบคู่กันไป และควรมีการตั้งสหกรณ์ของหมู่บ้านเพื่อให้แสดงสินค้าและการจำหน่ายของที่ระลึกแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้บริษัทผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวควรเข้ามาสร้างความสัมพันธ์ และการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝายของท้องถิ่นอย่างจริงจัง เพื่อสร้างความเข้าใจในชุมชนท้องถิ่นและให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างผู้ประกอบการกับชุมชนท้องถิ่นในการศึกษาด้านภูมิปัญญา พิธีกรรมและความเชื่อ จะได้ถ่ายทอดไปสู่แก่นักท่องเที่ยวที่เป็นข้อมูลที่แท้จริงมากที่สุด และท้ายที่สุดควรสร้างความเข้าใจและจิตสำนึกที่ดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝายให้กับชุมชนท้องถิ่น ด้วยการเริ่มต้นจากการอบรมผู้นำท้องถิ่นคณะกรรมการการท่องเที่ยวของหมู่บ้านห้วยอีค่าง และกระจายสู่ชุมชนท้องถิ่นในภาพรวม เพื่อสร้างจิตสำนึกด้านการท่องเที่ยวโดยมุ่งเน้นให้เกิดความหวงแหนพื้นที่ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และการช่วยกันรักษาสมดุลของระบบนิเวศซึ่งเป็นการวางรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรระบบเหมืองฝายแบบยั่งยืนต่อไป

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

จินตนา แสนวนวงศ์. การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตทหาร:กรณีศึกษากองพลรบพิเศษที่ 2.

การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการณ์ การดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการจัดการแหล่งท่องเที่ยวของทหารที่ผ่านมา เพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทหารกับแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเพื่อเสนอแนวทางการจัดการเปิดพื้นที่ทหารเป็นแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนการควบคุมการใช้พื้นที่ทหารเพื่อการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ประชากรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ ทหาร นักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น องค์กรท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และนักวิชาการด้านการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆดังนี้ คือ สภาพการณ์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตทหาร แนวทางการจัดการ ผลการดำเนินงาน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของการจัดการท่องเที่ยวของทหารที่ผ่านมา พบว่า มีการดำเนินงานตามแนวนโยบายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยมีทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เป็นสินค้าหลักและมีทรัพยากรด้านนันทนาการต่างๆเป็นสินค้ารอง มีทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม มีลักษณะของป่าที่สมบูรณ์ ประกอบไปด้วยความหลากหลายทั้งชีวภาพพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ที่เป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวชมในพื้นที่ ส่วนการจัดการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ได้มีการอบของการทำงานตามหลักการและนโยบายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และผลการดำเนินงานที่ผ่านมานักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในการบริการและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศทหาร กองพลรบพิเศษที่ 2 ในระดับที่ดีมากและมีความต้องการที่จะกลับมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนี้อีกครั้ง แต่จากการดำเนินงานในปัจจุบันพบสภาพปัญหาที่สำคัญๆ ได้แก่ มีการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าที่เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเดินป่าเชิงนิเวศ การอ่อนด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาด ขาดป้ายสื่อความหมาย ธรรมชาติและความปลอดภัยในเส้นทางเดินป่า สำหรับความสอดคล้องระหว่างแนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทหารกับหลักการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าการจัดการของทหารในด้านนี้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และได้เสนอแนะให้มีการจัดการกับปัญหาที่มีการบุกรุกของชาวเขากลุ่มข้างเคียงในพื้นที่ท่องเที่ยวเดินป่าเชิงนิเวศเป็นอันดับแรก รวมไปถึงการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในพื้นที่ให้เป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ด้านการจัดการ

โครงสร้างพื้นฐานและการบริการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การจัดการของทหารในด้านนี้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่มีบางกลุ่มคือนักท่องเที่ยวและเอกชนที่มีความคิดเห็นว่าการจัดการของทหารในด้านนี้ยังมีข้อด้อยในบางส่วน ทำให้การจัดการด้านนี้ไม่เป็นไปตามหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ด้านการจัดการการสร้างจิตสำนึก พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การจัดการของทหารในด้านนี้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่ยังคงมีจุดที่ต้องปรับปรุงและเพิ่มเติมบางประการ เช่น การเพิ่มเติมการให้ข้อมูลด้านระบบนิเวศ การเพิ่มกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาสสิ่งแวดล้อมระหว่างการท่องเที่ยวเดินป่าเชิงนิเวศ ด้านการจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การจัดการของทหารในด้านนี้ยังไม่ได้นำประชาชนในท้องถิ่นซึ่งก็คือ ชาวเขากลุ่มช่างเคี่ยนเข้ามาร่วมในโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตทหาร ถึงแม้ว่าจะมีการนำครอบครัวและกำลังพลที่สนใจเข้าร่วมโครงการ แต่ภาพของความเป็นทหารที่มากกว่าการเป็นประชาชนในท้องถิ่นทำให้เห็นว่าการจัดการของทหารด้านนี้ยังไม่สอดคล้องกับหลักการของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างสมบูรณ์ ด้านการจัดการการตลาดและบริการนำเที่ยว พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การจัดการด้านนี้ของทหารเปรียบเทียบกับศักยภาพของพื้นที่ท่องเที่ยว เห็นว่าดีและเหมาะสมที่จะจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แต่มีข้อด้อยคือมีการจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำและขาดความต่อเนื่อง ประกอบกับการดำเนินการด้านการตลาดส่วนใหญ่จะเป็นในเชิงรับมากกว่าเชิงรุกจึงทำให้ขาดความน่าสนใจ และทำให้การท่องเที่ยวที่จัดขึ้นนั้นไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ด้านการจัดการส่งเสริมการลงทุน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่ายังขาดกระแสนของการลงทุนจากหน่วยงานต่างๆและที่สำคัญที่สุดคือ ขาดการร่วมลงทุนจากชุมชนท้องถิ่นซึ่งในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น คนกลุ่มนี้คือองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ดังนั้นคณะกรรมการโครงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทหาร กองพลรบพิเศษที่ 2 จำเป็นต้องปรับปรุงและส่งเสริมให้มีกระแสของการลงทุนให้มากกว่าที่เป็นอยู่ สำหรับแนวทางการจัดการเปิดพื้นที่ทหารตลอดจนการควบคุมการใช้พื้นที่ทหารเพื่อการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม มีดังนี้ ด้านบุคลากร ควรมีการคัดสรรบุคลากรที่สมัครใจและรักในงานบริการเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการท่องเที่ยว ควรพัฒนาบุคลากรในด้านการบริการการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ และนำคนในชุมชนท้องถิ่นเข้ามาร่วมดำเนินการ ด้านการดำเนินงาน ควรมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาและเผยแพร่ชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่แพร่หลาย ควรปรับระบบการทำงานจากการทำงานตามสายบังคับบัญชามาเป็นการทำงานในภาคธุรกิจมากขึ้นเพื่อความคล่องตัวในการทำงาน ด้านการลงทุน ควรจัดสรรงบประมาณในการบำรุงรักษาพื้นที่ท่องเที่ยว ควรระดมทุนจากกลุ่มประชาชนในท้องถิ่นและจากองค์กรท้องถิ่นต่างๆ ด้านการตลาด ควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างค่อเนื่องมากกว่าที่เป็นอยู่ ควรดำเนินการตลาดในเชิงรุกมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะในกลุ่มของนักท่องเที่ยวชาวไทย และควรปรับระดับราคาการท่องเที่ยวให้

เหมาะสม ด้านการบริการการท่องเที่ยวให้เหมาะสม ควรมีระบบการแนะนำตัวและการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศทั้งก่อนท่องเที่ยว ขณะท่องเที่ยว และภายหลังเสร็จสิ้นการท่องเที่ยว ควรปรับปรุงระบบป้องกันความปลอดภัยให้มากขึ้น ควรเพิ่มเติมการให้ข้อมูลด้านนิเวศและจัดให้มีสื่อความหมายธรรมชาติมากขึ้น และควรมีการติดตามผล ประเมินผลของการท่องเที่ยวเป็นระยะๆ เพื่อนำมาเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาการบริการการท่องเที่ยวต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว ควรนำประชาชนกลุ่มช่างเคียนเข้าสู่ระบบของการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวของกองพลรบพิเศษที่ 2 ควรประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันสร้างมาตรการในการกำหนดใช้พื้นที่ อีกทั้งเป็นการป้องกันการบุกรุกพื้นที่ของชาวเขา ควรจัดทำแผนการของการจัดการขยะเพื่อรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต ควรมีการประเมินขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจะได้นำมากำหนดปริมาณการควบคุมและมาตรการการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่เพื่อป้องกันปัญหาความแออัด ขยะมูลฝอย สิ่งรบกวนและการทำลายแหล่งท่องเที่ยว ควรจัดทำป้ายเตือนนักท่องเที่ยวในส่วนของกิจกรรมที่ห้ามกระทำ เนื่องจากอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว ควรปรับปรุงภูมิทัศน์ด้วยการจัดทำพื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับหรือไม้ยืนต้นที่ให้ร่มเงา ซึ่งกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและบริการการท่องเที่ยว ควรปรับเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางเที่ยวชมภายในแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ ควรจัดทำสื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยวเป็นระยะประกอบกับการบรรยายด้านนิเวศและอื่นๆ จากมัคคุเทศก์และมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ควรส่งเสริมบุคลากรท้องถิ่นที่มีความรู้และความสนใจให้เป็นมัคคุเทศก์เฉพาะทางที่มีคุณภาพ และถูกต้องตามกฎหมาย ควรจัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นในที่ที่คาดว่าจะมีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การจัดการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น ควรให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว และการตัดสินใจใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวและชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด ควรนำชุมชนใกล้เคียงเข้าสู่ระบบของการท่องเที่ยวทหารกองพลรบพิเศษที่ 2 เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและเป็นการลดอัตราการบุกรุกทำลายป่า การจัดการด้านการสร้างจิตสำนึก ควรจัดให้มีการแทรกข้อความสั้นๆ ที่ประทับใจเกี่ยวกับการพัฒนาจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมไว้ในที่ต่างๆ ให้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ควรจัดให้มีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมและมีประสบการณ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านการตลาด กองพลรบพิเศษที่ 2 ควรมีสุนัขการประสานงานด้านการท่องเที่ยวโดยตรงในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเพื่อให้การบริการที่สะดวกรวดเร็วแก่นักท่องเที่ยว ควรมีการ

พยากรณ์ด้านการตลาดท่องเที่ยว เพื่อจะได้ทราบล่วงหน้าถึงการเปลี่ยนแปลงลักษณะต่างๆ ของความต้องการของนักท่องเที่ยว การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคเอกชนในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น การจัดการส่งเสริมการลงทุน ควรชักชวนให้ประชาชนท้องถิ่นให้เข้ามาร่วมลงทุนในรูปแบบต่างๆ ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศควรเปิดตัวเข้าสู่ระบบของธุรกิจของการท่องเที่ยวให้มากขึ้น ปรับเปลี่ยนภาพของหน่วยราชการที่ไม่มีความสะดวกและคล่องตัวทั้งไป ปรับแนวคิดและการดำเนินงานที่เป็นระบบของธุรกิจแต่ต้องอยู่บนหลักการของการทำธุรกิจที่คำนึงด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ขวัญใจ จันทระเจริญ. การศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2539 สาขาวิชาการและการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพปัญหาของนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2539 สาขาการโรงแรมและการท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 65 ข้อ ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2539 ชั้นปีที่ 1 จำนวน 103 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 74 คน รวมทั้งสิ้น 177 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษาที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2539 สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาเป็นผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียนจึงทำให้นักศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในบางส่วน การจัดการเรียนการสอนมีความคล่องตัวเนื่องจากอำนาจการดำเนินงานเป็นของผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด การพบกลุ่มสามารถจัดให้ได้อย่างสะดวกภายในสถานประกอบการ โดยผู้ทำหน้าที่ครูประจำกลุ่ม คือ ผู้มีความรู้ความสามารถในสถานประกอบการ เช่น ผู้บริหาร หัวหน้าแผนก หัวหน้างาน และนักศึกษาสามารถหาความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาดูงาน แผนกต่างๆ ในสถานประกอบการได้เป็นอย่างดี สภาพปัญหาของนักศึกษาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาระดับมากอยู่ 5 ข้อ ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปอย่างเคร่งเครียด นักศึกษาไม่ได้รับการชี้แจงจุดประสงค์ของรายวิชาที่เรียน การมอบหมายงานในการศึกษาค้นคว้านอกเวลามีมากเกินไป ทำให้งานขาดคุณภาพและส่งไม่ทันตามกำหนดเวลา การเลือกเรียนวิชาเสรี ไม่เป็นไปตามความต้องการของนักศึกษา และนักศึกษาไม่เข้าใจโครงสร้างหลักสูตร จากปัญหาต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นเกิดขึ้นเนื่องมาจากนักศึกษาเองซึ่งส่วนใหญ่ นักศึกษาจะจบการศึกษามาแล้ว จึงขาดความมั่นใจในการเรียน กลัวการกระทำผิดและกลัวการถูกตำหนิ ซึ่งเป็นธรรมชาติของนักศึกษาผู้ใหญ่ ครูประจำกลุ่มจะต้องมีความเข้าใจธรรมชาติของนักศึกษาผู้ใหญ่ มีเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ด้านสื่อการเรียนการสอนนักศึกษามีปัญหาโดยรวมรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาระดับปานกลาง 9 ข้อ ได้แก่ จำนวนชุดวิชาประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ครูประจำ

กลุ่มไม่ได้ใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน นักศึกษาไม่ได้ชมรายการโทรทัศน์การศึกษาผ่านดาวเทียมทางไกลไทยคมอย่างต่อเนื่อง ขาดแหล่งข้อมูลและแหล่งวิทยาการในการค้นคว้า การบริการชุดวิชาประกอบการเรียนการสอนไม่สามารถจัดให้ครบทุกวิชาได้ เนื้อหารายวิชาที่จัดในรายการโทรทัศน์การศึกษาผ่านดาวเทียมทางไกลไทยคมไม่ครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์ของรายวิชาที่กำหนด ห้องเรียนขาดอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน การจัดระบบการเก็บสื่อประกอบการเรียน เช่น ชุดวิชา เครื่องบันทึกเสียง ม้วนเทป เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ ม้วนวีดีโอ ไม่อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งาน เนื่องจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนไม่ได้ผลิตสื่อการเรียนการสอน การลงทุนจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไทยคมค่อนข้างสูงจึงทำให้ไม่ครอบคลุมทุกรายวิชาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และนักศึกษาเองก็ไม่ได้ชมรายการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง เพราะกำหนดการออกอากาศตรงกับเวลาการทำงานของนักศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล นักศึกษามีปัญหาโดยรวมรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาระดับมาก 5 ข้อ ได้แก่ การกำหนดคะแนนระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียน วิชาสามัญในอัตรา 40:60 ไม่เหมาะสม ครูประจำกลุ่มไม่แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนทำการสอนในแต่ละรายวิชา ข้อคำถามในแบบทดสอบการวัดผลประเมินผลไม่ชัดเจน ครูประจำกลุ่มขาดความรู้และทักษะการสร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาที่ทำการเรียนการสอน และแบบทดสอบการวัดผลประเมินผลกับเนื้อหาในรายวิชาที่ทำการสอนไม่สัมพันธ์กัน ครูประจำกลุ่มไม่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเทคนิคการสอน จิตวิทยา การเรียนการสอน หลักการวัดผลประเมินผล การจัดทำแบบทดสอบที่ถูกต้องเหมาะสมและเ็นไปตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน ปัญหาดังกล่าวข้างต้นอาจเกิดเนื่องมาจากนักศึกษาไม่มีเวลาเพียงพอ เพราะต้องดูแลครอบครัวด้วยจึงไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน และโดยธรรมชาตินักศึกษาผู้ใหญ่ไม่ชอบการทดสอบเพราะทำให้เกิดความวิตกกังวลว่าตัวเองมีความสามารถทางสติปัญญาดีกว่าคนอื่น ขณะเดียวกันแบบประเมินผลศูนย์พัฒนาและส่งเสริมการศึกษาเป็นหน่วยงานที่จัดทำและสื่อการเรียนการสอนที่บางรายวิชาไม่มีครูประจำกลุ่ม ต้องจัดหาสื่ออื่นที่มีเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ใกล้เคียงกับรายวิชานั้นมาทำการเรียนการสอน จึงทำให้แบบวัดผลประเมินผลเกิดความไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่ทำการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมของนักศึกษา นักศึกษามีปัญหาโดยรวมรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากเพียง 2 ข้อ ได้แก่ การขาดทักษะในการจดคำบรรยาย และมีความวิตกกังวลเมื่อมีการวัดผลการประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษามานาน ทำให้ทักษะและการเขียนหนังสือช้าลง ประกอบกับลักษณะงานที่ทำอยู่ไม่ใช่งานที่เกี่ยวข้องกับงานเอกสาร แต่เน้นงานบริการที่ต้องใช้ทักษะในการปฏิบัติ เช่น การจัดสถานที่ การต้อนรับ การบริการอำนวยความสะดวก การบริการอาหารและเครื่องดื่ม และงานโรงแรมเป็นงานให้บริการที่จะต้องให้ผู้มาใช้บริการมีความพึงพอใจ ซึ่งในบางครั้งผู้ให้บริการจะ

เกิดความเหนื่อยล้าทั้งทางกายและใจ เมื่อสิ้นสุดเวลาทำงานจึงต้องการพักผ่อน ทำให้โอกาสในการ ทบทวนบทเรียน การเขียนหนังสือ หรือการอ่านหนังสือนั้นมีน้อยมากจึงส่งผลทำให้นักศึกษาจดคำ บรรยายของครูประจำกลุ่มไม่ทันและเขียนไม่ถูก และเมื่อมีการวัดผลการประเมินผล นักศึกษาจึงมี ความวิตกกังวลซึ่งตรงกับลักษณะของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ไม่ชอบการทดสอบ

ผู้วิจัยเสนอแนะว่า กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดประชุมสัมมนาระหว่าง ผู้บริหาร สถานประกอบการ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ครูประจำ กลุ่ม เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสม กรมการศึกษานอก โรงเรียนควรผลิตสื่อให้เพียงพอและมีจำหน่ายให้กับนักศึกษา สำหรับการจัดการศึกษาผ่าน ดาวเทียมทางไกลไทยคมจะต้องมีการออกอากาศในช่วงเวลาที่เหมาะสม มีการอบรมครูประจำกลุ่ม เกี่ยวกับการสอนผู้ใหญ่เพื่อลดความเครียดขณะเรียน และอบรมครูประจำกลุ่มให้ทราบวิธีวัดผลการ ประเมินผล

LOCATION(S) : MSU LIBRARY

จิราพร กองทอง. ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอ
กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไป
ท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ การเก็บข้อมูลใช้วิธีการศึกษาจาก
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการศึกษาภาคสนาม เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่
เดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ โดยการสัมภาษณ์จากแบบสัมภาษณ์และ
วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ
โดยใช้บุคคลที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่บริเวณช่องจอม เฉพาะที่เป็นชาวไทย โดยกำหนดช่วงเดือน
มกราคมถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2535 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 398 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณ
ช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ คือ สถานภาพของนักท่องเที่ยวพบว่า เพศชายมาท่องเที่ยว
มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.81 กลุ่มนักท่องเที่ยวที่นิยมไปท่องเที่ยวมากที่สุด มีอายุระหว่าง 36-45
ปี คิดเป็นร้อยละ 26.33 และส่วนมากมีสถานภาพสมรสและมีบุตรแล้ว ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ
ค้าขาย นักธุรกิจ มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมากที่สุด มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง
4,001-6,000 บาท มากที่สุด และมีค่าใช้จ่ายในการไปเที่ยวด่านช่องจอมต่อครั้งมากที่สุด ระหว่าง
1,001-2,000 บาท บรรยายภาคด้านกายภาพพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดที่อยู่
ในเขตภาคอีสานตอนใต้ ใช้ระยะเวลาในการเดินทางไปด่านช่องจอม ประมาณ 1-2 ชั่วโมง ซึ่งมิ
ความสัมพันธ์กันระหว่างระยะทางกับระยะเวลาในการเดินทาง ลักษณะการเดินทางไปท่องเที่ยวจะ
ไปเป็นหมู่คณะ มีจำนวนตั้งแต่ 4-6 คน มากที่สุด การเดินทางจะใช้รถยนต์ส่วนตัว ส่วนใหญ่เดิน
ทางไปด่านช่องจอมเป็นครั้งแรก สิ่งนี้นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุดคือสินค้ามีราคาถูก
บรรยากาศด้านจิตใจ พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่า รสชาติอาหารพอใช้ และมีความพึงพอใจ
ในราคาอาหารและเครื่องดื่มที่มีความเหมาะสม และประทับใจในการบริการด้านอาหาร ร้านค้ามี
ความซื่อสัตย์ในการคิดราคาอาหารและเครื่องดื่ม บุคคลอื่นๆ ในท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้วยดีเมื่อ
สอบถามเส้นทาง และนักท่องเที่ยวมีความเห็นว่ามีความปลอดภัยในสวัสดิภาพ เมื่อไปท่องเที่ยว
ด่านช่องจอม บรรยายภาคด้านอื่นๆ พบว่า นักท่องเที่ยวร้อยละ 74.12 ได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับ
บริเวณด่านช่องจอม จากคำบอกเล่าของญาติมิตร ร้อยละ 82.66 มีความเห็นว่า ป้ายบอกเส้นทางมี
ความชัดเจนดี นักท่องเที่ยวร้อยละ 78.39 มีวัตถุประสงค์เพื่อไปซื้อสินค้า ร้อยละ 88.93 มีความเห็น
ว่าต้องปรับปรุงสถานที่จอดยานพาหนะ ร้อยละ 53.27 มีความเห็นว่า ห้างสุขามีความสะอาดพอใช้
สินค้าประเภทเฟอร์นิเจอร์ไม้ เครื่องเรือนเป็นสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อมากที่สุด นักท่องเที่ยว

ร้อยละ 94.22 มีความเห็นว่า คุณภาพของสินค้ามีความเหมาะสมกับราคา ร้อยละ 77.64 มีจุดประสงค์จะนำสินค้าที่ซื้อไปใช้เอง ร้อยละ 97.24 ไม่ต้องการเดินทางต่อไปยังประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวรู้จักมากที่สุดในจังหวัดสุรินทร์คือ งานแสดงของช้าง และงานช้างแฟร์ จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบข้อเท็จจริงที่เป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ คือ เห็นสภาพทางกายภาพที่เป็นช่องเขา ใช้เป็นทางผ่านไปมาค้าขายระหว่างไทยกับกัมพูชาแต่โบราณ ที่มีทั้งสินค้าไทยและสินค้านำเข้าจำหน่าย ราคาสินค้าก็ไม่แพง ชนิดของสินค้าก็แปลกแตกต่างจากที่อื่นจึงทำให้คนเดินทางไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ดังนั้น นักท่องเที่ยวและชาวบ้านควรตระหนักถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็นส่วนส่งเสริมให้เกิดแรงดึงดูดใจให้นักเดินทางไปท่องเที่ยว เพราะนอกจากสินค้าที่มีราคาถูกแล้วยังจะได้ชื่นชมกับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยสำคัญอีกด้วย นอกจากนี้แล้ว รัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบริเวณด่านช่องจอมทั้งในด้านงบประมาณการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก และความสวยงามของบริเวณสถานที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ควรหาวิธีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักมากขึ้นกว่าเดิม หาวิธีการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการตลาดการค้าชายแดนบริเวณช่องจอมให้มีความสมบูรณ์และเป็นระบบ อันจะเป็นช่องทางในการนำรายได้เข้าสู่จังหวัดสุรินทร์และประเทศไทยต่อไป

LOCATION(S) : MSU LIBRARY

: SWU LIBRARY

สรุประเพณี นนทภักดิ์. การศึกษาคุณค่าทางสุนทรียภาพด้านผังเมือง ศึกษาเฉพาะกรณี

นครศรีธรรมราชและภูเก็ต. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

การพัฒนาทางวัตถุในเมืองอย่างขาดความค้ำค้ำทำให้เกิดการสูญเสียคุณค่าทางสุนทรียภาพและไม่เป็นการยกระดับจิตใจ ภูมิปัญญาของมนุษย์ในอันที่จะอยู่ร่วมกันเป็นสังคมอย่างสอดคล้องกับภาวะสมดุลย์ของธรรมชาติ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวของเมือง

แนวทางและทฤษฎีที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณค่าทางสุนทรียภาพของเมือง ประกอบด้วยเรื่ององค์ประกอบของชุมชนเมือง ที่ว่าง ทิศนภาพ สารูป วิธีสภาพแวดล้อมที่สนองต่อการใช้งาน ทฤษฎีพื้นที่อาคาร-ที่ว่าง ทฤษฎีความเชื่อมโยง ทฤษฎีสถานที่ และระบบนิเวศน์ของเมือง

จากกรณีศึกษาพบว่า 1) ความเด่นชัดขององค์ประกอบทางกายภาพ ลักษณะภูมิประเทศและวัฒนธรรมของชุมชน 2) การมีมุมมองและลักษณะแวดล้อมที่เหมาะสม และ 3) การมีความหมายจากองค์ประกอบของเมืองตามสภาพของสังคมนั้น ทั้งในเชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรมของเมือง เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดสุนทรียภาพในชุมชนเมืองนครศรีธรรมราชและภูเก็ต

ด้วยเหตุนี้จึงได้มีเป้าหมาย นโยบายในการวางผังเพื่อให้เกิดสุนทรียภาพของเมือง โดย 1) อนุรักษ์สถานที่และกิจกรรมที่เด่นๆ นั้น 2) เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดี เช่น การกำหนดการใช้ที่ดิน อัตราส่วนพื้นที่อาคารปกคลุมดิน อัตราส่วนที่เว้นว่างที่เหมาะสม 3) เชื่อมโยงองค์ประกอบของเมืองทั้งในด้านกายภาพและทัศนภาพ และ 4) เสริมสร้างชีวิตเมืองเพื่อสนับสนุนวัฒนธรรมที่เด่นชัดของเมือง

ผลที่ได้จากการสังเคราะห์กรณีศึกษา ก่อให้เกิดเกณฑ์ที่จะเป็นแนวทางสรุปสำหรับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในการวางผังทางสุนทรียภาพดังนี้ 1) พิจารณาส่งที่มีความเด่นชัด 2) วิเคราะห์องค์ประกอบการทางกายภาพของเมือง 3) สรุปคุณค่าทางสุนทรียภาพ 4) รับทราบปัญหาและคาดการณ์แนวโน้ม 5) ตั้งเป้าหมายในการวางผังทางสุนทรียภาพ และ 6) การวางผังทางสุนทรียภาพโดยมีเงื่อนไขว่าเกณฑ์เหล่านี้ อาจมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ของท้องถิ่นได้

LOCATION(S) : CU LIBRARY

พิพาภรณ์ เมทณีสุดคี. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อ

วิทยุทัศน์ : ศึกษาเฉพาะกรณี วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาทรัพยากร
มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของ
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวิทยุทัศน์ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาหา
ความรู้และเกิดความต้องการเก็บประวัติการท่องเที่ยวของผู้วิจัยเอง และศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและ
รูปแบบ ลักษณะ การท่องเที่ยวต่อความพึงพอใจในการรับบริการสื่อวิทยุทัศน์

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
ประเภทท่องเที่ยวส่วนบุคคล ที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 240 ราย โดยใช้สื่อวิทยุทัศน์และ
แบบสอบถามที่สร้างขึ้น และวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ อัตราส่วน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน T-test F-test และการทดสอบความแตกต่างรายกลุ่มของคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจโดย
ใช้วิธีผลต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference =LSD)

ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมา
ชมวัดพระเชตุพนฯมีความพึงพอใจต่อการรับบริการสื่อวิทยุทัศน์ในระดับมาก สำหรับราคาของการ
เข้ารับบริการสื่อวิทยุทัศน์ส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจปานกลาง เพราะราคาของการเข้ารับบริการ
สื่อวิทยุทัศน์ที่กำหนดนั้นมีราคาไม่แพงมากเกินไป และนักท่องเที่ยวมีกำลังซื้อได้โดยไม่เดือดร้อน
ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวิทยุทัศน์
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ สัญชาติ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และปัจจัยที่
มีผลทำให้ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวิทยุทัศน์แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ระดับการศึกษา ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อความ
พึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ได้แก่ เพศ อายุ วัตถุประสงค์ของการเดินทางประเภท
นักท่องเที่ยว ประสบการณ์การท่องเที่ยวและจำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยว สำหรับการศึกษาจุดคุ้มทุน
ของสื่อวิทยุทัศน์แนะนำวัดพระเชตุพนฯ รวมกับการบริการถ่ายภาพส่วนตัวด้วยวิทยุทัศน์รอบวัดพระ
เชตุพนฯ พบว่า ปริมาณของยอดขายที่ก่อให้เกิดจุดคุ้มทุนเท่ากับ 8 ม้วนต่อวัน

ผู้ศึกษาวิจัยได้แนะนำว่า ควรมีการจัดตั้งคณะทำงานรับบริการสื่อวิทยุทัศน์ซึ่ง
ประกอบด้วยผู้แทนวัดพระเชตุพนฯ ผู้แทนชุมชน ผู้แทนโรงเรียนมหรณพาราม และผู้แทนบริษัท
นำเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวเก็บไว้เป็นที่ระลึกหรือเป็นประวัติศาสตร์ และช่วยในการเผยแพร่
ศาสนสถานของประเทศไทย ทั้งยังเน้นการสร้างรายได้สร้างอาชีพให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องโดยต้องมีการ
ศึกษาหาความรู้เพราะสิ่งที่ผลิตจะต้องเน้นคุณภาพให้เป็นที่พอใจตามวัตถุประสงค์ต่อไป

LOCATION(S) : MU LIBRARY

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. รายงานฉบับสุดท้าย ส่วนที่ 1 รายงาน
 หลักการศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine
 Ecotourism). กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2541.

การศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล เป็นการศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางการจัดการ และรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เชิงนิเวศโดยรวมที่เหมาะสมกับระบบนิเวศ โดยกำหนดให้มีพื้นที่ที่ใช้เป็นกรณีศึกษาเป็นตัวอย่าง และวางแนวทางที่เหมาะสม เพื่อใช้เป็นแม่แบบต่อพื้นที่ท่องเที่ยวอื่น การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปสงค์และอุปทานของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของประเทศไทย เพื่อกำหนดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีความเหมาะสมต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล และเพื่อกำหนดมาตรการและแนวทางการจัดการ รวมทั้งรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลที่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ที่เป็นกรณีศึกษา เพื่อใช้เป็นแม่แบบต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่น ขอบเขตการศึกษาของโครงการคือ 1) ศึกษาสภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลของประเทศไทยโดยครอบคลุมรายละเอียด เช่น ข้อมูลพื้นฐานของแหล่งและสภาพแวดล้อมของชายฝั่งทะเล ระบบนิเวศที่เกี่ยวข้อง และมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ระดับความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (Carrying Capacity) และสภาพปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง 2) ศึกษารูปแบบกิจกรรมและการจัดการการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล 3) ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสังคม วัฒนธรรมของชุมชน 4) ศึกษาทัศนคติและความนิยมของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของไทย 5) ศึกษาทิศทางการตลาดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของประเทศไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต 6) ศึกษาขอบข่าย บทบาท หน้าที่ขององค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน รวมทั้งองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล 7) ศึกษากฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล 8) วิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษา เพื่อระบุพื้นที่ที่มีศักยภาพและมีความเหมาะสมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และระบุถึงรูปแบบกิจกรรมที่มีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ 9) นำเสนอมาตรการและแนวทางในการจัดการและรูปแบบกิจกรรม ตามแนวความคิดของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยว โดยยกเป็นกรณีศึกษาที่สามารถนำมาใช้เป็นแบบอย่างต่อการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลในพื้นที่อื่นๆ ต่อไปได้

การดำเนินงานเป็นการศึกษาในภาพรวมของประเทศ เพื่อประมวลและหาข้อสรุปที่เหมาะสม พร้อมทั้งเลือกพื้นที่ตัวอย่างที่จะนำมาเป็นต้นแบบในการจัดการตามแนวทางและมาตรการที่เสนอ และการศึกษาครั้งนี้มีสาระสำคัญหลักๆ 3 ส่วนคือ 1) ส่วนการศึกษาเพื่อกำหนด

รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ซึ่งได้พิจารณารายละเอียดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน
ขอบเขตพื้นที่ทางทะเลของประเทศไทย ผลการศึกษาได้เสนอแนะการจัดการในเชิงกระบวนการทั้ง
หมด ซึ่งให้ความสำคัญของกระบวนการจัดการในระดับจังหวัด เพื่อประสานแนวคิด วิธีการ และ
การประสานประโยชน์ในท้องถิ่นเป็นหลัก รูปแบบและกิจกรรมในเชิงปฏิบัติได้ยึดถือการใช้
ประโยชน์ทรัพยากรแต่ละประเภท และการวางแผนทางและขั้นตอนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณา
ดำเนินการ 2) ส่วนการศึกษาและเสนอการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยรวมของประเทศไทย
การศึกษาคครอบคลุม 23 จังหวัดชายฝั่งทะเล เป็นการศึกษาสถานภาพการใช้ประโยชน์ทางทะเลที่
เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของจังหวัดต่างๆ
ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลของประเทศไทย พร้อม
ทั้งเสนอแนวทางการจัดการโดยรวมของแต่ละจังหวัด 3) ส่วนการศึกษาพื้นที่กรณีตัวอย่าง (Case
Study) ซึ่งได้เลือกหมู่เกาะช้างตอนใต้ รวมหมู่เกาะหมาก จังหวัดตราด และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะ
เกตุรา ในเขตพื้นที่จังหวัดสตูล เป็นพื้นที่กรณีตัวอย่าง การศึกษาได้ใช้รูปแบบการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลประยุกต์ใช้ในพื้นที่ย่อย ซึ่งมีสภาพทรัพยากรการท่องเที่ยว
การจัดการและปัจจัยที่แตกต่างกัน โดยเสนอแนะกระบวนการศึกษา กระบวนการจัดการและการใช้
รูปแบบการท่องเที่ยวต่างๆ พิจารณาและเสนอแนะการจัดการที่เหมาะสม ข้อเสนอการจัดการในแต่ละ
ส่วน อาจกล่าวได้ว่าเป็นตัวแบบ (Model) ในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลแบบต่างๆ
ซึ่งผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นโครงการนำร่อง หรือนำไปพิจารณาเป็นแนวทางในการกำหนด
รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเลในทรัพยากร หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในจังหวัดอื่นๆ ต่อ
ไป

LOCATION(S): CU LIBRARY

: RU LIBRARY

: TU LIBRARY

: CMU LIBRARY

: MU LIBRARY

: NIDA LIBRARY

อติยา อุตติผล. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดแสดงของช้างเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กรณีปางช้างแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ กับ ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดแสดงของช้างเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนในการจัดการและการดำเนินการจัดแสดงของช้างที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษาปางช้างแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ กับศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง โดยทำการศึกษาในประเด็นของความคิดเห็นที่ประชาชนได้รับจากการแสดงของช้าง และเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมจากความแตกต่างของการบริหารจัดการระหว่างตัวแทนหน่วยงานภาครัฐและตัวแทนภาคเอกชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มี 4 กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่ดูแลช้าง/ควาญช้าง ผู้บริหาร นักท่องเที่ยว และชาวบ้านชุมชนใกล้เคียง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 278 คน ข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการศึกษารวบรวมโดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ซึ่งเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มด้วยการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ เจ้าหน้าที่ที่ดูแลช้าง/ควาญช้าง มีความพึงพอใจกับงานที่ปฏิบัติอยู่ ณ สถานที่ที่ประกอบการ และพึงใจต่อสวัสดิการและที่พักอาศัยที่สถานที่ประกอบการ จัดให้ นักท่องเที่ยวพึงพอใจต่อการแบ่งสถานที่ในเรื่อง ลานจอดรถ ห้องน้ำ การเลือกทำเลที่ตั้ง และร้านอาหาร ว่าอยู่ในที่ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และชอบการแสดงของช้าง ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการอนุรักษ์ช้างวิธีหนึ่ง แต่ก็เป็นการนำสัตว์มาทรมานด้วย การบริหารจัดการที่แตกต่างระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การฟื้นฟูการทำงานของช้างระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ทางการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้ ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหาร จัดการ ของหน่วยงานที่ประกอบการ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้มีการศึกษาล่วงหน้าในเรื่องผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น และในทุกเรื่องด้วย ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับชุมชนท้องถิ่นใกล้เคียง ไม่ไปกระทบหรือเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมท้องถิ่นดั้งเดิม ควรศึกษาถึงค่าตอบแทน (ค่าแรงขั้นต่ำ)

ในท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยว เพื่อจะสามารถนำมาเป็นคำตอบแทน/เงินเดือน ที่ยุติธรรมกับเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน ณ แหล่งท่องเที่ยว นั้น เพื่อเจ้าหน้าที่/พนักงานจะได้พึงพอใจ และเป็นแรงจูงใจในการทำงานได้อีกด้วย

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

จิราวรรณ ฉายสุวรรณ และคนอื่นๆ. การศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

ชาวต่างประเทศต่อการใช้เครื่องประดับอัญมณีไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542.

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นที่จะหาข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจในเชิงลึก เกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อ ความเชื่อและค่านิยมในการใช้เครื่องประดับอัญมณีของนักท่องเที่ยวเฉพาะชาวต่างประเทศ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรค ที่มีผลต่อการขยายตลาดเครื่องประดับอัญมณีไทยในตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เพื่อเสนอแนะกลยุทธ์การแก้ปัญหา และเพื่อขยายตลาดเครื่องประดับอัญมณีไทยที่เหมาะสมกับตลาดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เนื่องจากคณะผู้วิจัยเล็งเห็นว่าการศึกษาเพื่อส่งเสริมการตลาดของอุตสาหกรรมเครื่องประดับอัญมณีไทยเท่าที่ผ่านมา ให้ความสนใจต่อตลาดต่างประเทศเป็นหลัก และเสมือนจะละเลยกลยุทธ์การตลาดเพื่อการขยายยอดขายในตลาดลูกค้านักท่องเที่ยวต่างประเทศ ถึงแม้ว่าสัดส่วนของการส่งออกทางอ้อมนี้จะมีค่าว่าการส่งออกไปยังต่างประเทศโดยตรง แต่คณะวิจัยได้เล็งเห็นถึงโอกาสของการขยายตัวของมูลค่าการขายสู่ลูกค้ากลุ่มนี้ ที่จะทวีความสำคัญไปพร้อมกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทย

การเก็บข้อมูล ได้ทำการสำรวจข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาเที่ยวประเทศไทย ไม่รวมผู้เดินทางเข้ามาและออกไปภายใน 1 วัน ประกอบด้วยนักท่องเที่ยวจากกลุ่มประเทศอเมริกา ยุโรป เอเชียตะวันออกและแปซิฟิก และตะวันออกกลาง ในช่วงเดือนกันยายน ถึง ตุลาคม พ.ศ.2541 ณ จังหวัดเชียงใหม่ หาดใหญ่ และกรุงเทพมหานคร ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 1,116 ชุด

จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการซื้อเครื่องประดับอัญมณีในประเทศไทยส่วนมากจะเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ซึ่งปัญหาที่พบ 3 อันดับแรก ได้แก่ สินค้าที่ซื้อเป็นของปลอม ราคาแพง และราคาไม่มาตรฐาน สำหรับอุปสรรค พบว่าอุปสรรคจากการที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขาดความตั้งใจซื้อเครื่องประดับอัญมณีไทย ก่อนเดินทางเข้ามาประเทศไทย เนื่องจากขาดความรู้หรือมีทัศนคติในทางลบเกี่ยวกับเครื่องประดับอัญมณีไทย ต่อมาคืออุปสรรคจากการที่นักท่องเที่ยวไม่ได้ไปชมแหล่งผลิตหรือจำหน่ายเครื่องประดับอัญมณีไทย เนื่องจากการที่ไม่มีการบริหารเข้าชมแหล่งขายในโปรแกรมทัวร์ และการไม่รู้จักแหล่งขายอัญมณีไทย และอุปสรรคที่ทำให้นักท่องเที่ยวไปชมเครื่องประดับอัญมณีไทยแล้วไม่ซื้อ เนื่องจากนักท่องเที่ยวกลัวว่าจะเป็นของปลอม ราคาไม่ได้มาตรฐาน และไม่ไว้ใจร้านค้า

ในด้านข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อและการใช้เครื่องประดับอัญมณีและเครื่องประดับ ผลการวิจัยพบว่าเครื่องประดับทั้ง 3 ชนิดในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เครื่องประดับทอง เครื่องประดับเพชรพลอย และ เครื่องประดับเงิน ได้รับความนิยมในการซื้อจากนักท่องเที่ยวในอัตราใกล้

เคียง นักท่องเที่ยวจะนิยมซื้อเพียงครั้งละ 1 ชิ้น โดยจะนิยมซื้อแหวนมากที่สุด แต่พบว่าในบางราย จะมีการซื้อแหวนร่วมกับเครื่องประดับอื่นๆร่วมกันเป็นชุด นักท่องเที่ยวนิยมซื้อเครื่องประดับ อัญมณีจากโรงงาน และร้านค้าขนาดใหญ่มากที่สุด การพบแหล่งขายจะเป็นการพบเองโดยบังเอิญ มากที่สุดรองลงมาได้แก่ มัคคุเทศก์แนะนำ และพบว่านักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายในการซื้ออัญมณีต่อ คนไม่สูงมากนัก นักท่องเที่ยวส่วนมากจะซื้ออัญมณีเพื่อใช้เอง และทำการตัดสินใจซื้อด้วยตนเอง ในด้านค่านิยมเกี่ยวกับการใช้เครื่องประดับมีแนวโน้มแยกได้เป็น 5 กลุ่ม 1) นิยมคุณค่าด้าน ความหมายและความสวยงามของอัญมณี 2) นิยมใช้อัญมณีเพื่อประดับและสะสม 3) นิยมใช้อัญมณี ที่มีความแปลกใหม่ตามแฟชั่น 4) นิยมเปลี่ยนเครื่องประดับเรื่อยๆ และ 5) นิยมใช้อัญมณีเพื่อแสดง รสนิยมและฐานะ

เมื่อเปรียบเทียบเครื่องประดับไทยกับประเทศคู่แข่งได้แก่ อิตาลี ฝรั่งเศส ฮองกง และอินเดีย ในด้านคุณภาพสินค้า รูปแบบสินค้า ราคาสินค้า ความดึงดูดใจของร้านค้า คุณภาพของ บริการ และการส่งเสริมการตลาด พบว่าอยู่ในระดับที่ทัดเทียมกันกับประเทศคู่แข่ง แต่เมื่อแยก เปรียบเทียบเป็นรายประเทศพบว่า อินเดียจะมีจุดเด่นที่การส่งเสริมการตลาด

สำหรับความตั้งใจในการซื้ออัญมณีไทยหากกลับมาประเทศไทยอีก พบว่าส่วนใหญ่มีแนวโน้มจะซื้ออีก และส่วนมากมีความตั้งใจในการแนะนำผู้อื่นให้ซื้อเครื่องประดับอัญมณี ไทย

จากข้อมูลข้างต้นได้เสนอแนะกลยุทธ์การตลาดโดยแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นคือ

1) การเสริมสร้างความรู้ความสนใจและทัศนคติ โดยจัดทำ Pocket Guide Book ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับเครื่องประดับอัญมณีไทย ด้านเรื่องราว ความสำคัญของอัญมณีใน ประเทศไทย ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการเลือกซื้อเครื่องประดับอัญมณีไทย ตลอดจนแหล่งที่เชื่อถือ ได้ในการซื้ออัญมณี และใน Pocket Guide Book นั้นอาจจะมีคู่มือของร้านค้าที่จะมอบของที่ระลึก แก่นักท่องเที่ยวรวมอยู่ด้วย โดยทำการแจก ณ จุดตรวจคนเข้าเมือง พร้อมทั้งจัดทำภาพยนตร์สารคดี สั้นๆเกี่ยวกับเครื่องประดับอัญมณีไทย เช่น ประวัติตำนาน แหล่งกำเนิด ภูมิปัญญาไทย เกี่ยวกับ อัญมณีไทย และเครื่องประดับไทยในราชสำนัก เป็นต้น โดยขอความร่วมมือกับสายการบินไทยให้ ช่วยจัดฉายในเที่ยวบินทั้งในและระหว่างประเทศ ตลอดจนอาจจัดฉายตามโทรทัศน์วงจรปิดใน สนามบินในประเทศ ข้อมูลเหล่านี้ควรมีการจัดทำผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยเชื่อมต่อกับ website ที่ เกี่ยวข้องกับ Travelling Thailand ด้วย

2) การสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพและราคา ร้านต่างๆ ควรเน้นในด้านการออก ใบบริประกันสินค้า การสร้างตราซื้อ และควรร่วมกันณรงค์ให้มีการสร้างทัศนคติด้านความ เชื่อสัจย์แก่ผู้ขาย การให้บริการตรวจสอบรับรองสินค้าโดยแท้ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและรวดเร็ว การ ออกกฎหมายและการบังคับใช้ต่อผู้กระทำความผิดหลอกลวงนักท่องเที่ยว และการให้รางวัลสนับสนุนผู้ ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิด และผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่อุตสาหกรรมอัญมณี นอกจากนี้

รัฐบาล สมาคมอัญมณี และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรร่วมกันในการจัดทำคู่มือร้านค้าอัญมณีที่เชื่อถือได้ในพื้นที่ต่างๆ แจกแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์อัญมณีประจำท้องถิ่นที่ให้บริการครบวงจรก็มีจุดที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตอัญมณี สาธิตการผลิต และภายในศูนย์ยังควรจัดให้เป็นแหล่งรวมร้านจำหน่ายอัญมณี เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาชมและสามารถเลือกซื้อได้ โดยหน่วยงานของรัฐ หรือสมาคมอัญมณี จะส่งผู้แทนมาตรวจสอบรับรองความน่าเชื่อถือของร้านค้าในศูนย์ และร่วมมือกับบริษัทท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ให้บรรจุโปรแกรมการเยี่ยมชมศูนย์จำหน่ายอัญมณี หรือร้านจำหน่ายอัญมณีในรายการท่องเที่ยวประเทศไทย

3) การสร้างความพอใจในสินค้าและบริการ ควรเน้นที่การพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ โดยมีแหวนเป็นหลักและออกแบบเครื่องประดับอื่น เช่น สร้อยคอ ต่างหู หรือกำไลที่เข้ากันเป็นชุด และใช้ร่วมกับกลยุทธ์หีบห่อ โดยการออกแบบหีบห่อที่สามารถบรรจุเครื่องประดับได้เป็นชุด อย่างสวยงาม ร้านค้าอาจพยายามจัดสินค้าให้มีความหลากหลายในระดับราคา แต่ควรเน้นชิ้นที่ราคาไม่สูงนักให้ลูกค้าได้เลือกด้วย และหากสามารถสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าได้ตามวิธีข้างต้น อาจช่วยให้กลุ่มลูกค้าที่มีกำลังซื้อสูงเกิดความมั่นใจที่จะซื้อเครื่องประดับชิ้นที่มีมูลค่าสูงได้ นอกจากนี้ควรเน้นการจัดบรรยากาศในร้านค้าโดยมีเครื่องมือต่างๆ เช่น แสงไฟพอเหมาะ กระจกเงาอย่างดี เป็นต้น เพื่อเพิ่มบรรยากาศในการซื้อสินค้า และใช้กลยุทธ์การส่งเสริมการขายช่วย เช่น เสนอการลดราคาเป็นพิเศษสำหรับการซื้อเครื่องประดับชิ้นที่ 2 ในขณะเดียวกันต้องให้ความสำคัญกับพนักงานขาย โดยต้องอบรมให้รู้จักกระตุ้นการซื้อของลูกค้าให้ซื้อมากขึ้น แต่ไม่ใช่ขะยั้นขะยอจนเกินไป ผู้จัดการจำหน่ายควรใช้การกระตุ้น ณ จุดขาย เช่น การให้ได้ทดลองใส่ ได้สัมผัสตัวสินค้าอย่างเต็มที่ อบรมทักษะการขายของพนักงานขายให้สามารถสังเกตรสนิยมของผู้ซื้อ และเสนอแนะได้อย่างถูกต้อง

สำหรับการส่งเสริมการตลาดเพื่อเสริมสร้างภาพพจน์และสร้างจุดเด่นของอัญมณีและเครื่องประดับไทยนั้น ในด้านการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ ควรติดต่อบุคคลที่มีชื่อเสียงในระดับโลก ซึ่งอาจจะเป็นผู้นำทางด้านแฟชั่น สังคม หรือการเมือง มาให้ความเห็นและแสดงถึงความชื่นชมในอัญมณีและเครื่องประดับไทย อีกทั้งควรมีการจัดแฟชั่นโชว์ในระดับนานาชาติ และแสดงเครื่องประดับอัญมณีไทยร่วมไปด้วย นอกจากนี้ควรมีการจัดแสดงเครื่องประดับไทยโบราณในพิพิธภัณฑ์หลักของไทยให้โดดเด่น รวมทั้งอาจมีการนำเครื่องประดับไทยโบราณ และเครื่องประดับไทยยุคใหม่ ที่มีการออกแบบอย่างหรูหราปราณีตไปจัดงานแสดงในต่างประเทศ

ส่วนการจัดทำการโฆษณานั้น สามารถจัดโฆษณาแบบ Cross Promotion ร่วมกับสถานที่ท่องเที่ยวและโบราณสถานของไทย นอกจากนี้ควรเน้นการโฆษณาถึงเอกลักษณ์ของทับทิมและไพฑิณี เพื่อเป็นจุดเด่นในการสร้างตำแหน่งของสินค้าที่แตกต่างไปจากคู่แข่งชั้นในประเทศอื่นๆ นอกจากนี้น่าจะได้มีการศึกษาถึงวิธีการส่งเสริมการตลาดของประเทศคู่แข่ง เพื่อนำมาพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดของอุตสาหกรรมเครื่องประดับอัญมณีไทยต่อไป

4) กลยุทธ์เพื่อกระตุ้นการซื้อซ้ำและการแนะนำต่อ ผู้จัดจำหน่ายควรจัดทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ซื้อสินค้าไปแล้ว เพื่อติดต่อให้มีการซื้อครั้งต่อไป โดยอาจจัดส่งแคตตาล็อกให้ส่งช่องทางไปรษณีย์ หรือ จัดทำเว็บเพจ ให้สามารถสั่งซื้อทางอินเทอร์เน็ตได้ เพราะหากลูกค้าเคยซื้อจะเกิดความมั่นใจที่จะสั่งซื้ออีกได้ พร้อมการเสนอโปรแกรมเพื่อจูงใจ เช่น จัดทำบัตรกำนัลให้แก่ลูกค้าในการซื้อครั้งต่อไป หรือมอบให้ผู้อื่นมาซื้อ โดยระบุข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ตั้งและวิธีติดต่อกับร้านได้ง่ายลงไปด้วย รวมทั้งการใช้เทคนิคการส่งเสริมการตลาดกระตุ้นให้เกิดการแนะนำ เช่น แจกแคตตาล็อกพร้อมนามบัตรแก่ผู้ซื้อ จัดโปรแกรมลูกค้าแนะนำลูกค้า โดยจะมีส่วนลดให้เพื่อนและส่งของขวัญไปให้ผู้แนะนำตามมูลค่าการซื้อของผู้ถูกแนะนำ เป็นต้น

การดำเนินกิจกรรมดังกล่าวนี้ บางกิจกรรมจะต้องกระทำอย่างเร่งด่วนและต่อเนื่องเพื่อผลในระยะยาว โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกระดับคือ รัฐบาล และสมาคมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอัญมณีและการท่องเที่ยว บริษัทท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

: KKU LIBRARY

อาทิตย์ ศิริธร. วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทยปีพุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกัน
ราชอาณาจักร, 2541.

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อศึกษาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ 4 ประการดังนี้ คือ ศึกษาสถานการณ์ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของการท่องเที่ยวของประเทศไทย วิเคราะห์แนวโน้มการท่องเที่ยวของไทยใน 5 ปีข้างหน้า กำหนดวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวของประเทศไทย และให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทย ขอบเขตของการวิจัยมีดังนี้คือ 1) การศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยว โดยศึกษา สถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวของโลก สถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวของไทย พยากรณ์จำนวนและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว 2) การศึกษาอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยว โดยศึกษา ตลาดการท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ตลาดอุทยานตามแนวความคิด ตลาดผจญภัย ตลาดเรือสำราญ ตลาดกีฬาทางน้ำ ตลาดการประชุม นิทรรศการและการให้รางวัลโดยการท่องเที่ยว 3) การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวไทย โดยศึกษา ศักยภาพการท่องเที่ยวไทยในระดับนานาชาติ การจัดลำดับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวระดับจังหวัด ปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย การจัดลำดับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการติดตามสภาพความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท่องเที่ยว ชัดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวด้านสาธารณสุขโลกของประเทศไทย การคาดคะเนงบประมาณการลงทุนเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในเมืองท่องเที่ยวหลัก

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้คือ ข้อมูลปฐมภูมิ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และ ข้อมูลทุติยภูมิ การศึกษา ค้นคว้า รวบรวม จากรายงานการวิจัยของสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย รายงานสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และ วิทยานิพนธ์ของผู้บริหารระดับสูงของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สิ่งพิมพ์และเอกสารประกอบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในที่นี้จะใช้แบบการวิจัยแบบพรรณนา (Descriptive Research) และการวิจัยแบบวิเคราะห์ (Analytical Research) ใช้การวิเคราะห์เชิงสถิติ คือ ใช้แนวโน้ม ความถี่ และค่าเฉลี่ย ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ใช้วิธี SWOT และ ใช้คำสัมภาษณ์ประกอบการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดแล้วนำมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน โดยวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกจาก 1) สภาพแวดล้อมการค้าการลงทุน ซึ่งประกอบด้วย สถานการณ์และแนวโน้มของโลก เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมือง/กฎหมาย และเทคโนโลยี 2) สภาพแวดล้อมอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วย สภาพแวดล้อม

การท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การท่องเที่ยวในอาเซียน และอุปสงค์ต่อการท่องเที่ยว

ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเป็น โอกาสและอุปสรรคของการท่องเที่ยวของไทย จากนั้นวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในจากศักยภาพการท่องเที่ยวของไทย ได้ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเป็นจุดแข็งและจุดอ่อนของการท่องเที่ยวของไทย เมื่อนำสภาพแวดล้อมภายนอกมาพิจารณาโดยเปรียบเทียบโอกาสและอุปสรรคของการท่องเที่ยวของไทย จะเห็นได้ว่า สภาพแวดล้อมภายนอกมีโอกาสมากกว่าอุปสรรค ดังนั้นสภาพแวดล้อมภายนอกก็ถือคู่ต่อการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวของไทย และเมื่อนำสภาพแวดล้อมภายในมาพิจารณาโดยเปรียบเทียบจุดแข็งและจุดอ่อน จะเห็นได้ว่า จุดอ่อนนั้นมีมากกว่าจุดแข็ง แต่จุดแข็งนั้นเป็นจุดที่แข็งแกร่งที่มีความได้เปรียบอย่างมาก สำหรับจุดอ่อนนั้น ล้วนแต่เป็นจุดอ่อนที่แก้ไขได้ไม่มากนัก ถ้าทั้งภาครัฐและเอกชนต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขจริง ปัญหาเหล่านี้ล้วนแก้ไขได้ ดังนั้น เมื่อนำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในของการท่องเที่ยวไทยมาวิเคราะห์ จึงสามารถกำหนดวิสัยทัศน์การท่องเที่ยวของไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2545) คือ ผู้นำการท่องเที่ยวในกลุ่มอาเซียน เพราะว่าในระยะเวลา 5 ปีข้างหน้า นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนจะมีเป็นจำนวนมาก เนื่องจากแนวโน้มที่สำคัญคือ การเปิดประเทศจีน ถ้าการท่องเที่ยวของไทยได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเข้าสู่มาตรฐานสากล ก็จะสามารถก้าวขึ้นเป็นผู้นำการท่องเที่ยวของกลุ่มอาเซียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้คือ ผู้วิจัยขอกำหนดเป็นนโยบายและกลยุทธ์ เพื่อให้ก้าวไปสู่วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวของไทยปี พ.ศ. 2545 ที่กำหนดไว้ว่า ผู้นำการท่องเที่ยวในกลุ่มอาเซียน (The Leader of Tourism Industry in ASEAN) นั้น ควรมีวัตถุประสงค์ระยะสั้นคือ พัฒนาการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นผู้การท่องเที่ยวในภาคนี้ โดยการพัฒนาการท่องเที่ยวเข้าสู่มาตรฐานสากลในแหล่งท่องเที่ยวที่องค์กรท้องถิ่นมีความพร้อม ให้การท่องเที่ยวเป็นวิธีการกระจายรายได้ สร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์และลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม รักษาการท่องเที่ยวของไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันได้ยั่งยืน

นโยบายระดับประเทศที่ควรกำหนดเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ คือ 1) พัฒนาระบบขนส่งในจังหวัดท่องเที่ยวหลัก 2) ขยายระบบสาธารณูปโภคเพิ่มเติม 3) ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม 4) จัดการให้เกิดการแข่งขัน 5) ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารชุมชน 6) ใช้มาตรการควบคุมการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยว 7) ส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วยการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ต่อต่างประเทศ

กลยุทธ์ที่จะใช้ในการพัฒนามี 12 กลยุทธ์ คือ

1. กลยุทธ์การบริหารแผนแม่บท
2. กลยุทธ์พัฒนาการคมนาคมและระบบการให้ข้อมูลข่าวสาร

3. กลยุทธ์ฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวไทย
4. กลยุทธ์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
5. กลยุทธ์การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา
6. กลยุทธ์การส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทนำด้านการท่องเที่ยวในอินโดจีนและเอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้

7. กลยุทธ์พัฒนาการท่องเที่ยวไทยให้มีเอกลักษณ์ไทยในมาตรฐานสากล
8. กลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวและขยายจำนวนวันท่องเที่ยว
9. กลยุทธ์การส่งเสริมไทยเป็นศูนย์กลางการจัดนิทรรศการศูนย์ประชุม และ

ช้อปปิ้งนานาชาติ

10. กลยุทธ์การตลาดส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทย
11. กลยุทธ์การพัฒนากฎระเบียบและการรักษาความปลอดภัยเพื่อการท่องเที่ยว
12. กลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พรทิพย์ เชียรธีรวิทย์. ศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวใน
 อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง. เชียงใหม่ : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
 2542.

การศึกษาถึงศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยว
 ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ข้อคือ ข้อแรกเป็นการศึกษาลาดการท่องเที่ยว
 จังหวัดเชียงใหม่ และข้อที่สองเป็นการศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวเชียงใหม่ในระดับนา
 ชาชาติ และปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เชียงใหม่พร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่ม
 น้ำโขงซึ่งประกอบด้วยพม่า จีนตอนใต้ สปป.ลาว กัมพูชา เวียดนามและไทย วิธีการศึกษาใช้ข้อ
 มูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ โดยข้อมูลปฐมภูมิทำการสอบถามนักท่องเที่ยวต่างชาติ 200 ราย และผู้
 ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว 30 ราย ส่วนข้อมูลทุติยภูมิเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร
 ของหน่วยงานของรัฐ จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวต่างชาติร้อยละ 40 ของนักท่องเที่ยวต่าง
 ชาติทั้งหมดมาเที่ยวเชียงใหม่มากกว่า 1 ครั้ง การเที่ยวจะเป็นการชมทัศนียภาพ(sightseeing) มี
 ระยะเวลาการพำนัก 2-3 วัน จุดขายที่สำคัญของการท่องเที่ยวเชียงใหม่คือแหล่งท่องเที่ยวธรรม
 ชาติ เช่น การเที่ยวปางช้างและการดูนกในอุทยานแห่งชาติ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และ
 ศิลปวัฒนธรรมรวมทั้งสิ้น 350 แห่ง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่จัดเป็นประจำ
 ทุกปีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวด้วย เชียงใหม่ยังมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวในรูปของการประชุม
 นานาชาติด้วยเนื่องจากมีโครงสร้างขั้นพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่เพียงพอ
 สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ เช่น มีสถานพักผ่อน 289 แห่ง จำนวน 16,050 ห้อง บริษัทนำ
 เที่ยวที่นำนักท่องเที่ยวต่างชาติมาเที่ยวประเทศไทยจำนวน 39 บริษัท ร้านค้าของที่ระลึก 199 แห่ง
 ร้านอาหาร 165 แห่ง และมีระบบการคมนาคมทางบกและทางอากาศที่เชื่อมโยงกับจังหวัดอื่นๆและ
 ประเทศเพื่อนบ้านได้ดี โดยเฉพาะท่าอากาศยานเชียงใหม่จัดเป็นท่าอากาศยานนานาชาติหนึ่งในสี่
 ของประเทศสามารถรองรับผู้โดยสารภายในและต่างประเทศได้ปีละ 3.65 ล้านคน

จากการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ในระดับนานาชาติใน
 เรื่องความดึงดูดใจพบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติให้คะแนนกับอรรถาศัยของคนเชียงใหม่มากที่สุด
 เช่นเดียวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ และนักท่องเที่ยวต่างชาติประเมิน
 การให้บริการของผู้ประกอบการเกี่ยวกับสถานพักผ่อน บริษัทนำเที่ยวและร้านขายของที่ระลึกว่า
 อยู่ในเกณฑ์ดี โดยคะแนนสูงสุดเป็นเรื่องของสภาพของพนักงาน รองลงมาเป็นการให้การ
 คำนวณที่อบอุ่นและความรวดเร็วในการให้บริการ ส่วนประเด็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการ
 บริการทางการท่องเที่ยวของรัฐนั้น นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวให้คะแนน
 สูงสุดกับการให้บริการของเครื่องบินทั้งในเรื่องความสะดวกและความเพียงพอในการให้บริการ

ความเชื่อมโยงกับจังหวัดอื่นและประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนข้อที่ได้คะแนนต่ำสุดคือความไม่เพียงพอในการรองรับและคุณภาพการจัดการเกี่ยวกับขยะและมูลภาวะ ความสะอาดและความไม่เพียงพอของห้องสุขาในแหล่งท่องเที่ยวและในการขนส่งทางรถไฟ

จากโครงการความร่วมมือระหว่าง 6 ประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงนั้น เชียงใหม่ซึ่งเป็นจังหวัดทางภาคเหนือของไทยมีศักยภาพพร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวมากกว่าประเทศอื่นๆ อย่างไรก็ตามประชาชนและองค์กรท้องถิ่นของเชียงใหม่จะต้องร่วมมือกันแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคทางการท่องเที่ยว เช่น ขยะตกค้าง แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งที่ค่อนข้างเสื่อมโทรมและคุณภาพของบุคลากรทางการท่องเที่ยว เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สนธิดา เกตุรวงศ์. รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของ

บุคลากรในสาขาการท่องเที่ยว. เชียงใหม่: ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน และแปล เพื่อสำรวจลักษณะของภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และเพื่อนำผลวิจัยมาสร้าง Target Performance Profile ของหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษสาขาการท่องเที่ยว ประชากรในการวิจัยแบ่งเป็น 3 กลุ่มคือ บุคลากรบริษัทท่องเที่ยว จำนวน 3 คน บุคลากรโรงแรม จำนวน 37 คน และบุคลากรโรงแรม (ระดับบริหาร) จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยมี 2 ชนิดคือ แบบสอบถามชนิดให้เลือกตอบ และชนิดให้เพิ่มความหรือตัวเลขใช้กับกลุ่มที่ 3 และแบบสัมภาษณ์ซึ่งใช้กับบุคลากรกลุ่มที่ 1 และ 2 คำถามในการวิจัยมีดังนี้คือ ความจำเป็นของหน่วยงานในการใช้ภาษาอังกฤษ ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของบุคลากรในหน่วยงาน ความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษในทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ให้แปลของบุคลากร ลักษณะภาษาอังกฤษที่ใช้ในแต่ละทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน และความคิดเห็นของผู้ทำงานต่อระดับความรู้ภาษาอังกฤษของตน

ผลการวิจัยสามารถตอบคำถามในการวิจัยที่ตั้งไว้ดังนี้คือ คำถามที่ 1 ความจำเป็นของหน่วยงานในการใช้ภาษาอังกฤษ คำตอบคือ หน่วยงานมีความจำเป็นในการใช้ภาษามาก โดยทักษะที่จำเป็นมากที่สุดคือทักษะการฟังและการพูด คำถามที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อความสามารถทางภาษาอังกฤษของบุคลากรในหน่วยงาน คำตอบคือ ผู้บริหารยังไม่พอใจกับความสามารถทางภาษาอังกฤษของบุคลากรในหน่วยงาน เพราะมีความคิดเห็นว่าเป็นทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียนและทักษะการแปลนั้น บุคลากรยังมีความสามารถไม่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ คำถามที่ 3 ความจำเป็นในการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากร คำตอบคือ บุคลากรสาขาการท่องเที่ยวมีความคิดเห็นที่ภาษาอังกฤษมีความจำเป็นในการปฏิบัติงานในธุรกิจท่องเที่ยว โดยทักษะที่จำเป็นมากที่สุดคือ การฟัง และการพูด คำถามที่ 4 ลักษณะภาษาอังกฤษที่ใช้ในแต่ละทักษะ คำตอบคือ ทักษะการฟัง บุคลากรจะใช้ทักษะการฟังมากที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์ในการฟังเพื่อการโต้ตอบในบทสนทนา ทักษะการพูด บุคลากรจะใช้ทักษะการพูดมากในระดับเดียวกับทักษะการฟัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสนทนากับลูกค้า ทักษะการอ่าน บุคลากรใช้ทักษะการอ่านในระดับปานกลาง โดยจะอ่านโทรเลข / โทรสาร แผ่นโฆษณามากที่สุด ทักษะการเขียน บุคลากรจะใช้ทักษะการเขียนในระดับปานกลาง เช่น เกี่ยวกับทักษะการอ่าน โดยจะเขียนบันทึกข้อความสั้นๆ และจดหมายธุรกิจ โดยจะเขียนถึงลูกค้าหรือผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจ ทักษะการแปล บุคลากรจะใช้ทักษะการแปลในการแปลบทสนทนา แปลจดหมายและรายงาน ซึ่งการแปลจะเป็น

การแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยจะแปลหรือถ่ายทอดให้กับผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา คำตามข้อ 5 บุคลากรมีความเห็นว่าตนเองยังมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอ และหาวิธีการเพิ่มพูนความรู้ด้วยการฝึกฝนตนเองเป็นจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้คือ ความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษในธุรกิจ การท่องเที่ยวของบุคลากรมีมาก อย่างไรก็ตามบุคลากรในสาขาการท่องเที่ยวยังใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพมากนัก จึงควรต้องมีการฝึกอบรมภาษาอังกฤษให้บุคลากรสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความมั่นใจ และเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยว

การสร้างหลักสูตรเพื่อการฝึกอบรมภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวควรเน้นที่ การฟัง และการพูดเป็นหลัก และหากการฝึกอบรมมีเวลาเพียงพอ หรือผู้รับการอบรมมีพื้นฐานทางภาษาดี การอบรมอาจครอบคลุมทักษะการอ่าน การเขียน และการแปลด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเอื้อให้บุคลากรสามารถรับผิดชอบงานในระดับสูงขึ้นไป และในขณะเดียวกันก็จะเป็นการพัฒนา ศักยภาพของบุคลากร

การสร้างเนื้อหาบทเรียนในการสอนทักษะการฟัง ควรครอบคลุมการฟังการ สนทนาเพื่อโต้ตอบการสนทนา นอกจากนี้ ควรมีการฝึกการฟังคำสั่งเพื่อรับและปฏิบัติตามคำสั่ง ฟังข่าว และสำหรับบุคลากรที่ต้องรับผิดชอบในตำแหน่งที่สูงขึ้น ควรจะมีการฝึกการฟังการ บรรยาย และฝึกการฟังการประชุมด้วย

การสร้างเนื้อหาบทเรียนในการสอนทักษะการพูด ควรครอบคลุมการพูดใน ลักษณะสนทนากับนักท่องเที่ยวการขอข้อมูล การขอหรือให้บริการ การให้และถามเหตุผล การถาม และแสดงความคิดเห็น การขอและให้คำแนะนำ และการให้ความช่วยเหลือ

ในการสอนทักษะการอ่านสำหรับบุคลากรระดับสูง ควรมีเนื้อหาครอบคลุมการ อ่าน โทรเลข แฟกซ์ คำสั่ง จดหมายธุรกิจ หนังสือพิมพ์ แผ่นโฆษณา และตำราวิชาการในสาย งาน เพื่อค้นคว้าเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้

ส่วนทักษะการเขียนเนื้อหาอาจครอบคลุมการเขียนบันทึกข้อความสั้นๆ จดหมาย ธุรกิจ สรุปรายงานการประชุม เป็นต้น

สำหรับการสอนทักษะการแปลเนื้อหาควรครอบคลุมการแปลข่าวจากหนังสือพิมพ์ จดหมาย และรายงาน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในเบื้องต้นว่า การสร้างหลักสูตรเพื่อฝึกอบรมบุคลากรใน สาขาการท่องเที่ยวควรเน้นที่ทักษะการฟัง และการพูด ส่วนทักษะการอ่าน การเขียนและการแปล ควรจะมีไว้เพื่อฝึกอบรมบุคลากรในระดับสูงขึ้นไป อย่างไรก็ตามหากต้องการสร้างหลักสูตร สำหรับบุคลากรกลุ่มนี้ ควรมีการทำวิจัยเพื่อหารายละเอียดเพิ่มเติมว่าเนื้อหาของหลักสูตรควร ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงราย. รายงานการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษา และการท่องเที่ยว พ.ศ. 2542:จังหวัดเชียงราย. เชียงราย:สำนักงานสถิติ
จังหวัดเชียงราย , 2542.

วัตถุประสงค์ในการสำรวจครั้งนี้คือ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษา การกีฬาและการท่องเที่ยวสำหรับให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น มีข้อมูลสถิติที่จะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และส่งเสริมงานด้านการศึกษา การกีฬาและการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด โดยรวมประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ แผนการสุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นแบบ STRATIFIED THREE-STAGE SAMPLING โดยมีเขตการปกครองเป็นสตราตัม ชุมชนอาคาร(ในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน(ในเขตสุขาภิบาล หรือนอกเขตเทศบาล-สุขาภิบาล) เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง ครั้วเรือนส่วนบุคคล เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สอง และสมาชิกในครั้วเรือนส่วนบุคคลที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่สาม การเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติ ใช้วิธีส่งพนักงานแจกจ่ายไปสัมภาษณ์สมาชิกในครั้วเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่ตกเป็นตัวอย่างในครั้วเรือนละ 1 คน โดยให้กระจายตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ตามการปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูล คือระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน ถึง 20 ธันวาคม 2542 และเสนอผลการสำรวจในระดับจังหวัด ภาคและประเทศ ในรูปอัตราร้อยละ

ความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยว ผลการสำรวจสามารถสรุปได้ดังนี้คือ ในด้านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ผลการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยจัดแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเป็นกลุ่มๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวภายในจังหวัดเชียงราย พบว่ามีผู้เห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าวประมาณร้อยละ 98.6 และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วย ประมาณร้อยละ 1.4 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่า คิดว่าวันหยุดสุดสัปดาห์เป็นช่วงเวลาสั้นเกินไปและประเทศกำลังอยู่ในภาวะเศรษฐกิจไม่ดีด้วยเป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในจังหวัดเชียงราย พบว่าประชาชนที่เห็นว่ามียกนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มีร้อยละ 61.4 มาเที่ยวเท่าเดิมมีร้อยละ 14.2 และมาเที่ยวน้อยลงมีร้อยละ 13.3 ทั้งนี้มีผู้ที่ไม่แสดงความเห็นร้อยละ 11.1 สำหรับสิ่งที่ช่วยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวในจังหวัดเชียงรายมากขึ้น 3 อันดับแรก คือ แหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมประเพณี และสินค้าพื้นเมือง จากผลการสำรวจพบว่าสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร และประชาชนต้องการให้มีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด คือ อุทยาน และวนอุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้ประชาชนยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเพื่อให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ดัง

นี้ ควรปรับปรุงสถานที่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ต้องมีการประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวให้มากขึ้น และควรปรับปรุงสถานที่จอดรถ เป็นต้น สำหรับแผนการที่จังหวัดจะจัดเก็บเงินค่าเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งเพื่อนำเงินมาพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนั้น มีประชาชนประมาณ 1 ใน 2 หรือร้อยละ 54.3 เห็นด้วย และแหล่งท่องเที่ยวที่เห็นควรจะให้มีการเก็บเงินค่าเที่ยวชม 3 อันดับแรก ได้แก่ อุทยาน วนอุทยานแห่งชาติ น้ำตกต่างๆในชุมชน และพระธาตุพุทธสถาน สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินค่าเข้าเที่ยวชม มีร้อยละ 45.7 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่า จะทำให้นักท่องเที่ยวลดลง ประชาชนไม่มีเงินจ่าย และงบประมาณค่านี้นี้ควรเป็นของรัฐ เป็นต้น และสำหรับความคิดเห็นด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จากผลการสำรวจพบว่า ประชาชนร้อยละ 97.6 คิดว่า งบประมาณสำหรับใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด ซึ่งนอกจากได้รับจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว ควรจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินอุดหนุนของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวนี้ร้อยละ 0.5 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่างบประมาณของหน่วยราชการท้องถิ่นมีน้อยอยู่แล้วควรให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยรับผิดชอบเอง เป็นต้น แต่ทั้งนี้ผู้ที่ไม่ให้ความเห็นร้อยละ 1.9 สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสภาพของสถานที่ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายที่ได้เคยไปเที่ยวมาแล้ว สรุปได้ว่า คอยดู ประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดี มีร้อยละ 45.8 ที่เห็นว่าควรปรับปรุง มีร้อยละ 4.2 ซึ่งควรปรับปรุงสถานที่จอดรถ ค่าบัตรผ่านประตูซึ่งแพงเกินไป เป็นต้น และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมาก มีร้อยละ 50.0 คอยแม่สลอง ประชาชนประมาณร้อยละ 74.0 เห็นว่าคอยแม่สลองมีสภาพดี ที่เห็นว่าควรปรับปรุง มีร้อยละ 10.5 ซึ่งควรปรับปรุงเกี่ยวกับความสะอาด การมีร้านค้าขายของที่ระลึกควรมีมากขึ้น เป็นต้น และประชาชนที่เห็นว่าสภาพดีมาก มีร้อยละ 15.5 สามเหลี่ยมทองคำ ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 76.2 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ที่เห็นว่าควรปรับปรุง มีร้อยละ 21.3 ควรปรับปรุงด้านความสะอาด และการขาดเจ้าหน้าที่ดูแล เป็นต้น และผู้ที่มีสภาพดีมาก มีร้อยละ 2.5 อุทยาน วนอุทยานแห่งชาติ ประชาชนประมาณร้อยละ 58.8 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ควรปรับปรุง มีร้อยละ 37.4 ซึ่งควรปรับปรุงเกี่ยวกับความสะอาด สถานที่พักและการคมนาคมไม่ค่อยสะดวก เป็นต้น และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมาก มีเพียงร้อยละ 3.8 บริเวณแนวพรมแดน เช่น แม่สาย ประชาชนประมาณ 3 ใน 4 หรือร้อยละ 75.1 เห็นว่า มีสภาพที่ดี ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 22.6 ประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมาก มีเพียงร้อยละ 2.3 น้ำตกต่างๆในชุมชน-ประชาชนประมาณร้อยละ 44.5 เห็นว่ามีสภาพที่ดี ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 53.7 และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 1.8 พระธาตุ พุทธสถาน-ประชาชนที่เห็นว่าสภาพดีมีประมาณร้อยละ 60.7 ส่วนที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 30.2 และที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีร้อยละ 9.1 หาดเชียงราย-ประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมีร้อยละ 57.2 ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 40.4 และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมีร้อยละ 46.5 ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีสูงถึงร้อยละ 50.4 และประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 3.1 ภูเขาและ

คอยต่างๆในบริเวณชุมชน-ประชาชนที่เห็นว่ามีสภาพดีมีร้อยละ 53.4 ที่เห็นว่าควรปรับปรุงมีร้อยละ 45.2 และที่เห็นว่ามีสภาพดีมากมีเพียงร้อยละ 1.4

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สำนักงานสถิติจังหวัดชลบุรี. รายงานการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยว พ.ศ. 2542 : จังหวัดชลบุรี. ชลบุรี : สำนักงานสถิติ จังหวัดชลบุรี, 2543.

การสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น หรือทัศนคติของประชาชนต่อการศึกษ การกีฬา และการท่องเที่ยว สำหรับให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นมีข้อมูลสถิติที่จะนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนา และส่งเสริมงานด้านการศึกษา การกีฬา และการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด โดยสุ่มรวมประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั่วประเทศ แผนการสุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นแบบ Stratified three – stage sampling โดยมีเขตการปกครองเป็นสตราตัม ชุมชมอาคาร (ในเขตเทศบาล) และหมู่บ้าน (ในเขตสุขาภิบาลหรือนอกเขตเทศบาล – สุขาภิบาล) เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่หนึ่ง คราวเรือนส่วนบุคคล เป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 2 และสมาชิกในครัวเรือนส่วนบุคคลที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปเป็นหน่วยตัวอย่างขั้นที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติใช้วิธีส่งพนักงานแจ้งนัดไปสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่ตกเป็นตัวอย่างครัวเรือนละ 1 คน โดยให้กระจายตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ระยะเวลาการรวบรวมข้อมูลคือ วันที่ 20 พฤศจิกายน ถึง 20 ธันวาคม 2542 และเสนอผลการสำรวจในระดับจังหวัด ภาค และประเทศในรูปอัตราร้อยละ

ผลการสำรวจความคิดเห็นด้านการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ สามารถสรุปได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี ความคิดเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยจัดแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเป็นกลุ่มๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวภายในจังหวัดชลบุรี พบว่า มีผู้ที่เห็นด้วยกับแนวคิดดังกล่าวประมาณร้อยละ 93.2 และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยประมาณร้อยละ 6.75 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่าชอบแหล่งท่องเที่ยวต่างกัน ไม่เป็นส่วนตัวและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เป็นต้น ประชาชนร้อยละ 39.2 เห็นว่ามีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาเที่ยวจังหวัดชลบุรีเพิ่มขึ้น สำหรับสิ่งที่ช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวจังหวัดชลบุรีมากขึ้น 3 อันดับแรกคือแหล่งท่องเที่ยว 86.30 วัฒนธรรมประเพณี 52.71 สินค้าพื้นเมือง 50.72 จากผลการสำรวจพบว่าสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร และประชาชนต้องการให้มีการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดคือ เขาสามมูข ชายหาดบางแสน เกาะลอย นอกจากนี้ประชาชนยังได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการพัฒนา ปรับปรุง สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ดังนี้ ความสะอาด ความมีระเบียบเรียบร้อย ขยะ การจอดรถและคมนาคมไม่สะดวก ร้านขายสินค้า อาหารที่มีราคาแพง เป็นต้น สำหรับแผนการที่จังหวัดอาจจะจัดเก็บเงินค่าเข้าเที่ยวชมเพิ่มเติมในสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่ง เพื่อนำเงินมาพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนั้น มีประชาชนประมาณ 1 ใน 2 หรือร้อยละ 42.50 เห็นด้วยและแหล่งท่องเที่ยว

เที่ยวที่เห็นควรจะให้มีการเก็บเงินค่าเที่ยวชม 3 อันดับแรก ได้แก่ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว สวนเสือศรีราชา สวนนงนุช สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินค่าเที่ยวชมมีร้อยละ 57.50 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่านักท่องเที่ยวจะลดน้อยลง และขณะนี้เศรษฐกิจที่ตกต่ำ ปัจจุบันก็เก็บอยู่แล้ว แพงเกินไป ทำให้นักท่องเที่ยวเสียเงินเพิ่มขึ้น เป็นต้น สำหรับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จากผลการสำรวจพบว่า ประชาชนประมาณร้อยละ 88.15 คิดว่างบประมาณสำหรับใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด ซึ่งนอกจากได้รับจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว ควรจะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากเงินอุดหนุนของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น และมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องดังกล่าวนี้ ร้อยละ 1.81 ซึ่งได้ให้เหตุผลว่าส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอ ควรนำเงินไปพัฒนาหมู่บ้านดีกว่า เป็นต้น แต่ทั้งนี้ก็มีผู้ไม่ให้ความเห็นอยู่ร้อยละ 10.04 นอกจากนี้ยังมีการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัด โดยเป็นความคิดเห็นที่มีต่อสภาพของสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรีที่ได้เคยไปเที่ยวมาแล้ว ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าสถานที่ท่องเที่ยวเช่น บางแสน พัทยา สวนสัตว์เปิดเขาเขียว สวนเสือศรีราชา สวนนงนุชยังมีสภาพที่ดี

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

บงกช หงษ์คำมี. ความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว. กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2542.

วัตถุประสงค์ในการศึกษามีดังนี้ ศึกษาเงื่อนไขทางการเมือง เศรษฐกิจ กฎหมาย
โดยเฉพาะนโยบายของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
โดยเน้นความร่วมมือระหว่างประเทศไทย-ลาว ศึกษาความร่วมมือไทย-ลาวในอุตสาหกรรม
ท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เกี่ยวกับลักษณะองค์ประกอบและกลไกความ
ร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และปัญหาอุปสรรคในความร่วมมือดังกล่าว และแนวทางในการ
ส่งเสริมความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว การศึกษาในพื้นที่เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และใช้การ
สัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ภาครัฐบาลและภาคเอกชน โดยมีขอบเขตการวิจัยคือ ศึกษาข้อมูล
ความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว ในปี พ.ศ. 2533-2540 สถานที่เก็บข้อมูลในประเทศไทยคือ กรุงเทพฯ ขอนแก่น
อุดรธานี หนองคาย มุกดาหาร นครพนม และอุบลราชธานี และในสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาวคือ เวียงจันทน์ หลวงพระบาง สหวันนะเขต และป่าสัก

ความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย-ลาว อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือใหญ่
คือ กรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน กรอบความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวของ
อนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง และความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

ความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยว ระหว่างประเทศไทย กับสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาวจะมี 3 รูปแบบคือ 1) ความร่วมมือในระดับรัฐบาลกับรัฐบาล ซึ่งมีการ
ท่องเที่ยวแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นกลไกหลักในความร่วมมือในระดับ
ประเทศ ในระดับท้องถิ่นจะมีความร่วมมือในด้านการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดและแขวง มีผู้ว่า
ราชการจังหวัด และเจ้าแขวงเป็นประธาน โดยมีคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนว
ชายแดน และการประชุมปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการของผู้ว่าราชการจังหวัด เจ้าแขวง และ
คณะทำงานเฉพาะกิจด้านต่างๆ เป็นกลไกในการทำงาน 2) ความร่วมมือระหว่างเอกชนไทยกับ
รัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่มี 2 ลักษณะคือ 2.1) การที่เอกชนไทยเข้าไปลงทุน
ในกิจการด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2.2) เอกชนไทย
(นักธุรกิจชายแดนหรือประธานชมรมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดชายแดน) ร่วมมือกับบริษัทท่องเที่ยวที่
เป็นของรัฐบาลลาว และบริษัทท่องเที่ยวที่เป็นของรัฐบาลเวียดนาม ร่วมมือกันสำรวจเส้นทางท่องเที่ยว

เที่ยว ในไทย ลาว และเวียดนาม ในอนาคตจะมีการร่วมมือกันในการทำธุรกิจท่องเที่ยว 3 ประเทศ ร่วมกัน 3) ความร่วมมือระหว่างเอกชนไทยและเอกชนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในรูปแบบร่วมมือกันทำธุรกิจท่องเที่ยว โดยบริษัทท่องเที่ยวไทยและบริษัทท่องเที่ยว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ลงนามเป็นคู่สัญญาที่จะส่งนักท่องเที่ยวให้แก่นัก

ความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย-ลาว ทั้งในระดับรัฐบาลและในระดับท้องถิ่นการดำเนินงานร่วมกันเป็นไปค่อนข้างดี ส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวทำให้เกิดความสะดวกและประหยัดในการเดินทางท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพิ่มขึ้น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวปรับตัวได้ค่อนข้างเร็วในด้านการท่องเที่ยวในช่วงปี 2541 ได้ปรับเปลี่ยนกฎระเบียบการเข้าเมือง ให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้โดยอิสระไม่ต้องมีการค้ำประกันเป็นต้น สิ่งเหล่านี้ได้เอื้ออำนวยต่อความร่วมมือในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย-ลาวค่อนข้างมาก ไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีแผนความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวประจำปีตั้งแต่ปี 2535 เป็นต้นมา และมีผลงานสามารถบรรลุตามแผนที่วางไว้ได้ ประเทศไทยมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรขององค์การท่องเที่ยวแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีความผูกพันที่ดีต่อกัน มีความเข้าอกเข้าใจกัน สามารถเข้าใจสภาพแวดล้อมและข้อจำกัดของแต่ละประเทศได้ดี นับว่าความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวไทย-ลาว จะเป็นความร่วมมือที่ดีที่สุดที่จะเป็นหัวหอกนำไปสู่ความร่วมมือที่ดีระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในด้านอื่นๆ ต่อไป

LOCATION(S): CU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

พีระพล คคบัว. การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด
เชียงใหม่. เชียงใหม่ : ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

การสัมภาษณ์ภาคสนามจำนวน 178 คน เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง
ศูนย์ข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยว ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ สำหรับความจำเป็นของการมีศูนย์ข้อมูล พบ
ว่า มัคคุเทศก์ส่วนใหญ่เห็นว่าศูนย์ข้อมูลฯ มีความจำเป็นมากที่สุดและจำเป็นมากถึงร้อยละ 93.8
ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งน่าจะเป็นข้อมูลที่เมื่อพิจารณาจากเหตุผลของความต้องการให้มี
การตั้งศูนย์ข้อมูลฯ จนพบว่าเกิดจากอุปสรรคในการค้นหาข้อมูล ไม่สามารถหาข้อมูลได้ครบถ้วน
ตามต้องการ (ร้อยละ 97.6 ของผู้ตอบแบบสอบถาม) นอกจากนี้ข้อมูลที่มีอยู่ก็มักจะล้าสมัย หรือไม่
มีภาษาที่ตรงต่อความต้องการ ทั้งนี้เพราะแหล่งที่บริการข้อมูลที่มีมัคคุเทศก์ไปค้นหาข้อมูลปกติ
แล้วจะเป็นแหล่งที่บริการข้อมูลที่ให้บริการข้อมูลทั่วไปในทุกๆ ด้าน คือห้องสมุดหรือร้านหนังสือ
ต่างๆ ถึงแม้ว่าในบางครั้งมัคคุเทศก์จะพยายามขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสถาบันทาง
วิชาการ ก็มักจะไม่ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ หรือมักจะไม่ได้มีการรวบรวมไว้ในลักษณะที่พร้อม
บริการ และเนื่องจากข้อมูลที่มีมัคคุเทศก์ต้องการนั้นมีหลายด้านและหลายภาษาแตกต่างกันไป การ
จะได้ข้อมูลจากแหล่งเดียวกันที่เก็บไว้เป็นระบบจึงเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก ดังนั้น ถ้าจะให้ได้ข้อ
มูลมากพอหรือครบถ้วนตามต้องการก็มักจะต้องเสียเวลารวบรวมเองเป็นเวลานาน และส่วนใหญ่ก็
มักจะเป็นข้อมูลภาษาไทย จึงจำเป็นต้องนำมาแปลเอง ซึ่งบางครั้งก็เป็นศัพท์เทคนิค หรือศัพท์
เฉพาะทางซึ่งมัคคุเทศก์ขาดความรู้ การตั้งศูนย์ข้อมูลจึงมีความจำเป็นมากในความคิดของมัคคุเทศก์
เพราะนอกจากประหยัดเวลาในการค้นแล้ว ข้อมูลต่างๆ น่าจะมีการพัฒนาให้ทันสมัย (เช่น ข้อมูล
แหล่งบันเทิง, แผนที่) รวมทั้งเป็นข้อมูลที่ได้รับการพัฒนาหรือแปลอย่างถูกต้องโดยผู้รู้ ดังนั้นศูนย์
ข้อมูลจึงไม่ได้เป็นที่ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยว แต่ต้องทำหน้าที่จัดระบบแปลให้
เป็นภาษาที่ถูกต้อง และต้องปรับปรุงให้ข้อมูลมีความทันสมัยอยู่เสมอ ถ้าขาดลักษณะเหล่านี้ไปศูนย์
ข้อมูลฯ ก็จะเป็นเพียงห้องสมุดเฉพาะทางเท่านั้น

ข้อที่น่าสังเกตคือ จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75) อยู่ใน
อาชีพมัคคุเทศก์ต่ำกว่า 5 ปี ฉะนั้นความรอบรู้และทักษะทางวิชาชีพคงจะมีไม่มากพอ การมีแหล่ง
ข้อมูลที่จะช่วยเพิ่มความรู้ในวิชาชีพจึงน่าจะมีค่าจำเป็นค่อนข้างมาก และถ้าเป็นข้อเท็จจริงที่ว่า
คนที่อยู่ในวิชาชีพมัคคุเทศก์มักจะอยู่กับอาชีพนี้ไม่นานคือทำได้ระยะหนึ่งแล้วจะเปลี่ยนอาชีพ ก็ยัง
มีความจำเป็นอย่างมากในการมีศูนย์ข้อมูลเพื่อเป็นส่วนเสริมความรู้ในทางอาชีพ เพราะการถ่าย
ทอดองค์ความรู้ระหว่างคนในองค์กรไม่อาจเกิดขึ้นได้ เพราะขาดบุคคลที่มีทักษะทางวิชาชีพอยู่ใน
วงการอาชีพนี้ รวมทั้งบริษัททัวร์ไม่สามารถทำหน้าที่นี้ได้เพราะลักษณะทางการประกอบธุรกิจไม่

เอื้ออำนวย ดังนั้นจะหวังให้บริษัททั่วไปไปสู่ Learning Organization คงจะเป็นไปได้ยาก เพราะโดยทั่วไปมีทัศนคติที่มีทั้งลักษณะ freelance และเปลี่ยนบริษัทบ่อยก็เป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทัศนคติก็จำเป็นต้องพึ่งตัวเองทางด้านการพัฒนาวิชาชีพ ดังนั้นการมีศูนย์ข้อมูลน่าจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยได้ และสำหรับลักษณะของการบริการข้อมูลที่ต้องการ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการข้อมูลเหล่านี้มากที่สุดตามลำดับคือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดเชียงใหม่ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แผนที่และเส้นทางคมนาคม ข้อมูลเกี่ยวกับชาวเขา วัฒนธรรม ประเพณีล้านนา กฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและโบราณสถาน ในส่วนข้อมูลจังหวัดอื่นๆ ข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการมากที่สุดตามลำดับ คือ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และสุโขทัย

ทางด้านภาษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการมากที่สุดคือภาษาอังกฤษ คือ มีความต้องการคิดเป็นร้อยละ 81.3 ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความรู้ทางภาษาของมัคคุเทศก์และนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ

ในส่วนของรูปแบบของข้อมูลที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการเรียงลำดับ คือการบริการในรูปแบบแผ่นพับเอกสาร สิ่งพิมพ์ รวมทั้งมีบริการส่งข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบจดหมายข่าวและต้องการให้มีบริการช่วยค้นคว้าด้วย ในส่วนของการให้บริการข้อมูลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการไม่มากนัก ทั้งนี้สอดคล้องกับข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีทักษะค่อนข้างน้อย รวมทั้งอุปกรณ์ทางด้านคอมพิวเตอร์ของสำนักงานไม่เอื้ออำนวยนัก อย่างไรก็ตามปัจจุบันอุปกรณ์คอมพิวเตอร์มีราคาถูกลง และโปรแกรมต่าง ๆ ถูกออกแบบให้ง่ายขึ้น อาจจะเพิ่มแรงจูงใจให้ผู้อยู่ในวิชาชีพมัคคุเทศก์สนใจที่รับบริการในรูปแบบของข้อมูล electronic data มากขึ้น เพราะสะดวกโดยเฉพาะในระบบ internet ซึ่งสามารถส่งผ่านข้อมูลทั้งภาพและตัวอักษร รวมทั้งเสียงได้อย่างสะดวก อย่างไรก็ตามการพัฒนาข้อมูลในรูปแบบ electronic แม้จะมีการพัฒนาฐานข้อมูล ยังต้องลงทุนสูงถ้าต้องการทำให้ข้อมูลทันสมัย กล่าวโดยสรุป จากข้อมูลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่อยู่ในวงการวิชาชีพมัคคุเทศก์มีความต้องการให้มีศูนย์ข้อมูลที่จะให้บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว เพราะข้อมูลดังกล่าวจะมีส่วนอย่างมากในการพัฒนาความรู้และทักษะในวิชาชีพนี้ให้มีสูงและมีมาตรฐานมากขึ้น และถ้าประเทศไทยซึ่งมีรายได้จากการท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับต้นๆ ก็ควรจะส่งเสริมให้มีศูนย์ข้อมูลฯที่ให้นักท่องเที่ยวได้รับบริการที่คุ้มค่าและมีมาตรฐาน ในช่วงต้นของการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอาจจะเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลในรูปแบบสิ่งพิมพ์ก่อน จากนั้นจึงค่อยพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนรูปเป็นศูนย์ที่ให้บริการข้อมูลในรูปแบบ electronic data ด้วย เพราะนอกจากมีความสะดวกและประหยัดในแง่ของผู้ใช้บริการแล้ว ข้อมูลในรูปแบบนี้ยังสามารถขยายขอบเขตของการบริการได้กว้างขวาง รวมทั้งเพิ่มกลุ่มผู้ใช้บริการ (end user) ให้มีความหลากหลายมากขึ้นด้วย โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่จะต้องรับข้อมูลจากมัคคุเทศก์ คือกลุ่มนักท่องเที่ยว ก็สามารถเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้อย่างสะดวก อันจะทำให้ผู้ที่อยู่ในวิชาชีพมัคคุเทศก์จำเป็นต้องกระตือรือร้นมากขึ้น ในการพัฒนาตนเองตามไปด้วย ดังนั้นแม้ว่า

การลงทุนในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลในรูปแบบ electronic data จะใช้ต้นทุนที่สูง แต่ก็ให้ประโยชน์คุ้มค่ามาก

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

นิตยา ประพุดกิจ. รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินผลความสำเร็จของผู้จบการศึกษา และความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี. เพชรบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี, 254?

วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อติดตามผลและประเมินผลความสำเร็จของผู้จบการศึกษาวินิจฉัยการท่องเที่ยวจากสถาบันราชภัฏเพชรบุรี และ 2) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวของนายจ้างหรือหัวหน้างาน และผู้จบการศึกษาสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ผู้จบการศึกษาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวระหว่างปี พ.ศ. 2530 ถึง พ.ศ. 2539 จำนวน 206 คน และนายจ้าง หรือหัวหน้างานจำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม 2 ชุด สำหรับผู้จบการศึกษาและนายจ้าง หรือหัวหน้างาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าไคสแควร์ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ของ Duncan

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1) ผู้จบการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีตำแหน่งหน้าที่รายได้ ความพอใจในอาชีพ และความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน แต่มีลักษณะการได้งานแตกต่างกันทั้งระดับ .05 2) ผู้จบการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีมีลักษณะการได้งานตำแหน่ง หน้าที่ ความพอใจในอาชีพ และความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันแต่มีรายได้แตกต่างกัน คือผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีรายได้สูงกว่าผู้จบการศึกษาระดับอนุปริญญา 3) ผู้จบการศึกษาที่มีระยะเวลาทำงานแตกต่างกัน มีลักษณะการได้งานและความพอใจในอาชีพไม่แตกต่างกัน แต่มีความแตกต่างกันในด้านตำแหน่งหน้าที่ รายได้ และความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวที่ระดับ .01 .001 และ 01 ตามลำดับ ผู้ที่เพิ่งจบการศึกษาก็ได้ตำแหน่งเป็นผู้ปฏิบัติงานมากกว่าเป็นหัวหน้างาน มีรายได้สูงกว่าและมีความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวสูงกว่าผู้จบการศึกษาในระยะแรกๆ 4) นายจ้างหรือหัวหน้างานมีความต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยวไม่แตกต่างจากผู้จบการศึกษา โดยมีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักศึกษาวินิจฉัยการท่องเที่ยวควรได้รับการพัฒนาด้านบุคลิกภาพมากที่สุด

ข้อเสนอแนะที่นายจ้างหรือหัวหน้างานได้เสนอมาตรงกันเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ ความต้องการให้สถาบันพัฒนาด้านความรู้และทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาวินิจฉัยการท่องเที่ยวให้มากขึ้นอีก เนื่องจากภาษาอังกฤษสามารถใช้งานได้กว้างขวาง และใช้มากกว่าภาษาอื่นๆ นอกจากนี้ยังเสนอแนะว่าควรปลูกฝังทัศนคติและสร้างนิสัยรักงานบริการให้แก่ นักศึกษาสาขานี้ อย่างจริงจัง นักศึกษาควรฝึกการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง มีความรู้ ความเข้าใจวัฒนธรรมไทยอย่างถ่องแท้ การเชิญวิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับรายวิชามาบรรยาย ควรฝึกการใช้เครื่องมือ

ต่างๆ และควรฝึกงานในโรงแรมทุกปีในช่วงปีภาคเรียน สำหรับข้อเสนอแนะในการนำไปใช้คือ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี โดยเฉพาะผู้บริหารและผู้สอนในโปรแกรมวิชาการท่องเที่ยว ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้พัฒนาโปรแกรมที่สามารถสนองความต้องการของตลาดแรงงานรวมทั้งผู้เรียนด้วย โดยพิจารณาจากรายละเอียดของโปรแกรมทั้ง 6 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านหลักสูตร การคัดเลือกนักศึกษา การเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ บุคลิกภาพนักศึกษา และความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้การผลิตบัณฑิตสาขานี้เป็นที่ต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักบริการวิชาการ. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการวิเคราะห์ทิศทางการลงทุนธุรกิจท่องเที่ยวในเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้คือ เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการลงทุนเศรษฐกิจและสังคม พร้อมทั้งทิศทางและรูปแบบการลงทุนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย และเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ สังคม และการจ้างงาน ในพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจตามนโยบายรัฐบาล โดยมีเป้าหมายในการศึกษาคือ 1) ศึกษาศักยภาพโอกาส ทิศทางการลงทุน และวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการลงทุนของธุรกิจท่องเที่ยวต่างๆ ที่กำหนดไว้ในเขตจังหวัดที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย 2) กำหนดแนวทางและขั้นตอนการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยวในพื้นที่เป้าหมายให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว และการพัฒนาของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 3) ศึกษาภาวะการตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดเป้าหมาย พร้อมทั้งพยากรณ์แนวโน้มในอนาคต และกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมทางการตลาด โดยมีพื้นที่เป้าหมายในการศึกษา คือ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย คือ สงขลา ยะลา นราธิวาส ปัตตานี และสตูล เป็นเป้าหมายหลักและครอบคลุมพื้นที่โครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย

ขอบเขตในการศึกษามีดังนี้ คือ 1) สำรวจ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่เป้าหมาย ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ทั้งกรณีปกติและกรณีที่มีผลตามข้อตกลง AFTA เมื่อมีผลบังคับใช้ 2) ประเมินศักยภาพของการพัฒนาและลงทุนในอนาคตในด้านต่อไปนี้คือ จิตความสามารถทางกายภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ตลอดจนถึงขีดจำกัด อุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยว ศักยภาพ ทำเลที่ตั้งอันเหมาะสมของธุรกิจการลงทุน และปัจจัยความพร้อมด้านต่างๆ ความเชื่อมโยงของโครงข่ายคมนาคมขนส่งต่างๆ ในพื้นที่เป้าหมายที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน สภาพการแข่งขัน การพึ่งพาเกื้อกูล การสนับสนุนและทดแทนกันและกันของธุรกิจท่องเที่ยวประเภทต่างๆ ในจังหวัดพื้นที่โครงการทั้งในอดีต ปัจจุบัน และพยากรณ์สภาพดังกล่าวต่อไปอีก 20 ปี 3) ศึกษาและวิเคราะห์ตลาดการท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากด้านอุปสงค์และอุปทานในรายละเอียด ดังนี้ จำนวนนักท่องเที่ยว ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และเสนอแนะกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการตลาดในพื้นที่เป้าหมาย ทั้งนี้โดยให้พยากรณ์แนวโน้ม ความน่าจะเป็นของตลาดการท่องเที่ยวในอนาคต 20 ปี 4) วิเคราะห์ความเป็นไปได้ในทางเศรษฐกิจโดยส่วนรวม และผลตอบแทนของการลงทุนในธุรกิจ ดังต่อไปนี้ กิจการเดินเรือโดยสารเพื่อการท่องเที่ยว กิจการโรงแรมสำหรับอิสลามิกชน กิจการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ กิจการรถทัวร์โดยสารระหว่างประเทศ การจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์บนเกาะตะรุเตา และกิจการท่องเที่ยวโดยทั่วไป 5) สำรวจ

วิเคราะห์ทัศนคติของประชาชนในพื้นที่ ส่วนราชการและภาคเอกชนในแง่ผลกระทบโครงการ 6) จัดลำดับความสำคัญ ขั้นตอน และระยะเวลาที่เหมาะสมของการลงทุนแต่ละประเภทในพื้นที่เป้าหมาย และ 7) ศึกษากฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ทั้งในประเทศและของต่างประเทศ เพื่อนำมาในโครงการคือมาเลเซีย และอินโดจีน ประกอบข้อเสนอในกรณีที่น่าสนใจลงทุนต่างชาติสนใจจะลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งพิจารณาผลดี ผลเสียของการพิจารณากำหนดให้ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเขตส่งเสริมการลงทุนพิเศษ

ผลที่จะได้รับจากการศึกษาคือ การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการลงทุนทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความเหมาะสม รวมทั้งข้อเสนอแนะทางเลือกสำหรับนักลงทุน และผลการจัดลำดับความสำคัญ ขั้นตอน และระยะเวลาการลงทุนแต่ละพื้นที่ที่เหมาะสม

LOCATION(S): CU LIBRARY

: RU LIBRARY

: CMU LIBRARY

: MU LIBRARY

: NIDA LIBRARY

: SU LIBRARY

: NARESUAN LIBRARY

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ศูนย์บริการวิชาการ. รายงานขั้นสุดท้ายการศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการพัฒนาธุรกิจน้ำพุร้อนสันกำแพง. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยคือ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบของกิจการ และการบริหารจัดการโครงการ และเพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบของการพัฒนาโครงการต่อสภาพแวดล้อม โดยการพัฒนายังต้องมีความสอดคล้องและกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมของโครงการ สำหรับวิธีการศึกษาวิจัยมีดังนี้คือ สํารวจพื้นที่โครงการจริงและแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ใกล้เคียงทั้งที่จะมาช่วยเสริมและเป็นคู่แข่งกัน รวบรวมข้อมูลทางการตลาดและข้อมูลทางภูมิสถาปัตยกรรม สาธารณูปโภค ระบบถนน และโทรคมนาคม จัดทำแบบสอบถามคนที่เข้าไปใช้บริการในน้ำพุร้อน และคนที่ไม่ได้เข้าไปใช้บริการ ศึกษาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวน้ำพุร้อนในประเทศและต่างประเทศ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลแล้วก็นำเสนอความเป็นไปได้ทางการตลาด (SWOT Analysis) และเสนอแผนทางการตลาด แนวทางในการปรับปรุงพื้นที่ เสนอแนะทางเลือกการดำเนินธุรกิจเปรียบเทียบผลตอบแทนและความเป็นไปได้ด้านการเงิน และเสนอแนะแนวทางและแผนการนำไปใช้ปฏิบัติจริง

ยุทธศาสตร์ของการพัฒนาสรุปได้ดังนี้ จากผลการศึกษาวิจัยแหล่งท่องเที่ยวพุร้อน และ SPA Resort ทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิเช่น City of SPA ประเทศเบลเยียม เมือง Beppu Kysuhu ประเทศญี่ปุ่น และ Rotorau ประเทศนิวซีแลนด์ และผลการศึกษาสอบถามความคิดเห็นทั้งจากผู้ที่เคยไปและผู้ที่ไม่เคยไปน้ำพุร้อนสันกำแพง พบว่าส่วนใหญ่อยากไปเมื่อได้เห็นตัวอย่างภาพน้ำพุร้อนสันกำแพง และการพัฒนาธุรกิจน้ำพุร้อนสันกำแพง ควรเน้นความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมให้มากที่สุด โดยแนวทางการพัฒนาแบ่งได้เป็น 3 ประเด็นใหญ่ๆ คือ 1) การพัฒนาให้เป็น Health and spa resort ที่ได้มาตรฐาน 2) การพัฒนาสวนสมุนไพร เพื่อให้คนไทยสำนึกเรื่องธรรมชาติบำบัด และสามารถนำแนวคิดการรักษาตนเองไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น 3) การพัฒนาภูมิสถาปัตยกรรมและสิ่งก่อสร้างให้กลมกลืนกับธรรมชาติ และสามารถเป็นแบบอย่าง หรือใช้อบรมแนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco - tourism)

ผลการวิเคราะห์ด้านการเงิน สำหรับการพัฒนาธุรกิจน้ำพุร้อนให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว พบว่ามีผลตอบแทนการลงทุน (ROI) เป็น ร้อยละ -29 ร้อยละ -32 ร้อยละ-34 เมื่อพัฒนาให้เป็น Health and spa resort ที่ได้มาตรฐานสากลขนาด 30 50 และ 70 ห้องตามลำดับ เหตุผลสำคัญที่ทำให้โครงการดังกล่าวมีผลตอบแทนการลงทุนเป็นลบ ก็เนื่องจากระดับราคาที่พักและการให้บริการในด้านต่างๆ เป็นระดับราคาที่ต่ำเมื่อเทียบกับ Health and spa resort ระดับโลกอื่นๆ เช่น

ชีวาศรม หรือแหล่งท่องเที่ยว SPA Resort ที่มีชื่อเสียงในเบลเยียม เยอรมัน และสวิตเซอร์แลนด์ และข้อจำกัดด้านการตลาดที่มีอัตราการเข้าพัคดี แต่สำหรับผลตอบแทนโดยอ้อมของโครงการ นอกเหนือจากผลตอบแทนที่นักท่องเที่ยวจะได้รับจากความเพลิดเพลิน และเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและความแปลกของการเกิดน้ำพุร้อน การผนวกเอาแนวคิดในการรักษาตนเองแบบธรรมชาติบำบัด ซึ่งเป็นทิศทางและแนวทางที่คณะที่ปรึกษาได้นำเสนอ ก่อให้เกิดผลตอบแทนโดยอ้อมของการเผยแพร่แนวคิดและความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติบำบัดและสมุนไพรทุกด้าน

จากการวิเคราะห์ผลการลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อมต่างๆ ข้างต้น คณะที่ปรึกษา มีข้อเสนอแนะแนวทางในการลงทุนเป็น 3 แนวทางคือ

แนวทางที่ 1 คือการตัดสินใจลงทุนตามแนวทางของ Case 0 และ Case 1 ซึ่งใช้เงินลงทุนไม่เกิน 7 ล้านบาท มีผลตอบแทนด้านการเงิน (โดยตรง) และผลตอบแทนโดยอ้อมที่คุ้มค่าการลงทุน ในแนวทางที่ 1 นี้ คณะที่ปรึกษาเสนอแนะให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสหกรณ์หมู่บ้านสันกำแพงจัดตั้ง จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลถูกต้องตามกฎหมาย และใช้เงินลงทุนใน ส่วนที่เกิดรายได้เป็นหลักก่อน เช่น การสร้างที่พักเพิ่มเติม การสร้างห้องประชุม และศูนย์ธรรมชาติบำบัด และของบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐ หรือธุรกิจเอกชนขนาดใหญ่ เพื่อนำมาพัฒนาใน ส่วนที่ไม่ได้ก่อให้เกิดผลตอบแทน โดยตรง เช่น สวนหย่อม สวนสมุนไพร บ่อน้ำพุร้อน เป็นต้น

แนวทางที่ 2 จากการวิเคราะห์การลงทุนใน Case 2a 2b และ 2c หากพิจารณาจาก ผลตอบแทนของการลงทุน และข้อจำกัดที่มีอยู่จะเห็นว่าการลงทุนต้องใช้เงินลงทุนระหว่าง 23 – 48 ล้านบาท (ตามขนาดของโครงการ) มีความเสี่ยงมาก และผลตอบแทนไม่คุ้มการลงทุน ดังนั้นหาก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสหกรณ์ต้องการพัฒนาน้ำพุร้อนให้เป็น World Class Spa Resort ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและคนไทยได้ คณะที่ปรึกษาเห็นว่าควรเชิญนักลงทุนที่เป็นมืออาชีพ มีเงินทุน บุคลากร และเทคโนโลยีเข้ามาลงทุน โดยประเมินมูลค่าปัจจุบันของธุรกิจซึ่งต้อง ไม่ต่ำกว่า 10 ล้านบาท และแปลงเป็นหุ้น เปิดโอกาสให้สามารถทำธุรกิจได้อย่างเต็มที่ และสามารถ ดำเนินธุรกิจให้มีผลตอบแทนเป็นบวก ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ขัดแย้งกับปรัชญาธุรกิจน้ำพุร้อน โดย เฉพาะอย่างยิ่งตามแนวทางของท่านองคมนตรีที่ได้ให้ไว้

แนวทางที่ 3 คือการลงทุนพัฒนาให้เป็น SPA Resort ขนาด 30 ห้อง โดยปรับลด งบประมาณค่าใช้จ่าย รวมทั้งเป้าหมายการดำเนินงานใหม่ ให้ผลตอบแทนของโครงการเป็นบวก และเหมาะสมกับเงินทุนที่จำกัด โดยสามารถพัฒนาได้เองโดยมีเงินลงทุนอยู่ที่ 18 ล้านบาท สามารถ คืนทุนได้ในปีที่ 7 และผลตอบแทนร้อยละ 34 (Case 3a) และถ้าสามารถพัฒนาการตลาดและการ บริหารให้มีประสิทธิภาพเต็มที่ ต้องสามารถคืนทุนได้เร็วขึ้นคือเพียง 5 ปี และมีผลตอบแทนเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 98 (Case 3b) ดังนั้นแนวทางที่ 3 นี้จึงเป็นทางเลือกที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายและเงื่อนไข ข้อจำกัดต่าง ๆ ในการพัฒนาธุรกิจน้ำพุร้อนสันกำแพงมากที่สุด

ปัจจัยสำคัญที่ต้องดำเนินการทันที ไม่ว่าจะเป็นแนวทางที่ 1 2 หรือ 3 คือการต่อสัญญาเช่าที่ดินต่อไปอีก 30 ปี เพื่อสร้างความมั่นใจในการลงทุนของธุรกิจ และธุรกิจน้ำพุร้อนควรมีลำดับการพัฒนาดังนี้คือ ควรเร่งพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการพื้นฐานที่จำเป็นก่อน โดยเน้นด้านความปลอดภัย และความสะอาดในระดับหนึ่ง ซึ่งกลมกลืนกับธรรมชาติ ขณะเดียวกัน ควรพัฒนาพื้นที่และอุปกรณ์ที่ให้บริการพื้นฐาน เช่น ที่พัก ห้องอาบน้ำแร่ฯลฯ โดยเฉพาะด้านความสะอาด และปลอดภัย นอกจากนี้ เนื่องจากภาพพจน์หลักที่ต้องการให้ตลาดเกิดการรับรู้ และยอมรับ กระตุ้นให้เกิดการมาทดลองใช้บริการมากขึ้น คือภาพพจน์แหล่งท่องเที่ยวศูนย์ธรรมชาติบำบัด ดังนั้น การลงทุนในระยะสั้นควรมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงส่วนอาบน้ำแร่ โดยต้องพยายามสร้างภาพพจน์การเป็นมีอาชีพในการให้บริการ โดยอาจจะติดต่อบุคคลภายนอกที่มีความรู้ ความชำนาญ เฉพาะทางด้านนี้เข้ามาให้คำแนะนำถึงขั้นปฏิบัติการ อย่างไรก็ตามการพัฒนาปรับปรุงสร้างภาพพจน์ดังกล่าว จะต้องสอดคล้องกับการลงทุนและการพัฒนาในระยะยาวด้วย

LOCATION(S): NIDA LIBRARY

Kaedsiri Jaroenwisan and Umporn Wiriyaosol. **An effective approach to tourism development for Tarutao National Park : แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ**
 อยุธยา. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2543.

This research is an exploratory study aiming to determine the existing problems and limitations, and to find appropriate directions to develop tourism of the Tarutao National Park. These development directions must be under laws, rules, and policies of The Royal Forest Department and Tourism Authority of Thailand. Data were gathered both from secondary and primary sources. Qualitative study techniques were employed including personal interviewing, questionnaire interviewing, observation and recording, covering tourism related entities who were involved either directly and indirectly with Tarutao National Park's tourism. The data were analyzed and interpreted by applying the tourism planning theory, the sustainable theory, and ecotourism principles. An appropriate approach was then formulated.

Five important groups of people are involved with the Tarutao National Park's tourism. These groups were government administrators, tourism operators, tourist guides, and tourists. All these groups agree about the need to develop tourism in line with the conservation of natural resources, culture, and history. These agreements were based on the needs for improvement in transportation, infrastructure, and other services. From the study on tourist satisfaction, it was found that the level of general satisfaction was medium to rather good except for electricity, water, and food the level of satisfaction was low and should be improved. On the other hand, the service personnel, all of whom were attached to the Royal Forest Department, felt that the quality of service and management are in between medium level to rather satisfactory. They also felt that tourist behaviour in general was somewhere between medium level to rather good level but the need for proper knowledge about eco-tourism among tourists was suggested. Despite the good intention of the National Park to provide the best services available to tourists under the limitations of geographical location and governmental rules and laws, most of the groups indicated the need for improvement in services and management. The possibility of allowing private organizations to provide services under the supervision of the National Park should be considered. Professional and efficient management must be emphasized, especially in the selection and control of the service providers.

Ecotourism of Tarutao National Park needs cooperation from many organizations, namely, The Royal Forest Department, The Harbour Department, The Fine Art Department, Department of Fisheries, Tourism Authority of Thailand, Tourism Police Office, provincial government offices, and tourism operators. Therefore, The National Park should emphasize on the role of a coordinator who seeks cooperation between these organizations. The possibility of allowing private operators to operate some tourist services should be considered. However, a strict control by the National Park is highly necessary to see that the private operators do not operate for profit making at the expense of the main objective of the National Park, that is the conservation of environment.

LOCATION(S) : PSU

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สถาบันวิจัยและพัฒนา. รายงานการวิจัยเรื่อง บทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาต่อการจ้างงาน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.

โครงการศึกษาบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาต่อการจ้างงาน กรณีศึกษาการท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ที่มีต่อการจ้างงานในจังหวัดนครราชสีมา ตลอดจนศึกษาถึงระดับการใช้จ่ายและประเภทของการใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว

ประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย โดยจะเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากประชากรเป้าหมาย และให้กรอกแบบสำรวจเพื่อนำมาคำนวณหาระดับการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว และปริมาณการจ้างงานอันเกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ แบบสำรวจ / แบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในพื้นที่ทำการสำรวจ ซึ่งจะได้อายุเกี่ยวกับประเภทของการใช้จ่าย และค่าใช้จ่ายหมวดต่างๆ เป็นต้น และใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และรายงานโครงการสำรวจสถิติการท่องเที่ยวภายในประเทศปี 2543 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ในปี 2543 ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนรวมทั้งสิ้น 519,730 คน จำแนกเป็นนักท่องเที่ยว 308,264 คน และนักท่องเที่ยว 211,466 คน ในจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนทั้งหมดนี้ จำแนกเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ 492,236 คน และ 27,494 คน ตามลำดับ ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เท่ากับ 1.55 วันต่อคน จำแนกเป็นระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ 1.49 และ 2.05 วันต่อคน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน 346.94 บาท จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทยและชาวต่างประเทศ 360.32 และ 548.40 บาทต่อคนต่อวันตามลำดับ รายได้จาก การท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 251.81 ล้านบาท การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ก่อให้เกิดการจ้างงานรวมทั้งสิ้นประมาณ 5,622 คน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ 3 ภาคอุตสาหกรรม กล่าวคือ ก่อให้เกิดการจ้างงานในภาค

อุตสาหกรรมหัตถกรรมประมาณ 1,911 คน ภาคการขนส่ง คลังสินค้า และคมนาคมประมาณ 833 คน และภาคการบริการประมาณ 2,878 คน

ในปี 2543 ณ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย มีจำนวนผู้เยี่ยมชมรวมทั้งสิ้น 158,879 คน (หนึ่งทั้งนี้ไม่นับรวมผู้เยี่ยมชมในช่วงที่มีเทศกาลประจำปี) จำแนกเป็นนักท่องเที่ยว 101,158 คน และนักท่องเที่ยว 57,721 คน ในจำนวนผู้เยี่ยมชมทั้งหมดนี้ จำแนกเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ 124,545 และ 34,334 คนตามลำดับ ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเท่ากับ 2.44 วันต่อคน จำแนกเป็นระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ 1.73 และ 3.91 วันต่อคน ผู้เยี่ยมชมมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน 514.28 บาท จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้เยี่ยมชมชาวไทยและชาวต่างประเทศ 858.83 และ 430.73 บาทต่อคนต่อวันตามลำดับ รายได้จากการท่องเที่ยว ณ อุทยานประวัติศาสตร์พิมายรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 152.04 ล้านบาท การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ณ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ก่อให้เกิดการจ้างงานรวมทั้งสิ้น ประมาณ 3,410 คน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ 3 ภาคอุตสาหกรรม กล่าวคือ ก่อให้เกิดการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมหัตถกรรมประมาณ 1,236 คน ภาคการขนส่ง คลังสินค้าและคมนาคม ประมาณ 726 คน และภาคการบริการประมาณ 1,448 คน

ผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลจากการวิเคราะห์จะช่วยชี้ให้เห็นแนวทางที่จะส่งเสริมให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจได้ กล่าวคือ ควรศึกษาว่าอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวนั้นมีประเภทใดบ้างที่จะกระทบการจ้างงานทั้งหมดที่สุด และหาทางดึงดูดให้มีการใช้จ่ายไปในทางนั้นๆ นอกจากนั้น ความพยายามในการวิเคราะห์นี้ยังชี้ให้เห็นแนวทางในการปรับปรุงจัดเก็บข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยมากขึ้นด้วย กล่าวคือ การแจกแจงรายการต่างๆ นั้น ควรสอดคล้องกับข้อมูลทางด้านอื่นๆ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ประชาชาติ ผลิตภัณฑ์จังหวัด การจ้างงาน ตลอดจนการใช้จ่ายของครัวเรือนภายในประเทศ เป็นต้น

LOCATION(S) : KKU LIBRARY

รัชฎา กชแสงสันต์. การศึกษาแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวประเภท
เกาะ กรมศึกษาเกาะลิบะ จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
เทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว
เชิงนิเวศของเกาะลิบะ และเพื่อหาแนวทางการท่องเที่ยวให้เป็นไปได้ในรูปแบบของการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ ส่งเสริมให้เกิดการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเกาะลิบะให้
ชุมชนท้องถิ่นสามารถใช้ประโยชน์อย่างยาวนานและยั่งยืน

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสำรวจ สังเกต
สัมภาษณ์ และการทำแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ช่วงเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
คือเดือนเมษายน พ.ศ. 2542 ทั้งนี้แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม
ประชากรตัวอย่าง แบบประเมินระดับความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกาะลิบะ
และข้อเสนอแนะแนวทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของเกาะลิบะ จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวม
ได้มาวิเคราะห์และแสดงผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 7.5 ส่วน
สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t – test

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ กลุ่มประชาชน
จำนวน 96 คน และนักท่องเที่ยวจำนวน 320 คน โดยแบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 256 คน และนัก
ท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวน 64 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ เกาะลิบะในภาพรวมมีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว
เชิงนิเวศอยู่ในระดับปานกลาง โดยแยกลักษณะปัจจัยได้เป็น ลักษณะทางกายภาพมีศักยภาพอยู่ใน
ระดับสูง ส่วนลักษณะระบบนิเวศ ปัจจัยอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ ความพร้อมของชุมชนท้องถิ่นในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการจัดการสภาพแวดล้อม
ในแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ในการเปรียบเทียบการประเมิน
ความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และระดับความคิดเห็นต่อข้อเสนอแนะแนวทางใน
การพัฒนารท่องเที่ยวเชิงนิเวศของกลุ่มประชาชนกับนักท่องเที่ยว และกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย
กับต่างประเทศ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งกลุ่มประชากร
ตัวอย่างมีความคิดเห็นด้วยในระดับมากต่อข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนารท่องเที่ยวเชิง
นิเวศของเกาะลิบะ ให้มีการพัฒนารท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้านกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
โดยมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมให้เป็นไปได้ในทางของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากขึ้น ด้วยการสอด
แทรกการให้ความรู้ความเข้าใจด้านระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนท้องถิ่น
ตัวอย่างของกิจกรรม เช่น การนั่งเรือชมธรรมชาติรอบเกาะ การเดินชมธรรมชาติเลียบบเกาะ การ

เรียนรู้วิถีชาวเล การรับประทานอาหารพื้นเมือง เป็นต้น ด้านการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก
พื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยอำนวยความสะดวกเฉพาะที่มีความ
จำเป็นเป็นหลัก โดยสอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมในชุมชนท้องถิ่น คงไว้ซึ่ง
ความเป็นเอกลักษณ์ เช่น การจัดศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพื่อให้ข้อมูลต่างๆ ในการท่องเที่ยวเชิง
นิเวศ การจัดพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น และการบริการสุขภาพของนักท่องเที่ยว เป็นต้น ด้านการมีส่วนร่วม
ของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรมีการดำเนินการเพื่อให้เกิดความร่วมมือ
กันของทุกฝ่ายด้วยการรวมกลุ่มของชุมชนท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมใน
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในด้านต่างๆ เช่น มัคคุเทศก์ท้องถิ่น ในการให้ข้อมูลด้านประวัติ
ความเป็นมา ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น ด้านการจัดการสภาพแวดล้อมใน
แหล่งท่องเที่ยวเป็นบทบาทและหน้าที่สำคัญของชุมชนท้องถิ่น จะต้องร่วมกันดูแล รักษา ควรจะ
สนับสนุนให้เกิดการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวในด้านต่างๆ เช่น การให้ความรู้เรื่อง
ระบบนิเวศ และการรักษาสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน นักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการ การวางพุ่ม
จอกเรือในแนวปะการังเพื่อช่วยรักษาแนวปะการังจากความเสียหายที่เกิดจากหางเสือเรือนำเที่ยว
และความสะดวกสำหรับจุดค้าน้ำอุปกรณ์ของนักท่องเที่ยว การรณรงค์ให้มีการนำขยะที่สามารถ
นำกลับมาใช้ใหม่ได้ เป็นต้น

LOCATION(S) : MU LIBRARY

ขวัญสุดา ชันร์วิทย์. การเปรียบเทียบการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสองแห่งในเมือง
 เกาอยุธยาที่มีผลต่อชุมชนท้องถิ่น กรณีศึกษาการจัดการแบบมูลนิธิกับแบบชุมชน
 ดั้งเดิม. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการวางแผนสิ่งแวดล้อม
 เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวแหล่งโบราณสถานในด้านการเอื้อประโยชน์ให้แก่ชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2 รูปแบบ คือ แบบมูลนิธิ และแบบชุมชนดั้งเดิม วิธีการที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชน 2 แห่ง คือ ชุมชนบ้านประตูลี (มูลนิธิ) และชุมชนบ้านลำเภา (แบบชุมชนดั้งเดิม) โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างรวม 400 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของการจัดการในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การอนุรักษ์ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าเฉลี่ยเลขคณิต การทดสอบแบบ t - test และแบบ χ^2 ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.5 นอกจากนี้ยังใช้วิธีการสำรวจเชิงลึก (In - depth Interview) เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารจัดการพื้นที่ และใช้แบบตรวจสอบรายการ (Check List) เพื่อสำรวจสภาพพื้นที่

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ ความคิดเห็นชุมชนต่อการจัดการแบบมูลนิธิ กับแบบชุมชน พบว่าการจัดการกลุ่มมูลนิธิให้ประโยชน์ต่อชุมชนมากกว่าการจัดการของกลุ่มชุมชนดั้งเดิมในด้านเศรษฐกิจ การจัดการด้านการอนุรักษ์ และการจัดสรรเงินรายได้เพื่อพัฒนาชุมชน ส่วนการจัดการโดยกลุ่มชุมชนดั้งเดิมให้ประโยชน์ต่อชุมชนมากกว่าการจัดการของกลุ่มมูลนิธิในด้านการเข้าร่วมงาน ประเพณี วัฒนธรรมของชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการพื้นที่ การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ความเหมาะสมของกิจกรรมในพื้นที่ศึกษา ผลตอบแทนทางอ้อมจากการจัดการต่อชุมชน และผลตอบแทนทางอ้อมจากการจัดการต่อครัวเรือน ส่วนการจัดการในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ชุมชนมีความคิดเห็นว่าพื้นที่ของกลุ่มมูลนิธิมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าพื้นที่ของกลุ่มชุมชนดั้งเดิม ที่ระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 98 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าการจัดการของกลุ่มชุมชนดั้งเดิมให้ประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นที่มีที่อยู่อาศัยอยู่โดยรอบพื้นที่ได้มากกว่า เพราะการจัดการเน้นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มชุมชน ส่วนการจัดการของกลุ่มมูลนิธิแม้มีการจัดสรรเงินรายได้เพื่อพัฒนาหน่วยงานต่างๆ ในชุมชนอยู่ทั้งเป็นการให้ประโยชน์ต่อกลุ่มคนเพียงบางคน หรือเพื่อพื้นที่ของตน

ผู้ศึกษาวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าการจัดการควรมีการคำนึงถึงคนในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น มิใช่ส่งเสริมแต่ทางด้านการท่องเที่ยวเท่านั้น ในด้านกิจกรรมที่จัดขึ้นในพื้นที่ควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับลักษณะของพื้นที่ด้วย เพื่อความเหมาะสมต่างๆ ต้องมีการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่

ที่มีการจัดระบบการจราจรในพื้นที่ ไม่ควรให้มีรถวิ่งเข้าไปถึงแหล่งโบราณสถาน มีการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยการป้องกันและการจัดการที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และคำนึงถึงการป้องกันปัญหาที่จะเกิดในอนาคตด้วย ควรมุ่งเน้นให้ความรู้และการปฏิบัติตนที่เหมาะสมแก่นักท่องเที่ยว มีการจัดการอบรมเพื่อเสริมความรู้ แนวทางและแนวคิดในการจัดการพื้นที่ให้กับผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงาน ควรมีการจัดเจ้าหน้าที่ประจำแหล่งโบราณสถาน โดยอาจมีการเปิดอบรมให้กับคนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาไปเป็นวิทยากรให้กับนักท่องเที่ยวได้ ควรมีการจัดตั้งองค์กรในการควบคุม ดูแลการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ ควรมีสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องกับรายรับและรายจ่ายขององค์กรบริหารสถานโบราณสถานโดยเฉพาะ

LOCATION(S) : MU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

สายหยุด ศรีสุเทพ. การวิเคราะห์ต้นทุนของธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพในเส้นทางลำน้ำแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการลงทุน การจัดการธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพ สถานการณ์ทางการตลาดของการท่องเที่ยวเดินป่าในเส้นทางลำน้ำแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และวิเคราะห์ต้นทุนในการประกอบธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าในเส้นทางลำน้ำแม่แจ่มเพื่อให้ทราบถึงงบประมาณในการลงทุน และจุดคุ้มทุนในธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่า

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้อาศัยข้อมูลในการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่าและล่องแพในเส้นทางลำน้ำแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลของแม่สอดการท่องเที่ยว ข้อมูลจากตำรวจท่องเที่ยวเชียงใหม่ สำนักงานทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์จังหวัดภาคเหนือ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเดินป่า ผู้เกี่ยวข้องในธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่า และล่องแพในเส้นทางลำน้ำแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ พื้นที่อำเภอแม่แจ่มมีลักษณะเฉพาะ สามารถจัดการท่องเที่ยวเดินป่าและล่องแพได้ทุกฤดูกาล กิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นการศึกษารวมชาติ และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอแม่แจ่ม กิจกรรมที่ให้บริการนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพในลำน้ำแม่แจ่มมีประมาณ 15 ราย สำหรับการล่องแพนำเที่ยวเดินป่า ถ้าใช้แพไม้ไผ่จะใช้เงินลงทุนไม่สูงมากนัก บางผู้ประกอบการใช้เรือยาวพร้อมอุปกรณ์ช่วยรักษาความปลอดภัย ทำให้ต้องใช้เงินทุนสูงขึ้น และถ้าผู้ประกอบการเน้นการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ก็จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการลงทุนมากขึ้น งบประมาณในการลงทุนในธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพของแม่สอดการท่องเที่ยวประกอบด้วยต้นทุนเอกชน ได้แก่ ต้นทุนแรกเริ่มดำเนินกิจการ 350,000 บาท ต้นทุนคงที่ต่อเดือน 17,133.34 บาท ต้นทุนแปรผันต่อคนต่อวัน แบ่งตามกลุ่มของจำนวนนักท่องเที่ยว 4 คน, 6 คน, 8 คน และ 10 คน ตามลำดับของโปรแกรมนำเที่ยวแบบ 1 วัน คือ 880 บาท, 613.33 บาท, 480 บาท, 430 บาท และของโปรแกรมนำเที่ยวแบบ 2 วัน 1 คืน คือ 802.50 บาท, 573.33 บาท, 458.75 บาท, 405 บาท ต้นทุนค่าเสียโอกาสที่ไม่เกิดการจ่ายจริง มีค่าเท่ากับ 51,000 บาท ต้นทุนทางสังคมที่เกิดจากการท่องเที่ยวเดินป่าและล่องแพไม่อาจประเมินค่าที่แท้จริงได้ แต่แม่สอดการท่องเที่ยวได้จัดสรรเงินรายได้ในอัตราร้อยละ 5 ของเงินรายได้ คืนให้แก่ชุมชนในเส้นทางนำเที่ยว จัดกิจกรรมอนุรักษ์ธรรมชาติโดยให้นักท่องเที่ยวร่วมปลูกป่า และเสริมสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น โดยจัดตั้งสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้กับนักท่องเที่ยว

สำหรับการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันระหว่าง โปรแกรมท่องเที่ยวแบบ 1 วัน กับแบบ 2 วันของแม่สอดการท่องเที่ยว พบว่าจุดที่มีค่าใช้จ่ายต่ำสุดคือ กลุ่มนักท่องเที่ยว

จำนวน 8 คน รองลงมาเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 10 คน กล่าวคือ กลุ่มนักท่องเที่ยว 8 คน ไม่ว่าจะเลือกใช้บริการนำเที่ยวในโปรแกรมใดก็ตาม มีค่าใช้จ่ายแตกต่างกันไม่มากนัก จุดที่มีค่าใช้จ่ายสูงสุดเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 4 คน กล่าวคือ กลุ่มนักท่องเที่ยวจำนวน 4 คน ควรแนะนำให้ใช้บริการนำเที่ยวแบบ 2 วันมากกว่าแบบ 1 วัน เพราะมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่ามาก และในการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนในธุรกิจนำเที่ยว เดินป่า และล่องแพของแม่สอดการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยของจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพต่อเดือนเท่ากับ 36.46 คน และมีจุดคุ้มทุน ณ จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ 400 คน (รวม 2 โปรแกรม) ดังนั้นระยะเวลาคุ้มทุนคือ 10.97 เดือน นับว่าธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพมีระยะเวลาคุ้มทุนไม่ยาวนานนัก ผู้มาใช้บริการจะเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มเล็กๆ มากกว่ากลุ่มใหญ่

ผู้ศึกษาวิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยไว้ว่า การเก็บข้อมูลของการประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าและล่องแพจะต้องมีการบันทึกรายละเอียดในขณะที่ยังออกสำรวจเส้นทางให้มากที่สุด เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการจัดทำโปรแกรมนำเที่ยว และการกำหนดในแผนปฏิบัติการของกิจการ ส่วนการประกอบธุรกิจท่องเที่ยวเดินป่าและล่องแพที่มีระยะเวลาคุ้มทุนยาวนานมากกว่า 5 ปี ซึ่งโดยทั่วไปเรือยางและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในกิจการ มีอายุการใช้งาน 5 ปี ผู้ประกอบการควรพยายามทำตลาดให้มากที่สุดในระยะแรกที่ดำเนินกิจการ ส่วนการประกอบธุรกิจนำเที่ยวเดินป่าจะต้องพยายามจัดหาผลิตภัณฑ์ หรือกิจกรรมใหม่ๆ มาเสริมในโปรแกรมนำเที่ยวเพื่อให้ตลาดการท่องเที่ยวเดินป่าขยายตัวมากขึ้น ต้องมีการคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยมีการควบคุมกำกับดูแลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ได้เอาใจใส่ควบคุมดูแลอย่างจริงจัง และเคร่งครัดในการปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ชุตินันท์ ชูชาติ และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
ในเขตลุ่มแม่น้ำวาง . กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.

วัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ ใช้กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นเครื่องมือในการเตรียมชุมชนกะเหรี่ยงให้มีความเข้มแข็ง เพื่อรับมือกับกระแสการเปลี่ยนแปลงภายนอก และส่งเสริมสร้างความเข้าใจที่ดีกับสังคมภายนอก ในด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงและการวิจัยนี้ทำให้ได้พื้นที่ตัวอย่างในการจัดการการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการพัฒนาแบบยั่งยืน เพื่อเผยแพร่สู่หมู่บ้านอื่นๆ วิธีการดำเนินการวิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้บุคคล 3 ฝ่ายคือ คณะนักวิจัย ชาวบ้านและผู้ประกอบการรวมทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น แต่กระบวนการวิจัยในลักษณะการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบแก้ไข และการกระทำใหม่เป็นหน้าที่หลักของคณะนักวิจัยและชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง ใช้พื้นที่และประชากรหมู่บ้านโป่งสมิซึ่งเป็นหมู่บ้านหนึ่งในเขตลุ่มแม่น้ำวาง กลุ่มเป้าหมายของกิจกรรมคือ นักเรียน นักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการและสื่อมวลชน กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สนใจเรื่องระบบนิเวศและวัฒนธรรม วิธีการเก็บข้อมูลนอกจากศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลเอกสารแล้วยังใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสังเกต แบบสอบถาม และศึกษาจากระบบนิเวศป่าด้วย

ผลการวิจัย แบ่งได้เป็น 5 ประการคือ 1) ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศป่า จากการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมของกะเหรี่ยงมีความสัมพันธ์กับระบบดิน น้ำ ป่า มีความสำคัญต่อชีวิต การทำลาย ดิน น้ำ ป่า คือ การทำลายชีวิต ดังนั้นเพื่อการอนุรักษ์ ดิน น้ำ ป่า จึงมีข้อห้าม กฎ กติกาในการใช้และบทลงโทษผู้ฝ่าฝืน โดยข้อตกลงของหมู่บ้าน หรือการลงโทษจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์หลายอย่างที่กะเหรี่ยงนับถือเช่น ผี เจ้าที่ เทวดา ฯลฯ ผลการวิจัยนี้ ยืนยัน เรื่อง “ระบบนิเวศวัฒนธรรม” ให้หนักแน่นขึ้นและการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องระบบนิเวศป่าที่มีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยมาช้านาน ต้องใช้แนวความคิดเรื่อง”ระบบนิเวศวัฒนธรรม” เป็นแนวทางในการศึกษา จึงจะเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 2) นักท่องเที่ยวเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมและการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าของกะเหรี่ยง จากสภาพปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมที่ทุกคามโลก สภาพปัญหาของการแย่งชิงทรัพยากรน้ำ และป่า ซึ่งเกิดขึ้นในเขตลุ่มน้ำต่างๆในภาคเหนือ ปรากฏการณ์เหล่านี้คือ ภาพของความขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรน้ำระหว่างคนพื้นราบ กับคนพื้นที่สูง การประเมินผลโดยใช้แบบสอบถามและการสุ่มสัมภาษณ์ ผลปรากฏว่านักท่องเที่ยวมีความสนใจและประทับใจแหล่งท่องเที่ยว ในด้านความรู้ นักท่องเที่ยวตอบว่าได้รับความรู้อย่างละเอียด จากประสบการณ์จริง แนวความคิดเดิมที่ว่า “ชาวเขา” ทำลายป่า แต่เมื่อได้เห็นจากประสบการณ์จริงก็เกิดการเข้าใจว่าในเรื่องการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าของกะเหรี่ยง การศึกษาสภาพจริงของกลุ่มอาจารย์ และสื่อมวลชน นอกจากผู้ศึกษาเกิดการเรียนรู้แล้ว ยังได้ถ่ายทอดความรู้ใหม่ให้แก่ นักศึกษา หรือประชาชนทั่วไป

ผ่านวิทยุ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ การเผยแพร่ข้อมูลความรู้ดังกล่าวแล้ว จึงตอบสนองวัตถุประสงค์ในเรื่อง การใช้ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในการเสริมสร้างความเข้าใจกับสังคมภายนอก ในด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตกะเหรี่ยง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอนุรักษ์ระบบนิเวศป่า 3) ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับชาวบ้าน ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีทั้งเชิงบวกและลบ ผลกระทบเชิงบวกได้แก่ การผลิตข้าวไร่พื้น วัฒนธรรมเก่าทำให้เกิดความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมของชุมชน ความเข้มแข็งทางด้านวัฒนธรรมทำให้ชุมชนรับวัฒนธรรมใหม่อย่างเลือกสรรทำให้เหมาะสมไม่ขัดแย้งกับประเพณีและคุณค่าดั้งเดิม นี่คือน ึ่งประกอบอย่างหนึ่งในเรื่องความเข้มแข็งอย่างหนึ่งในเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน นอกจากนี้ผลเชิงบวกอีกหลายประการคือ ชาวบ้านรู้จักการคิด วิเคราะห์ มีการรับวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้กับการแก้ปัญหาอื่นๆ ในหมู่บ้านได้ และมีการกระจายรายได้ สำหรับผลในด้านลบ เช่น การเห็นแก่เงินมากขึ้น ความขัดแย้งเล็กๆ น้อยๆ ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ก็ได้จัดการประเมิณผล ทบทวนและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว 4) การขยายเครือข่ายสู่หมู่บ้านอื่นได้ขยายสู่ลุ่มแม่น้ำวางตอนกลางเพื่อจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว หลังจากการศึกษาพื้นที่เขตลุ่มแม่น้ำวางตอนบนแล้ว แต่การร่วมกิจกรรมหลายครั้งผู้ประกอบการท่องเที่ยวไม่ยึดหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ขาดความสามัคคี และชาวบ้านซึ่งตั้งร้านค้าแผงลอยสองฝั่งแม่น้ำ ขาดความร่วมมือในเรื่องการรักษาความสะอาดสถานที่สาธารณะ จึงได้ระงับการขยายเครือข่ายสู่ลุ่มแม่น้ำวางตอนกลาง การขยายเครือข่ายจึงทำได้เพียงนำนักท่องเที่ยว เข้ามาศึกษาในพื้นที่ของหมู่บ้าน ห้วยข้าวเล็บ ห้วยอีค่าง ห้วยตอง และหนองเต่า ซึ่งหมู่บ้านเหล่านี้ จะจัดโครงการท่องเที่ยวการเกษตร และการท่องเที่ยวโดยจักรยานเพื่อศึกษาสิ่งแวดล้อมในเขตหมู่บ้าน หลังจากโครงการนี้สำเร็จเรียบร้อย 5) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ได้วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของหมู่บ้าน พบว่ามีจุดแข็งหลายประการเป็นพื้นฐานความเข้มแข็งของชุมชน จึงสนับสนุนให้รักษาจุดแข็งนี้ต่อไป สำหรับจุดอ่อนมีหลายประการ เช่น การปลูกพืชเศรษฐกิจ การรับเทคโนโลยีใหม่ที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากการวิจัยนี้ คือ รัฐบาลควรเคารพในสิทธิพื้นฐานของประชาชน ในการถือครองพื้นที่ภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสม และไม่กระทบต่อประชาชนในเขตพื้นที่รอบ ในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน อย่างแบ่งปัน และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้ชาวบ้านอยู่ร่วมกับระบบนิเวศป่าและรักษาระบบนิเวศ เพราะชาวบ้านมีศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งถือเป็นทางเลือกใหม่ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาแบบยั่งยืน และการวางแผนการท่องเที่ยวควรให้ตัวแทนชาวบ้านมีส่วนร่วมด้วย การจัดช่องทางบริหารจัดการ และการส่งเสริมการขาย ต้องได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากหน่วยงานที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เหมือนกับสนับสนุนให้แก่ธุรกิจขนาดใหญ่ ต้องจัดหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่ปรับความเข้าใจ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในเรื่องการตลาด การท่องเที่ยว และสิทธิของชุมชนในเขตพื้นที่ท่องเที่ยว ควรมีการสนับสนุนการพัฒนาชุมชนในด้านการผลิตเพื่อกินเพื่อใช้ ควบคู่กันไปด้วย มีการรื้อฟื้นให้เกิดการผลิตข้าวทางวัฒนธรรม เพราะความเข้ม

เชิงทางวัฒนธรรมเป็นบ่อเกิดแห่งความเข้มแข็งของชุมชน และชุมชนควรเลือกสรรค้ปฏิบัติสัมพันธ์เฉพาะที่เหมาะสมกับชุมชน ได้ประโยชน์และสอดคล้องกับภูมิปัญญาดั้งเดิม ควรมีการจัดพิมพ์เผยแพร่ข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่าผ่านสื่อมวลชน เพราะประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจปัญหาที่แท้จริง และหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ นักวิจัยควรทำงานร่วมกับชาวบ้านอย่างน้อย ประมาณ 1-2 ปี เพื่อเป็นเพื่อนร่วมคิดในการแก้ปัญหาต่างๆร่วมกับชาวบ้าน

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ดวงภา วิจารณ์กิจกุล. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือกใช้บริการร้านอาหารพื้นเมือง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ . การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ , 2544.

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเลือกใช้บริการร้านอาหารพื้นเมือง ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานในการให้บริการ ตลอดจนเพื่อวางแผนกลยุทธ์การตลาดของร้านอาหารพื้นเมือง โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้บริการร้านอาหารพื้นเมือง ตามร้านอาหารพื้นเมือง 8 แห่ง รวมทั้งหมด 200 ตัวอย่าง และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ผลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC + สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และฐานนิยม

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี สมรสแล้ว มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 25,000 บาท เหตุผลที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เลือกใช้บริการร้านอาหารพื้นเมือง เพราะได้รับประทานอาหารพื้นเมือง ระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ใช้ในการรับประทานอาหารเช้าคือ ระยะเวลา 2 ชั่วโมง ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของธุรกิจบริการที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ในการเลือกใช้บริการร้านอาหารพื้นเมือง เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านเครื่องมือ ปัจจัยด้านสัญลักษณ์ ปัจจัยด้านสถานที่ และปัจจัยด้านวัสดุสื่อสารเช่น กำบอกเล่าปากต่อปาก การจัดรายการส่งเสริมการตลาด เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาธุรกิจร้านอาหารพื้นเมืองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้ประกอบการควรใช้กลยุทธ์การตลาดเหล่านี้ประกอบในการวางแผนการตลาด คือ กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ (Product Strategy) ซึ่งผู้ประกอบการควรสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งใน ด้าน ผลิตภัณฑ์ การบริการ บุคลากร และภาพลักษณ์ กลยุทธ์ด้านราคา ผู้ประกอบการควรพิจารณาจากอำนาจการซื้อของลูกค้า ต้นทุนในการผลิต ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด ถ้าไรที่ทางร้านอาหารพื้นเมืองต้องการ และราคาของคู่แข่ง นอกจากนี้ร้านอาหารบางครั้งอาจต้องมีการปรับกลยุทธ์ด้านราคาโดยใช้วิธีการลดราคา ซึ่งเป็นกลยุทธ์ระยะสั้นเพื่อที่จะเพิ่มรายได้และพุงฐานะของร้านอาหารได้ในขณะที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ สำหรับกลยุทธ์การจัดจำหน่าย ผู้ประกอบการควรเลือกช่องทางการจัดจำหน่ายให้เหมาะสมกับร้านอาหารพื้นเมือง เพื่อที่จะเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายให้ได้มากที่สุด ซึ่งช่องทางการจัดจำหน่ายอาจเป็นการเสนอขายตรงกับลูกค้าที่เดินมาในร้าน ผ่านทางพันธมิตรทางธุรกิจต่างๆ เช่น บริษัททัวร์ มีการสอบและการจองทางโทรศัพท์ วิธีการชำระเงิน

อาจเป็นการใช้บัตรเครดิต เป็นต้น กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการตลาด เป็นกลยุทธ์ที่ร้านอาหารต้อง
สร้างความรู้จัก กระตุ้นให้ลูกค้าเกิดความต้องการและเข้ามาใช้บริการร้านอาหาร ซึ่งกลยุทธ์นี้อาจ
เป็นการตั้งป้ายคัทเอาท์ ตามจุดสำคัญในตัวเมือง ร่วมมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในการ
ลงโฆษณาในหนังสือแนะนำอาหารพื้นเมือง หรือใช้สื่อต่างในการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น และกล
ยุทธ์เพื่อปรับความต้องการซื้อ อาจกระทำโดยมีการตั้งราคาให้แตกต่างกัน การให้บริการเสริม เช่น
บริการห้องวีไอพี ระบบการนัดหมายก่อนการให้บริการ กลยุทธ์เพื่อปรับการให้บริการ เช่น การเพิ่ม
สิ่งอำนวยความสะดวก ให้ลูกค้ามีส่วนร่วมในการให้บริการ ฝึกอบรมพนักงานให้มีการบริการที่ดี
เป็นต้น

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

นิติพล ภูตะโชติ . ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในการเลือกเข้าศึกษา
ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัด
ขอนแก่น หนองคาย ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น , 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
เลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว เปรียบเทียบปัจจัยในการ
เลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวของนักเรียนสายวิทยาศาสตร์
และสายศิลป์ รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีอิทธิพลในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ใน
จังหวัดขอนแก่น 110 คน จังหวัดหนองคาย 90 คน รวม 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบ
สอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปี
ที่ 6 ในการเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว ผลการวิจัยสรุป
ได้ดังนี้ 1) ปัจจัยที่ทำให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่อง
เที่ยว 3 อันดับได้แก่ เลือกเรียนเพราะมีความถนัด เลือกเรียนเพราะสามารถหางานทำได้ง่าย และ
เลือกเรียนเพราะเรียนง่าย 2) เปรียบเทียบปัจจัยที่ทำให้นักเรียน สายวิทยาศาสตร์และสายศิลป์ใน
การเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยวไม่มีความแตกต่างกัน 3)
ปัญหาและอุปสรรคที่มีอิทธิพลต่อนักเรียน สายวิทยาศาสตร์และสายศิลป์ในการเลือกศึกษาต่อ
ระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยวที่เกิดจากการขาดความรู้ภาษาต่างประเทศ
โอกาสก้าวหน้าในอาชีพมีน้อย ค่าใช้จ่ายในการศึกษาสูง ขาดข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ขาดบุคลิก
ภาพที่เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยคือ ผู้ที่จะศึกษาต่อในสาขาวิชานี้ควรจะศึกษาและ
พิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชานี้ เพื่อประกอบการตัดสินใจ และ
ความรู้ภาษาต่างประเทศเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคสำหรับผู้ที่จะศึกษาต่อในสาขา
ดังนั้น ผู้จะศึกษาควรมีการเตรียมตัวและต้องมีความรู้ภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี

LOCATION(S) : KKU LIBRARY

จักร กิณีสี. รูปแบบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของนก
ของชาวปกากะญอ ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่
เชียงใหม่ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สาขาภาคเหนือ , 2543.

วัตถุประสงค์ในการวิจัยมีดังนี้ คือ เพื่อศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของนก
และการผูกโยงองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของนกเข้ากับวิถีชีวิตของชาวปกากะญอ เพื่อพัฒนา
คู่มือการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของนกของชาวปก
ากะญอ ในรูปแบบการสื่อความหมายธรรมชาติและวัฒนธรรม และเพื่อศึกษาศักยภาพและข้อ
จำกัดของชาวปกากะญอในการรับมือกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิง
พรรณนา โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารวิชาการ การสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิจัยนี้เป็นการประยุกต์
ใช้แนวคิดทฤษฎีทางมนุษยวิทยา เพื่อทำความเข้าใจการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของ
ชาวปกากะญอ ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ นอกจากนี้ ยังใช้กรอบ
ความคิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และการสื่อความหมายธรรมชาติและวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนา
ให้คนท้องถิ่นรับมือกับการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยให้คนท้องถิ่นสวมบทบาทเป็น
“มัคคุเทศก์ท้องถิ่น” และใช้องค์ความรู้ของคนนำเสนอแก่ผู้มาเยือน ชาวปกากะญอ ได้ผูกโยงองค์
ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของนกไว้ในนิทาน เพลงและคำพังเพย โดยใช้นกเป็นตัวละครตัวหนึ่งใน
นิทานที่สามารถพูดคุยกับมนุษย์และสัตว์อื่นได้ และใช้นกเป็นสัญลักษณ์ในบทเพลงและคำพังเพย
ในบางส่วนของเนื้อหาของนิทาน บทเพลง และคำพังเพย ชาวปกากะญอได้ใช้ลักษณะธรรม
ชาติของนกเป็นสัญลักษณ์ของการกระทำต่างๆ ซึ่งนับเป็นการสอนหรือถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ
ธรรมชาติของนกให้แก่ชนรุ่นหลังไปในตัว เพื่อว่าลูกหลานจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการดำรงชีพ
ต่อไปในอนาคต

นอกจากนั้นการล่า การดักจับนกเป็นอาหาร ทำให้ชาวปกากะญอสะสมพฤติ
กรรมของนกแต่ละชนิด และได้กลายมาเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของนกจำนวนหนึ่งที่
ชาวปกากะญอใช้ตามรอยหรือล่าจับได้ แต่กระนั้น ก็มีนกจำนวนหนึ่งที่ผูกพันกับวิถีชีวิตของ
ชาวปกากะญอ กล่าวคือ มีนกจำนวนหนึ่งที่ชาวปกากะญอไม่ฆ่า หรือใช้บ่งบอกเวลาและฤดู
กาล เป็นนกในจินตนาการ แม้ว่าชาวปกากะญอจะมีศักยภาพในการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เพราะ
ว่ามีองค์ความรู้ที่สั่งสมกันมาอย่างยาวนาน แต่ก็มีข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน ด้วยกัน เช่น ถ้าต้องการ
ให้ชาวปกากะญอเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่ดี จำเป็นต้องฝึกฝนทักษะในหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการ
ใช้การจัดการฝึกอบรมใดๆนั้น ต้องคำนึงถึงเพศ การศึกษา และอายุของผู้เข้าฝึกอบรมด้วย และคว
รมีการสร้างกฎระเบียบการท่องเที่ยวในพื้นที่ ที่มีคณะกรรมการการท่องเที่ยวในระดับองค์กรบริหาร

ส่วนตำบล ควบคุมป้องกันบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับกาท่องเที่ยว ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ โดยการวางกฎระเบียบนั้น ต้องปรึกษารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ก่อน เช่น กรมป่าไม้ และกรมการปกครอง ซึ่งเป็นการประสานกันระหว่างรัฐกับชุมชนท้องถิ่น

ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมหลักสูตรนักวิจัยทางสังคมศาสตร์ รุ่นที่ 54. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเลย กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาและฝึกอบรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2547

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเลย และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม ระยะทางจากที่พักอาศัยถึงแหล่งท่องเที่ยว อาชีพ รายได้ และปัจจัยกระตุ้น ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว การรับทราบบทบาทผู้นำ และการได้รับผลประโยชน์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเลย

ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18-60 ปี ซึ่งอาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว 5 แห่ง ได้แก่ 1) อ่างเก็บน้ำห้วยหมาน อำเภอเมืองเลย 2) อุทยานแห่งชาติภูกระดึง อำเภอภูกระดึง 3) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง อำเภอวังสะพุง 4) สวนหินผางาม กิ่งอำเภอหนองหิน 5) อุทยานแห่งชาติภูเรือ อำเภอภูเรือ การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ(Systematic Sampling) จากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปี 2541 ของแต่ละอำเภอ จำนวน 750 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลใช้โปรแกรม SPSS for Windows version 7.5 ส่วนสถิติที่ใช้ในการบรรยายลักษณะทั่วไปของข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติที่ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและชุดตัวแปร ได้แก่ Cramer's V Pearson's Product – Moment Correlation และ Multiple Regression Analysis

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับบุคคลและระดับกลุ่มส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเลย ทั้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคม ระยะทางจากที่พักอาศัยถึงแหล่งท่องเที่ยว อาชีพและรายได้ ปัจจัยกระตุ้นที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับบุคคลและระดับกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การรับรู้ข่าวสารและการรับทราบบทบาทผู้นำ ส่วนความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับกลุ่มเท่านั้น ความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรอิสระกับการมีส่วนร่วมในระดับบุคคล พบว่าการรับทราบบทบาทผู้นำเป็นปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด รองลงมาคือ การรับรู้ข่าวสาร เพศและอาชีพ ส่วนการมีส่วนร่วมในระดับกลุ่มพบว่า การรับทราบบทบาทผู้นำ เป็นปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด

รองลงมาคือ การรับรู้ข่าวสารความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์และระยะทางจากที่พักอาศัยถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยเป็นความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัยนี้คือ ควรให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวแก่ประชาชนโดยสื่อต่างๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ เพราะเป็นสื่อที่ทำให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร โดยสะดวกและรวดเร็ว ส่วนสื่ออีกชนิดหนึ่งคือ สื่อบุคคล ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นสื่อที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ควรให้ความรู้ในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวแก่ผู้นำชุมชน โดยจัดฝึกอบรมและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

สมหมาย ชินนาค. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบต่อชุมชนด้านการผลิตซ้ำ
 อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ ผ่านพิธีกรรมความเชื่อ : กรณีศึกษา พิธีกรรมความเชื่อ
 เรื่องผีปะกำของชาวไทย-กวย (ส่วย) เลียงซ่าง จังหวัดสุรินทร์ กรุงเทพฯ : มุลนิธิ
 ฟอร์ด , 2541.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาว่า การส่งเสริมให้ชุมชนคนเลียงซ่างแห่งหนึ่ง
 เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยการนำเอา “วัฒนธรรม” ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะมาเป็นจุดขายให้กับนักท่องเที่ยว
 ที่เขานั้น มีส่วนในการผลิตซ้ำอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ผ่านพิธีกรรมความเชื่อหรือไม่ ถ้าหากว่าเนื้อ
 หาของวัฒนธรรมที่ถูกนำมาเป็น “สินค้า” ดังกล่าวส่วนหนึ่งนั้นเป็นพิธีกรรมความเชื่อที่มีมิติเกี่ยว
 กับการแบ่งแยกและการกีดกันเพศหญิงรวมอยู่ด้วย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาพิธีกรรมความเชื่อเรื่อง
 ผีปะกำ ของชาวไทย-กวย(ส่วย) เลียงซ่าง จังหวัดสุรินทร์

ผลการวิจัยพบว่า แม้นโยบายที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยการใช้ “วัฒนธรรมคน
 เลียงซ่าง” มาเป็นจุดขายนั้น เพิ่งจัดอยู่ในระยะเริ่มต้นเท่านั้น จึงทำให้ภาพของการผลิตซ้ำอุดมการณ์
 ชายเป็นใหญ่ผ่านพิธีกรรมความเชื่อเรื่องผีปะกำยังไม่ชัดเจนนัก แต่เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วก็จะ
 พบว่า การคงไว้หรือการจัดให้มีพิธีกรรมเกี่ยวกับผีปะกำในรูปแบบต่างๆ แม้ว่าจะมีเป้าหมายเพื่อ
 “โชว์” ให้กับนักท่องเที่ยวได้ชม ทว่าในแง่หนึ่งนั้น มันได้ทำหน้าที่ในการผลิตซ้ำพิธีกรรมความเชื่อ
 นี้ต่อไปเรื่อยๆ และด้วยเหตุผลที่ในสังคมของชนกลุ่มนี้ ความเชื่อเรื่องผีปะกำสนับสนุนให้เพศชาย
 มีอำนาจเหนือเพศหญิงอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นเมื่อพิจารณาในแง่นี้ ก็แสดงว่านโยบายการท่องเที่ยว
 ดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนให้เกิดการผลิตซ้ำอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเด็นเกี่ยวกับการผลิตซ้ำอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ผ่านพิธี
 กรรมความเชื่อเรื่องผีปะกำยังไม่ชัดเจนนัก แต่จากผลของการวิจัยก็ชี้ชัดว่า วัฒนธรรมการท่องเที่ยว
 ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้น ไม่เคยคำนึงถึงมิติความสัมพันธ์ระหว่างเพศแต่อย่างใด หากแต่คำนึงถึง
 เฉพาะความสะดวกสบายของนักท่องเที่ยว และการจัดหาสินค้าทางวัฒนธรรมมาตอบสนองต่อ
 ความต้องการ “บริโภค” ของนักท่องเที่ยวเท่านั้น ในแง่นี้ประเด็นเกี่ยวกับการผลิตซ้ำอุดมการณ์ชาย
 เป็นใหญ่ผ่านพิธีกรรมความเชื่อ จึงเป็น “มิติที่ถูกละเลย” จากผู้มีส่วนในการกำหนดนโยบายการ
 ท่องเที่ยวมาทุกยุคทุกสมัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนา
 ชุมชนแห่งนี้ โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยการจัดโชว์
 วัฒนธรรมคนเลียงซ่างนั้น ได้หันมาตรวจสอบว่า การดำเนินนโยบายเช่นนี้ เป็นมาตรการช่วยเหลือ
 ชีวิตความเป็นอยู่ของคนเลียงซ่างเหล่านี้อย่างยิ่งยวดได้แท้จริงหรือไม่ ผู้วิจัยเห็นว่า บางทีการจัดขาย
 วัฒนธรรมในลักษณะเช่นนี้ นอกจากจะไม่ใช้ทางออกสำหรับชุมชนแห่งนี้แล้ว ยังไม่เปิดโอกาสให้

กับผู้หญิงเข้ามามีส่วนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอให้ ควรที่จะสนับสนุนการท่องเที่ยวของชุมชนในเชิงที่เรียกว่า Eco-tourism ขึ้นมาด้วย กล่าวคือ เนื่องจากบริเวณหมู่บ้านยังมีป่าที่เคยใช้เป็นที่เลี้ยงช้างอยู่ถึง 2 แห่ง จึงควรจัดกิจกรรมท่องเที่ยวให้กับกลุ่มที่สนใจในกิจกรรมต่างๆ เช่น การเดินป่าเพื่อชมช้างในสภาพธรรมชาติ ควรจัดระบบสื่อความหมายธรรมชาติ เช่น ป้ายข้อมูล ป้ายชี้ทาง เป็นต้น นอกจากนี้ต้องมีโครงการที่จะพัฒนาระดับเศรษฐกิจในกลุ่มผู้หญิงด้วย โดยการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพของสตรีในลักษณะต่างๆ แล้วใช้ประโยชน์จากการมาเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาชมการแสดงช้าง ในรูปของการขายสินค้าจากฝีมือของกลุ่มผู้หญิง ซึ่งรูปแบบการพัฒนาเช่นนี้ นอกจากจะดึงเพศหญิงให้มามีส่วนร่วมแล้ว ยังจะเป็นการประกันรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชนอีกทางหนึ่งด้วย โดยไม่ต้องรอพึ่งพาแต่เงินของผู้ชายฝ่ายเดียว

LOCATION(S): KKU LIBRARY

: ห้องสมุด ศูนย์มนุษยวิทยาสิรินธร

เกษศดา งามขวา และ จีรวดี จันทะวงษา. พระธาตุคูม-พระธาตุคูเห็ก : แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว สกลนคร : หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมท้องถิ่น จ.สกลนคร สำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏสกลนคร, 2543.

การศึกษาเรื่องแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม พระธาตุคูมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดสกลนคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภูมิหลังของวัดพระธาตุคูม ลักษณะและคุณค่าทางศิลปกรรมของพระธาตุคูม คุณค่าแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมของพระธาตุคูม คุณค่าแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมและสภาพปัญหา การจัดสภาพภูมิสถาปัตยกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์และศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษามีดังนี้

พระธาตุคูม เป็นวัดที่มีโบราณสถานที่สำคัญคือ พระธาตุคูมมีความเชื่อกันว่า คูม หมายถึง กระจุกที่ติดกับสรวงของพระพุทธเจ้าที่กระเด็นมาตก ณ บริเวณแห่งนี้ ต่อมาจึงได้สร้างพระธาตุครอบไว้แล้วเรียกว่า “พระธาตุคูม” พระธาตุคูมเป็นปราสาทขอมที่สร้างด้วยอิฐเป็นปราสาทหลังเดี่ยว (ปราสาทประธาน) ลักษณะผังเป็นกรอบรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสย่อมุมขนาดกว้างยาวประมาณ 5.50 เมตร หันหน้าไปทางทิศตะวันออกและเข้าออกได้เพียงประตูเดียว อีกสามด้านเป็นเพียงประตูหลอก ตัวสถาปัตยกรรมขององค์พระธาตุทำด้วยอิฐที่หล่อด้วยน้ำโคลนอันเกิดจากการฝนแผ่นดินให้เรียบ ด้านอายุสมัยทราบได้จากหลักฐานที่พบคือทับหลังด้านทิศใต้ซึ่งศิลปขอมในยุคสมัยบาปวน (ราว พ.ศ. 1560 – พ.ศ.1630) หรือพุทธศตวรรษที่ 16 ตอนต้น

ด้านสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมพระธาตุคูมมีดังนี้ 1. ศาลาวัดที่สร้างขึ้นประชิดองค์พระธาตุ 2. ถังน้ำซีเมนต์ด้านข้างศาลาวัด 3. หอไตรร้างกลางสระน้ำโบราณ 4. ป้ายแทนซีเมนต์ด้านหน้าองค์พระธาตุ 5. ป้ายคำอธิบายประวัติที่กรมศิลปากรสร้างไว้ 6. การวางก้อนศิลาแลงที่ระเกะระกะ

แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมพระธาตุคูม ได้แก่การรื้อศาลาวัดออกแล้วย้ายไปสร้างขึ้นใหม่ด้านหลังที่มีระยะห่างจากองค์พระมากพอสมควร ถังน้ำซีเมนต์ก็ทุบทิ้งออกไปให้เป็นที่โล่ง หอไตรร้างกลางสระน้ำก็ทำการรื้อถอน โครงร่างออกไป ป้ายแทนซีเมนต์ด้านหน้าองค์พระควรทุบทิ้งให้เป็นพื้นที่เปิดโล่งป้ายคำอธิบายของกรมศิลปากรควรทำการรื้อถอนออกไป การจัดวางก้อนศิลาแลงที่ระเกะระกะควรแก้ไขโดยการจัดวางเรียงใหม่ให้มีสภาพที่เรียบร้อยและเป็นหมวดหมู่ บริเวณวัดควรปรับปรุงการใช้พื้นที่สิ่งปลูกสร้างอาคารแยกเขตพุทธาวาสและเขตสังฆาวาส จัดพื้นที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ ที่จอดรถ ห้องน้ำ และถังขยะ

แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมพระธาตุคูม โดยการดูแลปรับปรุงสภาพแวดล้อม การจัดสภาพภูมิสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อเสริม

สร้างความสง่างาม เป็นการดึงดูดใจแก่ผู้พบเห็นและนักท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจในสิ่งแวดล้อมและตัวศิลปกรรม เพื่อส่งเสริมให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสกลนครอีกแห่งหนึ่ง ให้เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป

LOCATION(S) : KKU LIBRARY

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย . โครงการศึกษาวิจัยการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาเพื่อจัดทำดัชนีวัดคุณภาพมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544.

โครงการศึกษาเพื่อจัดทำดัชนีวัดคุณภาพมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว เป็นมาตรการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวมาตรการหนึ่งของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่มีเป้าประสงค์ที่สำคัญคือ ความยั่งยืนของการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว และศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในการแข่งขันระดับสากล สำหรับวัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีดังนี้คือ 1) เพื่อจัดทำดัชนีชี้วัดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวสำหรับใช้ในการตรวจสอบคุณภาพและกำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท สำหรับหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบใช้เป็นบรรทัดฐานในการตรวจสอบสถานะการพัฒนา การปรับปรุง และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน 2) เพื่อให้ได้เครื่องมือสำหรับตรวจสอบความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการในเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป 3) เพื่อเป็นแนวทางและเป็นการส่งเสริมให้องค์กรหรือบุคลากรในภาคการท่องเที่ยว ได้มีการศึกษาวิจัยและวางแผน สามารถกำหนดแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวของหน่วยงานในระยะยาว

การจัดทำดัชนีชี้วัดได้จัดทำโดยคณะผู้ศึกษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยผ่านกระบวนการทบทวนเอกสาร การจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) การสัมมนาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ และการสำรวจภาคสนาม ผลจากการดำเนินการตามกระบวนการดังกล่าวทำให้คณะผู้ศึกษาสามารถกำหนดหลักการในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวได้ดังนี้

มิติที่จะต้องใช้ในการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 7 มิติ ประกอบด้วย 1) มิติด้านสภาพทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว 2) มิติด้านการอนุรักษ์และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม 3) มิติด้านเศรษฐกิจ สังคม 4) มิติด้านศิลปวัฒนธรรม 5) มิติด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี 6) มิติด้านคุณค่าทางการศึกษาและการเรียนรู้ 7) มิติด้านการบริหารจัดการ ทั้งนี้ ทั้ง 7 มิติดังกล่าวได้แยกเป็นดัชนีชี้วัดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 114 ดัชนี

การประเมินและกำหนดมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยมีองค์กรที่ทำหน้าที่หลัก 2 องค์กร คือ 1) องค์กรหรือหน่วยงานตรวจสอบและให้การรับรองมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว (Certification Body : CB) 2) คณะกรรมการผู้ประเมินรับรองการตรวจสอบมาตรฐานคุณภาพ พร้อมกำหนดสัญลักษณ์มาตรฐาน (Accreditation Body : AB)

ภายหลังจากมีการประเมินมาตรฐานคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและมอ
บลัญลักษณ์มาตรฐานคุณภาพแล้ว จำเป็นต้องมีหน่วยงานตรวจสอบ (Monitoring Committee) มาตรฐาน
คุณภาพที่ได้รับการประเมินไปแล้วทุก ๆ 3 ปี

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สถาบันดำรงราชานุภาพ . การมีส่วนร่วมของชุมชนในการ
บริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรุงเทพฯ : สำนักงาน ฯ , 2543.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้คือ เพื่อแสวงหารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน
ท้องถิ่นในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อันจะ
เป็นต้นแบบหรือแนวทางให้แก่ชุมชนท้องถิ่นอื่นๆ ต่อไป วิธีการศึกษานี้จะให้ความสำคัญต่อการ
ศึกษาเชิงคุณภาพจึงได้ใช้วิธีศึกษาต่างๆ ซึ่งรูปแบบการศึกษามีหลากหลายวิธีและผสมผสานกัน
เพื่อให้ผลการศึกษสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จึงได้วางการศึกษาไว้ ดังนี้
การศึกษารวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากการค้นคว้า รวบรวมและประมวลเอกสารวิชาการ รายงาน และบท
ความจากวารสารต่าง ที่เกี่ยวข้องของหลายส่วนราชการ หน่วยงาน สถาบันการศึกษา ฯลฯ ใน
ลักษณะของการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การศึกษาภาคสนาม ใช้หลากหลายวิธี แม้จะ
เน้นการปฏิบัติงานภาคสนามในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งเป็นไปในเชิงปริมาณ แต่มุ่งให้ความสำคัญต่อผลงาน
ในเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์ประชากรเป้าหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งจะทำให้
ข้อมูลมีความสมบูรณ์มากขึ้น การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมจริงในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง
เกี่ยวกับการบริการจัดการที่ปรากฏจริงของแต่ละพื้นที่ การจัดประชุมสนทนาในแต่ละพื้นที่ เพื่อ
รวบรวมข้อมูลเพื่อวัดความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของมนุษย์ รวมทั้งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติ
กรรมนั้นๆ การสัมมนาเชิงวิชาการระหว่างบุคคลหลายฝ่าย ทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ นักพัฒนาเอกชน
และนักวิชาการ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประชากรเป้าหมายในการศึกษาภาค
สนามได้กำหนดตัวบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้ร่วมประชุม โดยเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อเท็จจริงเกี่ยว
กับการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแต่ละพื้นที่

ผลการศึกษาวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์ การจัดประชุมกลุ่ม
แกนนำ (Focus Group) และอภิปรายกลุ่ม (Discussion Group) ผู้วิจัยได้เสนอผลการศึกษาวิจัย โดย
แบ่งผลการศึกษาเป็นรายภาค ซึ่งในแต่ละภาคจะมีการให้ข้อมูลการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้เหมือนกัน
ในทุกภาค คือ ศึกษาปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยว กิจกรรมในการมีส่วนร่วมของชุมชนฯ และรายได้จาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สำหรับผลการศึกษาภาคสนาม ได้เสนอข้อมูลทั่วไปของบุคคลผู้ร่วม
สนทนากลุ่มแกนนำและอภิปรายกลุ่ม ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา รายได้ อาชีพ และสถานภาพ
ผลจากการสนทนากลุ่มแกนนำ ได้เสนอประเด็นต่อไปนี้คือ การริเริ่ม หรือ แรงบันดาลใจ ที่ก่อให้เกิด
เกิดการก่อตัวและรวมกลุ่ม โครงสร้างสมาชิก ระเบียบวิธีและรูปแบบการจัดการ แหล่งเงินทุน หรือ
แหล่งงบประมาณ การจัดการและการแบ่งภาระหน้าที่กันภายในกลุ่ม ขั้นตอนการรับนักท่องเที่ยว
การประสานงานกับภายนอกและรายได้หรือผลประโยชน์ตอบแทน นอกจากผลการศึกษาข้อมูลดัง
กล่าวแล้วยังมีการเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้

ภาคเหนือ : กรณีศึกษา บ้านถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการอภิปรายกลุ่ม ปรากฏว่า สมาชิกของชุมชน มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของการจัดการท่องเที่ยวในหลายกิจกรรม การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภายในชุมชน และเกิดประโยชน์แก่ชุมชนหลายประการ และมีการเปลี่ยนแปลงที่เห็นชัด เช่น ชาวบ้านมีรายได้มากขึ้น ชุมชนเป็นที่รู้จักมากขึ้น และชุมชนมีความประสงค์จะพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน ในทัศนะของชุมชน การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดำเนินการอยู่ ประสบความสำเร็จ และชุมชนมีความพอใจระดับหนึ่ง และก็ยังมีความต้องการให้ปรับปรุงอีกหลายสิ่ง จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม พบว่า ชุมชนแห่งนี้ พัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมานานพอสมควร จึงมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการพอควร และระเบียบกฎเกณฑ์ที่วางไว้ ได้พัฒนาขึ้นจากน้อยไปหามากตามสภาพปัญหาที่ชุมชนประสบมาขึ้นตามระยะเวลาที่ผ่านมา จึงพิจารณาว่า บุคคลภายนอกชุมชนจะเข้ามาดำเนินการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ยาก ในกิจกรรมเกี่ยวกับที่พักแรม ในลักษณะของ Home-Stay ยังมีลักษณะต่างคนต่างทำ มิได้มีการรวมกลุ่มเช่นเดียวกับการทำกิจกรรมอื่นๆ และผู้บริหารของสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าบ้านถ้ำลอด ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ทั้งหมดค่อนข้างลำบากใจต่อการบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าวในหลายกรณี จึงยังไม่สามารถดำเนินการอื่น ๆ ได้มากนัก ไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บค่าเข้าชมสถานที่และการจัดเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่ที่เชื่อมโยงจุดที่น่าสนใจอื่นๆ นอกเหนือจากถ้ำทั้งสาม จากการประชุมร่วมกันระหว่างกลุ่มต่างๆ กับที่ปรึกษาของชุมชน น่าจะเป็นแนวทางที่ทำให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปในทางที่ดีขึ้น เพราะสามารถเสริมสร้างความเข้าใจที่ดีและถูกต้องซึ่งกันและกัน ตลอดจนแสวงหาความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาชุมชนของตนเอง ดังนั้น จึงควรมีการประชุมในลักษณะของ “เวทีสนทนา” เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกลุ่มต่างๆ ในชุมชน โดยมีเจ้าหน้าที่ภาครัฐต่างๆ ร่วมให้คำปรึกษาแนะนำ เช่น ที่ชุมชนบ้านถ้ำลอด โดยคณะผู้วิจัยจัดทำขึ้นเช่นนี้เป็นประจำและสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง โดยหยิบยกประเด็นปัญหาต่างๆ ที่ประสบมาพิจารณาร่วมกัน เช่น การพิจารณาหาอุปกรณ์หรือวิธีการอื่นมาใช้แทนตะเกียงในการนำทางนักท่องเที่ยว โดยไม่กระทบถึงรายได้พวกสมาชิกในชุมชน เป็นต้น

ภาคใต้ : กรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติเขาลง เฉพาะในพื้นที่อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการอภิปรายกลุ่ม ปรากฏว่า ชุมชนๆ ได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของการจัดการท่องเที่ยว เช่น บริการเป็นลูกหาบ ปลูกดอกไม้ประดับตามจุดต่างๆ ของเส้นทางเดินป่าและจุดพักต่างๆ บริเวณน้ำตก เป็นต้น การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันทำให้เกิดความแตกต่าง หรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และเกิดประโยชน์แก่ชุมชนหลายประการ คือ ลดการทำลายทรัพยากรในพื้นที่ลง เกิดอาชีพค้าขายเป็นรายได้แก่สมาชิก เป็นต้น ในทัศนะของสมาชิกชมรม ทั้งสามล้วนพอใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดำเนินการอยู่ เพราะประสบความสำเร็จ โดยมีความคิดเห็นต่างๆ เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้เกิดความเข้าใจระหว่าง

ภาครัฐกับประชาชนเป็นอย่างดี รายได้ของสมาชิกดีกว่าเดิม เพราะเกิดการขายตรงแก่นักท่องเที่ยว เป็นรายได้เสริมจากการขายผลผลิตทางการเกษตรตามปกติ เป็นต้น ผลการศึกษาจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในพื้นที่และระยะเวลาที่จำกัด คณะผู้ศึกษาพบว่า แม้ทุกชมรมในพื้นที่จะมีจุดประสงค์เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเหมือนกันแต่แนวทางการปฏิบัติยังคงแตกต่างกันตามความถนัดของแต่ละชมรม และเนื่องจากชมรมฯ บ้านวังสูง มีความสัมพันธ์ในฐานะเป็น ลูกข่าย ของสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการร่วมเป็นสมาชิกของสมาคมฯ จึงทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวมาใช้บริการเรื่อยๆ ในขณะที่อีกสองชมรมรับนักท่องเที่ยวที่มาติดต่อโดยตรง ซึ่งมีปริมาณน้อยมาก และทั้งสามชมรมยังคงมีการดำเนินงานในลักษณะต่างคนต่างทำขาดการประสานงานร่วมกันอย่างแท้จริง ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้ทั้งสามชมรมควรมีการประชุมร่วมกัน เพื่อให้เกิดการประสานงานในการดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างสม่ำเสมอ และชมรมบ้านปลายอวน และชมรมบ้านอ่างเขียว ควรเข้าเป็นเครือข่ายกับสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อแสวงหานักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

ภาคกลาง : กรณีศึกษาสวนไม้ผล-ไม้ดอก คลองบางช้าง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการอภิปรายกลุ่ม พบว่า สมาชิกชุมชนได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของการจัดการท่องเที่ยวหลายกิจกรรม เช่น การเยี่ยมชมสวนผลไม้ บริการนำเที่ยวต่อเรือชมสวน เป็นต้น การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันทำให้เกิดความแตกต่าง หรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมและเกิดประโยชน์แก่ชุมชนหลายประการ เช่น คลองสะอาดขึ้น มีชีวิตชีวาขึ้น เกิดความเอื้ออาทรของคนในชุมชน มีการสร้างงานในพื้นที่ เป็นต้น ในทัศนะของชาวคลองบางช้างคิดว่า การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดำเนินการอยู่ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยสมาชิกมีความพอใจหลายประการ เช่น มีการพัฒนาเส้นทางเดินเรือในบางช่วง โดยการขุดคลอง ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการใช้น้ำเพื่อการเกษตรมากขึ้นและมีอาชีพใหม่ๆ เป็นต้น แต่ก็ยังมีการไม่พอใจในบางสิ่ง เช่น นักท่องเที่ยวน้อย ส่วนใหญ่มาในช่วงเทศกาล ไม่มีจุดศูนย์กลางบริการนักท่องเที่ยว ขาดความร่วมมือในชุมชน เป็นต้น ผลการศึกษาจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ให้ข้อสังเกตในการศึกษาดังนี้ คือ การดำเนินการของชุมชน แม้ว่าจะได้รับความร่วมมือร่วมใจกันดีในกลุ่มสมาชิก ตลอดจนข้าราชการในพื้นที่ หากยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างจริงจังและเต็มที่นัก ซึ่งน่าจะมีผลสืบเนื่องมาจาก การสนับสนุนจากผู้มีบทบาทสำคัญในท้องถิ่น จึงทำให้ความเข้มข้นของการดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างที่ควรจะเป็น และการบริหารและการจัดการของชุมชนคลองบางช้าง แม้สมาชิกมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ แต่เป็นการจัดการของผู้ใหญ่บ้าน การมีส่วนร่วมของสมาชิก จึงยังคงมีลักษณะเดิมคือ การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้นำกลุ่ม ผู้วิจัยได้เสนอว่า แม้ว่าจะมีการประชุมสมาชิกชุมชนผู้ร่วมกิจกรรมอยู่อย่างสม่ำเสมอ หากแต่เป็นการประชุมร่วมกันอย่างไม่เป็นทางการ จึงควรมีการประชุมอย่างเป็นทางการอย่างน้อยเดือนละ

1 ครั้ง โดยประสานเชิญผู้มีบทบาทสำคัญ ในพื้นที่มาร่วมประชุม เพื่อแสวงหาความร่วมมือให้ดำเนินงานและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ และมีการบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐาน

ภาคกลาง : กรณีศึกษา หมู่บ้านทรงไทยบ้านโคกเกตุ ตำบลปลายโพรงพวง อำเภอ อัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผลการอภิปรายกลุ่ม พบว่า สมาชิกในชุมชน ได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของการจัดการท่องเที่ยวด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น เปิดบ้านทรงไทยให้นักท่องเที่ยวเยี่ยมชม นำนักท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตแบบพื้นบ้าน เป็นต้น การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดำเนินการอยู่ทำให้เกิด ความเปลี่ยนแปลงหลายประการ เช่น ชาวบ้านมีอาชีพเสริมมากขึ้น ต้นตัวในการรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น ท้องถิ่นเป็นที่รู้จักมากขึ้น เป็นต้น การดำเนินการประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังมีสิ่งที่จะต้องปรับปรุงอยู่หลายประการ และผลจากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมพบว่า บทบาทของผู้นำกลุ่ม มีความสำคัญต่อการบริการจัดการแบบมีส่วนร่วมในชุมชนแห่งนี้เป็นอย่างมาก เพราะสามารถสร้างความเป็นปึกแผ่นและระดมความร่วมมือของสมาชิกได้อย่างดีเยี่ยม บทบาทของเจ้าหน้าที่ฝ่ายราชการ มีผลต่อความสำเร็จของการเริ่มต้นเป็นอย่างมาก เมื่อได้รับความร่วมมือดี จึงทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวดำเนินไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ความมีประจักษ์เป็นทางการ เพื่อแสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแสวงหานักท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ทั้งยังเป็นการเตรียมบุคลากรที่จะรองรับภารกิจต่างๆ ต่อไปด้วย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : อุทยานมัจฉาบ้านโจงกุดหวาย อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม ผลจากการอภิปรายกลุ่ม พบว่า ชุมชนได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของการจัดการท่องเที่ยวหลายกิจกรรม และการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันทำให้เกิดความแตกต่าง หรือ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งเกิดประโยชน์แก่สมาชิก และชุมชนหลายประการ เช่น ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น ชาวบ้านได้เรียนรู้วิธีการอนุรักษ์พันธุ์ปลา ชุมชนเป็นที่รู้จักมากขึ้น เป็นต้น ชาวบ้านมีความคิดว่าการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ดำเนินการอยู่นี้ประสบความสำเร็จพอสมควร เพราะมีความพอใจในหลายสิ่งที่เกิดขึ้น สมาชิกชุมชนได้ติดต่อกับสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกมากขึ้น จึงมีความตื่นตัว เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ และทันสมัยขึ้น สำหรับผลการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม มีประเด็นที่น่าสนใจ คือ การดำเนินงานของสมาชิกในชุมชนมีสภาพดีขึ้น ความเป็นอยู่ดีขึ้น จนเกิดความรู้สึกรักและหวงแหนท้องถิ่น มุ่งหวังที่จะพัฒนาด้วยกำลังของชุมชนเอง และไม่ประสงค์ให้บุคคลภายนอกเข้าไปเกี่ยวข้องหรือบริหารจัดการเพื่อพัฒนาให้อุทยานมัจฉาแห่งนี้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นสากลมากกว่าที่เป็นอยู่ ด้วยเกรงว่าบุคคลภายนอกจะมาแย่งการทำมาหากินด้วยประการหนึ่ง ในขณะเดียวกัน ชุมชนก็ต้องการความช่วยเหลือด้านกำลังทรัพย์ เพื่อปรับปรุงสะพาน ระบบบำบัดน้ำเสีย และสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ซึ่งความต้องการในสองลักษณะนี้ค่อนข้างขัดแย้งกัน บทบาทผู้นำชุมชน มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างเห็นได้ชัด สืบเนื่องจากบุคลิกของผู้นำค่อนข้างเด็ดขาดและเข้มแข็ง ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในชุมชน จึงทำให้การท่องเที่ยว บ้านโจงกุดหวายดำเนินไปได้ด้วยดีพอ

ควร การจัดเวทีสนทนาในลักษณะที่คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อแสวงหาความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยให้เป็นไปอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยเดือนละครั้ง น่าจะเป็นแนวทางที่ดีที่จะทำให้ชุมชนเข้าใจ และยอมรับบุคคลภายนอกเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศของบ้านกุดหวายด้วย โดยที่ชุมชนยังคงมีรายได้สม่ำเสมอและตลอดปีได้เช่นเดิม และอาจจะมากขึ้นเมื่อมีการประชาสัมพันธ์ โดยภาคธุรกิจช่วยเสริมด้วย

LOCATION(S) : CU LIBRARY

: SWU LIBRARY

กรมป่าไม้. ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้. แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน จังหวัดพังงา
กรุงเทพฯ : กรมป่าไม้, 2542?

วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนแม่บทอุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะสิมิลัน ในระยะของ
แผน 5 ปี มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ คือ 1) เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารและจัดการเพื่อ
สนองตอบต่อวัตถุประสงค์การจัดตั้งอุทยานแห่งชาติ โดยเน้นการสงวนและคุ้มครองดูแลรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติอันทรงคุณค่าในพื้นที่ มุ่งตอบสนองการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และการนันทนาการ
ของประชาชน 2) การมีรูปแบบและวิธีการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลันอย่างค่องเนื่อง
ตามหลักวิชาการในช่วงระยะเวลา 5 ปี 3) เป็นแผนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ภายใต้ข้อจำกัดทาง
หน่วยงานที่มีอยู่ นอกจากนี้ยังมีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
ไปได้ในอนาคต 4) เป็นแผนที่ระบุมอบและแนวทางแห่งการเข้าใจร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
ซึ่งกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ เปิดโอกาสให้ราษฎรในท้องถิ่น องค์กรเอกชน ส่วนราชการ
ในจังหวัดและหน่วยงานราชการต่างๆ ของส่วนภูมิภาคเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและ
การพัฒนา 5) เพื่อสนับสนุนให้มีโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ และการสร้างความตระหนักที่
ทำให้สาธารณชนได้เข้าใจและตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรชายฝั่งตลอดจนความสำคัญ
ของอุทยานแห่งชาติที่มีต่อชุมชนท้องถิ่นและภูมิภาค 7) เพื่อสนับสนุนให้มีการกระจายผล
ประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมอันเกิดจากกิจกรรมการจัดการและการพัฒนาต่างๆ ของอุทยาน
แห่งชาติไปสู่ราษฎรท้องถิ่นและสังคมโดยรวม

กระบวนการวางแผนแม่บทอุทยานฯ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้ 1) การทบทวน
ทวนนโยบายและแผนในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การบริหารอุทยานแห่งชาติและการ
ท่องเที่ยวในระดับชาติ ระดับภาคและระดับท้องถิ่น ตลอดจนระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2)
รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น การศึกษาและวิจัย และดำเนินการสำรวจข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ การ
บริหารและจัดการอุทยานแห่งชาติ การท่องเที่ยวและนันทนาการ ตลอดจนรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน
ต่างๆ ของ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน 3) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจและรวบรวม เพื่อ
ประเมินสถานภาพ ศักยภาพของพื้นที่และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์ข้อจำกัด
สภาพเงื่อนไขและปัญหาที่ปรากฏในปัจจุบันและมีแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งจะส่ง
ผลต่อการบริหารและจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน 4) กำหนดแผนการจัดการและการ
บริหารจัดการด้านต่างๆ เช่น กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน
กำหนดเขตและขอบเขตพื้นที่จัดการ แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ แผนสื่อความหมายธรรม
ชาติ แผนการพัฒนาและบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างและเครื่องมือเครื่องใช้ และแผนการบริหารอุทยาน

แห่งชาติ 5) กำหนดความสำคัญก่อนหลังของแผนงานและโครงการ เพื่อการบริหารและจัดการใน
ระยะ 5 ปี 6) กำหนดกลยุทธ์ในการนำแผนสู่การปฏิบัติ

การแบ่งเขตการจัดการถือเป็นกลยุทธ์สำคัญประการหนึ่งในการจัดการพื้นที่
อุทยานแห่งชาติโดยพิจารณาทั้งในด้านทรัพยากรและการใช้ประโยชน์ เขตการจัดการอุทยานแห่ง
ชาติหมู่เกาะลันตา มี 6 เขตดังนี้ 1) เขตบริการ (Intensive Use Zone) เขตนี้จัดไว้เพื่อรองรับการ
พัฒนาสิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกประเภทต่างๆ ซึ่งอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติ
งานของเจ้าหน้าที่และการใช้ประโยชน์พื้นที่ของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวกันเป็นจำนวนมาก
ในเขตอุทยานแห่งชาติ และเพื่อบริการนักท่องเที่ยวทั้งประเภทไปเช้าเย็นกลับหรือประเภทค้างแรม
โดยใช้เป็นศูนย์กลางของการบริการนักท่องเที่ยว 2) เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้
(Outdoor Recreation Zone) เป็นเขตที่จัดไว้เพื่อเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ประกอบกิจกรรม
ต่างๆ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ตลอดจนการศึกษาหาความรู้ทางด้านธรรมชาติวิทยา โดยพยายามมิ
ให้เกิดการชุมนุมของนักท่องเที่ยวในจำนวนมาก เพื่อรักษาความสงบและมีให้เกิดความเสียหายต่อ
ธรรมชาติ และกำหนดกิจกรรมที่ยอมให้มีได้ในเขตนี้ 3) เขตอนุรักษ์พิเศษ (Special Conservation
Zone) เป็นเขตที่มีทรัพยากรที่มีความเป็นเอกลักษณ์และคุณค่าควรแก่การรักษาไว้อย่างยิ่ง ได้แก่
ระบบนิเวศที่พิเศษและหายาก มีความอ่อนไหวต่อการถูกทำลายได้ง่ายหรือมีสัตว์ป่า พืชพรรณ
ตลอดจนมีทรัพยากรอื่นๆ ที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์อยู่บริเวณนั้น การจัดการบริเวณนี้จะมีข้อบังคับ
บางประการในการเข้าไปใช้ประโยชน์ 4) เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone) เป็นบริเวณที่
กำหนดขึ้นเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติบนเกาะในพื้นที่ส่วนที่เป็นพื้นที่ป่าไม้หรือส่วนที่เหลือจากการ
ใช้ประโยชน์อื่นๆ เป็นเขตที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่ยังไม่ได้รับการรบกวน 5) เขตฟื้นฟูสภาพธรรม
ชาติ (Recovery Zone) เป็นบริเวณที่กำหนดไว้เพื่อที่จะฟื้นฟูสภาพธรรมชาติที่เสื่อมโทรม หรือถูก
ทำลายด้วยสาเหตุต่างๆ ทั้งจากฝีมือมนุษย์และภัยธรรมชาติ 6) เขตใช้ประโยชน์ทั่วไป (General Use
Zone / Buffer Zone) เขตนี้กำหนดขึ้นเสมือนหนึ่งเป็นแนวเขตกันชนระหว่างการใช้ประโยชน์พื้น
น้ำทะเลที่ไม่อยู่ในเขตอื่นๆ กับเขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้และเขตอนุรักษ์พิเศษ เขตนี้
ไม่อนุญาตให้ทำการประมง หักน้ำมันและน้ำเสียจากเรือต่างๆ แต่อนุญาตให้เป็นสถานที่ทอดสมอ
เรือสำหรับการท่องเที่ยว

LOCATION(S): CU LIBRARY

: TU LIBRARY

อรรถพร บุญจันทร์. แนวทางการพัฒนาบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน : กรณีศึกษาอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการพัฒนาบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ คือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ เจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐ ผู้นำชุมชนอย่างเป็นทางการ ผู้นำชุมชนอย่างไม่เป็นทางการ และผู้ประกอบการด้านทัวร์ป่า รวมทั้งสิ้นจำนวน 20 ราย การศึกษานี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีศักยภาพในการพัฒนาให้มีบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนบ้านยางหลวง เนื่องจากมีปัจจัยสนับสนุนทั้งจากภายในและภายนอกชุมชน ซึ่งประชาชนในชุมชนมีความต้องการให้ชุมชนได้รับการพัฒนาให้มีบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน และมีความเห็นว่าบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของชุมชน อย่างไรก็ตามประชาชนในชุมชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน รวมทั้งขาดความรู้ในด้านการจัดการ ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนในอำเภอแม่แจ่ม จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ให้กับชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความรู้ในด้านการจัดการและมีการพัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์

สำหรับแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในอำเภอแม่แจ่มนั้นพบว่า ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่มีความต้องการให้อำเภอแม่แจ่มมีชื่อเสียงทางด้านการท่องเที่ยว และในปัจจุบันอำเภอแม่แจ่มมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในหลายรูปแบบ เช่น การร่วมมือกับศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมจัดสร้างศูนย์นักท่องเที่ยว การจัดงานมหกรรมผ้าตีนจกโดยความร่วมมือของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ นิตยสารและหนังสือพิมพ์สู่สาธารณะ ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในอำเภอแม่แจ่มเพิ่มขึ้น

จากการศึกษาในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะคือ อำเภอแม่แจ่มควรเชิญชวนและสนับสนุนให้ภาคเอกชนมาลงทุนทางด้านการท่องเที่ยวในอำเภอแม่แจ่มให้มากขึ้น บริษัทนำเที่ยวแบบทัวร์ป่าควรผนวกกิจกรรมบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนไว้ในรายการนำเที่ยวเพื่อก่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนาและประชาสัมพันธ์บ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชนในอำเภอแม่แจ่ม

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

อัยชฎา หรินทรเวช. แนวทางการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวและการค้าชายแดน : กรณีศึกษาสุขาภิบาลแม่สาย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาเมือง ศึกษาบทบาทและศักยภาพของพื้นที่ทั้งในด้านการค้าและการท่องเที่ยว เพื่อจะได้ทราบถึงแนวโน้มการขยายตัวของเมืองในอนาคต พร้อมทั้งเสนอแนวทางการพัฒนา และแนวทางแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของเมืองและเหมาะสมกับพื้นที่

การศึกษาพบว่า การใช้ประโยชน์ที่ดินของสุขาภิบาลส่วนใหญ่เป็นที่พักอาศัย ชนบทเกษตรกรรมและการค้าพาณิชยกรรม สำหรับสถานการณ์การค้าชายแดนและการท่องเที่ยว ในช่วงปี 2535 – 2540 ถือได้ว่ามีส่วนสำคัญทำให้สภาพเศรษฐกิจ สังคมของสุขาภิบาลแม่สาย มีการขยายตัวในอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิม กล่าวคือการค้าชายแดนมีสภาพดีขึ้นในแต่ละปีมีมูลค่าการค้าเกิน 1,000 ล้านบาท ซึ่งมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นมาโดยตลอดและต่อเนื่องทุกปี ในด้านการท่องเที่ยวพบว่าแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวที่ด้านการค้าชายแดนแม่สาย ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของสุขาภิบาลแม่สายในอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นทุกปี สร้างรายได้ให้กับสุขาภิบาลแม่สายเป็นจำนวนมาก และคาดว่าสภาพการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวของสุขาภิบาลแม่สาย จะมีแนวโน้มที่ดีและเพิ่มสูงขึ้นต่อไปอีกในอนาคต ศักยภาพที่สำคัญซึ่งส่งผลให้สุขาภิบาลแม่สายมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในช่วงที่ผ่านมา ได้แก่ ศักยภาพด้านที่ตั้ง ด้านความมั่นคงของประเทศ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจการค้าชายแดนและการท่องเที่ยว นอกจากนี้เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดการขยายตัวทั้งด้านการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวแล้ว ยังส่งผลให้สุขาภิบาลแม่สายมีโอกาสสำคัญ ๆ ได้แก่ โอกาสการเป็นศูนย์กลางคมนาคมระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน การเป็นเมืองหน้าด่านประตูการค้าชายแดน การขยายการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน การขยายฐานการผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกในอนาคตอีกด้วย

การขยายตัวของสุขาภิบาลแม่สาย ได้ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมมีการกระจุกตัวในสุขาภิบาลเพิ่มมากขึ้น จึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านกายภาพ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนความหนาแน่นของประชากรอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของเมืองทำให้เกิดปัญหามากมายในปัจจุบัน ที่สำคัญได้แก่ ปัญหาการจราจรคับคั่ง ปัญหาการระบายน้ำทำให้เกิดน้ำท่วมขัง ปัญหาการกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ได้แก่แนวทางการพัฒนาเมืองสุขาภิบาลแม่สาย ซึ่งประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและการค้าชายแดน ทั้งนี้เพื่อให้

สุขภาพแม่สายสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้คลี่คลายไปในทางที่ดี และต้องไม่เกิดปัญหาใหม่
ตามมาด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเมืองที่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและแนว
โน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อันเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและโอกาสในด้านการพัฒนาสุขภาพ
แม่สาย เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวระหว่างอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอน
บนต่อไปในอนาคต

LOCATION(S): CU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

Umporn Wiriyaosol. **The strategies of Trade and Tourism Business at the Southern Border**

Thailand : กลยุทธ์ธุรกิจการค้าและการท่องเที่ยวชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย

Songkla : IMT-GT Studies Center. Prince of Songkla University, 2543.

This investigation covered border trading and tourism at the southern border of Thailand in Songkhla, Satun, Pattani, Yala, and Narathiwat. The major objective was to find appropriate strategies for each type of trading and tourism. For each trading position, analysis was carried out to determine opportunities, threats, strengths, and weaknesses. The appropriate strategies were then formulated.

This study relied primarily on qualitative data. Data were gathered both from secondary sources and by interviewing, by questionnaire interviewing, and by observation and recording, covering small trading businesses, large trading businesses, tourism businesses, and related government and private departments. The data were analyzed and interpreted by applying the environmental scanning theory and the appropriate strategies were then formulated.

It was found that, most enterprises were family-own businesses using personal money as capital. The entrepreneurs did not value information and hardly participated in any social activities. Most entrepreneurs felt that deficiency of coordination between central and local government departments caused the lack of bargaining power with the Malaysian Government, which led to the inability of effective supports for border trading and tourism. The entrepreneurs indicated that the government should develop infrastructure, tighten up security measures to gain credibility from tourists and investors. Customs and duties routines should be shortened. Department of Revenue and other related departments should improve taxation procedure to get rid of double taxation. The tourism entrepreneurs further suggested that price cutting practices must be eliminated.

Evaluation of strategic factors for border trading and tourism revealed many external factors which were opportunities. Small trading businesses had a market demand opportunity for future growth. Large trading businesses had many raw material suppliers available for used for lower cost and higher profit. Tourism had many diverse tourist resources in Southern Thailand to further explore and develop. External factors which could considered as threats were the lack of coordination between government departments, and the low quality infrastructure. The internal factors which could be considered as strengths were as follow. Small

trading businesses had the flexible and fast operations. Each worker could replace another. Transactions were in cash. Own capital was used. The entrepreneurs were good motivators for their customers. In large trading businesses, the entrepreneurs were well-educated with a bachelor of higher degrees. The division of labour was effectively used. In tourism businesses, the entrepreneurs were good motivators for their customers, and the division of labour was used. On the weakness side of internal factors, most of the entrepreneurs for all types of businesses did not give importance to data, information, and joining to form groups. Large trading businesses and tourism businesses had limited capital which made them risky for lacking liquidity when the economic downturn taking long to recover. Lacking capital to expand their businesses when necessary would also be a problem.

Strategies for border trading and tourism in Southern Thailand, analyzing from the industry level, down to the business and the operations levels, were as follow. In the industry level, small trading, large trading and tourism businesses responded well to the external and internal strategic factors. Thus, these enterprises should be encouraged for further growth. In the business level, cost lowering as well as product and service differentiation should be pursued. In the operations level, however, each business would need to apply different strategies to suit themselves.

LOCATION(S) : PSU

ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. โครงการศึกษาเพื่อจัดตั้งสำนักพิมพ์ททท.
กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540.

วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการศึกษา คือ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการสื่อสิ่งพิมพ์ด้านการท่องเที่ยว วัฒนธรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปะ วิชาการต่าง ๆ ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ มีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต เพื่อส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวบรวมและประเมินมูลค่าข้อมูล กลังภาพและบทความ ตลอดจนศักยภาพของส่วนงานใหม่ กำหนดทิศทาง เป้าหมายเชิงธุรกิจ ในด้านการสร้างสรรค์และการผลิตสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์และการโฆษณา เพื่อการให้เกิดประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมและธุรกิจท่องเที่ยวไทย และเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสมในการบริหาร ตลอดจนขั้นตอนที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนองค์กร

ขอบเขตการศึกษา รวบรวมข้อมูลด้านสื่อสิ่งพิมพ์ทางการท่องเที่ยวและที่เกี่ยวข้องทั้งจากภายในและภายนอกการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศึกษาภาวะการแข่งขันของธุรกิจด้านนิตยสาร สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวและที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต ศึกษาข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรคในงานนิตยสารและสิ่งพิมพ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ทางด้านการผลิต การตลาดและการจัดการ ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการขยายการผลิต นิตยสาร หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และภาพต่างๆ ตามศักยภาพความพร้อมที่มีอยู่ ศึกษาวิเคราะห์แนวทางและกลยุทธ์การบริหารงานและการจัดการทางการตลาด ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการจัดการและบริหารในการเพิ่มประสิทธิภาพ ศึกษารูปแบบโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม เสนอแนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการยอมรับสำนักพิมพ์ททท. และสื่อสิ่งพิมพ์ของสำนักพิมพ์

วิธีการศึกษาวิจัยมีวิธีการทั้งข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลทุติยภูมิศึกษาจากผลการศึกษาในอดีตเกี่ยวกับการปรับปรุงด้านการตลาดและผลการศึกษาวิจัยธุรกิจการพิมพ์ ส่วนข้อมูลปฐมภูมิศึกษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ด้านการท่องเที่ยวของททท. และจากสำนักพิมพ์อื่น ระดมความคิดเกี่ยวกับแนวทางการบริหารและการพัฒนาอุตสาหกรรม. จากผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในททท. และจากความเห็นของสื่อสิ่งพิมพ์อื่น และธุรกิจนำเที่ยว ศึกษารวบรวมสภาพตลาดของสื่ออื่นๆ ที่เป็นไปได้ และน่าจะเป็นช่องทางในการเพิ่มรายได้ให้กับสำนักพิมพ์ททท. ในอนาคต เช่น คู่มือนำเที่ยว สไลด์ รวมภาพสถานที่ท่องเที่ยว สื่อวิดีโอ สื่ออินเทอร์เน็ต

สรุปผลการศึกษาในเรื่องนี้เห็นว่า การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในแต่ละปีมีงบประมาณในการจัดพิมพ์สิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวสูงถึงเกือบ 200 ล้านบาท และงานด้านผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการเองเกือบทั้งหมด ดังนั้นรูปแบบในการตั้งสำนักพิมพ์จึงเป็นรูปแบบที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด คณะที่

ปรึกษาจึงเห็นว่า ควรดำเนินการแปรรูปส่วนงานของอนุสารออสท. เพราะเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมในการแปรรูปสูงในเชิงของประสิทธิภาพความสามารถและศักยภาพในการเลี้ยงตนเองได้ ขณะเดียวกันก็เพิ่มบุคลากร ซึ่งบางส่วนจะมาจากบุคลากรที่มีความสามารถภายในการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้มีความสามารถทัดเทียมกับบริษัท โฆษณาที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ ด้านสื่อสิ่งพิมพ์และขยายขอบข่ายธุรกิจให้ครอบคลุมงานด้านสร้างสรรค์และพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหรือหน่วยงานราชการและองค์กรธุรกิจอื่นๆ ต่อไป

นอกจากนี้คณะที่ปรึกษามีความเห็นว่าการแปรรูปสำนักพิมพ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรมีผลต่อการพัฒนาวิสัยทัศน์ การขยายขอบข่ายของธุรกิจและการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อให้องค์กรใหม่มีบทบาทในการเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงของธุรกิจท่องเที่ยวของไทยในอนาคต ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีประสบการณ์ ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ได้เข้าร่วมงานกับบุคลากรที่มีอยู่เดิมของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเนื่องจากยังมีปัจจัยต่างๆ ที่อาจจะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงของโครงการ ซึ่งทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและผู้ร่วมทุนจะต้องนำมาพิจารณาประกอบในการคิดมูลค่าแท้จริงของธุรกิจสำนักพิมพ์ ซึ่งมีอนุสารออสท.เป็นสินค้าหลัก บริษัท เงินลงทุน และเงินทุนหมุนเวียน รวมทั้งเงินชดเชยต่างๆ ที่ต้องเตรียมไว้ ขณะเดียวกันทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเอง ควรจะมีบทบาทเป็นเสียงข้างมากกลุ่มผู้ถือหุ้น โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและมูลนิธิอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและพัฒนาการท่องเที่ยวควรถือหุ้นรวมกันเท่ากับ 51% เพื่อให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสามารถกุมทิศทางของการพัฒนาธุรกิจสำนักพิมพ์ และการคัดเลือกกรรมการผู้จัดการที่มีความรู้ ประสบการณ์เหมาะสมกับงาน และการมอบความไว้วางใจกรรมการผู้จัดการในการจัดทีมบริหาร และวางกลยุทธ์ของธุรกิจที่สอดคล้องกับแนวทางที่ผู้ถือหุ้นกำหนด

LOCATION(S): NIDA LIBRARY

วุฒิสภา คณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา. รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และให้เกิดศักยภาพในการแข่งขันในยุคของการค้าเสรี.
กรุงเทพฯ : คณะกรรมการ, 2540.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์นโยบายของรัฐบาลด้านการท่องเที่ยว เพื่อการเตรียมตัวเพื่อรองรับการเปิดเสรีด้านการค้าบริการ ศึกษาเกี่ยวกับการจัดตั้งกระทรวง สถานภาพของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

วิธีพิจารณาศึกษา คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับด้านการท่องเที่ยวโดยตรง พิจารณาศึกษาข้อมูลและข้อเท็จจริง โดยเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น พิจารณาศึกษาข้อมูลจากการเดินทางไปศึกษาดูงานด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศ พิจารณาศึกษาข้อมูลจากการเดินทางไปดูงานด้านการท่องเที่ยวในต่างประเทศ

สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับ 1) นโยบายของรัฐบาลด้านการท่องเที่ยวจะเห็นว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย การท่องเที่ยวที่ดำเนินนโยบายของรัฐบาลขณะนี้ไปในทิศทางที่ถูกต้องตรงกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโลก แต่ยังคงขาดจุดเน้นที่สำคัญอีกหนึ่งประเด็นคือ นโยบายทางด้านการบินพาณิชย์ โดยเฉพาะในเรื่องของสนามบิน นโยบายด้านความร่วมมือกับต่างประเทศในสาขาท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจน จึงควรทำให้เป็นรูปธรรมและชัดเจนมากขึ้น 2) การเตรียมตัวเพื่อรองรับการเปิดเสรีด้านการบริการ รัฐบาลยังไม่ได้กำหนดแนวทางที่ชัดเจนและเวลาได้ล่วงหน้าพอสมควร ดังนั้นจึงควรเร่งรัดและพิจารณาอย่างจริงจัง โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว อย่างเช่น การเตรียมการด้านกฎหมาย เพื่อรองรับกับระบบใหม่นี้ให้สอดคล้องกัน พิจารณาเรื่องมัลติเทสต์ การลงทุนในกิจการโรงแรม นโยบายการบินพาณิชย์ การดำเนินการให้มีระบบบริการที่ทันสมัย มีมาตรการที่ชัดเจนด้านสิ่งแวดล้อม เน้นบทบาทของเอกชนในการเข้ามามีบทบาทมากขึ้น 3) การจัดตั้งกระทรวงสถานภาพของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีปัญหาที่สำคัญในการดำเนินงานคือ ปัญหาด้านโครงสร้างและปัญหาด้านกฎหมาย 4) การบริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย จากการศึกษาพบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวยังไม่มีกำหนดที่ชัดเจนไว้ล่วงหน้า ยังไม่กระจายไปสู่ภูมิภาคเท่าที่ควร การดำเนินการแก้ไขปัญหามูลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของรัฐบาลยังเป็นการแก้ไขปัญหาระยะสั้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษานี้คือ รัฐบาลควรมีนโยบายการบินพาณิชย์ที่เปิดกว้างจะส่งผลให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเติบโตได้อย่างดี ควรกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว สนามบินควรพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในบริเวณสนามบิน เร่งรัดการสร้างสนามบินแห่งใหม่ให้เสร็จโดยเร็ว ซึ่งในนโยบายรัฐบาลด้านการท่องเที่ยวไม่ได้กล่าวถึง ควรมีการ

พิจารณาบททวนกฎหมายว่าด้วยการลงทุน กฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 ฯลฯ ซึ่งกฎหมายต่างๆ เหล่านี้จะต้องพิจารณากันให้ชัดเจนและรอบคอบว่าจะมีการแก้ไขปรับปรุงส่วนไหนบ้าง เนื่องจากการขาดแคลนมัคคุเทศก์ด้านภาษาจึงควรพิจารณาการเข้ามาประกอบอาชีพของมัคคุเทศก์ต่างชาติ ทบทวนว่าสมควรจะเปิดให้นักลงทุนต่างชาติมาลงทุนได้ในเฉพาะบางระดับ เช่น โรงแรมระดับ 5 ดาว ควรมีการทบทวนว่าจะหาแนวทางเปิดการบินเสรีให้มากขึ้นได้อย่างไร ด้านสิ่งแวดล้อม จะต้องเร่งหามาตรการที่ชัดเจนในการป้องกันการทำลายสิ่งแวดล้อมจากผลกระทบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ สนับสนุนบทบาทของเอกชนในการเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการพิจารณากำหนดกฎเกณฑ์และควบคุมมาตรฐานต่างๆ ที่จะต้องนำมาปฏิบัติให้เกิดผลสูงสุดแก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยว การท่องเที่ยวควรจะต้องจัดตั้งเป็นกระทรวงหรือไม่ ต้องดูภารกิจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ดำเนินการอยู่ และงานของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอนาคต การตั้งกระทรวงควรให้ทำหน้าที่เป็นสองภาคคืองานด้านงบประมาณ การใช้บังคับกฎหมาย และงานด้านการปฏิบัติควบคุมธุรกิจต่างๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และอาจตั้งเป็นวิสาหกิจอยู่ในกระทรวงทำหน้าที่ด้านธุรกิจและร่วมงานกับเอกชน รวมไปถึงการลงทุนและการทำวิสาหกิจอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ควรจะให้ มีพระราชบัญญัติการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขึ้น โดยเฉพาะเพื่อควบคุมแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ควรจะให้ มีพระราชบัญญัติการจัดองค์กรและบริหารการท่องเที่ยวขึ้น เพื่อจะสามารถรองรับการดำเนินการกิจการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรจัดตั้งกระทรวงขึ้นทำหน้าที่บริหารอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้เป็นเอกภาพ โครงการปีท่องเที่ยวไทยควรที่จะกำหนดกิจกรรมที่ชัดเจนไว้ล่วงหน้าเพื่อนำไปเผยแพร่ให้แก่นักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวจะได้วางแผนเดินทางมาประเทศไทยได้ล่วงหน้าการจัดกิจกรรมควรกระจายไปสู่ภูมิภาคด้วย ไม่ควรจำกัดอยู่เฉพาะกรุงเทพฯ ซึ่งจะเป็นการช่วยกระจายรายได้อีกทางหนึ่ง และการรณรงค์ปีท่องเที่ยวไทยควรทำควบคู่กันไปทั้งด้านส่งเสริมการตลาดและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการ การแก้ปัญหาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของรัฐบาล ควรดำเนินการควบคู่กันไปทั้งการแก้ไขในระยะสั้นและระยะยาวคือ ออกพระราชบัญญัติแหล่งท่องเที่ยวเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายแหล่งท่องเที่ยว โดยมีรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจและรับผิดชอบอย่างชัดเจน การแก้ไขพระราชบัญญัติที่มีอยู่เดิม และออกพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใหม่โดยการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรที่มีอยู่ปัจจุบันและออกกฎหมายเพื่อเพิ่มอำนาจที่ชัดเจนให้กับองค์กรของรัฐที่ทำหน้าที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีอำนาจชัดเจนมากขึ้น สนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรวมตัวกันอย่างเป็นทางการและมีกฎหมายรองรับที่ชัดเจนก็คือเป็นมาตรการระยะยาวอีกวิธีหนึ่งในการแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติยังไม่สามารถแสดงบทบาทได้อย่างเต็มที่ ซึ่งควรจะหันมาทบทวน

พิจารณาถึงข้อจำกัดในการปฏิบัติหน้าที่ และพิจารณาโครงสร้างดังกล่าวให้เหมาะสมและเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติมากขึ้น ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อภาพลักษณ์ ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ตำรวจท่องเที่ยวมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะรับภาระหน้าที่นี้ให้จริงจังและมีประสิทธิภาพ แต่ในปัจจุบันยังมีข้อจำกัดหลายประเด็นที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติภารกิจ จึงเห็นควรให้มีการแก้ไขปัญหาโครงสร้างของตำรวจท่องเที่ยวในด้านการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ ด้านกฎหมาย กฎระเบียบ งบประมาณ ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติของการ ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้มากขึ้น

LOCATION(S) : NIDA LIBRARY

: NARESUAN LIBRARY

0617

ประคิษฐ์ มงคลอภิบาล. การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายสำหรับท่าอากาศยานกรุงเทพ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2541.

วัตถุประสงค์การบริการของท่าอากาศยานกรุงเทพ คือ การให้บริการที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ได้แก่ การบริการที่รวดเร็ว สะดวก และปลอดภัย โดยหน้าที่ตามภารกิจท่าอากาศยานกรุงเทพต้องทำหน้าที่เชื่อมโยง ติดต่อประสานกิจกรรม รวบรวมและแลกเปลี่ยนข้อมูลการบริการและข่าวสารการบิน เพื่อให้การบริการทั้งปวงบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ในปี พ.ศ. 2540 ท่าอากาศยานกรุงเทพให้บริการแก่ผู้โดยสารและอากาศยานรวมจำนวน 25,615,867 คน และ 167,198 เที่ยวบิน ตามลำดับ หรือเท่ากับวันละ 70,180 คน และ 458 เที่ยวบิน ตามลำดับ ซึ่งจัดเป็นท่าอากาศยานขนาดใหญ่ระดับโลกท่าอากาศยานหนึ่ง

ในปัจจุบัน การติดต่อประสานภายในท่าอากาศยานกรุงเทพ ยังคงใช้วิธีการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางบุคคลเป็นส่วนใหญ่ เกิดความคับคั่งในระบบสื่อสาร สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและแรงงานมาก คาดว่าในปี 2550 จะมีผู้โดยสารและเที่ยวบินถึงวันละ 116,307 คน และ 767 เที่ยวบิน ตามลำดับ การประสานการให้บริการระหว่างท่าอากาศยาน สายการบิน และส่วนราชการ ต้องมีความรวดเร็ว ถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น ท่าอากาศยานกรุงเทพจึงจะสามารถรักษาคุณภาพการให้บริการไว้ในระดับนี้ได้

ท่าอากาศยานกรุงเทพจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแนวทางการดำเนินกิจการท่าอากาศยานจากระบบเดิม มุ่งสู่การนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมเข้ามาใช้แทนคน เพื่อเชื่อมโยงการปฏิบัติงานบริการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างท่าอากาศยานกรุงเทพ สายการบิน หน่วยราชการและองค์กรต่างๆ รวมทั้งเพิ่มสมรรถภาพของระบบ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ของท่าอากาศยานกรุงเทพให้พร้อมรับปริมาณการจราจรทางอากาศที่เพิ่มขึ้น

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของการให้บริการและความต้องการข้อมูลข่าวสารระหว่างองค์กรต่างๆ ภายในท่าอากาศยานกรุงเทพ และเพื่อศึกษาการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายในการบริหารท่าอากาศยาน ในภาพรวม รวมทั้งเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายที่เหมาะสมต่อท่าอากาศยานกรุงเทพ

โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้คือ 1) การศึกษาอยู่ภายใต้เงื่อนไขว่าท่าอากาศยานกรุงเทพได้รับการพัฒนาให้สามารถรองรับปริมาณผู้โดยสารได้ถึงปี พ.ศ. 2550 2) การศึกษาจะมีขอบเขตการอ้างถึงเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรที่เกี่ยวข้องเฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นต้องเชื่อมโยงระบบเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน และองค์กรนั้นมีใช้งานแล้วหรือจะติดตั้งภายในปี

พ.ศ. 2543 และ 3) การศึกษาจะพิจารณาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการบริหารท่าอากาศยาน ที่ได้รับการพัฒนาและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ภายในปี พ.ศ. 2543

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดย การศึกษาการพัฒนาสารสนเทศและการรวมระบบการบริการของท่าอากาศยานจากบทความและเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง, การศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบจากการนำเทคโนโลยีด้านนี้ที่มีต่อการดำเนินกิจการท่าอากาศยานต่างๆ, การศึกษาและวิเคราะห์กระบวนการให้บริการของท่าอากาศยานกรุงเทพ บริษัทสายการบิน หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และผู้ประกอบการต่างๆ ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพ เพื่อกำหนดแนวทางการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ที่ท่าอากาศยานกรุงเทพ และข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยข้อมูลจากเอกสารต่างๆ และข้อมูลจากการสอบถามจากแหล่งข้อมูลนั้น

จากผลการวิจัย พบว่า ในปัจจุบันการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารการดำเนินกิจกรรม ให้บริการผู้โดยสารและอากาศยาน ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพยังมีสภาพยุ่งเหยิง เชื่องช้า และอาจเกิดความผิดพลาดได้ง่าย ระบบการสื่อสารข้อมูลปัจจุบันอยู่ภายใต้กฎระเบียบและข้อจำกัดมากมาย การประสานข้อมูลข่าวสารประกอบการให้บริการในปัจจุบันคงติดต่อกันทางระบบที่จะกระทำผ่านบุคคลเป็นส่วนใหญ่ เช่น โทรศัพท์ โทรศัพท์สายตรง โทรสาร ไปรษณีย์ และพนักงานส่งเอกสาร เป็นต้น ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย และกระทบต่อประสิทธิภาพในการให้บริการ รวมทั้งสร้างความประทับใจด้านลบแก่ผู้ใช้บริการ

แม้ว่าในขณะนี้การทำอากาศยานแห่งประเทศไทยกำลังพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ก็ตาม แต่การพัฒนาระบบดังกล่าวมุ่งเน้นที่การใช้ประโยชน์ในการบริหารเฉพาะด้านการวางแผน และการบัญชีการเงินเท่านั้น อย่างไรก็ตาม แกนหลักของเครือข่ายของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยมีขีดความสามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระบบสื่อสารทางการบริการได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น การที่ท่าอากาศยานกรุงเทพจะคงคุณภาพการบริการอย่างมีประสิทธิภาพแก่ผู้โดยสารและอากาศยาน ซึ่งย่อมมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอนในอนาคต ท่าอากาศยานกรุงเทพจำเป็นต้องเร่งพัฒนาระบบเชื่อมโยงการให้บริการภายในท่าอากาศยานที่เป็นอัตโนมัติ เพื่อให้การสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลการบินระหว่างหน่วยบริการภายในท่าอากาศยานกรุงเทพรวดเร็ว ทันการณ์ ถูกต้อง และทรงประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการรวมระบบบริการของท่าอากาศยานกรุงเทพ ให้สามารถรองรับความต้องการของผู้โดยสารและอากาศยาน รวมทั้งสอดคล้องกับการพัฒนาการบริการของสายการบินที่นับวันยิ่งก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

ผลจากการวิจัยข้างต้น จึงได้เสนอแนะยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการรวมระบบการบริการของท่าอากาศยานกรุงเทพ ดังนี้

กำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการรวมระบบการบริการสำหรับท่าอากาศยานกรุงเทพฯระหว่างปี พ.ศ. 2542 – 2550 ให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางในการวางกรอบการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

กำหนดคณะกรรมการร่วมท่าอากาศยานกรุงเทพฯและสายการบินในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการรวมระบบการบริการ เพื่อกำหนดทิศทางร่วมและการประสานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการบริการและข่าวสารการบินที่ชัดเจน ทั้งนี้ ในการประชุมร่วมกัน ย่อมทำให้ท่าอากาศยานกรุงเทพฯทราบว่าข้อมูลใดบ้างของท่าอากาศยานที่สายการบินและหน่วยเกี่ยวข้องต้องการ และในทางกลับกัน ท่าอากาศยานกรุงเทพฯจะได้รับข้อมูลที่ถูกต้องตามความต้องการ สิ่งที่สำคัญถัดไปได้แก่ ท่าอากาศยานกรุงเทพฯและสายการบินต่างๆ จะได้ทราบว่าแต่ละฝ่ายได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ และจะพัฒนาต่อไปในระยะถัดไปอย่างไร เพื่อที่แต่ละฝ่ายจะสามารถพัฒนาระบบได้อย่างเหมาะสม สอดคล้อง และเกิดการประสานกันสมบูรณ์ อันจะนำไปสู่การลงทุนในการพัฒนาระบบที่มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดและประหยัด

กำหนดแผนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการรวมระบบการบริการ ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพฯ โดยนำผลของ ข้อ 1. และ 2. มาเป็นปัจจัยในการจัดทำแผนพัฒนา แผนดังกล่าวซึ่งประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ 1) การนำระบบเครือข่ายของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยที่กำลังพัฒนา และระบบสื่อสารโทรคมนาคมของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลการบริการและข่าวสารการบินต่อไป 2) การกำหนดประเภทข้อมูลการบริการและข่าวสารการบินที่สมควรแลกเปลี่ยนระหว่างท่าอากาศยานกรุงเทพฯ กับสายการบินและผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้อง 3) การพัฒนาเพิ่มเติมระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพฯ เพื่อให้ระบบสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ 4) แผนการขยายขอบเขตการประยุกต์ใช้เครือข่าย เพื่อเพิ่มประโยชน์ของเครือข่ายแก่ท่าอากาศยานกรุงเทพฯมากยิ่งขึ้น

กำหนดวิธีการคัดเลือกเอกชนเพื่อพัฒนาระบบตามแผนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการรวมระบบการบริการ การดำเนินการให้บรรลุตามแผนดังกล่าว สมควรว่าจ้างบริษัทเอกชนที่มีความชำนาญทางด้านนี้มาดำเนินการให้ เพื่อให้ระบบที่จะพัฒนามีความสมบูรณ์ ทั้งนี้ เนื่องจากขีดจำกัด ทางด้านขีดความสามารถและประสบการณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการรวมระบบการบริการท่าอากาศยานของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยไม่เพียงพอที่จะดำเนินการเอง

กำหนดบทบาทของท่าอากาศยานในการทรงอำนาจทางการตรวจอนุมัติการติดตั้งระบบประมวลผลทางอิเล็กทรอนิกส์ภายในท่าอากาศยานกรุงเทพฯ พร้อมทั้ง เพื่อเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมและผลักดันให้มีการติดตั้งระบบที่สามารถใช้ร่วมกันได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้ประโยชน์

ทรัพยากรภายในท่าอากาศยานกรุงเทพเป็นไปอย่างประหยัด และเพื่อให้แนวทางการบริการผู้โดยสารมีมาตรฐานและเป็นไปในลักษณะเดียวกัน

LOCATION(S) : ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

กษริน พันธุ์พิทักษ์. นโยบายอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540- 2541. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

วัตถุประสงค์ในการศึกษาเรื่องนี้คือ เพื่อศึกษาความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการนำรายได้เข้าประเทศ เพื่อศึกษานโยบายของรัฐที่ออกมาเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 - 2541 และเพื่อศึกษาโครงการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ออกมาเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในช่วงที่เกิดวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 - 2541

การศึกษานี้จะศึกษาความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการนำรายได้เข้าประเทศ โดยทำการศึกษาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเฉพาะในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 - 2541 เท่านั้น โดยวิเคราะห์จากการกำหนดนโยบายของรัฐและโครงการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ออกมาในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อช่วยส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย และศึกษาเฉพาะในส่วนของนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2540 - 2541 โดยศึกษาจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยว การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งสถิติข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหลัก รวมทั้งศึกษาแนวโน้มของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในอนาคตด้วย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ บทความ หนังสือพิมพ์ วารสารต่าง ๆ และอินเตอร์เน็ต นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ อีกเช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงพาณิชย์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมโรงแรมไทย บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องนี้พบว่า ตลอดช่วงระยะเวลา 2 ทศวรรษที่ผ่านมาประเทศไทยอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวที่อยู่ในรูปของเงินตราต่างประเทศมาชดเชยการขาดดุลการค้าของประเทศได้ไม่ต่ำกว่าปีละ 36,000 ล้านบาท แต่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวต้องประสบปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียในช่วงปี 2540 ได้ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวลดลง เนื่องจากแต่ละประเทศต่างใช้มาตรการสกัดกั้นการเดินทางออกนอกประเทศของประชาชน และมีการแข่งขันทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว นอกจากนี้การที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตามข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ การเปิดเสรีด้านการบริการ ประเทศไทยจะเสียเปรียบในเรื่องเงินทุน และความสามารถของบุคลากร ซึ่งอาจทำให้ต้องสูญเสียธุรกิจท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งรายได้สำคัญของประเทศไปให้กับคู่แข่งที่เป็นผู้ประกอบการชาวต่างประเทศ จากเหตุดังกล่าวภาครัฐได้เห็นความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น และได้มีการแก้ปัญหาโดย

การกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) และนโยบายของคณะรัฐมนตรีชุดนายชวน หลีกภัย ได้กำหนดให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการนำนโยบายด้านการท่องเที่ยวของรัฐบาลมาเป็นกรอบในการกำหนดนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว กำหนดให้ปี พ.ศ. 2541 – 2542 เป็นปีท่องเที่ยวไทยโดยใช้ชื่อโครงการ AMAZING THAILAND 1998 – 1999 โดยเป็นการร่วมมือกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศซึ่งปรากฏผลสำเร็จคือ จำนวนนักท่องเที่ยว คุณภาพนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่ารายได้จะต่ำกว่าเป้าเพียงเล็กน้อย แต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตลอดจนมีผลส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอีกด้วย นอกจากนี้โครงการ AMAZING THAILAND 1998 – 1999 ยังส่งผลดีต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทำให้เกิดรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศ และกระจายรายได้ไปสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง การสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับประชาชนในแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ ซึ่งส่งผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในยามมีวิกฤติเศรษฐกิจได้ แต่ถึงแม้โครงการนี้ซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับไปทั่วโลก แต่จากผลการศึกษาพบว่าประเทศไทยยังคงประสบปัญหาการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเดียวกัน และสิ่งที่ต้องปรับตัวให้พร้อมสำหรับการเปิดเสรีในด้านการท่องเที่ยวและบริการ ซึ่งประเทศไทยยังเสียเปรียบในด้านเงินทุนและบุคลากร ดังนั้นทางภาครัฐควรมีการกำหนดนโยบายทางด้านการท่องเที่ยวที่ชัดเจน และครอบคลุมสภาพปัญหาที่จะเกิดขึ้นเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐและภาคเอกชนในการดำเนินการดังต่อไปนี้คือ 1) ควรมีการเตรียมการแก้ไขหรือร่างกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับข้อผูกพันต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยตรง 2) ด้านนโยบายพาณิชย์ ควรให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลักโดยเน้นยุทธศาสตร์พาณิชย์ในเชิงรุกและเพิ่มศักยภาพความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย 3) ควรมีนโยบายด้านความร่วมมือกับต่างประเทศในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มากขึ้นโดยเพิ่มความน่าสนใจและแปลกใหม่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว 4) เตรียมการด้านฐานข้อมูลทางธุรกิจและการลงทุน โดยปรับปรุงระบบฐานข้อมูลของธุรกิจต่าง ๆ ให้มีความสมบูรณ์ โปร่งใส ถูกต้องและทันสมัย 5) เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพบุคลากรที่มีอยู่เดิมและผลิตบุคลากรรุ่นใหม่ ๆ ทางการท่องเที่ยวของไทยให้มีมาตรฐานคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาให้มีคุณสมบัติพิเศษเฉพาะที่แตกต่างจากแรงงานต่างชาติ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจทั้งต่อนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนและผู้ประกอบการต่างชาติ เมื่อแรงงานออกไปแสวงหาโอกาสในต่างประเทศ 6) กำหนดคุณสมบัติพื้นฐานของบุคลากรทางธุรกิจระดับต่าง ๆ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่จะอนุญาตให้เดินทางออกไป หรือเข้ามาประกอบอาชีพในธุรกิจ

ประเภทต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศสมาชิก 7) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ
ขึ้นมาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระหว่างประเทศ รวมทั้งต้องพยายามเจาะและจับตลาดเป้าหมายเพิ่มขึ้นจากตลาดนักท่องเที่ยวปกติ เช่น การจัดคอนเสิร์ต ทีวีสุขภาพ การประชุมสัมมนา
และการจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้าต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง และมีกำลังซื้อมากกว่าในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังพยายามกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายให้มากขึ้น โดยเพิ่ม
จำนวนนักท่องเที่ยว ขยายวันหยุดเฉลี่ยให้นานขึ้น รวมทั้งเน้นการเพิ่มค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันให้มากขึ้น เพื่อให้ประเทศมีรายได้จากการท่องเที่ยวในรูปเงินตราต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น 8) รัฐบาลควร
เพิ่มนโยบายด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
อย่างมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน โดยการเปิดตลาดใหม่และการเจาะกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพใน
ตลาดเดิมในต่างประเทศและภูมิภาคใหม่ๆ เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย
ให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

LOCATION(S) : RU LIBRARY

ณัฐกานต์ โรจนนุตมะ. ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยเรื่องนี้เพื่อศึกษาโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และระดับ
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของชาวไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศ เพื่อ
ศึกษาปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่
ในกรุงเทพมหานคร ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดอุปสงค์ และเพื่อ
ศึกษาปัจจัยที่กำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานคร ตลอดจนจัดลำดับความ
สำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลกำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ย

ในการศึกษาปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศนี้ได้แยกวิเคราะห์
ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวในระยะเวลาต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวางจากแบบสอบถาม
จากนักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานครจำนวน 372 คนในปี พ.ศ. 2541 แล้วใช้แบบจำลองโลจิสต์ และ
แบบจำลองการถดถอยในการวิเคราะห์

ผลการศึกษาโดยแบบจำลองโลจิสต์ พบว่า ปัจจัยสำคัญที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวกรุงเทพมหานครคือ รายได้ของครอบครัวนักท่องเที่ยวและรูปแบบการ
เดินทาง โดยรายได้ของครอบครัวนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวกรุงเทพมหานคร ส่วนรูปแบบการเดินทางที่มีบทบาทในการกำหนดอุป
สงค์ดังกล่าวคือรูปแบบการเดินทางด้วยตนเอง แต่เมื่อพิจารณาในกรอบเวลาที่ลดลง พบว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสำคัญลดลง และมีปัจจัยตัวอื่น ๆ ที่มีผลกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น คือ ฤดูกาลและขนาดของครอบครัว สำหรับตัวแปรอื่น ๆ เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ไม่มีอิทธิพลใน
การกำหนดอุปสงค์ดังกล่าว

ผลการศึกษาจากแบบจำลองการถดถอย พบว่า ปัจจัยสำคัญที่กำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ย
ของนักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานครคือ ภูมิภาคที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปและรายได้ของครอบครัว
นักท่องเที่ยวโดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวก สำหรับอายุและอาชีพของนักท่องเที่ยวจะมีความ
สัมพันธ์ในทิศทางลบ สำหรับตัวแปรรายได้ของครอบครัวของนักท่องเที่ยว แม้จะไม่มีอิทธิพลใน
การกำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวมากนัก แต่เมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรอื่น ๆ พบว่ารายได้
ของครอบครัวของนักท่องเที่ยวยังมีความสำคัญในการกำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยนี้ในทิศทางบวก ส่วน
ตัวแปรอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้จะไม่มีความสำคัญในการกำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว

จากผลการวิเคราะห์สามารถนำไปใช้ในการวางนโยบายส่งเสริมอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานครได้ โดยอาศัยกลุ่มเป้า

หมายเหตุคือกลุ่มผู้มีรายได้ครอบครัวค่อนข้างสูง กลุ่มผู้มีอายุค่อนข้างมาก และกลุ่มข้าราชการหรือ
รัฐวิสาหกิจ

ข้อเสนอแนะของการศึกษาและแนวทางการศึกษาต่อไปมีดังนี้คือ 1) การศึกษานี้ทำ
การศึกษาโดยใช้ข้อมูลภาคตัดขวางของชาวกรุงเทพมหานครในปี 2541 ดังนั้นจึงควรระมัดระวังใน
การที่จะนำผลการศึกษานี้ไปใช้ในปีอื่น ๆ ที่มีความแตกต่างกันในด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงปัจจัยอื่นๆ
ซึ่งมีผลต่อการกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้ง
ของชาวกรุงเทพมหานคร 2) เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณที่ใช้ในการศึกษา การเลือก
กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ได้ทำการเลือกสัมภาษณ์บุคคลเฉพาะตามห้างสรรพสินค้าภายในเขต
กรุงเทพมหานคร ซึ่งอาจจะทำให้ค่าที่ประมาณได้มีความเอนเอียงและมีโอกาสเสี่ยงต่อการผิดพลาด
มากขึ้นได้ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ถ้าผู้สนใจมีเวลาและงบประมาณมากพอก็ควรเพิ่มขนาด
ของกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น และทำการสุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมและทั่วถึงในทุกๆ เขต เพื่อจะได้ค่า
ประมาณที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือมากขึ้น 3) ในการศึกษาปัจจัยกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายใน
ประเทศของชาวกรุงเทพมหานครเมื่อพิจารณาในระยะเวลาต่างๆ กัน อาจทำให้ข้อมูลที่ได้มีความ
เอนเอียงไปบ้าง เช่น ฤดูกาล เพราะเมื่อเราพิจารณาในระยะเวลาที่ลดลง ฤดูกาลบางฤดูกาลอาจถูก
ตัดออกไปจากการพิจารณาทำให้ข้อมูลไม่กระจายทั่วทั้งปี 4) ในการส่งเสริมให้ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้ง
ของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นนั้น อาจทำให้จำนวนครั้งในการเดินทางท่องเที่ยวลดลง ส่งผลให้อุปสงค์ใน
การท่องเที่ยวลดลงได้ ซึ่งไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปถ้า
สามารถแยกค่าใช้จ่ายดังกล่าวออกเป็นส่วนต่างๆ ได้ เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่าพาหนะเดินทาง
ค่าซื้อของที่ระลึก เป็นต้น ก็จะทำให้สามารถส่งเสริมค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครั้งของนักท่องเที่ยวได้ผล
มากขึ้น และไม่ทำให้อุปสงค์ของการท่องเที่ยวลดลง 5) ในการศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณาปัจจัยค่อนข้าง
มากจึงอาจทำให้ปัจจัยที่มีความสำคัญในการกำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศและค่าใช้จ่าย
เฉลี่ยของชาวกรุงเทพมหานครมีนัยสำคัญไม่มากนัก เนื่องจากข้อมูลมีการกระจายค่อนข้างสูง
ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปถ้าผู้ศึกษาทดลองตัดตัวแปรบางตัวที่ไม่สำคัญออกไปบ้าง อาจทำให้
ทราบปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์การท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยดังกล่าวได้ชัดเจนขึ้น

LOCATION(S): CU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

)

⊗

⊗

⊗

ดรรชนีผู้แต่งภาษาไทย

โครงการผู้แต่ง(ภาษาไทย)

กนกวรรณ วิริยะกุล	445
กมลดา สุพรรณ	772
กมลดา ชินหงส์	793
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	627
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	628
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	621
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	622
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	623
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	624
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	625
กรมป่าไม้ ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	626
กรมป่าไม้. สำนักงาน โครงการจัดทำแผนแม่บท และการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	387
กรมป่าไม้. สำนักงาน โครงการจัดทำแผนแม่บทและกรจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	403
กรมป่าไม้. สำนักงาน โครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	406

กรมป่าไม้. สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า	407
กรมป่าไม้. สำนักงานโครงการจัดทำแผนแม่บทและการจัดการอุทยานแห่งชาติ	388
กรมป่าไม้. ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้	611
กรมป่าไม้. ส่วนทรัพยากรที่ดินและป่าไม้.	730
กรณีศึกษา เกรือทนุ	513
กรณีศึกษา มหิทธาฤทธิไกร	620
กฤติกา ปีกวงค์	769
กฤษณ์ กาญจนภิตติ	670
กฤษณา ยะการ	506
กษริน พันธุ์พิทักษ์	618
กังสดาล วุสิงหา	510
กัลปพฤกษ์ เกื้อเกษุ	370
กัลยา สมนาคย์	485
กาญจนรัตน์ รัตนสนธิ	572
กาญจนา เกรงษ์	401
กาญจนา กาญจนสุด	364
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	731
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	365

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กองวางแผนโครงการ.	732
กำพล กลัดสมบุญ	681
กำพล รัชการักษ์	745
กำไลทอง ปิ่นนำ	550
กั๋งพร ทองใบ	716
กิจชัย จิตขจรวานิช	813
กัญญาเขต ไกรवास	699
กิตติ วิชัยดิษฐ	554
กิตติ ถิ่นสกุล	711
กิตติพงษ์ ตันมิตร	766
กุลดารา ขุนพิทักษ์	372
กุลภัทร วนิถัมบรรณ	545
กุลวรา สุวรรณพิมพ์	495
เกศินี ศรีสังวาลย์	529
เกษสุดา งามขวา	608
เกศศิริ เจริญวิศาล	536
เกื้อกุล ชัยยงนันต์	705
โกศล มีคุณ	729
ฉนิษฐา พอนอ่วม	162

ขวัญใจ จันทระเจริญ	580
ขวัญฤทัย บุญยะเสนา	507
ขวัญสุดา ชันทรวิทย์	600
เขียนศักดิ์แสงเกลี้ยง	788
คณะกรรมการการท่องเที่ยวและการกีฬา วุฒิสภา	473
คณิงภรณ์ วงเวียน	408
คอร์ แพลงนิง แอนต์ตีเวลลอปเมนท์	787
แคทเธอรีน เทรเนอร์	758
จงพิศ ศิริรัตน์	718
จงพิศ กนกโชติ	737
จักร กิมี่ลี	605
จันทิรา เทียนพาลี	409
จามะรี เชียงทอง	786
จารุลักษณ์ งามลักษณ์	682
จิตราพรรณ พิติก	815
จิตตดา พัดเย็น	697
จินตารัตน์ ศักดิ์สุภา	764
จินตนา พงศ์ถิ่นทองงาม	526
จินตนา แสนวงศ์	579

จิรวดี จันทร์วงษา	608
จิราพร กองทอง	581
จิรวรรณ กาวิละ	571
จิรวรรณ ฉายสุวรรณ	586
จิราพร ศรีวัฒนามุกุลกิจ	386
จุฑามาศ จันทร์รัตน์	536
จุฑามาศ ศิริวรรณ	806
จุดิพร ผลเกิด	734
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศูนย์บริการวิชาการ	781
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะเศรษฐศาสตร์. ศูนย์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ.	457
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม	785
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : สำนักบริการธุรกิจและที่ปรึกษา สถาบันทรัพย์สินทางปัญญา	742
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : สำนักบริการวิชาการ	595
ฉลวย มุสิกะ	721
ฉดอง นุ้ยถิม	432
กวีวรรณ สุขมงคลรัตน์	549
กัศิรฤดี สุกปลั่ง	749
ฉันทิษ วรรณณอม	576
ชนิดา วันวงษ์	763

ชยันต์ ต้นติวีสถาการ	385
ชลดดา สิทธิชัย.	743
ชรัตน์พิพย์ ประดับพงษา	696
ชวลิต วิทยานนท์	643
ช่อแพร ทินพรรณ	425
ช่อแพร ทินพรรณ	758
ชัชวาล เอื้อสุวรรณ	563
ชัยวัฒน์ เกียรชยะเอม	703
ชาตรี ทั้งเจริญกุล	540
ชิดชัย อังคะไวมงคล	689
ชวิต เข็มเจริญ	467
ชื่นใจ บุชาธรรม	452
ชุติมา ต่อเจริญ	753
ชุติมา ต่อเจริญ	754
ชุติมา ต่อเจริญ	755
ชุติมา ต่อเจริญ	543
ชูเกียรติ วงศ์เทพเทียน	661
ชูศักดิ์ เพรศคอก	676
ชูสิทธิ์ ชูชาติ	602

เชิดชัย นาวินวัฒน์	723
โชคชัย มณีนาค	796
เจ้าฟ้าอัสเฮเซียเทคโนโลยี	735
ฐปณี สุวรรณฉัตรชัย	410
ณัฐฐินี ศรีวงศ์ตระกูล	516
ณัฐกานต์ โรจนุคมะ	619
दनัย สุธีพจน์	767
คนุชนม์ นีรมานธรรมกุล	694
ดวงใจ หล่อชนวนวิชัย	809
ดวงตา จตุพร	509
ดวงนภา วินิจวรกิจกุล	603
ดารารัตน์ วรจิตตานนท์	577
ดาว แสงบุญ	475
เดชา ไต้สูงเนิน	567
ศรีใจ บุรณสมบัติ	812
เด็อนิจ เหมพงศ์พันธ์	494
ทนงศักดิ์ คุ้มไชน้ำ	374
ทวิศักดิ์ ทิพย์มิ่งมัย	780
ทศพล สุภาหาญ	810

ทักษิณา คุณารักษ์	632
ทับทิม สุวรรณประภา	642
ทายาท กิตติกุล	512
ทิวศน์รัตน์เกตุ	524
เทพศักดิ์ ทองนพคุณ	701
เทียนสาย ป้อมหิน	789
ชนวดี บุญลือ	709
ธเนศ ศรีสถิตย์	462
ธมดวรรณ เพ็ชรพรหมศรี	376
ธวัชชัย รัตน์ช้อน	503
ธัญกรณ์ วงศ์กนิษฐ	724
ธานินทร์ บุตรีธนา	801
ธานินทร์ สุวงศ์วาร	675
ธีระ ทัพทวนิช	391
ธีระ เยี่ยงวิศากร	433
ธีระทัต กงจันทร์	698
นงศราญ ใจปัญญา	446
นงเยาว์ ใจห่อ	515
นพอด กรุดนาค	544

นพนนท์ ตาปานานนท์	751
นพรัตน์ มณีรัตน์	411
นภาพรรณ นพรัตน์ภรณ์	807
นรศักดิ์ เหมนิธิ	379
นรา ขำคม	662
นราทิป โภครัตน์	535
นริทธิ์ สีตะสุวรรณ	810
นฤตย์ นิมิตมบุญ	809
นฤนาท พุทฺธสง	733
นฤพนธ์ เอื้อธวัจน์	776
นฤมล กรคณิตนันท์	412
นวิรัตน์ ตฤติยศิริ	773
นวิรัตน์ เกียรติมาศ	548
นวลศรี เพชรรัตน์	794
นาคม ชีรสุวรรณจักร	426
นำชัย ทำนผล	778
นิกร เกติงพิบูลย์	447
นิชชรี สายประทุมทิพย์	687
นิฐริน ใต้พันธ์	499

นิตยา ประพตติกิจ	594
นิตี นาชิต	486
นิตพล ภูตะโชติ	402
นิตพล ภูตะโชติ	604
นิพล เชื้อเมืองพาน	463
นิยม เว็นวนวัฒนา	481
เนตรชนก นันท	647
บงกช หงษ์คำมี	592
บรรจบพร สุขนรัตน์กุล	539
บรรณศาสตร์ สุขตระกูล	677
บุญเชิด หนูอิม	720
บุญเลิศ เประรา	505
บุษกร แพบ่าง	573
บุษบา นุนนาค	805
บุษบา สิทธิการ	504
บุรณศักดิ์ ฤกษ์สำราจ	774
ปภั แก้วกาญจน์	750
ประดับ เรือนประยูร	427
ประดิษฐ์ มงคลอภิบาล	617

ประพันธ์พงษ์ มนต์แก้ว	813
ประภัสสรา เกษมสุวรรณ	399
ประวีติ เสมดี	726
ประวูฒิ แยมขलगาม	693
ประสถาน ภีรขบุรี	797
ปรัชญา คำชู	428
ปรางทิพย์ จันทรสมศักดิ์	738
ปรารธนา นิธิ	480
ปริญญา พรหมมินทร์	429
ปรีษา แสงศิริ	395
ปรีษา ผ่องเจริญกุล	558
ปรีษา ภูระหงษ์	641
ปวลี หงษ์สมบัติ	791
ปวีณา โทนแก้ว	541
ป๋องศักดิ์ ทองเนื้อแข็ง	646
ปัทมา คัดทะจันทร	771
ปานเทพ วิทยานนท์	690
ปิติ พูนชัย	413
ปิยนุช คงวิทยกุล	673

ปิยภรณ์ รัตนเจษฎา	405
ปิยภรณ์ วงษ์วานิช	633
เปรมฤดี คำเฉลียว	635
ผาณิต บุญยะวรรณะ	493
พงษ์พันธ์ จันเงิน	695
พนิตตา สิงห์ศรา	551
พรชัย อรรถปรีชากร	804
พรทิพย์ เขียวรีวิทย์	588
พรพิมล วิกัยพัฒน์	500
พรเพ็ญ จริญญาฤมล	393
พรเพ็ญ ศานต์สุทธิกุล	368
พรรณอนงค์ สิทธิสมจินต์	530
พรหมเมธ นาดมทอง	542
พวงบุหงา ภูมิพานิช	761
พัฒนา กุลเปี่ยม	722
พันธ์ทิพย์ อธิปัญญาพงษ์	392
พิกุล สิทธิประเสริฐกุล	489
พิพาภรณ์ เมธนิสาคดี	583
พิมพ์พรณ ขอดเผื่อ	517

พิมพ์พรณ ลาภยงยศ	369
พิสิทธิ์ จิตตสุทนต์	471
พิสิษฐ์ สุขสวัสดิ์	436
พิธีสิทธิ์ กำนวนศิศิลป์	374
พิระพล คตบัว	593
เพ็ญแข แสงแก้ว	782
เพ็ญพร ถิตยประคิษฐ์	790
เพ็ญพักตร์ ศรีทอง	496
เพ็ญพักตร์ ศรีทอง	800
เพ็ญศรี เจริญวานิช	402
เพ็ญศรี เจริญวานิช	636
เพ็ญศรี บิณฑม	562
เพ็ญศรี เจริญวานิช	712
เพ็ญพิศ สัตย์สงวน	385
ไพฑูรย์ มกกงไผ่	722
ไพรัช วัชรพันธุ์	765
ไพโรจน์ วิไลนุช	439
ไพศาล ไร่ราชชัย	367
ภาคินิจ วินิจสร	798

ภรดี พันธุภากร	669
ภรดี พันธุภากร	701
ภราดาช พยัญวิเชียร	803
ภัทรอนงค์ ณ เชียงใหม่	557
มณฑล จันทร์แจ่มใส	440
มณฑิรา ยิ้มสมบุญ	383
มณีนีภา ศรีถิมาพงษ์	634
มธุรส ปรายไพร	564
มนัส สุวรรณ	519
มนัส ชัยสวัสดิ์	664
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ศูนย์วิจัยป่าไม้. คณะวนศาสตร์	456
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. คณะวนศาสตร์. ศูนย์วิจัยป่าไม้	474
มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สถาบันวิจัยและพัฒนา	598
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะเกษตรศาสตร์	684
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย. โครงการศึกษารจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	640
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชาภูมิศาสตร์	728
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย โครงการศึกษารจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	609
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สถาบันวิจัยสังคม	691
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. คณะวิทยาศาสตร์	783

มหาวิทยาลัยมหิดล.บัณฑิตวิทยาลัย. ชมรมบัณฑิตอาสาพัฒนาเกษตร	741
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สำนักวิจัยและพัฒนา	645
มัลลิกา เกื้อปัญญา	568
มานพ เล่าห์ประเสริฐ	760
มาลี บุญยะมา	537
มาลีรัตน์ สุขศรี	472
มุกดา ปิ่นสุนทร	384
ยศ ถันตสมบัติ	736
ยศพล ณ นคร	458
ยุทธชัย โกศลมนตรี	534
ยุทธพร ศิริชนะวัฒน์	700
เยาวรี เจริญสวัสดิ์	528
รวิภา หอมเศรษฐี	437
รวี หาญเผชิญ	553
รศมารินทร อรุโณทัยพัฒนา	565
รังสรรค์ พรหมณเมธี	799
รัชฎา คงแสงสันต์	599
รัฐพร ตริณรงค์	461
รัฐวุฒิ เข็มศรีพงษ์	527

รัตนา เขียวพิพนธ์	561
รัศมี แสตนเจริญ	671
ราณี อธิชัยกุล	716
รุ่งทิพ ว่องวาปีการ	404
เรวัตต์ ทองสินवल	482
ถลิตา เขียวพิพนธ์กุล	448
ลีอชัย คุรุชน้อย	751
เลอเม, เอช. มิเชล	784
วนิดา กิจบำรุงศิลป์	717
วนิดา วิชขประเสริฐกุล	459
วรมุข โชติวิทยธานินทร์	492
วรพล วัฒนเหลืองอรุณ	578
วรรณพร วัฒนชานุกร	537
วรรณวิภา จัดุษฐ์	537
วรรณวิมล อัมรินทร์นุเคราะห์	668
วรรณภา ธานีชัยวัฒนา	678
รววิท วิภาคะวณิช	430
วราวุฒิติสรพะงศ์	533
วีรวรรณ อ่องรัตนา	714

วลัยลักษณ์ บุญปราบ	371
วัชรียา โตสงวน	385
วัฒนชัย ชูมาก	560
วันชัย วงสุดาวรรณ	721
วันชัย ธนาเศรษฐ์รุ่งจักร	766
วันทนา สุรชีวิน	398
วันเพ็ญ อังคศิริสรรพ	476
วันเพ็ญ กฤตผล	390
วัลยา ศรีสังาม	414
วิเศษฐ์ สุวิสิทธิ์	813
วิทยา เกียรติวัฒน์	453
วิทยา ปิ่นทะเลแพทย	808
วิธนี วรรณ.ภค	415
วินัย ภูมิพิทักษ์กุล	674
วิพัทธ์ร์ จินตนา	758
วิรุจ อัครประสาท	532
วิไล สิ้นศิริ	416
วิไล บุญบรรจง	498
วิไลภรณ์ จันทร์สิทธิ์	435

วิไลลักษณ์ สิริวัฒน์	667
วิสุทธิ์ เดิศจีวาณิชย์	484
วิระชัย มงคลพันธ์	508
วุฒิสภา คณะกรรมการทอ้งเที่ยวและการกีฬา	616
แหวตา ทองระอา	722
ศกฉวรรณ พาร้อง	546
ศรัญญา จังขวานนท์	488
ศรีสุภางค์ เด็กใจซ้อ	502
ศรีหทัย เพชรสูง	449
ศศิธร ทัศนีย์ทิพากร	753
ศศิวรรณ พชรพรธพงษ์	381
ศศิวิมล ผลิตาภรณ์	569
ศักดิ์ชัย เกษโกมล	679
ศักดิ์รินทร์ ไม่น้อย	483
ศันสนีย์ ฉิมโคม	704
ศันสนีย์ เตชะลาภอำนาข	688
ศิรดา สอนศรี	442
ศิริพร ศิริพลากิจ	511
ศิริพร สร้อยมาดพงษ์	491

ศิริพันธุ์ ไพโรจน์รัตน์	570
ศิริเพ็ญ เขาวนศิลป์	757
ศิริมา อยู่เวียงชัย	397
ศิริรัตน์ ปัมแมนปิ่น	531
ศิริลักษณ์ อริย์ปัญญาไทย	443
กิติระ สุภาวิบูลย์	685
คิยาวุทธ เทพหัตถ์สิน ณ อยู่ธยา	710
ศุภวงศ์ โหมวานิช	417
ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนาตุ	374
ศูนย์เศรษฐกิจและเทคโนโลยี มณฑลชุกชาน	574
สงคราบ เขาวนศิลป์	757
สชา ธนศรีวินิชชัย	566
สถาบันดำรงราชานุภาพ	640
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : ศูนย์บริการวิชาการ	596
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : ศูนย์บริการวิชาการ	615
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ คณะพัฒนากิจการศึกษาศาสตร์ ผู้เข้าอบรมหลักสูตร พัฒนากิจการศึกษาศาสตร์	644
รุ่นที่ 38	
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย	574
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	520

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	434
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	438
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	584
สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย	609
สนธิดา เกษรวงศ์	589
สำนั ชัยชนะ	775
สมเกียรติ วรรณวัฒน์	719
สมแก้ว รุ่งเลิศเกรียงไกร.	737
สมชาย เลียงพรพรรณ	538
สมนึก ศรีโต	363
สมนึก มิควาท	762
สมพร ขุมทอง	750
สมพร บุญเลิศ	375
สมพร อัดถาวร	663
สมโภชน์ ศรีโกสามาตร	814
ดวงศ โองเคลือบ	629
สมศักดิ์ แก่มอุทิศรัตน์	477
สมสกุล แอลเฟรด	431
สมหมาย ชินนาค	607

สมาคมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม.	739
สมาน ธรรมศรี	518
สยามด ชัยรัตน์อุดมกุล	556
สรเพชญ นนทภักดิ์	582
สรเสรีญ เนาวัลย์ศรี -	470
สรลักษณ์ ต้นเสียงสม	418
สร้อยทิพย์ สัมภรณ์การณ	525
สร้สวัสดิ์ อาสาธรรมกิจ	637
ศฤกษ์ แสงอรัญ	378
สันทัศน์ เชื้อพูนตาล	468
สาทิส สุขวัฒน์ศรี	362
สายหยุด ศรีสุเทพ	601
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. ผู้เข้ารับการศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศาสตร์ รุ่นที่	606
54	
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ	365
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สถาบันดำรงราชานุภาพ	610
สำนักงานสถิติจังหวัดชลบุรี	591
สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงราย	590
สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงใหม่	630

สำนักงานสถิติจังหวัดมหาสารคาม	631
สำนักงานกฤษฎีกา. สำนักงานสถิติแห่งชาติ	727
สำรวย หนูแสง	768
สิทธิกร มากนวม	373
สิทธิพงษ์ ศิลกวงษ์	811
สิริมาต หนูชัยเหล็ก	380
สิริวดี ชมเดช	810
สิริพร ไกรสุวรรณ	382
สุกัญญา วรรณสมบัติ	479
สุวัฒน์ต์ ส่งประเสริฐ	419
สุชาติ จันทร์สุข	377
สุชาติ วรรณระมานี	420
สุดา สุวรรณภักดิ์	713
สุดาวรรณ เตชะวิบูลย์วงศ์	421
สุทธิพร สุวรรณพันธ์	501
สุทิตย์อบอุ่น	366
สุเทพ เข็นดูข	466
สุธี ประเสริฐ	746
สุนทรี เจียสุวรรณ	394

สุนันทา พูนน้อย	441
สุพจน์ คำภีระ	802
สุภาพ บุญไชย	490
สุภาวดี ศิริธรรมหิรัญ	400
สุนน มาสุชน	816
สุนาลี ภาวสุทธิไพศิฐ	465
สุระภี แพพรสถิต	575
สุรดี พูนพิสิษฐทรัพย์	543
สุรพร ภัทราพรนนท์	464
สุรีย์ บุญญาณพงศ์	702
สุรวดี อินสุวรรณโณ	747
สุวณี ทรัพย์พิบูลย์ผล	559
สุวรรณมา ศรุติลาวัณย์	444
สุวิธมา สัตตบรรณสุขุ	523
สุวิทย์ นามแสง	638
เสกสรร ตันยาภิรมย์	701
เสน่ห์ จุ้ยโต	716
เสาวรส เปล่งแสงศรี	744
เสาวลักษณ์ นวเจริญกุล	460

แสนคม สังฆะวัตติ	777
หทัยรัตน์ พ่วงเขย	692
หทัยรัตน์ วัฒนพฤกษ์	552
हरररर รรรรร	784
อนันต์ สุรพัฒน์	514
อนุศักดิ์ เป้าบุญปรุง	478
อภิชาติ อุดรมาตย์	521
อภิญา นาคศิริ	795
อภิญา พัดพาดี	725
อภิรมย์ พรหมจรรยา	753
อภิรมย์ พรหมจรรยา	754
อภิรมย์ พรหมจรรยา	755
อภิรมย์ พรหมจรรยา	756
อภิรมย์ พรหมจรรยา	752
อภวัฒน์ วีระวาสน์	639
อรไท กรุขเวไซ	779
อรณพ บุญจันทร์	612
อรวรรณ พันธเนตร	422
อรัญ บัวสุวรรณ	672

อรุณศรี นาคะวิสุทธิ	454
อรุณเสก กลิ่นศรีสุข	686
อรุณี ใจถึง	450
อรุณี ปัญญาอุทวงษา	555
อ้อยทิพย์ นิธิยานันท์	792
อัญญา หรินทรเวช	613
อัญมณี ชำกรม	683
อาจารย์ นาคสุภังษ์	660
อาทิตย์ ศิริธา	587
อาธิป เหมือนสุดใจ	389
อานภาพ วงษ์จินดา	522
อาร์ชเปแตน	455
อารยา วรรณประเสริฐ	423
อำนาจ สมด้ว	451
อิทธิพงศ์ ตันมณี	748
อิศิษา อุติตผล	585
อุดมพร สูงคะศิริ	469
อุดมศักดิ์ แนวจิตร	497
อุทัย ทัทธิฉัตรธรรม	487

อุมา ทับเที่ยง	547
อุไร มุกประดับทอง	740
อุไรพรรณ ปรากฏมทรัพย์	770
อุษณีย์ พึ่งปาน	396
อุษณีย์ ศรีภูมิ	715
เอกพจน์ เจริญศิริวงศ์ธนา	643
เอกฤกษ์ จันทนฤกษ์	759
เอิบลาภ ศรีภิรมย์	424

ดรรชนีผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ)

Chaplin , Ian	665
Emmanuel, Itorralba	655
Jutamas Jantararat	708
Kacdsiri Jarocnwisani	597
Kou Pou-I	656
Leng Bunlong	651
Manat Chaisawat	664
Nampol Laprawit	649
Noree Jaisai	707
Panya Punwatanawit	658
Patsorn Sawatasuk	659
Pilaiwan Prapruit	706
Preeda Limchanapa	650
Somsak Boromthanasarat	666
Somsak Boromthanasarat	706
Somsuda Pratipsint	657
Soontaree Sernsuksamrit	680
Somtip Danteravanich	659
Srisupon Choungsakul	648
Sukid Panjatanasak	653
Suriya Waliya	652
Umporn Wiriyacosol	597
Umporn Wiriyacosol	614
Vilailuck Limnarong	654
Weera Krasin	707

ครุฑนิชือเรื่องภาษาไทย

โครงการประชาสัมพันธ์โครงการทำอาภาคารศึกษาอนุสรณ์ภูมิ	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
กระบวนการประชาสัมพันธ์โครงการทำอาภาคารศึกษาอนุสรณ์ภูมิ	696	2543
กระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น : กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก	542	2540
กระบวนการสร้างแผนการจัดการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บ้านเก่าลวด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	467	2544
กระบวนการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์ผ่านสื่อมวลชนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยุคหลังสมัยใหม่ในโครงการ Amazing Thailand	421	2543
กลยุทธ์การจัดการอนุรักษ์แนวปะการังสำหรับจังหวัดภูเก็ตและหมู่เกาะใกล้เคียง	784	2532
กลยุทธ์การใช้สื่อเพื่อการพัฒนาสัมพันธภาพพัฒนาโครงการทำอาภาคารศึกษาอนุสรณ์ภูมิในกรุงเทพมหานคร	678	2537
กลยุทธ์และประสิทธิภาพการสื่อสารการตลาดขององค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวออสเตรเลียในประเทศไทย	417	2543
กลยุทธ์ส่วนร่วมการตลาดบนอินเทอร์เน็ตของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	488	2543
การกระจายรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวสู่ท้องถิ่น : กรณีศึกษาเกาะช้าง กิ่งอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด	369	2541
การคัดเลือกบุคลากรของบริษัทนำเที่ยวประเภทท่องเที่ยวจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย	634	2544
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนพื้นที่สูง	503	2542
การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยประชาชนในท้องถิ่น กรณีศึกษา : หมู่บ้านคีรีวง ตำบลท่ากอไผ่ อำเภอเสนาะ จังหวัดนครศรีธรรมราช	487	2542
การจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ของอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	489	2543
การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยองค์กรชุมชน : กรณีศึกษาตำบลบางขุนไทร อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี	741	2542
การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมขนาดเล็ก	662	2544
การจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตทหารกรณีศึกษาของพลรบพิเศษที่ 2	579	2542
การจัดการนำเที่ยวของเมืองท่องเที่ยว : กรณีศึกษาเมืองพัทยา	424	2542
การจัดการสถานีแท็กซี่และราคาประหยัด : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอบรมและปฏิบัติการสาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	517	2544
การจัดสภาพแวดล้อมโบราณสถานพระธาตุนครจังหวัดเชียงใหม่	726	2541

ดรรชนีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การดำเนินการรื้อฟื้นและกตดาการในจังหวัดภูเก็ต	754	2540
การตลาดของธุรกิจนำเที่ยวในประเทศไทยซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร	773	2531
การท่องเที่ยวกับความเปลี่ยนแปลงในชุมชนชาวเขา	386	2542
การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระบบเหมืองฝายของภูมิปัญญาชาวบ้าน : กรณีศึกษาหมู่บ้านห้วยอีค่าง ตำบลแม้ว จังหวัดเชียงใหม่	578	2544
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาชุมชนศรีวัง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช	362	2543
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัดการทรัพยากร : Ecotourism Cultural Diversity and Natural Resources Management	736	254?
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงของชุมชนปกากะญอ (กะเหรี่ยง) บ้านแม่กลางหลวงและบ้านอ่ากาน้อย อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่	559	2544
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : โอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนา ศึกษาเฉพาะกรณีเกาะเต่า-นางยวน อำเภอพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี	477	2542
การท่องเที่ยว และผลกระทบต่อกันในจังหวัดสุรินทร์	786	2541
การนำเสนอเนื้อหาด้านการท่องเที่ยวของไทยของหนังสือพิมพ์รายวันกับความต้องการของผู้อ่าน	418	2542
การบริหารงานการตลาดของคนเข้าเมือง ณ ด้านตรงคนเข้าเมือง ทำอาภาคารยานกรุงเทพ	679	2538
การบริหารจัดการการท่องเที่ยวเกษตร กรณีศึกษาบ้านม่วงคำ ตำบลโป่งแยง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่	567	2543
การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมโรงแรมของประเทศไทย	718	2539
การประกอบอาชีพหัตถกรรมทำของที่ระลึกของชาวบ้าน ในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดศรีสะเกษ	655	2542
การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในบริเวณหมู่บ้านเป้าหมาย : โครงการที่ 4	709	2535
การประเมินการใช้หลักสูตรประเภททัศนียภาพด้วยดัชนีสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว	486	2544

ดร.รช.ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การประเมินความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาผู้เข้ารับการศึกษาภาคบังคับในจังหวัดเชียงใหม่	500	2542
การประเมินความต้องการมีส่วนร่วมและความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวของประชาชน : กรณีบ้านหาดไร่ ตำบลเวียง อำเภอเวียงของจังหวัดเชียงราย	422	2541
การประเมินประสิทธิภาพในการให้บริการอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศ ท่าอากาศยานสากลกรุงเทพฯ	566	2541
การประเมินผลนโยบายองค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวไทย 2543 : ศึกษาเฉพาะสำนักงานภาคกลางเขต 5	774	2543
การประเมินมูลค่าทางนันทนาการ : กรณีศึกษาสวนจตุจักร	793	2532
การประเมินมูลค่าทางนันทนาการอุทยานแห่งชาติแหลมสน จังหวัดระนองและจังหวัดพังงา	796	2544
การประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาทั่วไป (ต่างประเทศ) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	484	2541
การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในเขตชายฝั่งทะเล บริเวณที่เกาะจังหวัดจันทบุรี	548	2541
การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะช้าง จังหวัดตราด	389	2541
การประหยัพลังงานในโรงงานอุตสาหกรรมและโรงแรมในจังหวัดขอนแก่น	766	2530
การเปรียบเทียบการจัดการสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสองแห่งในเมืองเก่าอุบลราชธานีมีผลต่อชุมชนท้องถิ่น กรณีศึกษาการจัดการวัดการแบบมูลนิธิกับแบบชุมชนดั้งเดิม	600	2541
การเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมและไปพักค้างแรมในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	405	2541
การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแหล่งท่องเที่ยววัดพระธาตุอภัยภูเบศรราชวรวิหาร	504	2541
การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของเกาะยอ หลังสะพานข้ามเกาะ จังหวัดสงขลา	765	2535
การเปลี่ยนแปลงทางเทคนิคการผลิตและการประหยัดขอขนาดในธุรกิจโรงแรมไทย	738	2537
การเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัยในย่านบางลำภู อันเนื่องมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยว	433	2542

โครงการ	ปีพ.ศ.
การเปิดศูนย์ข้อมูลในงบการเงินของธุรกิจโรงแรม	2533
การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกับการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ในปีท่องเที่ยว 2541-2542	2541
การเปิดรับข่าวสารการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในสภากาชาดกรุงเทพฯ	2542
การเปิดเสรีการค้าภาคบริการ : ผลกระทบที่มีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย (กรณีศึกษาพันธกรณีของภาคีอาเซียนและเอเปค)	2541
การเปิดแหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหาร : ศึกษากรณีกองพลรบพิเศษที่ 2 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่	2544
การปรับปรุงท่าอากาศยานเป็นองค์การมหาชน : ศึกษาเฉพาะกรณีท่าอากาศยานภายใต้การกำกับดูแลของกรมการบินพาณิชย์	2542
การผลิตของที่ระลึกเรามีกลในจังหวัดชลบุรี	2535
การพยากรณ์ความต้องการกำลังคนของอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย ช่วง พ.ศ. 2536-25	2536
การพัฒนาภาคเกษตรเพื่อถือกิจการกรรมการท่องเที่ยว ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเวียงแสน จังหวัดเชียงราย	2542
การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตในเสถียรภาพ	2543
การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนเกาะยาวน้อย จังหวัดพังงา	2544
การพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน จังหวัดภูเก็ต พังงาและกระบี่ : กรณีศึกษาโครงสร้างการบริหาร	2541
การพัฒนาภูมิทัศน์เกษตรกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศประจำเส้นทางศึกษารวมชาติ อุทยานแห่งชาติอินทนนท์	2543
การพัฒนาภูมิทัศน์สื่อความหมายธรรมชาติและประวัติศาสตร์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า	2542
การพัฒนาเครื่องต้นแบบไมโครคอมพิวเตอร์มือถือสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อผลิตเป็น	2537
การพัฒนางานหัตถกรรมเพื่อการสร้างงานและรายได้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2533
การพัฒนาชุมชนบ้านโป่ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการท่องเที่ยวเกษตรเชิงนิเวศในมุมมองของชาวบ้าน	2543
การพัฒนาตลาดการค้าการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวในอีสานใต้คือบุรีรัมย์ นครราชสีมา สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี	2543

ดร.ชวีณี ชื่อเรื่องภาษาไทย

หมายเลขรายการ ปีพ.ศ.

การพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวใน 5 จังหวัด คือ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ เลย และอุดรธาธาณี	402	2541
การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายสำหรับท่าอากาศยานกรุงเทพ	617	2541
การพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนชรมบ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่	778	2543
การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์มีลิขสิทธิ์วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเรื่อง 'นำเที่ยวจังหวัดสุรินทร์ใน 1 วัน' สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสิรินธร จังหวัดสุรินทร์	451	2542
การพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรมในธุรกิจโรงแรม : ศึกษากรณีโรงแรมในเครือแอคคอร์ กรุงเทพมหานคร	698	2541
การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการประชุมนานาชาติ	797	2544
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเซรามิกสีในจังหวัดชลบุรี	669	2535
การพัฒนาระบบการสืบค้นสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวบน World Wide Web	492	2542
การพัฒนาและทดลองใช้คู่มือท่องเที่ยวโบราณสถานในเขตอุทยาน	491	2543
การพัฒนาสื่อประเภทฐานความรู้สำหรับวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว	446	2542
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของมหาสวัสดิ์และคลองโยงสำหรับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม	526	2543
การพัฒนาหาดชะอำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของโลก.	799	2538
การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม : กรณีศึกษาชุมชนวัดพระบาทห้วยต้ม อำเภอถลาง จังหวัดลำพูน	647	2544
การพัฒนาอาชีพเพื่อความยั่งยืนของทรัพยากร จังหวัดแม่ฮ่องสอน	684	2542
การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	371	2543
การเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในกาบริหารกิจการทางภาคเหนือของรัฐ.	802	2542

ดรชณิธีชื่อเรื่องภาษาไทย

หมายเลขรายการ ปีพ.ศ.

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	610	2544
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ศึกษาเฉพาะกรณี : สวนรุกขชาติน้ำตกภราดรของ อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย	563	2543
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลมีระยะของ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	498	2543
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเลย	606	2542
การมีส่วนร่วมของประเทศไทยกับการพัฒนาเสียมเตรฐรุกิจ	805	2540
การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแก่นักท่องเที่ยวของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต	521	2542
การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนต่อนักท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวเมืองพทยา	468	2541
การมีส่วนร่วมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว บริเวณชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี	452	2542
การรับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย	399	2541
การวางแผนพัฒนาความพร้อมเพื่อรองรับการเติบโตการท่องเที่ยวชายแดน : กรณีศึกษา เมืองหนองคาย	370	2541
การวางแผนเส้นทางจักรยานที่เหมาะสมเพื่อการท่องเที่ยวในเขตกรุงรัตนโกสินทร์	384	2542
การวางแผนอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณวัดในเมืองเชียงใหม่	693	2537
การวิเคราะห์การกระจายทางพื้นที่ของที่พักแรม จังหวัดเชียงใหม่ โดยนำกลยุทธ์การตลาดมาใช้ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	394	2540
การวิเคราะห์คุณสมบัติของพนักงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาบุคลากรสายอาชีพ : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต	779	2544
การวิเคราะห์ต้นทุนของธุรกิจนำเที่ยวเดิมน้ำแม่แจ่ม และส่งเสริมเส้นทางลำน้ำแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่	601	2543
การวิเคราะห์นโยบายท่าอากาศยานสากลของประเทศไทย : กรณีศึกษาโครงการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2	681	2542
การวิเคราะห์แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีหาดแม่รำพึง อำเภอเมืองระยอง	478	2542

ดรชชนี้ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การวิเคราะห์ระดับความเกี่ยวข้องกันกับสิ่งแวดล้อมและการรับรู้ความหมายของเนื้อหาข่าวในกาารท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของนิสิตนักศึกษานันทศาสตร์	400	2540
การวิเคราะห์รูปแบบการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลห้วยหิน ในปี พ.ศ. 2529 และ ปี พ.ศ. 2539	414	2541
การวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาของการโฆษณาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของกาารท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	416	2542
การวิเคราะห์อุปสงค์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจากสหภาพยุโรปสู่ประเทศไทย	449	2542
การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก	507	2544
การวิเคราะห์อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่เดินทางเข้าสู่ประเทศไทยโดยทางอากาศ	472	2540
การวิจัยกาารจัดการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม	490	2540
การวิจัยเพื่อแผนแม่บทการอนุรักษ์พันธุปลาของจังหวัดแม่ฮ่องสอนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	643	254?
การศึกษากาลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ท่องเที่ยวของไทยของจังหวัดเชียงใหม่ การเปิดรับข่าวสาร การมีส่วนร่วมสนับสนุนการท่องเที่ยวในมีท่องเที่ยวชาวไทยของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	442	2541
การศึกษาการดำเนินงานของกาารทำอากาศยานแห่งประเทศไทยในการให้บริการด้านความสะอาดและปลอดภัยแก่ผู้โดยสาร	533	2529
การศึกษากำหนดแนวทางการควบคุมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ จังหวัดตรัง	645	25??
การศึกษาคณะผู้วิจัยพอใจของผู้ประกอบการที่มีต่อหลักอุตสาหกรรมที่ก้าวไปของสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว	740	2544
การศึกษาคณะผู้วิจัยระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) กับความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	420	2542
การศึกษาคณะผู้วิจัยด้านสุขภาพด้านสิ่งแวดล้อม ศึกษาเฉพาะกรณีนครศรีธรรมราชและภูเก็ต	582	2534
การศึกษาคณะผู้วิจัยด้านทะเลในเขตอำเภอน้ำขุ่นหาดพันยา และหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี ปี 2534	722	2534
การศึกษาคณะผู้วิจัยด้านความสามารทในการรองรับกาารท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่เกาะพีพี จังหวัดกระบี่	544	2541

โครงการ	ปีพ.ศ.	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การศึกษาระดับปริญญาโทเกี่ยวกับพฤติกรรมของนกที่เลี้ยงโดยชาวต่างประเศเพื่อการใช้เครื่องประดับอัญมณีไทย	2542	586	2542
การศึกษาดิตตามผลผู้สำเร็จการศึกษาที่ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	2533	767	2533
การศึกษากาบทวนแผนพัฒนาการท้องถิ่นของภาคเหนือตอนบน	2541	728	2541
การศึกษาค้นคว้าของชุมชนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว กรณีศึกษา : เกาะมุก จังหวัดสตูล	2541	440	2541
การศึกษานโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ กรณีศึกษาเกาะลันเตะ จังหวัดสตูล	2543	599	2543
การศึกษานโยบายพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร	2541	427	2541
การศึกษาระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวดังในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดภูเก็ต	2541	380	2541
การศึกษาระบบเปรียบเทียบการบริหารงานบุคคลของโรงพยาบาลในพื้นที่พิเศษในกรุงเทพมหานคร	2534	668	2534
การศึกษาระบบเปรียบเทียบพื้นที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ในกาารอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวประเภททางวัฒนธรรม กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์ศรีอยุธยา	2541	514	2541
การศึกษาลักษณะทางกายภาพของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	2541	758	2541
การศึกษาระบบการปรับปรุงภูมิทัศน์เมืองบริเวณเกาะพระนครศรีอยุธยา ด้วยวิธีการผังเมือง	2533	748	2533
การศึกษาระบบการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติสิรินาถ (หาดในยาง) จังหวัดภูเก็ต	2541	466	2541
การศึกษามาตรการด้านผังเมืองเพื่อควบคุมสภาวะแวดล้อมของเมืองท่องเที่ยวชายทะเล กรณีศึกษา : เมืองพัทยา	2541	751	2541
การศึกษาระบบการย้ายถิ่นมาเมืองพัทยา	2529	704	2529
การศึกษาระบบการพัฒนาจังหวัดที่จังหวัดตากเป็นแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษาจังหวัดพะเยา	2542	401	2542
การศึกษาระบบการพัฒนาระบบการขนส่งในพื้นที่บางแสน	2540	781	2540
การศึกษาระบบการพัฒนาระบบการขนส่งในพื้นที่เมืองพัทยาเชิงพื้นที่ศึกษาเฉพาะกรณี : เส้นทางสายลำน้ำกก	2540	366	2540
การศึกษาระบบการพัฒนาระบบการขนส่งในพื้นที่เมืองพัทยาเชิงพื้นที่ กรณีศึกษา เกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี	2541	720	2541

ดร.รชนีชื่อเรื่องภาษาไทย

หมายเลขรายการ ปีพ.ศ.

การศึกษาดัชนีภาพของพื้นที่และความพร้อมของชุมชนในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประเภทอ่างเก็บน้ำ กรณีศึกษา : อ่างเก็บน้ำคลองระโงก จังหวัดระยอง	524	2542
การศึกษาดัชนีภาพเพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำบนเกาะสมุย (A Study on Potential for Development for Water Resources on Samui Island)	690	2532
การศึกษาศาสนาพุทธของนักศึกษาที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2539 สาขาวิชาการและการท่องเที่ยว	580	2541
การศึกษานาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในบริเวณทะเลน้อย ทะเลหลวง และทะเลสาบสงขลา	538	2541
การศึกษานาแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปกรรมและประวัติศาสตร์ จังหวัดชลบุรี	518	2542
การศึกษารูปแบบปรับเปลี่ยนวังบริเวณสวนสองแสน สถานีวิจัยดอยปู่ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยว	450	2540
การศึกษาศาสนาปฏิบัติจากการท่องเที่ยว	729	2538
การส่งเสริมการตลาด การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสำหรับเยาวชนไทย : กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	572	2544
การส่งเสริมรถสามล้อแรงคนเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเมืองเชียงใหม่	558	2542
การส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยการพัฒนาธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	710	ม.ป.ป.
การสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ในจังหวัดมหาสารคาม เน้นเนื้อหา ด้านการท่องเที่ยว	561	2539
การสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ในจังหวัดมหาสารคาม เน้นเนื้อหา ด้านการท่องเที่ยว	481	2539
การสร้างเอกสารสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาวิชาพัฒนากาการท่องเที่ยว ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่	475	2543
การสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงใหม่	593	2541

ดรชมนิษฐ์เรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
การสำรวจชนิดของข้อความและลักษณะทางไวยากรณ์ที่ปรากฏในโฆษณาท่องเที่ยวของสื่อสิ่งพิมพ์ระหว่างปี 2541 ถึง 2542	383	2543
การสำรวจชนิดของนักและพัฒนาศักยภาพของชุมชนตัวอย่างเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	810	2541
การสำรวจและการจัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับถ้ำจังหวัด แม่ฮ่องสอน	811	2543
การสื่อสารความเป็นไทยในภาพยนตร์โฆษณาเพื่อการประชาสัมพันธ์สำหรับต่างประเทศท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	397	2541
การสื่อสารในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนศรีวัง อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช	411	2541
การสื่อสารเพื่อส่งเสริมการตลาด : กรณีศึกษาของโรงแรมอิมพีเรียล	723	2532
การเสริมบทบาทของอบต.ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว : กรณีศึกษากบปึงหนองโคตร อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น	510	2542
การแสวงหาข่าวสาร การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อข่าวสารของศูนย์ส่งเสริมการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร	410	2542
การหาประสิทธิภาพของโปรแกรมสื่อผสมเพื่อการท่องเที่ยวถ้ำเชิงอนุรักษ์	469	2543
การให้บริการของโรงแรมตามผู้ใช้บริการ : ศึกษาเปรียบเทียบของโรงแรมในประเทศไทย (หนองคาย) และในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (เวียงจันทน์) = Hotel services : a comparative study of the hotel in Nongkhai, Thailand, and those in Vientiane, the People's Democratic Republic of Laos	712	2540
การอนุรักษ์กล้วยไม้ป่าเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	815	2542
การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ในทัศนะของผู้สูงอายุ	702	25??
ความเข้าใจแรงจูงใจในการท่องเที่ยว : เพื่อส่งเสริมให้ ไทยเที่ยวไทย	536	2542
ความคาดหวังของผู้มาเยือนต่อการบริการด้านนันทนาการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระบุรี และ นครราชสีมา	641	2541
ความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว	642	2541
ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง	568	2542

ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ดรศรีนิจชื่อเรื่องภาษาไทย		
ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน	497	2544
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดกาญจนบุรี	539	2544
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวทัศนศึกษาในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง	715	2544
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการเดินทางและการตลาดสำหรับสายการบินพาณิชย์	759	2544
ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติอุทยานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	760	2538
ความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดแสดงของช้างเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว กรณีปางช้างแม่สา อำเภอมะเขีม จังหวัดเชียงใหม่ กับ ศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง	585	2542
ความคิดเห็นของประชาชนท้องถิ่นต่อการมีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา : อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี	426	2541
ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมโบราณสถานในบริเวณเกาะเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	733	2541
ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องเรื่องศักยภาพของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-tourism)	515	2544
ความคิดเห็นของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษาอำเภวพระนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	454	2543
ความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อตลาดน้ำตลิ่งชัน	725	2543
ความคิดเห็นของผู้ประกอบการในการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาด : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี	734	2539
ความคิดเห็นของผู้ประกอบการให้บริการท่องเที่ยวต่อการให้บริการของตำรวจท่องเที่ยว : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่	420	2541
ความเชื่อด้านสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันโรคเอดส์ของนักศึกษา ภาควิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยสยาม	430	2543
ความต้องการของนักท่องเที่ยวในกาใช้บริการที่พักตากอากาศในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	555	2543
ความต้องการใช้สถานีพิเศษเพื่อกิจกรรมทางแสงสว่างของอาจารย์ผู้สอนในภาควิชาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	409	2543

ดรชชวีชีเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนตำบลนันทราษฎร์ อำเภอวังทอง จังหวัดแพร่	506	2543
ความต้องการและความพร้อมของประชาชนในท้องถิ่นในการเข้าร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่ปิง อำเภอถ้ำช้าง จังหวัดลำพูน	508	2542
ความเต็มใจที่จะจ่ายเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปะการังด้านการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด	549	2543
ความเป็นจริงกับภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวสหราชอาณาจักรที่มีต่อภูเก็ต	404	2542
ความเป็นนักท่องเที่ยวนิวซีแลนด์ของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษาอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก	453	2543
ความเปลี่ยนแปลงภายในเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา	705	2529
ความพร้อมของผู้ประกอบการบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดเชียงใหม่	570	2543
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการรับบริการสื่อวีดิทัศน์ : ศึกษาเฉพาะกรณี วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร	583	2543
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่	505	2543
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี	527	2542
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการเที่ยวชมบ้านควายไทย	646	2544
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการพัฒนาสวนพฤกษศาสตร์พุดแค จังหวัดสระบุรี	447	2544
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่องานบริการของตำรวจ : ศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรตำบลพัทธยา	419	2542
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการใช้ประโยชน์อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เพื่อสนับสนุนการ	528	2543
ความพึงพอใจของผู้โดยสารการบินไทยต่อการให้บริการของแผนกสโปกและรับจองที่นั่ง : ศึกษาเฉพาะกรณีท่าอากาศยานกรุงเทพ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศ	763	2544
ความพึงพอใจของผู้โดยสารต่อการปฏิบัติงานบริการของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	764	2544
ความพึงพอใจในงานของพนักงานในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจ โรงแรม และโรงงานในเขตภาคเหนือ	757	2541

ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ความร่วมมือนៃอุตสาหกรรมท่องเที่ยวระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	592	2542
ความรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นักศึกษาศักดิ์มหารวิทยาลัยของรัฐในจังหวัดนครปฐม	719	2540
ความรู้ของผู้ปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ : ศึกษากรณีผู้ปฏิบัติงานจากหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานเอกชน	531	2540
ความรู้ความเข้าใจของมัคคุเทศก์เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการนำไปเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยว	552	2542
ความรู้และความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย: กรณีศึกษา จังหวัดเชียงใหม่	556	2544
ความรู้และทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางธรรมชาติเพื่อพัฒนาบ้านโป่ง ตำบลป่าไร่ อำเภอสนทวาย จังหวัดเชียงใหม่	775	2543
ความสัมพันธ์ด้านบริการท่องเที่ยวไทย-ลาว : ศึกษากรณีสะพานมิตรภาพไทย-ลาว	408	2543
ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ความรู้เดิมเกี่ยวกับเนื้อหาและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักศึกษาแผนกการท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	513	2541
ความหลากหลายของพืชในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	816	2542
คุณภาพน้ำในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่ตำบลคูบัวบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก	721	2541
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานแม่บ้านในโรงแรมตามความคิดเห็นของพนักงานแม่บ้านและผู้บริหารโรงแรม	663	2538
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานระดับกลางตามที่คณะของผู้จัดการฝ่ายบุคคล โรงแรมในเขตแผนพัฒนาพื้นที่ บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก	672	2534
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้างานตามทัศนคติของผู้จัดการฝ่ายบุคคลของโรงแรมในกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา	671	2532
คู่มือพัฒนาและออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	456	2541
โครงการ การวิจัย เพื่อพัฒนาความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน	637	2543
โครงการรักษาเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว จังหวัดแพร่	812	2547

โครงการศึกษาเอกลักษณ์สถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมเพื่อตั้งศูนย์ท่องเที่ยวจังหวัดหนองบัวลำภู	ปีพ.ศ.
โครงการศึกษารายการ	813
โครงการศึกษารายการ	2547
โครงการศึกษารายการ	2541
โครงการศึกษารายการ	2534
โครงการศึกษารายการ	2540
โครงการศึกษารายการ	2540
โครงการศึกษารายการ	2544
โครงการศึกษารายการ	2540
โครงการศึกษารายการ	364
โครงการศึกษารายการ	615
โครงการศึกษารายการ	2542
โครงการศึกษารายการ	519
โครงการศึกษารายการ	2541
โครงการศึกษารายการ	739
โครงการศึกษารายการ	2542
โครงการศึกษารายการ	724
โครงการศึกษารายการ	2543
โครงการศึกษารายการ	381
โครงการศึกษารายการ	2542
โครงการศึกษารายการ	471
โครงการศึกษารายการ	2540
โครงการศึกษารายการ	435
โครงการศึกษารายการ	2541
โครงการศึกษารายการ	620
โครงการศึกษารายการ	2542
โครงการศึกษารายการ	575
โครงการศึกษารายการ	2542
โครงการศึกษารายการ	464
โครงการศึกษารายการ	2541

โครงการศึกษาเรื่องภาษาไทย

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

โครงการศึกษารายการ

ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ทัศนคติของนักศึกษาและพนักงานโรงแรมที่มีต่อตำแหน่งงานในแผนกต่างๆ ของโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต.	753	2540
ทัศนคติของประชาชนต่อแหล่งท่องเที่ยวหาดคูเดื่อ จังหวัดอุบลราชธานี	789	2538
ทัศนคติของผู้โดยสารที่มีต่อบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพฯ อาศัยผู้โดยสารภายในประเทศ	700	2536
ทัศนคติของผู้สื่อข่าวต่อการเผยแพร่ข่าวสารของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	792	2540
ทัศนะของนักท่องเที่ยวยุคใหม่และพนักงานของบริษัทการบินไทยต่อบริษัทการบินไทยของประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเชียงใหม่	540	2542
ทางเลือกของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม : กรณีศึกษาหมู่บ้านวัดลาย อำเภอมะเข่ จังหวัดเชียงใหม่	571	2544
ทิศทางและเป้าหมายของธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต	755	2539
นโยบายอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 – 2541	618	2543
นิตยสารแนวท่องเที่ยว : ศึกษาองค์กร เนื้อหา และผู้รับสาร	776	2539
แนวกลยุทธ์การตลาดการท่องเที่ยวของศูนย์อนุรักษ์ช้างไทย จังหวัดลำปาง	557	2544
แนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติศึกษาและนันทนาการ	798	2540
แนวทางการจัดการแหล่งท่องเที่ยวตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศึกษา:วนอุทยานภูชี้ฟ้า จังหวัดเชียงราย	463	2542
แนวทางการบริหารและจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่ รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และสภาตำบล (สต.)	640	2541
แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนโปรแกรมวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในสถาบันราชภัฏ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏนครราชสีมา	516	2544
แนวทางการพัฒนาการสื่อความหมายธรรมชาติ ในเขตอุทยานแห่งชาติแม่สะแกราย	743	2543
แนวทางการพัฒนาเกาะสี่จังหวัดชลบุรี	587	2541
แนวทางการพัฒนาบริเวณเกาะเกร็ด นนทบุรี	674	2537
แนวทางการพัฒนาบ้านพักแบบมีส่วนร่วมกับชุมชน : กรณีศึกษาอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่	612	2544
แนวทางการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวและการค้าชายแดน : กรณีศึกษาสาขาภิบาลแม่สาย	613	2541

โครงการพัฒนา	ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
แนวทางการพัฒนาย่านการค้ากลางเมืองเก่า	: กรณีศึกษา เมืองเชียงใหม่	677	2542
แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำโดยอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์ระบบตารางกิจกรรมเชิงนิเวศวิทยา	กรณีศึกษา : พื้นที่เกาะเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	545	2541
แนวทางการสร้างอาหารไทยเป็นอาหารโลกในลิสปีข้างหน้า		807	2543
แนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อการพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงนิเวศและยั่งยืน	: โรงแรมตากอากาศ	788	2542
แนวทางในการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย	ภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ	461	2540
บทบาทการขนส่งสาธารณะของรถสองแถวภายในเมือง	: กรณีศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่	689	2535
บทบาทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	: ศึกษาเฉพาะกรณีนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย	791	2543
บทบาทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดกาญจนบุรี	441	2543
บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	: กรณีศึกษาตำบลแม่ฮอน จังหวัดเชียงใหม่	639	2543
บทบาทของท้องถิ่นต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	กรณีศึกษา : ชายหาดชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี	462	2542
บทบาทของภาครัฐที่ในการส่งเสริมจิตสำนึกของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวอย่างอนุรักษ์	กรณีศึกษาสมาคมมัคทายุโรปแห่งประเทศไทย	392	2543
ฝงญุ้ย			
บทบาทของเรือสำราญต่อการท่องเที่ยวไทย	: ศึกษาเฉพาะกรณีความล้ำเลิศของธุรกิจเรือสำราญของ Carnival Cruise Lines, Inc. ในประเทศสหรัฐอเมริกา	480	2541
บทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	จังหวัดกาญจนบุรี	429	2542
บทบาทผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	: ศึกษาเฉพาะกรณีอุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย	393	2542
บรรยากาศขององค์กรที่ใช้อำนาจต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	: กรณีศึกษาองค์การการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	382	2540
บ้านนักท่องเที่ยวหน้าดั่ง	เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	532	2544

ดรชรชนิชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
แบบแผนการใช้จ่ายของนักท่งเที่ยวชาวต่างประเทศในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	436	2541
ประตูเมืองเชียงใหม่ : ศูนย์ข้อมูลและส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่	529	2541
ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับกาการท่องเที่ยวของประเทศไทย พ.ศ. 252๑-2539	809	2541
ประสิทธิผลการปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร	483	2542
ประสิทธิผลของการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการอะเมซิ่งไทยแลนด์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	443	2540
ประสิทธิผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ : ศึกษาเฉพาะกรณี ปีการท่องเที่ยวไทย 2541 – 2542	509	2543
ประสิทธิผลของการนำนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่	437	2542
ประสิทธิผลของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว : ศึกษาเปรียบเทียบสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว	482	2542
ปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่	682	2540
ปัจจัยด้านการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในจังหวัดเชียงใหม่เป็นสถานที่จัดการประชุม	565	2544
ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย	541	2542
ปัจจัยที่กำหนดจุดประสงค์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวกรุงเทพมหานคร	619	2542
ปัจจัยที่มีผลต่อความสัมพันธ์ต่อคุณภาพในงานบริการส่วนหน้าของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานครบริเวณหัวหน้างาน	675	2541
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวทะเลในเขตจังหวัดเพชรบุรี	485	2541
ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดลำปาง	448	2542
ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น	683	2543
ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	670	2541
ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการใช้บริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพ	379	2541

ดรชรชนีชื่อเรื่องภาษาไทย

ดรชรชนีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ผลกระทบของการท่องเที่ยวเดิมาเป็นต่อการพัฒนาชุมชนชาวไทยภูเขาและปัญหาเขาและป่าด้านสุขภาพอนามัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสเอชอีตีส	396	2541
ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพเศรษฐกิจสังคมของประชาชนที่เคยย้ายถิ่นและไม่เคยย้ายถิ่นในอำเภอเขาต้อ จังหวัดเพชรบูรณ์	377	2541
ผลกระทบของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อการใช้ที่ดินและสภาพแวดล้อมของเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี	673	2540
ผลกระทบของโครงการพัฒนาเมืองหลักที่มีต่อพื้นที่โดยรวม : กรณีศึกษาเมืองหลักเชียงใหม่ (The Development of Chiang Mai as A Regional City : Its Impact on the Modernization of Upper Northern Thailand)	691	2530
ผลกระทบจากการจัดการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่มีต่อชุมชนในกำแพงเมืองเก่าเชียงใหม่	550	2543
ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อปะการัง	412	2541
ผลกระทบจากการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีต่อสภาพแวดล้อมเมืองพัทยา	459	2541
ผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่ออาชีพและเศรษฐกิจของประชาชนในจังหวัดสงขลา	760	2532
ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมจากการท่องเที่ยวหาดดอกกมกตที่มีต่อชาวบ้านสถานะตนาทม ตำบลลำบัว อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	771	2539
ผลกระทบและปัญหาที่เกิดจากทัวร์ป่ากับบริบทและเงื่อนไขทางสังคมเฉพาะกรณี เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน	638	2536
ผลการใช้แบบฝึกเสริมภาษาอังกฤษเชิงสื่อสารเพื่อการโรงแรมและการท่องเที่ยวประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษปฏิบัติงาน (๑ 036)	445	2542
คำหรับนักเขียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5		
ผลของบุคลิกภาพและเชาวน์อารมณ์ที่มีต่อคุณภาพของการให้บริการ ตามการรับรู้ของหัวหน้างานของพนักงานส่วนหน้าของโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพมหานคร	749	2543
ผลทางด้านเศรษฐกิจของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในประเทศไทย : ศึกษากรณีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศปี พ.ศ. 2539	368	2542
ผังแม่บทพัฒนาพื้นที่เฉพาะเพื่อการท่องเที่ยว เกาะช้าง จังหวัดตราด	787	2543
ผู้นำท้องถิ่นกับบทบาทในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี	395	2542

ตราชนนีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
แผนการตลาดการท่องเที่ยว 2540	731	2540
แผนปฏิบัติการฟื้นฟูบูรณะแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอวังงิ้ว จังหวัดนครราชสีมา	735	2541
แผนแม่บทการจัดการอุทยานแห่งชาติทะเลบัน จังหวัดสตูล	628	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาสก จังหวัดสุราษฎร์ธานี	623	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาสก ร้อยเอ็ด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	621	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติเขาลง จังหวัดนครศรีธรรมราช	407	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร	403	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติอุทยานเขาหลวง จังหวัดลำปาง	438	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติทับลาน จังหวัดปราจีนบุรี	406	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว จังหวัดจันทบุรี	626	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติปางสีดา จังหวัดปราจีนบุรี	388	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติภูเพียง จังหวัดขอนแก่น	434	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติแม่วงค์ จังหวัดนครสวรรค์ - กำแพงเพชร	622	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน จังหวัดพังงา	611	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์	730	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	625	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จังหวัดตรัง	624	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติแหลมสน จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา	627	254?
แผนแม่บทอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงาจังหวัดพังงา	387	2540

ดร.ชัชวีร์ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบชุมชนมีส่วนร่วมบริเวณเขานอจู้จี้ จังหวัดกระบี่	474	2542
แผนส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับทัศนศึกษาดำเนินรายการระยะ 5 ปี(พ.ศ. 2540-2544)	365	2542
พระราชดำริ-พระราชนิพนธ์. แนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว	608	2543
พฤติกรรม กิจการคนดูนก และความคิดเห็นของนักดูนกที่มีต่อทรัพยากรนกในพื้นที่ของเขานอจู้จี้	795	2543
พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว	772	2540
พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี	460	2541
พฤติกรรมการท่องเที่ยวที่สัมพันธ์ต่อความสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยกับเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี	476	2543
พฤติกรรมการบริหารจัดการท่องเที่ยวของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	629	2544
พฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักท่องเที่ยวบริเวณตลาดน้ำดำเนินสะดวก อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี	511	2540
พฤติกรรมการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติของประชาชนในพื้นที่ถ้ำ : กรณีศึกษา เกาะล้าน เมืองพัทยา	431	2540
พื้นที่ถ้ำกับประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวแหล่งมรดกโลกบ้านเชียง	530	2542
ภาพพจน์ของตำรวจท่องเที่ยวในทัศนะของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในเมืองพัทยา	413	2541
ภาพลักษณ์ของพนักงานต้อนรับเครื่องบิน บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้โดยสารชาวไทยที่ใช้บริการบนเที่ยวบิน	661	2542
ภาพลักษณ์ประเทศไทยในสายตานักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ	423	2542
ภาวะการลงทุนในอุตสาหกรรมโรงแรมในประเทศไทย พม่า ลาว และเวียดนามกับโอกาสของบุคลากรไทยในการก้าวขึ้นสู่ฝ่ายบริหารของกิจการโรงแรม.	804	2540
ภาวะมลพิษทางน้ำจากโรงแรม สถานบันเทิง และโรงพยาบาลเอกชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล	703	2531
ภาษาฝรั่งเศสที่นักท่องเที่ยวฝรั่งเศสพูดในวงการธุรกิจโรงแรม : กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต	667	2534
มูลค่าด้านนันทนาการของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ : กรณีศึกษาเขานอจู้จี้ จังหวัดกระบี่	375	2543

ดร.พรณีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
มูลค่าทางนันทนาการของอุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง จังหวัดอุตรดิตถ์	794	2543
ยุทธศาสตร์การพัฒนากาการท่องเที่ยวในประเทศไทยในระยะ 5 ปีแรกของสหประชาชาติ 3.	901	2543
ยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเหนือใต้ ในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง	803	2542
ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคการท่องเที่ยว ของจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นศูนย์กลางในการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภูมิภาคอินโดจีน	800	2541
ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นศูนย์กลางในการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภูมิภาคอินโดจีน	496	2541
ยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาพุทธการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ	806	2540
รถไฟเพื่อให้บริการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพฯ แห่งที่ 2	695	2542
ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บริเวณอุทยานแห่งชาติเขาชะเมา-เขาวง	465	2541
รายงานการศึกษารณศาสตร์เรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน และให้เกิดศักยภาพในการแข่งขันในยุคของการค้าเสรี	616	2540
รายงานการศึกษารณศาสตร์เรื่องส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้การกีฬา : การติดตามผลกระทบเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬา เอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	473	2541
รายงานการวิจัยข้อบัญญัติฉบับสมบูรณ์ โครงการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตลุ่มแม่น้ำบาง	602	2544
รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในประเทศไทย	537	2543
รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากรในสาขาการท่องเที่ยว	589	2541
รายงานการวิจัยเรื่อง บทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมาต่อการจ้างงาน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยว ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย	598	2544

ดรชรชนิชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
รายงานการวิจัยเรื่องการประเมินผลความค้ำเร็จของผู้จบการศึกษา และความค้ำต้องการพัฒนาโปรแกรมวิชาการทอ้งที่เกี่ยวข้องสถาบันราชภัฏเพชรบุรี	594	2547
รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาาระบบสารสนเทศเพื่อการทอ้งเกี่ยวจังหวัดภูเก็ต	543	2540
รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความค้ำต้องการ คความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักทอ้งเกี่ยวชาวไทยตอ้งการทอ้งเกี่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง	495	2541
รายงานการวิจัยเรื่องความค้ำต้องการทอ้งเกี่ยวจังหวัดนครราชสีมา	494	2539
รายงานการวิจัยเรื่องความค้ำต้องการภาษาอังกฤษในธุรกิจการทอ้งเกี่ยว	493	2542
รายงานการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการทอ้งเกี่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง	644	2540
รายงานการสำรวจกิจกรรมและประเภทสัทธิศาสตร์ พ.ศ.2543	727	2543
รายงานการสำรวจความค้ำต้องการเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการทอ้งเกี่ยว พ.ศ. 2542 : จังหวัดเชียงใหม่	590	2542
รายงานการสำรวจความค้ำต้องการเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการทอ้งเกี่ยว พ.ศ. 2542 จังหวัดมหาสารคาม	631	2542
รายงานการสำรวจความค้ำต้องการเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการทอ้งเกี่ยว พ.ศ. 2542 : จังหวัดชลบุรี	591	2543
รายงานการสำรวจความค้ำต้องการเกี่ยวกับการศึกษา การกีฬา และการทอ้งเกี่ยว พ.ศ. 2542 จังหวัดเชียงใหม่	630	2542
รายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตการการป้องกันแก้ไขผลกระทบกระ.ตอ้งตอ้งคุณภาพสิ่งแวดล้อม : การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการก่อสร้างทางหลวงรอบเกาะภูเก็ตสายตะวันตก (หาดสุรินทร์ - หาดราไวย์)	785	2531
รายงานขั้นสุดท้าย (Final Report) : โครงการศึกษาเพื่อพัฒนาการทอ้งเกี่ยวทางเรือตามเส้นทางแม่น้ำโขงในลุ่มประเทศอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง	520	ม.ป.ป
รายงานขั้นสุดท้ายการศึกษาวิเคราะห์ความค้ำต้องการเป็นไปได้อในการพัฒนาธุรกิจนำฟ้าก่อนเส้นทาง	596	2540
รายงานฉบับสมมุติฐาน โครงการวิเคราะห์ทิศทางการลงทุนธุรกิจทอ้งเกี่ยวในเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ	595	2540

ครุฑชนิชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการแผนการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของเส้นทางท่องเที่ยว เส้นทางที่ 1 อุทยานแห่งชาติภูเวียง โบราณสถานในนเมือง อุทยานแห่งชาติภูผาม่านและหมู่บ้านห้วยซ้อ	553	2542
รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการศึกษาเพื่อจัดทำดัชนีวัดคุณภาพมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	609	2544
รายงานฉบับสุดท้าย ส่วนที่ 1 รายงานหลักการศึกษากำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล (Marine Ecotourism)	584	2541
รายงานผลการวิจัย โครงการสำรวจค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยว ปี 2539 : Tourisls' Expenditure Survey 1996	782	2539
รายงานวิจัยเรื่องโครงการศึกษาศักยภาพ การแข่งขันการค้าบริการของไทย เล่มที่ 2	385	2540
รูปแบบการดำเนินงานสุขภาพอาหารร่วมกับแรงเสริมโดยสาธารณสุขอำเภอต่อสภาพการณ์ด้านสุขภาพอาหารของแหล่งท่องเที่ยว ปีท่องเที่ยว ไทย จังหวัดสมุทรปราการ	391	2543
รูปแบบการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับองค์ความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติของนกของชาวปากาเกาะนุอ ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอิน ทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่	605	2543
แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย : กรณีศึกษาศมาชิกสโมสรโรตารี อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	560	2544
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจคนเข้าเมือง : ศึกษากรณีกองตรวจคนเข้าเมือง 2 ท่าอากาศยานกรุงเทพ	697	2543
ลักษณะภาษาในพระราชพิธีพระมหาสุทธิต่อท่องเที่ยวในสมเด็จพระรัตนราชสุตดาฯ สมยามบรมราชกุมารี	569	2544
ลักษณะและความสัมพันธ์ของนักท่องเที่ยวและผู้ขายบริการทางเพศในประเทศไทย	374	2542
วิเคราะห์การตลาดท่องเที่ยวไทย ปี พ.ศ. 2536-2538	502	2540
วิเคราะห์สารคดีท่องเที่ยวของปราโมทย์ ทัศนสุพรรณ	573	2542
วิสัยทัศน์การท่องเที่ยวไทยปีพุทธศักราช 2545	587	2541
ศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ในการเป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคดุ่มแม่น้ำโขง	588	2542
ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ :กรณีศึกษาชุมชนบ้านทุ่งสูง จังหวัดกระบี่	770	2544

ดร.ชมีชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว อำเภอเกาะสมุย	534	2541
สถานภาพของโปงและสัตว์ป่าในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและศักยภาพในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	814	2542
สภาพความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสื่อนในการฝึกอบรมพนักงานโรงแรมในกรุงเทพมหานคร	746	2531
สภาพแรงงานในกิจการโรงแรมของภาคใต้	737	2532
สภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดสตูล	562	2542
สภาพเศรษฐกิจ-สังคมของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับการประกอบกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	425	2544
สมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างซ่อมบำรุงตามความต้องการของโรงแรมขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร	686	2539
สรุปแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับประเทศ	732	2540
สวัสดิการของพนักงานธุรกิจโรงแรม ในเขตจังหวัดสงขลา ภูเก็ต และระนอง = Welfare of hotel employees in Songkhla, Phuket and Narathiwat provinces	713	2530
สื่อโฆษณาขายบริการทางเพศต่อการสร้างความหมายและกำหนดเอกลักษณ์ให้กับประเทศไทยของกลุ่มนักท่องเที่ยวอังกฤษ	439	2542
หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ.2521-2530	744	2531
องค์ประกอบที่ส่งเสริมพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร	546	2540
องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับทัศนคติต่ออาชีพมัคคุเทศก์	761	2536
อิทธิพลของศูนย์การค้าต่อการเปลี่ยนแปลงของเมืองเชียงใหม่	699	2538
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบต่อชุมชนด้านการผลิตผ้า ชุดและการนยบายเป็นใหญ่ ผ่านพิธีกรรมความเชื่อ : กรณีศึกษา พิธีกรรมความเชื่อเรื่องผีปะกาของชาวไทย-กวย (สงวย) เชียงช้าง จังหวัดสุรินทร์	607	2541
อุปสงค์การเดินทางอากาศภายในประเทศ ณ ท่าอากาศยานสากลภูเก็ต	714	2532

ดรพรนี้ชื่อเรื่องภาษาไทย	หมายเลขรายการ	ปีพ.ศ.
ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว อำเภอเกาะสมุย	534	2541
สถานภาพของโปงและดัดบัวในจังหวัดแม่ฮ่องสอนและศักยภาพในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	814	2542
สภาพ ความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการรณณในการประกอบรณณงานโรงแรมในกรุงเทพมหานคร	746	2531
สภาพแรงงานในกิจการโรงแรมของภาคใต้	737	2532
สภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดสตูล	562	2542
สภาพเศรษฐกิจ-สังคมของนักท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กับการประกอบกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	425	2544
สมรรถภาพทางวิชาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของช่างซ่อมบำรุงตามความต้องการของโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร	686	2539
สรุปแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับประเทศ	732	2540
สวัสดิการของพนักงานธุรกิจโรงแรม ในเขตจังหวัดสงขลา ภูเก็ต และนราธิวาส = Welfare of hotel employees in Songkhla, Phuket and Narathiwat provinces	713	2530
สื่อโฆษณาขายบริการทางเพศต่อการสร้างความหมายและกำหนดเอกลักษณ์ให้กับประเทศไทยของกลุ่มนักท่องเที่ยวอังกฤษ	439	2542
หนังสือท่องเที่ยวเมืองไทยที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ.2521-2530	744	2531
องค์ประกอบที่ส่งเสริมพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนิสิตนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร	546	2540
องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับทัศนคติต่ออาชีพมัคคเทศก์	761	2536
อิทธิพลของศูนย์การค้าต่อการเปลี่ยนแปลงของเมืองเชียงใหม่	699	2538
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกับปัญหาและผลกระทบต่อการผลิตซ้ำ คุณภาพการนคยเป็นใหญ่ ผ่านพิธีกรรมความเชื่อ : กรณีศึกษา พิธีกรรมความเชื่อเรื่องผีปะก่าของชาวไทย-กวย (ส่วย) เลียงซ่าง จังหวัดสุรินทร์	607	2541
อุปสงค์การเดินทางทางอากาศภายในประเทศ ณ ท่าอากาศยานสากลภูเก็ต	714	2532

ดรรชนีชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ

ดรชณีนีชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	หมายเลขรายการ	ปี
Analysis of Individual Travel Behaviour in Bangkok	655	1988
Analysis of Transnational Corporations in Bangkok Hotel Business	658	1988
Appropriate Model for Tourism Development Of Tarutao Marine National Park	706	2543
Baccalaureate and graduate degrees in Tourism and Hospitality studies in Thailand . The comparative studies between 1996 and 1999	664	2000
Contribution of Tourism to the Economy of Thailand	654	1999
E – commerce for Package Tour Operators in Thailand	650	2000
Effective approach to tourism development for Tarutao National Park : แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา	597	2543
Employment Effect of the Tourism Development : A Case Study of ChiangMai Province	652	1987
Forecasting of Tourism Demand for Thailand	656	1987
Group formation and adaptation in eco-tourism and economic activities re-lated to resource management among Chao Le in Lipse and Adung Islands	666	2000
Impacts of tourism industry on Surat Thani Province :ผลกระทบจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี	707	2541
Motivating factors to collaborative marketing and tourism in Thailand : ปัจจัยจูงใจสู่ความร่วมมือด้านการตลาดกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	708	2541
TOPE		
Opportunities for employment and training in SEA Dive Tourism : A comparative study	665	2000
Physical Development Guidelines of Ko Samet Rayong Province	680	1997
Preliminary survey of food waste management of hotels in Hat Yai City Municipality	659	2000
Proposed Strategic Planning Approach for Sustainable Tourism Development for Yala Municipality ;Thailand	651	2000

ดรชรชนีชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ	หมายเลขรายการ	ปี
Socio - Economic Impact of the Development of Tourism in Cha-Am and Hua – Hin	817	1995
Strategies of Trade and Tourism Business at the Southern Border Thailand : กรณีศึกษารัฐกิจการค้าและการท่องเที่ยวชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย	614	2543
Study of historical sites for tourism in Phattalung province : การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดพัทลุง	648	2540
Study of the Market Structure and the Linkage Effect of Guest Houses in Bangkok to the Thai Economy	657	1992
Study Project for the Design of an Index in the measurement of Quality of Tourism Sites	820	2001
Thai Traveller's Perspectives toward the Internet and Electronic Commerce	649	2000
Thailand's Economic Structure : towards Balanced Development? : Sythesis Report	818	1992
Tourism and Culture : Bangk – Fai Festival in Esan	819	1992
Tourism Travel Demand in Thailand	653	1988
Travel & Tourism Futures : Innovative Strategies for Competitive success	821	1999

รายชื่องานวิจัยที่ไม่มีตัวเล่ม

รายชื่องานวิจัยที่ไม่มีตัวเต็ม

817	Socio - Economic Impact of the Development of Tourism in Cha-Am and Hua -- Hin
818	Thailand's Economic Structure : towards Balanced Development? : Sythesis Report
819	Tourism and Culture : Bangk -- Fai Festival in Esan
820	A Study Project for the Design of an Index in the measurement of Quality of Tourism Sites
821	Travel & Tourism Futures : Innovative Strategies for Competitive success
822	การศึกษาเรื่องการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ในจังหวัดสงขลา
823	การตลาดของสินค้าหัตถกรรม(ร่มและพัด) ในเขตบ้านบ่อสร้าง ตำบลต้นเปา อำเภอต้นก้ามกุ้ง จังหวัดเชียงใหม่
824	ศักยภาพและปัญหาของการท่องเที่ยวเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่
825	ศึกษาปัญหาหมอกภาวะในแหล่งเพาะเลี้ยง ห่อขี้เี่ยว และทำเทียบเรือบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก(ผสมสาร-บ้านหาดเล็ก)
826	วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีรายละเอียดสูง(Spot) เพื่อศึกษาดำรงทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเละ จังหวัดเพชรบุรี
827	โครงการเรือไฟฟ้า 40 ที่นั่งเพื่อให้บริการท่องเที่ยวในคลองผดุงกรุงเกษม
828	การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของธุรกิจท่องเที่ยวของภาคอีสานตอนล่างของประเทศไทย
829	การส่งเสริมการท่องเที่ยวบริเวณหาดแก้วแสน
830	การศึกษาความต้องการและปัญหาของนักท่องเที่ยวฝรั่งเศสในประเทศไทย
831	โครงการพัฒนาจังหวัดนครนายก และแผนการปฏิรูปให้เป็นจังหวัดท่องเที่ยวตัวอย่างในเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
832	นโยบายเขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ บทวิเคราะห์ด้านศักยภาพและระดับความเป็นไปได้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว

833	กลยุทธ์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยใช้สื่อแผ่นพับ ทัศนศึกษา : การท่องเที่ยวล่องแก่ง ตำบลกรุงชิง กิ่งอำเภอพนพิธา จังหวัดนครศรีธรรมราช
834	การศึกษาวัฒนธรรมชุมชนบ้านโป่งเพื่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตำบลป่าแฝ อำเภอต้นทราย จังหวัดเชียงใหม่
835	ผลกระทบของธุรกิจการท่องเที่ยวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนน้าวสาร
836	ทัศนคติของผู้มาท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ต่อการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
837	โครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดนครนายก
838	รายงานวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยวเรื่ององค์ประกอบของอุตสาหกรรมการโรงแรมและการท่องเที่ยวสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 โดยใช้บทเรียนโปรแกรมกับการสอนปรกติ
839	การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอน ระบบทวิภาคี สาขาวิชาการโรงแรม
840	ประสิทธิภาพของระบบบำบัดน้ำเสียจากโรงแรม โดยใช้ถังกรองร่วมกับถังกรองไร้ออกซิเจนอิสระ
841	การพัฒนาท่าอากาศยานสากลกรุงเทพมหานครแห่งใหม่
842	มาตรการป้องกันอุบัติเหตุของ โรงแรม ในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
843	โครงการและงานออกแบบโรงแรมตากอากาศชายทะเลแหลมฉบัง และศูนย์สันทนาการทางน้ำ จังหวัดตราด
844	สมรรถภาพของมีดทุเทศที่ผ่านการอบรมเหล็กสุตรมีดทุเทศทั่วไ(ไทย) : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการความร่วมมือระหว่าง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกับสถาบันราชภัฏสวนดุสิต
845	โครงการพัฒนาหลักสูตรมีดทุเทศก้อนองานแกะและงานไม้ สำหรับหมู่บ้านหัตถกรรมไม้แกะแกะสลักบ้านดงวาย : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านต้นแก้ว อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

846	รายงานการวิจัยการศึกษางานหัตถกรรมพื้นบ้านในจังหวัดนครนายก
847	ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสภาพเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว
848	ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการคมนาคมขนส่งในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างประเศในจังหวัด เชียงราย
849	ความคิดเห็นของผู้ใช้ต่อการให้บริการของรถไฟแห่งประเทศไทย ความคิดเห็นของผู้ใช้ต่อ การให้บริการของรถไฟแห่งประเทศไทย
850	การศึกษาปัญหาและสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเทศไทย
851	ปัจจัยงใจคู่ความร่วมมือด้านการตลาดกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย
852	การศึกษาแนวทางการส่งเสริมอาชีพนอภาคธุรกิจท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับการ พัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต
853	การกำหนดแผนการตลาดที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคอีสานตอนบน
854	บทบาทของภาคเหนือตอนบนต่อการท่องเที่ยวในเขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ
855	การศึกษาอุบัติเหตุจากการท่องเที่ยว
856	การจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดเชียงราย
857	โครงการสร้างสื่อป้องกันโรคเอดส์สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติ
858	การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บ้านรวมมิตร จังหวัดเชียงราย

859	มาตรการทางกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาการถือโกงหรืออาร์เดอเปริยบ นักท่องเที่ยวย่างชาติในธุรกิจการค้าปลีก
860	รูปแบบในการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์และร้อยเอ็ด
861	การศึกษาร่วมชนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์เชิงอนุรักษ์ของเขาสอบอเครง อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
862	เสริมสร้างภูมิปัญญาพัฒนาหัตถกรรมอีสานได้ไปสู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระยะที่ 1
863	พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชน : กรณีศึกษานักเรียนและนักศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
864	การศึกษาศาสนาและความพร้อมในการจัดตั้งระบบการประกันคุณภาพ ISO 9000 ในอุตสาหกรรมบริการนักท่องเที่ยวในประเทศไทย
865	การท่องเที่ยวไทย : ความประสงค์ในการณรงค์เพื่อ การโฆษณาในระดับนานาชาติ
866	การศึกษาศาสนาการณและศัพทภาพของพื้นที่สวนหรือพื้นที่อนุรักษ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ยั่งยืน ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำปาง และจังหวัดแม่ฮ่องสอน
867	ทัศนะของประชาชน นักท่องเที่ยว นักธุรกิจ และตำรวจ ที่มีต่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม : ก่อนและหลัง การปฏิบัติงานของตำรวจหน่วยคอมมาโด ในจังหวัดชลบุรี
868	การปรับตัวของสตรีในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ
869	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ชายฝั่งทะเลในประเทศไทย : ทางเลือกของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน
870	การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่สูงเพื่อร่วมโครงการปีท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2541-2542
871	ความต้องการบุคลากรของผู้ประกอบการ โรงแรม และการท่องเที่ยวของไทย : คุณวุฒิและความชำนาญ

872	แนวโน้มของการท่องเที่ยวที่มีผลต่ออุตสาหกรรมโรงแรม ของจังหวัดกระบี่
873	ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว : เฉพาะกรณีจังหวัดเพชรบูรณ์
874	อุปสงค์ต่อการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานี
875	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในเมืองหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ของนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์
876	ทัศนคติและความประทับใจต่อวัฒนธรรมไทยในสายตา นักท่องเที่ยว
877	การศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกและพฤติกรรมการรักษาแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทรัพย์สินส่วนรวม
878	การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของหมู่บ้านกะเหรี่ยงเพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ในจังหวัดกาญจนบุรี
879	การสำรวจพฤติกรรมการเลือกซื้ออัญมณีและเครื่องประดับของนักท่องเที่ยวและผู้ที่อยู่ในวัยทำงานในประเทศไทย
880	ระบบสารสนเทศทางวัฒนธรรมและชุมชน เพื่อสนับสนุนงาน พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นอีสาน
881	การท่องเที่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของธนาคารกรุงไทยในจังหวัดชลบุรีและระยอง
882	การศึกษาเพื่อสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-3539)
883	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น (โครงการอีสานเขียว)
884	การศึกษาพฤติกรรมการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางโดยทางอากาศมายังเชียงใหม่ หาดใหญ่ ภูเก็ต
885	อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวไทย
886	โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง กฎหมายในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยว
887	การศึกษาความต้องการการศึกษาคณะศึกษาดูธุรกิจบริการด้านการบริการด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว

888	การวิจัยและพัฒนาคุณภาพชุมชนท้องถิ่น ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
889	การศึกษายาบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อการสร้างงาน : ศึกษากรณีอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา
890	การติดตามผลการใช้หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยวระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
891	ความต้องการการศึกษาคือศาสตร์หรือศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิตวิชาเอกการบริการด้านการโรงแรมและการท่องเที่ยว
892	พฤติกรรมการบริโภคแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนชาวจังหวัดมหาสารคาม
893	โครงการศึกษาผลกระทบของการท่องเที่ยวในสังคมชาวเขา ศึกษาเฉพาะกรณีชาวเขาในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และแม่ฮ่องสอน
894	ความเจริญเติบโตของเมืองพัทยา กับปัญหาที่รอการแก้ไข
895	ประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรตำบลพัทยา
896	การประเมินผลระดับบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกของท่าอากาศยานภูเก็ต
897	การสำรวจและการพยากรณ์ความต้องการของผู้โดยสาร ทางอากาศยาน-ภูเก็ต, กรุงเทพฯ-เชียงใหม่, กรุงเทพฯ-หาดใหญ่
898	การสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการ ด้านธุรกิจโรงแรมที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา แผนกวิศวกรรมโรงเรือนจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต
899	การเติบโตของเมืองและสภาพแวดล้อมในภาคเหนือกรณีศึกษา จังหวัดเชียงใหม่
900	การจัดทำแผนการจัดการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อม บริเวณเก่าเชียงใหม่
901	การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมอย่างยั่งยืนในงาน ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านกรณีศึกษาศูนย์ศิลปปฐพีบางโพธิ์ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

902	การศึกษาการวางแผนระบบสามบินในเชิงเศรษฐกิจขั้นเริ่มต้น
903	การวิเคราะห์การวางแผนระบบสามบินในเชิงเศรษฐกิจขั้นเริ่มต้น (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
904	การวิเคราะห์การวางแผนระบบสามบินในเชิงเศรษฐกิจขั้นเริ่มต้น (กรณีภาคใต้)
905	การวิเคราะห์การวางแผนระบบสามบินในเชิงเศรษฐกิจขั้นเริ่มต้น (กรณีภาคเหนือ)
906	ธุรกิจ โรงแรม ในภาคใต้เพื่อการดำเนินธุรกิจขนานทาง
907	ภาษาอังกฤษตามความต้องการของธุรกิจ โรงแรม
908	การประเมินแนวปะการังและการเปลี่ยนแปลงแนวปะการังของหมู่เกาะอาดัง-ราวี อุทยานแห่งชาติตะรุเตา ประเทศไทย
909	ความเป็นไปได้ในการเดินรถรางในบริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ชั้นใน
910	การศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจิตวิทยาต่อชาวเกาะสาบ
911	กลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายของที่ระลึก
912	การพัฒนารูปแบบของที่ระลึกภาคกลางเพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ไทย
913	ทางการลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาเพื่อผลิตภัณฑ์ที่ระลึกในจังหวัดสงขลา
914	การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ไทยในภาคกลาง
915	โครงการเตรียมความพร้อมชุมชนเพื่อพัฒนากิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนและมีคุณภาพ
916	เสริมสร้างภูมิปัญญาพัฒนาหัตถกรรมอีสานใต้ไปสู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระยะที่ 1
917	สถานภาพของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยช้างในจังหวัดเชียงใหม่
918	ทางเลือกและรูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดเชียงราย (ระยะที่ 1)
919	เสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอำเภอ